

ترجمه قرآن کریم

ترجمه قرآن کریم، ص: 1

سوره فاتحه

1- مکی 7 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی. 1

همه ستایش ها، ویژه خدا، مالک و مربی جهانیان است. 2

رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی.

3

منحصراً فرمانروای روز پاداش و کیفر است. 4

[پروردگارا!] تنها تو را می پرستیم و فقط از تو یاری می خواهیم. 5

ما را به راه مستقیم هدایت فرما. 6

راه کسانی [چون پیامبران، صدیقان، شهیدان و صالحان که به خاطر نشان دادن شایستگی] نعمت [ایمان و عمل خالص و اخلاق حسنه به آنان] عطا کردی، آن [انسان های والائی] که نه مورد خشم تواند و نه گمراه اند.

7

ترجمه قرآن کریم، ص: 2

سوره بقره

2- مدنی 286 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

الم 1

در [وحی بودن و حَقَّانیت] این کتاب [با عظمت] هیچ شکی نیست؛ سراسرش برای پرهیزکاران هدایت است. 2

آنان که به غیب ایمان دارند و نماز را بر پا می دارند و از آنچه به آنان روزی داده ایم انفاق می کنند.

3

و آنان که به آنچه به سوی تو و به آنچه پیش از تو نازل شده، مؤمن هستند و به آخرت یقین دارند. 4

آنانند که از سوی پروردگارشان بر [راه] هدایت اند و آنانند که [بر موانع راه سعادت] پیروزاند. 5

ترجمه قرآن کریم، ص: 3

بی تردید برای آنان که کافر [به خدا و آیاتش] هستند، مساوی است که [از عذاب] بیمشان دهی یا بیمشان ندهی، ایمان

نمی آورند. 6

خدا [به کیفر کفرشان] بر دل ها و گوش هایشان مُهر [تیره بختی] نهاده، و بر چشم ها [ی دلشان] پرده ای [از تاریکی است

که فروغ هدایت را نمی بینند]، و برای آنان عذابی بزرگ است. 7

و گروهی از مردم [که اهل نفاق اند] می گویند: ما به خدا و روز قیامت ایمان آوردیم، در حالی که آنان مؤمن نیستند. 8

[به گمان باطلشان] می خواهند خدا و اهل ایمان را فریب دهند، در حالی که جز خودشان را فریب نمی دهند، ولی [این

حقیقت را] درك نمی کنند. 9

در دل آنان بیماری [سختی از نفاق] است، پس خدا به کیفرِ نفاقشان بر بیماریشان افزود، و آنان را به خاطر آنکه همواره دروغ می گفتند، عذابی دردناک است. 10

چون به آنان گویند: در زمین فساد نکنید، می گویند: فقط ما اصلاح گریم! 11

آگاه باشید! یقیناً خودشان اهل فسادند، ولی درک نمی کنند. 12

چون به آنان گویند: ایمان آورید چنان که دیگر مردم ایمان آوردند می گویند: آیا ما هم مانند سبک مغزان ایمان آوریم؟! آگاه باشید! قطعاً اینان خود سبک مغزند، ولی [از شدت کوردلی به این حقیقت] آگاه نیستند. 13

و هنگامی که با اهل ایمان دیدار کنند، گویند:

ما ایمان آوردیم و چون با شیطان‌هایشان [که سرانِ شرک و کفرند] خلوت گزینند، گویند: بدون شك ما با شما ایم، جز این نیست که ما [با تظاهر به ایمان] آنان را مسخره می کنیم. 14

خدا آنان را [به کیفر این کار منافقانه در دنیا و آخرت] عذاب خواهد کرد، و آنان را در سرکشی و تجاوزشان مهلت می دهد [تا در گمراهی‌شان] سرگردان و حیران بمانند. 15

آنان کسانی هستند که گمراهی را به جای هدایت خریدند، پس تجارتشان سود نکرد و از راه یافتگان [به سوی حق] نبودند. 16

ترجمه قرآن کریم، ص: 4

سرگذشت آنان مانند کسانی است که [در شب بسیار تاریک بیابان] آتشی افروختند [تا در پرتو آن خود را از خطر نجات دهند]، چون آتش پیرامونشان را روشن ساخت، خدا [به وسیله توفانی سهمگین] نورشان را خاموش کرد و آنان را در تاریکی‌هایی که مطلقاً نمی دیدند وا گذاشت. 17

کر و لال و کورند، به این سبب [از گمراهی و ضلالت به سوی هدایت] باز نمی گردند. 18

یا [سرگذشت آنان] سرگذشت [دچار شدگان به] رگباری شدید از آسمان است که در آن رگبار، تاریکی‌ها و رعد و برقی است، [آنان] انگشتانشان را از [صدای هولناک] صاعقه‌ها به خاطر بیم مرگ در گوش‌هایشان می‌گذارند [در حالی که راه‌گریزی از مرگ برای آنان نیست] و خدا به کافران احاطه [همه‌جانبه] دارد. 19

نزدیک است که آن برق [بسیار رخشنده، روشنی] چشم‌های آنان را برباید؛ زمانی که آنان را روشنی دهد، در آن روشنی راه می‌روند و چون محیط را بر آنان تاریک کند، می‌ایستند و اگر خدا می‌خواست [شنوایی] گوش و [بینایی] چشم آنان را نابود می‌کرد؛ زیرا خدا بر هر کاری تواناست. 20

ای مردم! پروردگارتان را که شما و پیشینیان شما را آفریده است، پرستید تا [با پرستیدن او] پروا پیشه شوید. 21

آن پروردگاری که زمین را برای شما بستری گسترده و آسمان را سقفی برافراشته قرار داد و از آسمان آبی [چون برف و باران] نازل کرد و به وسیله آن از میوه‌های گوناگون روزی مناسبی، برای شما پدید آورد؛ پس برای خدا همتیانی قرار ندهید در حالی که می‌دانید [برای خدا در آفریدن و روزی دادن، همتایی وجود ندارد]. 22

و اگر در «وحی بودن» آنچه ما بر بنده خود [محمد 9] نازل کردیم، در تردید و شک هستید پس سوره‌ای مانند آن بیاورید، و برای این کار شاهدان خود را [از فُصحا و بُلغای بزرگ عرب] در برابر خدا فرا خوانید، اگر «در گفتارتان که این قرآن وحی نیست» راستگو هستید. 23

و اگر این کار را انجام ندادید- که هرگز نمی‌توانید انجام دهید- نهایتاً از آتشی که می‌زمش مردم و سنگ‌هایند پرهیزید؛ آتشی که برای کافران آماده شده است. 24

ترجمه قرآن کریم، ص: 5

و کسانی را که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته [چون عبادت حق و خدمت به خلق] انجام داده‌اند، مؤده ده که بهشت‌هایی ویژه آنان است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است؛ هرگاه از آن بهشت‌ها میوه‌ای آماده به آنان دهند، گویند: این همان است که از پیشِ روزی ما نمودند، و از میوه‌های گوناگون که [در طعم و گوارایی و زیبایی] شبیه هم است نزد آنان آورند؛ در آنجا برای ایشان همسرانی پاکیزه [از هر آلودگی] است؛ و در آن بهشت‌ها جاودانه‌اند. 25

بی‌تردید خدا [برای تفهیم مطلبی به مردم] از اینکه به پشه و فراتر از آن [در کوچکی] مثل بزند، پروا ندارد؛ اما اهل ایمان میدانند که آن مثل از سوی پروردگارشان بر اساس حق است و اما کافران [از روی استهزاء] می‌گویند: خدا از این مثل

چه اراده کرده است؟! خدا بسیاری را به آن مثل [به خاطر تسلیم نشدنشان به حق] گمراه می کند، و بسیاری را به آن مثل [به سبب درك صحيح] هدایت می نماید؛ و جز بدکاران نافرمان را به آن گمراه نمی کند. 26

آنان کسانی هستند که پیمان خدا را [که توحید و وحی و نبوت است] پس از استواری اش [با دلایل عقلی و علمی و براهین منطقی با عدم وفای به آن] می شکنند و آنچه را خدا پیوند خوردن به آن را فرمان داده است [مانند پیوند با پیامبران و کتابهای آسمانی و اهل بیت طاهرین و خویشان] قطع می نمایند و در زمین تباهی و فساد بر پا می کنند، آنانند که زیانکارند. 27

چگونه به خدا کفر می ورزید در حالی که [پیش از دمیده شدن روح به کالبدتان ترکیبی از عناصر] مرده بودید، پس شما را حیات بخشید، سپس شما را می میراند، آن گاه دوباره زنده می کند، سپس شما را به سوی او بازمی گردانند. 28

اوست که همه آنچه را در زمین است برای شما آفرید، سپس آفرینش آسمان را [که به صورت ماده ای دود مانند بود] اراده کرد و آن را به شکل هفت آسمان [همراه با نظامی استوار] درست و معتدل قرار داد؛ و او [به قوانین و محاسبات] همه چیز داناست. 29

ترجمه قرآن کریم، ص: 6

آن زمان را یاد آر که پروردگارت به فرشتگان گفت: به یقین جانشینی در زمین قرار می دهم. گفتند: آیا موجودی را در زمین قرار می دهی که در آن به فساد و تباهی برخیزد و به ناحق خونریزی کند و حال آن که ما تو را همواره با ستایش تسبیح می گوئیم و تقدیس می کنیم. [پروردگار] فرمود: من [از این جانشین و قرار گرفتنش در زمین] اسراری می دانم که شما نمی دانید. 30

و خدا همه نامها [ی موجودات] را به آدم آموخت؛ سپس [هویت و حقایق ذات موجودات را] به فرشتگان ارائه کرد و گفت: مرا از نامهای ایشان خبر دهید، اگر [در ادعای سزاوار بودنشان به جانشینی] راستگوئید. 31

گفتند: تو از هر عیب و نقصی منزهی، ما را دانشی جز آنچه خودت به ما آموخته ای نیست، یقیناً تویی که بسیار دانا و حکیمی. 32

[خدا] فرمود: ای آدم! فرشتگان را از نام‌های آنان خبر ده. پس هنگامی که نام‌هایشان را به فرشتگان خبر داد [خدا] فرمود: آیا به شما نگفتم که من یقیناً نُهانِ آسمان‌ها و زمین را می‌دانم، و به آنچه شما آشکار می‌کنید و به آنچه پنهان می‌دارید، دانلم؟ 33

و [یاد کن] هنگامی که به فرشتگان گفتیم: به آدم سجده کنید، پس سجده کردند مگر ابلیس که نپذیرفت و تکبر ورزید و از کافران شد. 34

و گفتیم: ای آدم! تو و همسرت در این بهشت سکونت گیرید و از هر جای آنکه خواستید فراوان و گوارا بخورید، و به این درخت نزدیک نشوید که [اگر نزدیک شوید] از ستمکاران خواهید شد. 35

پس شیطان، هر دو را از [طریق] آن درخت لغزاند و آنان را از آنچه در آن بودند [چه مقام و مرتبه معنوی، و چه منزلت و جایگاه ظاهری] بیرون کرد. و ما گفتیم: [ای آدم و حوا و ای ابلیس!] در حالی که دشمن یکدیگرید [و تا ابد، بین شما آدمیان و ابلیسیان صلح و صفایی نخواهد بود، از این جایگاه] فرود آید و برای شما در زمین، قرارگاهی [برای زندگی] و تا مدتی معین وسیله بهره‌وری اندکی خواهد بود. 36

پس آدم کلماتی را [مانند کلمه استغفار و توسل به اهل بیت: که مایه توبه و بازگشت بود] از سوی پروردگارش دریافت کرد و [پروردگار] توبه‌اش را پذیرفت؛ زیرا او بسیار توبه‌پذیر و مهربان است. 37

ترجمه قرآن کریم، ص: 7

گفتیم: همگی از آن [مرتبه و مقام] فرود آید؛ چون از سوی من هدایتی برای شما آمد، پس کسانی که از هدایتم پیروی کنند نه ترسی بر آنان است و نه اندوهگین شوند. 38

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، اهل آتشند و در آن جاودانه‌اند. 39

ای بنی اسرائیل! نعمت‌های مرا که به شما عطا کردم، یاد کنید و به پیمانم [که سفارش به عبادت و ایمان به همه انبیا به ویژه پیامبر اسلام است] وفا کنید تا من هم به پیمان شما [که توقع پاداش در برابر عبادت و ایمان است] وفا کنم، و [نسبت به پیمان‌شکنی] فقط از من بترسید. 40

و به آنچه [بر پیامبر اسلام] نازل کرده‌ام که تصدیق کننده [تورات و انجیلی] است که با شماست، ایمان آورید و نخستین کافر به آن نباشید [که نسل به نسل پس از شما به پیروی از شما به آن کافر شوند] و آیاتم را [در تورات که اوصاف محمد و قرآن در آن است، با تغییر دادن و تحریف کردن] به بهایی ناچیز نفروشید، و فقط از من پروا کنید.

41

و حق را با باطل مخلوط نکنید [تا تشخیص دادنشان بر مردم جویای حق دشوار نشود]، و حق را [که قرآن و پیامبر است] در حالی که می‌دانید [و می‌شناسید، از مردم] پنهان نکنید. 42

و نماز را بر پا دارید، و زکات پردازید، و همراه رکوع کنندگان رکوع کنید [که نماز خواندن با جماعت محبوب خداست].

43

آیا مردم را به نیکی فرمان می‌دهید و خود را [در انجام دادن نیکی] فراموش می‌کنید؟ در حالی که کتاب [تورات را که با شدت به نیکی دعوتتان کرده] می‌خوانید. آیا [به وضع زیان بار خود] نمی‌اندیشید؟ 44

از صبر و نماز [برای حل مشکلات خود و پاک ماندن از آلودگی‌ها و رسیدن به رحمت حق] کمک بخواهید و بی‌تردید این کار جز بر کسانی که در برابر حق قلبی فروتن دارند سخت است. 45

آنان که یقین دارند «در نهایت» ملاقات کننده پروردگارشان خواهند بود و قطعاً به سوی او باز می‌گردند. 46

ای بنی اسرائیل! نعمت‌های مرا که به شما عطا کردم و اینکه شما را بر جهانیان [زمان خودتان] برتری دادم، یاد کنید، 47

و از روزی پروا کنید که نه کسی از کسی عذابی را دفع می‌کند، و نه از کسی شفاعتی می‌پذیرند، و نه از کسی [برای بخشیده شدن گناهانش] عوض می‌گیرند، و نه [برای رهایی از آتش دوزخ] یاری می‌شوند. 48

و [یاد کنید] آن گاه که شما را از [سیطره حکومت ظالمانه] فرعونیان نجات

ترجمه قرآن کریم، ص: 8

دادیم؛ آنان که همواره شما را به سخت‌ترین صورت شکنجه می‌کردند، پسران شما را سر می‌بردند و زنان شما را [برای بیگاری و کنیزی] زنده می‌گذاشتند.

و در این سختی‌ها و مشکلات آزمایشی بزرگ از سوی پروردگارتان بود. 49

و [یاد کنید] هنگامی که دریا را برای شما شکافتیم، در نتیجه شما را نجات دادیم و فرعونیان را در حالی که تماشا می‌کردید، غرق کردیم. 50

و [یاد کنید] زمانی که [برای نازل کردن تورات] چهل شب با موسی وعده گذاشتیم، سپس شما بعد از [غایب شدن] او گوساله را معبود خود گرفتید، در حالی که [به سبب این کار بسیار زشت] ستمکار بودید. 51

سپس بعد از آن [کار زشت] از [گناه] شما درگذشتیم، تا سپاس‌گزاری کنید. 52

و [یاد کنید] هنگامی که به موسی، کتاب و میزان جداکننده [حق از باطل] عطا کردیم تا هدایت یابید. 53

و [یاد کنید] زمانی که موسی به قومش گفت: ای قوم من! قطعاً شما به سبب معبود گرفتن گوساله به خودتان ستم ورزیدید، پس به سوی آفریننده خود بازگردید، و [افرادی از] خودتان را [که گوساله را به پرستش گرفتند] بکشید که این [عمل] برای شما در پیشگاه آفریدگارتان بهتر است. پس خدا [به دنبال اجرا شدن دستورش] توبه شما را پذیرفت؛ زیرا او بسیار توبه‌پذیر و مهربان است.

54

و [یاد کنید] آن‌گاه که گفتید: ای موسی! هرگز به تو ایمان نمی‌آوریم تا خدا را آشکارا [با چشم خود] ببینیم. پس در حالی که می‌دیدید صاعقه مرکبار شما را گرفت. 55

سپس شما را پس از مرگتان برانگیختیم تا سپاس‌گزاری کنید. 56

و [در صحرای سوزان سینا] ابر را بر سر شما سایبان قرار دادیم؛ و بر شما گرانگبین و بلدرچین نازل کردیم؛ [و گفتیم:] از خوراکی‌های پاکیزه‌ای که روزی شما قرار داده‌ایم بخورید. و آنان [به طغیان و ناسپاسی در برابر ما برخاستند] و [در ناسپاسی در برابر نعمت] بر ما ستم نکردند، بلکه همواره بر خود ستم می‌ورزیدند. 57

و [یاد کنید] هنگامی که گفتیم: به این شهر [بیت المقدس] وارد شوید، و از

نعمت های آن هر چه خواستید فراوان و گوارا بخورید و از دروازه [شهر یا درِ معبد] سجده کنان درآیید و بگویید:

[خدایا! خواسته ما] ریزش گناهان ماست، تا گناهانتان را بیاوریم و به زودی [پاداش] نیکوکاران را بيفزایم. 58

ولی ستمکاران، سخنی را که [بیرون دروازه شهر] به آنان گفته شده بود [پس از ورود به شهر] به سخنی دیگر تبدیل کردند

[به جای درخواست ریزش گناهان، درخواست امور مادی نمودند]. ما هم بر ستمکاران به سبب آنکه همواره نافرمانی

می کردند، عذابی از آسمان فرود آوردیم. 59

و [یاد کنید] آن گاه که موسی برای قومش درخواست آب کرد، پس گفتیم: عصایت را به این سنگ بزن در نتیجه دوازده

چشمه از آن جوشید به طوری که هر گروهی [از دوازده گروه بنی اسرائیل] چشمه ویژه خود را شناخت.

[و گفتیم:] از روزی خدا بخورید و بیاشامید و تبهکارانه در زمین آشوب بر پا نکنید. 60

و [یاد کنید] هنگامی که گفتید: ای موسی! ما هرگز بر يك نوع غذا صبر نمی کنیم، بنابر این از پروردگارت بخواه تا از

آنچه زمین می رویند از سبزی و خیار و سیر و عدس و پیازش را برای ما آماده کند. [موسی] گفت:

آیا شما به جای غذای بهتر، غذای پست تر را می خواهید؟! [اکنون که چنین درخواست ناروایی دارید] به شهری فرود آیید

که آنچه خواستید، برای شما آماده است. و [داغ] خواری و بیچارگی بر آنان زده شد و به سبب خشم خدا دچار سقوط

معنوی شدند؛ این [خواری و سقوط] به خاطر آن بود که آنان همواره به آیات خدا کفر می ورزیدند و پیامبران را از روی

ستم می کشتند؛ این [کفرورزی و کشتن پیامبران] به علت آن بود که [از فرمان من] سرپیچی نمودند و پیوسته [از حدود

حق] تجاوز می کردند. 61

مسلماً کسانی که [به ظاهر] ایمان آوردند، و یهودی ها و نصرانی ها و صابئی ها هر کدامشان [از روی حقیقت] به خدا و

روز قیامت ایمان آورند و کار شایسته

ترجمه قرآن کریم، ص: 10

انجام دهند، برای آنان نزد پروردگارشان پاداشی شایسته است، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین شوند. 62

و [یاد کنید] هنگامی که از شما [بر پیروی از حق] پیمان گرفتیم، و کوه طور را بالای سرتان برافراشتیم، [و گفتیم:] آنچه

را [از آیات کتاب آسمانی] به شما داده ایم، با قدرت دریافت کنید، و آنچه را در آن است [برای اجرا کردن] به یاد داشته

باشید تا پرهیزکار شوید. 63

آن گاه بعد از [پیمان گرفتن، از وفا کردن به آن] سرپیچی کردید، و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، قطعاً از زیانکاران بودید. 64

بی تردید شما [سرگذشت کسانی از هم مسلکان خود را] که در روز شنبه [از فرمان خدا که صید ماهی را حرام کرده بود] عصیان ورزیدند دانستید که [به کیفر عصیانشان] به آنان نخب زدیم که به صورت بوزینگانی خوار و رانده شده درآید. 65

در نتیجه، آن [مجازات] را عبرتی برای کسانی که شاهد حادثه بودند، و کسانی که بعد از آنان می آیند، و پندی برای پروا پیشگان قرار دادیم. 66

و [یاد کنید] زمانی که موسی به قومش گفت: خدا به شما فرمان می دهد گاوی را ذبح کنید، گفتند: آیا ما را مسخره می کنی؟! گفت: پناه به خدا می برم که از جاهلان باشم. 67

گفتند: از پروردگارت بخواه برای ما بیان کند که آن گاو چگونه گاوی باشد؟ گفت: او می فرماید که آن گاوی است نه پیر از کارمانده، نه جوان نارسیده، [بلکه] گاوی است میان این دو نوع گاو. پس آنچه را به آن فرمان داده اند، انجام دهید. 68

گفتند: از پروردگارت بخواه که برای ما توضیح دهد رنگش چگونه باشد؟ گفت:

خدا می گوید: گاوی است زرد و رنگش روشن که بینندگان را شاد می کند. 69

گفتند: از پروردگارت بخواه برای ما بیان کند که [نهایتاً آن گاو] چه گاوی است؟ زیرا این گاو بر ما مُشْتَبِه شده، و اگر خدا بخواهد [به شناخت آن] هدایت خواهیم شد. 70

ترجمه قرآن کریم، ص: 11

گفت: او می گوید: گاوی است که نه رام است تا زمین را شخم زند و نه زراعت را آبیاری نماید، [گاوی است که از هر عیب و نقصی] سالم است، و رنگی مخالف رنگ اصلی در آن نیست، گفتند: اکنون حق را برای ما آوردی. پس آن را ذبح کردند، در حالی که نزدیک بود فرمان خدا را اجرا نکنند!! 71

و [یاد کنید] هنگامی که کسی را کشتید و درباره [قاتل] او به نزاع برخاستید؛ و خدا آشکار کننده چیزی است که پنهان می داشتید. 72

پس گفتیم: پاره‌ای از آن [گاو ذبح شده] را به مقتول بزنید [تا زنده شود و قاتل را معرفی کند]. خدا مردگان را این گونه زنده می کند و دلایل [قدرت و ربوبیت] خود را به شما نشان می دهد، تا ببیندیشید. 73

سپس دل‌های شما بعد از آن [معجزه شگفت‌انگیز] سخت شد، مانند سنگ یا سخت‌تر؛ زیرا پاره‌ای از سنگ‌هاست که از آنها نهرها می جوشد، و پاره‌ای از آنها می شکافد و آب از آن بیرون می آید، و پاره‌ای از آنها از ترس خدا [از بلندی] سقوط می کند؛ و خدا از آنچه انجام می دهید بی خبر نیست. 74

آیا [شما مردم مؤمن] امید دارید که [آن سخت دلان] به [دین] شما ایمان بیاورند؟! در حالی که گروهی از آنان کلام خدا را همواره می شنیدند، سپس بعد از آنکه [مفهومش را] درک می کردند، [به سبب دنیاطلبی و هواپرستی] به دلخواه خود تغییرش می دادند، در صورتی که می دانستند [به کلام خدا و به مردم جویای حق خیانت می کنند]. 75

و هنگامی که با مؤمنان دیدار کنند، می گویند: ما ایمان آوردیم. و چون با هم خلوت می کنند [از روی اعتراض] به یکدیگر می گویند: چرا حقایق را که خدا [در تورات درباره پیامبر اسلام] برای شما بیان کرده به مؤمنان می گویند تا [روز قیامت با این حقایق] در پیشگاه پروردگارتان بر ضد شما استدلال کنند؟ آیا تعقل نمی کنید [که نباید زمینه استدلال بر ضد خود را در اختیار مؤمنان گذارید؟!]. 76

آیا [آن سخت دلان] نمی دانند که خدا آنچه را پنهان می دارند و آنچه را آشکار می کنند، می داند؟! 77

و گروهی از یهود اشخاص بی سواد

ترجمه قرآن کریم، ص: 12

هستند و از کتاب آسمانی تورات جز خواندن الفاظ چیزی نمی دانند، و حال آنکه [در امر دین به سبب عدم تحقیق و دنبال نکردن معرفت] فقط در مسیر خیال واهی قدم برمی دارند. 78

پس وای بر کسانی که با دست‌های خود نوشته‌ای را می نویسند، سپس می گویند: این [نوشته] از سوی خداست. تا با این [کار زشت و خائنانه] بهایی ناچیز به دست آورند؛ پس وای بر آنان از آنچه دست‌هایشان نوشت، و وای بر آنان از آنچه به دست می آورند. 79

و گفتند: آتش [دوزخ] جز چند روزی به ما نمی‌رسد. بگو: آیا [بر این عقیده خود] از نزد خدا پیمانی گرفته‌اید؟ که هرگز خدا از آن پیمان تخلف نخواهد کرد، یا جاهلانه چیزی را به خدا نسبت می‌دهید؟ **80**

[نه چنین است که می‌گویید] بلکه کسانی که مرتکب گناه شدند و آثار گناه سراسر وجودشان را فراگرفت، اهل آتش‌اند و در آن جاودانه‌اند. **81**

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند اهل بهشت‌اند و در آن جاودانه‌اند. **82**

و [یاد کنید] زمانی که از بنی اسرائیل پیمان گرفتیم که جز خدا را نپرستید، و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و مستمندان نیکی کنید، و با مردم با خوش‌زبانی سخن گوید، و نماز را بر پا دارید، و زکات بپردازید، سپس همه شما جز اندکی [از پیمان خدا] روی گردانیدید؛ و شما [به طور عادت] روی گردان هستید. **83**

و [یاد کنید] هنگامی که از شما پیمان گرفتیم که خون همدیگر را نریزید، و یکدیگر را از خانه‌های خود آواره نکنید، سپس [به پیمانتان] اقرار کردید و بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 13

آن هم گواهی می‌دهید. **84**

باز این شما هستید که یکدیگر را می‌کشید، و گروهی از خودتان را از خانه‌هایشان آواره می‌کنید، و بر پایه گناه و تجاوز یکدیگر را بر ضد آنان [که آواره کرده‌اید] یاری و کمک می‌دهید، و اگر آنان در حال اسارت نزد شما آیند، برای آزاد شدنشان عوض می‌دهید، در صورتی که آواره کردنشان بر شما حرام بود. آیا به بخشی از کتاب [آسمانی] ایمان می‌آوردید و به بخشی دیگر کفر می‌ورزید؟ [حرام بودن جنگ و آواره کردن را مردود می‌شمایید، و وجوب آزاد کردن هم‌کیشان را از اسارت قبول می‌کنید!] پس کیفر کسانی از شما که چنین تبعیضی را [در آیات خدا] روا می‌دارند، جز خواری در زندگی دنیا نیست، و روز قیامت آنان را به سوی سخت‌ترین عذاب باز می‌گردانند، و خدا از آنچه انجام می‌دهید، بی‌خبر نیست. **85**

اینان کسانی هستند که زندگی [زودگذر] دنیا را به جای آخرت خریدند؛ پس نه عذاب از آنان سبک‌گردد و نه یاری شوند. **86**

یقیناً ما به موسی کتاب دادیم و پس از او پیامبرانی به دنبال هم فرستادیم، و به عیسی بن مریم دلایل روشن عطا نمودیم، و او را به وسیله روح القدس توانایی بخشیدیم؛ پس چرا هرگاه پیامبری آیین خدا را که مطابق هوا و هوسان نبود برای شما آورد، سرکشی کردید؟ نهایتاً [نبوت] گروهی را تکذیب نمودید و گروهی را می کشتید. 87

و گفتند: دل‌های ما در پوشش است [به این علت کلام تو را نمی فهمیم، ولی چنین نیست که می گویند] بلکه خدا به سبب کفرشان آنان را از رحمتش دور کرده [در نتیجه از پذیرفتن اسلام خودداری می کنند] پس اندکی ایمان می آورند. 88

و هنگامی که برای آنان از سوی خدا کتابی [چون قرآن] که تصدیق کننده

ترجمه قرآن کریم، ص: 14

توراتی که همراه آنان است آمد، و همواره پیش از نزولش به خودشان [در سایه ایمان به آن] مژده پیروزی بر کافران می دادند، [با این وصف] چون قرآن [که پیش از نزولش آن را با پیشگویی تورات می شناختند] نزد آنان آمد به آن کافر شدند؛ پس لعنت خدا بر کافران باد. 89

بد چیزی است آنچه خود را به آن فروختند و آن کفر ورزیدن از روی حسادت به کتابی است که خدا نازل کرده [معتزانه می گویند]: چرا خدا از فضل و احسانش به هر که از بندگان بخواهد [کتاب آسمانی] نازل می کند، پس آنان به سبب خشم پی در پی [خدا] دچار سقوط معنوی شدند. و برای کافران عذاب خوار کننده است. 90

هنگامی که به آنان گویند: به آنچه که خدا [بر پیامبر اسلام] نازل کرده ایمان آورید، گویند: به توراتی که بر خود ما یهودیان نازل شده ایمان می آوریم و به غیر آن در حالی که حق است و تصدیق کننده توراتی است که با آنان است، کفر می ورزند. بگو: اگر شما [برپایه درستی به تورات] مؤمن بودید، پس چرا پیش از این پیامبران خدا را می کشتید؟ 91

و قطعاً موسی برای شما معجزات و دلایلی روشن آورد، سپس شما پس از [رفتن] او [به کوه طور] گوساله را معبود خود گرفتید، در حالی که [به خود و دلایل روشن حق] ستمکار بودید.

92

و [یاد کنید] زمانی که از شما [برای پیروی از موسی] پیمان گرفتیم، و کوه طور را بالای سرتان برافراشتیم [و گفتیم]: آنچه را [چون تورات] به شما دادیم با قدرت دریافت کنید [و احکام ما و پیامبران را بشنوید، به ظاهر] گفتند: شنیدیم و [در

باطن گفتند: [نافرمانی می کنیم. و به سبب کفرشان دوستی گوساله در دل هایشان پایدار شد. بگو: اگر شما مؤمن هستید [و ایمانتان شما را به این همه جنایت و فساد فرمان می دهد] پس بد چیزی است آنچه ایمانتان به آن فرمان می دهد. 93

بگو: اگر [آن گونه که می پندارید] سرای آخرت [با همه نعمت هایش]

ترجمه قرآن کریم، ص: 15

نزد خدا ویژه شماست نه مردم دیگر، چنانچه راستگویید مرگ را آرزو کنید. 94

و آنان هرگز مرگ را به سبب گناهایی که مرتکب شده اند آرزو نمی کنند؛ و خدا به ستمکاران داناست. 95

و یقیناً آنان را حریص ترین مردم به زندگی [دراز مدت] خواهی یافت و [حتی حریص تر] از مشرکان.

هر يك از آنان آرزومند است که ای کاش هزار سال عمرش دهند، ولی آن عمر طولانی دورکننده او از عذاب نیست؛ و خدا به آنچه انجام می دهند بیناست. 96

[آنان می گویند: چون جبرئیل وحی را برای تو نازل می کند ما با او دشمنیم؛ بنابراین به تو ایمان نمی آوریم] بگو: هر که دشمن جبرئیل است [دشمن خداست] زیرا او قرآن را به فرمان خدا بر قلب تو نازل کرده است، در حالی که تصدیق کننده کتاب های پیش از خود و هدایت و بشارت برای مؤمنان است. 97

هر که با خدا و فرشتگان و رسولانش و جبرئیل و میکائیل دشمن باشد [کافر است]، و بی تردید خدا دشمن کافران است. 98

و یقیناً به سوی تو آیتی روشن نازل کردیم، و به آنها جز بدکاران نافرمان کافر نمی شوند. 99

آیا چنین نیست که هرگاه یهود پیمانی [با خدا و رسولانش] بستند، گروهی از آنان پیمان را شکستند؟ [آنان نه فقط عهد شکنند] بلکه بیشترشان ایمان نمی آورند. 100

و زمانی که پیامبری [چون تو] از سوی خدا به سویشان آمد که تصدیق کننده کتابی است که با آنان است، گروهی از آنان که کتاب [آسمانی تورات] به آنان عطا شده بود [با کمال گستاخی] کتاب خدا [قرآن را به خیال آنکه بی نیاز از آن هستند] رها کرده [و با آن به مخالفت برخاستند]، گویی نمی دانند [که کلام خداست]. 101

و [یهودیان] از دانش جادوگری که شیاطین در زمان پادشاهی سلیمان [برنامه

ترجمه قرآن کریم، ص: 16

و نقشه زندگی خود قرار داده بودند] پیروی کردند. و [سلیمان دست به سحر نیالود تا کافر شود، بنابراین] سلیمان کافر نشد، ولی شیاطین که به مردم سحر می‌آموختند، کافر شدند. و [نیز یهودیان] از آنچه بر دو فرشته هاروت و ماروت در شهر بابل نازل شد [پیروی کردند]، و حال آنکه آن دو فرشته به هیچ کس دانش جادوگری نمی‌آموختند مگر آنکه می‌گفتند: ما فقط مایه آزمایشیم [و دانش جادوگری را برای مبارزه با ساحران و باطل کردن سحرشان به تو تعلیم می‌دهیم]، پس [با به کار گرفتن آن در مواردی که حرام است] کافر مشو. اما آنان از آن دو فرشته مطالبی [از سحر] می‌آموختند که با آن میان مرد و همسرش جدایی می‌انداختند؛ در حالی که آنان به وسیله آن سحر جز به اذن خدا قدرت آسیب رساندن به کسی را نداشتند؛ و همواره چیزی را می‌آموختند که به آنان آسیب می‌رسانید و سودی نمی‌بخشید؛ و یقیناً [یهود] می‌دانستند که هر کس خریدار سحر باشد، در آخرت هیچ بهره‌ای ندارد. و همانا بدچیزی است علم سحری که خود را به آن فروختند اگر معرفت می‌داشتند. 102

و اگر آنان [از روی حقیقت] ایمان می‌آوردند و [از جادوگری] پرهیز می‌کردند، قطعاً پاداشی که از جانب خداست [برای آنان] بهتر بود، اگر می‌دانستند. 103

ای اهل ایمان! [هنگام سخن گفتن با پیامبر] مگویید: راعنا [یعنی: در ارائه احکام، امیال و هوس‌های ما را رعایت کن] و بگویید: انظرنا [یعنی: مصلحت دنیا و آخرت ما را ملاحظه کن] و [فرمان‌های خدا و پیامبرش را برای اطاعت نمودن] بشنوید. قطعاً برای کافران عذابی دردناک است. 104

نه کافران از اهل کتاب و نه مشرکان، دوست ندارند که هیچ خیری از سوی پروردگارتان بر شما نازل شود، در حالی که خدا هرکه را بخواهد به رحمت خود اختصاص می‌دهد؛ و خدا دارای فضل بزرگی است. 105

هر آیه‌ای را که [در بردارنده حکم یا احکامی است وقتی بر پایه مصلحت

ترجمه قرآن کریم، ص: 17

یا اقتضای زمان] از میان برداریم یا به تأخیر اندازیم، بهتر از آن یا ماندنش را می‌آوریم. آیا ندانسته‌ای که خدا بر هر کاری تواناست؟! 106

آیا ندانسته‌ای که فرمانروایی بر آسمان‌ها و زمین فقط در سیطره اوست و شما را در برابر خدا هیچ سرپرست و یاری نیست؟ 107

بلکه می‌خواهید از پیامبرتان [کارهای نامعقول] درخواست کنید، همان‌گونه که پیش از این از موسی درخواست شد؟ و کسی که کفر را به جای ایمان اختیار کند، تحقیقاً راه راست را گم کرده است. 108

بسیاری از اهل کتاب پس از آنکه حق برای آنان روشن شد به سبب حسد که از وجودشان شعله کشیده، دوست دارند که شما را پس از ایمانتان به کفر بازگردانند. هم اکنون [از ستیز و جدال با آنان] درگذرید، و [از آنان] روی بگردانید، تا خدا فرمانش را [به جنگ یا جزیه] اعلام کند؛ یقیناً خدا بر هر کاری تواناست. 109

و نماز را برپا دارید، و زکات پردازید، و آنچه از کار نیک برای خود پیش فرستید آن را نزد خدا خواهید یافت. مسلماً خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست. 110

و گفتند: هرگز کسی وارد بهشت نمی‌شود مگر آنکه یهودی یا نصرانی باشد، این گفته‌های دروغ و بی‌پایه آنان است؛ بگو: اگر راست‌گویید دلیل خود را بیاورید. 111

آری کسانی که همه وجود خود را تسلیم خدا کنند در حالی که نیکوکارند، برای آنان نزد پروردگارشان پاداشی شایسته است، نه بیمی بر آنان است و نه اندوه‌گین می‌شوند. 112

و یهودیان گفتند: نصرانی‌ها بر آیین درستی نیستند و نصرانی‌ها گفتند: یهودیان بر آیین درستی نیستند، در حالی که همه آنان کتاب [آسمانی] را می‌خوانند [که هر دو

ترجمه قرآن کریم، ص: 18

آیین در زمان مخصوص به خود بر حق بوده [کسانی که نادانند] هم چون مشرکان [سخنی مانند سخن آنان] درباره آیین مسلمانان [گفتند؛ نهایتاً خدا روز قیامت در میان آنان درباره آنچه با هم اختلاف می‌کردند داوری می‌کند. 113

و چه مردمی ستمکارتر از کسانی هستند که از بردن نام خدا در مساجد خدا جلوگیری کردند، و در خرابی آنها کوشیدند؟ آنان را شایسته نیست که در آن [مراکز عبادت] درآیند، جز در حال ترس [از عدالت و انتقام خدا]. برای آنان در دنیا خواری و در آخرت عذاب بزرگ است. 114

مالکیت مشرق و مغرب فقط ویژه خداست؛ پس به هر کجا رو کنید آنجا به سوی خداست. یقیناً خدا بسیار عطا کننده و داناست. 115

و [یهود و نصاری] گفتند:

خدا [برای خود] فرزندی گرفته، منزّه است او [از اوصاف دروغ و باطلی که به حضرتش نسبت می دهند]، بلکه آنچه در آسمانها و زمین است مخلوق و مملوک اویند [نه فرزند او؛ زیرا فرزند هم جنس پدر و مادر است و چیزی در جهان هم جنس خدا نیست تا فرزند خدا باشد] و همه موجودات نسبت به او فرمانبردارند. 116

[بی سابقه ماده و مدت و نقشه] پدیدآورنده آسمانها و زمین است. وهنگامی که فرمان به وجود آمدن چیزی را صادر کند فقط به آن می گوید: «باش». پس بی درنگ می باشد. 117

و کسانی که حقایق را نمی دانند گفتند: چرا خدا با ما سخن نمی گوید یا نشانه و معجزه ای برای ما نمی آید؟ گذشتگان آنان نیز مانند گفته ایشان را گفتند؛ دل هایشان [در تعصب، لجاجت و نادانی] شبیه هم است. تحقیقاً ما [به اندازه لازم] نشانه ها را برای اهل باور بیان کرده ایم. 118

قطعاً ما تو را به درستی بشارت دهنده و بیم رسان فرستادیم، و تو [بعد از ابلاغ پیام حق] مسؤول [ایمان نیاوردن و وضع و حال] دوزخیان نیستی. 119

یهود و نصاری هرگز از تو راضی نمی شوند تا آنکه از آیینشان پیروی کنی. بگو: مسلماً هدایت خدا فقط هدایت [واقعی] است. و اگر پس از دانشی که [چون قرآن] برایت آمده از خواسته های نامشروع آنان پیروی کنی، از سوی خدا هیچ یآوری برای تو

ترجمه قرآن کریم، ص: 19

نخواهد بود. 120

کسانی که کتاب آسمانی به آنان عطا کرده‌ایم، آن را به طوری که شایسته آن است قرائت می‌کنند [و آن قرائت نمودن با تدبیر و به قصد عمل است] اهل ایمان به آن [کتاب] هستند و کسانی که به آن کفر می‌ورزند فقط آنان زیانکارند.

121

ای بنی اسرائیل! نعمت های مرا که به شما عطا کردم و اینکه شما را بر جهانیان [زمان خودتان] برتری دادم، یاد کنید.

122

و از روزی پروا کنید که نه کسی از کسی عذابی را دفع می‌کند، و نه از کسی [در برابر گناهانش] عوضی می‌گیرند، و نه کسی را شفاعتی سود دهد، و نه [برای رهایی از آتش دوزخ] یاری می‌شوند. 123

و [یاد کنید] هنگامی که ابراهیم را پروردگارش به تکالیفی [بسیار مهم] آزمایش کرد، پس او همه را به طور کامل به انجام رسانید، پروردگارش [به خاطر شایستگی او] فرمود:

من تو را برای همه مردم پیشوا قرار دادم. ابراهیم گفت: و از دودمانم [نیز پیشوایی برگزین]. [پروردگار] فرمود: پیمان من [که امامت و پیشوایی است] به ستمکاران نمی‌رسد. 124

و [یاد کنید] هنگامی که ما این خانه [کعبه] را برای همه مردم محل گردهمایی و جایگاه امن قرار دادیم، و [فرمان دادیم]: از مقام ابراهیم جایگاهی برای نماز انتخاب کنید. و به ابراهیم و اسماعیل سفارش کردیم که خانه‌ام را برای طواف کنندگان و اعتکاف کنندگان و رکوع کنندگان و سجده‌گذاران [از هر آلودگی ظاهری و باطنی پاکیزه کنید. 125

و [یاد کنید] آن‌گاه که ابراهیم گفت: ای پروردگار من این مکان را شهری امن قرار ده و اهلش را آنان که به خدا و روز قیامت ایمان آورده‌اند از هر نوع میوه و محصول روزی بخش. خدا فرمود: [دعایت را درباره مؤمنان اجابت کردم، ولی] هر که کفر ورزد بهره اندکی به او خواهم داد، سپس او را به عذاب آتش می‌کشانم و آتش عاقبت بدی است. 126

و [یاد کنید] زمانی که ابراهیم و اسماعیل پایه‌های خانه کعبه را بالا می‌بردند [و به پیشگاه حق می‌گفتند]: ای پروردگار ما! [این عمل را] از ما بپذیر که تو شنوا و دانایی، 127

ای پروردگار ما! ما را [با همه وجود] تسلیم خود قرار ده،

و نیز از دودمان ما امتی که تسلیم تو باشند پدید آور، و راه و رسم عبادتشان را به ما نشان ده، و توبه ما را بپذیر، که تو بسیار توبه‌پذیر و مهربانی، 128

ای پروردگار ما! در میان آنان پیامبری از خودشان برانگیز، که آیات تو را بر آنان بخواند، و آنان را کتاب و حکمت بیاموزد، و [از آلودگی‌های ظاهری و باطنی] پاکشان کند؛ زیرا تو توانای شکست‌ناپذیر و حکیمی. 129

وکیست که از آیین ابراهیم روی گردان شود، جز کسی که خود را به نادانی و سبک مغزی زند؟

یقیناً ما ابراهیم را در دنیا [به امامت و رسالت] برگزیدیم، و قطعاً در آخرت از شایستگان است. 130

[و یاد کنید] هنگامی که پروردگارش به او فرمود: تسلیم باش. گفت: به پروردگار جهانیان تسلیم شدم. 131

و ابراهیم و یعقوب پسرانشان را به آیین اسلام سفارش کردند که ای پسران من! یقیناً خدا این دین را برای شما برگزیده، پس شما باید جز در حالی که مسلمان باشید نپذیرید. 132

آیا شما [یهودیان که ادعا می‌کنید یعقوب پسرانش را به آیین شما سفارش کرد] هنگامی که یعقوب را مرگ در رسید [کنار بستر او] حاضر بودید؟ [یقیناً حاضر نبودید] آن‌گاه که به پسران خود گفت: پس از من چه چیزی را می‌پرستید؟

گفتند: خدای تو و خدای پدرانت ابراهیم و اسماعیل و اسحاق را که خدای یگانه است می‌پرستیم، و ما تسلیم اویم.

133

آنان گروهی بودند که درگذشتند، آنچه [از طاعت و معصیت] به دست آوردند برعهده خود آنان است، و آنچه شما به دست آوردید برعهده خود شماست؛ و شما در برابر آنچه آنان انجام می‌دادند، مسؤول نیستید. 134

و [اهل کتاب به مردم مؤمن] گفتند: یهودی یا نصرانی باشید تا هدایت یابید. بگو:

بلکه از آیین ابراهیم یکتاپرست و حق‌گرا [پیروی می‌کنیم نه از آیین تحریف شده شما که عین گمراهی است] و او هرگز از مشرکان نبود. 135

[شما مردم مؤمن از روی

حقیقت اقرار کنید و] بگوئید: ما به خدا و آنچه به سوی ما نازل شده، و به آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگان [دارای مقام نبوت] آنان فرود آمده، و به آنچه به موسی و عیسی و آنچه به پیامبران از ناحیه پروردگارشان داده شده ایمان آوردم؛ میان هیچ يك از آنان [در اینکه از سوی خدا برای هدایت مردم مبعوث شده‌اند] فرقی نمی‌گذاریم، و ما در برابر او تسلیم هستیم. 136

پس اگر آنان هم به آنچه شما به آن ایمان آورده‌اید، ایمان آورند [که ایمان به قرآن و به پیامبر است] مسلماً هدایت یافته‌اند، و اگر روی برتابند جز این نیست که در ستیز و دشمنی‌اند؛ پس به زودی خدا شرّ آنان را [به کشته شدن یا آوارگی از خانه و شهر] دفع خواهد کرد؛ و او شنوا و داناست. 137

[به یهود و نصاری بگوئید:] رنگ خدا را [که اسلام است، انتخاب کنید] و چه کسی رنگش نیکوتر از رنگ خداست؟ و ما فقط پرستش کنندگان اویم. 138

بگو: آیا با ما در باره خدا گفتگوی بی‌منطق و احتجاج نادرست می‌کنید؟! در حالی که او پروردگار ما و شماس است [و همه کارهایش بر وفق حکمت و مصلحت است، و جای گفتگوی بی‌منطق و احتجاج نادرست نیست]؛ و اعمال ما برعهده ما و اعمال شما برعهده شماست، و ما [در ایمان، اعتقاد، طاعت و عبادت] برای او اخلاص می‌ورزیم. 139

آیا می‌گوئید: ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگان [دارای مقام نبوت] آنان یهودی یا نصرانی بودند؟! بگو: شما داناترید یا خدا؟! [شما به یقین می‌دانید که آنان یهودی و نصرانی نبودند، پس چرا واقعیت را پنهان می‌دارید؟!] و ستمکارتر از کسی که گواهی بر حقیقتی که از خدا نزد اوست پنهان کند کیست؟ و خدا از آنچه انجام می‌دهید، بی‌خبر نیست. 140

آنان گروهی بودند که درگذشتند؛ آنچه [از طاعت و معصیت] به دست آوردند برعهده آنان است و آنچه شما به دست آوردید برعهده شماست؛ و شما در برابر آنچه آنان انجام می‌دادند، مسؤول نیستید. 141

به زودی مردم سبک مغز می‌گویند: چه چیزی مسلمانان را از قبله‌ای که بر آن بودند [یعنی بیت المقدس، به سوی کعبه] گردانید؟ بگو: مالکیت مشرق

ترجمه قرآن کریم، ص: 22

و مغرب فقط ویژه خداست، هر که را بخواهد به راه راست هدایت می‌کند. 142

و همان گونه [که شما را به راه راست هدایت کردیم] شما را امتی میانه [و پیراسته از افراط و تفریط] قرار دادیم تا [در ایمان، عمل، درستی و راستی] بر مردم گواه باشید و پیامبر هم گواه بر شما باشد. و ما قبله‌ای را که بر آن بودی فقط به خاطر این قرار دادیم تا کسانی که از پیامبر پیروی می‌کنند از کسانی که از اسلام و اطاعت پیامبر برمی‌گردند [و متعصبانه به قبله پیش از کعبه می‌مانند] معلوم و مشخص کنیم؛ گر چه این حکم جز بر کسانی که خدا هدایتشان کرده دشوار بود. و خدا بر آن نیست که ایمان شما را تباه کند؛ زیرا خدا به همه مردم رؤوف و مهربان است. 143

ما گردانیدن رویت را در [جهت] آسمان [چون کسی که به انتظار مطلبی باشد] می‌بینیم؛ یقیناً تو را به سوی قبله‌ای که آن را پسندی برمی‌گردانیم؛ پس رویت را به سوی مسجد الحرام گردان؛ و [شما ای مسلمانان!] هر جا که باشید، روی خود را به سوی آن برگردانید. و مسلماً اهل کتاب می‌دانند که این تغییر قبله [از بیت المقدس به کعبه] از سوی پروردگارشان [کاری] بر اساس حق است؛ [زیرا در تورات و انجیلشان خوانده‌اند که پیامبر اسلام به دو قبله نماز خواهد خواند] و خدا از آنچه [بر ضد پیامبر و مؤمنان] انجام می‌دهند، بی‌خبر نیست. 144

به [خدا سوگند اگر برای اهل کتاب هر دلیل روشنی بیاوری، از قبله تو پیروی نمی‌کنند، و تو هم [پس از قبله شدن کعبه] پیرو قبله آنان نخواهی بود و [نیز] برخی از آنان [که یهودی‌اند] از قبله دیگران [که نصرانی‌اند] پیروی نخواهند کرد. اگر پس از دانشی که [چون قرآن] برایت آمده از خواسته‌های نامشروع آنان پیروی کنی، مسلماً در آن صورت از ستمکاران خواهی بود. 145

اهل کتاب، نسبت به هویت پیامبر اسلام [بر اساس اوصافش که در تورات و انجیل خوانده‌اند] به گونه‌ای که پسران خود را می‌شناسند؛ شناخت دارند و مسلماً گروهی از

ترجمه قرآن کریم، ص: 23

آنان حق را در حالی که می‌دانند، پنهان می‌دارند. 146

[ای امت این] حق [که تغییر قبله است] از سوی پروردگار توست؛ بنابراین از تردید کنندگان نسبت به حق مباش. 147

برای هر گروهی قبله‌ای است که خدا گرداننده روی آن گروه به آن قبله است؛ پس [درباره قبله، نزاع و کشمکش نکنید و به جای بحث و گفتگو] به جانب کارهای خیر پیشی جوید. خدا همه شما را هر جا که باشید [به صحرای محشر] می‌آورد؛ مسلماً خدا بر هر کاری تواناست. 148

از هر جا [برای سفر یا کار دیگر] بیرون شدی، رویت را [در حال اقامه نماز] به سوی مسجد الحرام بگردان. بدون تردید این فرمان از نزد پروردگارت بر اساس حق است و خدا از آنچه انجام می‌دهید، بی‌خبر نیست. 149

[آری] و از هر جا بیرون شدی، رویت را [در حال اقامه نماز] به سوی مسجد الحرام بگردان؛ و [شما ای مؤمنان!] هر جا که باشید، رویتان را [در حال اقامه نماز] به سوی آن بگردانید، تا مردم را جز ستمکاران [جوج، متکبر که تابع هیچ دلیل نیستند] بر ضد شما دلیلی نباشد. [مشرکان نگویند: اگر آیین ابراهیم را ادعا دارد چرا به قبله او که کعبه است رو نمی‌کنند؟ و اهل کتاب نگویند: پیامبری که تورات و انجیل وعده داده، قبله‌اش مسجد الحرام است، پس این شخص که به قبله ما نماز می‌خواند، پیامبر موعود نیست؟] بنابراین از آنان نترسید و از من بترسید، و [تغییر قبله] برای آن است که نعمتم را بر شما کامل کنم تا [به احکام و سنن الهی] هدایت شوید. 150

همان گونه که [تغییر قبله، کامل کردن نعمت است، این حقیقت هم کامل کردن نعمت است که] در میان شما رسولی از خودتان فرستادیم که همواره آیات ما را بر شما می‌خواند، و شما را [از هر نوع آلودگی ظاهری و باطنی] پاک و پاکیزه می‌کند، و کتاب و حکمت به شما می‌آموزد، و آنچه را نمی‌دانستید به شما تعلیم می‌دهد. 151

پس مرا یاد کنید تا شما را یاد کنم و مرا سپاس گزارید و کفران نعمت نکنید. 152

ای اهل ایمان از صبر و نماز [برای حل مشکلات خود و پاک ماندن از آلودگی‌ها و رسیدن به رحمت حق] کمک بخواهید زیرا خدا با صابران است. 153

و به آنان که در راه خدا کشته می‌شوند مرده نگویند، بلکه [در عالم برزخ]

ترجمه قرآن کریم، ص: 24

دارای حیات ویژه‌اند، ولی شما [کیفیت آن حیات ویژه را] درک نمی‌کنید. 154

و بی‌تردید شما را به چیزی اندک از ترس و گرسنگی و کاهش بخشی از اموال و محصولات [نباتی یا ثمرات باغ زندگی از زن و فرزند] آزمایش می‌کنیم.

و صبرکنندگان را بشارت ده. 155

همان کسانی که چون مصیبتی سخت به آنان رسد می گویند: انا لله و انا اليه راجعون «ما مملوك خداييم و يقيناً به سوى او بازمی گردیم» 156

آنانند که درودها و رحمتی از سوى پروردگارشان بر آنان است و آنانند که هدایت یافته اند. 157

بی تردید صفا و مروه از نشانه های خداست؛ پس کسی که حج خانه کعبه کند، یا عمره انجام دهد، بر او مشقّتی نیست که فاصله میان آن دو را بپیماید. و کسی که [به خواست خودش افزون بر واجبات] کار نیکی [چون طواف و سعی مستحب] انجام دهد، بدون تردید خدا [در برابر عمل او] پاداش دهنده و [به کار و حال او] داناست. 158

یقیناً کسانی که آنچه را ما از دلایل آشکار و [وسیله] هدایت نازل کردیم، پس از آنکه همه آن را در کتاب [تورات و انجیل] برای مردم روشن ساختیم، پنهان می کنند [تا مردم به قرآن و پیامبر ایمان نیاورند] خدا لعنتشان می کند، و لعنت کنندگان هم لعنتشان می کنند. 159

مگر کسانی که توبه کردند، و [مفاسد خود را] اصلاح نمودند، و [آنچه را پنهان کرده بودند] برای مردم روشن ساختند، در نتیجه توبه آنان را می پذیریم؛ زیرا من بسیار توبه پذیر و مهربانم. 160

قطعاً کسانی که کافر شدند، و در حال کفر از دنیا رفتند، لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنان است. 161

در آن لعنت جاودانه اند، نه عذاب از آنان سبک شود و نه مهلتشان دهند [تا عذر خواهی کنند]. 162

و خدای شما خدای یگانه است، جز او خدایی نیست، رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی. 163

بی تردید در آفرینش آسمان ها و زمین و رفت و آمد شب و روز و کشتی هایی

ترجمه قرآن کریم، ص: 25

که در دریاها [با جایجا کردن مسافر و کالا] به سود مردم روانند و بارانی که خدا از آسمان نازل کرده و به وسیله آن زمین را پس از مردگی اش زنده ساخته و در آن از هر نوع جنبنده ای پخش کرده و گرداندن بادهای و ابر مسخر میان آسمان و زمین، نشانه هایی است [از توحید، ربوبیت و قدرت خدا] برای گروهی که می اندیشند. 164

و برخی از مردم به جای خدا معبودهایی را می‌پرستند که آنها را آن گونه که سزاوار است خدا را دوست داشته باشند، دوست می‌دارند؛ ولی اهل ایمان محبتشان به خدا بیشتر و قوی‌تر است.

و اگر کسانی که [با انتخاب معبودهای باطل] ستم روا داشتند، چون عذاب را ببینند، بی‌تردید بفهمند که همه قدرت ویژه خداست [و معبودهای باطل، پوچ‌اند] و خدا سخت کیفر است. 165

در آن هنگام پیشوایان [شرك و کفر] از پیروانشان بیزاری جویند، و همگی عذاب را ببینند، و تمام دست‌آویزها [ی نجات‌بخش] از آنان بریده شود. 166

و آنان که [به جای خدا از پیشوایان شرك و کفر] پیروی کردند، گویند: کاش برای ما بازگشتی [به دنیا] بود تا ما هم از آنان بیزاری می‌جستیم، همان گونه که آنان از ما بیزاری جستند. خدا این گونه اعمالشان را که برای آنان مایه اندوه و دریغ است، به آنان نشان می‌دهد و اینان هرگز از آتش بیرون آمدنی نیستند. 167

ای مردم! از آنچه [از انواع میوه‌ها و خوردنی‌ها] در زمین حلال و پاکیزه است بخورید و از گام‌های شیطان پیروی نکنید؛ زیرا او نسبت به شما دشمنی آشکار است. 168

جز این نیست که شما را به بدکرداری و گناه آشکار فرمان می‌دهد، و اینکه برپایه نادانی اموری را [به عنوان حلال و حرام] به خدا نسبت دهید. 169

و هنگامی که به آنان [که مشرك و کافرند] گویند: از آنچه خدا نازل کرده پیروی

ترجمه قرآن کریم، ص: 26

کنید، می‌گویند: نه، بلکه از آیینی که پدرانمان را بر آن یافتیم، پیروی می‌کنیم. آیا اگر چه پدرانمان چیزی نمی‌فهمیدند و راه [حق را به سبب کوردلی] نمی‌یافتند [باز هم کورکورانه از آنان پیروی خواهند کرد؟!]. 170

داستان [دعوت کننده] کافران [به ایمان]، مانند کسی است که به حیوانی [برای رهاوندن از خطر] بانگ می‌زند، ولی آن حیوان جز آوا و صدا [آن هم آوا و صدایی که مفهومی را درک نمی‌کند] نمی‌شنود. [کافران، در حقیقت] کر و لال و کورند، به همین سبب [درباره حقایق] اندیشه نمی‌کنند. 171

ای اهل ایمان! از انواع میوه‌ها و خوردنی‌های پاکیزه‌ای که رزق شما کرده‌ایم، بخورید و خدا را سپاس گزارید، اگر فقط او را می‌پرستید. 172

جز این نیست که خدا [برای مصون ماندن شما از زیان‌های جسمی و روحی] مردار و خون و گوشت خوک و حیوانی را که [هنگام ذبح] نام غیر خدا بر آن برده شده، بر شما حرام کرده. پس کسی که [برای نجات جان‌اش از خطر] به خوردن آنها ناچار شود، در حالی که خواهان لذت نباشد و از حد لازم تجاوز نکند، گناهی بر او نیست؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 173

قطعاً کسانی که آنچه را خدا از کتاب [تورات و انجیل به عنوان حلال و حرام] نازل کرده [به سود خود، از بی‌سوادان یهود و نصاری] پنهان می‌کنند، و در برابر این پنهان کاری بھای اندکی به دست می‌آورند، جز آتش در شکم‌های خود نمی‌ریزند. و خدا روز قیامت با آنان سخن نمی‌گوید، و [از گناهان و زشتی‌ها] پاکشان نمی‌کند، و برای آنان عذابی دردناک است. 174

اینانند که گمراهی را به جای هدایت، و عذاب را به عوض آموزش خریده‌اند، شگفتا! چه شکیبایند بر آتش. 175

آن عذاب به خاطر این است که خدا کتاب آسمانی را به درستی نازل کرد [ولی اینان، آن را وا گذاشتند و در تکذیب کوشیدند و آن را مایه اختلاف قرار دادند] و یقیناً آنان که در [مفهوم و محتوای] کتاب اختلاف کردند [تا حقایق از مردم پنهان بماند] در دشمنی دوری [نسبت به حقایق] قرار دارند. 176

نیکی این نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب کنید، بلکه نیکی

ترجمه قرآن کریم، ص: 27

[واقعی و کامل، که شایسته است در همه امور شما ملاک قرار گیرد، منش و رفتار] کسانی است که به خدا و روز قیامت و فرشتگان و کتاب آسمانی و پیامبران ایمان آورده‌اند، و ثروتشان را با آنکه دوست دارند به خویشان و یتیمان و درماندگان و در راه ماندگان و نیازمندان و [در راه آزادی] بردگان می‌دهند، و نماز را [با همه شرایطش] برپای می‌دارند، و زکات می‌پردازند، و چون پیمان بندند به پیمان خویش وفادارند، و در تنگدستی و تهیدستی و رنج و بیماری و هنگام جنگ شکیبایند؛ اینانند که [در دین‌داری و پیروی از حق] راست گفتند، و اینانند که پرهیزکارند. 177

ای اهل ایمان! در مورد کشته شدگان بر شما قصاص مقرر شده: آزاد در برابر آزاد، برده در برابر برده، زن در برابر زن. پس کسی که [مرتکب قتل شده چنانچه] از سوی برادر [دینی] اش [که ولی مقتول است] مورد چیزی از عفو قرار گرفت [که به جای قصاص، خون بها پرداخت کند] پس پیروی از روش پسندیده [نسبت به وضع مادی قاتل بر عهده عفو کننده است]، و پرداخت خون بها با نیکی و خوش رویی [بر عهده قاتل است]. این [حکم] تخفیف و رحمتی است از سوی پروردگارتان؛ پس هر که بعد از عفو، تجاوز کند [و به قصاص قاتل برخیزد] برای او عذابی دردناک است. 178

ای صاحبان خرد! برای شما در قصاص مایه زندگی است، باشد که [از ریختن خون مردم بدون دلیل شرعی] بپرهیزید. 179

بر شما مقرر شده چون یکی از شما را مرگ در رسد، اگر مالی از خود به جا گذاشته است، برای پدر و مادر و خویشان به طور پسندیده وصیت کند. این حقّی است بر عهده پرهیزکاران. 180

پس کسانی که بعد از شنیدن وصیت در آن تغییری دهند، گناهش فقط بر عهده آنانی است که تغییرش می دهند؛ یقیناً خدا شنوا و داناست. 181

ترجمه قرآن کریم، ص: 28

و کسی که از انحراف وصیت کننده [در مورد حقوق ورثه] یا از گناه او [که به کار نامشروع و ناحقّی وصیت کند] بترسد، و میان ورثه [با تغییر دادن وصیت بر اساس احکام دین] اصلاح دهد، گناهی بر او نیست؛ یقیناً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 182

ای اهل ایمان! روزه بر شما مقرر شده، همان گونه که بر پیشینیان شما مقرر شد، تا پرهیزکار شوید. 183

[در] روزهایی چند [روزه بگیرید]؛ پس هر که از شما بیمار یا در سفر باشد [به تعداد روزه های قضا شده] از روزه های دیگر [را روزه بگیرد]؛ و بر آنان که روزه گرفتن طاقت فرساست، طعام دادن به يك نیازمند [به جای هر روز] کفاره آن است.

و هر که به خواست خودش افزون بر کفاره واجب، بر طعام نیازمند بیفزاید، برایش بهتر است و روزه گرفتن [هر چند دشوار باشد] اگر [فضیلت و ثوابش را] بدانید برای شما بهتر است. 184

[این است] ماه رمضان که قرآن در آن نازل شده، قرآنی که سراسر هدایتگر مردم است و دارای دلایلی روشن از هدایت می باشد، و مایه جدایی [حق از باطل] است. پس کسی که در این ماه [در وطنش] حاضر باشد باید آن را روزه بدارد، و آنکه بیمار یا در سفر است، تعدادی از روزه های غیر ماه رمضان را [به تعداد روزه های قضا شده، روزه بدارد]. خدا آسانی و راحت شما را می خواهد نه مشقت شما را. و [قضای روزه] برای این است که: شما روزه هایی را [که به خاطر عذر شرعی افطار کرده اید] کامل کنید، و خدا را بر اینکه شما را هدایت فرموده بزرگ شمارید، و نیز برای این که سپاس گذاری کنید. 185

هنگامی که بندگانم از تو درباره من پرسند، [بگو:]: یقیناً من نزدیکم، دعای دعا کننده را زمانی که مرا بخواند اجابت می کنم؛ پس باید دعوتم را بپذیرند و به من ایمان آورند، تا [به حق]

ترجمه قرآن کریم، ص: 29

و حقیقت [راه یابند] [و به مقصد اعلی برسند]. 186

در شب روزهایی که روزه دار هستید، آمیزش با زنانان برای شما حلال شد.

آنان برای شما پوشش [معنوی] و شما هم برای آنان پوشش [معنوی] هستید، خدا می دانست که شما [پیش از حلال شدن این کار] به خود خیانت می کردید، پس توبه شما را پذیرفت و از شما در گذشت. اکنون [آزاد هستید که] با آنان آمیزش کنید و آنچه را خدا [در این کار] برای شما مقرر داشته [از ثواب، پاکدامنی از آلودگی و فرزند شایسته] از او بخواهید. و بخورید و بیاشامید تا رشته سپید صبح از رشته سیاه شب برای شما آشکار شود؛ سپس روزه را تا شب به پایان برید. و در حالی که در مساجد معتکف هستید با زنان آمیزش نکنید. اینها حدود خداست، به آنها نزدیک نشوید. خدا این گونه آیاتش را برای مردم بیان می کند تا [از مخالفت اوامر و نواهی او] بپرهیزند. 187

و اموالتان را در میان خود به صورت نامشروع مخورید. و آن را به عنوان رشوه به سوی حاکمان و قاضیان سرازیر نکنید تا بخشی از اموال مردم را [با تکیه بر حکم ظالمانه آنان] به گناه و معصیت بخورید، در حالی که [زشتی کارتان را] می دانید. 188

از تو درباره هلال های ماه می پرسند، بگو: آنها وسیله تعیین اوقات [برای امور دنیایی و نظام زندگی] مردم و [تعیین زمان مراسم] حج است. و نیکی آن نیست که به خانه ها از پشت آنها وارد شوید، [چنان که اعراب جاهلی در حال احرام

حج از پشت دیوار خانه خود وارد می شدند [بلکه نیکی [روش] کسی است که [از هر گناهی] می پرهیزد. و به خانه ها از درهای آنها وارد شوید؛ و از خدا پروا کنید تا رستگار شوید. 189

و در راه خدا با کسانی که با شما می جنگند بجنگید، و [هنگام جنگ از حدود الهی] تجاوز نکنید، که خدا تجاوزکاران را دوست

ترجمه قرآن کریم، ص: 30

ندارد. 190

و آنان را [که از شرك و کفر و هیچ ستمی باز نمی ایستند] هر کجا یافتید، به قتل برسانید و از جایی که شما را بیرون کردند بیرونشان کنید و فتنه [که شرك، بت پرستی، بیرون کردن مردم از کاشانه و وطنشان باشد] از قتل و کشتار بدتر است.

و کنار مسجد الحرام با آنان بجنگید مگر آنکه در آنجا با شما بجنگند؛ پس اگر با شما جنگیدند، آنان را به قتل برسانید که پاداش و کیفر کافران همین است. 191

اگر از فتنه گری و جنگ بازایستند، یقیناً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 192

و با آنان بجنگید تا فتنه ای [چون شرك، بت پرستی و حاکمیت کفار] بر جای نماند و دین فقط ویژه خدا باشد. پس اگر بازایستند [به جنگ با آنان پایان دهید و از آن پس] تجاوزی جز بر ضد ستمکاران جایز نیست. 193

ماه حرام در برابر ماه حرام است [اگر دشمن حرمت آن را رعایت نکرد و با شما در آن جنگید، شما هم برای حفظ کیان خود در همان ماه با او بجنگید]. و همه حرمت ها دارای قصاص اند. پس هر که بر شما تعدی کرد، شما هم به مثل آن بر او تعدی کنید، و از خدا پروا نمایید، و بدانید که خدا با پروا پیشگان است. 194

و در راه خدا انفاق کنید و [با ترك این کار پسندیده، یا هزینه کردن مال در راه نامشروع] خود را به هلاکت نیندازید، و نیکی کنید که یقیناً خدا نیکوکاران را دوست دارد. 195

حج و عمره را برای خدا به پایان برید، و اگر [به علتی] شما را از انجام آن بازداشتند، آنچه را از قربانی برای شما میسر است [قربانی کنید و از احرام در آید]؛ و سر خود را نتراشید تا قربانی به محلش برسد؛ و از شما اگر کسی بیمار بود یا در سرش آسیب داشت [و ناچار بود سر بتراشد، جایز است سر بتراشد و] کفاره ای چون روزه، یا صدقه یا قربانی بر عهده

اوست. و هنگامی که [از علل ممنوعیت] در امان بودید، پس هر که با پایان بردن عمره تمتع به سوی حج تمتع رود، آنچه از قربانی میسر است [قربانی کند]. و کسی که قربانی نیابد، سه روز روزه، در همان سفر حج و هفت روز روزه، هنگامی که بازگشتید بر عهده اوست؛ این ده روز کامل است [و قابل کم و زیاد شدن نیست]. این وظیفه کسی است که [خود و] خانواده اش ساکن و مقیم [منطقه] مسجد الحرام نباشد. و از خدا پروا کنید و بدانید که خدا سخت

ترجمه قرآن کریم، ص: 31

کیفر است. 196

حج در ماه های معین و معلومی است [شوال، ذوالقعدة، ذوالحجه] پس کسی که در این ماه ها حج را [با احرام بستن و تلبیه] بر خود واجب کرد، [بداند که] در حج، آمیزش با زنان و گناه و جدال [جایز] نیست. و آنچه از کار خیر انجام دهید خدا می داند. و به نفع خود توشه بگیرید که بهترین توشه، پرهیزکاری است و ای صاحبانِ خرد! از من پروا کنید.

197

بر شما گناهی نیست که [در ایام حج] از پروردگارتان [به وسیله تجارت و داد و ستد] روزی و منافع مادی بطلبید. و هنگامی که از عرفات کوچ کردید، خدا را در مشعر الحرام یاد کنید. [آری] او را یاد کنید همان گونه که شما را هدایت کرد. و همانا شما پیش از این از گمراهان بودید. 198

سپس از همان جایی که مردم روانه می شوند [به سوی منی]، روانه شوید، و از خدا آمرزش بخواهید؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 199

پس هنگامی که مناسک [حجّتان] را انجام دادید، خدا را آن گونه که پدرانان را یاد می کنید یا بهتر از آن یاد کنید. در این میان گروهی از مردم [کوتاه فکر] می گویند: ای پروردگار ما! به ما در دنیا [کالای زندگی] عطا کن. و آنان را در آخرت هیچ بهره ای نیست. 200

و گروهی از آنان می گویند: ای پروردگار ما! به ما در دنیا نیکی و در آخرت هم نیکی عطا کن، و ما را از عذاب آتش

ترجمه قرآن کریم، ص: 32

نگاه دار. 201

اینانند که از آنچه به دست آورده‌اند، نصیب و بهره فراوانی دارند، و خدا حسابرسی سریع است. 202

و خدا را در روزهای معلوم [که یازدهم، دوازدهم و سیزدهم ماه ذوالحجه یعنی ایام وقوف در منی است] یاد کنید. پس هر که در دو روز [واجبات منی را انجام دهد و به کوچ کردن از آن] شتاب ورزد، گناهی بر او نیست، و هر که [تا روز سوم] تأخیر کند، بر او هم گناهی نیست، [اختیار کردن وقوف در منی چه در دو روز، چه در سه روز] برای کسی است که [از محرمات احرام] پرهیز کرده است. و از خدا پروا کنید و بدانید که یقیناً همه شما به سوی او محشور خواهید شد. 203

و از مردم کسی است که گفتارش در زندگی دنیا تو را خوش آید، و [برای اینکه چنین وانمود کند که زبانش با دلش یکی است] خدا را بر آنچه در دل دارد شاهد می‌گیرد، در حالی که سرسخت‌ترین دشمنان است. 204

و هنگامی که [چنین دشمن سرسختی] قدرت و حکومتی یابد، می‌کوشد که در زمین فساد و تباهی به بار آورد، و زراعت و نسل را نابود کند؛ و خدا فساد و تباهی را دوست ندارد. 205

و چون به او گویند: از خدا پروا کن، غرور و سرسختی، وی را به گناه وا می‌دارد؛ پس دوزخ او را بس است، و یقیناً بد جایگاهی است. 206

و از مردم کسی [مانند علی بن ابیطالب 7] است که جانش را برای خشنودی خدا می‌فروشد و خدا به بندگان مهربان است. 207

ای اهل ایمان! همگی در عرصه تسلیم و اطاعت [از خدا] در آید، و از گام‌های شیطان پیروی نکنید، که او نسبت به شما دشمنی آشکار است. 208

پس اگر بعد از آنکه دلایل روشن برای شما آمد، لغزیدید [و به شرك و کفر روی کردید] نهایتاً بدانید که خدا [در انتقام از شما] توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 209

آیا

ترجمه قرآن کریم، ص: 33

[اهل لغزش و پیروان شیطان] جز این را انتظار دارند که [عذاب] خدا و فرشتگان [مأمور عذاب] در سایان‌هایی از ابر به سوی آنان آیند و کار نابودی آنان تمام شود؟ و همه کارها به سوی خدا بازگردانده می‌شود. 210

از بنی اسرائیل پرس: چه بسیار نشانه‌های روشن به آنان عطا کردیم، و هرکس نعمت [هدایت] خدا را پس از آنکه به او رسید، تبدیل [به کفر] کند، [بداند] که یقیناً خدا سخت کیفر است. 211

زندگی [زودگذر] دنیا برای کافران زیبا جلوه داده شده، و [به این سبب] مؤمنان را مسخره می‌کنند، در حالی که پروا پیشگان در روز قیامت [از هر جهت] برتر از آنان هستند، و خدا هر که را بخواهد، بی حساب روزی می‌دهد. 212

مردم [در ابتدای تشکیل اجتماع] گروهی واحد و يك دست بودند [و اختلاف و نزاعی در امور زندگی نداشتند]، پس [از پدید آمدن اختلاف و نزاع] خدا پیامبرانی را مژده دهنده و بیم رسان برانگیخت، و با آنان بر اساس حق کتاب نازل کرد، تا میان مردم در آنچه با هم اختلاف داشتند، داوری کند. [آن گاه در خود کتاب هم اختلاف شد] و در آن اختلاف نکردند مگر کسانی که به آنان کتاب داده شد، [این اختلاف] بعد از دلایل روشنی بود که برای آنان آمد، [و سبب آن] برتری جویی و حسد در میان خودشان بود. پس خدا اهل ایمان را به توفیق خود، به حقی که در آن اختلاف کردند، راهنمایی کرد. و خدا هر که را بخواهد به راهی مستقیم هدایت می‌کند. 213

آیا پنداشته‌اید در حالی که هنوز حادثه‌هایی مانند حوادث گذشتگان بر شما نیامده، وارد بهشت می‌شوید؟! به آنان سختی‌ها و آسیب‌هایی رسید و چنان مضطرب شدند تا جایی که پیامبر و کسانی که با او ایمان آورده بودند [در مقام دعا و درخواست یاری] می‌گفتند: یاری خدا چه زمانی است؟ [به

ترجمه قرآن کریم، ص: 34

آنان گفتیم: [آگاه باشید! یقیناً یاری خدا نزدیک است. 214

از تو می‌پرسند: چه چیز انفاق کنند؟ بگو: هر مال و مایه سودمندی که انفاق می‌کنید باید برای پدر و مادر و نزدیکان و یتیمان و نیازمندان و در راه مانده‌گان باشد، و هر کار نیکی انجام دهید، خدا به آن داناست. 215

جنگ [با دشمن] بر شما مقرر شده، و حال آنکه برایتان ناخوشایند است. و بسا چیزی را خوش ندارید و آن برای شما خیر است، و بسا چیزی را دوست دارید و آن برای شما زیان دارد؛ و خدا [مصلحت شما را در همه امور] می‌داند و شما نمی‌دانید. 216

از تو درباره جنگ در ماه حرام می‌پرسند. بگو: هر جنگی در آن ماه [گناهی] بزرگ است، ولی هر نوع بازداشتن [مردم] از راه خدا و کفرورزی به او و [بازداشتن مردم از] مسجد الحرام و بیرون راندن اهلش از آن، نزد خدا بزرگ‌تر [از جنگ در ماه حرام] است؛ و فتنه [یعنی شرك و بت پرستی گناهش] از کشتار بزرگ‌تر است. و مشرکان همواره با شما می‌جنگند تا

شما را اگر بتوانند از دینتان برگردانند. و از شما کسانی که از دینشان برگردند و در حال کفر بمیرند، همه اعمال خوبشان در دنیا و آخرت تباه و بی اثر می شود، و آنان اهل آتش اند و در آن جاودانه اند. 217

یقیناً کسانی که ایمان آورده، و آنان که هجرت کرده و در راه خدا به جهاد برخاستند، به رحمت خدا امید دارند؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان

ترجمه قرآن کریم، ص: 35

است. 218

درباره شراب و قمار از تو می پرسند، بگو: در آن دو مطلب هم، گناهی بزرگ و هم سودهایی برای مردم است، و گناه هر دو از سودشان بیشتر است. و از تو می پرسند: چه چیز انفاق کنند؟ بگو: از آنچه افزون بر نیاز است. خدا این گونه آیاتش را برای شما بیان می کند تا بیندیشید. 219

[آری، تا] درباره [آنچه به صلاح] دنیا و آخرت [است] بیندیشید. و از تو درباره یتیمان می پرسند، بگو: اصلاح امور آنان بهتر است، و اگر با آنان معاشرت کنید و امورتان را با امورشان بیامیزید [کاری خداپسندانه است] آنان برادر دینی شما هستند، و خدا افسادگر [در امور یتیم] را از اصلاح گر بازمی شناسد. و اگر خدا می خواست شما را [در تکلیف و مسؤولیت نسبت به مال و جان یتیم] به زحمت می انداخت؛ مسلماً خدا توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 220

و با زنان مشرک ازدواج نکنید تا زمانی که ایمان بیاورند. قطعاً کنیز با ایمان از زن آزاد مشرک بهتر است، هر چند [زیبایی و مال و موقعیت او] شما را خوش آید. و زنان با ایمان را به ازدواج مردان مشرک در نیاورید تا زمانی که ایمان بیاورند. مسلماً برده با ایمان از مرد آزاد مشرک بهتر است، هر چند [جمال و مال و منال او] شما را خوش آید. اینان [که مشرکند، نه تنها مردم، بلکه بی رحمانه زن و فرزند خود را] به سوی آتش می خوانند، و خدا به توفیق خود به سوی بهشت و آمرزش دعوت می کند، و آیاتش را برای مردم بیان می کند تا متذکر شوند. 221

از تو درباره حیض می پرسند، بگو: حیض، حالت ناملاط و زیان باری است؛ پس در زمان حیض از [آمیزش با] زنان کناره گیری کنید، و با آنان نزدیکی ننمایید تا پاک شوند؛ و هنگامی که پاک شدند از جایی که خدا به شما فرمان داده با آنان آمیزش کنید.

یقیناً خدا کسانی را که بسیار توبه می کنند، و کسانی که خود را [با پذیرش انواع پاکی ها از همه آلودگی ها] پاکیزه می کنند. دوست دارد. 222

زنان شما کشتزار شماييد، هر زمان و هر کجا که خواستيد به کشتزار خود در آييد. و [با رعایت حقوق يکديگر، و حفظ عفت و پاکی، در سایه

ترجمه قرآن کریم، ص: 36

زناشوئی و تولید نسلی پاک و شایسته، خیر و ثوابی] برای خودتان پیش فرستيد، و از خدا پروا کنید، و بدانيد که او را ملاقات خواهيد کرد، و مؤمنان را بشارت ده. 223

و خدا را در معرض سوگندهایی که می خوريد قرار ندهيد، [به اینکه سوگند بخوريد] که نيکی نکنيد، و تقوا پيشه نسايزيد، و میان مردم آشتی ندهيد [خدا رضایت ندارد که نامش وسیله خودداری از کارهایی شود که خودش به انجام آنها فرمان داده است] و خدا [نسبت به همه گفته های شما] شنوا، [و نسبت به تمام کارهای شما] داناست. 224

خدا شما را به خاطر سوگندهای لغوتان [که جدی و حقیقی نیست و عادتاً بدون قصد قلبی بر زبان جاری می شود] مؤاخذه نمی کند، ولی شما را به خاطر آنچه دل هایتان [از قصد جدی و حقیقی] مرتکب شده مؤاخذه می کند؛ و خدا بسیار آمرزنده و بردبار است. 225

برای کسانی که سوگند یاد می کنند [که از آمیزش] با زنان خود دوری گیرند، [شرعاً] چهار ماه مهلت است، چنانچه [در این مدت به آنچه مقتضای زناشوئی است] بازگشتند [گناهی بر آنان نیست]؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 226

و اگر [برای پایان یافتن مشکلات] تصمیم به طلاق گرفتند، [در صورت رعایت شرایط مانعی ندارد] مسلماً خدا [به گفتار و کردارشان] شنوا و داناست. 227

زنان طلاق داده شده باید به سر آمدن سه پاکی [از حیض را] انتظار برند [و پیش از به سر رسیدن آن، از شوهر کردن خودداری ورزند]. و اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارند [به خاطر رعایت شرایط ایام عدّه] نباید آنچه را خدا در رحم هایشان [از حیض یا جنین] بوجود آورده، پنهان دارند.

و شوهرانشان در این مدت چنانچه خواهان صلح و سازش اند، به بازگرداندن آنان [به زندگی دوباره] سزاوارترند. و برای زنان، حقوق شایسته ای بر عهده مردان است، مانند حقوقی که برای مردان بر عهده زنان است، و مردان را بر آنان [به

خاطر کارگزاری، و تدبیر امور زندگی در امر میراث و دیه و گواهی در دادگاه و غیر این امور حقوقی] افزون‌تر است؛ و خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است.

228

طلاق [رجعی که برای شوهر در آن حق رجوع و بازگشت به همسر است] دوبار است. [شوهر در هر مرتبه از رجوع] باید [همسرش را] به طور شایسته نگه دارد، یا [با ترك رجوع، او را] به نیکی و درستی رها کند. و برای شما حلال نیست از آنچه [به عنوان مهریه] به آنان پرداخته‌اید چیزی را بازستانید، مگر آنکه هر دو بترسند که حدود و مقررات خدا را [در روش همسررداری] رعایت نکنند. پس شما

ترجمه قرآن کریم، ص: 37

[ای حاکمان شرع] اگر بترسید که آن دو نفر حدود خدا را [در همسررداری] رعایت ننمایند در مالی که زن برای رهایی خود برای بدست آوردن طلاق پردازد، گناهی بر آنان نیست. اینها حدود خداست؛ از آنها تجاوز نکنید و کسانی که از حدود خدا تجاوز کنند، بی‌تردید ستمکارند. 229

پس اگر [بعد از دو طلاق و رجوع، بار سوم] او را طلاق داد، آن زن بر وی حلال نخواهد بود، مگر آنکه با همسری غیر از او ازدواج کند. و اگر [همسر دوم] او را طلاق داد بر زن و شوهر اول گناهی نیست که به یکدیگر باز گردند، در صورتی که امیدوار باشند حدود الهی را [در روش همسررداری] رعایت می‌کنند. و اینها حدود خداست که آن را برای گروهی که دانایند بیان می‌کند. 230

و هنگامی که زنان را طلاق دادید و به پایان عدّه خود نزدیک شدند، آنان را [با رجوع کردن] به طور شایسته، نگه دارید یا [با ترك رجوع] به نیکی و درستی رها کنید. و آنان را برای آزار رساندن و زیان زدن نگه ندارید تا بر آنان تعدّی و ستم کنید. و هر که چنین کند قطعاً به خود ستم کرده است. و آیات خدا را به مسخره نگیرید و نعمت خدا را بر خود و آنچه از کتاب و حکمت بر شما نازل کرده که شما را به آن پند می‌دهد، به یاد آرید. و از خدا پروا کنید و بدانید که خدا به همه چیز داناست. 231

و زمانی که زنان را طلاق دادید، و به پایان عدّه خود رسیدند، آنان را از ازدواج با شوهران سابق خود در صورتی که میان خودشان به روشی شایسته توافق کنند باز مدارید. با این [حکم]، کسانی از شما که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، پند داده می‌شوند. این برای شما سودمندتر و پاکیزه‌تر است؛ و خدا [مصلح شما را در همه امور] می‌داند و شما نمی‌دانید. 232

و مادران باید فرزندانشان را دو سال کامل شیر دهند. [این حکم] برای کسی است که می‌خواهد دوران شیرخوارگی [کودک] را تکمیل کند. تأمین خوراک و پوشاک مادران شیردهنده به طور شایسته بر عهده پدر فرزند است. هیچ کس جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌شود. نباید مادری به خاطر فرزندش زیان ببندد، و نه پدری برای فرزندش دچار ضرر شود [بر پدر است که مخارج مادر و کودک را در

ترجمه قرآن کریم، ص: 38

حدّ متعارف پردازد، و بر مادر است که بیش از طاقّت مالی شوهر از او طلب خوراک و پوشاک نکند]. و [چنانچه پدر کودک از دنیا برود] هزینه مادر و کودک به اندازه متعارف [از میراث به جا مانده] بر عهده وارث است. و اگر پدر و مادر بر اساس توافق و مشورتشان بخواهند کودک را [قبل از دو سال] از شیر بگیرند، گناهی بر آنان نیست. و اگر بخواهید برای فرزندانتان دایه بگیرید باز هم گناهی بر شما نیست، در صورتی که مزدی را که باید به دایه بدهید، به طور شایسته پردازید. و از خداپروا کنید و بدانید یقیناً خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست. 233

و از شما کسانی که می‌میرند و همسرانی باقی می‌گذارند، باید همسران مدت چهار ماه و ده روز به انتظار بنشینند [و از شوهر کردن خودداری ورزند]؛ چون به پایان مدتشان رسیدند، در آنچه درباره خود به طور شایسته [نسبت به ازدواج یا ترک آن] انجام دهند بر شما [حاکمان و وارثان متوفی و اقوام زنان] گناهی نیست؛ و خدا از آنچه انجام می‌دهید آگاه است. 234

بر شما در سخنانی که هنگام خواستگاری زن‌ها [بی که در عده وفات‌اند] بدون صراحت و وضوح گوئید [مانند اینکه من «خوش معاشرتم» و «زن دوستم» و به زنی که دارای چنین صفاتی باشد علاقه‌مندم] یا قصد ازدواج با آنان را در دل پنهان دارید گناهی نیست. خدا می‌داند که شما به زودی آنان را [بر اساس میل فطری و خواسته طبیعی] یاد خواهید کرد؛ ولی با آنان در پنهان و خلوت قرار ازدواج نگذارید، جز آنکه گفتاری پسندیده [و بدون صراحت و وضوح] بگوئید. و هرگز تصمیم بستن عقد ازدواج نگیرید تا عده وفات به پایان رسد، و بدانید که خدا آنچه در دل دارید می‌داند؛ بنابراین از [مخالفت با] او پرهیزید، و بدانید که خدا بسیار آمرزنده و بردبار است. 235

اگر زنان را پیش از آمیزش جنسی یا تعیین مهریه طلاق دادید [در این طلاق] بر شما گناهی نیست؛ و [در چنین

ترجمه قرآن کریم، ص: 39

موقعیتی بر شما واجب است [آنان را [از مال خود] بهره‌ای شایسته دهید؛ توانگر به اندازه خویش، و تنگدست به اندازه خویش که این حقّ لازم بر عهده نیکوکاران است. 236

و اگر آنان را پیش از آمیزش جنسی طلاق دهید، در حالی که برای آنان مهری تعیین کرده‌اید، پس [بر شما واجب است] نصف آنچه تعیین کرده‌اید [به آنان پردازید]، مگر آنکه خود آنان یا کسی که پیوند ازدواج به دست اوست [مانند ولی یا وکیل] آن را ببخشند. و گذشت شما [که تمام مهریه را به زن پردازید]، به پرهیزکاری نزدیک‌تر است. و فزون بخشی و نیکوکاری را در میان خودتان فراموش نکنید که خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست. 237

بر همه نمازها و به ویژه نماز میانه [که بر اساس پاره‌ای از روایات، نماز ظهر است] محافظت کنید، و [هنگام عبادت] فروتنانه برای خدا قیام کنید. 238

پس اگر [از دشمن یا حیوانات درنده یا خطر دیگر] ترس داشتید، [نماز را] پیاده یا سواره بخوانید و هنگامی که امنیت یافتید، خدا را [با خواندن نماز] یاد کنید، نمازی که آن را در ضمن سایر برنامه‌های دینی که دانای به آنها نبودید، به شما آموخت. 239

از شما کسانی که مرگشان نزدیک می‌شود، و همسرانی به جا می‌گذارند، باید برای همسرانشان وصیت کنند که آنان را تا یک سال بدون بیرون کردن از خانه از هزینه زندگی بهره‌مند سازند. پس اگر [به اختیار خود] بیرون رفتند، در آنچه نسبت به خود [از ازدواج یا انتخاب شغل] به طور شایسته انجام دهند، بر شما [وارثان میّت به سبب پرداختن هزینه زندگی آنان] گناهی نیست؛ و خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 240

و [سزاوار است از سوی شوهران] به صورتی شایسته، کالا و وسایل زندگی به زنان طلاق داده شده پرداخت شود که این حقّ لازم بر عهده پرهیزکاران است. 241

این گونه خدا آیاتش را برای شما بیان می‌کند که بیندیشید. 242

آیا به داستان

کسانی که [در زمان‌های گذشته] از ترس مرگ از خانه‌های خود بیرون آمدند در حالی که هزاران نفر بودند، اندیشه نکردی؟ پس خدا به آنان فرمود: بمیرید [و آنان بدون فاصله مردند،] سپس آنان را زنده کرد [تا بدانند رهایی از چنگ مرگ ممکن نیست]. خدا نسبت به مردم دارای فزون‌بخشی است، ولی بیشتر مردم سپاس نمی‌گذارند.

243

و در راه خدا پیکار کنید و بدانید که یقیناً خدا شنوا و داناست. 244

کیست که برای جلب خوشنودی خدا «به نیازمندان» قرض‌الحسنه بپردازد، تا آن را برایش چندین برابر بیفزاید؟ و خداست که [روزی را] تنگ می‌گیرد و وسعت می‌دهد؛ و [همه شما را برای دریافت پاداش] به سوی او بازمی‌گردانند.

245

آیا [در داستان] آن گروه از سران و اشراف بنی اسرائیل که پس از موسی بودند اندیشه نکردی؟ که به پیامبرشان گفتند: برای ما زمامدار و فرمانروایی برانگیز تا در راه خدا جنگ کنیم؟ گفت: آیا احتمال نمی‌دهید، اگر جنگ بر شما مقرر شود، جنگ نکنید [و سر به نافرمانی بزنید؟] گفتند: ما را چه شده که در راه خدا جنگ نکنیم، در حالی که از میان خانه‌ها و فرزندانمان بیرون رانده شده‌ایم؟! پس چون جنگ بر آنان مقرر شد، همه جز اندکی از آنان روی گردانند؛ و خدا به ستمکاران داناست. 246

و پیامبرشان به آنان گفت: بی‌تردید خدا طالوت را برای شما به زمامداری برانگیخت. گفتند: [شگفتا!] چگونه او را بر ما حکومت باشد در صورتی که ما به فرمانروایی از او سزاوارتریم، و به او وسعت و فراخی مالی داده نشده [پس ما کجا و زمامداری انسانی تهدست کجا؟!]. پیامبرشان گفت: خدا او را بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 41

شما برگزیده و وی را در دانش و نیروی جسمی فزونی داده؛ و خدا زمامداری‌اش را به هر کس که بخواهد عطا می‌کند؛ و خدا بسیار عطا‌کننده و داناست. 247

و پیامبرشان به آنان گفت: یقیناً نشانه فرمانروایی او این است که آن صندوق [که موسی را در آن گذاشتند و به دریا انداختند] نزد شما خواهد آمد، در آن آرامشی از سوی پروردگارتان است، و باقی‌مانده‌ای از آنچه خاندان موسی و هارون

به جا گذاشته‌اند [چون الواح تورات، عصای موسی و عمامه هارون] و فرشتگان آن را حمل می‌کنند، البته در آن معجزه و نشانه‌ای برای شماسا اگر مؤمن باشید. 248

پس زمانی که طالوت با سپاهیان [برای جنگ با دشمن از شهر] بیرون رفت، گفت: بی‌تردید خدا شما را به وسیله نهر آبی آزمایش می‌کند؛ پس هر که [به هنگام تشنگی] از آن [سیر] بنوشد، از من نیست و هر که از آن نخورد از من است، مگر کسی که با دستش کفی آب بگیرد [که او نه از من است و نه مردود از سپاه]. پس جز اندکی از آنان همگی از آن نوشیدند. و زمانی که او و همراهان مؤمن‌اش از نهر گذشتند، [گروهی از آنان] گفتند: ما را امروز قدرت مقابله با جالوت و سپاهیان نیست. ولی کسانی که یقین داشتند ملاقات کننده خدا هستند، گفتند: چه بسا گروه اندکی که به توفیق خدا بر گروه بسیاری پیروز شدند، و خدا باشکیبیان است. 249

و چون [طالوت و اهل ایمان] برای جنگ با جالوت و سپاهیان ظاهر شدند، گفتند:

ترجمه قرآن کریم، ص: 42

ای پروردگار ما! بر ما صبر و شکیبایی فرو ریز، و گام‌هایمان را استوار ساز، و ما را بر گروه کافران پیروز گردان.

250

پس آنان را به توفیق خدا شکست دادند. و داود [جوان مؤمن نیرومندی که در سپاه طالوت بود] جالوت را کشت، و خدا او را فرمانروایی و حکمت داد، و از آنچه می‌خواست به او آموخت. و اگر خدا [تجاوز و ستم] برخی از مردم را به وسیله برخی دیگر دفع نمی‌کرد، قطعاً زمین را فساد فرا می‌گرفت؛ ولی خدا نسبت به جهانیان دارای فضل و احسان است. 251

این [داستان‌ها و حادثه‌های واقعی] نشانه‌های [ربوبیت و قدرت] خداست که به حقّ بر تو می‌خوانیم و یقیناً تو از فرستادگانی. 252

از آن فرستادگان برخی را بر برخی برتری بخشیدیم. از آنان کسی است که خدا با او سخن گفت، و برخی از آنان را درجات و مراتبی بالا برد. و عیسی بن مریم را معجزات و نشانه‌های روشن دادیم، و او را به وسیله روح القدس توانایی بخشیدیم. و اگر خدا می‌خواست کسانی که بعد از آنان [در طول قرون و اعصار] آمدند، پس از آنکه معجزات و نشانه‌های روشن به آنان رسید با هم نمی‌جنگیدند، ولی [درباره ایمان و کفر با هم] اختلاف کردند، پس برخی از آنان

ایمان آوردند و برخی کفر ورزیدند، قطعاً خدا اگر می‌خواست نمی‌جنگیدند، ولی خدا آنچه را می‌خواهد [از روی حکمت و مصلحت] انجام می‌دهد. 253

ای اهل ایمان! از آنچه به شما روزی کرده‌ایم انفاق کنید، پیش از آنکه روزی بیاید که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی و نه شفاعتی؛ و تنها کافران ستمکارند. 254

خدای یکتا که جز او هیچ معبودی نیست، زنده و قائم به ذات [و مدبر و برپا دارنده و نگه دارنده همه مخلوقات] است، هیچ‌گاه خواب سبک و سنگین او را فرا نمی‌گیرد، آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است در

ترجمه قرآن کریم، ص: 43

سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست. کیست آنکه جز به اذن او در پیشگاهش شفاعت کند؟ آنچه را پیش روی مردم است [که نزد ایشان حاضر و مشهود است] و آنچه را پشت سر آنان است [که نسبت به آنان دور و پنهان است] می‌داند. و آنان به چیزی از دانش او احاطه ندارند مگر به آنچه او بخواهد. تخت [حکومت و قدرت] آسمان‌ها و زمین را فرا گرفته و نگهداری آنها بر او مشقت‌آور نیست؛ و او بلند مرتبه و بزرگ است. 255

در دین، هیچ اکراه و اجباری نیست [کسی حق ندارد کسی را از روی اجبار وادار به پذیرفتن دین کند، بلکه هر کسی باید آزادانه با به کارگیری عقل و با تکیه بر مطالعه و تحقیق، دین را بپذیرد]. مسلماً راه هدایت از گمراهی [به وسیله قرآن، پیامبر و امامان معصوم] روشن و آشکار شده است. پس هر که به طاغوت [که شیطان و بت و هر طغیان‌گری است] کفر ورزد و به خدا ایمان بیاورد، بی‌تردید به محکم‌ترین دستگیره که آن را گسستن نیست چنگ زده است؛ و خدا شنوا و داناست. 256

خدا سرپرست و یار کسانی است که ایمان آورده‌اند؛ آنان را از تاریکی‌ها [ی جهل، شرک، فسق و فجور] به سوی نور [ایمان، اخلاق حسنه و تقوا] بیرون می‌برد. و کسانی که کافر شدند، سرپرستان آنان طغیان‌گرانند که آنان را از نور به سوی تاریکی‌ها بیرون می‌برند؛ آنان اهل آتش‌اند و قطعاً در آنجا جاودانه‌اند. 257

آیا تأمل و اندیشه نکردی؟ داستان کسی که چون خدا او را پادشاهی داده بود [از روی کبر و غرور] با ابراهیم درباره پروردگارش به گفتگوی بی‌منطق پرداخت؟! هنگامی که ابراهیم گفت: پروردگارم کسی است که زنده می‌کند و می‌میراند [او] گفت: من هم زنده می‌کنم و می‌میرانم. [و برای مشتبه کردن کار بر مردم، دستور داد دو زندانی محکوم را حاضر کردند، یکی را آزاد و دیگری را کشت].

ابراهیم [برای بستن راه مغالطه و تزویر به روی دشمن] گفت: مسلماً خدا خورشید را از مشرق بیرون می‌آورد، تو آن را از مغرب برآور! پس آنکه کافر بود، مبهوت شد. و خدا گروه ستم‌گر را [به خاطر تجاوز و پافشاری بر عناد و لجاجشان] هدایت نمی‌کند. 258

یا اندیشه

ترجمه قرآن کریم، ص: 44

نکردی داستان کسی را که به دهکده‌ای گذر کرد، در حالی که دیوارهای آن بر روی سقف‌هایش فرو ریخته بود [و اجساد ساکنانش پوسیده و متلاشی به نظر می‌آمد] گفت: خدا چگونه اینان را پس از مرگشان زنده می‌کند؟ پس خدا او را صد سال می‌راند، سپس وی را برانگیخت، به او فرمود: چه مقدار [در این منطقه] درنگ کرده‌ای؟ گفت: يك روز یا بخشی از يك روز درنگ کرده‌ام. [خدا] فرمود: بلکه صد سال درنگ کرده‌ای! به خوراکی و نوشیدنی خود بنگر که [پس از گذشت صد سال و رفت و آمد فصول چهارگانه] تغییری نکرده، و به دراز گوش خود نظر کن [که جسمش متلاشی شده، ما تو را زنده کردیم تا به پاسخ پرسشت برسی و به واقع شدن این حقیقت مطمئن شوی]، و برای این که تو را دلیلی [از قدرت و ربوبیت خود] برای مردم [در مورد زنده شدن مردگان] قرار دهیم، اکنون به استخوان‌ها [ی دراز گوشت] بنگر که چگونه آنها را برمی‌داریم و به هم پیوند می‌دهیم، سپس بر آنها گوشت می‌پوشانیم. چون [کیفیت زنده شدن مردگان] بر او روشن شد، گفت:

اکنون می‌دانم که یقیناً خدا بر هر کاری تواناست. 259

و [یاد کنید] هنگامی که ابراهیم گفت: ای پروردگار من! به من نشان ده که مردگان را چگونه زنده می‌کنی؟ [خدا] فرمود: آیا [به قدرتم نسبت به زنده کردن مردگان] ایمان نیاورده‌ای؟! گفت: چرا، ولی [مشاهده کیفیت این حقیقت را خواستم] تا قلبم آرامش یابد. [خدا] فرمود: چهار پرنده بگیر و آنها را [برای دقت در آفرینش هر يك] به خود نزدیک کن، و [بعد از کشتن و ریز ریز کردن و مخلوط کردنشان به هم] بر هر کوهی [در این منطقه] بخشی از آنها را قرار ده، سپس آنها را بخوان که شتابان به سویت می‌آیند؛ و بدان که یقیناً خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 260

مَثَلِ آنان که اموالشان را در راه خدا انفاق می‌کنند، مانند دانه‌ای است که هفت خوشه برویاند، در هر خوشه صد دانه باشد؛ و خدا برای هر که بخواد چند برابر می‌کند و خدا بسیار عطا

ترجمه قرآن کریم، ص: 45

کننده و داناست. 261

کسانی که اموالشان را در راه خدا انفاق می کنند، سپس [بر کسی] منت و آزاری به دنبال انفاقشان نمی آورند، برای آنان نزد پروردگارشان پاداشی شایسته است، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند. 262

گفتاری پسندیده [در برابر تهیدستان] و گذشتی [کریمانه نسبت به خشم و بد زبانی مستمندان] بهتر از بخششی است که دنبالش آزاری باشد، و خدا بی نیاز و بردبار است. 263

ای اهل ایمان! صدقه هایتان را با منت نهادن بر مستحق و آزار روحی رساندن به مستمند باطل نکنید، مانند کسی که مالش را به ریا به مردم انفاق می کند و به خدا و روز قیامت ایمان ندارد، که وصفش مانند سنگ سخت و خارایی است که بر آن [پوششی نازک از] خاک قرار دارد و رگباری تند و درشت به آن برسد و آن سنگ را صاف [و بدون خاک] واگذارد [صدقه ریایی مانند آن خاک است و این ریاکاران] به چیزی از آنچه کسب کرده اند دست نمی یابند و خدا مردم کافر را هدایت نمی کند. 264

و مثل کسانی که اموالشان را برای طلب خشنودی خدا و استوار کردن نفوسشان [بر حقایق ایمانی و فضایل اخلاقی] انفاق می کنند، مانند بوستانی است در جایی بلند که بارانی تند به آن برسد، در نتیجه میوه اش را دو چندان بدهد، و اگر باران تندی به آن نرسد باران ملایمی می رسد [و آن برای شادابی و محصول دادنش کافی است] و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. 265

آیا یکی از شما دوست دارد که او را بوستانی از درختان خرما و انگور باشد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است و برای وی در آن بوستان از هر گونه میوه و محصولی باشد، در حالی که پیری به او رسیده و دارای فرزندان ناتوان [و خردسال] است، پس گردبادی که در آن آتش سوزانی است به آن بوستان برسد

ترجمه قرآن کریم، ص: 46

و يك پارچه بسوزد؟ [ریا و منت و آزار روحی دادن به مستمند به همین صورت انفاق را نابود می کند] این گونه خدا آیاتش را برای شما توضیح می دهد تا بیندیشید. 266

ای اهل ایمان! از پاکیزه‌های آنچه [از راه داد و ستد] به دست آورده‌اید، و آنچه [از گیاهان و معادن] برای شما از زمین بیرون آورده‌ایم، انفاق کنید و برای انفاق کردن دنبال مال ناپاک و بی‌ارزش و معیوب نروید، در حالی که اگر آن را به عنوان حقّ شما به خود شما می‌دادند، جز [با] چشم پوشی [و دلسردی] نمی‌گرفتید و بدانید که خدا بی‌نیاز و ستوده است.

267

شیطان، شما را [به هنگام انفاق مال با ارزش] از تهیدستی و فقر می‌ترساند، و شما را به کار زشت [چون بخل و خودداری از زکات و صدقات] امر می‌کند، و خدا شما را از سوی خود وعده آمرزش و فزونی رزق می‌دهد؛ و خدا بسیار عطاکننده و داناست. 268

حکمت را به هر کس بخواهد می‌دهد، و آنکه به او حکمت دهند، بی‌تردید او را خیر فراوانی داده‌اند، و جز صاحبان خرد، کسی متذکر نمی‌شود. 269

و هر نفقه‌ای که انفاق کردید و هر نذری را که برعهده گرفتید، یقیناً خدا آن را می‌داند، [در نتیجه انسان مطیع را پاداش می‌دهد و ستمکار به آیات خدا و حقوق مردم را عذاب می‌کند] و برای ستمکاران در قیامت یآوری نیست. 270

اگر صدقه‌ها را آشکارا پرداخت کنید کاری نیکوست، و اگر آنها را پنهان دارید و به تهیدستان دهید برای شما بهتر است؛ و خدا [به این سبب] بخشی از گناهانتان را محو می‌کند؛ و خدا به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است. 271

[ای پیامبر!] هدایت آنان [به سوی اخلاص در انفاق و ترك منّت و آزار] بر عهده تو نیست، [وظیفه تو ابلاغ پیام و اتمام حجّت است] بلکه خداست که هر کس را

ترجمه قرآن کریم، ص: 47

بخواهد هدایت می‌کند. [ای اهل ایمان!] هر مالی را که انفاق کنید به سود خود شماست، و این در صورتی است که انفاق نکنید جز برای طلب خشنودی خدا. و آنچه از مال [با ارزش و بی‌عیب] انفاق کنید، پاداشش به طور کامل به شما داده می‌شود، و مورد ستم قرار نخواهید گرفت. 272

[صدقات] حقّ نیازمندی است که در راه خدا [به سبب جنگ یا طلب دانش یا بیماری یا عوامل دیگر] در سختی و تنگنا افتاده‌اند [و برای فراهم کردن هزینه زندگی] نمی‌توانند در زمین سفر کنند؛ فرد ناآگاه آنان را از شدت پارسایی و عفتی

که دارند توانگر و بی نیاز می پندارد. [تو ای رسول من!] آنان را از سیمایشان می شناسی. [آنان] از مردم به اصرار چیزی نمی خواهند. و شما ای اهل ایمان! آنچه از مال [با ارزش و بی عیب] انفاق کنید، یقیناً خدا به آن داناست. 273

کسانی که [چون علی بن ابی طالب 7] اموالشان را در شب و روز و پنهان و آشکار انفاق می کنند، برای آنان نزد پروردگارشان پاداشی شایسته است؛ و نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند. 274

کسانی که ربا می خورند [در میان مردم برای امور زندگی خود] به پای نمی خیزند، مگر مانند به پای خاستن کسی که شیطان او را با تماس خود آشفته حال کرده [و تعادل روانی و عقلی اش را مختل ساخته] این بدان سبب است که آنان گفتند:

خرید و فروش هم مانند ریاست. در حالی که خدا خرید و فروش را حلال، و ربا را حرام کرده است. پس هر که از سوی پروردگارش پندی به او رسد و [از کار زشت خود] بازایستد، سودهایی که [پیش از تحریم آن] به دست آورده، مال خود اوست، و کارش [از جهت آثار گناه و کیفر آخرتی] با خداست. و کسانی که [به عمل زشت خود] بازگردند [و نهی خدا را احترام نکنند] اهل آتش اند، و در آن جاودانه اند. 275

خدا ربا را نابود می کند، و صدقات را فروزی می دهد؛ و خدا هیچ ناسپاس بزه کاری را

ترجمه قرآن کریم، ص: 48

دوست ندارد. 276

مسئلاً کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، و نماز را به پا داشتند، و زکات پرداختند، برای آنان نزد پروردگارشان پاداشی [شایسته] است، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند. 277

ای اهل ایمان! از خدا پروا کنید، و اگر مؤمن [واقعی] هستید آنچه را از ربا [بر عهده مردم] باقی مانده رها کنید. 278

و اگر چنین نکردید [و به رباخواری اصرار ورزیدید] به جنگی بزرگ از سوی خدا و رسولش [بر ضد خود] یقین کنید؛ و اگر توبه کردید، اصل سرمایه های شما برای خود شماست [و سودهای گرفته شده را به مردم بازگردانید] که در این صورت نه ستم می کنید و نه مورد ستم قرار می گیرید. 279

و اگر [بدهکار] تنگدست بود [بر شماست که] او را تا هنگام توانایی مهلت دهید؛ و بخشیدن همه وام [و چشم پوشی و گذشت از آن در صورتی که توانایی پرداختش را ندارد] اگر [فضیلت و ثوابش را] بدانید برای شما بهتر است. 280

و پروا کنید از روزی که شمار را در آن به سوی خدا بازمی گردانند، سپس به هر کس آنچه را انجام داده، به طور کامل می دهند؛ و آنان مورد ستم قرار نمی گیرند [زیرا هر چه را دریافت می کنند، تجسم عینی اعمال خودشان است]. 281

ای اهل ایمان! چنانچه وامی به یکدیگر تا سر آمد معینی، دادید، لازم است آن را بنویسید. و باید نویسنده‌ای [سندش را] در میان خودتان به عدالت بنویسد. و نباید هیچ نویسنده‌ای از نوشتن سند همان گونه که خدا [بر اساس قوانین شرعی] به او آموخته است دریغ ورزد. او باید سند لازم را بنویسد، و کسی که حق به عهده اوست باید [کلامش را جهت تنظیم سند برای نویسنده] املا کند، و از خدا که پروردگار اوست پروا نماید و از حق چیزی را نکاهد. و اگر کسی که حق به عهده اوست، سفیه یا ناتوان باشد، یا [به علتی] نتواند املا کند، ولیّ و سرپرست او به عدالت املا

ترجمه قرآن کریم، ص: 49

کند. و دو شاهد از مردانتان را [بر این حق] شاهد بگیرید، و اگر دو مرد نبود، يك مرد و دو زن را از میان شاهدانی که می پسندید، شاهد بگیرید تا اگر یکی از آن دو زن [واقعیت را] فراموش کرد، آن دیگر او را یادآوری کند. و شاهدان هنگامی که [برای ادای شهادت] دعوت شوند [از پاسخ دعوت] امتناع نورزند، و از نوشتن [سند وام] تا سرآمد معینش، وامی کوچک باشد یا بزرگ، ملول نشوید، این [کار] نزد خدا عادلانه تر و برای اقامه شهادت پابرجاتر، و به اینکه [در جنس وام و اندازه آن و زمان پرداختش] شك نکنید [و نزاعی پیش نیاید]، نزدیک تر است. مگر آنکه داد و ستدی نقدی باشد که آن را میان خود دست به دست می کنید، در این صورت بر شما گناهی نیست که آن را ننویسید. و هرگاه داد و ستد کنید، شاهد بگیرید. و نباید به نویسنده و شاهد زیان برسد و اگر زیان برسانید، خروج از اطاعت خداست که گریبانگیر شما شده است و از خدا پروا کنید و خدا [احکامش را] به شما می آموزد و خدا به همه چیز داناست. 282

و اگر در سفر بودید و نویسنده‌ای [برای ثبت سند] نیافتید، وثیقه‌های دریافت شده [جایگزین سند و شاهد] است. و اگر یکدیگر را امین دانستید [وثیقه لازم نیست] پس باید کسی که امینش دانسته‌اند، امانتش را ادا کند. و از خدا پروردگارش، پروا نماید و [شما ای شاهدان!] شهادت را پنهان نکنید و هر که آن را پنهان کند، یقیناً دلش گناهکار است؛ و خدا به آنچه انجام می دهید داناست. 283

آنچه در آسمانها و در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، و اگر آنچه [از نیت‌های فاسد و افکار باطل] در دل دارید آشکار کنید یا پنهان سازید، خدا شما را

ترجمه قرآن کریم، ص: 50

به آن محاسبه می‌کند؛ پس هر که را بخواهد می‌آمزد، و هر که را بخواهد عذاب می‌کند؛ و خدا بر هر کاری تواناست.

284

پیامبر به آنچه از پروردگارش به او نازل شده ایمان آورده، و مؤمنان همگی به خدا و فرشتگان و کتاب‌ها و پیامبران، ایمان آورده‌اند [و بر اساس ایمان استوارشان گفتند]: ما میان هیچ يك از پیامبران او فرق نمی‌گذاریم.

و گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم، ای پروردگار ما! آمرزش را خواهانیم و بازگشت [همه] به سوی توست. 285

خدا هیچ کس را جز به اندازه توانایی‌اش تکلیف نمی‌کند. هر کس عمل شایسته‌ای انجام داده، به سود اوست، و هر کس مرتکب کار زشتی شده، به زیان اوست. [مؤمنان گویند]: ای پروردگار ما! اگر فراموش کردیم یا مرتکب اشتباه شدیم، ما را مؤاخذه مکن. ای پروردگار ما! تکالیف سنگینی برعهده ما مگذار، چنان که بر عهده کسانی که پیش از ما بودند گذاشتی. ای پروردگار ما! آنچه را به آن تاب و توان نداریم بر ما تحمیل مکن؛ و از ما درگذر؛ و ما را بیامرز؛ و بر ما رحم کن؛ تو سرپرست مایی؛ پس ما را بر گروه کافران پیروز فرما. 286

سوره آل عمران

3- مدنی 200 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

الم 1

خدای یکتا که جز او هیچ معبودی نیست، زنده و قائم به ذات [و مدبر و برپا دارنده و نگه دارنده همه مخلوقات] است.

2

این کتاب را تدریجاً به حق بر تو نازل کرد که تصدیق کننده کتاب‌های پیش از خود است؛ و تورات و انجیل را 3

پیش از این برای هدایت مردم فرستاد، و فرقان را [که مایه جدایی حق از باطل است] نازل کرد.

مسلمان کسانی که به آیات خدا کافر شدند، برای آنان [به کیفر کفرشان] عذابی سخت است؛ و خدا توانای شکست‌ناپذیر و صاحب انتقام است.

ترجمه قرآن کریم، ص: 51

4

یقیناً چیزی در زمین و در آسمان بر خدا پوشیده نیست. 5

اوست که شما را در رحم‌ها [ای مادران] به هرگونه که می‌خواهد تصویر می‌کند. جز او هیچ معبودی نیست؛ توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 6

اوست که این کتاب را بر تو نازل کرد که بخشی از آن کتاب، آیات محکم است [که دارای کلماتی صریح و مفاهیمی روشن است] آنها اصل و اساس کتاب‌اند، و بخشی دیگر آیات متشابه است [که کلماتش غیر صریح و معانی‌اش مختلف و گوناگون است و جز به وسیله آیات محکم و روایات استوار تفسیر نمی‌شود] ولی کسانی که در قلوبشان انحراف [از هدایت الهی] است برای فتنه‌انگیزی و طلب تفسیر [نادرست و به تردید انداختن مردم و گمراه کردن آنان] از آیات متشابهش پیروی می‌کنند، در صورتی که تأویل درست و حقیقی آنها را جز خدا و ثابت قدمان در دانش نمی‌دانند «چیره‌دستان در علم» می‌گویند: ما به آن ایمان آوردیم، همه [آیات چه محکم، چه متشابه] از سوی پروردگار ماست. و [این حقیقت را] جز صاحبان خرد متذکر نمی‌شوند. 7

[و می‌گویند:] ای پروردگار ما! دل‌هایمان را پس از آنکه هدایت‌مان فرمودی منحرف مکن، و از سوی خود رحمتی بر ما ببخش؛ زیرا تو بسیار بخشنده‌ای. 8

ای پروردگار ما قطعاً تو در روزی که هیچ شکی در آن نیست، گردآورنده همه مردمی؛ مسلماً خدا خلف وعده نمی‌کند. 9

یقیناً اموال و فرزندان کافران هرگز چیزی از [عذاب] خدا را از آنان برطرف نمی‌کند؛ و اینانند که آتشگیره آتش‌اند. 10

[روش آنان] مانند روش فرعونیان و کسانى است که پیش از آنان بودند که آیات ما را تکذیب کردند، پس خدا هم آنان را به گناهانشان مؤاخذه کرد؛ و خدا سخت کیفر است. 11

به کافران بگو: به زودی شکست می خورید و به سوى دوزخ محشور می شوید، و آن بد آرامگاهی است. 12

تحقیقاً برای شما در دو گروهی که [در جنگ بدر] با هم رو به رو شدند، نشانه‌ای [از قدرت خدا و حقانیت نبوت پیامبر] بود، گروهی در راه

ترجمه قرآن کریم، ص: 52

خدا می جنگیدند، و گروه دیگر کافر بودند، که اهل ایمان را به چشم خویش دو برابر می دیدند [به همین خاطر شکست خوردند] و خدا هر که را بخواهد با یاری خود تأیید می کند؛ مسلماً در این [واقعیت] عبرتی برای دارندگان بصیرت است. 13

محبت و عشق به خواستنی‌ها [که عبارت است] از زنان و فرزندان و اموال فراوان از طلا و نقره و اسبان نشاندار و چهارپایان و کشت و زراعت، برای مردم زیبا جلوه داده شده؛ اینها کالای زندگی [زودگذر] دنیا است؛ و خداست که بازگشت نیکو نزد اوست. 14

بگو: آیا شما را به بهتر از این [امور] خبر دهم؟ برای آنان که [در همه شؤون زندگی] پرهیزکاری پیشه کرده‌اند، در نزد پروردگارشان بهشت‌هایی است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آن جاودانه‌اند و [نیز برای آنان] همسرانی پاکیزه و رضایتی کامل از سوى خداست؛ و خدا به بندگان بیناست. 15

آنان که می گویند: ای پروردگار ما! قطعاً ما ایمان آوردیم، پس گناهانمان را بیامرز و ما را از عذاب آتش نگاه دار. 16

آنان که صبر کنندگان و راستگویان و فرمانبرداران و انفاق کنندگان و استغفار کنندگان در سحرهایند؛ 17

خدا در حالی که برپا دارنده عدل است [با منطق وحی و با نظام متقن آفرینش و با زبان همه موجودات] گواهی می دهد که هیچ معبودی جز او نیست؛ و فرشتگان و صاحبان دانش نیز گواهی می دهند که هیچ معبودی جز او نیست؛ معبودی که توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 18

مسلماناً دین [واقعی که همه پیامبران مبلّغ آن بودند] نزد خدا اسلام است. و اهل کتاب [درباره آن] اختلاف نکردند مگر پس از آنکه آنان را [نسبت به

ترجمه قرآن کریم، ص: 53

حقانیت آن] آگاهی آمد، این اختلاف به خاطر حسد و تجاوز میان خودشان بود؛ و هر کس به آیات خدا کافر شود [بداند که] خدا حسابرسی سریع است. 19

پس اگر با تو گفتگوی خصومت آمیز کردند، [فقط در پاسخشان] بگو: من و همه پیروانم وجود خود را تسلیم خدا کرده‌ایم. و به اهل کتاب و به بی‌سوادان [مشرك] بگو: آیا شما هم تسلیم می‌شوید؟

پس اگر تسلیم شوند، قطعاً هدایت یافته‌اند، و اگر روی گردانند [بر تو دشوار نیاید] که آنچه بر عهده توست فقط ابلاغ [پیام خدا] است؛ و خدا به بندگان بیناست. 20

کسانی که پیوسته به آیات خدا کفر می‌ورزند، و همواره پیامبران را ظالمانه می‌کشند، و از مردم کسانی را که امر به عدالت می‌کنند به قتل می‌رسانند، آنان را به عذاب دردناک خبر ده. 21

آنان کسانی هستند که اعمالشان در دنیا و آخرت تباه و بی‌اثر شده، و برای آنان هیچ یآوری نخواهد بود. 22

آیا درباره کسانی که بهره‌ای اندک از کتاب [تورات و انجیل] به آنان داده شده اندیشه نکردی که به سوی کتاب خدا خوانده می‌شوند تا در میان آنان [درباره احکام الهی و نبوت پیامبر اسلام] داوری کنند؟ سپس گروهی از آنان در حالی که اعراض کننده [از حق و حقیقت] اند، [از کتاب خدا] روی می‌گردانند. 23

این روی گردانی به خاطر آن است که گفتند: هرگز آتش [دوزخ در روز قیامت] جز چند روزی به ما نمی‌رسد و آنچه همواره افترا و دروغ [به خدا] می‌بستند، آنان را در دینشان مغرور کرده است. 24

پس چه خواهند کرد، هنگامی که آنان را برای روزی که هیچ شکی در آن نیست جمع کنیم، و به هر کس آنچه را [از نیک و بد] به دست آورده، به طور کامل می‌دهند، و مورد ستم قرار نخواهند

ترجمه قرآن کریم، ص: 54

گرفت. 25

بگو: خدایا! ای مالک همه موجودات! به هر که خواهی حکومت می دهی و از هر که خواهی حکومت را می ستانی، و هر که را خواهی عزت می بخشی و هر که را خواهی خوار و بی مقدار می کنی، هر خیری به دست توست، یقیناً تو بر هر کاری توانایی. 26

شب را در روز و روز را در شب در می آوری، و زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون می آوری؛ و هر که را بخواهی بی حساب روزی می دهی. 27

مؤمنان نباید کافران را به جای اهل ایمان، سرپرست و دوست بگیرند؛ و هر کس چنین کند در هیچ پیوند و رابطه ای با خدا نیست، مگر آنکه بخواهید به سبب دفع خطری که متوجه شماست از آنان تقیه کنید؛ خدا شما را از [عذاب] خود بر حذر می دارد، و بازگشت [همه] به سوی خداست. 28

بگو: اگر آنچه [از نیت های فاسد و افکار باطل] در سینه های شماست، پنهان دارید یا آشکار کنید، خدا آن را می داند. و نیز آنچه را در آسمان ها و در زمین است، می داند و خدا بر هر چیز تواناست. 29

روزی که هر کس آنچه را از کار نیک انجام داده و آنچه را از کار زشت مرتکب شده حاضر شده می یابد، و آرزو می کند که ای کاش میان او و کارهای زشتش زمان دور و درازی فاصله بود. خدا شما را از [عذاب] خود بر حذر می دارد؛ البته خدا به بندگان مهربان است. 30

بگو: اگر خدا را دوست دارید، پس مرا پیروی کنید تا خدا هم شما را دوست بدارد، و گناهانتان را ببامرزد؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 31

بگو: از خدا و پیامبر اطاعت کنید. چنانچه روی گردانیدند [بدانند که] یقیناً خدا کافران را دوست ندارد. 32

بی تردید خدا آدم و نوح و خاندان ابراهیم و خاندان عمران را [به خاطر شایستگی های ویژه ای که در آنان بود] بر جهانیان برگزید. 33

فرزندانی [از آنان را برگزید] که [از نظر پاکی،

ترجمه قرآن کریم، ص: 55

تقوا، درستی و راستی] برخی از [آنان از نسل] برخی دیگرند؛ و خدا شنوا و داناست. 34

[یاد کنید] هنگامی که همسر عمران گفت: ای پروردگار من! برای تو نذر کردم که آنچه را در شکم خود دارم [برای خدمت خانه تو از ولایت و سرپرستی من] آزاد باشد، بنابراین از من بپذیر؛ یقیناً تو شنوا و دانایی. 35

زمانی که او را زایید، گفت: ای پروردگارم! من دختر زاییدم. و خدا به آنچه او زایید داناتر بود؛ و آن پسر [که زاییدن او را آرزو داشت، در کرامت و عظمت و ارزش و شخصیت] مانند این دختر نیست؛ [پس در مقام نام گذاری گفت:] البته من نامش را «مریم» نهادم، و او و فرزندانش را از [خطرات مهلك و وسوسه‌های بنیان برانداز] شیطان رانده شده به پناه تو می‌آورم. 36

پس پرودگارش او را به صورتی نيك پذیرفت، و به طرز نیکویی نشو و نما داد، و زکریا را کفیل [رشد و تربیت معنوی] او قرار داد. هر زمان که زکریا در محراب [عبادت] بر او وارد می‌شد، رزق ویژه‌ای نزدش می‌یافت. [روزی در کمال شگفتی] گفت: ای مریم! این رزق ویژه برای تو از کجاست؟! گفت: از سوی خداست، یقیناً خدا هر کس را بخواهد، رزق بی‌حساب می‌دهد. 37

در آنجا بود که زکریا [با دیدن کرامت و عظمت مریم] پروردگار خود را خوانده، گفت: ای پروردگار من! مرا از سوی خود فرزندی نیکو عطا کن، یقیناً تو شنوای دعایی. 38

پس فرشتگان، او را در حالی که در محراب عبادت به نماز ایستاده بود، ندا دادند که خدا تو را به یحیی بشارت می‌دهد که تصدیق‌کننده کلمه‌ای از سوی خدا [یعنی مسیح] است و سرور و پیشوا، و [بر اساس زهد و حیا] نگاهدار خود از مُشتهیات نفسانی، و پیامبری از شایستگان است. 39

گفت:

پروردگار من! چگونه برآیم پسری خواهد بود، در حالی که پیری به من رسیده و همسرم نازاست؟ خدا فرمود: چنین است [که می‌گویی، ولی کار خدا مُقَیَّد به

ترجمه قرآن کریم، ص: 56

علل و اسباب نیست] خدا هر چه را بخواهد [با مشیّت مطلقه خود] انجام می‌دهد.

گفت: ای پروردگار من! برای من نشانه‌ای [جهت الهی بودن این بشارت] قرار ده. گفت: نشانه تو این است که سه روز نتوانی با مردم جز با رمز و اشاره سخن گویی، و پروردگارت را بسیار یاد کن و [او را] شام گاه و بامداد تسبیح گوی. 41

و [یاد کنید] هنگامی که فرشتگان گفتند: ای مریم! قطعاً خدا تو را برگزیده و [از همه آلودگی‌های ظاهری و باطنی] پاک ساخته، و بر زنان جهانیان [زمان خودت] برتری داده است. 42

ای مریم! فروتنانه برای پروردگارت به طاعت برخیز و سجده به جای آور و با رکوع کنندگان رکوع کن.

43

این [حقایق] از خبرهای غیبی است که به تو وحی می‌کنیم. و تو هنگامی که آنان قلم‌های خود را [به عنوان قرعه زدن در آب] می‌انداختند که کدامیک از آنان سرپرستی مریم را عهده دار شود، و نیز زمانی که [برای کفالت او] با یکدیگر نزاع می‌کردند، نزد آنان نبود. 44

[یاد کنید] زمانی که فرشتگان گفتند: ای مریم! یقیناً خدا تو را به کلمه‌ای از سوی خود که نامش مسیح عیسی بن مریم است مژده می‌دهد که در دنیا و آخرت دارای وجاهت و آبرو و از مقربان است. 45

و با مردم در گهواره [به صورت کاری خارق العاده] و در میان سالی [با زبان وحی] سخن می‌گوید و از شایستگان است. 46

[مریم] گفت: ای پروردگار من! چگونه برای من فرزندی خواهد بود، در حالی که هیچ بشری با من تماس نگرفته؟! [خدا] فرمود: چنین است که می‌گویی [ولی کار خدا مُقَدَّر به علل و اسباب نیست]، خدا هر چه را بخواهد [با مشیت مطلقه خود] می‌آفریند، چون چیزی را اراده کند جز این نیست که به آن می‌گوید: «باش» پس بی‌درنگ می‌باشد؛ 47

و به او کتاب و حکمت و تورات و انجیل می‌آموزد. 48

و به رسالت

ترجمه قرآن کریم، ص: 57

و پیامبری به سوی بنی‌اسرائیل می‌فرستد که [به آنان گوید]: من از سوی پروردگارتان برای شما معجزه‌ای [بر صدق رسالتم] آورده‌ام؛ من از گِل برای شما چیزی به شکل پرنده می‌سازم و در آن می‌دمم که به اراده و مشیت خدا پرنده‌ای [زنده و

قادر به پرواز می شود؛ و کور مادرزاد و مبتلای به پیسی را بهبود می بخشم؛ و مردگان را به اذن خدا زنده می کنم؛ و شما را از آنچه می خورید و آنچه در خانه هایتان ذخیره می کنید خبر می دهم؛ مسلماً اگر مؤمن باشید این [معجزات] برای شما نشانه ای [بر صدق رسالت من] است؛ 49

و آنچه را از تورات پیش از من بوده، تصدیق دارم و [آمده ام] تا برخی از چیزهایی را که [در گذشته به سزای ستمکاری و گناهانتان] بر شما حرام شده حلال کنم، و برای شما دلایلی [بر صدق رسالتم] از سوی پروردگارتان آورده ام؛ پس [ای بنی اسرائیل!] از خدا پروا کنید و مرا فرمان برید؛ 50

یقیناً خدا پروردگار من و پروردگار شماست؛ پس او را بپرستید، این است راه مستقیم. 51

زمانی که عیسی از آنان احساس کفر کرد، گفت: [برای اقامه دین و سلوک و حرکت] یاران من به سوی خدا کیانند؟ حواریون گفتند: ما یاران خداییم، به خدا ایمان آوردیم؛ و گواه باش که ما در برابر خدا [و فرمان ها و احکام او] تسلیم هستیم. 52

ای پروردگار ما! به آنچه نازل کردی ایمان آوردیم و از این پیامبر پیروی کردیم؛ پس ما را در زمره گواهان [که پیامبران تواند] بنویس. 53

و [کافران از بنی اسرائیل درباره عیسی و آیینش] نیرنگ زدند، و خدا هم کیفر نیرنگشان را داد؛ و خدا بهترین کیفر دهنده نیرنگ زندگان است. 54

[یاد کنید] هنگامی که خدا فرمود: ای عیسی! من تو را [از روی زمین و از میان مردم] بر می گیرم، و به سوی خود بالا می برم، و از بودن در میان اجتماع آلوده کافران پاک می کنم، و آنان که از تو پیروی کردند تا روز

ترجمه قرآن کریم، ص: 58

قیامت برتر از کسانی که کافر شدند قرار می دهم؛ سپس بازگشت شما به سوی من است، و در میان شما در آنچه با هم اختلاف داشتید [به عدالت] داوری می کنم؛ 55

اما کسانی که کافر شدند، آنان را در دنیا و آخرت به عذابی سخت شکنجه می کنم و برای آنان هیچ یآوری نخواهد بود؛ 56

و اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، خدا پاداششان را به طور کامل می‌دهد؛ و خدا ستمکاران را [که به دین کافر شدند، یا از دین فقط به اسم آن قناعت کردند] دوست ندارد. 57

این داستان‌هایی که بر تو می‌خوانیم از آیات [الهی] و پندهای حکیمانه است. 58

قطعاً داستان عیسی نزد خدا [از نظر چگونگی آفرینش] مانند داستان آدم است که [بیکر] او را از خاک آفرید، سپس به او فرمود: [موجود زنده] باش؛ پس بی‌درنگ [موجود زنده] شد. 59

حق از [ناحیه] پروردگار توست؛ بنابراین از تردیدکنندگان مباش. 60

پس هر که با تو درباره عیسی پس از آنکه بر تو [به واسطه وحی، نسبت به احوال وی] آگاهی آمد، گفتگوی بی‌منطق کند، بگو: بیایید ما پسرانمان و شما پسرانمان، و ما زنانمان و شما زنانمان، و ما خویشان نزدیک و شما خویشان نزدیکتان را دعوت کنیم؛ سپس یکدیگر را نفرین نماییم، پس لعنت خدا را بر دروغگویان قرار دهیم «1». 61

یقیناً این [واقعیتی که بیان شد] همان داستان حق و درست [مسیح] است؛ [و الوهیت او یا فرزند خدا بودنش از پندارهای واهی و ادعاهای باطل نصاری است] و هیچ معبودی جز خدا نیست؛ و یقیناً خداست که توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 62

چنانچه [با این همه دلایل روشن از اعتراف به توحید و پذیرفتن اسلام] روی گردانند، [بدانند که] یقیناً خدا به [وضع و حال] مفسدان آگاه است. 63

بگو:

ای اهل کتاب! بیایید به سوی سخنی که میان ما و شما یکسان است [و همه کتاب‌های آسمانی و پیامبران آن را ابلاغ کردند] و آن اینکه جز خدای یگانه را نپرستیم، و چیزی را شریک او قرار ندهیم، و بعضی از ما بعضی را اربابانی به جای

---

(1) - بر اساس روایات بسیار زیادی که شیعه و سنی نقل کرده‌اند، پیامبر اکرم 6 در داستان مباحله فقط امام حسن و امام حسین و حضرت فاطمه زهرا و امیرمؤمنان حضرت علی: را همراه خود آورد، و مسیحیان بدون مباحله تسلیم شدند

خدا نگیرد. پس اگر [از دعوت به این حقایق] روی گردانند [تو و پیروانت] بگویید: گواه باشید که ما [در برابر خدا و فرمان‌ها و احکام او] تسلیم هستیم. 64

ای اهل کتاب! چرا درباره ابراهیم مجادله و ستیز می‌کنید [شما قوم یهود، او را یهودی می‌دانید، و شما گروه نصاری، او را نصرانی می‌شمارید] در حالی که تورات و انجیل بعد از او نازل شد؛ آیا نمی‌اندیشید؟! 65

آگاه باشید! شما کسانی هستید که درباره آنچه به آن آگاهی داشتید مجادله و ستیز کردید، [ستیز شما یهودیان با نصاری این بود که مسیح، فرزند خدا نیست، و ستیز شما نصاری با یهودیان این بود که عیسی دارای مقام نبوت است و ایمان به او واجب است] پس چرا درباره آنچه به آن آگاهی ندارید [و آن آیین ابراهیم است] مجادله و ستیز می‌کنید؟! و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید. 66

ابراهیم نه یهودی بود و نه نصرانی، بلکه یکتاپرست و حق‌گرای تسلیم بود، و از مشرکان نبود. 67

مسلماناً نزدیک‌ترین مردم به ابراهیم [از جهت پیوند وانتساب معنوی] کسانی‌اند که [از روی حقیقت] از او پیروی کردند، و این پیامبر و کسانی که [به او] ایمان آورده‌اند [از همه به او نزدیک‌ترند] و خدا یاور و سرپرست مؤمنان است. 68

گروهی از اهل کتاب آرزو دارند که کاش شما را [از راه خدا] گمراه کنند، در حالی که جز خودشان را گمراه نمی‌کنند، و [این واقعیت را] درک نمی‌کنند. 69

ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا [در تورات و انجیل درباره اوصاف پیامبر اسلام] کفر می‌ورزید در حالی که خودتان گواهی می‌دهید [که این آیات از سوی خدا نازل شده است؟!]. 70

ای اهل کتاب! چرا در حالی که [به حقایق] آگاهید، حق را به باطل مُشْتَبِه می‌کنید، و حق را پنهان می‌دارید [تا مردم گمراه بمانند؟!]. 71

و گروهی از [عالمان] اهل کتاب [به پیروان خود] گفتند: اول روز به آنچه [از آیات قرآن] بر مؤمنان نازل شده [به مکر و حيله] ایمان آورید، و در پایان روز کفر ورزید، شاید [مؤمنان با این ایمان و انکار شما به تردید افتند و] از دینشان بازگردند!! 72

و [نیز گفتند: در توضیح حقایق] جز به کسی که از دینتان پیروی می کند، اطمینان نوزید [تا دیگران هدایت نیابند].
 بگو: یقیناً هدایت، هدایت خداست. سپس گفتند: گمان نکنید آنچه به شما اهل کتاب [از نبوت، معجزه، قبله مستقل
 و آیات آسمانی] داده شده به کسی [از عرب و غیر عرب] داده شود، یا اینکه مؤمنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 60

می توانند نزد پروردگارشان با شما محاجه و گفتگو کنند. [در پاسخ باطل گوئی آنان] بگو:

فضل و رحمت [که از جلوه های نبوت، کتاب، معجزه و قبله است،] به دست خداست، به هر کس بخواهد می دهد؛ و
 خدا بسیار عطا کننده و داناست. 73

هر که را بخواهد، به رحمت خود اختصاص می دهد و خدا دارای فضل بزرگ است. 74

و از اهل کتاب کسی است که اگر او را بر مال فراوانی امین شماری، آن را به تو باز می گرداند؛ و از آنان کسی است که
 اگر او را به يك دينار امین شماری، آن را به تو باز نمی گرداند، مگر آنکه همواره بالای سرش بایستی [و مال خود را با
 سخت گیری بروی از او بستانی]. این به خاطر آن است که آنان گفتند:

[چون ما اهل کتابیم] رعایت کردن حقوق غیر اهل کتاب بر عهده ما نیست، [و در ضایع کردن حقوق دیگران گناه و
 عقوبتی نداریم] و اینان [در حالی که باطل بودن گفتار خود را] می دانند بر خدا دروغ می بندند. 75

آری، هر که به پیمان خود [در تعهد به اجرای احکام دین] وفا کرد، و [در همه امور زندگی] تقوا پیشه ساخت، [بداند
 که] یقیناً خدا تقوا پیشگان را دوست دارد. 76

قطعاً کسانی که پیمان خدا و سوگندهایشان را [برای رسیدن به مقاصد دنیایی] به بهای اندکی می فروشند، برای آنان در
 آخرت بهره ای نیست؛ و خدا با آنان سخن نمی گوید، و در قیامت به آنان نظر [لطف و رحمت] نمی نماید، و [از گناه و
 آلودگی] پاکشان نمی کند؛ و برای آنان عذاب دردناکی خواهد بود. 77

و از یهود گروهی هستند که هنگام [خواندن] دست نوشته ها [ی دروغ و بافته های خود] زبان [و صدایشان] را چنان
 پیچ و خم می دهند تا شما گمان کنید که [آنچه می خوانند] از کتاب آسمانی است، در حالی که از کتاب [آسمانی] نیست؛
 و [با بی شرمی] می گویند: آنچه می خوانیم از سوی خداست. در حالی که از سوی خدا نیست؛ و با آنکه می دانند [از
 سوی خدا نیست] به خدا دروغ می بندند. 78

هیچ انسانی را نسزد که خدا او را کتاب و حکمت و نبوت دهد، سپس به مردم بگوید: به جای خدا بندگان من باشید بلکه [تکلیف الهی و انسانی او اقتضا می کند به مردم بگوید:] به خاطر آنکه

ترجمه قرآن کریم، ص: 61

کتاب خدا را تعلیم می دادید، و به سبب آنکه آن را می خواندید، دانشمندان «الهی مسلک» [و کاملان در دین] باشید.

79

و نیز نسزد که به شما فرمان دهد که فرشتگان و پیامبران را خدایان خود گیرید. آیا [چنین انسان والایی که دارای نبوت و حکمت است] شما را پس از آنکه تسلیم [خدا و فرمانها و احکام او] شده اید، امر به کفر می کند؟ 80

و [یاد کنید] هنگامی که خدا از همه پیامبران [و امت هایشان] پیمان گرفت که هرگاه کتاب و حکمت به شما دادم، سپس [در آینده] پیامبری برای شما آمد که آنچه را [از کتابهای آسمانی] نزد شماست تصدیق کرد، قطعاً باید به او ایمان آورید و وی را یاری دهید. [آن گاه خدا] فرمود: آیا اقرار کردید و بر این [حقیقت] پیمان محکم مرا [به صورتی که به آن وفا کنید] دریافت نمودید؟ گفتند: اقرار کردیم. فرمود: پس [بر این پیمان] گواه باشید و من هم با شما از گواهانم. 81

نهایتاً کسانی که بعد از این [پیمان استوار از آن] روی برتافتند یقیناً از دایره انسانیت بیرون شده اند. 82

آیا [اهل کتاب پس از این همه دلایل روشن] غیر دین خدا را خواستارند؟ در حالی که هر که در آسمانها و زمین است از روی رغبت یا کراهت در برابر او [و اراده و فرمانش] تسلیم است، و همه را به سوی او بازمی گردانند. 83

[ای پیامبر! از جانب خود و پیروانت به همه] بگو: ما به خدا و آنچه بر ما نازل شده و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگان [دارای مقام نبوتشان] فرود آمده، و آنچه به موسی و عیسی و پیامبران از سوی پروردگارشان داده شده ایمان آوردیم، و میان هیچ يك از آنان فرق نمی گذاریم، و ما در برابر او [و فرمانها و احکام او] تسلیم هستیم.

ترجمه قرآن کریم، ص: 62

84

و هر که جز اسلام، دینی انتخاب کند، هرگز از او پذیرفته نمی شود و او در آخرت از زیانکاران است. 85

چگونه خدا گروهی را هدایت کند که بعد از آنکه ایمان آوردند، و به حَقَّانیت رسول اسلام شهادت دادند، و دلایل روشن برای آنان آمد کافر شدند؟ و خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی کند. 86

اینان کیفرشان این است که لعنت خدا و فرشتگان و همه مردم بر آنان است. 87

در آن لعنت جاودانه اند؛ نه عذاب از آنان سبک شود، و نه مهلتشان دهند. 88

مگر کسانی که بعد از آن توبه کردند و [مفسد خود را] اصلاح نمودند؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 89

مسلمانی کسانی که پس از ایمانشان کافر شدند، سپس بر کفر [خود] افزودند، هرگز توبه آنان پذیرفته نخواهد شد؛ و اینانند که گمراهند. 90

قطعاً کسانی که کافر شدند و در حال کفر از دنیا رفتند، هرگز از هیچ يك از آنان [برای رهایی از عذاب] هر چند به اندازه آکندگی زمین از طلا عوض دهد، پذیرفته نمی شود؛ برای آنان عذابی دردناک خواهد بود، و هیچ یآوری نخواهند داشت.

91

هرگز به [حقیقت] نیکی [به طور کامل] نمی رسید تا از آنچه دوست دارید انفاق کنید؛ و آنچه از هر چیزی انفاق می کنید [خوب یا بد، کم یا زیاد، به اخلاص یا ریا] یقیناً خدا به آن داناست. 92

همه خوراکی ها بر بنی اسرائیل حلال بود، جز آنچه اسرائیل [یعنی حضرت یعقوب] پیش از آنکه تورات نازل شود [به علت] بر خود حرام کرد؛ [بنابراین آنچه از خوراکی ها در تورات حرام شده به کیفر گناهان بنی اسرائیل است نه آنکه از آیین ابراهیم به جا مانده باشد] بگو: اگر راستگوید [و]

ترجمه قرآن کریم، ص: 63

حقیقت غیر از این است [تورات را [که از نظرها پنهان کرده اید] بیاورید و آن را بخوانید،] و اگر از آوردن تورات و خواندنش خودداری ورزید، اعتراف کنید که به تورات دروغ می بندید. 93

پس کسانی که بعد از این [دلایل روشن] بر خدا دروغ بندند، [و بگویند: آنچه از خوراکی ها در تورات حرام شده از شریعت ابراهیم باقی مانده و نسخ آن محال است،] یقیناً ستمکارند. 94

بگو: خدا راست گفت [که خوراکی‌ها در آیین ابراهیم حرام نبوده]. بنابراین از آیین ابراهیم که یکتاپرست و حق‌گرا بود و از مشرکان نبود، پیروی کنید. 95

یقیناً نخستین خانه‌ای که برای [نیایش و عبادت] مردم نهاده شد، همان است که در مکه است، که پر برکت و وسیله هدایت برای جهانیان است. 96

در آن نشانه‌هایی روشن [از ربوبیت و لطف و رحمت خدا و از جمله] مقام ابراهیم است؛ و هر که وارد آن شود در امان است؛ و خدا را حقّی لازم بر عهده مردم است که [برای ادای مناسک حج] آهنگ آن خانه کنند، [البته] کسانی که [از جهت سلامت جسمی و توانمندی مالی و باز بودن مسیر] بتوانند به سوی آن راه یابند، و هر که ناسپاسی ورزد [و از رفتن به آنجا خودداری کند، به خود زیان زده]؛ زیرا خدا از جهانیان بی‌نیاز است. 97

بگو: ای اهل کتاب! چرا به آیات خدا کفر می‌ورزید؟ در حالی که خدا بر آنچه انجام می‌دهید گواه است. 98

بگو: ای اهل کتاب! چرا کسانی را که ایمان آورده‌اند از راه خدا- در حالی که خواهان کج نشان دادن آن هستید- باز می‌دارید؟ با اینکه شما [به مستقیم بودن و حقایقتش] گواهی‌دهید، و خدا از آنچه انجام می‌دهید بی‌خبر نیست. 99

ای اهل ایمان! اگر از گروهی از اهل کتاب [که یهود و نصاری هستند] اطاعت کنید، شما را پس از ایمانتان به کفر باز می‌گردانند. 100

و چگونه کفر می‌ورزید در حالی که آیات خدا بر شما خوانده می‌شود، و پیامبر او در میان شماست؟! و هر کس به خدا تمسّک جوید، قطعاً به راه مستقیم هدایت شده است. 101

ای اهل ایمان! از خدا آن گونه که شایسته پروای از اوست پروا کنید، و نخرید مگر در حالی که [در برابر او و فرمان‌ها و احکامش] تسلیم باشید. 102

همگی به ریسمان خدا [قرآن و اهل بیت:] چنگ زنید، و پراکنده و گروه گروه نشوید؛ و نعمت خدا را بر خود یاد کنید آن گاه که [پیش از

بعثت پیامبر و نزول قرآن] با یکدیگر دشمن بودید، پس میان دل‌های شما پیوند و الفت برقرار کرد، در نتیجه به رحمت و لطف او با هم برادر شدید، و بر لب گودالی از آتش بودید، شما را از آن نجات داد؛ خدا این گونه، نشانه‌های [قدرت، لطف و رحمت] خود را برای شما روشن می‌سازد تا هدایت شوید. 103

و باید از شما گروهی باشند که [همه مردم را] به سوی خیر [اتحاد، اتفاق، الفت، برادری، مواسات و درستی] دعوت نمایند، و به کار شایسته وادارند، و از کار ناپسند بازدارند؛ یقیناً اینان رستگارانند. 104

و [شما ای اهل ایمان!] مانند کسانی نباشید که پس از آنکه دلایل روشن برای آنان آمد، پراکنده و گروه گروه شدند و [در دین] اختلاف پیدا کردند، و آنان را عذابی بزرگ است؛ 105

در روزی که چهره‌هایی سپید و چهره‌هایی سیاه شود، اما آنان که چهره‌هایشان سیاه شده [به آنان گویند:] آیا پس از ایمانتان کافر شدید؟ پس به کیفر آنکه کفر می‌ورزیدید، این عذاب را بچشید. 106

و اما آنان که چهره‌هایشان سپید گشته، همواره در رحمت خدایند، و در آن جاودانه‌اند. 107

اینها [که سرگذشت اهل کتاب، مژده‌ها، بیم‌ها و امور مربوط به آخرت است] آیات خداست که آن را به درستی بر تو می‌خوانیم؛ و خدا هیچ ستمی بر جهانیان نمی‌خواهد. 108

و آنچه در آسمان و در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، و همه امور به سوی او بازمی‌گردد. 109

شما بهترین امتی هستید که [برای اصلاح جوامع انسانی] پدیدار شده‌اید، به کار شایسته فرمان می‌دهید و از کار ناپسند بازمی‌دارید، و [از روی تحقیق و معرفت و صدق و اخلاص] به خدا ایمان می‌آورید. و اگر اهل کتاب ایمان می‌آوردند قطعاً برای آنان بهتر بود؛ برخی از آنان مؤمن [به قرآن و پیامبرند] و بیشترشان بدکار و نافرمانند. 110

ترجمه قرآن کریم، ص: 65

هرگز به شما جز آزاری اندک نمی‌رسانند، و اگر با شما بجنگند [شکست می‌خورند و] به شما پشت کرده [فرار می‌کنند] آن گاه [از جانب دیگران] یاری نمی‌شوند. 111

هر زمان و هر کجا یافت شوند، [داغ] خواری و ذلت بر آنان زده شده، مگر [آنکه] به ریسمانی از جانب خدا [که ایمان به قرآن و نبوت پیامبر است] و یا ریسمانی از سوی مردم [مؤمن که پذیرش ذمه و شرایط آن است، چنگ زنند] و به سبب خشم خدا دچار سقوط معنوی شدند و [داغ] بینوایی و بدبختی بر آنان زده شد. این بدان سبب است که آنان همواره به آیات خدا کفر می‌ورزیدند و پیامبران را ظالمانه می‌کشتند، و این [کفرورزی و کشتن پیامبران] به سبب این است که [خدا را] نافرمانی نمودند و همواره [از حدود الهی] تجاوز می‌کردند. 112

[همه اهل کتاب] یکسان نیستند، از اهل کتاب گروهی درستکار [و رعایت کننده حق خدا و مردم] هستند، آیات خدا را در ساعاتی از شب می‌خوانند و [به پیشگاه حق از روی تواضع و فروتنی] سجده می‌کنند. 113

[در سایه قرآن و نبوت پیامبر] به خدا و روز قیامت ایمان می‌آورند و به کار شایسته فرمان می‌دهند، و از کار ناپسند باز می‌دارند و در کارهای خیر می‌شتابند؛ و اینان از شایستگانند. 114

و هر کار خیری انجام دهند، هرگز درباره آن مورد ناسپاسی قرار نخواهند گرفت؛ و خدا به تقواییشان داناست. 115

قطعاً کسانی که کافر شدند، هرگز اموال و اولادشان چیزی از [عذاب] خدا را از آنان دفع نخواهد کرد؛ و آنان اهل آتشند و در آن جاودانه‌اند. 116

داستان آنچه [کافران] در این زندگی دنیا انفاق می‌کنند، مانند بادی آمیخته با سرمای سخت است که [به عنوان مجازات] به کشتزار قومی که بر خود ستم کرده‌اند برسد و آن را نابود کند؛ و خدا به آنان ستم نکرده است، ولی آنان به خویشتن

ترجمه قرآن کریم، ص: 66

ستم می‌ورزند.

117

ای اهل ایمان! از غیر خودتان برای خود محرم راز نگیرید؛ آنان از هیچ توطئه و فسادى درباره شما کوتاهی نمی‌کنند؛ شدت گرفتاری و رنج و زیان شما را دوست دارند؛ تحقیقاً دشمنی [با اسلام و مسلمانان] از لابلای سخنانشان پدیدار است و آنچه سینه‌هایشان [از کینه و نفرت] پنهان می‌دارد بزرگ‌تر است. ما نشانه‌ها [ی دشمنی و کینه آنان] را اگر می‌اندیشید برای شما روشن ساختیم.

118

آگاه باشید! این شماست که آنان را دوست دارید، و آنان شما را دوست ندارند. و شما به همه کتاب‌ها [ی آسمانی] ایمان دارید [ولی آنان ایمان ندارند]. و چون با شما دیدار کنند می‌گویند: ایمان آوردیم. و زمانی که با یکدیگر خلوت نمایند از شدت خشمی که بر شما دارند، سر انگشتان خود را می‌گزند. بگو: به خشمستان بمیرید. یقیناً خدا به آنچه در سینه‌هاست، داناست.

119

اگر به شما خیر و سودی [چون پیروزی و غنیمت] رسد، آنان را بدحال [و دل‌تنگ] می‌کند، و اگر بدی و زیانی [چون حادثه تلخی] رسد به سبب آن خوشحال می‌شوند؛ و اگر شکیبایی ورزید و پرهیزکاری کنید، نیرنگشان هیچ زیانی به شما نمی‌رساند؛ مسلماً خدا به آنچه انجام می‌دهند احاطه دارد. 120

و [یاد کن] زمانی که صبحگاهان [برای جنگ احد] از میان خانواده‌ات بیرون آمدی تا مؤمنان را برای جنگیدن در سنگرهای نظامی جای دهی؛ و خدا شنوا [ی به گفته‌ها] و دانا [ی به نیت‌ها] ست. 121

[یاد کنید که] در آن هنگام دو گروه از شما بر آن شدند که سستی و ناتوانی نشان دهند [و از جنگ دست کشیده، برگردند]، در حالی که خدا یار

ترجمه قرآن کریم، ص: 67

و یاورشان بود [لذا از این قصد شیطانی بازشان داشت] و مؤمنان باید فقط بر خدا توکل کنند. 122

بی‌تردید خدا در [جنگ] بدر شما را یاری داد، در حالی که [از نظر ساز و برگ جنگی و شمار نفرات نسبت به دشمن] ناتوان بودید؛ بنابراین از خدا به خاطر این که سپاسگذاری نمائید پروا کنید. 123

آن هنگام که به مؤمنان می‌گفتی: آیا شما را بس نیست که پروردگارتان به سه هزار فرشته نازل شده شما را یاری دهد؟

124

آری، اگر شکیبایی ورزید و پرهیزکاری کنید و دشمنان در همین لحظه، جوشان و خروشان بر شما بتازند، پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته نشان‌دار یاری می‌دهد. 125

و خدا [وعدۀ یاری و پیروزی] را جز بشارتی برای شما و برای آنکه دل‌هایتان به آن آرامش یابد قرار نداد؛ و یاری و نصرت جز از سوی خدای توانای شکست‌ناپذیر و حکیم نیست. 126

تا برخی از کافران را [از ریشه و بن] نابود کند، یا آنان را خوار و ذلیل سازد، تا نومید بازگردند. 127

زمام‌چیزی از امور [مشرکان و مؤمنان فراری از جنگ] در اختیار تو نیست، یا توبه آنان را [به شرط آنکه توبه کنند] می‌پذیرد یا عذابشان می‌کند؛ زیرا آنان ستمکارند. 128

و آنچه در آسمان‌ها و در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست. هر که را بخواهد می‌آمزد و هر که را بخواهد عذاب می‌کند؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 129

ای اهل ایمان! ربا را که سودهای چند برابر است نخورید، و از خدا پروا کنید تا رستگار شوید. 130

و از آتشی که برای کافران آماده شده است بپرهیزید. 131

و از خدا و پیامبر فرمان برید تا مورد رحمت قرار گیرید. 132

و به سوی آمرزشی از پروردگارتان و بهشتی که پهنایش [به وسعت] آسمان‌ها و زمین است بشتابید؛ بهشتی که برای پرهیزکاران آماده شده است؛ 133

آنان که

ترجمه قرآن کریم، ص: 68

در گشایش و تنگ دستی انفاق می‌کنند، و خشم خود را فرو می‌برند، و از [خطاهای] مردم در می‌گذرند؛ و خدا نیکوکاران را دوست دارد. 134

و آنان که چون کار زشتی مرتکب شوند یا بر خود ستم ورزند، خدا را یاد کنند و برای گناهانشان آمرزش خواهند؛ و چه کسی جز خدا گناهان را می‌آمزد؟ و آگاهانه بر آنچه مرتکب شده‌اند، پا فشاری نمی‌کنند؛ 135

پاداش آنان آمرزشی است از سوی پروردگارشان، و بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آن جاودانه‌اند؛ و پاداش عمل‌کنندگان نیکوست. 136

قطعاً پیش از شما روش‌هایی [در میان ملل و جوامع بوده که از میان رفته است]، پس در زمین گردش کنید و با دقت و تأمل بنگرید که سرانجام تکذیب کنندگان [حقایق] چگونه بود. 137

این [قرآن] برای مردم، بیانگر [حوادث و واقعیات] و برای پرهیزکاران، سراسر هدایت و اندرز است. 138

و [در انجام فرمان‌های حق و در جهاد با دشمن] سستی نکنید و [از پیش آمدها و حوادث و سختی‌هایی که به شما می‌رسد] اندوهگین مشوید که شما اگر مؤمن باشید، برترید. 139

اگر [در جنگ احد] به شما آسیب و جراحتی رسید، آن گروه را نیز [در جنگ بدر] آسیب و جراحتی مانند آن رسید. و ما این روزها [پیروزی و ناکامی] را [به عنوان امتحان] در میان مردم می‌گردانیم [تا عبرت گیرند] و خدا کسانی را که [از روی حقیقت و خلوص] ایمان آورده‌اند، مشخص کند و از میان شما گواهانی [نسبت به پیروزی‌ها که نتیجه طاعت و تقواست، و شکست‌ها که محصول نافرمانی و بی‌تقوایی است] بگیرد؛ و خدا ستمکاران را [که با سستی و بی‌تقوایی بر خود ستم می‌کنند] دوست ندارد. 140

و [نیز این پیروزی‌ها و ناکامی‌ها] برای آن است که کسانی را که [از روی حقیقت] ایمان آورده‌اند [از عیوب و آلودگی‌ها] پاک کند، و کافران را نابود

ترجمه قرآن کریم، ص: 69

نماید.

141

آیا پنداشته‌اید [با ایمان بدون عمل] وارد بهشت می‌شوید، در حالی که هنوز خدا کسانی از شما را که در راه خدا جهاد کرده‌اند و شکیبایان را [از دیگران] مشخص نکرده است؟! 142

و یقیناً شما [پس از آگاهی از درجات شُهدای بدر] مرگ [در میدان جنگ] را پیش از رویارویی با آن سخت آرزو می‌کردید، و هنگامی که با آن روبرو شدید [به هراس افتادید و بدون هیچ اقدامی] به تماشای آن پرداختید!! 143

و محمد جز فرستاده‌ای از سوی خدا که پیش از او هم فرستادگانی [آمده و] گذشته‌اند، نیست. پس آیا اگر او بمیرد یا کشته شود، [ایمان و عمل صالح را ترك می‌کنید و] به روش گذشتگان و نیاکان خود برمی‌گردید؟! و هر کس به روش گذشتگان خود برگردد، هیچ زبانی به خدا نمی‌رساند؛ و یقیناً خدا سپاس گزاران را پاداش می‌دهد. 144

و هیچ کس جز به مشیت و فرمان خدا نمی‌میرد. سرنوشتی است مقرر شده و هر که پاداش دنیا را بخواهد [اندکی از آن] به او می‌دهیم، و هر که خواستار پاداش آخرت باشد، او را از آن می‌بخشیم؛ و یقیناً سپاس گزاران را پاداش خواهیم داد. 145

چه بسا پیامبرانی که انبوهی دانشمندان الهی مسلک [و کاملان در دین] به همراه او با دشمنان جنگیدند، پس در برابر آسیب‌هایی که در راه خدا به آنان رسید، سستی نکردند و ناتوان نشدند و [در برابر دشمن] سر تسلیم فرود نیاوردند؛ و خدا شکیبایان را دوست دارد. 146

و سخن آنان [در گرما گرم و سختی جنگ] جز این نبود که گفتند: ای پروردگار ما! گناهان ما و زیاده‌روی در کارمان را بر ما ببخش و قدم‌هایمان را استوار بدار و ما را بر گروه کافران یاری ده. 147

پس خدا پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت را به آنان عطا فرمود؛ و خدا نیکوکاران را دوست دارد. 148

ای اهل ایمان! اگر از کافران فرمان برید، شما را به [عقاید و روش‌های

ترجمه قرآن کریم، ص: 70

کافران] گذشتگانتان باز می‌گردانند، در نتیجه زیانکار خواهید شد. 149

[آنان نه سرپرست شما و نه شایسته اطاعت هستند] بلکه خدا یار و سرپرست شماست؛ و او بهترین یاری دهندگان است. 150

به زودی در دل‌های کافران ترس می‌اندازیم؛ زیرا چیزی را که خدا بر [حقانیت] آن دلیلی نازل نکرده، شریک خدا قرار داده‌اند، و جایگاهشان آتش است؛ و بد است جایگاه ستمکاران. 151

یقیناً خدا وعده‌اش را [در جنگ احد] برای شما تحقق داد، آن گاه که دشمنان را به فرمان او تا مرز ریشه‌کن شدنشان می‌کشید، تا زمانی که سست شدید و در کار [جنگ و غنیمت و حفظ سنگری که محل رخنه دشمن بود] به نزاع و ستیز

برخاستید، و پس از آنکه [در شروع جنگ] آنچه را از پیروزی و غنیمت دوست داشتید، به شما نشان داد [از فرمان پیامبر در رابطه با حفظ سنگر] سر پیچی کردید، برخی از شما دنیا را می‌خواست و برخی از شما خواهان آخرت بود، سپس برای آنکه شما را امتحان کند از [پیروزی بر] آنان بازداشت و از شما درگذشت؛ و خدا بر مؤمنان دارای فنون بخشی است. 152

[یاد کنید] زمانی که [از میدان جنگ احد] تا مرز پنهان شدن از دیده‌ها دور می‌شدید و به هیچ کس توجه نمی‌کردید، در صورتی که پیامبر [که اجابت دعوتش واجب است] شما را از پشت سرتان فرا می‌خواند، پس خدا شما را به اندوهی روی اندوهی مجازات کرد تا بر آنچه [از پیروزی و غنیمت] از دستتان رفته و به آنچه [از آسیب و مصیبت] به شما رسیده اندوهگین نشوید؛ و خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. 153

سپس بعد از آن اندوه و غم، خواب آرام بخشی بر شما فرود آمد و گروهی از شما را [که بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 71

اثر پشیمانی، دست از فرار برداشته به سوی پیامبر آمدید] فراگرفت، ولی گروهی فکر حفظ جان‌شان آنان را [در آن میدان پر حادثه] پریشان خاطر و غمگین کرده بود، و درباره خدا گمان ناحق و ناروا هم چون گمان‌های [زمان] جاهلیت می‌بردند [که چون خدا وعده پیروزی داده پس پیروزی بدون هر قید و شرطی حقّ مسلّم آنان است! اما وقتی شکست خوردند درباره وعده خدا دچار تردید شدند و] گفتند: آیا ما را در این امر [پیروزی] اختیاری هست؟ بگو: یقیناً اختیار همه امور به دست خداست. [این نیست که چون خدا وعده پیروزی به شما داده بدون قید و شرط برای شما حاصل شود، پیروزی وعده داده شده، محصول صبر و تقوا، و شکست معلول سستی و نافرمانی است]. آنان در دل‌هایشان چیزی را پنهان می‌کنند که برای تو آشکار نمی‌سازند، می‌گویند: اگر ما را در این امر [پیروزی] اختیاری بود [و وعده خدا و پیامبر حقیقت داشت] در اینجا کشته نمی‌شدیم. بگو: اگر شما در خانه‌های خود هم بودید کسانی که کشته شدن بر آنان مقرر شده بود، یقیناً به سوی خوابگاه‌های خود [در معرکه جهاد و جنگ] بیرون می‌آمدند. و [تحقق دادن این برنامه‌ها] به سبب این است که خدا آنچه را [از نیت‌ها] در سینه‌های شماست [در مقام عمل] بیازماید، و آنچه را [از عیوب و آلودگی‌ها] در دل‌های شماست، پاک گرداند؛ و خدا به آنچه در سینه‌هاست، داناست. 154

قطعاً کسانی از شما روزی که [در نبرد احد] که دو گروه [مؤمن و مشرک] با هم روبرو شدند، به دشمن پشت کردند، جز این نیست که شیطان آنان را به سبب برخی از گناهانی که مرتکب شده بودند لغزانید، و یقیناً خدا از آنان در گذشت؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و بردبار است. 155

ای اهل ایمان! مانند کسانی نباشید که کفر ورزیدند و درباره برادرانشان هنگامی که آنان به سفر رفتند [و در سفر مُردند] و یا جهادگر بودند [و شهید شدند]، گفتند: اگر نزد ما مانده بودند نمی‌مردند و شهید نمی‌شدند. [شما به کافران اعتنا نکنید] تا خدا این [اعتقاد و گفتار] را حسرتی در دلهایشان قرار دهد. و خداست که زنده می‌کند و می‌میراند؛ و خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست. 156

و اگر در راه خدا شهید شوید یا بمیرید، یقیناً آمرزش و رحمتی از سوی خدا، بهتر است از آنچه [آنان از مال و منال دنیا] جمع می‌کنند. 157

ترجمه قرآن کریم، ص: 72

و اگر بمیرید یا شهید شوید، به سوی خدا محشور خواهید شد. 158

[ای پیامبر!] پس به مهر و رحمتی از سوی خدا با آنان نرم خوی شدی، و اگر درشت خوی و سخت دل بودی از پیرامونت پراکنده می‌شدند؛ بنابراین از آنان گذشت کن، و برای آنان آمرزش بخواه، و در کارها با آنان مشورت کن، و چون تصمیم گرفتی بر خدا توکل کن؛ زیرا خدا توکل‌کنندگان را دوست دارد. 159

اگر خدا شما را یاری کند، هیچ کس بر شما چیره نخواهد شد، و اگر شما را واگذارد، چه کسی بعد از او شما را یاری خواهد داد؟ و مؤمنان باید فقط بر خدا توکل کنند. 160

هیچ پیامبری را نَسِزد که [در اموال و غنائم و سایر امور به امت خود] خیانت ورزد و هر که خیانت کند، روز قیامت با آنچه در آن خیانت کرده بیاید؛ سپس به هر کس آنچه را مرتکب شده به طور کامل می‌دهند، و آنان مورد ستم قرار نمی‌گیرند.

161

آیا کسی که [با طاعت و عبادت] از خشنودی خدا پیروی کرده، همانند کسی است که به سبب ناخشنودی خدا دچار سقوط معنوی شده؟ و جایگاهش دوزخ است و دوزخ عاقبت بدی است. 162

همه آنان را [چه مؤمن، چه کافر] نزد خدا درجات و منزلت‌هایی [متفاوت] است، و خدا به آنچه انجام می‌دهند بیناست.

163

یقیناً خدا بر مؤمنان مَّتّ نهاد که در میان آنان پیامبری از خودشان برانگیخت که آیات او را بر آنان می‌خواند و [از آلودگی‌های فکری و روحی] پاکشان می‌کند، و کتاب و حکمت به آنان می‌آموزد، و به راستی که آنان پیش از آن در گمراهی آشکاری بودند. 164

آیا زمانی که [در جنگ احد] آسیبی به شما رسید که بی‌تردید دو برابرش را [در جنگ بدر به دشمن] رساندید، [از روی بی‌صبری و اضطراب] می‌گویید: این آسیب چگونه و از کجاست؟ بگو: از ناحیه خود شماست [که بر اثر سستی در جنگ و نافرمانی از

ترجمه قرآن کریم، ص: 73

پیامبر و نزاع و اختلاف به شما رسید]. یقیناً خدا بر هر کاری تواناست. 165

و آنچه [در جنگ احد] روزی که دو گروه [مؤمن و مشرک] با هم روبرو شدند به شما رسید به اذن خدا بود، [تا شما را امتحان کند] و مؤمنان را معلوم و مشخص نماید. 166

و نیز کسانی را که نفاق ورزیدند، معلوم و مشخص کند.

و به آنان گفته شد: بیایید در راه خدا بجنگید یا [از مدینه و کیان جامعه] دفاع کنید. گفتند: اگر جنگیدن می‌دانستیم، قطعاً از شما پیروی می‌کردیم. آنان در آن روز به کفر نزدیک‌تر بودند تا ایمان. به زبان‌شان چیزی را می‌گویند که در دل‌هایشان نیست؛ و خدا به آنچه پنهان می‌کنند داناست. 167

همان کسانی که [از جنگ کناره گرفتند]، و در خانه‌های خود نشستند، و درباره برادرانشان گفتند: اگر از ما فرمان می‌بردند کشته نمی‌شدند. بگو: [چنانچه اختیار مرگ در دست شماست] پس مرگ را از خود دفع کنید اگر راست‌گویید.

168

هرگز گمان مبر آنان که در راه خدا کشته شدند مردگانند، بلکه زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند. 169

در حالی که خدا به آنچه از بخشش و احسان خود به آنان عطا کرده شادمانند، و برای کسانی که از پی ایشانند و هنوز به آنان نپیوسته‌اند [و سرانجام به شرف شهادت نایل می‌شوند] شادی می‌کنند، که نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می‌شوند. 170

[شهیدان] به نعمت و فضلی از سوی خدا و اینکه خدا پاداش مؤمنان را تباه نمی‌کند، شادمان و مسرورند. 171

برای نیکوکاران و تقوایندگان از کسانی که خدا و رسول را پس از آنکه زخم و جراحت به آنان رسیده بود [برای جنگی دیگر بعد از جنگ احد] اجابت کردند، پاداشی بزرگ است. 172

همان کسانی که مردم [منافق و عوامل نفوذی دشمن] به آنان گفتند: لشکری انبوه از مردم [مکه] برای جنگ با شما گرد آمده‌اند بیایید از آنان بترسید. ولی [این تهدید] بر ایمانشان افزود، و گفتند:

ترجمه قرآن کریم، ص: 74

خدا ما را بس است، و او نیکو کارگزاری است. 173

پس با نعمت و بخششی از سوی خدا [از میدان جنگ] بازگشتند، در حالی که هیچ آسیبی به آنان نرسیده بود، و از خشنودی خدا پیروی کردند؛ و خدا دارای فضلی بزرگ است. 174

در حقیقت این شیطان است که دوستانش را [با شایعه پراکنی و گفتار وحشت‌زا، از رفتن به جهاد] می‌ترساند؛ پس اگر مؤمن هستید از آنان نترسید و از من بترسید. 175

و مبادا آنان که در کفر می‌شتابند، تو را اندوهگین کنند، آنان هرگز به خدا هیچ زبانی نمی‌رسانند، خدا می‌خواهد [به سزای کفرشان] هیچ بهره‌ای در آخرت برای آنان قرار ندهد، و برای آنان عذابی بزرگ است. 176

مسلمان کسانی که کفر را به بهای از دست دادن ایمان خریدند، هرگز به خدا هیچ زبانی نمی‌رسانند، و برای آنان عذابی دردناک است.

177

و کسانی که کافر شدند، گمان نکنند مهلتی که به آنان می‌دهیم به سودشان خواهد بود، جز این نیست که مهلتشان می‌دهیم تا برگناه خود بیفزایند، و برای آنان عذابی خوار کننده است. 178

خدا بر آن نیست که مؤمنان را بر این [وضعی] که شما بر آن قرار دارید [که منافق از مؤمن، و خوب از بد مشخص نیست] واگذارد، [بر آن است] تا پلید را از پاک [به سبب آزمایش‌های مختلف] جدا سازد. و خدا بر آن نیست که شما را بر غیب آگاه کند.

ولی خدا از میان فرستادگانش هر کس را بخواهد [برای آگاه کردن به غیب] برمی‌گزیند، پس به خدا و فرستادگانش ایمان آورید. و اگر ایمان آورید و تقوا پیشه کنید، برای شما پاداشی بزرگ خواهد بود. 179

کسانی که خدا به آنچه از فضلش به آنان داده بخل می‌ورزند، گمان نکنند که آن بخل به سود آنان است، بلکه آن بخل به زیانشان خواهد بود. به زودی آنچه به آن بخل ورزیدند در روز قیامت گردنبد گردنشان می‌شود. و میراث آسمان‌ها و زمین فقط در

ترجمه قرآن کریم، ص: 75

سیطره مالکیت خداست، و خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. 180

محققاً خدا سخن کسانی را که گفتند: «خدا نیازمند است و ما بی‌نیازیم»، شنید. بی‌تردید آنچه را گفتند، و [نیز] کشتن پیامبران را از روی ستم [در پرونده اعمالشان] می‌نویسیم، و [روز قیامت] می‌گوییم: عذاب سوزان را بچشید. 181

این [عذاب] به خاطر گناهانی است که با دست خود پیش فرستادید، و گرنه خدا به بندگان ستمکار نیست. 182

کسانی که گفتند: خدا به ما سفارش کرده است که به هیچ پیامبری ایمان نیاوریم تا برای ما [به نشانه صدق نبوتش] يك قربانی بیاورد که آن را آتش [غیبی] بسوزاند، بگو: پیش از من پیامبرانی دلایل روشن و آنچه گفتید برای شما آوردند؛ اگر راستگویید پس چرا آنان را کشتید؟ 183

اگر [این یهودیان بهانه‌جو] تو را تکذیب کردند، [غمگین مباش] مسلماً رسولانی هم که پیش از تو دلایل روشن، و نوشته‌ها [ی مشتمل بر پند و موعظه] و کتاب روشنگر آورده بودند، تکذیب شدند؟ 184

هر کسی مرگ را می‌چشد؛ و بدون تردید روز قیامت پادشاهیتان به طور کامل به شما داده می‌شود. پس هر که را از آتش دور دارند و به بهشت درآورند مسلماً کامیاب شده است؛ و زندگی این دنیا جز کالای فریبنده نیست. 185

یقیناً در اموال و جان‌هایشان امتحان خواهید شد، و مسلماً از کسانی که پیش از شما کتاب آسمانی به آنان داده شده و [نیز] از کسانی که شرك آوردند، سخنان رنج آور بسیاری خواهید شنید، و اگر [در برابر آزار اینان]

ترجمه قرآن کریم، ص: 76

شکیبایی ورزید و [از تجاوز از حدود الهی] بپرهیزید [سزاوارتر است].

این اموری است که ملازمت بر آن از واجبات است. 186

و [یاد کنید] هنگامی که خدا از کسانی که به آنان کتاب آسمانی داده شد، پیمان گرفت که حتماً باید [احکام و حقایق] آن را برای مردم بیان کنید و پنهانش ننمایید. پس آن [عهد و کتاب] را ترك کردند و به آن اعتنایی ننمودند، و در برابر ترك آن اندك بهایی به دست آوردند؛ و بد چیزی است آنچه به دست می‌آورند.

187

البته مپندار کسانی که به آنچه [از پنهان داشتن حقایق و باز داشتن مردم از اسلام] انجام دادند، شادمانی می‌کنند، و دوست دارند به آنچه انجام نداده‌اند ستایش شوند [از عذاب خدا در امانند،] پس گمان میر که برای آنان نجاتی از عذاب است، [بلکه] برای آنان عذابی دردناک خواهد بود. 188

و مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین فقط در سیطره خداست، و خدا بر هر کاری تواناست. 189

یقیناً در آفرینش آسمان‌ها و زمین، و آمد و رفت شب و روز، نشانه‌هایی [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] برای خردمندان است. 190

آنان که همواره خدا را ایستاده و نشسته و در حال خوابیدن یاد می‌کنند، و پیوسته در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند، [و از عمق قلب همراه با زبان می‌گویند:] ای پروردگار ما! این [جهان با عظمت] را بیهوده نیافریدی، تو از هر عیب و نقصی منزّه و پاکی؛ پس ما را از عذاب آتش نگاهدار. 191

ای پروردگار ما بی‌تردید هر که را تو در آتش در آوری، قطعاً خوار و رسوایش کرده‌ای، و برای ستمکاران هیچ یاری وجود ندارد. 192

ای پروردگار ما بی تردید ما [صدای] ندا دهنده‌ای را شنیدیم [که مردم را] به ایمان فرا می‌خواند که به پروردگارتان ایمان آورید. پس ما ایمان آوردیم. ای پروردگار ما! گناهان ما را

ترجمه قرآن کریم، ص: 77

بیامرز، و بدی‌هایمان را از ما محو کن، و ما را در زمره نیکوکاران بمیزان. 193

ای پروردگار ما! آنچه را که به وسیله فرستادگانت به ما وعده داده‌ای به ما عطا فرما و روز قیامت، ما را رسوا و خوار مکن؛ زیرا تو خلف وعده نمی‌کنی؟ 194

پس پروردگارشان دعای آنان را اجابت کرد [که] یقیناً من عمل هیچ عمل‌کننده‌ای از شما را از مرد یا زن که همه از یکدیگرند تباه نمی‌کنم؛ مسلماً کسانی که [برای خدا] هجرت کردند، و از خانه‌هایشان رانده شدند، و در راه من آزار دیدند، و جنگیدند و کشته شدند، قطعاً بدی‌هایشان را محو خواهم کرد و آنان را به بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، وارد می‌کنم [که] پاداشی است از سوی خدا و خداست که پاداش نیکو نزد اوست. 195

رفت و آمد کافران در شهرها [با وسایل و ابزار فراوان و شوکت ظاهری] تو را به طمع نیندازد.

196

[این] برخورداری اندك [و ناچیزی از زندگی زود گذر دنیا] است؛ سپس جایگاهشان دوزخ است، و آن بد آرامگاهی است. 197

کسانی که از پروردگارشان پروا کردند [و فریفته زرق و برق زندگی مادی نشدند] برای آنان بهشت‌هایی است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنجا جاودانه‌اند. [این به عنوان آغاز] پذیرایی از سوی خداست، و آنچه [غیر از بهشت و نعمت هایش] نزد خداست، برای نیکوکاران بهتر است. 198

بی تردید از اهل کتاب کسانی هستند که به خدا و آنچه به سوی شما نازل شده و آنچه به سوی خودشان فرود آمده ایمان می‌آورند، در حالی که در برابر خدا فروتن و خاکسار بوده، آیات خدا را به بهای اندك نمی‌فروشدند. برای آنان نزد پروردگارشان پاداشی شایسته است؛ یقیناً خدا حسابرسی سریع است. 199

ای اهل ایمان! [در برابر حوادث] شکیبایی کنید، و دیگران را هم به شکیبایی

ترجمه قرآن کریم، ص: 78

و ادارید، و با یکدیگر [چه در حال آسایش چه در بلا و گرفتاری] پیوند و ارتباط برقرار کنید و از خدا پروا نمائید تا [بر موانع راه سعادت] پیروز شوید. 200

سوره نساء

4- مدنی 176 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ای مردم! از [مخالفت با فرمان‌های] پروردگارتان پرهیزید، آنکه شما را از يك تن آفرید و جفتش را [نیز] از [جنس] او پدید آورد و از آن دو تن، مردان و زنان بسیاری را منتشر ساخت. و از خدایی که به نام او از یکدیگر درخواست می‌کنید، پروا کنید و از [قطع رابطه با] خویشاوندان پرهیزید. یقیناً خدا همواره بر شما نگهبان است. 1

اموال یتیمان را [پس از رشدشان] به آنان بدهید، و [اموال] پست و بی‌ارزش [خود] را با [اموال] مرغوب و با ارزش [آنان] عوض نکنید؛ و اموالشان را با ضمیمه کردن به اموال خود نخورید؛ چون گناهی بزرگ است. 2

و اگر می‌توانید که نتوانید در مورد دختران یتیم [در صورت ازدواج با آنان] عدالت ورزید، بنابراین از [دیگر] زنانی که شما را خوش آید دو دو و سه سه و چهار چهار به همسری بگیرید.

پس اگر می‌توانید که با آنان به عدالت رفتار نکنید، به يك زن یا به کنیزی که مالك شده‌اید [اكتفا کنید]؛ این [اكتفای به يك همسر عقدی] به اینکه ستم نورزید و از راه عدالت منحرف نشوید، نزدیک‌تر است. 3

و مهریه زنان را به عنوان هدیه‌ای الهی با میل و رغبت [و بدون چشم داشت و منت گذاری] به خودشان بدهید؛ و اگر چیزی از آن را با میل و رضایت خود به شما ببخشند، آن را حلال و گوارا بخورید. 4

و اموالتان را که خدا مایه قوام و برپایی [زندگی] شما گردانیده به سبک مغزان ندهید، ولی آنان را از درآمد آن بخورانید و لباس بپوشانید و با آنان به صورتی پسندیده سخن گوید. 5

و یتیمان را [نسبت به امور زندگی] بیازمایید تا زمانی که به حد ازدواج برسند، پس اگر در آنان رشد لازم را یافتید اموالشان را به خودشان بدهید و آن را از [ترس] آنکه مبادا

ترجمه قرآن کریم، ص: 79

به سن رشد رسند [و از شما بگیرند] به اسراف و شتاب مخورید. و [از سرپرستان ایتام] آنکه توانگر است باید [از تصرف در مال یتیم به عنوان حق الزحمه] خودداری کند؛ و هر که تهدیدست است به اندازه متعارف مصرف نماید؛ و هنگامی که خواستید اموالشان را به خودشان بدهید [برای آنکه در آینده نزاعی پیش نیاید] بر آنان گواه بگیرید؛ و خدا برای محاسبه بس است. 6

برای مردان از آنچه پدر و مادر و نزدیکان [پس از مرگ خود] به جای می گذارند سهمی است؛ و برای زنان هم آنچه پدر و مادر و نزدیکان به جای می گذارند سهمی است، اندك باشد یا بسیار، سهمی است واجب. 7

چون هنگام تقسیم کردن ارث، خویشاوندان و یتیمان و مستمندان حاضر شدند، چیزی از آن را به ایشان بدهید، و با آنان سخنی پسندیده گویند. 8

و کسانی که فرزندان ناتوان پس از خود به جای می گذارند، اگر بر آنان [از ضایع شدن حقوقشان] بیم دارند، باید [از اینکه حقوق یتیمان دیگران را ضایع کنند] بترسند. پس لازم است [نسبت به امور یتیمان] از خدا پروا کنند، و [در باره آنان] سخنی استوار گویند.

9

بی تردید کسانی که اموال یتیمان را به ستم می خورند، جز این نیست که در شکم های خود آتش می ریزند، و به زودی در آتش فروزان در آیند. 10

خدا شما را درباره [ارث] فرزندان سفارش می کند که سهم پسر مانند سهم دو دختر است. و اگر [میراث بران میت] دخترند و بیش از دو دختر باشند، سهم آنان دو سوم میراث است؛ و اگر يك دختر باشد، نصف میراث میت سهم اوست.

و برای هر يك از پدر و مادر ميّت چنانچه ميّت فرزندی داشته باشد، يك ششم ميراث است؛ و اگر فرزندی نداشته باشد، و [تنها] پدر و مادرش ارث می‌برند، برای مادرش يك سوم است [و باقی‌مانده ميراث سهم پدر اوست] و اگر ميّت

ترجمه قرآن کریم، ص: 80

برادرانی داشته باشد، سهم مادرش يك ششم است. [همه این سهام] پس از وصیتی است که [نسبت به مال خود] می‌کند، یا [پس از] قرضی است [که باید از اصل مال پرداخت شود]. شما نمی‌دانید پدران و فرزندان کدام يك برای شما سودمندترند [بنابراین اختلاف سهام‌ها، شما را نگران نکند و موجب اعتراض نشود]. [این تقسیم بندی] فريضه‌ای از سوی خداست؛ زیرا خدا همواره دانا و حکیم است. 11

نصف ميراثی که همسران به جای می‌گذارند، اگر فرزندی نداشته باشند برای شماست، و اگر فرزندی داشته باشند يك چهارم ميراث حقّ شماست، پس از وصیتی که نسبت به مال خود می‌کنند یا [پس از] قرضی [که باید از اصل مال پرداخت شود]. و برای زنان چنانچه فرزندی نداشته باشید يك چهارم ميراثی است که از شما به جای می‌ماند، و اگر فرزندی داشته باشید يك هشتم ميراث حقّ آنان است، پس از وصیتی که کرده‌اید یا [پس از] قرضی [که باید از اصل مال پرداخت شود]. و اگر مرد یا زنی که از او ارث می‌برند، کلاله [یعنی بی‌اولاد و بدون پدر و مادر] باشد و دارای برادر و خواهری است، پس برای هر يك از آن دو نفر يك ششم ميراث است؛ و اگر بیش از این باشند در يك سوم ميراث شریک‌اند، پس از وصیتی که [نسبت به مال] شده یا پس از قرضی [که باید از اصل مال پرداخت شود]. [همه اینها در صورتی است که با وصیت و اقرار به قرض] در

ترجمه قرآن کریم، ص: 81

وصیتش به وارثان زیان نزند. این سفارشی است از سوی خدا، و خدا دانا و بردبار است. 12

اینها حدود خداست، و هر که از خدا و رسولش اطاعت کند، خدا او را به بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است درآورد؛ در آن جاودانه‌اند، و آن کامیابی بزرگ است. 13

و هر که از خدا و رسولش نافرمانی کند و از حدود او تجاوز نماید، خدا او را در آتشی درآورد که در آن جاودانه است و برای او عذابی خوارکننده است. 14

و از زنان شما [امت اسلام] کسانی که مرتکب زنا می‌شوند، چهار نفر مرد از خودتان را بر آنان به گواهی بخواید؛ پس اگر [به ارتکاب آن] گواهی دادند، آن زشت‌کاران را در خانه‌ها [به عنوان حبس ابد] نگاه دارید تا مرگشان فرا رسد، یا خدا [برای نجات] آنان راهی قرار دهد. 15

و از شما [مسلمانان] آن مرد و زنی که مرتکب آن [کار زشت] می‌شوند [در صورتی که بدون همسر باشند] آنان را [با اجرای حدود خدا] بیازارید؛ و اگر توبه کنند و [مفاسد خود را] اصلاح نمایند از آنان دست بردارید؛ زیرا خدا همواره بسیار توبه‌پذیر و مهربان است. 16

بی‌تردید توبه نزد خدا فقط برای کسانی است که از روی نادانی مرتکب کار زشت می‌شوند، سپس به زودی توبه کنند؛ اینانند که خدا توبه آنان را می‌پذیرد، و خدا همواره دانا و حکیم است. 17

و برای کسانی که پیوسته کارهای زشت مرتکب می‌شوند، تا زمانی که مرگ یکی از آنان فرا رسد [و در آن لحظه که تمام فرصت‌ها از دست رفته] گوید: اکنون توبه کردم. و نیز برای آنان که در حال کفر از دنیا می‌روند

ترجمه قرآن کریم، ص: 82

توبه نیست. مسلماً برای اینان عذابی دردناک آماده کرده‌ایم. 18

ای اهل ایمان! برای شما ارث بردن از زنان در حالی که خوشایند شما نیستند [و فقط به طمع به دست آوردن اموالشان پس از مرگشان با آنان زندگی می‌کنید] حلال نیست. و آنان را در تنگنا مگذارید تا بخشی از آنچه را [به عنوان مهریه] به آنان داده‌اید پس بگیرید، مگر آنکه کار زشت آشکاری مرتکب شوند. و با آنان به صورتی پسندیده رفتار کنید. و اگر [به علتی] از آنان نفرت داشتید [باز هم با آنان به صورتی پسندیده رفتار کنید] چه بسا چیزی خوشایند شما نیست و خدا در آن خیر فراوانی قرار می‌دهد. 19

و اگر خواستید همسری دیگر به جای همسر پیشین جایگزین کنید و به همسر پیشین مال فراوانی [به عنوان مهریه] پرداخته‌اید، چیزی از آن را پس مگیرید. آیا آن را با تکیه به تهمت و گناهی آشکار پس می‌گیرید؟! 20

و چگونه آن را پس می‌گیرید در حالی که [با آمیزش جسمی و تماس روحی و معاشرت] به یکدیگر رسیده‌اید، و آنان از شما [به وسیله قرارداد ازدواج] پیمانی محکم گرفته‌اند. 21

و با زنانی که پدرانتان با آنان ازدواج کرده‌اند ازدواج نکنید، مگر آنچه [پیش از اعلام این حکم] انجام گرفته باشد. یقیناً این عمل، عملی بسیار زشت و منفور و بد راهی است. 22

[ازدواج با این زنان] بر شما حرام شده است: مادرانتان، و دخترانتان، و خواهرانتان، و عمه‌هایتان، و خاله‌هایتان، و دختران برادر، و دختران خواهر، و مادرانی که شما را شیر داده‌اند، و خواهران رضاعی شما، و مادران همسرانتان،

ترجمه قرآن کریم، ص: 83

و دختران همسرانتان که در دامان شمایند [و تحت سرپرستی شما پرورش یافته‌اند، البته] از آن همسرانی که با آنان آمیزش داشته‌اید، و اگر آمیزش نداشته‌اید، بر شما گناهی نیست [که مادرشان را رها کرده با آنان ازدواج کنید]، و [نیز] همسران پسرانتان که از نسل شما هستند [بر شما حرام شده است]. و همچنین جمع میان دو خواهر [در يك زمان ممنوع است]، جز آنچه [پیش از اعلام این حکم] انجام گرفته باشد؛ زیرا خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 23

و [ازدواج با] زنان شوهردار [بر شما حرام شده است] مگر زنانی که [به سبب جنگ با شوهران کافرشان از راه اسارت] مالک شده‌اید؛ [این قانون] مقرر شده خدا بر شماست. و زنان دیگر غیر از این [زنانی که حرمت ازدواج با آنان بیان شد] برای شما حلال است، که آنان را با [هزینه کردن] اموالتان [به عنوان ازدواج] بخواهید در حالی که [قصد دارید با آن ازدواج] پاکدامن و مصون از زنا باشید، و از هر کدام از زنان به عقد متعه و نکاح موقت برخوردار شوید مهریه او را به عنوان واجب مالی بپردازید، و در آنچه پس از تعیین مهریه [نسبت به مدت عقد یا کم یا زیاد کردن مهریه] با یکدیگر توافق کردید بر شما گناهی نیست؛ یقیناً خدا همواره دانا و حکیم است. 24

و از شما کسی که به سبب تنگدستی نتواند با زنان آزاد مؤمن ازدواج کند، با کنیزان جوان با ایمانتان [ازدواج کنید و اظهار ایمان از سوی کنیزان در جواز ازدواج با آنان کافی است].

و خدا به ایمان شما [که کدام ظاهری و کدام حقیقی است] داناتر است. [آزاد و کنیز در اصل و نسب و در رابطه ایمانی] از یکدیگر، [و اعضای يك پیکرید]، پس با کنیزان با اجازه صاحبانشان ازدواج کنید، و مهریه آنان را به طور پسندیده

ترجمه قرآن کریم، ص: 84

به خودشان پردازید. [جواز این ازدواج مشروط به آن است که کنیزان] پاکدامن باشند نه زناکار و نه در پی گرفتن دوست پنهانی. پس هنگامی که به ازدواج درآمدند، اگر مرتکب کار زشت شوند، بر آنان نصف مجازاتی است که بر زنان آزاد است. این [جواز ازدواج با کنیز] برای کسی از شماست که از مشقت [غریزه جنسی و دچار شدن به زنا] بترسد، و شکیبایی کردن برای شما بهتر است؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 25

خدا می‌خواهد [احکام و مقرراتش را] برای شما بیان کند و شما را به روش‌های [پاک و صحیح] کسانی که پیش از شما بودند، راهنمایی نماید و رحمت و مغفرتش را بر شما فرو ریزد؛ و خدا دانا و حکیم است. 26

و خدا می‌خواهد با رحمت و لطفش به شما توجه کند؛ و آنان که از شهوات پیروی می‌کنند می‌خواهند شما [در روابط جنسی از حدود و مقررات حق] به انحراف بزرگی دچار شوید. 27

خدا می‌خواهد [با تشریع ازدواج با زنان مؤمن، و ازدواج با کنیزان مؤمن، و ازدواج موقت، بار مشکلات زندگی و مشقت‌های روابط نامشروع جنسی را] بر شما سبک کند؛ و انسان [در برابر مشکلات و شهوات جنسی] ناتوان آفریده شده است. 28

ای اهل ایمان! اموال یکدیگر را در میان خود به صورت حرام و نامشروع مخورید، مگر آنکه تجارتی برپایه رضایت میان خودتان انجام گرفته باشد. و خودکشی نکنید؛ زیرا خدا همواره به شما مهربان است. 29

و هر که خوردن مال به باطل و قتل نفس را از روی تجاوز [از حدود خدا] و ستم [بر خود و دیگران] مرتکب شود، به زودی او را در آتشی [آزار دهنده و سوزان] درآوریم؛ و این کار بر خدا آسان است. 30

اگر از گناهان بزرگی که از آنها نمی‌شوید دوری کنید، گناهان کوچکتان را از شما محو می‌کنیم، و شما را به جایگاهی ارزشمند وارد می‌کنیم. 31

و نعمت‌ها

ترجمه قرآن کریم، ص: 85

و مال و ثروتی که خدا به سبب آن برخی از شما را بر برخی برتری داده آرزو مکنید [که آرزویش مایه حسد و فساد است. این تفاوت‌ها و برتری‌ها لازمه زندگی دنیا و بر اساس محاسبات حکیمانه است، اما در عین حال] برای مردان از

آنچه کسب کرده‌اند بهره‌ای است، و برای زنان هم از آنچه کسب کرده‌اند بهره‌ای است. و [با کمک تقوا و عمل صالح] از فزون بخشی خدا بخواهید، یقیناً خدا همواره به همه چیز داناست. 32

و برای هر کسی از آنچه به جای گذاشته وراثتی قرار داده‌ایم، که از میراث پدر و مادر و خویشاوندان ارث ببرند و کسانی که با آنان پیمان [ازدواج یا پیمان‌های شرعی و عرفی] بسته‌اید؛ سهم ارث آنان را بدهید؛ یقیناً خدا بر همه چیز گواه است. 33

مردان، کارگزاران و تدبیرکنندگان [زندگی] زن‌اند، به خاطر آنکه خدا مردان را [از جهت توان جسمی و تحمل مشکلات و قدرت روحی و فکری] بر زنان برتری داده، و به خاطر آنکه [مردان] از اموالشان هزینه زندگی زنان را [به عنوان حقی واجب] می‌پردازند؛ پس زنان شایسته و درست کار [با رعایت قوانین حق] فرمانبردار [و مطیع شوهر] ند [و] در برابر حقوقی که خدا [به نفع آنان برعهده شوهرانشان] نهاده است، در غیاب شوهر [حقوق و اسرار و اموال او را] حفظ می‌کنند. و زنانی که از سرکشی و نافرمانی آنان دچار بیم شده‌اید [در مرحله اول] پندشان دهید، و [در مرحله بعد] در خوابگاه‌ها از آنان دوری کنید، و [اگر اثر نبخشید] آنان را [به گونه‌ای که احساس آزار سخت به دنبال نداشته باشد] تنبیه کنید؛ پس اگر از شما اطاعت کردند برای در مضیقه قرار دادن آنان هیچ راهی مجوید؛ یقیناً خدا بلند مرتبه و بزرگ است. 34

و [شما ای حاکمان شرع و عُقلا و بزرگان خانواده!] اگر از جدایی و ناسازگاری میان زن و شوهر بیم داشتید، پس داوری از خانواده مرد، و داوری از خانواده زن [برای

ترجمه قرآن کریم، ص: 86

رفع اختلاف] برانگیزید که اگر هر دو داور قصد اصلاح داشته باشند، خدا میان دو داور توافق و سازگاری ایجاد می‌کند [تا به صلاح زن و شوهر حکم کنند]؛ یقیناً خدا [به نیات و اعمال شما] دانا و آگاه است. 35

و خدا را بپرستید، و چیزی را شریک او قرار ندهید، و به پدر و مادر و خویشاوندان و یتیمان و مستمندان و همسایه نزدیک و همسایه دور و همنشینان و همراهان و در راه ماندگان و بردگان نیکی کنید؛ یقیناً خدا کسی را که متکبر و خودستاست، دوست ندارد.

کسانی که [از انفاق اموالشان در راه خدا] بخل می‌ورزند، و مردم را به بخل فرمان می‌دهند، و آنچه را خدا از فزون‌بخشی خود به آنان داده پنهان می‌کنند، [کافزند] و ما برای کافران عذابی خوارکننده آماده کرده‌ایم. 37

و آنان که اموالشان را برپایه ریا و خودنمایی به مردم انفاق می‌کنند، و به خدا و روز قیامت ایمان ندارند [شیطان همدم آنان است]. و هر کس شیطان همدم او باشد بی‌تردید بد همدمی است. 38

و بر آنان چه زبانی بود اگر به خدا و روز قیامت ایمان می‌آوردند، و از آنچه خدا به آنان عطا کرده انفاق می‌کردند؟ و خدا همواره به آنان داناست. 39

یقیناً خدا به اندازه وزن ذره‌ای [به احدی] ستم نمی‌کند، و اگر [هم وزن آن ذره] کار نیکی باشد، آن را دو چندان می‌کند، و از نزد خود پاداشی بزرگ می‌دهد. 40

پس چگونه است [حال مردم] هنگامی که از هر امتی گواهی [که پیامبر آنان است بر اعمالشان] بیاوریم، و تو را بر آنان گواه آوریم؟! 41

در آن روز کسانی که کفر ورزیده‌اند و از رسول نافرمانی کرده‌اند، آرزو می‌کنند که ای کاش با زمین یکسان می‌شدند. و از خدا هیچ سخنی را [که در دنیا درباره قرآن و پیامبر به باطل و ناروا می‌گفتند] نمی‌توانند پوشانند. 42

ای اهل ایمان! در حالی که مستید به نماز نزدیک نشوید تا زمانی که [مستی شما برطرف شود و از روی هوشیاری] بدانید [که در حال نماز] چه می‌گویید.

ترجمه قرآن کریم، ص: 87

و در حال جنابت هم به نماز نزدیک نشوید تا غسل کنید مگر در حال سفر [که آب نیابید، پس با تیمم نماز بخوانید]. و اگر بیمار، یا در سفر هستید، یا یکی از شما از قضای حاجت [دستشویی] آمده، یا با زنان آمیزش کرده‌اید و آبی [برای وضو یا غسل] نیافتید، به خاکی پاک تیمم کنید و بخشی از صورت و دست‌هایتان را [با آن] مسح نمایید؛ یقیناً خدا همواره گذشت‌کننده و بسیار آمرزنده است. 43

آیا درباره کسانی که بهره‌ای اندک از علم کتاب [تورات و انجیل] به آنان داده شده تأمل و اندیشه نکردی [که با پنهان داشتن حقایق کتاب و تحریف آیاتش] گمراهی را می‌خرند، و [از روی حسادت و دشمنی] می‌خواهند شما هم از راه مستقیم گمراه شوید؟! 44

و خدا به دشمنان شما [از شما] داناتر است. و بس است که خدا سرپرست شما باشد، و کافی است که خدا یاور شما باشد. 45

برخی از کسانی که یهودی‌اند، حقایق [کتاب آسمانی] را [با تفسیرهای نابجا و تحلیل‌های غلط و ناصواب] از جایگاه‌های اصلی و معانی حقیقی‌اش تغییر می‌دهند، و [به زبان ظاهر به پیامبر] می‌گویند: [دعوت را] شنیدیم و [به باطن می‌گویند:] نافرمانی می‌کنیم و [از روی توهین به پیامبر بر ضد او فریاد می‌زنند: که سخنان ما را] بشنو که [ای کاش] ناشنوا شوی. و با پیچ و خم دادن زبان و آوازشان و به نیت عیب‌جویی از دین [به آهنگی، کلمه] راعنا [را که در عربی به معنای «ما را رعایت کن» است، تلفظ می‌کنند که برای شنونده، راعنا که مفهومی خارج از ادب دارد، تداعی می‌شود].

و اگر آنان [به جای این همه اهانت از روی صدق و حقیقت] می‌گفتند: شنیدیم و اطاعت کردیم و [سخنان ما را] بشنو و ما را مهلت ده [تا معارف اسلام را درک کنیم] قطعاً برای آنان بهتر و درست‌تر بود، ولی خدا آنان را به سبب کفرشان لعنت کرده، پس جز عده اندکی ایمان نمی‌آورند. 46

ای اهل کتاب! به آنچه [بر پیامبر اسلام] نازل کردیم که تصدیق‌کننده تورات و انجیلی است که با شماست ایمان آورید، پیش از آنکه چهره‌هایی را [از شکل و شخصیت انسانی] محو کنیم، و [به کیفر تکبر در برابر پیامبر اسلام و قرآن] به کفر و گمراهی بازگردانیم، یا چنان که اصحاب سبت را لعنت کردیم، لعنت کنیم؛ و فرمان خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 88

همواره شدنی است. 47

مسلماناً خدا شرکی که به او ورزیده شود نمی‌آمزد، و غیر آن را برای هر کس که بخواهد می‌آمزد. و هر که به خدا شرک بیاورد، مسلماً گناه بزرگی را مرتکب شده است. 48

آیا درباره کسانی که خود را به پاکی می‌ستایند، تأمل و اندیشه نکردی؟ [این خودستایی هیچ ارزشی و اعتباری ندارد] بلکه خداست که هر که را بخواهد [بر اساس ملاک‌های تعیین شده در قرآن] می‌ستاید، و [گروهی که به ناحق، خود را می‌ستایند در کیفر و مجازات] به اندازه رشته میان هسته خرما مورد ستم قرار نمی‌گیرند. 49

با تأمل بنگر چگونه [قوم یهود با ادعای پاکی خویش در پیشگاه حق] بر خدا دروغ می‌بندند، و همین گناه آشکار [برای خواری و عذاب آنان] کافی است. 50

آیا درباره کسانی که بهره‌ای اندک از [دانش] کتاب [تورات و انجیل] به آنان داده شده تأمل و اندیشه نکردی که به هر معبودی غیر خدا، و هر طغیان‌گری ایمان می‌آورند؟! و درباره کسانی که کافر شده‌اند، می‌گویند: آنان از کسانی که ایمان [به قرآن و پیامبر] آورده‌اند راه یافته‌ترند. 51

اینانند که خدا لعنتشان کرده و هر که را خدا لعنت کند، هرگز برای او یآوری نخواهی یافت. 52

آیا آنان را بهره‌ای از حکومت است [که بخواهند چیزی به مردم دهند و کارساز دنیا و آخرتشان باشند، اگر هم بهره‌ای باشد] چیزی به اندازه گودی پشت هسته خرما به مردم نمی‌پردازند. 53

بلکه آنان به مردم [که در حقیقت پیامبر و اهل بیت اویند] به خاطر آنچه خدا از فضلش به آنان عطا کرده حسد می‌ورزند. تحقیقاً ما به خاندان ابراهیم کتاب و حکمت دادیم، و به آنان فرمانروایی بزرگی بخشیدیم. 54

پس برخی از آنان [یعنی اهل کتاب] به او [که پیامبر اسلام و والاترین فرد از خاندان ابراهیم است] ایمان آوردند، و گروهی از او روی گردانیده‌اند، و دوزخ که آتشی سوزان و برافروخته است، برای آنان بس است. 55

یقیناً کسانی که به آیات ما کافر شدند به زودی آنان را به آتشی [شکنجه‌آور و سوزان] درآوریم، هرگاه پوستشان بریان شود، پوست‌های دیگری جایگزین آن می‌کنیم تا عذاب را بچشند؛ یقیناً خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 56

و کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، به زودی آنان را در بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است وارد کنیم، در آنجا جاودانه‌اند؛ آنان را در آنجا همسرانی پاکیزه است، و آنان را در زیر

ترجمه قرآن کریم، ص: 89

سایه‌ای پایدار [و آرام‌بخش و خنک] درآوریم. 57

خدا قاطعانه به شما فرمان می‌دهد که امانت‌ها را به صاحبانش بازگردانید و هنگامی که میان مردم داوری می‌کنید، به عدالت داوری کنید. یقیناً [فرمان بازگرداندن امانت به مردم و عدالت در داوری] نیکو چیزی است که خدا شما را به آن موعظه می‌کند؛ بی‌تردید خدا همواره شنوا و بیناست. 58

ای اهل ایمان! از خدا اطاعت کنید و [نیز] از پیامبر و صاحبان امر خودتان [که امامان از اهل بیت‌اند و چون پیامبر دارای مقام عصمت می‌باشند] اطاعت کنید. و اگر درباره چیزی [از احکام و امور مادی و معنوی و خانوادگی و

اجتماعی و جنگ و صلح] نزاع داشتید، آن را [برای فیصله یافتنش] اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید، به خدا و پیامبر ارجاع دهید؛ این [ارجاع دادن] برای شما بهتر و از نظر عاقبت نیکوتر است. 59

آیا درباره کسانی که گمان می کنند به آنچه بر تو و پیش از تو نازل شده ایمان آورده اند، تأمل و اندیشه نکردی، که می خواهند [در موارد نزاع و اختلافشان] داوری و محاکمه نزد طاغوت برند؟ [همان حاکمان ستمکار و قاضیان رشوه خواری که جز به باطل حکم نمی رانند،] در حالی که فرمان یافته اند به طاغوت کفر ورزند، و شیطان [با سوق دادنشان به محاکم طاغوت] می خواهد آنان را به گمراهی دوری [که هرگز به رحمت خدا دست نیابند] دچار کند. 60

چون به آنان گویند: [برای داوری و محاکمه] به سوی آنچه خدا نازل کرده، و به سوی پیامبر آیید، منافقان را می بینی که از تو به شدت روی می گردانند! 61

پس [وضع و حالشان] چگونه خواهد بود هنگامی که به سبب آنچه مرتکب شده اند، حادثه ناگواری به آنان برسد، آن گاه در حالی که به خدا سوگند می خورند، نزد تو می آیند که ما [از داوری بردن نزد طاغوت] نیتی جز نیکی و برقراری صلح و سازش [میان طرفین نزاع] نداشتیم. 62

اینان کسانی هستند

ترجمه قرآن کریم، ص: 90

که خدا آنچه را [از نیت شوم و کینه و نفاق] در دل های آنان است می داند؛ بنابراین از آنان روی برتاب، و پندشان ده، و به آنان سخنی رسا که در دلشان اثر کند بگوی. 63

و هیچ پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه به اذن خدا از او اطاعت شود. و اگر آنان هنگامی که [با ارتکاب گناه] به خود ستم کردند، نزد تو می آمدند و از خدا آمرزش می خواستند، و پیامبر هم برای آنان طلب آمرزش می کرد، یقیناً خدا را بسیار توبه پذیر و مهربان می یافتند. 64

به پروردگارت سوگند که آنان مؤمن حقیقی نخواهند بود، مگر آنکه تو را در آنچه میان خود نزاع و اختلاف دارند به داوری بپذیرند؛ سپس از حکمی که کرده ای در وجودشان هیچ دل تنگی و ناخشنودی احساس نکنند، و به طور کامل تسلیم شوند. 65

و اگر بر آنان مقرر می‌کردیم که خودکشی کنید، یا از دیار و کاشانه خود بیرون روید، جز اندکی از آنان انجام نمی‌دادند. و اگر آنچه را که به آن پند داده می‌شوند عمل می‌کردند، مسلماً برای آنان بهتر و در [جهت تثبیت ایمان و] استواری قدم، مؤثرتر و قوی‌تر بود. 66

و ما نیز در آن صورت آنان را به طور یقین پاداشی بزرگ می‌دادیم. 67

و بی‌تردید آنان را به راهی مستقیم راهنمایی می‌کردیم. 68

و کسانی که از خدا و پیامبر اطاعت کنند، در زمره کسانی از پیامبران و صدیقان و شهیدان و شایستگان خواهند بود که خدا به آنان نعمت [ایمان و اخلاق و عمل صالح] داده؛ و اینان نیکو رفیقانی هستند. 69

این [رفاقت با آنان] بخشش و فضلی از سوی خداست، و [در استحقاق این کرامت و فضل] کافی است که خدا [به نیت و اعمال مطیعان] داناست. 70

ای اهل ایمان! [در برابر دشمن مهیا و آماده باشید و] سلاح‌ها و ساز و برگ جنگی خود

ترجمه قرآن کریم، ص: 91

را بگیرید، پس گروه گروه یا دسته‌جمعی [به سوی جنگ با دشمن] کوچ کنید.

71

یقیناً از شما کسی است که [از رفتن به سوی جنگ] درنگ و گندی می‌کند، پس اگر به شما [رزمندگانی که به جنگ رفته‌اید] آسیبی رسد، گوید: خدا بر من محبت و لطف داشت که با آنان [در میدان جنگ] حاضر نبودم. 72

و اگر بخشش و فضلی از سوی خدا به شما رسد چنان که گویی میان شما و او هرگز دوستی و موذنتی نبوده، [و از جنگ شما با دشمن آگاهی نداشته، و برای اینکه از پیروزی و غنیمت سهمی نبرده، آه سردی می‌کشد و] می‌گوید: ای کاش من هم با آنان بودم، پس به کامیابی بزرگی دست می‌یافتم. 73

باید کسانی که می‌خواهند زندگی زودگذر دنیا را با سرای جاویدان آخرت مبادله می‌کنند، در راه خدا بجنگند. و هر که در راه خدا بجنگد و کشته شود، یا بر دشمن پیروز گردد، نهایتاً پاداش بزرگی به او خواهیم داد. 74

شما را چه شده که در راه خدا و [برای رهایی] مردان و زنان و کودکان مستضعف [که ستمکاران هر گونه راه چاره را بر آنان بسته‌اند] نمی‌جنگید؟ آن مستضعفانی که همواره می‌گویند: ای پروردگار ما! از این شهری که اهلش ستمکارند، ما را بیرون ببر و از سوی خود سرپرستی برای ما بگمار و از جانب خود برای ما یآوری قرار ده. 75

آنان که ایمان آورده‌اند، در راه خدا می‌جنگند؛ و کسانی که کافر شده‌اند، در راه طاغوت می‌جنگند. پس شما با یاران شیطان بجنگید، که یقیناً نیرنگ و توطئه شیطان [در برابر اراده خدا و پایداری شما] سست و بی‌پایه است. 76

آیا تأمل و اندیشه نکردی درباره کسانی که [پیش از اعلام حکم جهاد] به آنان گفته شد: [چون زمینه جنگ فراهم نیست] دست از جنگ بازدارید و [در این شرایط] نماز را بر پا دارید، و زکات پردازید. ولی هنگامی که جنگ بر آنان مقرر شد، ناگاه گروهی از ایشان مانند ترس از [عقوبت] خدا یا ترسی سخت‌تر از آن از مردم [مُشْرِك] ترسیدند و گفتند: ای

ترجمه قرآن کریم، ص: 92

پروردگار ما چرا جنگ را بر ما مقرر کردی؟ و چرا ما را تا زمانی نزدیک [که زمان مرگ طبیعی است] مهلت ندادی؟ بگو: متاع دنیا اندک، و آخرت برای آنان که تقوا ورزیده‌اند بهتر است؛ و به اندازه رشته میان هسته خرما مورد ستم قرار نمی‌گیرند.

77

شما را مرگ هر کجا باشید هر چند در قلعه‌های مرتفع و استوار، درمی‌یابد. و اگر خیری [چون پیروزی و غنیمت] به آنان [که سست ایمان و منافق‌اند] برسد، می‌گویند: این از سوی خداست. و اگر سختی و حادثه‌ای [چون بیماری، تنگدستی، شکست و ناکامی] به آنان رسد [به پیامبر اسلام] می‌گویند: از ناحیه توست. بگو:

همه اینها از سوی خداست. این گروه را چه شده که نمی‌خواهند [معارف الهیه و حقایق را] بفهمند؟! 78

[ای انسان!] آنچه از نیکی به تو می‌رسد، از سوی خداست و آنچه از بدی به تو می‌رسد، از سوی خود توست. و [ای پیامبر!] از نیکی‌هایی که از سوی ماست این است که [تو را برای مردم به پیامبری فرستادیم، و گواه بودن خدا [بر پیامبری تو] بس است. 79

هر که از پیامبر اطاعت کند، در حقیقت از خدا اطاعت کرده و هر که روی برتابد [حسابش با ماست]. ما تو را بر آنان مسئول [اعمالشان که به طور اجبار از فسق و فجور حفظشان کنی] نفرستادیم. 80

و [آنان در محضر تو] می گویند: ما مطیع و فرمانبرداریم، ولی هنگامی که از نزد تو بیرون می روند، گروهی از آنان در شب نشینی های مخفیانه خود بر خلاف آنچه تو می گویی، [و غیر آنچه در حضورت می گفتند] تدبیر می کنند. خدا آنچه را که در شب نشینی های مخفیانه تدبیر می کنند [در پرونده اعمالشان] می نویسد. بنابراین از آنان روی برتاب، و بر خدا توکل کن؛ و کارساز بودن خدا [نسبت به امور بندگان] بس است. 81

آیا به قرآن [عمیقاً] نمی اندیشند؟ چنانچه از سوی غیر خدا بود، قطعاً در آن اختلاف بسیاری می یافتند. 82

و هنگامی که خبری از ایمنی و ترس [چون پیروزی و شکست] به آنان [که مردمی سست ایمان اند] رسد، [بدون بررسی در درستی و نادرستی اش] آن را منتشر می کنند، و [در صورتی که] اگر آن خبر را به پیامبر و اولیای امورشان [که به سبب

ترجمه قرآن کریم، ص: 93

بینش و بصیرت دارای قدرت تشخیص و اهل تحقیق اند] ارجاع می دادند، درستی و نادرستی اش را در می یافتند؛ [چنانچه به مصلحت جامعه بود، انتشارش را اجازه می دادند و اگر نبود، از انتشارش منع می کردند] و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، یقیناً همه شما جز اندکی، از شیطان پیروی می کردید. 83

پس در راه خدا به جنگ برخیز. تو فقط به [وظایف و اعمال] خودت مکلف می باشی، و مؤمنان را [هم به جنگ با دشمن برانگیز و] تشویق کن؛ امید است خدا آسیب و گزند کافران را [از تو و مؤمنان] بازدارد؛ و خداست که صولت و قدرتش شدیدتر، و عذاب و کیفرش سخت تر است. 84

هر کس وساطت پسندیده ای کند، [تا کار خیری چون جهاد، احسان به مردم و حل مشکلات جامعه انجام گیرد] بهره ای از آن برای او خواهد بود، و هر کس وساطت ناپسندی کند [تا شری و باطلی به وجود آید و زبانی به مردم رسد] سهمی از [گناه و وبال] آن برای او خواهد بود؛ و خدا همواره نگهبان بر هر چیزی است. 85

و هنگامی که به شما درود گویند، شما درودی نیکوتر از آن، یا همانندش را پاسخ دهید؛ یقیناً خدا همواره بر همه چیز حسابرس است. 86

خداست که هیچ معبودی جز او نیست. مسلماً شما را [از گورهایتان] به سوی [دادگاه‌های حسابرسی] روز قیامت که هیچ شکی در آن نیست جمع میکند؛ و راستگوتر از خدا در گفتار کیست؟ 87

شما را چه شده که درباره منافقین دو گروه شده‌اید؟ [گروهی شفیع و طرفدار، و گروهی مخالف و دشمن آنان] در صورتی که خدا آنان را به کیفر اعمال ناپسندی که مرتکب شده‌اند [در چاه کفر و گمراهی] نگونسار کرده است. آیا می‌خواهید کسانی را که خدا [به خاطر اعمال ناپسندشان] گمراه کرده هدایت کنید؟ [ای پیامبر!] در حالی که خدا هر که را گمراه کند هرگز برای او راهی [به سوی هدایت] نخواهی یافت. 88

آنان دوست دارند همان گونه که خود کافر شده‌اند، شما هم کافر شوید، تا [در کفر و ضلالت] با هم برابر و یکسان باشید. بنابراین از آنان دوستانی انتخاب نکنید تا آنکه در راه خدا [برای پذیرش دین] هجرت کنند؛ پس اگر [از هجرت] روی برتافتند [و به خیانت و جنایتشان بر ضد شما ادامه دادند] آنان را هر کجا یافتید بگیرید و بکشید، و از آنان یار و یابری نگیرید. 89

ترجمه قرآن کریم، ص: 94

مگر آنان که به گروهی که میان شما و ایشان پیمانی [چون پیمان متارکه جنگ یا پیمان‌های دیگر] است پیوندند، یا در حالی که سینه‌هایشان از جنگیدن با شما یا قوم خودشان به تنگ آمده باشد به نزد شما آیند. و اگر خدا می‌خواست قطعاً آنان را بر شما مسلط می‌کرد، در آن صورت به طور یقین با شما می‌جنگیدند. پس اگر از شما کناره گرفتند، و با شما به جنگ برخاستند، و پیشنهاد صلح و آشتی دادند، [به آنان تعدی نکنید که] خدا در این صورت برای تجاوز به آنان راهی برای شما قرار نداده است. 90

به زودی گروهی دیگر را می‌یابید که می‌خواهند [با پیمان متارکه جنگ] از ناحیه شما و قوم [مُشْرِك] خود ایمن و آسوده باشند، [ولی اینان به خاطر خباثت باطنشان نسبت به پیمان‌هایشان مورد اطمینان نیستند، به همین سبب] هر بار به فتنه [و جنگ با مسلمانان] دعوت شوند، با سر در آن فرو می‌افتند. پس اگر [از جنگ با شما] کناره نرفتند، و پیشنهاد صلح و آشتی نکردند، و بر ضد شما دست [از فتنه و آشوب] برنداشتند، آنان را هر جا یافتید بگیرید و بکشید؛ آنانند که ما برای شما نسبت به [گرفتن و کشتن] آنان دلیلی روشن قرار دادیم. 91

هیچ مؤمنی را نسزد که مؤمنی را به قتل برساند، مگر آنکه این عمل از روی خطا و اشتباه اتفاق افتد. و کسی که مؤمنی را از روی خطا و اشتباه به قتل برساند، باید يك برده مؤمن آزاد کند، و خون‌بهای به وارثان مقتول پرداخت نماید؛ مگر آنکه

آنان خون بها را ببخشند. و اگر مقتول از گروهی باشد که دشمن شما نیستند و خود او مؤمن است، فقط آزاد کردن يك برده مؤمن بر عهده قاتل است. و اگر مقتول مؤمن، از گروهی باشد که میان شما و آنان پیمانی برقرار است، باید قاتل خون بهایش را به وارثان او پرداخت کند، و نیز يك برده مؤمن آزاد نماید. و کسی که برده نیافت، باید دو ماه پیاپی روزه بگیرد. [این حکم] به سبب [پذیرش] توبه [قاتل] از سوی خداست؛ و خدا همواره دانا و حکیم است. 92

و هر کس مؤمنی را از

ترجمه قرآن کریم، ص: 95

روی عمد به قتل برساند، کیفرش دوزخ است درحالیکه در آن جاودانه خواهد بود، و خدا بر او خشم گیرد، و وی را لعنت کند و عذابی بزرگ برایش آماده سازد. 93

ای اهل ایمان! هنگامی که در راه خدا [برای نبرد با دشمن] سفر می کنید [در مسیر سفر نسبت به شناخت مؤمن از کافر] تحقیق و تفحص کامل کنید. و به کسی که نزد شما اظهار اسلام می کند، نگوئید: مؤمن نیستی. [تا] برای به دست آوردن کالای بی ارزش و ناپایدار زندگی دنیا [او را به قتل برسانید، اگر خواهان غنیمت هستید] پس [برای شما] نزد خدا غنایم فراوانی است. شما هم پیش از این ایمانتان ایمانی ظاهری بود؛ خدا بر شما منت نهاد [تا به ایمان استوار و محکم رسیدید]. بنابراین باید تحقیق کامل کنید [تا به دست شما کاری خلاف اوامر خدا انجام نگیرد] یقیناً خدا همواره به آنچه انجام می دهید آگاه است. 94

آن گروه از مؤمنانی که بدون بیماری جسمی [و نقص مالی، و عذر دیگر، از رفتن به جهاد خودداری کردند و] در خانه نشستند، با مجاهدانی که در راه خدا با اموال و جان هایشان به جهاد برخاستند یکسان نیستند. خدا کسانی را که با اموال و جان هایشان جهاد می کنند به مقام و مرتبه ای بزرگ بر خانه نشینان برتری بخشیده است. و هر يك [از این دو گروه] را [به خاطر ایمان و عمل صالحشان] وعده پاداش نيك داده، و جهادکنندگان را بر خانه نشینان [بی عذر] به پاداشی بزرگ برتری داده است. 95

به درجات و رتبه های، و آموزش و رحمتی ویژه از سوی خود؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 96

قطعاً کسانی که [با ترك هجرت از دیار کفر، و ماندن زیر سلطه کافران و مشرکان] بر خویش ستم کردند [هنگامی که] فرشتگان آنان را قبض روح می کنند، به آنان می گویند: [از نظر دین داری و زندگی] در چه

ترجمه قرآن کریم، ص: 96

حالی بودید؟ می گویند: ما در زمین، مستضعف بودیم. فرشتگان می گویند: آیا زمین خدا پنهان بود تا در آن [از محیط شرك به دیار ایمان] مهاجرت کنید؟! پس جایگاهشان دوزخ است و دوزخ عاقبت بدی است. 97

مگر مردان و زنان و کودکان مستضعفی که [برای نجات خود از محیط کفر و شرك] هیچ چاره‌ای ندارند، و راهی [برای هجرت] نمی‌یابند. 98

پس اینانند که امید است خدا از آنان درگذرد؛ و خدا همواره گذشت کننده و بسیار آمرزنده است. 99

و هر کس در راه خدا هجرت کند، اقامت گاه‌های فراوان و فراخی معیشت خواهد یافت. و کسی که از خانه خود به قصد مهاجرت به سوی خدا و پیامبرش بیرون رود، سپس مرگ او را دریابد، مسلماً پاداشش بر خداست؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 100

و هنگامی که در روی زمین سفر می‌کنید، اگر بترسید که کافران به شما آسیب و آزار رسانند، بر شما گناهی نیست که از نمازها [ی چهار رکعتی خود، دو رکعت] بکاهید؛ زیرا کافران همواره برای شما دشمنی آشکارند. 101

و هنگامی که در [عرصه نبرد و خطر] میان آنان باشی، و برای آنان [به جماعت] اقامه نماز کنی، پس باید گروهی از رزمندگان در حالی که لازم است سلاحشان را بگیرند، همراهت به نماز ایستند، و چون سجده کردند [و رکعت دوم را بدون اتصال به جماعت به پایان بردند] باید [برای حفاظت از شما] پشت‌سرتان قرار گیرند. و آن گروه دیگر که [به خاطر مشغول بودن به حفاظت] نماز نخوانده‌اند بیایند و با تو نماز گزارند. و آنان باید [در حال نماز] از هوشیاری و احتیاط [نسبت به دشمن] غافل نباشند، و سلاحشان را با خود بگیرند؛ چون کافران دوست دارند شما از سلاح‌ها و ساز و برگ جنگی خود غفلت ورزید، تا يك باره به شما هجوم کنند. و اگر از باران در زحمت و مشقت

ترجمه قرآن کریم، ص: 97

هستید، یا بیمارید، بر شما گناهی نیست که سلاحتان را بر زمین گذارید، ولی باید هوشیاری و احتیاط خود را حفظ کنید؛ یقیناً خدا برای کافران عذاب خوارکننده‌ای آماده کرده است. 102

پس هنگامی که نماز را [در میدان جنگ] به پایان بردید، خدا را در حال ایستاده و نشسته و خوابیده یاد کنید. و همین که [از فتنه و آشوب دشمن] مطمئن شدید، نماز را [به صورت معمولش] اقامه کنید. مسلماً نماز همواره در اوقاتی مشخص و معین وظیفه‌ای مقرر بر مؤمنان است. 103

و در تعقیب و جستجوی دشمن سستی نکنید. اگر شما [در رویارویی با دشمن] درد و رنج می‌بینید، آنان نیز چون شما درد و رنج می‌بینند، و شما چیزی را [چون پیروزی و پاداش] از خدا امید دارید که آنان امید ندارند؛ و خدا همواره دانا و حکیم است. 104

یقیناً این کتاب را به درستی و راستی بر تو نازل کردیم؛ تا میان مردم به آنچه خدا به تو آموخته داوری کنی، و حمایت گر خائنان مباش. 105

و از خدا آمرزش بخواه؛ زیرا خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است.

106

و از کسانی که به خود خیانت می‌کنند دفاع مکن؛ زیرا خدا هر کس را که خیانت پیشه و گناه کار است دوست ندارد. 107

[خیانت‌پیشگان خیانت خود را] از مردم پنهان می‌دارند، و [نمی‌توانند] از خدا پنهان نمایند، و خدا با آنان بود آن گاه که در جلسه پنهان شبانه، درباره طرح و نقشه و سخنی که خدا به آن رضایت نداشت، چاره‌اندیشی می‌کردند و خدا همواره به آنچه انجام می‌دهند احاطه دارد. 108

این شما [قبیله و عشیره خائنین] هستید که در زندگی دنیا از آنان دفاع کردید، ولی چه کسی است

ترجمه قرآن کریم، ص: 98

که در روز قیامت در برابر خدا از آنان دفاع کند؟ یا چه کسی است که [برای رهایی آنان از عذاب] کارسازشان باشد؟ 109

و هر کس کار زشتی کند یا برخود ستم ورزد، سپس از خدا آمرزش بخواهد، خدا را بسیار آمرزنده و مهربان خواهد یافت. 110

و هر کس مرتکب گناهی شود، فقط به زیان خود مرتکب می‌شود؛ و خدا همواره دانا و حکیم است.

111

و هر کس مرتکب خطا یا گناهی شود، سپس آن را به پاکدامن بی گناهی نسبت دهد، بی تردید بهتان و گناهی آشکار بر دوش گرفته است. 112

و اگر فضل و رحمت خدا بر تو نبود، گروهی از عشیره و قبیله خائنان تصمیم داشتند تو را [از داوری عادلانه] منحرف کنند، [این سبک مغزان خیالباف] جز خودشان را منحرف نمی‌کنند، و هیچ زیانی به تو نمی‌رسانند. و خدا کتاب و حکمت را بر تو نازل کرد، و آنچه را نمی‌دانستی به تو آموخت؛ و همواره فضل خدا بر تو بزرگ است. 113

در بسیاری از رازگویی‌های آنان خیری نیست، جز کسی که [از طریق رازگویی] به صدقه، یا کار نیک، یا اصلاح در میان مردم فرمان دهد؛ و هر که برای طلب خشنودی خدا چنین کند، پس پاداش بزرگی به او خواهیم داد. 114

و هر کس بعد از آنکه [راه] هدایت برایش روشن شد، با پیامبر مخالفت و دشمنی کند و از راهی جز راه مؤمنان پیروی نماید، او را به همان سو که رو کرده واگذاریم، و به دوزخ درآوریم؛ و دوزخ عاقبت بدی است. 115

مسئلاً خدا شرکی که به او ورزیده شود نمی‌آمرزد، و فروتر از آن را برای هر که بخواهد می‌آمرزد. و هر که به خدا شرك ورزد، یقیناً به گمراهی بسیار دوری دچار شده است. 116

مشركان به جای خدا جز جماداتی را [که هیچ اثری ندارند، و همیشه محکوم تأثیر

ترجمه قرآن کریم، ص: 99

عوامل دیگرند] نمی‌پرستند، و در حقیقت جز شیطان سرکش گمراه را اطاعت نمی‌کنند. 117

خدا شیطان را از رحمتش دور کرد؛ و [او] گفت: سوگند می‌خورم که از میان بندگان سهمی مُعین [برای پیروی از فرهنگ ویرانگر] برخوام گرفت. 118

و یقیناً آنان را گمراه می‌کنم، و دچار آرزوهای دور و دراز [واهی و پوچ] می‌سازم، و آنان را وادار می‌کنم که گوش‌های چهارپایان را [به نشانه حرام بودن بهره‌گیری از آنان] بشکافند، و فرمانشان می‌دهم که آفرینش خدایی را تغییر دهند [به این صورت که جنسیت مرد را به زن و زن را به مرد برگردانند، و فطرت پاکشان را به شرك بیالایند، و زیبایی‌های

طبیعی و روحی و جسمی خود را به زشتی‌ها تبدیل کنند]. و هر کس شیطان را به جای خدا سرپرست و یار خود گیرد، مسلماً به زیان آشکاری دچار شده است. 119

شیطان به آنان وعده [دروغ] می‌دهد، و در آرزوها [ی سراب‌وار] می‌اندازد، و جز وعده فریبنده به آنان نمی‌دهد. 120
اینان [که پیروان شیطان‌اند] جایگاهشان دوزخ است، و از آن هیچ راه فراری نیابند. 121

و کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، مسلماً آنان را در بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است درآوریم، در آن جاودانه‌اند. وعده خدا حق است، و راستگوتر از خدا در گفتار کیست؟ 122

[کیفر و پاداش] نه بر وفق آرزوهای [واهی] برخی از شما [مسلمانان] است، و نه بر وفق آرزوهای [پوچ] اهل کتاب. هر کس مرتکب کار زشتی شود، به آن کیفر داده می‌شود؛ و جز خدا سرپرست و یآوری برای خود نخواهد یافت. 123

و کسانی از مردان یا زنان که بخشی از کارهای شایسته را انجام دهند، در حالی که مؤمن باشند، نهایتاً وارد بهشت می‌شوند، و به اندازه گودی پشت هسته خرما مورد ستم قرار نمی‌گیرند. 124

و دین چه کسی بهتر است از آنکه همه

ترجمه قرآن کریم، ص: 100

وجودش را تسلیم خدا کرده و نیکوکار است، و از آیین ابراهیم یکتاپرست حق‌گرا پیروی کرده است؟ و خدا ابراهیم را [برای حق‌گرایی، خلوص، پاکی اخلاق و اعمالش] دوست خود گرفت. 125

و آنچه در آسمان‌ها و در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست؛ و خدا همواره بر هر چیزی احاطه دارد. 126

درباره [حقوق ازدواج و نیز ارث] زنان از تو فتوا می‌خواهند. بگو:

فقط خدا درباره آنان [مطابق با آیاتی که در اوایل همین سوره گذشت] به شما فتوا می‌دهد، و درباره دختران یتیمی که حقوق مقرر آنان را نمی‌پردازید، و [به قصد خوردن اموالشان] میلی به ازدواج با آنان دارید، برابر احکامی که در این کتاب بر شما خوانده می‌شود به شما فتوا می‌دهد. و [نیز درباره] کودکان مستضعف [که حقوق مالی و انسانی آنان را پایمال می‌کنید، مطابق احکامی که در قرآن بر شما تلاوت می‌شود به شما فتوا می‌دهد]. و [نیز سفارش می‌کند] که با یتیمان به

عدالت رفتار کنید؛ و آنچه را [درباره زنان، دختران یتیم و کودکان مستضعف] از هر خیری انجام می دهید، یقیناً خدا همواره به آن داناست. 127

و اگر زنی از ناسازگاری شوهرش، یا روی گردانی اش [از حقوق همسراری] بیمناک است، بر آن دو [از نظر طبیعت زندگی] مشقتی نیست که با یکدیگر به طور پسندیده آشتی کنند، [گرچه به چشم پوشی بخشی از حقوقشان باشد]. و [در حقیقت] صلح و آشتی بهتر است. و بخل نزد نفوس [آدمیان] حاضر است [به این خاطر هر يك از دو زوج در عفو و گذشت و سازش و ادای حقوق بخل می ورزند]. و اگر [شما شوهران] نیکی کنید و [از سرکشی و ناسازگاری نسبت به زنان] پرهیزید [از ثواب و پاداش حق بهره مند می شوید]؛ یقیناً خدا همواره به آنچه انجام می دهید، آگاه است. 128

و شما هر چند حریص [بر عدالت] باشید، هرگز نمی توانید [از نظر علاقه و میل قلبی] میان زن ها [بی که در عقد خود دارید] عدالت ورزید، پس تمایل خود را به طور کامل متوجه يك طرف ننمایید تا دیگری را به صورت زنی سرگردان

ترجمه قرآن کریم، ص: 101

و بلا تکلیف رها کنید. و اگر توافق و سازش نمائید و تقوا را [در محیط خانواده] رعایت کنید [مورد آموزش قرار می گیرید]؛ زیرا خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 129

و اگر [زن و شوهر راهی برای صلح و سازش نیافتند و] از یکدیگر جدا شوند، خدا هر يك را از توانگری خود بی نیاز می کند؛ و خدا همواره بسیار عطا کننده و حکیم است. 130

و آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست. و البته ما کسانی را که پیش از شما کتاب آسمانی به آنان داده شده است، و نیز شما را سفارش کردیم که [در همه امورتان] از خدا پروا کنید. و [هشدار دادیم] اگر کفر ورزید [زیانی به او نمی رسانید]؛ زیرا آنچه در آسمان ها و در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، و خدا همواره بی نیاز و ستوده است. 131

و آنچه در آسمان ها و در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، و خدا نسبت به کارگزاری [همه امور جهان آفرینش] بس است. 132

ای مردم! اگر خدا بخواهد همه شما را از میان برمی دارد، و گروه دیگری را [به جای شما] می آورد؛ و خدا همواره بر این کار تواناست. 133

کسی که فقط پاداش دنیا را بخواهد [دچار اشتباه و کوتاهی شده است؛ زیرا] پاداش دنیا و آخرت که [محصول ایمان و تقواست] نزد خداست؛ و خدا همواره شنوا و بیناست. 134

ای اهل ایمان! [همواره در همه امور زندگی] قیام کننده به عدل، و گواهی دهنده برای خدا باشید، هر چند به زیان خود یا پدر و مادر یا خویشانتان باشد. اگر [یکی از دو طرف نزاع] توانگر یا فقیر باشد [با لحاظ کردن وضع آنان، بر خلاف خدا گواهی ندهید؛ زیرا] خدا به حمایت از آنان و رعایت حالشان سزوارتر است. پس [در هنگام گواهی دادن] از خواسته‌های نامشروع پیروی نکنید که از حق منحرف می‌شوید. و اگر زیانتان را [به سوی گواهی ناحق و دروغ] بیچانید، یا از گواهی دادن روی برتابید؛ یقیناً خدا همواره به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. 135

ای

ترجمه قرآن کریم، ص: 102

اهل ایمان! به خدا و پیامبرش و کتابی که بر پیامبرش نازل کرده و به کتابی که پیش از این فرستاده [از روی صدق و حقیقت] ایمان بیاورید.

و هر که به خدا و فرشتگان و کتاب‌های آسمانی و پیامبران او و روز قیامت کافر شود، یقیناً به گمراهی دوری دچار شده است. 136

کسانی که ایمان آوردند، سپس کفر ورزیدند، باز ایمان آوردند، و بار دیگر کافر شدند، آن گاه بر کفر خود افزودند، خدا بر آن نیست که آنان را بیامزد، و به راهی هدایت کند. 137

منافقان را خبر ده که یقیناً برای آنان عذابی دردناک است. 138

همان کسانی که کافران را به جای مؤمنان سرپرست و دوست خود می‌گیرند؛ آیا عزت و قدرت را نزد آنان می‌طلبند؟ یقیناً همه عزت و قدرت فقط برای خداست. 139

البته خدا [این فرمان را] در قرآن بر شما نازل کرده است که: چون باخبر شوید گروهی آیات خدا را مورد انکار و استهزا قرار می‌دهند، با آنان ننشینید تا در سخنی دیگر درآیند، [اگر بنشینید] شما هم [در به دوش کشیدن بار گناه انکار و استهزا] مانند آنان خواهید بود؛ یقیناً خدا همه منافقان و کافران را در دوزخ جمع خواهد کرد. 140

آنان که همواره حوادثی را برای شما انتظار می‌برند، اگر از سوی خدا برایتان پیروزی رسد، می‌گویند: مگر ما با شما [در میدان جنگ] نبودیم؟ [پس سهم ما را از غنائم جنگی بپردازید.] و اگر برای کافران بهره‌ای اندک [از پیروزی] باشد، به آنان می‌گویند: آیا [ما که در میان ارتش اسلام بودیم] بر شما چیره و مسلط نبودیم؟ [ولی دیدید که از ضربه زدن به شما خودداری کردیم] و شما را [از آسیب و زیان مؤمنان] مانع می‌شدیم [پس سهم غنیمت ما را بدهید.] خدا روز قیامت میان شما داوری می‌کند؛ و خدا هرگز هیچ راه سلطه‌ای به سود

ترجمه قرآن کریم، ص: 103

کافران بر ضد مؤمنان قرار نداده است. 141

منافقان همواره با خدا نیرنگ می‌کنند، و حال آنکه خدا کیفر دهنده نیرنگ آنان است. و هنگامی که به نماز می‌ایستند، با کسالت می‌ایستند، و همواره در برابر مردم ریاکاری می‌کنند؛ و خدا را جز به مقدار کمی یاد نمی‌کنند. 142

منافقان میان کفر و ایمان متحیر و سرگردانند، نه [با تمام وجود] با مؤمنانند و نه با کافران. و هر که را خدا [به کیفر اعمال زشتش] گمراه کند، هرگز برای او راهی [به سوی هدایت] نخواهی یافت. 143

ای اهل ایمان! کافران را به جای مؤمنان، سرپرست و یار خود مگیرید. آیا می‌خواهید برای خدا بر ضد خودتان دلیلی آشکار [نسبت به عذابتان در دنیا و آخرت] قرار دهید؟! 144

بی‌تردید منافقان در پایین‌ترین طبقه از آتش‌اند، و هرگز برای آنان یآوری نخواهی یافت. 145

مگر کسانی که [از گناه بزرگ نفاق] توبه کردند، و [مفاسد خود را] اصلاح نمودند، و به خدا تمسک جستند، و عبادتشان را برای خدا خالص ساختند؛ پس آنان در زمره مؤمنان‌اند، و خدا به مؤمنان پاداشی بزرگ خواهد داد. 146

اگر شما سپاس‌گزار [نعمت‌های بی‌شمار حق] باشید و ایمان آورید، خدا را با عذاب شما چه کار؟ خدا همواره پاداش دهنده و داناست. 147

خدا افشای بدی‌های دیگران را دوست ندارد، جز برای کسی که مورد ستم قرار گرفته‌است [که بر ستم‌دیده برای دفع ستم، افشای بدی‌های ستمکار جایز است]؛ و خدا شنوا و داناست. 148

اگر کار خیری را آشکار کنید، یا آن را پنهان دارید، یا از بدی [دیگران] گذشت کنید، [کاری مورد پسند خدا انجام داده‌اید]؛ یقیناً خدا همواره گذشت کننده و تواناست. 149

بی‌تردید کسانی که به خدا و پیامبرانش کافر می‌شوند و می‌خواهند میان خدا و پیامبرانش [با ایمان آوردن به خدا و کفرورزی به پیامبران] جدایی اندازند، و می‌گویند: به بعضی

ترجمه قرآن کریم، ص: 104

ایمان می‌آوریم و به برخی کافر می‌شویم و می‌خواهند میان کفر و ایمان راه [سومی] برگزینند، [سبک مغز و بی‌شعورند]. 150

اینان در حقیقت کافرند؛ و ما برای کافران عذابی خوار کننده آماده کرده‌ایم. 151

و کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آوردند و میان هیچ یک از آنان جدایی نینداختند، خدا پاداششان را می‌دهد؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 152

اهل کتاب [بنا به خواست نامعقولشان] از تو می‌خواهند که از آسمان، کتابی برای آنان نازل کنی، البته [این بازیگران زشت باطن] از موسی بزرگ‌تر از آن را خواستند، و گفتند: خدا را آشکارا به ما نشان ده. پس آنان را به کیفر ستمشان صاعقه فرو گرفت. باز پس از آنکه [بر وحدانیت حق و ضرورت خداپرستی] دلایل روشن برای آنان آمد، گوساله را به عنوان معبود گرفتند، و ما از این [گناه بزرگ و زشت هم] گذشتیم و به موسی معجزاتی روشن و قدرتی آشکار دادیم.

153

و کوه طور را به سبب پیمانشان [به پذیرفتن تورات و عمل به آن و ایمان به موسی] بر فرازشان برافراشتیم، و به آنان گفتیم: با تواضع و فروتنی و سجده‌کنان، از دروازه [شهر یا در معبد] درآیید. و [نیز] به آنان گفتیم: روز شنبه [از حکم حرمت صید ماهی] تجاوز نکنید. و از آنان [برای اجرای احکام تورات و فرمان‌های موسی] پیمانی استوار گرفتیم. 154

پس به کیفر پیمان‌شکنی آنان و کفرشان به آیات خدا، و ظالمانه کشتن پیامبران، و گفتار [بی‌پایه و باطل] شان که دل‌های ما در پوشش و حجاب است [از این رو سخن حق را درک نمی‌کنیم، لعنتشان کردیم؛] بلکه به سبب کفرشان بر دل‌هایشان مُهر [محرومیت از فهم معارف] زدیم؛ به همین سبب جز اندکی ایمان نمی‌آورند.

155

و [نیز] به سبب کفرشان [به نبوت عیسی] و گفتارشان بر مریم [پاکدامن و آراسته به عفت] که افترا و بهتان بزرگی بود [از رحمت خود محرومشان نمودیم].

156

و به سبب گفتار [سراسر دروغ] شان که ما عیسی بن مریم فرستاده خدا را کشتیم مستحق عذابشان کردیم. در صورتی که او رانکشتند و به دار نیاویختند، بلکه

ترجمه قرآن کریم، ص: 105

عیسی بر آنان مُشْتَبِه شد [به این خاطر شخصی را به گمان اینکه عیسی است به دار آویختند و کشتند]؛ و کسانی که درباره او اختلاف کردند، نسبت به وضع او در شك هستند، و جز پیروی از گمان پوچ، هیچ آگاهی به آن ندارند، و یقیناً او را نکشتند. 157

بلکه خدا او را به سوی خود بالا برد؛ و خدا همواره توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 158

و هیچ يك از اهل کتاب نیست مگر آنکه پیش از مرگش [که لحظه روشن شدن حقایق است] به مسیح ایمان می‌آورد [که او فرستاده خدا و بنده او و مژده دهنده به ظهور پیامبر اسلام است، ولی ایمان در آن لحظه سودبخش نیست] و مسیح روز قیامت بر [عقاید و اعمال] آنان گواه است.

159

پس به کیفر ستمی که یهودیان [به آیات خدا و بر خود و دیگران] روا داشتند، و به سزای آنکه بسیاری از مردم را از راه خدا بازداشتند، چیزهای پاکیزه‌ای را که بر آنان حلال شده بود [مانند صید ماهی و خوردن چربی و شیر و گوشت حیوانات] حرام کردیم. 160

و [نیز به سبب] رباگرفتنشان با آنکه از آن نهي شده بودند، و خوردن اموال مردم به باطل و نامشروع [پاکیزه‌های حلال شده را بر آنان حرام کردیم] و ما برای کافران عذابی دردناك آماده کرده‌ایم. 161

ولی از میان آنان، ثابت قدمان در دانش، گرویدگان [به موسی و تورات] برپادارندگان نماز، پرداخت کنندگان زکات، مؤمنان به خدا و روز قیامت، به آنچه بر تو و [بر پیامبران] پیش از تو نازل شده ایمان واقعی می آورند آنان هستند که یقیناً پاداش بزرگی به ایشان عطا خواهیم کرد. 162

ما به تو وحی کردیم، همان گونه که به نوح و پیامبران پس از او وحی کردیم؛ و به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و نوادگان [دارای مقام نبوتشان] و عیسی و ایوب و یونس و هارون و سلیمان نیز وحی نمودیم؛ و به داود، زبور دادیم. 163

و به پیامبرانی [وحی کردیم] که سرگذشت آنان را پیش از این برای تو گفتیم، و پیامبرانی [را برانگیخته ایم] که سرگذشتشان را برای تو حکایت نکرده ایم. و خدا با موسی به صورتی ویژه و بی واسطه سخن گفت. 164

پیامبرانی که مژده رسان و بیم دهنده بودند تا

ترجمه قرآن کریم، ص: 106

مردم را [در دنیا و آخرت در برابر خدا] پس از فرستادن پیامبران، عذر و بهانه و حجتی نباشد؛ و خدا همواره توانای شکست ناپذیر و حکیم است.

165

ولی [در برابر کبروری و لجاجت اهل کتاب، که به حقانیت قرآن و رسالت تو گواهی نمی دهند] خدا به وسیله آنچه بر تو نازل کرده گواهی می دهد که آن را به علم و دانش خود نازل کرده، و [نیز] فرشتگان هم گواهی می دهند، گرچه گواهی خدا بس است. 166

مسلمان کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا بازداشتند، یقیناً به گمراهی دوری دچار شده اند. 167

بی تردید کسانی که کافر شدند و [به آیات الهی و به خود و دیگران] ستم ورزیدند، خدا بر آن نیست که آنان را بیامرزد و به راهی [مستقیم و استوار] هدایت کند. 168

مگر به راه دوزخ که در آن جاودانه اند؛ و این کار بر خدا آسان است. 169

ای مردم! البته پیامبری از سوی پروردگارتان به درستی به سوی شما آمد؛ پس به او ایمان آورید که به خیر شماست. و اگر کفر ورزید [بدانید که خدا از شما و ایمانتان بی نیاز است] زیرا آنچه در آسمانها و زمین است، در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، و خدا همواره دانا و حکیم است. 170

ای اهل کتاب! در دین خود غلو [و افراط] نورزید، [و از چهارچوب آیات نازل شده از سوی خدا و آنچه پیامبران به شما آموخته اند، خارج نشوید] و نسبت به خدا جز حق مگویید. حقیقت غیر از این نیست که مسیح عیسی بن مریم فرستاده خدا و کلمه اوست که به مریم القا کرد و [این بنده پاک و خالص] روحی از سوی اوست؛ پس به خدا و فرستادگانش ایمان آورید، و مگویید: [خدا] ترکیبی از سه حقیقت [اب، ابن و روح القدس] است. [از این عقیده باطل]

ترجمه قرآن کریم، ص: 107

خودداری کنید که به خیر شماست. جز این نیست که خدا معبودی یگانه است.

منزه و پاک است از اینکه فرزندی برای او باشد. آنچه در آسمانها و در زمین است فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، و خدا از نظر کارگزاری [نسبت به همه امور آفرینش] بس است. 171

مسیح از اینکه بنده خدا باشد، هرگز امتناع ندارد، و فرشتگان مقرب هم [از بنده بودن] سرپیچی ندارند؛ و کسانی که از بندگی او روی بگردانند و تکبر ورزند، به زودی همه آنان را [برای حسابرسی] به سوی خود محشور خواهد کرد. 172

اما کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، پاداششان را به طور کامل می دهد، و از فضل و احسانش بر آنان می افزاید؛ و اما کسانی که [از ایمان و عمل شایسته] سرپیچی کردند و تکبر ورزیدند، به عذاب دردناکی عذاب می کند؛ و برای خود در برابر خدا سرپرست و یآوری نخواهند یافت. 173

ای مردم! یقیناً از سوی پروردگارتان برای شما برهان [و دلیلی چون پیامبر و معجزاتش] آمد؛ و نور روشنگری [مانند قرآن] به سوی شما نازل کردیم. 174

اما کسانی که به خدا ایمان آوردند و به او تمسک جستند، به زودی آنان را در رحمت و فضلی از سوی خود درآورد، و به راهی مستقیم به سوی خود راهنمایی می کند. 175

از تو درباره کلاله [یعنی میراث برادران و خواهران] فتوا می خواهند، بگو: خدا درباره کلاله به شما فتوا می دهد: اگر مردی که فرزند ندارد، از دنیا برود و برای او خواهری باشد، نصف میراثی را که از او به جا مانده خواهر به ارث می برد، و اگر

خواهری از دنیا برود و وارثش فقط يك برادر باشد، همه میراث به جا مانده خواهر را برادرش به ارث می‌برد، و اگر خواهران میت دو نفر باشند، دو سوم میراث به جا مانده را ارث می‌برند، و اگر خواهران و برادران متعدد باشند، سهم ارث برای مرد مانند دو زن است. خدا [احکامش را] برای شما بیان می‌کند تا گمراه نشوید؛ و خدا به همه چیز داناست.

176

ترجمه قرآن کریم، ص: 108

سوره مائده

5- مدنی 120 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

ای اهل ایمان! به همه قراردادهای [فردی، خانوادگی، اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، نذر، عهد و سوگند] وفا کنید. [گوشت] چهارپایان جز آنچه [در آیات بعد، حُرمتش] بر شما خوانده می‌شود برایتان حلال است، [و توجه داشته باشید که] نباید شکار را در حالی که مُحَرَّم [به احرام حج و عمره] هستید حلال بشمارید؛ یقیناً خدا آنچه را بخواهد [بر پایه علم و حکمتش و بر اساس رعایت مصلحت شما] حکم می‌کند. 1

ای اهل ایمان! [هتاکِ حرمتِ] شعایر خدا [مانند مناسک حج] و ماه‌های حرام [رجب، ذوالقعدة، ذوالحجه و محرم] و قربانی بی‌نشان، و قربانی نشان‌دار و قاصدان [و راهیان به سوی] بیت الحرام را که فضل و خشنودی پروردگارشان را می‌طلبند حلال بشمارید. و چون از احرام بیرون آمدید [اگر مایل باشید، می‌توانید] شکار کنید. و کینه‌توزی و دشمنی گروهی که شما را از [ورود به] مسجد الحرام بازداشتند و ادارتان نکنند که [به آنان] تعدی و ستم کنید. و یکدیگر را بر انجام کارهای خیر و پرهیزکاری یاری نمایید، و یکدیگر را بر گناه و تجاوز یاری ندهید؛ و از خدا پروا کنید که خدا سخت کیفر است.

2

[خوردن مواد ناپاک که تناسبی با جسم و روح شما ندارند] بر شما حرام شده است [مانند] گوشت مردار و خون و گوشت خوک و آنچه به نام غیر خدا کشته‌اند و حیوان خفه شده و آنچه به ضرب چوب و سنگ مرده و آنچه به سبب پرت

شدن از بلندی جان داده و حیوانی که به ضرب شاخ حیوان دیگر از بین رفته و حیوانی که درنده‌ای آن را کشته و از آن خورده، مگر آنچه را که در آستانه مرگ، قابل تذکیه بوده و شما به دستور شرع تذکیه کرده‌اید، و نیز آنچه برای بت‌ها قربانی شده، و آنچه به وسیله تیرهای قمار سهم بندی می‌کنید بر شما حرام گشته است. [همه] این [امور]

ترجمه قرآن کریم، ص: 109

بدکاری و نافرمانی [از احکام خدا] ست. امروز کفرپیشگان از [شکست] دین شما ناامید شده‌اند؛ بنابراین از آنان مترسید و از من بترسید. امروز [با نصب علی بن ابی‌طالب 7 به ولایت و امامت و حکومت و فرمانروایی بر امت] دینتان را برای شما کامل، و نعمتم را بر شما تمام کردم، و اسلام را برایتان به عنوان دین پسندیدم. پس هر که در حال گرسنگی شدید بی‌آنکه مایل به گناه باشد [به خوردن مُحَرَّمات بیان شده] ناچار شود، [می‌تواند به اندازه ضرورت از آنها بهره‌گیرد]؛ یقیناً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 3

از تو می‌پرسند: چه چیزی بر آنان حلال شده؟ بگو: همه پاکیزه‌ها و شکاری که حیوانات شکاری که به آنها شکار کردن را تعلیم داده‌اید، در حالی که از احکام تذکیه‌ای که خدا به شما آموخته به آنها می‌آموزید، بر شما حلال شده است؛ بنابراین از آنچه آنان برای شما [گرفته‌اند و] نگاه داشته‌اند بخورید، و نام خدا را [هنگام فرستادن حیوان شکاری] بر آن بخوانید، و از خدا پروا کنید؛ زیرا خدا حسابرسی سریع است. 4

امروز همه رزق‌های پاکیزه [خدا] برای شما حلال شد، و طعام اهل کتاب [که مخلوط با مواد حرام و نجس نیست] بر شما حلال و طعام شما هم بر آنان حلال است. و زنان پاکدامن مؤمن، و زنان پاکدامن از اهل کتاب [از طریق ازدواج شرعی] در صورتی که مهریه آنان را بپردازید بر شما حلال است، چنانچه مایل باشید پاکدامن و مصون از زنا بمانید و در خلوت دنبال انتخاب کردن معشوقه نامشروع نباشید. و هر کس در ایمان [به خدا و پیامبران و قیامت] کفر ورزد، قطعاً عملش تباه شده و فقط او در آخرت از زیانکاران است. 5

ای اهل ایمان! هنگامی که به [قصد] نماز برخیزید، صورت و دست‌هایتان را تا آرنج بشوید و بخشی از سر و روی پاهایتان را تا برآمدگی پشت پا مسح کنید و اگر جُنُب بودید، غسل کنید و اگر بیمار هستید یا در سفر می‌باشید یا یکی از شما از قضای حاجت [دستشویی] آمده، یا با زنان آمیزش کرده‌اید و آبی [برای وضو یا

ترجمه قرآن کریم، ص: 110

غسل] نیافتید، به خاکی پاك تیمم کنید، و با آن خاك بخشی از صورت و دست‌هایتان را مسح نمایید. خدا نمی‌خواهد [با احکامش] بر شما مشقت قرار دهد، بلکه می‌خواهد شما را [از آلودگی‌ها] پاك کند و نعمتش را بر شما تمام نماید، تا سپاس گزارید. 6

و نعمت خدا را بر خود و پیمانش را که [در لزوم اطاعت از او و پیامبرش] با شما استوار کرد یاد کنید، هنگامی که گفتید: شنیدیم و اطاعت کردیم. و از خدا پروا کنید؛ زیرا خدا به آنچه در سینه‌هاست، داناست. 7

ای اهل ایمان! همواره [در همه امور] قیام کننده برای خدا و گواهان به عدل و داد باشید. و نباید دشمنی با گروهی شما را بر آن دارد که عدالت نورزید؛ عدالت کنید که عدالت‌ورزی به پرهیزکاری نزدیک‌تر است.

و از خدا پروا کنید؛ زیرا خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. 8

خدا به کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده داده است که برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ است. 9

و کسانی که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند، اهل دوزخ‌اند. 10

ای اهل ایمان! نعمت خدا را بر خود یاد کنید زمانی که گروهی قصد کردند که [برای نابود کردن] شما شیخون زنند، ولی خدا توطئه آنان را از شما بازداشت. و از خدا پروا کنید و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند.

11

خدا از بنی اسرائیل [بر لزوم اطاعت از آیینش و پیروی از موسی]

ترجمه قرآن کریم، ص: 111

پیمان گرفت، و از میان آنان دوازده سرپرست برانگیختیم [تا هر يك عهده‌دار امور قبیله‌ای از قبایل بنی اسرائیل باشد]، و خدا به آنان فرمود: یقیناً من با شما، اگر نماز را برپا دارید، و زکات بپردازید، و به پیامبرانم ایمان آورید، و آنان را تقویت کنید و برای جلب خوشنودی خدا به نیازمندان وامی نیکو دهید، مسلماً گناهانتان را محو می‌کنم، و شما را در بهشت‌هایی

که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است در می آورم؛ پس هر که از شما بعد از این کافر شود، یقیناً راه راست را گم کرده است.

12

نهایتاً آنان را به سبب پیمان شکستنشان لعنت کردم، و دل‌هایشان را بسیار سخت گردانیدم، [تا جایی که] کلمات خدا را از جایگاه اصلی و معنای حقیقی‌اش تغییر می‌دهند، و بخشی از آنچه را [از معارف و احکام تورات واقعی] که به وسیله آن پند داده شدند، به فراموشی سپرده [و نادیده گرفتند]، و همواره از اعمال خائنانه آنان جز اندکی از ایشان [که وفادار به پیمان خداوند] آگاه می‌شوی؛ پس [تا نزول حکم جهاد] از آنان درگذر و [از مجازاتشان] روی گردان؛ زیرا خدا نیکوکاران را دوست دارد. 13

و از کسانی که گفتند: ما نصرانی هستیم، [بر لزوم اطاعت از خود و پیروی از عیسی] پیمان گرفتیم، آنان بخشی از آنچه را [از معارف و احکام انجیل واقعی] که به وسیله آن پند داده شدند، به فراموشی سپرده [و نادیده گرفتند]، بر این اساس میان آنان تا روز قیامت کینه

ترجمه قرآن کریم، ص: 112

و دشمنی انداختیم، و خدا آنان را از آنچه همواره انجام می‌دادند، آگاه می‌کند. 14

ای اهل کتاب! یقیناً پیامبر ما به سوی شما آمد که بسیاری از آنچه را که شما از کتاب [تورات و انجیل درباره نشانه‌های او و قرآن] همواره پنهان می‌داشتید برای شما بیان می‌کند، و از بسیاری [از پنهان کاری‌های ناروای شما هم] درمی‌گذرد. بی‌تردید از سوی خدا برای شما نور و کتابی روشن‌گر آمده است. 15

خدا به وسیله آن [نور و کتاب] کسانی را که از خشنودی او پیروی کنند به راه‌های سلامت راهنمایی می‌کند، و آنان را به توفیق خود از تاریکی‌ها [ی جهل، کفر، شرک و نفاق] به سوی روشنائی [معرفت و ایمان و عمل صالح] بیرون می‌آورد، و به سوی راه مستقیم هدایت می‌کند. 16

مسلماناً آنان که گفتند: خدا همان مسیح، فرزند مریم است. یقیناً کافر شده‌اند. بگو: اگر خدا بخواهد، مسیح و مادرش و تمام کسانی که در روی زمین اند هلاک کند، چه کسی می‌تواند در برابر اراده و قدرت او بایستد؟ و مالکیت و فرمانروایی

آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو قرار دارد، فقط در سیطره خداست، هر چه را بخواهد می‌آفریند، و خدا بر هر کاری تواناست. 17

و یهود و نصاری گفتند: ما پسران خدا و دوستان اویم. بگو: [اگر گفتار شما درست است] پس چرا خدا شما را به گناهانتان عذاب می‌کند؟ بلکه شما هم بشری هستید از مخلوقات که خدا آفریده است. هر که را بخواهد می‌آمزد، و هر که را بخواهد عذاب می‌کند. و مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین

ترجمه قرآن کریم، ص: 113

و آنچه میان آن دو قرار دارد، فقط در سیطره خداست، و بازگشت به سوی اوست. 18

ای اهل کتاب! بی‌تردید رسول ما پس از روزگار فترت و خلأ پیامبران به سوی شما آمد [و آنچه را مورد نیاز دنیا و آخرت شماست] برای شما بیان می‌کند که [روز قیامت در پیشگاه خدا] نگوئید: برای ما هیچ مژده دهنده و بیم رسانی نیامد، یقیناً مژده دهنده و بیم رسان به سویتان آمد؛ و خدا بر هر کاری تواناست. 19

و [یاد کنید] هنگامی که موسی به قومش گفت: ای قوم من! نعمت خدا را بر خود یاد کنید، آن گاه که در میان شما پیامبرانی قرار داد، و شما را حاکمان [بر دیگران] قرار داد، و به شما نعمت‌های ویژه‌ای داد که به هیچ يك از جهانیان [روزگارتان] نداد. 20

ای قوم من! به سرزمین مقدسی که خدا برایتان مقرر فرموده در آید و [به گناه و سرپیچی از فرمان‌های حق] بازنگردید که زیانکار می‌شوید. 21

گفتند: ای موسی! مسلماً در آنجا مردمی زورگو و ستم‌گر قرار دارند، و ما هرگز وارد آنجا نمی‌شویم تا آنان از آنجا بیرون روند، چنانچه از آنجا بیرون روند البته ما وارد خواهیم شد. 22

دو مرد از کسانی که [از خدا] می‌ترسیدند و خدا به هر دو نعمت [معرفت و ایمان و شهادت] داده بود، گفتند: از این دروازه به آنان یورش برید، چون به آنجا درآید یقیناً پیروزید؛ و اگر مؤمن هستید بر خدا توکل کنید. 23

گفتند: ای موسی! تا آنان در آنجا نبینند، ما هرگز وارد آنجا نخواهیم شد، پس تو و پروردگارت بروید [با آنان] بجنگید که ما [تا پایان کار] در همین جا نشسته‌ایم.

ترجمه قرآن کریم، ص: 114

24

[موسی] گفت: ای پروردگار من جز بر خود و برادرم تسلطی ندارم، پس میان ما و این گروه بدکار و نافرمان جدایی انداز. 25

[خدا] فرمود: این سرزمین مقدس [به کیفر نافرمانی از خواسته‌های حق] تا چهل سال بر آنان حرام شد، همواره در طول این مدت در زمین [سینا] سرگردان خواهند بود، پس بر این گروه بدکار و نافرمان غمگین مباش. 26

وداستان دو پسر آدم را [که سراسر پند و عبرت است] به درستی بر آنان بخوان، هنگامی که هر دو نفر با انجام کار نیکویی به پروردگار تقرب جستند، از یکی پذیرفته شد، و از دیگری قبول نشد.

[برادری که عملش پذیرفته نشد از روی حسد و خودخواهی به برادرش] گفت:

بی‌تردید تو را می‌کشم. [او] گفت: خدا فقط از پرهیزکاران می‌پذیرد. 27

مسلماً اگر تو برای کشتن من دستت را دراز کنی، من برای کشتن تو دستم را دراز نمی‌کنم؛ زیرا از خدا پروردگار جهانیان می‌ترسم. 28

من می‌خواهم به گناه کشتن من و گناه خودت دچار سقوط معنوی شوی [و به ذلت انحطاط دچارگردی] و در نتیجه از دوزخیان باشی؛ و این است پاداش ستمکاران. 29

نفس [طغیان‌گش]، کشتن برادرش را در نظرش آسان جلوه داد، پس او را کشت و از زیانکاران شد. 30

نهایتاً [در کنار جسد برادرش سرگردان بود که] خدا کلاغی را برانگیخت که زمین را می‌کاوید تا به او نشان دهد چگونه جسد برادرش را پنهان کند. [با دیدن حرکات کلاغ] فریاد زد: وای بر من! آیا عاجز بودم از اینکه مانند این کلاغ باشم تا جسد برادرم را پنهان کنم؟! سرانجام از پشیمانان شد. 31

به این سبب بر بنی‌اسرائیل مقرر کردیم که هر کس انسانی را جز

ترجمه قرآن کریم، ص: 115

برای حق [قصاص] یا بدون آنکه فسادى در زمین کرده باشد، به قتل برساند، چنان است که همه انسانها را به قتل رسانده، و هر کس انسانی را از مرگ برهاند گویی همه انسانها را زنده داشته است.

و یقیناً پیامبران دلایل روشنی برای بنی اسرائیل آوردند، سپس بسیاری از آنان بعد از آن در روی زمین به [تجاوز از حدود حق و فساد و] زیاده‌روی برخاستند. 32

کیفر آنان که با خدا و پیامبرش می‌جنگند، و در زمین به فساد و تباهی می‌کوشند، فقط این است که کشته شوند، یا به دارشان آویزند، یا دست راست و پای چپشان بریده شود، یا از وطن خود تبعیدشان کنند. این برای آنان خواری در دنیاست، و برای ایشان در آخرت عذابی بزرگ است. 33

مگر کسانی که پیش از دست یافتن بر آنان توبه کنند؛ پس بدانید که خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 34

ای اهل ایمان! از خدا پروا کنید و دست‌آویزی [از ایمان، عمل صالح و آبروی مقرّبان درگاهش] برای تقرّب به سوی او بجوئید؛ و در راه او جهاد کنید تا بر موانع راه سعادت پیروز شوید. 35

قطعاً کسانی که کافر شدند اگر همه آنچه در زمین است و همانند آن را نیز با آن همراه خود داشته باشند، تا آن را برای نجاتشان از عذاب روز قیامت عوض دهند، از آنان پذیرفته نخواهد شد؛ و برای آنان عذابی دردناک است. 36

ترجمه قرآن کریم، ص: 116

همواره می‌خواهند از آتش بیرون آیند، ولی از آن بیرون شدنی نیستند؛ و برای آنان عذابی دائم و پایدار است. 37

و دست مرد و زن دزد را به کیفر کار زشتی که مرتکب شده‌اند به عنوان مجازاتی از سوی خدا قطع کنید؛ و خدا توانای شکست‌ناپذیر است. 38

پس کسی که بعد از ستم‌کردنش توبه کند و [مفاسد خود را] اصلاح نماید، یقیناً خدا توبه‌اش را می‌پذیرد؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 39

آیا ندانسته‌ای که فرمانروایی آسمانها و زمین در سیطره خداست، هر کس را بخواهد عذاب می‌کند، و هر کس را بخواهد می‌آمرزد؛ و خدا بر هر کاری تواناست؟ 40

ای پیامبر! کسانی که در کفر می‌شتابند تو را غمگین نسازند، چه آنان که به زبان‌شان گفتند: ایمان آوردیم و دل‌هایشان ایمان نیاورده، و چه آنان که یهودی‌اند و به شدت شنونده دروغند [با آنکه می‌دانند دروغ است] و با همه توان گوش به فرمان گروهی دیگرند که [از روی حسد و کبر] نزد تو نیامده‌اند. [آن گروهی که] کلمات [خدا] را پس از استواری در جایگاه‌هایش تحریف می‌کنند، [و معنای حقیقی‌اش را تغییر می‌دهند و به مقلدان و مطیعان بی‌سواد خود] می‌گویند:

اگر [از طرف پیامبر اسلام] احکام [و فرمان‌هایی مطابق میل ما] به شما ابلاغ کردند بپذیرید، و اگر آن را [مطابق میل ما] ابلاغ نکردند [از آن] پرهیزید. و کسانی که خدا عذاب برای آنان بخواهد، تو هرگز نمی‌توانی چیزی از عذاب خدا را از آنان برطرف کنی. اینان کسانی هستند که خدا نخواست دل‌هایشان را [از آلودگی] پاک کند؛ برای آنان در دنیا خواری، و در آخرت عذابی بزرگ است. 41

ترجمه قرآن کریم، ص: 117

آنان فوق‌العاده شנוای دروغ‌اند [با آنکه می‌دانند دروغ است و] با همه توان خورنده مال حرام هستند؛ پس اگر نزد تو آمدند میان آنان [در آنچه تو را داور قرار دادند] داوری کن، یا [اگر نخواستی داوری کنی] از آنان روی بربتاب. و اگر روی بربتابی هرگز هیچ زبانی به تو نمی‌رسانند. و اگر میان‌شان داوری کردی به عدالت داوری کن؛ زیرا خدا عدالت‌پیشگان را دوست دارد. 42

چگونه تو را داور قرار می‌دهند در حالی که تورات که در آن حکم خداست نزد آنان است؟ سپس بعد از آنکه میان‌شان با حکمی که مطابق حکم تورات است داوری کردی روی برمی‌تابند، و [این روی برتافتن نشانه این است که] آنان [به تورات هم] ایمان ندارند. 43

بی‌تردید ما تورات را که در آن هدایت و نور است نازل کردیم. پیامبرانی که [تا زمان عیسی] تسلیم تورات بودند بر اساس آن برای یهودیان داوری می‌کردند، و [نیز] دانشمندان الهی مَسْلُک [و کاملان در دین] و عالمان یهود به سبب آنکه حفظ و حراست کتاب خدا از آنان خواسته شده بود و بر [درستی] آن گواه بودند به وسیله آن داوری می‌نمودند. پس [ای دانشمندان یهود!] از مردم نترسید و از من بترسید، و آیاتم را به بهایی اندک بفروشید. و کسانی که بر طبق آنچه خدا نازل کرده داوری نکنند، مسلماً کافرند. 44

و ما در تورات بر بنی‌اسرائیل مقرر داشتیم که [در قانون قصاص] جان در برابر جان، و چشم در مقابل چشم، و بینی به عوض بینی، و گوش به جای گوش، و دندان در برابر دندان، و زخم‌ها را قصاصی است. و هر که از آن قصاص‌گذشت

کند، پس آن گذشت کفّاره‌ای برای [خطاها و معاصی] اوست. و آنان که بر طبق آنچه خدا نازل کرده داوری نکنند، یقیناً ستمکارند. 45

ترجمه قرآن کریم، ص: 118

و به دنبال پیامبران گذشته، عیسی بن مریم را آوردیم در حالی که تصدیق کننده تورات پیش از خود بود، و انجیل را که در آن هدایت و نور است به او عطا کردیم و آن هم تصدیق کننده تورات پیش از خود، و برای پرهیزکاران هدایت و موعظه بود. 46

و باید اهل انجیل بر طبق آنچه خدا در آن نازل کرده داوری کنند، و آنان که بر طبق آنچه خدا نازل کرده داوری نکنند، قطعاً بدکار و نافرمانند. 47

ما این کتاب [قرآن] را به درستی به سوی تو نازل کردیم در حالی که تصدیق کننده کتاب‌های پیش از خود و گواه صادق بر [حقانیت همه] آنان است؛ پس میان آنان بر طبق آنچه خدا نازل کرده است داوری کن، و [به هنگام داوری] به جای حقی که به سوی تو آمده از خواسته‌های نامشروع آنان پیروی مکن.

برای هر يك از شما شریعت و راه روشنی قرار دادیم. و اگر خدا می‌خواست همه شما را امت واحدی قرار می‌داد، ولی می‌خواهد شما را نسبت به آنچه به شما داده امتحان کند؛ پس به سوی کارهای نیک بر یکدیگر پیشی گیرید. بازگشت همه شما به سوی خداست؛ نهایتاً شما را به آنچه همواره درباره آن اختلاف می‌کردید آگاه می‌کند. 48

و میان آنان بر طبق آنچه خدا نازل کرده داوری کن، و از خواسته‌های نامشروع آنان پیروی مکن، و از آنان برحذر باش که مبادا تو را از بخشی از آنچه خدا به سویت نازل کرده منحرف کنند. پس اگر [از داوری حکیمانه‌ات] روی گردانند، بدان که خدا می‌خواهد آنان را به سبب پاره‌ای از گناهانشان مجازات کند؛ و مسلماً بسیاری از مردم بدکار و نافرمانند. 49

پس آیا [با وجود مشعل نبوت و آیات روشن قرآن در میانشان] داوری جاهلیت را می‌خواهند؟! و برای قومی که یقین [به حقایق] دارند، چه کسی در داوری بهتر از خدا است؟ 50

ترجمه قرآن کریم، ص: 119

ای اهل ایمان! یهود و نصاری را سرپرستان و دوستان خود مگیرید، آنان سرپرستان و دوستان یکدیگرند [و تنها به روابط میان خود وفا دارند]. و هر کس از شما، یهود و نصاری را سرپرست و دوست خود گیرد از زمره آنان است؛ بی تردید خدا گروه ستمکار را هدایت نمی کند. 51

کسانی که در دل هایشان بیماری [دورویی] است، می بینی که در دوستی با یهود و نصاری شتاب می ورزند و [بر پایه خیال باطلشان که مبدا اسلام و مسلمانان تکیه گاه استواری نباشند] می گویند: می ترسیم آسیب ناگواری به ما برسد [به این سبب باید برای دوستی به سوی یهود و نصاری بشتابیم]. امید است خدا از سوی خود پیروزی یا واقعیت دیگری [به نفع مسلمانان] پیش آرد تا این بیمار دلان بر آنچه در دل هایشان پنهان می داشتند، پشیمان شوند.

52

و کسانی که ایمان آورده اند [به مؤمنان دیگر] می گویند: آیا این بیمار دلان آناند که به سخت ترین سوگندهایشان به خدا سوگند می خورند که با شما مؤمنانند؟! [ولی روشن شد که دروغ می گفتند. آنان یهود و نصاری را به سرپرستی و دوستی گرفتند و به این سبب] اعمالشان تباه و بی اثر شد، در نتیجه زیانکار شدند. 53

ای اهل ایمان! هر کس از شما از دینش برگردد [زیانی به خدا نمی رساند] خدا به زودی گروهی را می آورد که آنان را دوست دارد، و آنان هم خدا را دوست دارند؛ در برابر مؤمنان فروتن اند، و در برابر کافران سرسخت و قدرتمندند، همواره در راه خدا جهاد می کنند، و از سرزنش هیچ سرزنش کننده ای نمی ترسند. این فضل خداست که به هر کس بخواهد می دهد؛ و خدا بسیار عطاکننده و داناست. 54

سرپرست و دوست شما فقط خدا و رسول اوست و مؤمنانی [مانند علی بن ابی طالب اند] که همواره نماز را برپا می دارند و در حالی که در رکوعند [به تهیدستان] زکات می دهند. 55

و کسانی که خدا و رسولش و مؤمنانی [چون علی بن ابی طالب] را به سرپرستی و دوستی بپذیرند [حزب خدایند]، و یقیناً حزب خدا [در هر زمان و همه جا] پیروزند. 56

ای مؤمنان! کسانی که دین شما را مسخره و بازیچه گرفته اند سرپرست و دوست خود مگیرید، چه از اهل کتاب باشند و چه از کافران، و اگر مؤمن هستید از خدا پروا کنید. 57

و چون برای نماز ندا در می دهید، آن را به مسخره و بازی می گیرند؛ این کار زشتشان

ترجمه قرآن کریم، ص: 120

به سبب این است که آنان گروهی هستند که [در حقایق و معارف] اندیشه نمی کنند.

58

بگو: ای اهل کتاب! آیا جز این را بر ما عیب می گیرید که ما به خدا و آنچه از سوی او بر ما نازل شده و آنچه پیش از ما [بر پیامبران] فرود آمده ایمان آورده ایم؟! و این [عیب جوئی شما به سبب این است] که بیشتر شما بدکار و نافرمان هستید.

59

بگو: آیا شما را از کسانی که کفرشان [از مؤمنانی که به خیال خود از آنان عیب می گیرید و آنان را سزاوار عذاب می دانید] نزد خدا بدتر است خبر دهم؟ [آنان] کسانی [از گذشتگان خود شما] هستند که خدا لعنتشان کرده، و بر آنان خشم گرفته، و برخی از آنان را به صورت بوزینه و خوک درآورده، و [نیز آنان که] طاغوت را پرستیدند؛ اینانند که جایگاه و منزلتشان بدتر و از راه راست گمراه ترند. 60

و هنگامی که نزد شما آیند، گویند: ایمان آوردیم. در حالی که با کفر وارد می شوند، و با کفر بیرون می روند؛ و خدا به کفر و نفاق که همواره پنهان می کنند، دانایتر است.

61

و بسیاری از آنان را می بینی که در گناه و تجاوز [از حدود خدا] و حرام خوری می شتابند؛ همانا بد است اعمالی که همواره انجام می دادند. 62

چرا دانشمندان الهی مَسْلُک [و کاملان در دین] و علما یهود، آنان را از گفتار گناه آلود و حرام خوری باز نمی دارند؟ بسیار زشت است سکوتی که همواره پیش می گرفتند. 63

و یهود گفتند: دست [قدرت] خدا [نسبت به تصرف در امور آفرینش و تشریع قوانین و عطا کردن روزی] بسته است. دست هاشان بسته باد و به کیفر گفتار باطلشان بر آنان لعنت باد؛ بلکه دست اراده و قدرت خدا همواره گشوده و باز است [به هر چیز و به هر کس] هر گونه بخواهد، روزی می دهد. و مسلماً آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل

شده است، بر سرکشی و کفر بسیاری از آنان می‌افزاید. و ما میان [یهود، نصاری و گروه‌های دیگر] آنان تا روز قیامت کینه و دشمنی انداختیم. هر زمان آتشی را برای جنگ [با اهل ایمان] افروختند خدا آن را خاموش کرد، و همواره در زمین برای فساد می‌کوشند، و خدا مفسدان را دوست ندارد. 64

و اگر اهل کتاب [به آیین اسلام] ایمان می‌آوردند و پرهیزکاری می‌کردند، یقیناً

ترجمه قرآن کریم، ص: 121

گناهانشان را محو می‌کردیم، و آنان را در بهشت‌های پر نعمت در می‌آوردیم.

65

و اگر آنان تورات و انجیل [واقعی] و آنچه را که از سوی پروردگارشان به آنان نازل شده برپا می‌داشتند، بی‌تردید از برکات آسمان و زمین بهره‌مند می‌شدند. از آنان گروهی معتدل‌اند، و بسیاری از آنان آنچه را انجام می‌دهند، بد است. 66

ای پیامبر! آنچه از سوی پروردگارت [درباره ولایت و رهبری علی بن ابی‌طالب امیرالمؤمنین 7] بر تو نازل شده ابلاغ کن؛ و اگر انجام ندهی پیام خدا را نرسانده‌ای. خدا تو را از [آسیب و گزند] مردم نگه می‌دارد؛ قطعاً خدا گروه کافران را هدایت نمی‌کند. 67

بگو: ای اهل کتاب! شما بر مسلك صحيح و درستی نیستید تا زمانی که تورات و انجیل و آنچه از جانب پروردگارتان به سوی شما نازل شده بر پا دارید، و بی‌تردید آنچه از جانب پروردگارت به سوی تو نازل شده، بر سرکشی و کفر بسیاری از آنان می‌افزاید، پس بر گروه کافران غمگین مباش.

68

یقیناً کسانی که [از روی ظاهر] به اسلام گرویده‌اند و یهودی‌ها و صابئان و نصاری [با مُتَّصِف بودن به عنوان اسلام یا یهودیت یا صابئیت یا نصرانیّت، اهل سعادت و نجات نیستند،] هر کدام [از این گروه‌ها در زمان هر پیامبری از روی یقین و اخلاص] به خدا و روز قیامت ایمان آورده و کار شایسته انجام داده باشند، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می‌شوند. 69

البته ما از بنی اسرائیل [بر اطاعت از خدا و پیروی از موسی] پیمان گرفتیم و پیامبرانی به سوی ایشان فرستادیم؛ هرگاه پیامبری احکام و قوانینی که دلخواهشان نبود برای آنان می آورد، گروهی را تکذیب کرده و گروهی را می کشتند!! 70

ترجمه قرآن کریم، ص: 122

و پنداشتند که عذاب و مجازاتی وجود ندارد؛ بنابراین [از دیدن واقعیات] کور و [از شنیدن حقایق و معارف] کر شدند، سپس [بعد از آگاهی و توبه کردن] خدا توبه آنان را پذیرفت. باز بسیاری از آنان کور و کر شدند! و خدا به آنچه انجام می دهند بیناست. 71

آنان که گفتند: خدا همان مسیح، فرزند مریم است، بی تردید کافر شدند؛ و حال آنکه مسیح گفت: ای بنی اسرائیل! خدای یکتا را که پروردگار من و پروردگار شماست پرستید، مسلماً هر کس به خدا شرك ورزد، بی تردید خدا بهشت را بر او حرام کند، و جایگاهش آتش است، و برای ستمکاران هیچ یآوری نیست. 72

آنان که گفتند: خدا یکی از [این] سه تاست [پدر، پسر، روح القدس] یقیناً کافر شدند، و حال آنکه هیچ معبودی جز خدای یکتا نیست. و اگر از آنچه می گویند باز نایستند، قطعاً به کسانی از آنان که [به سبب چنین اعتقادی] کافر شدند، عذابی دردناک خواهد رسید. 73

آیا به سوی خدا باز نمی گردند، و از او درخواست آمرزش نمی کنند؟ و حال آنکه خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 74

مسیح، فرزند مریم جز فرستاده ای [از سوی خدا] نیست که پیش از او هم فرستادگانی گذشته اند. و مادرش زن بسیار راستگو [و درست کاری] بود. هر دو [مانند انسان های دیگر] غذا می خوردند. با تأمل بنگر چگونه دلایل را برای آنان بیان می کنیم [تا بدانند متولد شدگان و نیازمندان به خوراك، خدا نیستند]؛ سپس با دقت بنگر که آنان چگونه [از حق به سوی باطل] منحرف می شوند؟! 75

بگو: آیا به جای خدا چیزی را می پرستید که برای شما قدرت دفع هیچ زیان و جلب هیچ سودی را ندارد؟! و خداست که شنوا [ی همه گفتارها] و دانا [ی همه اسرار و رازها] ست. 76

ترجمه قرآن کریم، ص: 123

بگو: ای اهل کتاب! به ناحق در دینتان غلو نکنید، و از خواسته های نامشروع گروهی که یقیناً پیش از این گمراه شدند و بسیاری را گمراه کردند و از راه راست دور شدند پیروی مکنید. 77

از بنی اسرائیل آنان که کافر شدند به زبان داود و عیسی بن مریم لعنت شدند. لعنت شدنشان برای این بود که [نسبت به فرمان‌های خدا و انبیا] سرپیچی داشتند و همواره [از حدود الهی] تجاوز می‌کردند. 78

آنان یکدیگر را ازکارهای زشتی که مرتکب می‌شدند باز نمی‌داشتند. مسلماً بد بود آنچه را انجام می‌دادند. 79

بسیاری از آنان را می‌بینی با کسانی که کفر ورزیدند، همواره دوستی می‌کنند. قطعاً بد است آنچه نفوس [طغیان‌گیشان برای قیامت] آنان پیش فرستاده است؛ [و نتیجه آن این است] که خدا بر آنان خشم گرفت و در عذاب جاودانه‌اند.

80

اگر به خدا و پیامبر و آنچه بر او نازل شده ایمان می‌آوردند، [از برکت آن ایمان] کفار و مشرکان را سرپرست و دوست خود نمی‌گرفتند؛ ولی بسیاری از آنان نافرمان و بدکارند. 81

یقیناً سرسخت‌ترین مردم را در کینه و دشمنی نسبت به مؤمنان، یهودیان و مشرکان خواهی یافت.

و البته نزدیک‌ترینشان را در دوستی با مؤمنان، کسانی می‌یابی که گفتند: ما نصرانی هستیم. این واقعیت برای آن است که گروهی از آنان کشیشان دانشمند و عابدان خدا ترس‌اند، و آنان [در پیروی از حق] تکبر نمی‌کنند. 82

ترجمه قرآن کریم، ص: 124

و چون آنچه را که بر پیامبر اسلام نازل شده بشنوند، دیدگانشان را می‌بینی به سبب آنچه از حق شناخته‌اند، لبریز از اشک می‌شود، می‌گویند: ای پروردگار ما! ایمان آوردیم، پس ما را در زمره گواهان [به حقانیت پیامبر و قرآن] بنویس.

83

و بر پایه چه عذر و بهانه‌ای به خدا و آنچه از حق برای ما آمده ایمان نیاوریم؟ و حال آنکه امید داریم که پروردگارمان ما را در زمره شایستگان درآورد.

84

پس خدا به پاس این سخنان [و عقاید صادقانه] به آنان بهشت‌هایی پاداش داد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آن جاودانه‌اند؛ و این است پاداش نیکوکاران. 85

و آنان که کافر شدند و آیات ما را تکذیب کردند اهل آتش‌اند. 86

ای اهل ایمان! چیزهای پاکیزه‌ای را که خدا برای شما حلال کرده بر خود حرام نکنید، و [از حدود خدا] تجاوز ننمایید؛ یقیناً خدا متجاوزان را دوست ندارد. 87

و از نعمت‌های حلال و پاکیزه‌ای که خدا روزی شما فرموده، بخورید؛ و از خدایی که به او ایمان دارید پروا کنید. 88

خدا شما را به خاطر سوگندهای لغوتان مجازات نمی‌کند، ولی به سبب [شکستن] سوگندهایی که به طور جدی و با قصد خورده‌اید، مؤاخذه می‌کند؛ پس کفار [شکستن] این‌گونه سوگندها، طعام دادن به ده نفر مسکین از غذاهای متوسطی است که به خانواده خود می‌خورانید، یا لباس پوشاندن بر آن ده نفر، یا آزاد کردن یک برده. و کسی که قدرت هیچ یک [از این کفارات سه‌گانه] را نداشته باشد کفاره‌اش سه روز روزه است. این است کفاره سوگندهایتان زمانی که سوگند خوردید [و آن را شکستید]. لازم است سوگندهای خود را حفظ کنید. این‌گونه

ترجمه قرآن کریم، ص: 125

خدا آیاتش را برای شما بیان می‌کند تا سپاس گزاری. 89

ای اهل ایمان! جز این نیست که همه مایعات مست‌کننده و قمار و بت‌هایی که [برای پرستش] نصب شده و پاره چوب‌هایی که به آن تفأل زده می‌شود، پلید و از کارهای شیطان است؛ بنابراین این از آنها دوری کنید تا [بر موانع راه سعادت] پیروز شوید. 90

مسلماً شیطان می‌خواهد با شراب و قمار، میان شما دشمنی و کینه [سخت] اندازد، و از یاد خدا و نماز بازتان دارد؛ آیا شما [از این امور با همه زیان‌ها و خطراتی که دارد] خودداری خواهید کرد؟ 91

و از خدا اطاعت کنید و از پیامبر فرمان برید، و [از مخالفت با خدا و پیامبر] بپرهیزید، پس اگر روی گردانید [سزاوار کیفر می‌شوید]، و بدانید که بر عهده پیامبر ما فقط رساندن آشکار [پیام وحی] است. 92

بر کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند نسبت به آنچه [پیش از حکم تحریم، از مسکرات و منافع قمار و سایر محرمات] خورده‌اند گناهی نیست، در صورتی که بپرهیزند و ایمان [واقعی] آورند و [خالصانه] کارهای شایسته انجام دهند؛ سپس پرهیزکاری را تداوم بخشند و ایمان خود را ادامه دهند، و بر پرهیزکاری پافشاری ورزند و کار نیک بجا آورند؛ و خدا نیکوکاران را دوست دارد. 93

ای اهل ایمان! بی تردید خدا شما را به چیزی از شکار [حیوانات در حالی که مُحرم هستید] آزمایش می کند، چه شکاری که [به آسانی و بدون اسلحه] به آن دسترسی پیدا کنید، و [چه شکاری که به سبب وحشی بودنش] نیزه‌های شما [آن را صید می کند؛] تا خدا کسی را که در نُهان از او می ترسد، مشخص نماید. و هر که پس از این [امتحان از حدود خدا] تجاوز کند [و در حال احرام به شکار برخیزد] برای او عذابی دردناک است. 94

ای اهل ایمان! در حالی که در احرام [حج یا عمره] هستید، شکار را نکشید. و هر کس از شما عمداً آن را بکشد، کفاره‌ای همانند آن از جنس چهارپایان [اهلی] بر عهده اوست؛ که [همانند بودن آن را] دو عادل از خودتان گواهی دهند، و به عنوان قربانی به [حریم] کعبه رسد، یا به کفاره [آن شکار کشته شده معادل قیمت قربانی] به مستمندان طعام دهد، یا برابر تعداد مستمندی که طعام می دهد روزه بگیرد، تا کیفر کار خود را بچشد. خدا از [گناه] کشتن شکارهایی که پیش از این حکم انجام گرفته درگذشت. و هر که [پس از کفاره دادن] به شکار کردن بازگردد، خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 126

از او انتقام می گیرد؛ و خدا توانای شکست‌ناپذیر و صاحب انتقام است. 95

برای بهره‌مند شدن شما و کاروانیان، شکار کردن از دریا و خوراکی آن [در حال احرام] بر شما حلال شد. و شکار صحرا و بیابان تا زمانی که مُحرم هستید بر شما حرام است. و از خدایی که به سوی او محشور می شوید پروا کنید. 96

خدا، [زیارت] کعبه، آن خانه با حرمت، و ماه‌های حرام، و قربانی‌های بی‌نشان، و قربانی‌های نشان‌دار را وسیله قوام و برپایی [معیشت و سامان دنیا و آخرت] مردم قرار داد. این [شرایع و احکام] برای آن است که بدانید: یقیناً خدا آنچه را در آسمان‌ها و در زمین است می‌داند؛ و قطعاً خدا به همه چیز داناست. 97

بدانید مسلماً خدا [نسبت به نافرمانی بندگان] سخت‌گیر، و [نسبت به طاعت آنان] بسیار آمرزنده و مهربان است. 98

بر عهده پیامبر جز رساندن [پیام خدا] نیست. و خدا آنچه را آشکار می کنید و آنچه را پنهان می‌دارید می‌داند. 99

بگو: ناپاک و پاک [مانند کافر و مؤمن، معصیت و طاعت، حرام و حلال، و معیوب و سالم] یکسان نیستند؛ هر چند فراوانی ناپاک‌ها تو را به شگفت آورد. پس ای صاحبان خرد! از خدا پروا کنید تا رستگار شوید. 100

ای اهل ایمان! از احکام و معارفی [که شریعت اسلام از بیان آنها خودداری می کند و خدا هم به خاطر آسان گرفتن بر بندگان نمی و امری نسبت به آنها ندارد] بپرسید؛ که اگر برای شما آشکار شود غمگینتان کند. و اگر هنگامی که قرآن نازل می شود از آنها بپرسید، برای شما روشن می شود. خدا از [اینکه شما را به] آن احکام و معارف [که باعث غم و اندوه شماست مُکَلَّف کند] گذشت کرد؛ و خدا بسیار آمرزنده و بردبار است. 101

گروهی از پیشینیان شما از آن احکام و معارف پرسیدند، [چون برای آنان روشن شد، از اجرایش روی گردانند] سپس به آن کافر شدند. 102

خدا هیچ حیوانی را به عنوان بحیره [ماده شتری که پنجمین حمل مادر خود باشد] و سائبه [شتری که ده ماده زاییده] و وصیله [گوسفند ماده‌ای که همزاد با بره نر است] و حام [شتر نری که ده شتر از او پدید آمده]، مقدس و ممنوع از تصرف قرار نداده است. ولی کسانی که کافرنند [حرمت تصرف این حیوانات را] بر خدا دروغ

ترجمه قرآن کریم، ص: 127

می بندند و بیشترشان اندیشه نمی کنند. 103

و هنگامی که به آنان گویند: به سوی آنچه خدا نازل کرده و به سوی پیامبر آید، گویند: آیینی که پدرانمان را بر آن یافته‌ایم ما را بس است. آیا هر چند پدرانمان چیزی نمی دانستند و هدایت نیافته باشند [باز هم این تقلید جاهلانه و ناروا را بر خود می پسندند؟! 104

ای اهل ایمان! مراقب [ایمان و ارزش‌های معنوی] خود باشید؛ اگر شما هدایت یافتید، گمراهی کسی که گمراه شده به شما زبانی نمی رساند. بازگشت همه شما به سوی خداست؛ پس شما را از آنچه انجام می دادید، آگاه خواهد کرد. 105

ای اهل ایمان! چون مرگ یکی از شما فرا رسد، باید در حال وصیت، دو عادل از هم کیشان خود را بر وصیت شاهد بگیرید؛ یا اگر در سفر بودید و مرگ شما فرا رسید [و شهادی از مؤمنان نیافتید] دو نفر از غیر هم کیشان خود را شاهد وصیت بگیرید.

و اگر [شما وارثان در صداقت و راستی آن دو شاهد غیر مسلمان] شك کردید، هر دو را بعد از نماز حبس کنید، پس به خدا سوگند یاد می کنند که ما این شهادت را به هیچ قیمتی نمی فروشیم هر چند [مورد شهادت] خویشاوندان ما باشند، و شهادت الهی را [که در حقیقت شهادت بر وصیت است] پنهان نمی کنیم، که اگر پنهان کنیم از گناهکاران خواهیم بود.

پس اگر اطلاعی حاصل شود که آن دو شاهد [با شهادت ناحق خود] مرتکب گناه شده‌اند، دو شاهد دیگر از کسانی که به میّت نزدیک‌تر [و از کم و بیش وصیت آگاه‌تر] ند به جای آن دو شاهد [خائن] می‌ایستند، و به خدا سوگند می‌خورند که شهادت آن دو نفر درست‌تر و به حق نزدیک‌تر است، و [در شهادتی که برخلاف شهادت آنان می‌دهیم] بنای تجاوز از حق را نداریم، [که اگر داشته باشیم] قطعاً از ستمکاران خواهیم بود. 107

این [حکم به ترتیبی که خدا برای شما مقرر کرده] به خاطر این که شاهدان شما شهادت را به صورتی درست و صحیح ادا کنند یا بترسند، [از اینکه مشتشان باز شود و سوگندشان مورد توجه قرار نگیرد] و حق سوگندشان به دیگران برگردانده شود، به حقیقت نزدیک‌تر است. و از خدا پروا کنید و [فرمان‌هایش را] بشنوید؛ و خدا گروه بدکار و نافرمان را هدایت نمی‌کند. 108

ترجمه قرآن کریم، ص: 128

[از] روزی [پروا کنید] که خدا پیامبران را جمع می‌کند، و [به آنان] می‌فرماید: [در برابر دعوتان به اجرای دستورهای خدا] چه پاسخی به شما داده شد؟ گویند: ما را [در برابر دانش تو] هیچ دانشی نیست؛ یقیناً تویی که به نهان‌ها بسیار دانایی. 109

[یاد کنید] هنگامی که خدا فرمود: ای عیسی بن مریم! نعمتم را بر خود و مادرت یاد کن، آن گاه که تو را به وسیله روح القدس توانایی بخشیدم، که با مردم در گهواره [به اعجاز] و در میان سالی [به وحی] سخن گفتی، و آن گاه که تو را کتاب و حکمت و تورات و انجیل آموختم، و هنگامی که به اذن من از گِل، مجسمه‌ای به شکل پرنده می‌ساختی، پس در آن می‌دمیدی و به فرمان من پرنده‌ای زنده می‌شد، و کور مادر زاد و شخص پیس را به اذن من شفا می‌دادی، و زمانی که مردگان را به اجازه من [زنده از گور] بیرون می‌آوردی، و آن گاه که [شرّ و آسیب] بنی‌اسرائیل را هنگامی که برای آنان دلایل و معجزات روشن آوردی از تو بازداشتیم، پس کسانی که از آنان کافر شدند، گفتند: این [دلایل و معجزات] جز افسونی آشکار نیست. 110

[یاد کنید] هنگامی که به حواریون وحی کردم که به من و فرستاده من ایمان آورید. گفتند: ایمان آوردیم و شاهد باش که ما [در برابر خدا، فرمان‌ها و احکام او] تسلیم هستیم. 111

[و یاد کنید] زمانی که حواریون گفتند: ای عیسی بن مریم! آیا پروردگارت می‌تواند برای ما سفره‌ای که غذا در آن باشد از آسمان نازل کند؟! گفت: اگر ایمان دارید از خدا پروا کنید. 112

گفتند: می‌خواهیم از آن بخوریم و دل‌های ما آرامش یابد، و بدانیم که تو [در ادعای نبوت] به ما راست گفته‌ای، و ما بر آن از گواهان باشیم. 113

ترجمه قرآن کریم، ص: 129

عیسی بن مریم گفت: خدایا! ای پروردگار ما! برای ما از آسمان سفره‌ای پر از غذا نازل کن تا [روز] عیدی باشد برای اهل زمان ما و نسل آینده ما، و نشانه‌ای از سوی تو؛ و ما را روزی بخش که تو بهترین روزی دهندگانی. 114

خدا فرمود:

من مسلماً آن را بر شما نازل می‌کنم، پس اگر کسی از شما بعد از آن کافر شود [و به انکار نبوت عیسی و معجزه‌اش برخیزد] بی‌تردید او را عذابی خواهم کرد که هیچ يك از جهانیان را آن گونه عذاب نکنم. 115

و [عرصه هول‌انگیز قیامت را یاد کنید] هنگامی که خدا به عیسی بن مریم می‌فرماید: آیا تو به مردم گفتی که من و مادرم را به عنوان دو معبود به جای خدا انتخاب کنید؟! می‌گوید: منزه و پاکی مرا چنین قدرتی نمی‌باشد که آنچه را حق من نیست بگویم، اگر آن را گفته باشم یقیناً تو آن را می‌دانی، تو از آنچه در جان و روح من است آگاهی، و من آنچه را در ذات توست نمی‌دانم؛ زیرا تو بر نهان‌ها بسیار دانایی. 116

من به آنان جز آنچه که به من دستور دادی نگفتم، [گفتم]: خدایی را بپرستید که پروردگار من و شماست. و تا زمانی که میان آنان بودم گواهشان بودم، و چون مرا [از میان آنان به سوی خود] برگرفتی، خود نگاهبان‌شان بودی؛ و تو بر همه چیز گواهی. 117

اگر آنان را [به سبب شرك ورزیدنشان] عذاب کنی بندگان تواند، و اگر آنان را بیامیزی، یقیناً تویی که توانای شکست‌ناپذیر و حکیمی. 118

خدا می‌فرماید: این روزی است که صادقان را صدقشان سود دهد. برای آنان بهشت‌هایی است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، همیشه در آن جاودانه‌اند، خدا از آنان خوشنود و آنان هم از خدا خوشنودند؛ این است رستگاری بزرگ. 119

مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه در آنهاست، فقط در سیطره خداست، و او بر هر کاری تواناست. 120

ترجمه قرآن کریم، ص: 130

سوره انعام

6- مکی 165 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

همه ستایش ها ویژه خداست که آسمان ها و زمین را آفرید و تاریکی ها و روشنی را پدید آورد. [با این همه نشانه ها که گواهی بر یکتایی و قدرت اوست] باز کافران برای پروردگارشان [بت ها و معبودهای باطل را] شریک و همتا قرار می دهند.

1

اوست که شما را از گلی مخصوص آفرید، سپس برای عمر شما مدتی مقرر کرد، و اجل حتمی و ثابت نزد اوست، [شگفتا! که] باز شما [با این همه دلایل آشکار در یکتایی و ربوبیت و خالقیت او] شک می کنید. 2

و اوست که در آسمان ها و در زمین خداست، نهان و آشکار شما را می داند، و نیز به آنچه [از خیر و شر] به دست می آورید آگاه است. 3

و هیچ نشانه ای از نشانه های پروردگارشان برای آنان نیامد مگر آنکه از آن روی گردانیدند. 4

آنان حق را هنگامی که به سویشان آمد تکذیب کردند، پس [ظهور و تحقق] خبرهای آنچه را همواره به آن استهزا می کردند به آنان خواهد رسید. 5

آیا ندانسته اند که پیش از ایشان چه بسیار از ملت ها را هلاک کردیم؟ ملت هایی که به آنان در پهنه زمین، نعمت ها و امکاناتی دادیم که به شما ندادیم، و بر آنان باران های پی در پی و پر ریزش فرستادیم و نهرهایی از زیر پای آنان جاری ساختیم [ولی ناسپاسی کردند]؛ در نتیجه آنان را به کیفر گناهانشان هلاک کردیم، و بعد از آنان ملت های دیگری را پدید آوردیم. 6

و اگر ما نوشته‌ای روی صفحه‌ای بر تو نازل کنیم که آنان آن را با دست خود لمس کنند، باز کفر پیشگان می‌گویند: این جز جادویی آشکار نیست!! 7

و گفتند: چرا فرشته‌ای [که در معرض دید ما قرار گیرد] بر او نازل نشده است؟ اگر فرشته‌ای نازل کنیم، کار هلاکت [این

ترجمه قرآن کریم، ص: 131

بهمانه‌جویان] تمام می‌شود و لحظه‌ای مهلت نیابند. 8

[این مغالطه‌گران لجوج می‌گویند: چرا پیامبر از جنس فرشتگان نیست؟] اگر او را فرشته‌ای قرار می‌دادیم، یقیناً وی را به شکل مردی در می‌آوردیم، و قطعاً حقیقت را همانطور که آنان بر دیگران مُشْتَبِه می‌کنند [به سزای لجاجتشان] بر خود آنان مُشْتَبِه می‌ساختیم، [تا بر فرض پیامبر قرار دادن فرشته، باز بگویند:

چرا پیامبری از جنس بشر برای ما قرار داده است؟] 9

مسلماناً پیامبران پیش از تو هم مسخره شدند؛ نهایتاً بر کسانی که پیامبران را مسخره می‌کردند، عذابی که همواره به استهزا می‌گرفتند نازل شد و آنان را فراگرفت. 10

بگو: در زمین بگردید، سپس با تأمل بنگرید که فرجام تکذیب‌کنندگان چگونه شد؟ 11
بگو:

مالکیت و فرمانروایی آنچه در آسمان‌ها و زمین است در سیطره کیست؟ بگو:

در سیطره خداست که رحمت را بر خود مقرر کرده؛ یقیناً همه شما را در روز قیامت که تردیدی در آن نیست جمع خواهد کرد. فقط کسانی که سرمایه وجودشان را تباه کرده‌اند، ایمان نمی‌آورند. 12

و همه موجوداتی که در [عرصه] شب و روز آرام دارند، در سیطره مالکیت خدا هستند؛ و او شنوا و داناست. 13

بگو: آیا جز خدا را که آفریننده آسمانها و زمین است، سرپرست و یاور خود گیرم؟ و اوست که روزی می دهد و خود بی نیاز از روزی است. بگو: من مأمورم نخستین کسی باشم که فرمان خدا را گردن نهد، و به من فرمان داده شده که: هرگز از مشرکان مباش. 14

بگو: مسلماً اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از عذاب روزی بزرگ می ترسم 15

در آن روز، از هر کس عذاب برگردانده شود، قطعاً خدا به او رحم کرده، و آن است کامیابی آشکار. 16

و اگر خدا تو را آسیبی رساند، کسی جز او برطرف کننده آن نیست، و اگر تو را خیری رساند [حفظ و دوامش فقط به دست اوست]؛ پس او بر هر کاری

ترجمه قرآن کریم، ص: 132

تواناست. 17

اوست که بر بندگانش چیره می باشد، و او حکیم و آگاه است. 18

[به کافران و مشرکان که برای حق بودن نبوت گواه می طلبند] بگو: گواهی چه کسی از همه گواهان بزرگتر است [تا او را بر حَقانیت نبوتم برای شما گواه آورم]؟ بگو: خدا میان من و شما گواه است [که گواهی اش بزرگترین و مطمئن ترین و صحیح ترین گواهی هاست]، و این قرآن [که گواهی خدا بر حَقانیت نبوت من است] به من وحی شده تا به وسیله آن شما و هر کسی را که این قرآن به او می رسد بیم دهم. آیا شما [با دلیل استوار] گواهی می دهید که با خدا معبودهای دیگری به عنوان شریک هست؟ بگو: [چون دلیلی وجود ندارد] من گواهی نمی دهم. بگو: فقط معبود یگانه و یکتا اوست، و من از معبودهای باطلی که شریک او قرار می دهید بیزارم. 19

کسانی که به آنان کتاب آسمانی دادیم، همان گونه که پسرانشان را می شناسند [بر اساس اوصافی که در کتابهایشان بیان شده] پیامبر را می شناسند؛ فقط کسانی که سرمایه وجودشان را تباه کردند، ایمان نمی آورند. 20

ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ بسته، یا آیات او را تکذیب کرده، کیست؟ یقیناً ستمکاران پیروز نخواهند شد. 21

[یاد کنید] روزی که همه آنان را [در عرصه قیامت] جمع می کنیم، سپس به کسانی که شرك ورزیده اند، می گوئیم:

شریکانتان که آنان را شریک خدا می پنداشتید، کجایند [تا شما را از عذاب امروز نجات دهند؟] 22

پس [آن روز] عذرشان [برای رهایی از عذاب] فقط این است که خواهند گفت: به خدا پروردگارمان سوگند، که ما مشرک نبودیم!! 23

با تأمل بنگر که چگونه بر خود دروغ می‌بندند؛ و آنچه را به دروغ شریک خدا می‌دانستند از دستشان رفت و گم شد. 24

گروهی از آنان به سخنان گوش می‌دهند، و ما [به کیفر لجاجت و کفرشان] بر دل‌هایشان پوشش‌هایی قرار دادیم که آن را نفهمند، و در گوش‌هایشان سنگینی نهادیم [تا نشنوند]. و اگر همه نشانه‌های حق را ببینند باز هم به آن ایمان نمی‌آورند؛ تا آنجا که وقتی به محضر می‌آیند با تو گفتگوی بی‌منطق می‌کنند، کافران [از روی لجاجت و عناد] می‌گویند: این [قرآن] جز افسانه‌های پیشینیان نیست. 25

و آنان دیگران را [از توجه به قرآن] باز می‌دارند و خود نیز از آن دور می‌شوند، اینان جز خود را به هلاکت نمی‌اندازند، و [این خطر را] درک نمی‌کنند. 26

اگر هنگامی که آنان را بر آتش [دوزخ] نگه داشته‌اند ببینی [حالتی ذلت بار و وضعی هول‌انگیز می‌بینی] می‌گویند: ای کاش زمینه بازگشت به دنیا برای ما فراهم می‌شد، و در آنجا آیات پروردگارمان را تکذیب

ترجمه قرآن کریم، ص: 133

نمی‌کردیم، و از مؤمنان می‌شدیم. 27

[ولی آرزوی آنان از روی صدق و راستی نیست] بلکه آنچه [از حقانیت توحید و نبوت و معاد] پیش از این پنهان می‌داشتند برای آنان آشکار شده [که این گونه آرزو می‌کنند]، و اگر به دنیا بازگردانده شوند، یقیناً به کفر و شرکی که از آن نمی‌شده‌اند باز می‌گردند؛ و مسلماً آنان دروغ‌گویند. 28

و [زمانی که در دنیا بودند] گفتند: جز این زندگی دنیای ما زندگی دیگری نیست و [پس از مرگ] برانگیخته خواهیم شد. 29

و اگر ببینی هنگامی که در پیشگاه پروردگارشان بازداشته شوند [وضعی شگفت‌انگیز می‌بینی]، خدا می‌فرماید: آیا این [برانگیخته شدن و زنده گشتن پس از مرگ] حق نیست؟ می‌گویند: سوگند به پروردگارمان حق است. [خدا] می‌فرماید: پس به کیفر آنکه کفر می‌ورزیدید، این عذاب را بچشید. 30

کسانی که لقای خدا را تکذیب کردند، یقیناً دچار زیان شدند. تا هنگامی که قیامت به طور ناگهان و غافل گیرانه به آنان برسد [آن وقت] می گویند: ای بر ما دریغ و افسوس که نسبت به تکالیف و وظایف شرعی خود کوتاهی کردیم. آنان بار سنگین گناهانشان را بر دوش می کشند؛ آگاه باشید! بد باری است که بر دوش خواهند کشید. **31**

و زندگی دنیا [بدون ایمان و عمل صالح] بازی و سرگرمی است، و یقیناً سرای آخرت برای آنان که همواره پرهیزکاری می کنند بهتر است. آیا نمی اندیشید؟ **32**

آنچه را کافران و مشرکان [بر ضد قرآن و تو] می گویند می دانیم که تو را غمگین می کند. آنان تو را تکذیب نمی کنند، بلکه ستمکاران آیات خدا را تکذیب می نمایند. **33**

مسلماً پیش از تو رسولانی تکذیب شدند [و مورد آزار قرار گرفتند] و بر تکذیب و آزاری که دیدند، شکیبایی ورزیدند تا یاری ما به آنان رسید، [تو نیز شکیبایی کن تا یاری ما به تو برسد. این سنت خداست،] و سنت های خدا را تغییر دهنده ای نیست. و قطعاً بخشی از سرگذشت پیامبران [در آیاتی که پیش از این نازل شده] به تو رسیده است. **34**

و اگر روی گرداندن آنان [از قرآن و نبوت] بر تو سنگین و دشوار است، اگر بتوانی کانالی در زمین، یا نردبانی برای راه یافتن در آسمان فراهم کن تا [از عمق زمین و پهنه آسمان] معجزه ای دیگر [غیر قرآن] برای آنان بیاوری [این کار را انجام ده ولی آنان ایمان نمی آورند]؛ و اگر خدا می خواست همه آنان را [به جبر و زور] بر بلندای هدایت جمع می کرد؛ [ولی هدایت اجباری فاقد ارزش است] پس هرگز [نسبت به

ترجمه قرآن کریم، ص: 134

روحیات و اوصاف کافران لجوج که خواستار هدایت نیستند] از بی خبران مباش. **35**

فقط کسانی [دعوت را] پاسخ می دهند که [سخنانت را با تدبیر و اندیشه] می شنوند، و خدا مردگان را [در قیامت] برمی انگیزد، آنگاه [همه را برای حسابرسی] به سوی او بازمی گردانند. **36**

و [مرده دلان] گفتند: چرا معجزه ای از سوی پروردگارش [همانند معجزات پیامبران گذشته] بر او نازل نمی شود؟ بگو: یقیناً خدا قدرت دارد که معجزه ای [نظیر آنچه آنان درخواست دارند] نازل کند، ولی [این گونه درخواست های نابجا به سبب این است که] بیشترشان [شرایط و موقعیت ها را] نمی دانند. **37**

و هیچ جنبه‌ای در زمین نیست، و نه هیچ پرنده‌ای که با دو بال خود پرواز می‌کند، مگر آنکه گروه‌هایی مانند شما؛ ما چیزی را در کتاب [تکوین از نظر ثبت جریان‌ات هستی و برنامه‌های آفرینش] فروگذار نکرده‌ایم، سپس همگی به سوی پروردگارشان محشور می‌شوند. 38

کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، کرها و لال‌هایی فرو رفته در تاریکی‌های جهل و گمراهی‌اند؛ خدا هر که را بخواهد [به کیفر تکذیب آیاتش] گمراه می‌کند، و هر که را بخواهد [به پاداش تصدیق آیاتش] بر راه مستقیم قرار می‌دهد. 39

بگو: اگر راست‌گویید به من خبر دهید چنانچه عذاب خدا بر شما درآید یا قیامت به شما رسد، آیا کسی را جز خدا [برای یاری خویش] می‌خوانید؟

40

[قطعاً چنین نیست] بلکه فقط خدا را می‌خوانید، و او هم اگر بخواهد آسیبی که به سبب آن او را خوانده‌اید برطرف می‌کند، و [آن زمان است که] بت‌هایی که برای او شریک قرار می‌دهید، فراموش می‌کنید. 41

و بی‌تردید ما به سوی امت‌هایی که پیش از تو بودند [پیامبرانی] فرستادیم؛ پس آنان را [چون با پیامبران به مخالفت و دشمنی برخاستند] به تهدستی و سختی و رنج و بیماری دچار کردیم، تا [در پیشگاه ما] فروتنی و زاری کنند. 42

پس چرا هنگامی که عذاب ما به آنان رسید، فروتنی و زاری نکردند؟ بلکه دل‌هایشان سخت شد و شیطان اعمال ناپسندی را که همواره مرتکب می‌شدند در نظرشان آراست. 43

نهایتاً چون حقایقی را که [برای عبرت گرفتنشان] به آن یادآوری شده بودند فراموش کردند، درهای همه نعمت‌ها را به روی آنان گشودیم، تا هنگامی که به خاطر آنچه به آنان داده شد، مغرورانه خوشحال گشتند، به ناگاه

ترجمه قرآن کریم، ص: 135

آنان را [به عذاب] گرفتیم، پس یکباره [از نجات خود] درمانده و نومید شدند. 44

در نتیجه ریشه کسانی که [به آیات ما و به مردم] ستم ورزیدند قطع شد؛ و همه ستایش‌ها ویژه خدا مالک و مربی جهانیان است. 45

[به آنان که برای خدا به خیال باطلشان شریکانی قرار داده‌اند] بگو: به من خبر دهید اگر خدا گوش‌ها و چشم‌هایتان را بگیرد، و بر دل‌هایتان مُهر [تیره‌بختی] بخند، کدام معبودی جز خداست که آنها را به شما دهد؟! با تأمل بنگر چگونه آیات خود را به صورت‌های گوناگون [برای هدایت اینان] بیان می‌کنیم، سپس آنان روی می‌گردانند. 46

بگو: به من خبر دهید اگر عذاب خدا به طور ناگهانی [مانند صاعقه و صیحه آسمانی] یا آشکار [مانند بیماری‌های مهلك] به سوی شما آید، آیا جز گروه ستمکار هلاك می‌شوند؟ 47

و پیامبران را جز مژده دهنده و بیم رسان نمی‌فرستیم؛ پس کسانی که ایمان بیاورند و [مفاسد خود را] اصلاح کنند نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می‌شوند. 48

و آنان که آیات ما را تکذیب کردند، به سزای نافرمانی‌هایشان عذاب به آنان خواهد رسید. 49

بگو: من به شما نمی‌گویم که خزینه‌ها و گنجینه‌های خدا نزد من است، و نیز غیب هم نمی‌دانم، و نمی‌گویم که فرشته‌ام؛ فقط از آنچه به من وحی شده پیروی می‌کنم. بگو: آیا [اعراض کننده از وحی که] نابینا [ست] و [پیرو وحی که] بینا [ست] یکسانند؟! پس چرا نمی‌اندیشید؟! 50

و به وسیله این قرآن کسانی که از محشور شدن به سوی پروردگارشان می‌ترسند، هشدار ده که آنان را [در آن روز هول‌انگیز] در برابر خدا سرپرست و شفیع نخواهد بود؛ [این هشدار برای این است که] پرهیزند. 51

و آنان که بامدادان و شامگاهان پروردگارشان را می‌خوانند [و با این خواندن] خشنودی او را می‌خواهند، از نزد خود مران. نه چیزی از حساب [عمل] آنان بر عهده توست، و نه چیزی از

ترجمه قرآن کریم، ص: 136

حساب [کار] تو بر عهده آنان است که آنان را برای و [به سبب راندنشان] از ستمکاران باشی. 52

و ما این گونه توانگران را به مؤمنان تهدستی که در کنار تو هستند آزمودیم، تا [توانگران با تعجب و استهزا] بگویند: آیا اینانند که خدا از میان ما بر آنان مَتّ نهاده [و نعمت ایمان و عمل صالح داده و بر ما برتری بخشیده؟!]. آیا خدا به سپاس‌گزاران داناتر نیست؟ 53

و هرگاه کسانی که به آیات ما ایمان می آورند به نزد تو آیند، بگو: سلام بر شما، پروردگارتان رحمت را بر خود مقرر کرده؛ بنابراین هرکس از شما به نادانی کار زشتی مرتکب شود، سپس بعد از آن توبه کند و [مفاسد خود را] اصلاح نماید [مشمول آمرزش و رحمت خدا شود]؛ زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است. 54

و این گونه آیات را بیان می کنیم تا [حق روشن شود و] راه و رسم گناهکاران آشکار گردد. 55

بگو: من از پرستیدن کسانی که شما به جای خدا می پرستید نفی شده ام. بگو: من از خواسته های نا مشروع شما پیروی نمی کنم، که در آن صورت گمراه شده و از راه یافتگان خواهم بود. 56

بگو: من بر دلیل روشنی [مانند قرآن] از سوی پروردگارم هستم و حال آنکه شما آن را تکذیب کردید، عذابی که به آن شتاب دارید در اختیار من نیست. فرمان و حکومت فقط به دست خداست، همواره حق را بیان می کند و او بهترین داوران و جداکنندگان [حق از باطل] است. 57

بگو: اگر عذابی که به آن شتاب دارید در اختیار من بود، یقیناً کار میان من و شما به سرعت تمام شده بود؛ و خدا به ستمکاران داناتر است [که چه زمانی آنان را عذاب کند]. 58

و کلیدهای غیب فقط نزد اوست، و کسی آنها را جز او نمی داند.

و به آنچه در خشکی و دریاست، آگاه است، و هیچ برگی نمی افتد مگر آنکه آن

ترجمه قرآن کریم، ص: 137

را می داند، و هیچ دانه ای در تاریکی های زمین، و هیچ تر و خشکی نیست مگر آنکه در کتابی روشن [ثبت] است. 59

او کسی است که شبانگاهان روح شما را به وقت خواب می گیرد، و آنچه را در روز [از نیکی و بدی] به دست می آورد می داند؛ سپس شما را در روز [با برگرداندن روح به جسمتان از خواب] بر می انگیزد تا اجل مُعین سر آید؛ آن گاه بازگشت شما به سوی اوست؛ سپس شما را به آنچه همواره انجام می دادید آگاه می کند. 60

و اوست که بر بندگان چیره است، و همواره نگهبانی [از فرشتگان] برای [حفاظت] شما [از حوادث و بلاها] می‌فرستد تا هنگامی که یکی از شما را مرگ در رسد [در این وقت] فرستادگان ما جانش را می‌گیرند؛ و آنان [در مأمریت خود] کوتاهی نمی‌کنند. 61

سپس [همه را] به سوی خدا، سرپرست و مولای به حقشان بازمی‌گردانند. آگاه باشید! [که در آن روز] فرمانروایی و حکومت مطلق فقط ویژه اوست؛ و او سریع‌ترین حساب‌گران است. 62

بگو: چه کسی شما را از تاریکی‌های خشکی و دریا نجات می‌دهد؟ در حالی که او را [برای نجات خود] از روی فروتنی و زاری و مخفیانه به کمک می‌طلبید؛ [و می‌گویید] که اگر ما را از این [تنگناها و مهلکه‌ها] نجات دهد، بی‌تردید از سپاس‌گزاران خواهیم بود. 63

بگو: خدا شما را از آن [سختی‌ها] و از هر اندوهی نجات می‌دهد، باز شما به او شرک می‌ورزید [و به ناسپاسی می‌گرایید]. 64

بگو: او توانست که از بالای سرتان یا از زیر پاهایتان عذابی بر شما برانگیزد، یا شما را گروه‌گروه و حزب‌حزب به جان هم اندازد، [تا وضعتان به اختلافات سنگین و کینه‌های سخت بیانجامد]، و مزه تلخ جنگ و خونریزی را به هر گروه شما به وسیله گروه دیگر بچشانند؛ با تأمل بنگر چگونه آیات خود را به صورت‌های گوناگون بیان می‌کنیم تا بفهمند. 65

و قوم تو [قرآن] را در حالی که حق است تکذیب کردند؛ بگو: من بر [هدایت و پاداش و کیفر] شما کارساز و صاحب اختیار نیستم. 66

برای هر خبری [از مژده‌ها و بیم‌ها] قرارگاهی است، و به زودی [ظهور و تحقق آنها را در قرارگاه‌هایشان] خواهید دانست. 67

و هرگاه کسانی را دیدی که در آیات ما [به قصد شبهه اندازی] به یاهو گویی و سخن بی‌منطق می‌پردازند از آنان روی گردان [و مجلسشان را ترک کن] تا در سخنی دیگر در آیند. و اگر شیطان تو را

ترجمه قرآن کریم، ص: 138

[نسبت به ترک مجلسشان] به فراموشی اندازد، پس از یاد آوردن [به سرعت بیرون برو و] با گروه ستمکاران منشین. 68

و چیزی از حساب ستمکاران [مغالطه گر] بر عهده کسانی که [به ناچار سخنان آنان را می شنوند ولی از نشستن با آنان] می پرهیزند نیست؛ بلکه [بر عهده اهل تقواست که یاوه گویان را] پند دهند، تا [از گفتار باطل و بی پایه خود] بپرهیزند.

69

و کسانی که دینشان را بازی و سرگرمی گرفتند، و زندگی دنیا آنان را فریفت، و اگذار؛ و [مردم را] با قرآن اندرز ده؛ که مبادا کسی [در روز قیامت] به [کیفر] آنچه [از گناهان] مرتکب شده [از رحمت و ثواب] محروم ماند [و به هلاکت سپرده شود]؛ و او را در برابر خدا سرپرست و یاور و شفیع نباشد؛ و اگر [برای رهایی اش از عذاب] هر گونه عوضی بپردازد از او پذیرفته نشود. آنانند که به سبب آنچه [از اعمال زشت] مرتکب شده اند [از رحمت و ثواب] محروم مانده [و به هلاکت سپرده شده] اند. و به خاطر آنکه همواره [به آیات الهی] کفر می ورزیدند برای آنان نوشابه ای از آب جوشان و عذاب دردناک است. 70

بگو: آیا به جای خدا معبودی را پرستیم که نه سودی به ما رساند و نه زیانی؟ و ما را پس از آنکه خدا هدایت کرد [به سبب شرك و بت پرستی] به فرهنگ و فضای جاهلیت بازگردانند، مانند کسی که شیاطین عقلش را ربوده اند و در زمین سرگردان [و بی هدف و گمراه] است، در حالی که برای او یارانی است که وی را به سوی هدایت دعوت می کنند که به جانب ما بیا [ولی او به سبب سرگردانی و حیرت زدگی نمی پذیرد]. بگو: یقیناً هدایت خدا همان هدایت [واقعی] است، و ما مأموریم که تسلیم پروردگار جهانیان باشیم.

71

و [نیز به ما فرمان داده اند که به شما اعلام کنیم] نماز را بر پا دارید و از خدا پروا کنید، و اوست که به سوی شما محشور می شوید. 72

اوست که آسمان ها و زمین را به درستی آفرید؛ و روزی

ترجمه قرآن کریم، ص: 139

که [اراده اش به آفریدن چیزی تعلق گیرد] می گوید: باش، پس بی درنگ می باشد؛ گفتارش حق است؛ و روزی که در صور دمیده شود فرمانروایی و حاکمیت مطلق ویژه اوست، دانای نمان و آشکار است، و او حکیم و آگاه است. 73

و [یاد کنید] هنگامی که ابراهیم به پدرش آزر [شخصی که بنابر روایات اهل بیت علیهم السلام، پدر خوانده یا عمویش بود] گفت: آیا بت‌هایی را به عنوان معبود خود انتخاب می‌کنی؟ قطعاً من تو و قومت تو را در گمراهی آشکار می‌بینم.

74

و این گونه فرمانروایی و مالکیت و ربوبیت خود را بر آسمان‌ها و زمین به ابراهیم نشان می‌دهیم تا از یقین‌کنندگان شود،

75

چون [تاریکی] شب او را فرو گرفت، ستاره‌ای دید [برای محکوم کردن ستاره پرستان با تظاهر به ستاره پرستی] گفت: این پروردگار من است؛ هنگامی که ستاره غروب کرد، گفت: من غروب‌کنندگان را دوست ندارم. 76

هنگامی که ماه را در حال طلوع دید [برای محکوم کردن ماه‌پرستان با تظاهر به ماه‌پرستی]، گفت: این پروردگار من است؛ چون ماه غروب کرد، گفت: یقیناً اگر پروردگار مرا هدایت نکند بدون شک از گروه گمراهان خواهم بود. 77

وقتی خورشید را در حال طلوع دید [برای محکوم کردن خورشیدپرستان با تظاهر به خورشید پرستی] گفت: این پروردگار من است، این بزرگ‌تر است؛ و هنگامی که غروب کرد، گفت: ای قوم من! بی‌تردید من [با همه وجود] از آنچه شریک خدا قرار می‌دهید بیزارم. 78

من به دور از انحراف و با قلبی حق‌گرا همه وجودم را به سوی کسی که آسمان‌ها و زمین را آفرید، متوجه کردم و از مشرکان نیستم. 79

قومش با او به گفتگوی بی‌منطق برخاستند، گفت: آیا درباره خدا با من گفتگوی بی‌منطق می‌کنید و حال آنکه او مرا هدایت کرد؟ و من از آنچه که شما شریک او قرار می‌دهید نمی‌ترسم مگر آنکه پروردگارم چیزی را [درباره من] بخواهد، دانش پروردگارم همه چیز را فراگرفته است، آیا [برای فهم توحید] هشیار

ترجمه قرآن کریم، ص: 140

نمی‌شوید؟ 80

چگونه از آنچه شما شریک او قرار داده‌اید بترسم؟! در حالی که خود شما از اینکه چیزی را شریک خدا گرفته‌اید که خدا هیچ دلیلی بر حقانیت آن بر شما نازل نکرده نمی‌ترسید، اگر حقایق را می‌دانید [بگویید] کدام یک از دو گروه [خداپرستان و مشرکان] به اینی [از عذاب خدا] سزاوارترند؟ 81

کسانی که ایمان آوردند و ایمانشان را به ستمی [چون شرك] نیامیختند، یعنی [از عذاب] برای آنان است، و آنان راه یافتگانند. 82

و آن [دلایل استوار] حجت و برهان ما بود که به ابراهیم در برابر قومش عطا کردیم؛ هر که را بخواهیم [به] درجاتی بالا می‌بریم؛ زیرا پروردگارت حکیم و داناست. 83

و اسحاق و یعقوب را به ابراهیم بخشیدیم، [و] هر يك را هدایت کردیم، و [نیز] نوح را پیش از این هدایت نمودیم، و از فرزندان او داود و سلیمان و ایوب و یوسف و موسی و هارون را [هدایت کردیم؛] این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم.

84

و زکریا و یحیی و عیسی و الیاس را [نیز که از نسل اویند، هدایت نمودیم] همه از شایستگان بودند. 85

و اسماعیل و یسَع و یونس و لوط را [هدایت کردیم]، و همه را بر جهانیان برتری دادیم. 86

و از پدران و فرزندان و برادرانشان برخی را [برتری عطا کردیم]، و آنان را برگزیدیم و به راهی مستقیم هدایت نمودیم. 87

این هدایت خداست که هر کس از بندگان را بخواهد به آن هدایت می‌کند، و اگر [آنان با همه عظمت و مقامی که داشتند برای خدا] شريك قرار داده بودند، یقیناً آنچه عمل شایسته انجام می‌دادند، تباه و بی‌اثر می‌شد. 88

آنان کسانی هستند که به ایشان کتاب و منصب داوری و نبوت دادیم؛ پس اگر اینان [که به سبب مشرك بودنشان دشمنی و مخالفت می‌کنند] به این حقایق [که پایه‌های آیین الهی‌اند] کفر ورزند، یقیناً گروهی را

ترجمه قرآن کریم، ص: 141

[برای نگهبانی و مراعات امر نبوت و برنامه دین] می‌گماریم که نسبت به آنها کافر نیستند. 89

آنان [که در آیات گذشته به عنوان پیامبران از ایشان یاد شد] کسانی هستند که خدا هدایتشان کرد، پس به هدایت آنان اقتدا کن، [و به قوم خود] بگو: در برابر رسالتم پاداشی از شما نمی‌خواهم، این [قرآن] جز کلامی استوار و باارزش و پندی برای جهانیان نیست. 90

[یهودیان بر ضد پیامبر اسلام به سفسطه‌گری پرداختند چون] آنان خدا را آن گونه که سزاوار اوست نشناختند، چرا که گفتند: خدا بر هیچ بشری چیزی نازل نکرده. بگو:

کتابی را که موسی آورده چه کسی نازل کرده؟ کتابی که برای مردم نور [و روشنگر حقایق] و [سرتاسر] هدایت است، شما آن را در طومارهای پراکنده قرار می‌دهید، بخشی از آن را [که دلخواه شماست برای مردم] آشکار می‌کنید و بسیاری از آن را [که گواه نبوت پیامبر اسلام است] پنهان می‌دارید و حال آنکه حقایقی که نه شما می‌دانستید و نه پدرانان [به وسیله تورات] به شما آموخته شد. بگو: [فقط در همه امور] خدا نه غیر او سپس آنان را رها کن تا در باطل گویی و خرافاتشان بازی کنند.

91

این [قرآن] کتابی است پرفایده، که ما آن را نازل کردیم، تصدیق کننده کتاب‌های آسمانی پیش از خود است، [نزولش] برای این است که مردم مکه و کسانی را که پیرامون آنند بیم دهی؛ و آنان که به آخرت ایمان دارند به آن ایمان می‌آورند، و آنان همواره بر نمازشان محافظت می‌کنند. 92

چه کسی ستمکارتر از کسی است که به خدا دروغ می‌بندد، یا می‌گوید: به من وحی شده؛ در حالی که چیزی به او وحی نشده است، و نیز کسی که بگوید: من به زودی مانند آنچه خدا نازل کرده نازل می‌کنم؟! ای کاش ستمکاران را هنگامی که در سخی‌ها و شداید مرگ‌اند بینی در حالی که فرشتگان دست‌های خود را [به سوی آنان] گشوده [و فریاد می‌زنند] جانتان را بیرون کنید، امروز [که روز وارد شدن به جهان دیگر است] به سبب سخنانی که به ناحق درباره خدا می‌گفتید واز پذیرفتن آیات او تکبر می‌کردید، به عذاب

ترجمه قرآن کریم، ص: 142

خوارکننده‌ای مجازات می‌شوید. 93

و [لحظه ورود به جهان دیگر به آنان خطاب می‌شود:] همان گونه که شما را نخستین بار [در رحم مادر تنها و دست خالی از همه چیز] آفریدیم، اکنون هم تنها به نزد ما آمدید، و آنچه را در دنیا به شما داده بودیم پشت سر گذاشته و همه را از دست دادید، و شفیعانتان را که [در ربوبیت و عبادت ما] شریک می‌پنداشتید، همراه شما نمی‌بینیم، یقیناً پیوندهای شما [با همه چیز] بریده، و آنچه را شریکان خدا گمان می‌کردید از دستتان رفته و گم شده است. 94

بی تردید خدا شکافنده دانه و هسته است؛ زنده را از مرده بیرون می آورد، و بیرون آورنده مرده از زنده است؛ این است خدا، پس چگونه شما را [از حق] به سوی باطل بازمی گردانند؟ 95

شکافنده صبح [از پرده تاریک شب است] و شب را برای آرامش قرار داد، و خورشید و ماه را وسیله ای برای محاسبه و اندازه گیری زمان مقرر فرمود؛ این است اندازه گیری آن توانای شکست ناپذیر ودانا. 96

و اوست که ستارگان را برای شما پدید آورد تا به وسیله آنها در تاریکی های خشکی و دریا راه یابید؛ مسلماً ما آیات خود را برای قومی که دانایند بیان کردیم. 97

و اوست که شما را از یک تن آفرید، برخی [از شما] استقرار یافته [در زمین] و برخی به ودیعت نهاده [در اصلااب و رحم هاینده]؛ ما آیات خود را برای قومی که می فهمند بیان کردیم.

98

اوست که از آسمان آبی فرستاد، و به وسیله آن گیاهان گوناگون را [از زمین] بیرون آوردیم، و از آن گیاهان ساقه ها و شاخه های سبز خارج کردیم، و از آن ساقه ها و شاخه ها دانه های متراکم درمی آوریم، و از شکوفه درخت خرما خوشه های سر فروشته [به وجود می آوریم]، و باغ هایی از انگور و زیتون و انار شبیه به هم و بی شباهت به هم [در دسترس شما قرار می دهیم]؛ به میوه اش چون میوه دهد و به رسیدن و کامل شدنش با تأمل بنگرید، مسلماً در این [امور] برای قومی که ایمان می آورند، نشانه هایی [بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 143

توحید، ربوبیت و قدرت خدا] ست. 99

[مشرکان] برای خدا شریکائی از جن قرار دادند، در حالی که همه آنها را خدا آفریده و از روی نادانی برای خدا پسران و دخترانی انگاشتند؛ منزه و برتر است از آنچه او را به آن وصف می کنند. 100

[او] پدید آورنده آسمان ها و زمین است، چگونه او را فرزندی باشد؟! در صورتی که برای او همسری نبوده، و همه چیز را او آفریده؛ و او به همه چیز داناست. 101

این است خدا پروردگار شما، جز او معبودی نیست، آفریننده همه چیز است؛ پس تنها او را پرستید، و او کارساز هر چیز است. 102

چشم‌ها او را در نمی‌یابند، ولی او چشم‌ها را درمی‌یابد، و او لطیف و آگاه است. 103

بی‌تردید برای شما از سوی پروردگارتان دلایلی روشن آمده، پس هر که [به وسیله آن دلایل بینا شود و حقایق را با چشم دل] ببیند به سود خود اوست و هر که [با پشت کردن به دلایل] کوردل شود [و از دیدن حقایق محروم گردد] به زیان خود اوست، [وظیفه من ابلاغ پیام خداست] و بر شما حافظ و نگهبان نیستم.

104

این چنین، آیات [خود] را به صورت‌های گوناگون بیان می‌کنیم [تا هدف‌هایی تحقق یابد]، یکی اینکه منکران با متهم کردن تو که این آیات را از دیگران فرا گرفته‌ای، شقاوت خود را کامل کنند و دیگر اینکه آن را برای گروهی که دانایند، روشن سازیم. 105

از آنچه از سوی پروردگارت به تو وحی شده پیروی کن، هیچ معبودی جز او نیست، و از مشرکان روی بگردان. 106

اگر خدا می‌خواست آنان [به طور اجبار] شرك نمی‌آوردند، [ولی خواست خدا آزادی انسان در انتخاب است] و ما تو را بر آنان کارساز قرار ندادیم [تا آنان را به اجبار به پذیرش دین وادار کنی]. 107

و معبودانی را که کافران به جای خدا می‌پرستند، دشنام ندهید، که آنان هم از روی دشمنی و نادانی خدا را دشنام خواهند داد. این گونه برای هر امتی عملشان را آراستیم [تا به کیفر لجاجت و عنادشان گمان کنند که آنچه انجام می‌دهند نیکوست]، سپس بازگشت همه آنان به سوی پروردگارشان خواهد بود، نهایتاً آنان را به

ترجمه قرآن کریم، ص: 144

اعمالی که همواره انجام می‌دادند، آگاه می‌کند. 108

با سخت‌ترین سوگندهایشان به خدا سوگند خوردند که اگر معجزه دلخواهشان برای آنان آید، قطعاً به آن ایمان می‌آورند، بگو:

معجزات فقط در اختیار خداست، و شما [ای مردم مؤمن!] چه می دانید [که حقیقت چیست؟] حقیقت این است که اگر آن معجزه هم بیاید ایمان نمی آورند. 109

و دل‌ها و دیدگانشان را [که وسیله فهم و بصیرت است، به سزای لجاجت و عنادشان] وارونه و دگرگون کردیم، [به این سبب با آمدن معجزه دلخواهشان هم ایمان نمی آورند] همان گونه که نخستین بار به آیات قرآن ایمان نیاوردند، آنان را در طغیانشان رها می کنیم تا پیوسته سرگردان باشند. 110

و مسلماً اگر ما فرشتگان را به سوی آنان نازل می کردیم، و مردگان با آنان سخن می گفتند، و همه چیز را گروه گروه در برابرشان جمع می کردیم، باز هم [از روی اراده و اختیار] ایمان نمی آوردند؛ مگر آنکه خدا [ایمان آوردنشان را به طور اجبار] بخواهد، ولی بیشترشان نادانی و جهالت می ورزند. 111

و این گونه برای هر پیامبری دشمنانی از شیاطین انس و جن قرار دادیم، که برای فریب مردم همواره گفتاری باطل ولی به ظاهر آراسته و دلپسند به یکدیگر القاء می کنند، و اگر پروردگارت می خواست چنین نمی کردند، پس آنان و آنچه را به دروغ به هم می بافند واگذار. 112

و [ما به عنوان آزمایش بندگان از القای گفتار باطل توسط شیاطین انس و جن به یکدیگر مانع نشدیم] تا دل‌های کسانی که به آخرت ایمان ندارند به آن القائات متمایل شود، و آن را بپسندد و [برای رسیدن به منتهای شقاوت که کیفر لجاجت و عناد آنان است] هر عمل زشتی را که بخواهند انجام دهند، نهایتاً انجام دهند. 113

آیا جز خدا حاکم و داور بطلبیم؟! در حالی که اوست که این کتاب آسمانی را که [همه معارف و احکام در آن] به تفصیل بیان شده به سوی شما نازل کرد؛ و اهل کتاب [به ویژه دانشمندان آنان] می دانند که این کتاب [قرآن] از سوی پروردگارت به درستی و راستی نازل شده؛ پس [در اینکه معجزه خواهی منکران و مخالف‌های اهل کتاب از روی

ترجمه قرآن کریم، ص: 145

حقیقت جوی نیست] از تردیدکنندگان مباش. 114

و سخن پروردگارت از روی راستی و عدل کامل شد، سخنان او را تغییر دهنده‌ای نیست؛ و او شنوا و داناست.

اگر از بیشتر مردم روی زمین پیروی کنی [و آرا و خواسته‌هایشان را گردن نمی] تو را از راه خدا گمراه می‌کنند؛ آنان فقط از خیال و پندار [که پایه علمی و منطقی ندارد] پیروی می‌کنند، و تنها به حدس و خیال تکیه می‌زنند. 116

یقیناً پروردگارت به کسی که از راه او گمراه می‌شود و نیز به راه یافتگان داناتر است. 117

بنابر این اگر به آیات خدا ایمان دارید، از گوشت حیوان حلال گوشتی که [وقت ذبح شدن] نام خدا را بر او برده‌اند بخورید [نه از ذبیحه گمراهان]. 118

و شما را چه شده [که به دنبال یاوه‌گویی مشرکان] از آنچه [چون گوشت ذبیحه‌ای] که نام خدا بر آن برده شده نمی‌خورید؟! در صورتی که آنچه را خدا بر شما حرام نموده برای شما بیان کرده است، مگر چیزی که [برای حفظ جاننان] به خوردن آن ناچار شوید؛ و قطعاً بسیاری [از بداندیشان]، دیگران را از روی جهل و نادانی با خواسته‌های نامشروع خود گمراه کرده‌اند؛ یقیناً پروردگارت به تجاوزکاران [از حدود حق] داناتر است. 119

گناه آشکار و پنهان را رها کنید؛ قطعاً کسانی که مرتکب گناه می‌شوند به زودی در برابر آنچه همواره مرتکب می‌شدند، مجازات خواهند شد. 120

از آنچه [هنگام ذبح شدن] نام خدا را بر آن نبرده‌اند نخورید؛ مسلماً خوردن آن بدکاری و نافرمانی [از حق] است؛ قطعاً شیاطین [شبهات ناروایی را به ضد احکام خدا] به دوستانشان القاء می‌کنند تا با شما [درباره احکام خدا] گفتگوی بی‌منطق کنند، و اگر از آنان پیروی کنید، یقیناً شما هم مشرکید. 121

آیا کسی که [از نظر عقلی و روحی] مرده بود و ما او را [به وسیله هدایت و ایمان] زنده کردیم، و برای وی نوری قرار دادیم تا در پرتو آن در میان مردم [به درستی و سلامت] زندگی کند، مانند کسی است که در تاریکی‌ها [بی‌جهل و گمراهی] است و از آن بیرون شدنی نیست؟! این گونه برای کافران [به خاطر لجاجت و عنادشان] آنچه انجام می‌دادند، آراسته شد

ترجمه قرآن کریم، ص: 146

[تا گمان کنند اعمالی را که انجام می‌دهند نیکوست]. 122

و این گونه [که در مکه می‌بینی] در هر آبادی و شهری رؤسا و سردمداران گنهکاری قرار دادیم تا در آن [برای گمراه کردن مردم] نیزنگ زنند، ولی جز به خودشان نیزنگ نمی‌زنند، و [این واقعیت را] درک نمی‌کنند. 123

و چون آیه و معجزه‌ای [بخاطر هدایت یافتنشان] به سوی آنان آید، می‌گویند: هرگز ایمان نمی‌آوریم تا نظیر آنچه به پیامبران خدا داده شده به ما هم داده شود. خدا دانایست که مقام رسالت را در کجا قرار دهد؛ به زودی آنان را که گناه کرده‌اند به کیفر نیرنگی که [همواره برای گمراه کردن مردم] می‌زدند، در پیشگاه خدا خواری و عذاب سخت خواهد رسید. 124

پس کسی را که خدا بخواد هدایت کند، سینه‌اش را برای [پذیرفتن] اسلام می‌گشاید؛ و کسی را که [به خاطر لجبختی و عنادش] بخواد گمراه نماید، سینه‌اش را چنان تنگ می‌کند که گویی به زحمت در آسمان بالا می‌رود؛ خدا این گونه پلیدی را بر کسانی که ایمان نمی‌آورند، قرار می‌دهد. 125

و این [قرآن و اسلام] راه مستقیم پروردگار توست؛ ما آیات را برای گروهی که متذکر می‌شوند بیان کردیم. 126

برای آنان نزد پروردگارشان خانه سلامت و امن است؛ و به پاداش کارهای پسندیده‌ای که همواره انجام می‌دادند یار و سرپرست آنان است. 127

و [یاد کنید] روزی که همه جن و انس را جمع می‌کنیم [و به طایفه جن می‌گوییم:] ای گروه جن! شما [با وسوسه و اغواگری خود] در بسیاری از انسان‌ها میل و رغبت کردید [تا آنان را گمراه کنید] و دوستانشان از میان انسان‌ها می‌گویند: ای پروردگار ما! هر يك از ما دو گروه [پیشوایان و پیروان] از دیگری بهره‌برداری کردیم [ما پیروان به بهره‌های نامشروع رسیدیم، و پیشوایان از منحرف کردن ما بهره‌ناروا بردند] تا به آن مدت از عمری که برای ما مقرر کرده بودی رسیدیم. [خدا] می‌گوید: آتش جایگاه شماست، در آن جاودانه‌اید، مگر آنکه خدا نجات شما را بخواد؛ یقیناً پروردگارت حکیم و داناست.

128

این گونه برخی ستمکاران را بر برخی به کیفر گناهانی که همواره مرتکب

ترجمه قرآن کریم، ص: 147

می‌شدند، چیره می‌کنیم. 129

[در قیامت خطاب می‌رسد:] ای گروه جن و انس! آیا برای شما از جنس خودتان پیامبرانی نیامدند که همواره آیات مرا بر شما می‌خواندند و شما را از دیدار امروزتان هشدار می‌دادند؟ می‌گویند: ما به زیان خود گواهی می‌دهیم [که آمدند، ولی

ما تکذیبشان کردیم] و [جلوه‌های پر زرق و برق] زندگی دنیا آنان را فریفت، و [اکنون در این عرصه هول‌انگیز] به زیان خود گواهی می‌دهند که [در دنیا] کافر بودند. 130

این [فرستادن پیامبران] برای این است که پروردگارت مردم شهرها و آبادی‌ها را در حالی که اهلشان [پیش از آمدن پیامبران] بی‌خبر [از توحید و معاد و حقایق] باشند، از روی ستم هلاک نمی‌کند. 131

و [در قیامت] برای هر کدام [از دو گروه جن و انس] به سزای آنچه انجام می‌دادند، درجاتی [از ثواب و عذاب] است؛ و پروردگارت از آنچه انجام می‌دهند بی‌خبر نیست. 132

و پروردگارت بی‌نیاز و صاحب رحمت است، اگر بخواهد همه شما را هلاک می‌نماید، و پس از شما هر نسلی که بخواهد جایگزین شما می‌کند، همان گونه که شما را از نسل گروهی دیگر پدید آورد. 133

بی‌تردید آنچه [از ثواب و عقاب] به شما وعده می‌دهند، آمدنی است؛ و شما عاجز کننده خدا نیستید [تا بتوانید از دسترس قدرتش بیرون روید]. 134

بگو: ای قوم من تا جایی که در قدرت شماست [برای مبارزه با من و آیینم] بکوشید، من هم [در انجام دادن وظایفم] می‌کوشم، سپس خواهید دانست که سرانجام خوش سرای آخرت برای کیست؟ قطعاً ستمکاران در هیچ زمینه‌ای پیروز نمی‌شوند. 135

و مشرکان از زراعت و چهارپایانی که خدا آفریده برای او سهمی قرار دادند، و به گمان بی‌اساس خود گفتند: این سهم خدا، و این سهم بتان ما؛ [و عقیده داشتند] آنچه برای بتانشان باشد به خدا نمی‌رسد و آنچه برای خدا باشد

ترجمه قرآن کریم، ص: 148

[در صورتی که سهم بتان کمبودی داشته باشد] به آنها می‌رسد؛ بد است آنچه داوری می‌کنند. 136

مانند [این سهم‌بندی بی‌اساس که هوای نفسشان در نظرشان آراست] بتان، کشتن فرزندان‌شان را در نظرشان آراستند تا سرگردان و هلاکشان سازند و دینشان را بر آنان مُشْتَبِه [و آمیخته به بدعت‌ها و خرافات] کنند؛ اگر خدا می‌خواست [اجباراً] آن کار را نمی‌کردند [ولی اجبار به عمل و ترک آن مشمول خواست خدا نیست]؛ پس آنان را با آنچه دروغ می‌سازند واگذار. 137

و به گمان بی اساس خود گفتند: این چهار پایان و زراعتی که [سهم خدا و بتان است، خوردنش] ممنوع است، فقط کسی که ما بخواهیم باید از آنها بخورد، و [اینها] چهارپایانی است که سوار شدن بر آنان حرام است، و [نیز آنان را] چهارپایانی [بود] که [هنگام ذبح] نام خدا را بر آنها نمی بردند، در حالی که [این سنت ها و قوانین را به دروغ] به خدا نسبت می دادند؛ به زودی خدا آنان را در برابر آنچه دروغ می بستند، مجازات خواهد کرد. 138

و گفتند: آنچه در شکم این چهارپایان است [در صورتی که زنده بیرون آید] ویژه مردان ماست، و بر همسران حرام است، و اگر مرده باشد همگی در آن شریکند؛ به زودی خدا آنان را بر این فتوای بی پایه و باطلشان جزا خواهد داد، زیرا خدا حکیم و داناست. 139

قطعاً کسانی که فرزندان خود را از روی سبک مغزی و جهالت کشته اند، و آنچه را خدا روزی آنان کرده بود بر پایه دروغ بستن به خدا حرام شمرده اند، زیان کردند؛ به راستی که گمراه شدند و هدایت یافته نبودند. 140

و اوست که باغ هایی [که درختانش برافراشته] بر داریست و باغ هایی [که درختانش] بدون داریست [است]، و درخت خرما، و کشتزار با

ترجمه قرآن کریم، ص: 149

محصولات گوناگون، و زیتون، و انار شبیه به هم و بی شباهت به هم را پدید آورد. از میوه های آنها هنگامی که میوه داد بخورید، و حقّ [الهی] آن را روز دروکردنش [که به تمییدستان اختصاص داده شده] بپردازید، و از اسراف [در خوردن و خرج کردن] پرهیزید، که قطعاً خدا اسراف کنندگان را دوست ندارد. 141

و از دام ها، حیوانات باربر و حیوانات گُرک دار و پشم دهنده را [آفرید]؛ از آنچه خدا روزی شما کرده بخورید، و از گام های شیطان پیروی نکنید، که بی تردید او برای شما دشمنی آشکار است. 142

[از حیوانات حلال گوشت و قابل استفاده شما] هشت نوع را آفرید از گوسفند يك نر و يك ماده، از بز يك نر و يك ماده، بگو: آیا خدا، نر گوسفند و بز، یا ماده گوسفند و بز را یا آنچه را که رحم آن دو ماده در برگرفته حرام کرده؟ اگر راستگویید از روی علم و دانش به من خبر دهید.

143

و از شتر يك نر و يك ماده و از گاو يك نر و يك ماده [را آفرید] بگو:

آیا خدا نرینه شتر و گاو یا ماده هر دو را یا آنچه را که رحم آن دو ماده دربرگرفته حرام کرده؟ یا زمانی که خدا شما را به این [حرام ساختگی] سفارش کرد حاضر بودید، پس ستمکارتر از کسی که به خدا دروغ بندد تا مردم را از روی نادانی گمراه کند، کیست؟! مسلماً خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی کند. 144

بگو: در احکامی که به من وحی شده [خوراك] حرامی را بر خورنده‌ای که میل دارد آن را بخورد نمی یابم، مگر آنکه مردار یا خون ریخته شده [از رگ‌های حیوان] یا گوشت خوك باشد که یقیناً همه پلیدند، یا حیوانی که [هنگام ذبح] بر پایه نافرمانی از دستور خدا نام غیر

ترجمه قرآن کریم، ص: 150

خدا را بر آن برده‌اند؛ پس کسی که [برای نجات جان‌اش از خطر] به خوردن آنها ناچار شود در حالی که خواهان لذت نباشد و از حدّ لازم تجاوز نکند [گناهی بر او نیست؛] یقیناً پروردگارت بسیار آمرزنده و مهربان است. 145

و هر حیوان ناخن‌دار، و پیه گاو و گوسفند را بر یهودیان حرام کردیم مگر چربی‌هایی که بر پشت یا روده‌های آنان است یا آنچه آمیخته و مخلوط با استخوان است؛ این [تحریم] را به سبب ستم کردنشان به آنان کیفر دادیم، و یقیناً ما راستگوییم. 146

اگر تو را تکذیب کردند، بگو: پروردگارتان صاحب رحمتی گسترده است، ولی عذاب او را هم از گروه مجرمان باز نمی گردانند. 147

کسانی که برای خدا شریك قرار دادند به زودی خواهند گفت: اگر خدا می‌خواست نه ما شرك می‌ورزیدیم و نه پدرانمان، و نه چیزی [از حلال خدا را خودسرانه] حرام می‌کردیم [پس شرك و تحریم ما جبری بوده نه اختیاری] کسانی که پیش از اینان بودند [بر اساس همین عقیده باطل پیامبران را] تکذیب کردند تا عذاب و انتقام ما را چشیدند؛ بگو: آیا نزد شما دانشی [استوار و منطقی مستدل بر عقایدتان] هست که آن را برای ما آشکار کنید؟ شما فقط از پندارهای بی اساس و پوچ پیروی می‌کنید و جز به حدس و گمان تکیه نمی‌زنید. 148

بگو: دلیل و برهان رسا [که قابل ایراد و شك و تردید نیست] مخصوص خداست، و اگر خدا می‌خواست قطعاً همه شما را [به طور جبر] هدایت می‌کرد. 149

[به مدعیان تحریم‌های خودسرانه] بگو: گواهان خود را که گواهی می‌دهند بر اینکه خدا این امور را حرام کرده بیاورید. پس اگر گواهان هم گواهی دادند تو با آنان گواهی مده؛ [زیرا گواهی دادنشان ناحق

ترجمه قرآن کریم، ص: 151

و نارواست] و از خواسته‌های نامشروع کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و کسانی که به آخرت ایمان ندارند، و برای پروردگارشان شریک قرار می‌دهند، پیروی مکن. 150

بگو: بیایید تا آنچه را پروردگارتان بر شما حرام کرده بخوانم: اینکه چیزی را شریک او قرار مدهید، و به پدر و مادر نیکی کنید، و فرزندانان را از [ترس] تنگدستی به قتل نرسانید، ما شما و آنان را روزی می‌دهیم، و به کارهای زشت چه آشکار و چه پنهانش نزدیک نشوید، و انسانی که خدا او را محترم شمرده جز به حق نکشید؛ خدا این [گونه] به شما سفارش کرده تا بیندیشید. 151

و به مال یتیم جز به روشی که نیکوتر است، نزدیک نشوید تا به حدّ بلوغ [بدنی و عقلی] خود برسد، و پیمان و ترازو را بر اساس عدالت و پر و کامل بدهید؛ هیچ کس را جز به اندازه توانش تکلیف نمی‌کنیم؛ و هنگامی که سخن گوید، عدالت ورزید هر چند درباره خویشان باشد، و به پیمان خدا وفا کنید؛ خدا این [گونه] به شما سفارش کرده تا پند گیرید. 152

و مسلماً این [برنامه‌های محکم و استوار و قوانین و مقررات حکیمانه] راه مستقیم من است؛ بنابراین از آن پیروی کنید و از راه‌های دیگر پیروی نکنید که شما را از راه او پراکنده می‌کند؛ خدا این [گونه] به شما سفارش کرده تا پرهیزکار شوید.

153

سپس به موسی کتاب دادیم برای اینکه [نعمت خود را] بر آنان که نیکی کردند کامل کنیم، و به خاطر اینکه همه احکام و معارفی که مورد نیاز بنی اسرائیل بود، تفصیل و توضیح دهیم و به سبب اینکه هدایت و رحمتی [برای آنان] باشد تا به لقای پروردگارشان ایمان آورند.

154

و این [قرآن] کتابی پرفایده است که ما آن را نازل کردیم پس آن را پیروی

ترجمه قرآن کریم، ص: 152

کنید و [از مخالفت با آن] بپرهیزید تا مشمول رحمت شوید. 155

[آری، قرآن را نازل کردم] تا [شما مشرکان] نگوئید: کتاب آسمانی فقط بر دو گروه پیش از ما [یهود و نصاری] نازل شد و [چون به لغت ما نبود] از [یاد گرفتن] قرائت آنان و آموزششان بی خبر ماندم. 156

یا نگوئید: اگر کتاب آسمانی بر ما نازل می شد، مسلماً از آنان راه یافته تر بودیم، اینک برهانی آشکار و هدایت و رحمتی از سوی پروردگارتان برای شما آمد، پس ستمکارتر از کسی که آیات خدا را تکذیب کند و از آن ها روی بگرداند کیست؟ به زودی کسانی که از آیات ما روی می گردانند، به خاطر روی گرداندنشان به عذابی سخت مجازات خواهیم کرد. 157

آیا جز این انتظار دارند که فرشتگان [عذاب] به سویشان آیند، یا [قیامت] پروردگارت [که روز جلوه کامل حق و ظهور وانکشاف تام توحید است] بیاید، یا برخی از نشانه های پروردگارت [مانند مرگ و آثار پس از آن] تحقق یابد؟

روزی که برخی از نشانه های پروردگارت به ظهور آید، ایمان آوردن کسی که پیش از این ایمان نیاورده یا در حال ایمانش عمل شایسته ای انجام نداده سودی نخواهد داشت. بگو: [شما با این وضع ناروایی که دارید] منتظر [عذاب] باشید. ما هم منتظریم [که عذاب خدا به شما برسد]. 158

مسلماً کسانی که دینشان را بخش بخش کردند، و گروه گروه شدند، تو را هیچ پیوندی با آنان نیست، کار آنان فقط با خداست، سپس به اعمالی که همواره انجام می دادند آگاهشان می کند. 159

هر کس کار نیک بیاورد، پاداشش ده برابر آن است، و آنان که کار بد بیاورند، جز به مانند آن مجازات نشوند و مورد ستم قرار نمی گیرند. 160

بگو: یقیناً پروردگارم مرا به راه مستقیم هدایت کرد، به دینی پایدار و استوار، دین ابراهیم یکتاپرست حق گرا، و او از مشرکان نبود. 161

ترجمه قرآن کریم، ص: 153

بگو: مسلماً نماز و عبادتم و زندگی کردن و مرگم برای خدا پروردگار جهانیان است. 162

او را شریکی نیست، و به این [یگانه پرستی] مأمورم، و نخستین کسی هستم که [در این آیین] تسلیم [فرمانها و احکام] اوسم. 163

بگو: آیا جز خدا پروردگاری بجوم در حالی که او پروردگار هر چیزی است؟! و هیچ کس جز به زیان خود [عمل زشتی] مرتکب نمی شود، و هیچ سنگین باری بارگناه دیگری را بر نمی دارد؛ سپس بازگشت همه شما به سوی پروردگارتان خواهد بود، پس شما را به [حقانیت] آنچه درباره آن [با مردم مؤمن] اختلاف می کردید آگاه می کند. 164

اوست کسی که شما را در زمین، جانشینان [نسل های گذشته] قرار داد، و [پایه های مادی و معنوی] برخی از شما را بر برخی دیگر به درجاتی بالا برد تا شما را در آنچه به شما عطا کرده بیازماید؛ قطعاً پروردگارت زود کیفر است، و یقیناً بسیار آمرزنده و مهربان است. 165

سوره اعراف

7- مکی 206 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

المص 1

این کتابی [با عظمت] است که به سوی تو نازل شده، تا به وسیله آن مردم را بیم دهی و برای مؤمنان [مایه] تذکر و پند باشد، بنابر این [بر اساس مسئولیتی که داری] نباید در درونت از ناحیه [تبلیغ] آن سختی و مشقت باشد.

2

آنچه را از سوی پروردگارتان به جانب شما نازل شده پیروی کنید، و از معبودانی غیر او پیروی ننمایید، ولی بسیار اندک پند می گیرید. 3

چه بسیار شهرهایی که اهلش را [به سبب گناهانشان] هلاک کردیم و عذاب ما در حالی که شب یا نیم روز در استراحت و آرامش بودند، به آنان رسید!! 4

زمانی که عذاب ما به سویشان آمد، اعترافشان جز این نبود که گفتند: قطعاً ما ستمکار بوده ایم.

ترجمه قرآن کریم، ص: 154

5

[روز قیامت] از کسانی که پیامبران به سویشان فرستاده شده [درباره پذیرفتن و نپذیرفتن رسالت پیامبران]، و از شخص پیامبران [درباره تبلیغ دین] به طور یقین پرسش خواهیم کرد. 6

بی تردید برای آنان [در آن روز، عقاید، اعمال و اخلاقشان را] از روی دانشی [دقیق و فراگیر] بیان خواهیم کرد؛ [زیرا] ما هیچ گاه از آنان غایب نبوده ایم. 7

میزان [سنجش اعمال] در آن روز حق است؛ پس کسانی که اعمال وزن شده آنان وزین و با ارزش باشد پیروزند.

8

و کسانی که اعمال وزن شده آنان سبک و بی ارزش باشد، به سبب اینکه همواره به آیات ما ستم می ورزیدند، به خود زیان زده [و سرمایه وجودشان راتباه کرده] اند. 9

و شما را در زمین جای دادیم، و در آن برای شما وسایل و ابزار زندگی قرار دادیم، ولی بسیار اندک سپاس می گزارید. 10

و شما را آفریدیم، سپس شما را صورت گری کردیم، آن گاه به فرشتگان گفتیم: بر آدم سجده کنید؛ بی درنگ همه سجده کردند، جز ابلیس که از سجده کنندگان نبود. 11

خدا فرمود: چون تو را به سجده فرمان دادم، چه چیز تو را مانع شد که سجده نکردی؟ گفت: من از او بترسم، مرا از آتش پدید آورده ای و او را از گل آفریدی. 12

خدا فرمود: از این محل ملکوتی [که عرصه فروتنی و فرمانبرداری است] فرود آی؛ زیرا تو را نرسد که در این جایگاه بلند، بزرگ منشی کنی پس بیرون شو که قطعاً از خوارشدگانی. 13

گفت: مرا تا روزی که [مردگان] برانگیخته شوند، مهلت ده.

14

خدا فرمود: البته تو از مهلت یافتگانی. 15

گفت: [اکنون که به کیفر تکبرم] مرا به راه شر و فساد انداختی، یقیناً بر سر راه مستقیم تو [که رهروانش را به سعادت ابدی می‌رساند] در کمین بندگان خواهم نشست. 16

سپس از پیش رو و پشت سر و از طرف راست و از جانب چپشان بر آنان می‌تازم و [تا جایی آنان را دچار وسوسه و اغواگری می‌کنم که] بیشترشان را سپاس‌گزار نخواهی یافت. 17

خدا فرمود: از این

ترجمه قرآن کریم، ص: 155

جایگاهت در حالی که مستحق سرزنش و رانده شدنی بیرون شو که قطعاً هر که از آنان از تو پیروی کند، بی‌تردید جهنم را از همه شما لبریز خواهم کرد. 18

و [گفتم: ای آدم! تو و همسرت در این بهشت سکونت گیرید، و از هر جا [و هر نوع میوه‌ای] که خواستید بخورید، و به این درخت نزدیک نشوید که ازستمکاران [بر خود] خواهید شد. 19

پس شیطان، آن دو را وسوسه کرد تا آنچه از شرمگاه بدنشان بر آنان پوشیده بود نمایان کند، [وسوسه‌اش این بود که به هر دو] گفت: پروردگارتان شما را از این درخت نهی نکرده مگر از این جهت که مبادا دو فرشته گردید، یا از جاودانان شوید. 20

و برای هر دو سوگند سخت و استوار یاد کرد که یقیناً من برای شما از خیر خواهانم [و قصد فریب شما را ندارم]. 21

پس آن دو را با مکر و فریب از مقام و منزلتشان فرود آورد [و به خوردن درخت ممنوعه نزدیک کرد]، هنگامی که از آن درخت چشیدند، شرمگاه بدنشان بر دو نفرشان نمایان شد و هر دو دست به کار چسبانیدن برگ [درختان] بهشت به خود شدند؛ و پروردگارشان بر آن دو بانگ زد:

آیا من شما را از آن درخت نهی نکردم، و به شما نگفتم: بی‌تردید شیطان نسبت به شما دشمنی آشکار است؟! 22

گفتند: ای پروردگار ما! ما بر خود ستم ورزیدیم، و اگر ما را نیامرزی و به ما رحم نکنی مسلماً از زیانکاران خواهیم بود.

خدا فرمود: از این جایگاه و مقام فرود آیید، در حالی که دشمن یکدیگرید، و برای شما در زمین تا مدتی قرارگاه و مایه برخورداری است. 24

پروردگار فرمود: در آن زندگی می کنید، و در آن می میرید، و از آن بیرون می آیید. 25

ای فرزندان آدم! ما برای شما لباسی که شرمگاهتان را می پوشاند و لباسی فاخر که مایه زینت و جمال است، پدید آوردیم؛ و لباس تقوا [که انسان را از آلودگی های ظاهر و باطن بازمی دارد] بهتر است، و این [لباس که با استفاده از آن انسان به سعادت ابدی می رسد] از نشانه های خداست، باشد که متذکر [این حقیقت] شوند. 26

ای فرزندان آدم! شیطان، شما را نفریبد چنان که پدر و مادران را [با

ترجمه قرآن کریم، ص: 156

فریبکاریش] از بهشت بیرون کرد، لباسشان را از اندامشان بر می کشید تا شرمگاهشان را به آنان بنمایاند، او و دار و دسته اش شما را از آنجا که شما آنان را نمی بینید می بینند، ما شیاطین را سرپرست و یاران کسانی قرار دادیم که ایمان نمی آورند.

27

چون کار زشتی مرتکب می شوند، می گویند: پدرانمان را بر آن [کار] یافتیم و خدا ما را به آن فرمان داده. بگو: یقیناً خدا به کار زشت فرمان نمی دهد، آیا چیزی را که نمی دانید [از روی نادانی] به خدا نسبت می دهید؟! 28

بگو: پروردگارم به میانه روی [در همه امور و به اجتناب از افراط و تفریط] فرمان داده و [امر فرموده]: در هر مسجدی [به هنگام عبادت] روی [دل] خود را [آن گونه] متوجه خدا کنید [که از هر چیزی غیر او مُنقطع شود]، و او را در حالی که ایمان و عبادت را برای وی از هر گونه شرکی خالص می کنید بخوانید؛ همان گونه که شما را آفرید، [پس از مرگ به او] باز می گردید. 29

در حالی که گروهی را [به خاطر داشتن لیاقت] هدایت کرد، و گروهی [به سبب نشان ندادن لیاقت] گمراهی بر آنان قطعی شد، چون اینان شیاطین را به جای خدا سرپرستان و دوستان خود گرفتند، و گمان می کنند که راه یافتگانند!! 30

ای فرزندان آدم! [هنگام هر نماز و] در هر مسجدی، آرایش و زینت [مادی و معنوی خود را متناسب با آن عمل و مکان] همراه خود بگیرید، و بخورید و بیاشامید و اسراف نکنید؛ زیرا خدا اسراف کنندگان را دوست ندارد. 31

بگو:

زینت‌های خدا و روزی‌های پاکیزه‌ای را که برای بندگانش پدید آورد، چه کسی حرام کرده؟! بگو: این [زینتها و روزی‌های پاکیزه] در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده‌اند [البته اگر چه غیر مؤمنان هم با آنان در بهره‌وری شریکند، ولی] در قیامت فقط ویژه مؤمنان است؛ ما این گونه آیات خود را برای گروهی که اهل دانش و بصیرت‌اند بیان می‌کنیم. 32

بگو: پروردگارم فقط کارهای زشت را چه آشکارش باشد و چه پنهانش، و تجاوز و تعدی ناحق را،

ترجمه قرآن کریم، ص: 157

و اینکه چیزی را که خدا بر حقانیت آن دلیلی نازل نکرده شریک او قرار دهید، و اینکه اموری را از روی نادانی به خدا نسبت دهید، حرام کرده است. 33

برای هر امتی زمانی [معین و اجلی محدود] است، هنگامی که اجلشان سرآید، نه ساعتی پس می‌مانند و نه ساعتی پیش می‌افتند. 34

ای فرزندان آدم! چون پیامبرانی از جنس خودتان به سویتان آیند که آیات ما را بر شما بخوانند [به آنان ایمان آورید و آیات ما را عمل کنید]؛ پس کسانی که [از مخالفت با آنان] پرهیزند و [مفاسد خود را] اصلاح کنند، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین شوند. 35

و آنان که آیات ما را تکذیب کردند، و از پذیرفتن آنها تکبر ورزیدند اهل آتش و در آن جاودانه‌اند. 36

پس ستمکارتر از کسانی که بر خدا دروغ می‌بندند، یا آیات او را تکذیب می‌کنند، کیست؟! آنانند که سهمشان از آنچه که [از نعمت‌ها] مقرر شده به آنان می‌رسد. تا هنگامی که فرستادگان ما برای ستاندن جانشان به سویشان آیند، می‌گویند: بت‌ها و معبودهایی که به جای خدا می‌پرستیدید، کجایند؟ [تا شما را از سختی‌های مرگ و پس از آن نجات دهند] می‌گویند: از دست ما رفتند؛ و بر ضد خود گواهی دهند که کافر بوده‌اند. 37

خدا می‌فرماید: شما هم در میان گروه‌هایی از جن و انس که پیش از شما بودند در آتش درآید، هرگاه گروهی وارد شوند، هم مسلکان خود را لعنت کنند تا آنکه همه آنان با خفت و خواری در آتش جمع شوند، آن گاه پیروانشان درباره پیشوایانشان گویند: ای پروردگار ما! اینان ما را به گمراهی کشیدند، بنابراین عذابشان را از آتش دو چندان گردان؛ خدا می‌فرماید: برای هر کدامتان دو چندان است ولی نمی‌دانید. 38

و پیشوایانشان به پیروانشان گویند: شما را بر ماهیچ برتری و امتیازی نیست [که عذابتان کمتر باشد] پس به کیفر آن اعمال زشتی که مرتکب می‌شدید، عذاب را بچشید. 39

قطعاً کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، و از پذیرفتن آنها تکبر ورزیدند، درهای آسمان [برای نزول

ترجمه قرآن کریم، ص: 158

رحمت] بر آنان گشوده نخواهد شد، و در بهشت هم وارد نمی‌شوند مگر آنکه شتر در سوراخ سوزن درآید!! [پس هم چنانکه ورود شتر به سوراخ سوزن محال است، ورود آنان هم به بهشت محال است؛] این گونه گنهکاران را کیفر می‌دهیم.

40

برای آنان بستری از دوزخ و برفرازشان پوشش‌هایی از آتش است، ما این گونه ستمکاران را جزا می‌دهیم. 41

و کسانی که ایمان آوردند و [به اندازه طاقت خود] کارهای شایسته انجام دادند، اهل بهشت‌اند و در آن جاودانه‌اند، [چرا که] ما هیچ کس را جز به اندازه طاقتش تکلیف نمی‌کنیم. 42

و آنچه از کینه و خشم در سینه‌های آنان است، بر می‌کنیم [تا در بهشت با خوشی و سلامت کامل کنار هم زندگی کنند؛] از زیر [کاخ‌ها و عمارت‌های] آنان نهرها جاری است، می‌گویند: همه ستایش‌ها ویژه خداست که ما را به این [نعمت‌ها] هدایت کرد، و اگر خدا ما را هدایت نمی‌کرد هدایت نمی‌یافتیم، مسلماً پیامبران پروردگاران حق را به سوی ما آوردند، و ندایشان می‌دهند به پاداش اعمال شایسته‌ای که همواره انجام می‌دادید، این بهشت را به ارث بردید. 43

و بهشتیان، دوزخیان را آواز می‌دهند که ما آنچه را پروردگاران به ما وعده داده بود، حق یافتیم، آیا شما هم آنچه را پروردگارتان وعده داده بود حق یافتید؟

گویند: آری؛ پس آواز دهنده‌ای در میان آنان آواز دهد که لعنت خدا بر ستمکاران باد. 44

هم آنان که مردم را همواره از راه خدا باز می‌دارند و می‌خواهند آن را [با وسوسه و اغواگری] کج نشان دهند، و ایشان به روز قیامت کافرند. 45

و میان آن دو [گروه بهشتیان و دوزخیان] حائلی است، و بر اعراف، مردانی [با مقام و منزلت‌اند] که هر کدام از دو گروه را به نشانه‌هایشان می‌شناسند، و بهشتیان را که وارد بهشت نشده‌اند، ولی ورود به آن را امید

ترجمه قرآن کریم، ص: 159

دارند، آواز می دهند که درود بر شما. 46

و چون بهشتیان چشمانشان ناخواسته از بهشت به سوی دوزخیان برگردانده شود، گویند: ای پروردگاران ما را با گروه ستمکاران قرار مده. 47

و اهل اعراف مردانی را که از نشانه هایشان می شناسند، آواز می دهند [و به عنوان سرزنش] می گویند: [امکانات مادی و جمعیت [انسانی] شما و تکبری که می ورزیدید، عذابی را از شما دفع نکرد. 48

[سپس با توجه دادن دوزخیان به سوی اهل ایمان می گویند:] آیا اینان کسانی نبودند که در دنیا سوگند یاد می کردید که خدا آنان را به رحمتی نمی رساند؟

[پس به مؤمنان می گویند:] به بهشت در آید که نه بیمی بر شماست و نه اندوهگین می شوید. 49

و دوزخیان بهشتیان را آواز می دهند که از آب [خوشگوار] یا از آنچه خدا روزی شما فرموده بر ما فرو ریزید. [بهشتیان] گویند: خدا آب و نعمت های بهشتی را بر کافران حرام کرده است. 50

آنان که دینشان را سرگرمی و بازی گرفتند و زندگی دنیا آنان را فریفت، پس ما امروز آنان را از لطف و رحمت خود محروم می کنیم چنانکه آنان دیدار امروزشان را به فراموشی سپردند و همواره آیات ما را انکار می کردند. 51

و برای آنان کتابی [عظیم و با ارزش] آوردیم که آن را از روی دانشی [گسترده و دقیق] بیان کردیم، در حالی که برای گروهی که ایمان آوردند، سراسر هدایت و رحمت است. 52

آیا [منکران قرآن برای باور کردن آن] جز تحقق وعده هایش را انتظار می برند؟! روزی که حقایق بیان شده در آن [به صورتی آشکار] بیاید، کسانی که از پیش، آن را فراموش کرده بودند، می گویند: یقیناً فرستادگان پروردگاران حق را آوردند [ولی ما آن را نپذیرفتیم]، پس آیا [در چنین روزی] شفاعت کنندگانی برای ما هست که ما را شفاعت کنند یا ما را [به دنیا] بازمی گردانند تا کاری غیر آنچه انجام می دادیم، انجام دهیم؟! به راستی آنان [سرمایه] وجودشان را تباه کردند و آنچه را

ترجمه قرآن کریم، ص: 160

به دروغ [به عنوان شريك خدا به خدا] نسبت می دادند [از دستشان رفت و] گم شد.

53

به یقین پروردگار شما خداست که آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید، سپس بر تخت [فرمانروایی و تدبیر امور آفرینش] مسلط شد، شب را در حالی که همواره با شتاب روز را می جوید بر روز می پوشاند، و خورشید و ماه و ستارگان را که مُسَخَّر فرمان اویند [پدید آورد]؛ آگاه باشید که آفریدن و فرمان [نافذ نسبت به همه موجودات] مخصوص اوست؛ همیشه سودمند و با برکت است، پروردگار عالمیان.

54

پروردگارتان را از روی فروتنی و گریه و مخفیانه بخوانید [و از آداب و شرایط دعا تجاوز نکنید]؛ یقیناً خدا متجاوزان را دوست ندارد. 55

و در زمین پس از اصلاح آن [به وسیله رسالت پیامبران] فساد مکنید، و خدا را از روی بیم و امید بخوانید، که یقیناً رحمت خدا به نیکوکاران نزدیک است. 56

و اوست که بادهای را پیشاپیش [باران] رحمتش به عنوان مژده دهنده می فرستد چون این بادهای ابرهای سنگین بار را بردارند، آن را به سوی سرزمینی مرده می رانیم، نهایتاً به سبب آن باران نازل می کنیم و به وسیله باران از هر نوع میوه [از زمین] بیرون می آوریم [و] مردگان را نیز [در روز قیامت] این گونه [از لابلای گورها] خارج می کنیم، [باد، ابر، باران، زمین، رویدن گیاهان و انواع میوه‌ها را مثل زدم] تا [اراده و قدرت بی نهایت خدا] را یاد کنید. 57

و زمین پاک و پاکیزه است که گیاهش به اذن پروردگارش بیرون می آید، و زمینی که ناپاک است، جز گیاهی اندک و بی سود از آن بیرون نمی آید؛ این گونه نشانه‌ها را برای گروهی که سپاس گزارند [به صورت‌های گوناگون] بیان می کنیم. 58

به یقین، نوح را به سوی قومش فرستادیم، پس به آنان گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید، که شما را جز او معبودی نیست، من قطعاً از عذاب روزی بزرگ بر شما می ترسم. 59

اشراف

و سران قومش گفتند: مسلماً ما تو را در گمراهی آشکار می بینیم! 60

گفت: ای قوم من! هیچ گمراهی و انحرافی در من نیست، بلکه من فرستاده‌ای از سوی پروردگار جهانیانم. 61

پیام‌های پروردگارم را به شما می‌رسانم، و برای شما خیرخواهی می‌کنم و از سوی خدا حقایقی را می‌دانم که شما نمی‌دانید. 62

آیا تعجب کردید که بر مردی از جنس خودتان معارفی از سوی پروردگارتان آمده تا شما را [از عذاب دنیا و آخرت] بیم دهد، به خاطر این که شما پرهیزکار شوید و مورد رحمت قرار بگیرید؟! 63

پس او را تکذیب کردند، ما هم او و کسانی که در کشتی همراهش بودند نجات دادیم و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، غرق نمودیم؛ زیرا آنان گروهی کوردل بودند. 64

و به سوی قوم عاد، برادرشان هود را فرستادیم، گفت: ای قوم من! خدا را پرستید که شما را جز او معبودی نیست، آیا [از زشتی‌ها] نمی‌پرهیزید؟ 65

اشراف و سران قوم کافرش گفتند: ما تو را غرق در سبک مغزی و نادانی می بینیم و تو را از دروغگویان می‌پنداریم!! 66

گفت: ای قوم من! در من هیچ سبک مغزی و نادانی نیست، بلکه من فرستاده‌ای از سوی پروردگار جهانیانم. 67

پیام‌های پروردگارم را به شما می‌رسانم و برای شما خیرخواهی امینم.

68

آیا تعجب کردید که بر مردی از جنس خودتان معارفی از سوی پروردگارتان آمده تا شما را [از عذاب دنیا و آخرت] بیم دهد؟! و به یاد آورید که شما را جانشینانی پس از قوم نوح قرار داد، و شما را در آفرینش [جسم و جان] نیرومندی و قدرت افزود، پس نعمت‌های خدا را یاد کنید تا [بر همه موانع و مشکلات] پیروز شوید. 69

گفتند:

آیا به سوی ما آمده‌ای که ما فقط خدا را بپرستیم، و آنچه را پدرانمان می‌پرستیدند واگذاریم؟ اگر از راستگویی آنچه را از عذاب و گزند به ما وعده می‌دهی برای ما بیاور. 70

گفت: یقیناً از سوی پروردگارتان بر شما عذاب و خشمی مقرر شده، آیا درباره نام‌های [بی‌هویتی] که خود و پدرانانتان بت‌ها را به آن نامیده‌اید، و خدا هیچ برهانی بر [حقانیت] آنان نازل نکرده با من گفتگوی بی‌منطق می‌کنید؟ پس منتظر [عذاب خدا] باشید و من هم با شما از منتظرانم. 71

نهایتاً [هنگام نزول عذاب] او و کسانی را که همراهش بودند به سبب رحمتی از سوی خود نجات دادیم و بنیاد آنان که آیات ما را تکذیب کردند و مؤمن نبودند برکنندیم. 72

و به سوی قوم ثمود، برادرشان صالح را فرستادیم، گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید که شما را جز او معبودی نیست، برای شما معجزه‌ای روشن از جانب پروردگارتان آمده است، این ماده شتر [از سوی] خدا برای شما نشانه‌ای [بر صدق رسالت من] است، پس او را واگذارید تا در زمین خدا بخورد و آزار و گزند به او نرسانید که عذابی دردناک شما را خواهد گرفت.

73

و به یاد آورید که خدا شما را جانشینانی پس از قوم عاد قرار داد، و در زمین، جای [مناسی] به شما بخشید که از مکان‌های هموارش برای خود قصرها بنا می‌کنید، و از کوه‌ها خانه‌هایی می‌تراشید، پس نعمت‌های خدا را یاد کنید و در زمین تبه‌کارانه آشوب برپا نکنید. 74

اشراف و سران قومش که تکبر و سرکشی می‌ورزیدند به مستضعفانی که ایمان آورده

ترجمه قرآن کریم، ص: 163

بودند، گفتند: آیا شما یقین دارید که صالح از سوی پروردگارش فرستاده شده؟ گفتند: به طور یقین ما به آیینی که فرستاده شده مؤمنیم.

75

مستکبران گفتند: ما به آیینی که شما به آن ایمان آوردید کافریم! 76

پس آن ماده شتر را پی کردند، و از فرمان پروردگارشان سرپیچی نمودند و به صالح گفتند: اگر از پیامبران هستی عذابی که همواره به ما وعده می‌دهی بیاور. 77

پس زلزله‌ای سخت آنان را فراگرفت، و در خانه‌هایشان [به رو درافتاده] جسمی بی‌جان شدند! 78

پس صالح از آنان روی گرداند و گفت: ای قوم من! قطعاً من پیام پروردگارم را به شما رساندم، و برایتان خیرخواهی کردم، ولی شما خیرخواهان را دوست ندارید. 79

و لوط را [به یاد آورید] هنگامی که به قومش گفت: آیا آن کار بسیار زشت را که هیچ کس از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته است مرتکب می‌شوید؟! 80

شما [بدون توجه به حقوق همسران و غافل از اینکه نعمت غریزه جنسی برای بقای نسل است] از روی میل شدیدی که به آن [کار بسیار زشت] دارید به سوی مردان می‌آیید، [نه فقط در این کار متجاوز از حدود انسانیت هستید] بلکه در امور دیگر هم گروهی زیاده‌خواه و افراطی هستید. 81

پاسخ قومش جز این نبود که به یکدیگر گفتند: اینان را از شهرتان بیرون کنید؛ زیرا مردمانی هستند که همواره خود را پاک نشان می‌دهند. 82

پس او و اهلیش را نجات دادیم جز همسرش که از باقی ماندگان [در میان کافران] بود. 83

و بر آنان بارشی [بی‌نظیر از

ترجمه قرآن کریم، ص: 164

سنگ‌های آتشین] باراندم، پس با تأمل بنگر که سرانجام گنهکاران چگونه بود؟! 84

و به سوی مردم مدین، برادرشان شعیب را [فرستادیم،] گفت:

ای قوم من! خدا را بپرستید که شما را جز او معبودی نیست، یقیناً برهانی روشن از سوی پروردگارتان برای شما آمد، پس پیمانه و ترازو را پُر و کامل بدهید، و از اجناس و اموال و حقوق مردم مکاهید، و در زمین پس از اصلاح آن [به وسیله رسالت پیامبران] فساد مکنید، این [امور] برای شما بهتر است اگر مؤمنید. 85

و بر سر هر راهی منشینید که کسانی را که به خدا ایمان آورده‌اند [به مصادره اموال و شکنجه و باج خواهی] بترسانید، و از راه خدا بازدارید، و بخواهید آن را [با وسوسه و اغواگری] کج نشان دهید؛ و به یاد آورید زمانی که جمعیت اندکی بودید، ولی [پروردگارتان] شما را فزونی داد، و با تأمل بنگرید که سرانجام بدکاران عصیانگر چگونه شد؟ 86

و اگر گروهی از شما به آیینی که من به آن فرستاده شده‌ام، ایمان آوردند و گروهی ایمان نیاوردند، پس [شما ای مؤمنان] شکیبایی ورزید تا خدا میان ما داوری کند، که او بهترین داوران است. 87

اشراف و سران قومش که [از پذیرفتن حق] تکبر ورزیدند، گفتند: ای شعیب! حتماً ما تو و کسانی را که با تو ایمان آورده‌اند از شهرمان بیرون می‌کنیم یا اینکه بی‌چون و چرا به آیین ما بازگردید. گفت: آیا هر چند که نفرت و کراهت [از آن آیین] داشته باشیم؟! 88

اگر پس از آنکه خدا ما را از آن [آیین شرك‌آلود] نجات داده به آیین شما

ترجمه قرآن کریم، ص: 165

بازگردیم [و بگوئیم: خدا دارای شریک و همتاست] یقیناً بر خدا دروغ بسته‌ایم؛ بنابراین امکان ندارد به آیین شما بازگردیم، مگر اینکه خدا که پروردگار ماست بخواهد [که او هم مشرک شدن و کافر شدن کسی را هرگز نمی‌خواهد] پروردگار ما از نظر دانش بر همه چیز احاطه دارد، فقط بر خدا توکل کردیم. ای پروردگار ما! میان ما و قوم ما به حق داوری کن که تو بهترین داورانی. 89

و اشراف و سران کافر قومش [به مردم] گفتند: اگر از شعیب پیروی کنید، مسلماً شما هم از زیانکارانید. 90

پس زلزله‌ای سخت آنان را فراگرفت و در خانه‌هایشان [به رو درافتاده] جسمی بی‌جان شدند! 91

کسانی که شعیب را تکذیب کردند [چنان نابود شدند که] گویی در آن شهر سکونت نداشتند، [آری،] آنان که شعیب را تکذیب کردند، همان زیانکاران بودند.

92

پس شعیب از آنان روی گردانید و گفت: ای قوم من! یقیناً من پیام‌های پروردگارم را به شما رساندم، و برای شما خیرخواهی کردم، با این حال چگونه بر گروهی که کافرنه دریغ و تأسف خورم؟ 93

هیچ پیامبری را در شهری نفرستادیم مگر آنکه اهلش را [پس از تکذیب آن پیامبر] به تهیدستی و سختی و رنج و بیماری دچار کردیم، برای این که [به پیشگاه ما] فروتنی و زاری کنند. 94

سپس [هنگامی که این مصایب، مایه بیداری آنان نشد] به جای آن مصایب، رفاه و فراوانی نعمت قرار دادیم تا [از نظر مال و ثروت و جمعیت و قدرت] فزونی یابند، [بلکه بیدار شوند ولی رفاه و فراوانی نعمت در بیدار کردنشان مؤثر نیفتاد] و گفتند: به پدران ما هم به طور طبیعی تهیدستی و سختی و رنج و بیماری رسید [و ربطی به رویارویی ما با پیامبران و خشم خدا نداشت]؛ پس به ناگاه آنان را در حالی که درک نمی کردند [به عذابی سخت و نابودکننده] گرفتیم. 95

و اگر اهل شهرها و آبادی‌ها ایمان می‌آوردند و پرهیزکاری پیشه می‌کردند، یقیناً [درهای] برکاتی از آسمان و زمین را بر آنان می‌گشودیم، ولی [آیات الهی و پیامبران را] تکذیب کردند، ما هم آنان را به کیفر اعمالی که همواره مرتکب می‌شدند [به عذابی سخت] گرفتیم. 96

آیا اهل شهرها ایمند از اینکه هنگام

ترجمه قرآن کریم، ص: 166

شب، عذاب ما در حالی که خوابند بر آنان درآید؟! 97

آیا اهل شهرها ایمند از اینکه هنگام روز، عذاب ما در حالی که سرگرم [امور دنیایی] اند بر آنان در آید؟! 98

آیا از عذاب و انتقام خدا ایمند در حالی که جز گروه زیانکاران خود را از عذاب و انتقام خدا ایمن نمی‌دانند؟! 99

آیا [سرگذشت عبرت‌آموز پیشینیان] برای کسانی که زمین را پس از صاحبانش به ارث می‌برند، روشن نکرده که اگر ما بخواهیم آنان را به کیفر گناهانشان می‌رسانیم و بر دل‌هایشان مهر می‌زنیم، در نتیجه [دعوت حق را] نشنوند؟ 100

این شهرهاست که بخشی از داستان‌هایش را برای تو بیان می‌کنیم، و یقیناً پیامبرانشان برای آنان دلایل روشن آوردند، ولی آنان بر آن نبودند که به حقایقی که پیش از آمدن آن دلایل تکذیب کرده بودند ایمان بیاورند؛ این گونه خدا بر دل‌های کافران [به سزای لجاجت و عنادشان] مَهر می‌زند. 101

و برای بیشتر آنان هیچ گونه پای‌بندی و تعهدی [نسبت به وعده‌هایشان مبنی بر ایمان آوردن پس از دیدن معجزات و دلایل] نیافتیم، و در حقیقت بیشتر آنان را بدکار و نافرمان یافتیم. 102

سپس بعد از پیامبران گذشته موسی را با معجزات خود به سوی فرعون و اشراف و سران قومش فرستادیم؛ ولی آنان به آن معجزات ستم ورزیدند. پس با تأمل بنگر که سرانجام بدکاران عصیانگر [از احکام] چگونه شد؟ 103

وموسی گفت:

ای فرعون! یقیناً من فرستاده‌ای از سوی پروردگار جهانیايم. 104

سزوار است که درباره خدا سخنی جز حق نگویم. بی‌تردید من برای شما معجزه‌ای روشن [بر صدق رسالت] از سوی پروردگارتان آورده‌ام، [از حکومت ظالمانه‌ات دست‌بردار] و بنی اسرائیل را [برای کوچ کردن از این سرزمین] با

ترجمه قرآن کریم، ص: 167

من روانه کن. 105

[فرعون] گفت: اگر [در ادعای پیامبری] از راستگویانی چنانچه معجزه‌ای آورده‌ای آن را ارائه کن. 106

پس موسی عصایش را انداخت، به ناگاه اژدهایی آشکار شد. 107

و دستش را از گریبان‌ش بیرون کشید که ناگاه دست برای بینندگان سپید و درخشان گشت. 108

اشراف و سران قوم فرعون گفتند: قطعاً این جادوگری [زبردست و] داناست. 109

می‌خواهد شما را از سرزمینتان بیرون کند؛ اینک [درباره او] چه رأی و نظری می‌دهید؟ 110

گفتند: [مجازات] او و برادرش را به تأخیر انداز و نیروهای گردآورنده را به شهرها روانه کن. 111

تا هر جادوگری دانا را به نزد تو آورند. 112

و جادوگران نزد فرعون آمدند [و] گفتند: آیا اگر پیروز شویم، حتماً برای ما پاداش قابل توجهی خواهد بود؟ 113

گفت: آری، و یقیناً از مقرّبان خواهید بود. 114

جادوگران گفتند: ای موسی! یا تو [چوب دست خود را] بینداز، یا اینکه ما می‌اندازیم. 115

[موسی] گفت: شما بیندازید. هنگامی که انداختند، چشم‌های مردم را جادو کردند و آنان را سخت ترساندند، و جادویی بزرگ و شگفت‌آور به میان آوردند. 116

و به موسی وحی کردیم: عصایت را بینداز. ناگهان آنچه را جادوگران به دروغ بافته بودند، به سرعت بلعید! 117

نهایتاً حق ثابت شد و آنچه را همواره جادوگران [به عنوان سحر] انجام می‌دادند، باطل و پوچ گشت. 118

پس [فرعونیان] در آنجا مغلوب شدند و با ذلت و خواری بازگشتند.

119

و جادوگران [با دیدن آن معجزه عظیم و باطل شدن سحرشان] به سجده افتادند. 120

گفتند: [از روی حقیقت] به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم، 121

پروردگار موسی و هارون. 122

فرعون گفت: آیا پیش از آنکه من به شما اجازه دهم به او

ترجمه قرآن کریم، ص: 168

ایمان آوردید؟! مسلماً این توطئه و نیرنگی است که [شما و موسی] در این شهر برپا کرده‌اید تا مردمش را از آن بیرون کنید، ولی به زودی خواهید دانست.

123

قطعاً دست‌ها و پاهایتان را یکی از چپ و یکی از راست جدا می‌کنم، سپس همه شما را به دار خواهیم آویخت. 124

گفتند: ما به سوی پروردگارمان بازمی‌گردیم [بنابراین ترسی از مجازات تو نداریم]. 125

و تو ما را جز به این سبب به کیفر نمی‌رسانی که ما به آیات پروردگارمان هنگامی که به سوی ما آمد ایمان آوردیم. [آن‌گاه به دعا روی آوردند و گفتند:] ای پروردگار ما! صبر و شکیبایی بر ما فرو ریز و ما را در حالی که تسلیم [فرمان‌ها و احکامات] باشیم، بمیران. 126

اشراف و سران قوم فرعون گفتند: آیا موسی و قومش را رها می‌کنی تا در این سرزمین فساد و تباهی کنند و تو و معبودهایت را واگذارند؟ گفت: به زودی پسرانشان را به صورتی وسیع و گسترده به قتل می‌رسانیم و زنانشان را زنده می‌گذاریم و ما بر آنان چیره و مُسلّطیم. 127

موسی به قومش گفت: از خدا یاری بخواهید، و شکیبایی ورزید، یقیناً زمین در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، آن را به هر کس از بندگانش بخواهد می‌بخشد، و سرانجام نیک برای پرهیزکاران است.

128

گفتند: پیش از آنکه تو نزد ما بیایی شکنجه و آزار شدیم، و نیز پس از آنکه آمده‌ای [مورد شکنجه و آزاریم]. گفت: امید است که پروردگارتان دشمنانتان را نابود کند، و شما را در این سرزمین، جانشین [آنان] گرداند، پس بنگرد که شما [پس از فرعونیان] چگونه عمل می‌کنید؟ 129

و فرعونیان را به قحطی و خشکسالی‌های متعدد و کمبود بسیار شدید بخشی از محصولات دچار نمودیم تا هشیار شوند.

130

چون رفاه و نعمت به آنان روی می‌کرد، می‌گفتند: این به سبب [شایستگی]

ترجمه قرآن کریم، ص: 169

خود ماست، و چون گزند و آسیبی به آنان می‌رسید، به موسی و همراهانش فال بد می‌زدند؛ آگاه باشید که [سرشته و] علت شومی فرعونیان [که عکس‌العمل زشتی‌های خود آنان است] نزد خداست، ولی بیشترشان نمی‌دانند. 131

فرعونیان گفتند: [ای موسی! از دعوت دست بردار که] هر چه را به عنوان معجزه برای ما بیاوری تا به وسیله آن ما را جادو کنی به تو ایمان نمی‌آوریم.

132

پس ما توفان و هجوم ملخ و شپش و قورباغه و آلوده شدن وسایل زندگی را به خون که عذاب‌های گوناگونی بود به سوی آنان فرستادیم، باز هم تکبر و سرکشی کردند آنان گروهی مجرم و گناهکار بودند. 133

و هرگاه عذاب بر آنان فرود آمد، گفتند: ای موسی! پروردگارت را به پیمانی که با تو دارد [و آن مستجاب کردن دعای توسل] برای ما بخوان که اگر این عذاب را از ما برطرف کنی یقیناً به تو ایمان می آوریم و بنی اسرائیل را با تو روانه می کنیم.

134

پس هنگامی که عذاب را تا مدتی که [می باید همه] آنان به پایان مهلت آن می رسیدند از ایشان برطرف کردم، به دور از انتظار پیمانشان را می شکستند.

135

نهایتاً به سبب اینکه آیات ما را تکذیب کردند، و از آنها غافل بودند، از آنان انتقام گرفتیم و در دریا غرقشان کردم.

136

و به آن گروهی که همواره ناتوان و زبونشان شمرده بودند، نواحی شرقی و غربی آن سرزمین را که در آن [از جهت فراوانی نعمت، ارزانی و حاصل خیزی] برکت قرار داده بودیم بخشیدیم؛ و وعده نیکوتر پروردگارت بر بنی اسرائیل به [پاداش] صبری که [بر سختی ها و بلاها] کردند تحقق یافت، و آنچه را که همواره فرعون و فرعونیان [از کاخ و قصرهای مجلل] و سایه بان های خوش نشین می افراشتند نابود کردم.

137

و بنی اسرائیل را از دریا [پی که فرعونیان را در آن غرق کردم] عبور دادم؛ پس به

ترجمه قرآن کریم، ص: 170

گروهی گذر کردند که همواره بر پرستش بت های خود ملازمت داشتند، گفتند: ای موسی! همان گونه که برای آنان معبودانی است، تو هم برای ما معبودی قرار بده!! موسی گفت: قطعاً شما گروهی هستید که نادانی می ورزید.

138

پی تردید آنچه اینان در آن قرار دارند [و آن عقاید شرك آلود و آیین بت پرستی است] نابود شده و تباه است، و آنچه همواره انجام می دهند باطل و بیهوده است.

139

[موسی با يك دنیا شگفتی و تعجب] گفت: آیا غیر خدا را [که هیچ گونه شایستگی پرستش ندارد] به عنوان معبود برایتان طلب کنم؟ در حالی که اوست که شما را بر جهانیان [روزگارتان] برتری داد.

140

و [یاد کنید] هنگامی که شما را از [چنگال ظالمانه] فرعونیان نجات دادیم، هم آنان که شما را به سخت‌ترین صورت شکنجه می‌کردند، [و به شکلی گسترده] پسرانتان را می‌کشتند، و زنانتان را [برای به عزا نشستن در مرگ پسران و بیگاری] زنده می‌گذاشتند، و برای شما در این [امور] آزمایشی بزرگ از سوی پروردگارتان بود. 141

و با موسی [برای عبادتی ویژه و دریافت تورات] سی شب وعده گذاشتیم و آن را با [افزودن] ده شب کامل کردیم، پس میعادگاه پروردگارش به چهل شب پایان گرفت، و موسی [هنگامی که به میعادگاه می‌رفت] به برادرش هارون گفت: در میان قومم جانشین من باش و به اصلاح برخیز و از راه و روش مفسدان پیروی مکن. 142

زمانی که موسی به میعادگاه ما آمد، و پروردگارش با وی سخن گفت، عرض کرد: ای پروردگار من، جمال با کمال ذات بی‌نهایت را [به قلب من] بنمای تا تو را [به رؤیت ویژه باطنی] بنگرم. خدا فرمود: هرگز مرا نخواهی دید، ولی به این کوه بنگر اگر [پس از جلوه من] بر جای خود ثابت و برقرار ماند، تو هم مرا خواهی دید. چون پروردگارش بر کوه جلوه کرد، آن را متلاشی نمود و موسی بی‌هوش شد، چون به هوش آمد گفت: تو منزّهی [از اینکه مشاهده شوی]، به سویت بازگشتم، و من [در میان مردم این روزگار] نخستین باور کننده [این حقیقت که هرگز دیده نمی‌شوی] هستم. 143

[خدا] فرمود: ای موسی! من تو را به [ابلاغ] پیام‌هایم و به سخن گفتنم با تو

ترجمه قرآن کریم، ص: 171

بر همه مردم برگزیدم؛ پس آنچه را [از پیام‌هایم] به تو دادم، دریافت کن، [و به کار بند] و از سپاس گزاران باش. 144

و برای او در الواح [تورات] از هر چیزی [که در باب دین مورد نیاز مردم باشد] پندی و برای هر چیزی [که تأمین کننده هدایت انسان‌ها باشد] سخنی روشن نوشتیم؛ پس [به او گفتیم]: آن را با قدرت [ی تمام و عزمی استوار] دریافت کن، [و به کار بند] و قوم خود را فرمان ده که آن را به نیکوترین صورت دریافت کنند [و به کار بندند]. به زودی سرای بدکاران عصیانگر را [که در دنیا ویرانی کاخ‌ها و خانه‌های آنان، و در آخرت دوزخ است] به شما نشان می‌دهم. 145

به زودی کسانی را که در روی زمین به ناحق گردنکشی و تکبر می‌کنند از [فهم] آیاتم باز می‌دارم که اگر هر آیه‌ای را ببینند، به آن ایمان نمی‌آورند و چون راه هدایت را مشاهده کنند، آن را راه و رسم زندگی نگیرند و اگر راه گمراهی را ببینند، آن را راه و روش خود گیرند؛ این [بازداشتن از فهم آیاتم] به سبب آن است که آیات ما را تکذیب کردند و از آنها غافل بودند. 146

و آنان که آیات ما و دیدار آخرت را تکذیب کردند، اعمالشان تباه و بی اثر شد. آیا جز به آنچه همواره [بر طبق کفر و انحرافشان] انجام می دادند، کیفر داده می شوند؟! 147

و قوم موسی پس از [رفتن] او [به میعادگاه پروردگار]، از زیورهای خود مجسمه گوساله ای ساختند که صدای گاو داشت! آیا نمی دیدند که آن مجسمه با آنان سخن نمی گوید و آنان را به راهی هدایت نمی کند؟! [ولی با روشن بودن این حقیقت که مجسمه ای بیش نیست و هیچ کاری از دستش بر نمی آید] آن را [به عنوان معبودی برای پرستش] گرفتند [در صورتی که در این انتخاب] از ستمکاران بودند. 148

و هنگامی که به شدت پشیمان شدند [و به باطل بودن گوساله پرستی آگاه گشتند] و دانستند که قطعاً گمراه شده اند، گفتند: اگر پروردگارمان به ما رحم نکند و ما را نیامرزد، یقیناً از زیانکاران خواهیم بود. 149

ترجمه قرآن کریم، ص: 172

و هنگامی که موسی [پس از آگاهی از آن پیش آمد خطرناک] خشمگین و بسیار اندوهناک به سوی قومش بازگشت، گفت: پس از من بد جانشینانی برایم بودید، آیا [با پرستش گوساله] بر فرمان پروردگارتان [که در تورات آمده] پیشی گرفتید [و صبر نکردید تا من بیایم و فرمان خدا را به شما ابلاغ کنم؟] و الواح را افکند و سر برادرش را گرفت [و با خشم] او را به سوی خود می کشید. [هارون] گفت: ای فرزند مادرم! این گروه مرا ناتوان و زیون شمردند، و نزدیک بود مرا به قتل برسانند، پس مرا با مؤاخذه کردنم دشمن شاد مکن، و [هم طراز] با گروه ستمکاران قرار مده. 150

[موسی] گفت: ای پروردگار من مرا و برادرم را بیامرز، و ما را در رحمت درآور، که تو مهربان ترین مهربانانی. 151

بی تردید کسانی که گوساله را [به پرستش] گرفتند، به زودی خشمی سخت از پروردگارشان، و خواری و ذلتی در زندگی دنیا به آنان خواهد رسید؛ و این گونه دروغ بافان را کیفر می دهیم. 152

و آنان که مرتکب بدی ها شدند، سپس بعد از آن توبه کردند، و ایمان آوردند [امیدوار باشند که] یقیناً پروردگارت پس از آن [توبه و ایمان] بسیار آمرزنده و مهربان است. 153

و هنگامی که خشم موسی فرو نشست، الواح را برگرفت، و در نوشته هایش برای کسانی که از [مخالفت با فرمان های] پروردگارشان می ترسند، هدایت و رحمت بود. 154

موسی از میان قومش هفتاد مرد را برای میعادگاه ما برگزید؛ چون [به سبب درخواست نابجایشان] آن زلزله شدید نابود کننده آنان را فراگرفت، گفت: ای پروردگار من اگر می خواهستی می توانستی همه آنان و مرا پیش از این هلاک کنی [ای کاش پیش از این هلاک می کردی تا بنی اسرائیل گمان نکنند که مرا در این حادثه توطئه و مکرری بوده] آیا ما را به خاطر گناهی که سبک مغزایمان مرتکب شدند، عذاب می کنی؟ این [حادثه] چیزی جز آزمایش تو نیست، هر که را بخواهی [به آزمایشت] گمراه می کنی، و هر که را بخواهی هدایت می نمای، تو سرپرست و یاور مایی، ما را بیامرز و به ما رحم کن که تو بهترین آمرزندگان. 155

ترجمه قرآن کریم، ص: 173

و برای ما در این دنیا و آن دنیا، نیکی مقرر کن که ما به سوی تو بازگشته ایم. خدا فرمود: عذابم را به هر کس بخواهم می رسانم و رحمتم همه چیز را فراگرفته است، پس به زودی آن را برای کسانی که [از شرك و كفر و بت پرستی و ارتداد] می پرهیزند و زکات می پردازند و به آیاتم ایمان می آورند، مقرر می دارم. 156

همان کسانی که از این رسول و پیامبر «درس نخوانده» که او را نزد خود [با همه نشانه ها و اوصافش] در تورات و انجیل نگاشته می یابند پیروی می کنند؛ پیامبری که آنان را به کارهای شایسته فرمان می دهد، و از اعمال زشت باز می دارد، و پاکیزه ها را بر آنان حلال می نماید، و ناپاک ها را بر آنان حرام می کند، و بارهای تکالیف سنگین و زنجیره ها [ی جهل و بدعت را] که بر دوش عقل و جان آنان است برمی دارد؛ پس کسانی که به او ایمان آوردند و او را [در برابر دشمنان] حمایت کردند و یارایش دادند و از نوری که بر او نازل شده پیروی نمودند، [بر موانع راه سعادت] پیروزند. 157

بگو: ای مردم! یقیناً من فرستاده خدا به سوی همه شما؛ خدایی که مالکیت و فرمانروایی آسمانها و زمین منحصرأ در سیطره اوست، جز او معبودی نیست، زنده می کند و می میراند، پس به خدا و رسول او پیامبر درس نخوانده که به خدا و تمام سخنان او ایمان دارد ایمان بیاورید، و از او پیروی کنید تا هدایت یابید. 158

و از قوم موسی گروهی هستند که مردم را با [موازین و روش های] حق هدایت می کنند و به

ترجمه قرآن کریم، ص: 174

درستی داوری می نمایند. 159

و ما بنی اسرائیل را به دوازده قبیله که هر يك امتی بودند، تقسیم کردیم، و به موسی هنگامی که قومش از او درخواست آب کردند، وحی نمودیم که عصایت را بر این سنگ بزن؛ در نتیجه دوازده چشمه از آن جوشید؛ هر گروهی چشمه ویژه خود را شناخت؛ و ابر را بر سر آنان سایبان قرار دادیم، و برای آنان منّ و سلوی [یعنی ترنجبین و مرغی مخصوص] نازل کردیم [و به آنان گفتیم:] از روزی‌های پاکیزه‌ای که به شما دادیم بخورید. و [آنان با سرپیچی از فرمان‌های ما] بر ما ستم نکردند، ولی همواره بر خود ستم می‌ورزیدند. 160

و [یاد کنید] هنگامی را که به بنی اسرائیل گفته شد: در این شهر [بیت المقدس] سکونت گزینید، و از هر جا که خواستید [از میوه و محصولاتش] بخورید، و بگویید: [خدایا! خواسته ما] ریزش گناهان است. و از دروازه [شهر یا در معبد] سجده کنان درآیید، تا گناهانتان را بیامرزیم، من قطعاً [پاداش] نیکوکاران را می‌افزایم. 161

پس ستمکاران از آن قوم، سخنی را که [بیرون دروازه شهر] به آنان گفته شده بود [پس از ورود به شهر] به سخنی دیگر تبدیل کردند، [و آن اینکه به جای درخواست ریزش گناهان درخواست امور مادی نمودند] نهایتاً به کیفر ستمی که همواره مرتکب می‌شدند، عذابی از آسمان بر آنان فرستادیم. 162

از آنان سرگذشت شهری را که در ساحل دریا بود پرس، هنگامی که [اهلش] در [روز تعطیلی] شنبه [از حکم خدا] تجاوز می‌کردند؛ به این صورت که روز [تعطیلی] شنبه ماهی‌هایشان [به اراده خدا از اعماق آب به سوی ساحل می‌آمدند و] به روی آب آشکار می‌شدند و غیر شنبه‌ها نمی‌آمدند [و آنان بر خلاف حکم خدا در تعطیلی شنبه به صید می‌پرداختند؛] این گونه آنان را در

ترجمه قرآن کریم، ص: 175

برابر نافرمانی و کار بدی که همواره داشتند، آزمایش می‌کردیم. 163

و گروهی از بنی اسرائیل [که در برابر بدکاری‌های دیگران ساکت بودند، به پند دهندگان خیرخواه و دلسوز] گفتند: چرا گروهی را که خدا هلاک کننده آنان یا عذاب کننده آنان به عذابی سخت است، پند می‌دهید؟ [پند دادن شما کاری ناجاست.] گفتند: برای اینکه در پیشگاه پروردگارمان [نسبت به رفع مسؤولیت خود] حجت و عذر داشته باشیم و شاید آنان [از گناهانشان] پرهیزند. 164

پس چون پندی را که به آنان داده شد، فراموش کردند [در لحظه نزول عذاب] پند دهندگانی که مردم را از بدی‌ها باز می‌داشتند، نجات دادیم و آنان را که ستم کردند به کیفر آنکه همواره بدکاری و نافرمانی می‌کردند به عذابی سخت گرفتیم.

165

چون از آنچه نمی‌شدند سرکشی کردند، به آنان گفتیم: به شکل بوزینگانی رانده شده درآیید! 166

و [یاد کن] هنگامی که پروردگارت اعلام کرد: بی‌تردید تا روز قیامت کسانی را بر ضد یهودیان [متجاوز و سرکش] برانگیزد و مسلط کند که همواره عذابی سخت به آنان بخشاند؛ مسلماً پروردگارت زود کیفر و یقیناً [نسبت به تائبان] بسیار آمرزنده و مهربان است. 167

و آنان را در زمین [به صورت] گروه گروه پراکنده کردیم، گروهی از آنان مردمی شایسته و گروهی از آنان غیر شایسته‌اند، و آنان را با خوشی‌ها و سختی‌ها آزمودیم، برای اینکه [غیر شایسته‌ها به صلاح و صواب] بازگردند. 168

پس بعد از آنان جانشینانی [ناشایسته و گناهکار] که کتاب [تورات] را به ارث بردند به جای ایشان قرار گرفتند، [آنان] متاع پست و از دست رفتنی این دنیا [ی زودگذر] را [از هر راه نامشروعی] به چنگ می‌زنند و [به ناحق] می‌گویند: به زودی آمرزیده خواهیم شد. و [به سبب دنیاگرایی و غفلت از حقایق] اگر متاع نامشروعی دیگر همانند متاع اول به آنان برسد [باز هم] آن را به چنگ می‌زنند؛ آیا از آنان در کتاب [تورات] در حالی که آنچه را در آن است مکرر خوانده و فهمیده‌اند، پیمان [محکم و استوار] گرفته نشده که نسبت به خدا جز حق نگویند؟! [پس چرا آمرزشی که بدون توبه از حرام‌خواری و زشت‌کاری به آنان تعلق نمی‌گیرد به خدا نسبت می‌دهند؟] و سرای آخرت برای کسانی که [همواره از مال نامشروع و نسبت ناروا] می‌پرهیزند بهتر است آیا نمی‌اندیشید؟ 169

و آنان که به کتاب [آسمانی] چنگ می‌زنند [و عملاً به آیاتش پای بندند] و نماز را بر پا داشته‌اند [دارای پاداشند] یقیناً ما پاداش

ترجمه قرآن کریم، ص: 176

اصلاح گران را ضایع نمی‌کنیم. 170

و [یاد کنید] هنگامی که کوه [طور] را برکنند، [و] چنان که گویی سایبانی است بالای سرشان قرار دادیم و [به خاطر ضعف ایمان] پنداشتند که بر سرشان سقوط می کند. [به آنان گفتیم:] آنچه [از کتاب و شریعت و احکام] به شما داده‌ام با قدرتی [تمام و عزمی استوار] بگیرید، و به آنچه [از معارف و حقایق] در آن است توجه کنید تا [با عمل به آن] پرهیزکار شوید. 171

و [به یاد آر] هنگامی که پروردگارت از صلب بنی آدم نسلشان را پدید آورد، و آنان را [در ارتباط با پروردگارش] بر خودشان گواه گرفت [و فرمود:] آیا من پروردگار شما نیستم؟

[انسان‌ها با توجه به وابستگی وجودشان و وجود همه موجودات به پروردگاری و ربوبیت حق] گفتند: آری، گواهی دادیم. [پس اقرار به پروردگاری خود را در این دنیا از شما گرفتیم] تا روز قیامت نگویید: ما از این [حقیقت آشکار و روشن] بی خبر بودیم. 172

یا نگویید: پدرانمان پیش از ما مشرک بودند، و ما فرزندان پس از آنان بودیم [و راهی جز تقلید از آنان نداشتیم] آیا ما را به خاطر آنچه باطل گرایان انجام دادند عذاب می کنی؟ 173

و این گونه آیات را [مستدل و منطقی] تفصیل و توضیح می دهیم [تا تدبّر کنند] و برای اینکه [از شرک به توحید] بازگردند. 174

و سرگذشت کسی که آیات خود را به او عطا کردیم و او عملاً از آنان جدا شد برای آنان بخوان؛ پس شیطان او را دنبال کرد [تا به دامش انداخت] و در نتیجه از گمراهان شد. 175

و اگر می خواستیم [درجات و مقاماتش را] به وسیله آن آیات بالا می بردیم، ولی او به امور ناچیز مادی و لذت‌های زودگذر دنیایی تمایل سخت پیدا کرد و از خواسته‌های نامشروع پیروی نمود؛ پس داستانش چون داستان سگ است [که] اگر به او هجوم بری، زبان از کام بیرون می آورد، و اگر به حال خودش واگذاری [باز هم] زبان از کام بیرون می آورد. این داستان گروهی است که آیات ما را تکذیب کردند؛ پس این داستان را [برای مردم] حکایت کن، شاید [نسبت به امور خویش] بیندیشند.

176

بد است داستان گروهی که آیات ما را تکذیب کردند و همواره به خود ستم روا می داشتند. 177

هر که را خدا هدایت کند، پس او راه یافته واقعی است، و کسانی

ترجمه قرآن کریم، ص: 177

را که [به سبب عناد و لجajتشان] گمراه نماید، فقط آنان زیانکاراند. 178

مسلماً بسیاری از جَنّیان و آدمیان را برای دوزخ آفریده‌ایم [زیرا] آنان را دل‌هایی است که به وسیله آن [معارف الهی را] در نمی‌یابند، و چشمانی است که توسط آن [حقایق و نشانه‌های حق را] نمی‌بینند، و گوش‌هایی است که به وسیله آن [سخن خدا و پیامبران را] نمی‌شنوند، آنان مانند چهارپایانند بلکه گمراه‌ترند؛ اینانند که غافل [از معارف و آیات خدای] اند. 179

و نیکوترین نام‌ها [به لحاظ معانی] ویژه خداست، پس او را با آن نام‌ها بخوانید؛ و آنان که در نام‌های خدا به انحراف می‌گیرند [و او را با نام‌هایی که نشان دهنده کاستی و نقص است، می‌خوانند] رها کنید؛ آنان به زودی به همان اعمالی که همواره انجام می‌دادند، جزا داده می‌شوند. 180

و از میان کسانی که آفریده‌ایم گروهی [هستند که هم‌نوعان خود را] به حق هدایت می‌کنند و به درستی داوری می‌نمایند. 181

و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، به تدریج از جایی که نمی‌دانند [به ورطه سقوط و هلاکت می‌کشانیم تا عاقبت به عذاب دنیا و آخرت دچار شوند]. 182

و به آنان مهلت می‌دهیم؛ [زیرا از سیطره قدرت ما بیرون رفتنی نیستند] یقیناً تدبیر و نقشه من استوار است. 183

آیا اندیشه نکردند که در همنشین آنان [یعنی پیامبر اسلام 9] هیچ نوع جنونی نیست؛ او فقط بیم دهنده‌ای آشکار [نسبت به سرانجام شوم بدکاران] است. 184

آیا در [فرمانروایی و] مالکیت [و ربوبیت] بر آسمان‌ها و زمین و هر چیزی که خدا آفریده و اینکه شاید پایان عمرشان نزدیک شده باشد با تأمل نظر نکردند؟ [و اگر به قرآن مجید، این کتاب هدایتگر ایمان نیاورند] بعد از آن به کدام سخن ایمان می‌آورند؟! 185

برای کسانی که خدا [به سبب لجاحت و عنادشان] گمراهشان کند، هدایت کننده‌ای نیست؛ و آنان را در سرکشی و تجاوزشان وا می‌گذارد تا در [گمراهی‌شان] سرگردان و حیران بمانند. 186

همواره درباره قیامت از تو می‌پرسند که وقوع آن چه وقت است؟ بگو: دانش آن فقط نزد پروردگار من است، غیر او آن را در وقت معینش آشکار نمی‌کند؛ [تحمّل این حادثه عظیم و هولناک،] بر آسمان‌ها و زمین سنگین و دشوار است، جز به طور ناگهانی بر شما نمی‌آید. آن گونه از تو می‌پرسند که گویا تو از وقت وقوعش به شدت کنجکاو کرده‌ای [و کاملاً از آن آگاهی]،

ترجمه قرآن کریم، ص: 178

بگو: دانش آن فقط نزد خداست، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند [که این دانش، مخصوص به خدا و فقط در اختیار اوست]. 187

بگو: من قدرت [جلب] سودی و [دفع] زبانی را از خود ندارم جز آنچه خدا خواهد، و [غیب هم نمی‌دانم] اگر غیب می‌دانستم، یقیناً برای خود ازهر خیری فراوان و بسیار فراهم می‌کردم و هیچ آسیبی به من نمی‌رسید؛ من فقط برای گروهی که ایمان می‌آورند، بیم دهنده و مژده رسانم. 188

او کسی است که شما را از يك تن آفرید، و همسرش را از او پدید آورد تا در کنارش آرامش یابد؛ پس هنگامی که مرد با زن آمیزش نمود، زن به حملی سبك باردار شد، و با آن حمل سبك زندگی را ادامه داد؛ نهایتاً چون سنگین بار شد، زن و شوهر پروردگارشان را خواندند که اگر به ما فرزندی تندرست و سالم عطا کنی، مسلماً از سپاس‌گزاران خواهیم بود. 189

چون به آن زن و شوهر فرزندی تندرست و سالم داد [غیر از خدا را در اعطای این نعمت مؤثر دانستند، از این جهت] برای خدا در کنار نعمتی که به آنان عطا کرده بود، شریکانی [از بت‌ها] قرار دادند!! پس خدا برتر و والاتر از آن است که برایش شریکان قرار دهند. 190

آیا موجوداتی را شريك او قرار می‌دهند که قدرت ندارند کمترین چیزی را بیافرینند و خودشان آفریده می‌شوند؟! 191

و [این شریکانی که برای خدا قرار می‌دهند] نه می‌توانند پرستش کنندگان خود را باری دهند، و نه قدرت دارند خودشان را یاری کنند. 192

و اگر آن شریکان را به سوی هدایت بخوانید، از شما پیروی نمی کنند، برای شما یکسان است که آنان را بخوانید یا خاموش باشید [در هر صورت چیزی از آنان نصیب شما نمی شود]. 193

یقیناً کسانی که به جای خدا می پرستید بندگان و مملوکانی ناتوان چون شما هستند؛ پس اگر راستگوید [که می توانید در زندگی شما مؤثر باشند] آنان را [در گرفتاری ها و نیازمندی های خود] بخوانید پس [هنگامی که بخوانید] باید شما را اجابت کنند [ولی خود می دانید که در هیچ موردی جواب شما را نمی دهند]. 194

آیا آنها را پاهائی است که با آن راه روند، یا دست هایی است که با آن بگیرند، یا چشم هایی است که با آن بینند، یا گوش هایی است که با آن بشنوند؟! بگو: شریکان خود را [به كمك خویش] بخوانید، سپس [بر ضدّ من هر توطئه و] نیرنگی [دارید] به کار گیرید و [برای نابودی من لحظه ای مرا] مهلت

ترجمه قرآن کریم، ص: 179

ندهید [تا برای شما ثابت شود که هیچ کاری در هیچ زمینه ای از غیر خدا بر نمی آید]. ا 195

یقیناً سرپرست و یار من خدایی است که قرآن را نازل کرده و او همواره شایستگان را سرپرستی و یاری می کند. 196

و کسانی را که به جای خدا می خوانید، نه می توانند شما را یاری دهند و نه خود را یاری رسانند. 197

و اگر آنان را به سوی هدایت دعوت کنید، نمی شنوند و آنان را می بینی که به سوی تو می نگرند در حالی که نمی بینند. 198

عفو و گذشت را پیشه کن، و به کار پسندیده فرمان ده، و از نادانان روی بگردان. 199

و اگر [وسوسه ای از سوی] شیطان، تو را [به خشم بر مردم و ترك مهربانی و ملاطفت] تحريك کند، به خدا پناه جوی؛ زیرا خدا شنوا و داناست. 200

مسلماً کسانی که [نسبت به گناهان، و آلودگی های ظاهری و باطنی] تقوا ورزیده اند، هرگاه وسوسه هایی از سوی شیطان به آنان رسد [خدا و قیامت را] یاد کنند، پس بی درنگ بینا شوند [از دام وسوسه هایش نجات یابند] 201

و برادران بی تقویان [که شیاطین هستند] همواره آنان را به عمق گمراهی می کشانند؛ سپس [در به گمراهی کشیدنشان] کوتاهی نمی ورزند. 202

و هرگاه برای مخالفان [به سبب تأخیر وحی] آیه‌ای نیاوری [بر پایه گمان پوچ و باطشان که قرآن را از پیش خود می‌آوری] می‌گویند: چرا آیه‌ای از نزد خود انتخاب نکردی [تا برای ما بیاوری]؟ بگو: من فقط آنچه را از سوی پروردگارم به من وحی می‌شود پیروی می‌کنم. این قرآن دلایلی روشن از سوی پروردگار شماسست و برای گروهی که ایمان می‌آورند، سراسر هدایت و رحمت است. 203

و هنگامی که قرآن خوانده شود، به آن گوش فرا دهید و سکوت کنید تا مشمول رحمت شوید. 204

و پروردگارت را در دل خود بامدادان و شامگاهان از روی فروتنی و زاری و بیم و ترس به صدایی آرام و آهسته یاد کن و [نسبت به یاد خدا] از بی‌خبران مباش.

ترجمه قرآن کریم، ص: 180

205

یقیناً مقربان در پیشگاه خدا هیچ‌گاه از عبادت و بندگی اش تکبر نمی‌ورزند، و همواره او را تسبیح می‌گویند، و پیوسته برای او سجده می‌کنند. 206

سوره انفال

8- مدنی 75 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

از تو درباره انفال [یعنی غنایم جنگی و هرگونه مالی که مالک معینی ندارد] می‌پرسند، [که مالک آنها کیست و چگونه باید تقسیم شود؟] بگو: [مالکیت حقیقی] انفال ویژه خدا و پیامبر است، پس اگر مؤمن هستید [نسبت به انفال] از خدا پروا کنید و [اختلاف و نزاع] بین خود را اصلاح نمایید، و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید. 1

مؤمنان، فقط کسانی هستند که وقتی یاد خدا شود دل‌هایشان ترسان می‌شود، و هنگامی که آیات او را بر آنان می‌خوانند به ایمانشان می‌افزاید، و بر پروردگارشان توکل می‌کنند. 2

هم آنان که نماز را برپا می‌دارند و از آنچه به آنان روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. 3

مؤمنان واقعی فقط آنانند، برای ایشان نزد پروردگارشان درجاتی ویژه و آمرزش و رزق با ارزشی است. 4

اینگونه پروردگارت تو را بر اساس حق از خانه‌ات [به سوی جنگ بدر] بیرون برد در حالی که گروهی از مؤمنان [از رفتن به جنگ] ناخشنود بودند [ولی نهایتاً جنگ به پیروزی رسید و سبب رضایت آنان گردید ناخشنودی گروهی هم از کیفیت تقسیم غنائم جنگی مانند ناخشنودی آنان برای رفتن به جنگ بود]. 5

پس از آنکه حق [بودن انگیزه‌های رفتن به جنگ بدر] روشن شد با تو در این حق [روشن و آشکار] گفتگوی بی‌منطق می‌کنند [تا رأی خود را در ترك جنگ به عنوان اینکه جنگی نابرابر است تحمیل کنند؛ چنان از شرکت در جنگ ترسیده بودند] که گویا به سوی مرگ رانده می‌شوند و آن را با چشم خود می‌بینند!! 6

و [یاد کنید] هنگامی که خدا پیروزی بر یکی از دو گروه [سپاه دشمن یا کاروان تجارتی قریش] را به شما وعده داد، و شما دوست داشتید بر کاروان تجارتی قریش دست یابید، ولی خدا می‌خواست پیروزی در میدان جنگ را با فرمان نافذی [که دایر بر پیروزی مؤمنان و شکست دشمنان جاری ساخته بود] تحقق دهد و ریشه

ترجمه قرآن کریم، ص: 181

کافران را قطع کند. 7

تا حق را ثابت [و استوار نماید] و باطل را نابود سازد، هر چند مجرمان خوش نداشته باشند. 8

[یاد کنید] هنگامی که [در حال مشاهده دشمن تا دندان مسلح با دعا و زاری] از پروردگارتان یاری خواستید، و او درخواست شما را اجابت کرد که من مسلماً شما را با هزار فرشته که پی در پی نازل می‌شوند، یاری می‌دهم. 9

و خدا آن [وعده یاری] را فقط مؤده و نویدی برای شما قرار داد و نیز برای آنکه دل‌هایتان به سبب آن آرامش یابد؛ و گرنه پیروزی فقط از سوی خداست؛ زیرا خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 10

و [یاد کنید] هنگامی که به سبب امنیت و آرامشی که از سوی خدا یافتید، خواب سبکی را به همه شما مسلط کرد و برایتان آبی از آسمان نازل کرد تا شما را به وسیله آن [از آلودگی‌ها] پاک کند، و وسوسه شیطان را [که از بدترین کثافات است] از شما برطرف نماید، و دل‌هایتان را استحکام دهد، و گام‌هایتان را به آن استوار و پا برجا کند. 11

[یاد کن] هنگامی که پروردگارت به فرشتگان وحی کرد که من با شما، پس مؤمنان را [برای نبرد با دشمن] ثابت قدم دارید، [و] به زودی در دل کافران ترس می اندازم، پس سرهایشان را در هم کوبید و همه انگشتانشان را قطع کنید. 12

این [کیفر سخت] به سبب این است که آنان با خدا و پیامبرش دشمنی کردند، هر کس با خدا و پیامبرش دشمنی کند، [بداند که] یقیناً خدا سخت کیفر است.

13

این [مجازات شما در دنیا است]، پس آن را بپوشید، و [بدانید] برای کافران در قیامت عذاب آتش است. 14

ای اهل ایمان! هنگامی که با کافران در حالی که بر ضد شما لشکرکشی می کنند روبرو می شوید، به آنان پشت نکنید [و نگیرید]. 15

و هر کس در آن موقعیت به آنان پشت کند [و بگیرد] بسبب خشم خدا دچار سقوط معنوی شود و جایگاهش دوزخ است و دوزخ عاقبت

ترجمه قرآن کریم، ص: 182

بدی است مگر [اینکه گریزش برای انتخاب محلی دیگر] جهت ادامه نبرد بادشمن، یا پیوستن به گروهی [تازه نفس از مجاهدان برای حمله به دشمن] باشد. 16

[به کشتن دشمنان بر خود مبالید] شما آنان را نکشتید، بلکه خدا آنان را کشت. [ای پیامبر!] هنگامی که به سوی دشمنان تیر پرتاب کردی، تو پرتاب نکردی، بلکه خدا پرتاب کرد [تا آنان را هلاک کند] و مؤمنان را از سوی خود به آزمایشی نیکو بیازماید؛ زیرا خدا شنوا و داناست. 17

[سرنوشت مؤمنان و کافران از] این [قرار است که دیدید]، و قطعاً خدا سست کننده نیرنگ کافران است. 18

[شما ای مشرکان!] اگر پیروزی [آین حق] را می خواستید، اینک پیروزی برای آین حق آمد [پس به آن ایمان آورید]، و اگر [از دشمنی با خدا و رسول] بازایستید، برای شما بهتر است، و اگر [به دشمنی] بازگردید، ما نیز [بر ضد شما] بازمی گردیم، و هرگز جمعیت شما هر چند زیاد باشد، چیزی [از عذاب خدا] را از شما دفع نمی کند، و یقیناً خدا با مؤمنان است. 19

ای اهل ایمان! از خدا و پیامبرش اطاعت کنید و در حالی که [سخنان بر حق او را] می شنوید، از او روی نگردانید. 20

و مانند کسانی نباشید که [از روی تظاهر] گفتند: شنیدیم در حالی که [از روی حقیقت] نمی شنوند. 21

قطعاً بدترین مجنبدگان نزد خدا، کران [از شنیدن حق] و لالان [از گفتن حق] هستند که [کلام حق را] نمی اندیشند! 22

اگر خدا [نسبت به پذیرفتن هدایت شایستگی و] خیری در آنان می دید، یقیناً ایشان را شنوا [ی حقایق و معارف] می کرد، و اگر [با لجبازی و عنادی که فعلاً دارند] آنان را شنوا کند، باز بر اساس روحیه اعراض روی [از حق] می گردانند. 23

ای اهل ایمان! هنگامی که خدا و پیامبرش شما را به حقایقی که به شما [حیات معنوی و] زندگی [واقعی] می بخشد، دعوت می کنند اجابت کنید، و بدانید که خدا میان آدمی و دلش حایل می شود [تا حق را باطل و باطل را حق مپندارد] و مسلماً همه شما به سوی او محشور خواهید شد. 24

و از عذاب [که نتیجه گناهان گوناگون است] پرهیزید، [عذابی] که فقط به ستمکاران از شما

ترجمه قرآن کریم، ص: 183

نمی رسد [بلکه وقتی نازل شود، همه را فرا می گیرد، ستمکاران را به خاطر ستم و اهل ایمان را به سبب اختلاف و نزاع و

ترك امر به معروف و نهی از منکر] و بدانید که خدا سخت کیفر است. 25

و یاد کنید هنگامی که شما در زمین گروهی اندك بودید، و ناتوان و زبون شمرده می شدید، و همواره می ترسیدید که مردم [مشرك و کافر] شما را برابند [تا آزار دهند و نابود کنند] پس خدا شما را [در شهر مدینه] جای داد و با یاریش نیرومندان ساخت، و از [نعمت های] پاکیزه اش به شما روزی بخشید تا سپاس گزاری کنید. 26

ای اهل ایمان! [با فاش کردن اسرار و جاسوسی برای دشمن] به خدا و پیامبر خیانت نکنید، و به امانت های میان خود هم خیانت نورزید، در حالی که می دانید [خیانت، عملی بسیار زشت است]. 27

و بدانید که اموال و فرزندان فقط وسیله آزمایش شماست، و خداست که پاداشی بزرگ نزد اوست. 28

ای اهل ایمان! اگر [در همه امورتان] از خدا پروا کنید، برای شما [بینایی و بصیرتی ویژه] برای تشخیص حق از باطل قرار می دهد، و گناهانتان را محو می کند، و شما را می آمرزد؛ و خدا دارای فضل بزرگ است.

و [یاد کن] هنگامی که کفرپیشگان درباره تو نیرنگ می‌زدند تا تو را به زندان دراندازند، یا به قتل برسانند یا [از وطن] بیرون کنند، و [در آینده هم، همواره بر ضد تو] نیرنگ می‌زنند و خدا هم جزای نیرنگشان را می‌دهد و خدا بهترین جزا دهنده نیرنگ زندگان است. 30

هنگامی که آیات ما را بر آنان می‌خوانند می‌گویند:

البته شنیدیم [ولی این آیات، مطلب فوق العاده‌ای نیست] ما هم اگر بخواهیم مانند آن را می‌گوییم، این آیات جز افسانه پیشینیان نیست!! 31

و [یاد کن] هنگامی که گفتند: خدایا! اگر این [قرآن] همان حقّ [نازل شده] از نزد

ترجمه قرآن کریم، ص: 184

توست، پس بر ما سنگ‌هایی از آسمان ببار یا عذابی دردناک بر ما بیاور!! 32

و خدا بر آن نیست که آنان را در حالی که تو در میان آنان به سر می‌بری عذاب کند و تا ایشان طلب آمرزش می‌کنند، خدا عذاب کننده آنان نخواهد بود. 33

و چه چیزی مانع آنان است که خدا عذابشان نکند، در حالی که [مردم مؤمن را] از ورود به مسجدالحرام [و عبادت در آن] با آنکه متولیان آن نیستند باز می‌دارند؛ متولیان [شایسته و واقعی] این [مکان مقدس] فقط پرهیزکارانند، ولی بیشتر مشرکان نمی‌دانند [که تولیت آنجا شایسته آنان نیست]. 34

و نماز و دعایشان در کنار خانه [خدا] چیزی جز سوت کشیدن و کف زدن نبود، پس به کیفر کفری که همواره می‌ورزیدید، [باید] عذاب [دنیا و آخرت را] بچشید. 35

مسلمان کسانی که کافرنده، اموالشان را هزینه می‌کنند تا مردم را از راه خدا بازدارند، و به زودی همه اموالشان را [برای جلوگیری از گسترش اسلام] هزینه می‌کنند؛ سپس [این عمل] برای آنان مایه حسرت و ندامت می‌شود [زیرا خواهند دید که ثروتشان را از دست داده‌اند و اسلام هم گسترش یافته] و آن گاه مغلوب می‌شوند، و آنان که کافرنده به سوی دوزخ محشور خواهند شد. 36

تا خدا ناپاکان را از پاکان جدا کند، و ناپاکان را روی یکدیگر گذارد، پس همه را متراکم و انباشته سازد و یکجا در جهنم قرار دهد؛ [به راستی] آنانند که زیانکار واقعی اند. 37

به کسانی که کافرند بگو: اگر از کفر خود بازایستند [و به اسلام روی آورند] گناهان [ی چون جنگ با پیامبر و بازداشتن مردم از راه خدا، و منع کردن مؤمنان از ورود به مسجد الحرام] از آنان بخشیده خواهد شد، و اگر [به گناهانشان] بازگردند، بی تردید همان سنت خدا که در رابطه با [عذاب و هلاک] پیشینیان جاری شد [بر آنان نیز جاری می شود]. 38

و با آنان بجنگید تا هیچ نوع فساد و فتنه [و خونریزی و ناامنی]

ترجمه قرآن کریم، ص: 185

بر جا نماند، و دین [در سراسر گیتی] ویژه خدا شود؛ پس اگر از فتنه بازایستند [با آنان بجنگید] زیرا خدا به آنچه انجام می دهند بیناست.

39

و اگر روی گرداندند [باک نداشته باشید] بدانید که خدا سرپرست و یار شماست؛ نیکو سرپرست و نیکو یاری است.

40

و بدانید هر چیزی که [از راه جهاد یا کسب یا هر طریق مشروعی] به عنوان غنیمت و فایده به دست آورید [کم باشد یا زیاد] يك پنجم آن برای خدا و رسول خدا 9 و خویشان پیامبر، و یتیمان و مسکینان و در راه ماندگان است، اگر به خدا و آنچه بر بنده اش روز جدا کننده حق از باطل، روز رویارویی دو گروه [مؤمن و کافر در جنگ بدر] نازل کردیم، ایمان آورده اید [پس آن را به عنوان حق واجب به خدا و رسول و دیگر نامبردگان بپردازید]؛ و خدا بر هرکاری تواناست. 41

و [یاد کنید] هنگامی که شما [در جنگ بدر] بر دامنه ای نزدیک تر به سطح زمین بودید [که برای جنگ جایی نامناسب بود] و دشمن در دامنه ای بالاتر [و مناسب برای جنگ] قرار داشت، و کاروان [تجاری قریش] در مکانی پایین تر از شما بود [که توانست دور از دید شما بگریزد]؛ و اگر [برای رویارویی] با دشمن [زمانی معین و جایی مشخص] وعده می گذاشتید، نسبت به وعده گاه اختلاف می کردید [ظاهر امر نشان می داد که شکست حتمی با شما و پیروزی قطعی با دشمن است، ولی این پیروزی به صورتی غیر عادی نصیب شما شد] تا خدا پیروزی شما و شکست آنان را که [بر اساس اراده اش] انجام

شدنی بود تحقق دهد، تا هر که هلاک می شود از روی دلیلی روشن هلاک شود، و هر که زندگی می کند از روی بیهانی آشکار زندگی کند؛ و یقیناً خدا شنوا و داناست. 42

و [یاد کن] هنگامی که خدا در رؤیاهای مکررت [نفرات] آنان را [که بر ضد تو و اهل ایمان تصمیم به جنگ داشتند] به تو اندک و ناچیز نشان داد [تا آن را برای یارانت بیان کنی]؛ و اگر آنان را بسیار و زیاد نشان می داد، شما [ای یاران پیامبر!] قطعاً سست می شدید و در کار جنگ نزاع و اختلاف می کردید، ولی خدا شما را [با آگاه شدن از رؤیای پیامبر، از سستی و اختلاف] رهایی بخشید؛ زیرا او به آنچه در سینه هاست داناست. 43

و [یاد کنید] هنگامی که در جنگ بدر باهم برخورد کردید، دشمن را در چشم شما اندک نشان داد، و شما را نیز در چشم آنان اندک نشان داد [اگر چه در گرما گرم جنگ، شما را در نظر آنان بسیار

ترجمه قرآن کریم، ص: 186

و آنان را در نظر شما اندک نشان داد] تا خدا پیروزی شما و شکست آنان را که [بر اساس اراده اش] انجام شدنی بود تحقق دهد؛ و همه کارها به سوی خدا بازگردانده می شود. 44

ای اهل ایمان! هنگامی که [در میدان نبرد] با گروهی [از مشرکان و کافران] برخورد کردید، ایستادگی نمایید و خدا را بسیار یاد کنید تا [بر دشمن] پیروز شوید. 45

و از خدا و پیامبرش فرمان برید، و با یکدیگر نزاع و اختلاف مکنید، که سست و بد دل می شوید، و قدرت و شوکتان از میان می رود؛ و شکیبایی ورزید؛ زیرا خدا با شکیبایان است. 46

و مانند کسانی مباشید که از خانه هایشان از روی مستی و غرور، و برای خودنمایی بیرون آمدند و مردم را از راه خدا بازمی داشتند [ولی سرانجام دچار شکست ذلت باری شدند]؛ و خدا به آنچه انجام می دهند، احاطه دارد. 47

و [یاد کنید] هنگامی که شیطان اعمالشان را [که در راه دشمنی با پیامبر و لشکرکشی بر ضد اهل ایمان بود] در نظرشان آراست و گفت: امروز [به سبب جمعیت بسیار و آرایش جنگی شما] هیچ کس از مردمان [با ایمان] پیروز شونده بر شما نیست، و من پناه دهنده به شما، ولی زمانی که دو گروه [مؤمن و مشرک] با یکدیگر برخورد کردند، به عقب برگشت و پا به فرار گذاشت، و گفت: من از شما [یاران و پیروانم] بیزارم، من چیزی را [چون نزول فرشتگان] می بینم که شما نمی بینید، البته من از خدا می ترسم و خدا سخت کیفر است.

و [یاد کنید] هنگامی که منافقان و آنان که در دلهایشان بیماری [شك و تردید نسبت به حقایق] است، می گفتند: مؤمنان را دینشان [با این جمعیت اندك و اسلحه ناچیز برای شرکت در میدان نبرد] فریفت، و [آنان باور نمی کردند که] هر کس بر خدا توکل کند [بی تردید پیروز می شود]؛ زیرا خدا توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 49

اگر آن زمانی که فرشتگان جان کافران را می ستانند، مشاهده کنی [حسن می کنی] که بر چهره و پشتشان ضربات سنگینی می کوبند و [به آنان نهب می زنند که] عذاب سوزان را بچشید!! 50

ترجمه قرآن کریم، ص: 187

این به سبب گناهانی است که مرتکب شده اند و گرنه خدا نسبت به بندگان [حتی به کمترین چیزی از ستم] ستمکار نیست. 51

[روش اینان] مانند روش فرعونیان و پیشینیان آنان است که به آیات خدا کافر شدند، پس خدا آنان را به کیفر گناهانشان [به عذابی سخت] گرفت؛ زیرا خدا نیرومند و سخت کیفر است. 52

این [کیفر سخت] به سبب این است که خدا بر آن نیست که نعمتی را که به قومی عطا کرده [به عذاب و نقت] تغییر دهد تا زمانی که آنان آنچه را در خود [از عقاید حقّه، حالات پاک و اخلاق حسنه ای که] دارند [به کفر، شرک، عصیان و گناه] تغییر دهند؛ و یقیناً خدا شنوا و داناست. 53

[روش اینان] مانند روش فرعونیان و پیشینیان آنان است که آیات پروردگارشان را تکذیب کردند، در نتیجه ایشان را به کیفر گناهانشان هلاک نمودیم، و فرعونیان را غرق کردیم و همه آنان ستمکار بودند. 54

یقیناً بدترین جنبنندگان نزد خدا کسانی هستند که کافرانند و [به سبب عنادشان] ایمان نمی آورند. 55

همان کسانی که با برخی از آنان [بارها] پیمان بست، ولی هر بار پیمانشان را می شکنند و از خدا پروا نمی کنند. 56

پس اگر در میدان جنگ، بر آنان دست یافتی [با وارد کردن مجازات و عقوبت سنگین بر ایشان] دیگر کسانی را که دنبال آنانند [و قصد جنگ با تو را دارند] تار و مار کن تا متذکر [قدرت شما] شوند [و از خیال جنگ با تو بازایستند]. 57

و اگر از خیانت و پیمان شکنی گروهی [که با آنان هم پیمانی] بیم داری، پس به آنان خبر ده که [پیمان] به صورتی مساوی [و طرفینی] گسسته است؛ زیرا خدا خائن را دوست ندارد. 58

و آنان که کافرنده گمان نکنند که با پیمان شکنی خود [بر قدرت حق] پیشی جسته اند، اینان نمی توانند [ما را] عاجزکنند [تا از دسترس قدرت ما بیرون روند]. 59

و در برابر آنان آنچه در قدرت و توان دارید از نیرو [و نفرات و ساز و برگ جنگی]

ترجمه قرآن کریم، ص: 188

و اسبان ورزیده [برای جنگ] آماده کنید تا به وسیله آنها دشمن خدا و دشمن خودتان و دشمنانی غیر ایشان را که نمی شناسید، ولی خدا آنان را می شناسد بترسانید. و هر چه در راه خدا هزینه کنید، پاداشش به طور کامل به شما داده می شود، و مورد ستم قرار نخواهید گرفت. 60

و اگر دشمنان به صلح گرایند، تو هم به صلح گرای، و بر خدا توکل کن، که یقیناً او شنوا و داناست. 61

و اگر بخواهند [در زمینه صلح و آشتی] تو را بفریبند، یقیناً خدا تو را بس است؛ او کسی است که تو را با یاری خود و به وسیله مؤمنان نیرومند ساخت. 62

و میان دل هایشان الفت و پیوند برقرار کرد که اگر همه آنچه را در روی زمین است، هزینه می کردی نمی توانستی میان دل هایشان الفت اندازی، ولی خدا میان آنان ایجاد الفت کرد؛ زیرا خدا توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 63

ای پیامبر! خدا و مؤمنانی که از تو پیروی می کنند [از نظر حمایت و پشتیبانی] برای تو بس است. 64

ای پیامبر! مؤمنان را به جنگ برانگیز که اگر از شما بیست نفر صابر باشند بر دویست نفر چیره می شوند، و اگر از شما صد نفر [صابر] باشند بر هزار نفر از کافران چیره می شوند؛ زیرا آنان گروهی هستند [که حقایق توحید و قدرت خدا را] نمی فهمند. 65

اکنون خدا به شما تخفیف داد و معلوم داشت که در شما ضعفی هست؛ بنابراین اگر از شما صد نفر صابر باشند بر دویست نفر چیره می شوند، و اگر هزار نفر [صابر] باشند به فرمان خدا بر دو هزار نفر چیره می شوند؛ و خدا با صابران است. 66

هیچ پیامبری را نسزد و نشاید که [پیش از جنگ و پیروزی بر دشمن] اسیران جنگی بگیرد، تا زمانی که [دشمن را به طور کامل] در زمین از قدرت و توان بیندازد [و موقعیت دین و مؤمنان در جهان پابرجا و استوار گردد آن گاه اسیر بگیرد؛ شما ای یاران پیامبر!] متاع ناچیز و ناپایدار دنیا را می‌خواهید، و خدا [برای شما] آخرت را می‌خواهد؛ و خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 67

اگر فرمان و حکم

ترجمه قرآن کریم، ص: 189

لازمی که از سوی خدا گذشته است نبود [که پیش از اتمام حجت کسی را عذاب نکند] مسلماً شما را به سبب اسیرانی که [بدون اجازه پیامبر و پیش از شروع جنگ] گرفتید، عذابی بزرگ می‌رسید. 68

آنچه از غنیمت [در میدان جنگ] گرفته‌اید، حلال و پاکیزه بخورید و از خدا پروا کنید؛ یقیناً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 69

ای پیامبر! به اسیرانی که در اختیار شمایند، بگو: اگر خدا خیری در دل‌های شما بداند، بهتر از مالی که [در برابر آزادی شما] از شما گرفته‌اند به شما می‌دهد، و گناهانتان را می‌آمرزد و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 70

و اگر اسیران آزاد شده بخواهند [پس از آزاد شدنشان] به تو خیانت ورزند، [کار جدید و تازه‌ای نیست] آنان پیش از این هم به خدا خیانت ورزیدند، پس او تو را بر آنان مسلط ساخت؛ و خدا دانا و حکیم است. 71

مسلماً کسانی که ایمان آوردند، و هجرت کردند، و با اموال و جان‌هایشان در راه خدا جهاد نمودند، و کسانی که مهاجران را پناه دادند و یاری کردند، اینانند که یار و دوست یکدیگرند. و کسانی که ایمان آوردند و هجرت نکردند شما را از دوستی آنان هیچ سودی نیست تا زمانی که هجرت کنند؛ و اگر در امور دین از شما یاری طلبند، بر شماست که آنان را یاری دهید مگر آنکه یاری دادن شما به زیان گروهی باشد که میان شما و آنان پیمان [متارکه جنگ] برقرار است؛ و خدا به آنچه انجام می‌دهید بیناست. 72

و آنان که کافران و یاران یکدیگرند اگر شما فرمان پیوند [با اهل ایمان و قطع رابطه با کافران] را به اجرا نگذارید فتنه و فساد بزرگ در زمین پیدا خواهد شد.

و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند و در راه خدا جهاد نمودند و آنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 190

که مهاجران را پناه دادند و یاری کردند، مؤمنان حقیقی فقط آنانند، برای آنان آمرزش و رزق باارزشی است. 74

و آنان که بعد [از مؤمنان و نخستین مهاجران] ایمان آوردند و هجرت کردند و همراه شما با دشمنان جنگیدند از شما؛ و خویشاوندان [بنابر آنچه نسبت به برنامه ارث] در کتاب خدا مقرر شده از دیگران سزاوارترند؛ یقیناً خدا به همه چیز داناست. 75

سوره توبه

9- مدنی 129 آیه

این [اعلام] بیزاری و لغو پیمان از سوی خدا و پیامبرش به کسانی از مشرکان است که با آنان پیمان بسته‌اید. 1

بنابراین، چهار ماه حرام را [در کمال آزادی و امنیت] در زمین گردش کنید و بدانید که شما عاجز کننده خدا نیستید [تا بتوانید از دسترس قدرت او بیرون روید] و خدا خوار کننده کافران است. 2

و این اعلامی است از سوی خدا و پیامبرش به همه مردم در روز حج اکبر که: یقیناً خدا و پیامبرش از مشرکان بیزارند [و هیچ تعهدی نسبت به آنان ندارند]؛ پس [ای مشرکان!] اگر [از پیمان شکنی و خیانت] توبه کنید [و مسلمان شوید] برای شما بهتر است و اگر روی [از وفای به پیمان و اسلام] بگردانید، بدانید که شما عاجز کننده خدا نیستید [تا بتوانید از دسترس قدرت او بیرون روید]؛ و کافران را به عذاب دردناک خبر ده. 3

مگر کسانی از مشرکان که با آنان پیمان بستید، سپس چیزی [از شرایط پیمان را] نسبت به شما نکاستند و احدی [از دشمنان را] بر ضد شما یاری نکردند، پس به پیمانشان تا پایان مدتشان وفادار باشید؛ زیرا خدا پرهیزکاران را دوست دارد.

4

پس هنگامی که ماه‌های حرام سپری شود، مشرکان را هر جا یافتید، بکشید و به اسیری بگیرید و محاصره کنید و در هر کمین گاهی به کمین آنان بنشینید؛ ولی اگر توبه کردند و نماز را بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 191

پا داشتند و زکات پرداختند، پس آزادشان گذارید؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 5

و اگر یکی از مشرکان از تو پناه خواست، پناهِش بده تا سخن خدا را بشنود، آن گاه او را به جایگاه امنش برسان؛ این به سبب آن است که آنان گروهی هستند که [حقایق را] نمی دانند [به امید آن که در پناه تو و شنیدن سخن حق مسلمان شوند]. 6

چگونه مشرکان را نزد خدا و پیامبرش پیمانی [استوار] تواند بود [در صورتی که همواره پیمان شکنی می کنند] مگر کسانی که با آنان در کنار مسجد الحرام پیمان بسته اید، پس تا زمانی که [به پیمانشان] با شما پایداری کنند، شما هم به پیمانتان با آنان پایداری کنید؛ زیرا خدا پرهیزکاران را دوست دارد. 7

چگونه [مشرکان بر پیمان خود پای بندند؟] در صورتی که اگر بر شما چیره شوند، نه [پیوند] خویشاوندی را در حقّ شما رعایت می کنند، نه پیمانی را!! شما را با زبانشان خشنود می کنند، ولی دل هایشان [از خشنود کردن شما] امتناع دارد و بیشترشان بدکار و نافرمان اند. 8

آیات خدا را در برابر بھابی اندك فروختند و مردم را از راه خدا بازداشتند؛ راستی بد است آنچه را همواره انجام می دادند. 9

در حقّ هیچ مؤمنی رعایت [پیوند] خویشاوندی و پیمانی را نمی کنند؛ و آنان هستند که متجاوزند. 10

پس اگر [از پیمان شکنی، قطع رحم، کفر و شرك] توبه کنند و نماز را بر پا دارند و زکات پردازند، برادران دینی شما نیستند؛ و ما آیات خود را برای گروهی که [حقایق را] می دانند، به صورت های گوناگون بیان می کنیم. 11

و اگر پیمان هایشان را پس از تعهدشان شکستند و در دین شما زبان به عیب جویی گشودند، در این صورت با پیشوایان کفر بجنگید که آنان را [نسبت به پیمان هایشان] هیچ تعهدی نیست، بجنگید تا [از عیب جویی و پیمان

ترجمه قرآن کریم، ص: 192

شکنی] بازایستند. 12

چرا و برای چه نمی جنگید؟ آن هم با گروهی که پیمانهای خود را شکستند، و عزمشان را بر بیرون کردن پیامبر از وطنش جزم کردند و هم آنان بودند که نخستین بار با شما جنگیدند، آیا از آنان می ترسید؟! در صورتی که اگر مؤمن هستید، خدا سزاوارتر است که از او بترسید. 13

با آنان بجنگید تا خدا آنان را به دست شما عذاب کند و رسوایشان نماید و شما را بر آنان پیروزی دهد و سینه های [پر سوز و غم] مردم مؤمن را شفا بخشد. 14

و خشم دل هایشان را از میان ببرد؛ و خدا توبه هر کس را بخواهد می پذیرد؛ و خدا دانا و حکیم است. 15

آیا گمان کرده اید که شما را به خود واگذارند [و به بوته آزمایش نیازمایند] در حالی که هنوز کسانی از شما را که جهاد کردند و غیر خدا و پیامبرش و مؤمنان را محرم اسرار خود نگرفتند، از دیگران مشخص نکرده است [یقیناً باید آزمایش شوید تا مؤمن از غیر مؤمن معلوم شود]؛ و خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. 16

و مشرکان در حالی که بر ضد خود به کفر [و انکار حقایق] گواهی می دهند، صلاحیت آباد کردن مساجد خدا را ندارند؛ اینانند که اعمالشان تباه و بی اثر است و در آتش جاودانه اند. 17

آباد کردن مساجد خدا فقط در صلاحیت کسانی است که به خدا و روز قیامت ایمان آورده و نماز را بر پا داشته و زکات پرداخته و جز از خدا نترسیده اند؛ یقیناً اینان از راه یافتگان اند. 18

آیا آب دادن به حاجیان و آباد کردن مسجد الحرام را مانند [عمل] کسی

ترجمه قرآن کریم، ص: 193

قرار داده اید که به خدا و روز قیامت ایمان آورده و در راه خدا جهاد کرده است؟! [این دو] نزد خدا برابر و یکسان نیستند و خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی کند. 19

آنان که ایمان آوردند و هجرت کردند و با اموال و جان هایشان در راه خدا به جهاد برخاستند، منزلتشان در پیشگاه خدا بزرگ تر و برتر است، و فقط اینانند که کامیابند. 20

پروردگارشان آنان را نزد خود به رحمت و خشنودی و بهشت هایی که برای آنان در آنها نعمت های پایدار است مژده می دهد. 21

همواره در آنجا جاودانه‌اند؛ مسلماً نزد خدا پاداشی بزرگ است. 22

ای اهل ایمان! اگر پدران و برادران کفر را بر ایمان ترجیح دهند، آنان را دوستان و سرپرستان خود مگیرید؛ و کسانی از شما که آنان را دوست و سرپرست خود گیرند، اینان هستند که ستمکارند. 23

بگو: اگر پدران و فرزندان و برادران و همسران و خویشان و اموالی که فراهم آورده‌اید و تجارتی که از کسادی‌اش می‌ترسید و خانه‌هایی که به آنها دل خوش کرده‌اید، نزد شما از خدا و پیامبرش و جهاد در راهش محبوب‌ترند، پس منتظر بمانید تا خدا فرمان عذابش را بیاورد؛ و خدا گروه بدکار نافرمان را هدایت نمی‌کند. 24

بی‌تردید خدا شما را در جبهه‌های زیاد و عرصه‌های بسیار یاری کرد و [به ویژه] روز [نبرد] حنین، آن زمان که فزونی افرادتان شما را مغرور و شگفت زده کرد، ولی [فزونی عدد] چیزی از خطر را از شما برطرف نکرد، و زمین با همه وسعت و فراخی‌اش بر شما تنگ شد، سپس پشت به

ترجمه قرآن کریم، ص: 194

دشمن از عرصه نبرد گریختید. 25

آن گاه خدا آرامش خود را [که حالت طمأنینه قلبی است] بر پیامبرش و مؤمنان نازل کرد، و لشکریانی که آنان را نمی‌دیدید [برای یاری مؤمنان] فرود آورد، و کسانی را که کفر می‌ورزیدند، به عذاب سختی مجازات کرد؛ و این است کیفر کفرپیشگان. 26

سپس خدا بعد از این [گناه فرار از جنگ] توبه هر کس را که بخواهد می‌پذیرد؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 27

ای اهل ایمان! جز این نیست که مشرکان پلیدند؛ پس نباید بعد از امسال به مسجدالحرام نزدیک شوند؛ و اگر [به سبب قطع رابطه با آنان و تعطیل شدن داد و ستد با ایشان] از تنگدستی می‌ترسید، خدا اگر بخواهد شما را از فضل و احسانش بی‌نیاز می‌کند؛ یقیناً خدا دانا و حکیم است. 28

با کسانی از اهل کتاب که به خدا و روز قیامت ایمان نمی‌آورند، و آنچه را خدا و پیامبرش حرام کرده‌اند، حرام نمی‌شمارند، و دین حق را نمی‌پذیرند، بجنگید تا به اختیار خود در حالی که [نسبت به احکام دولت اسلامی] متواضع و فروتن‌اند جزیه بپردازند.

و یهود گفتند: عزیز، پسر خداست. و نصاری گفتند: مسیح پسر خداست. این گفتاری [بی دلیل] است که به زبان می آورند، و به گفتار کسانی که پیش از این [به حقایق] کفر ورزیدند شباهت دارد؛ خدا آنان را نابود کند، چگونه

ترجمه قرآن کریم، ص: 195

[از حق به باطل] منحرف می شوند. 30

آنان دانشمندان و راهبانان و مسیح پسر مریم را به جای خدا به خدایی گرفتند؛ در حالی که مأمور نبودند مگر اینکه معبود یگانه را که هیچ معبودی جز او نیست بپرستند؛ منزّه و پاک است از آنچه شریک او قرار می دهند. 31

همواره می خواهند نور خدا را با سخنان باطل [و تبلیغات بی پایه] خود خاموش کنند؛ ولی خدا جز اینکه نور خود را کامل کند نمی خواهد، هر چند کافران خوش نداشته باشند. 32

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن را بر همه ادیان پیروز گرداند، هر چند مشرکان رضایت نداشته باشند. 33

ای اهل ایمان! یقیناً بسیاری از عالمان یهود و راهبان، اموال مردم را به باطل [و به صورتی نامشروع] می خورند و همواره [مردم را] از راه خدا باز می دارند؛ و کسانی را که طلا و نقره می اندوزند و آن را در راه خدا هزینه نمی کنند، به عذابی دردناک خبر ده. 34

روزی که آن اندوخته ها را در آتش دوزخ به شدت حرارت دهند و پیشانی و پهلوی و پشتشان را به آن داغ کنند [و به آنان نهب زنند] این است ثروتی که برای خود اندوختید، پس کیفر زراندوزی خود را بچشید. 35

یقیناً شماره ماهها

ترجمه قرآن کریم، ص: 196

نزد خدا از روزی که آسمان‌ها و زمین را آفریده در کتاب [علم] خدا دوازده ماه است؛ از آنها چهار ماهش ماه حرام است؛ این است حساب استوار؛ پس در این چهار ماه [با جنگ و فتنه] بر خود ستم روا مدارید و با همه مشرکان همان گونه که آنان با همه شما می‌جنگند، بجنگید و بدانید خدا با پرهیزکاران است. 36

بی‌تردید به تأخیر انداختن [حرمت ماهی به ماه دیگر] افزایشی در کفر است؛ [و این بدعتی است که سردمداران کفر] کافران را به سبب آن [نسبت به ماه‌های حرام واقعی] گمراه می‌کنند، يك سال ماه حرام را حلال می‌شمارند و در دیگر سال آن را حرام می‌دانند تا با شماره ماه‌هایی که خدا حرام کرده هماهنگ و مطابق سازند ولی [در نهایت] آنچه را خدا حرام کرده از پیش خود حلال می‌کنند؛ زشتی کارهایشان در نظرشان آراسته شده و خدا گروه کافران را هدایت نمی‌کند. 37

ای اهل ایمان! شما را چه عذر و بهانه‌ای است هنگامی که به شما گویند: برای نبرد در راه خدا باشتاب [از شهر و دیارتان] بیرون روید؛ به سستی و کاهلی می‌گرایید [و به دنیا و شهواتش میل می‌کنید؟!]. آیا به زندگی دنیا به جای آخرت دل خوش شده‌اید؟ کالای زندگی دنیا در برابر آخرت جز کالایی اندک نیست. 38

اگر باشتاب بیرون نروید، خدا شما را به عذاب دردناک عذاب می‌کند و گروه دیگری را به جای شما می‌آورد؛ و شما [با نرفتن به میدان نبرد] هیچ زبانی به خدا نمی‌رسانید؛ و خدا بر هر کاری تواناست. 39

اگر پیامبر را یاری ندهید، یقیناً

ترجمه قرآن کریم، ص: 197

خدا او را یاری می‌دهد؛ چنان که او را یاری داد هنگامی که کافران از مکه بیرونش کردند در حالی که یکی از دو تن بود، آن زمان هر دو در غار [ثور نزدیک مکه] بودند، همان زمانی که به همراهش گفت: اندوه به خود راه مده خدا با ماست. پس خدا آرامش خود را [که حالت طمأنینه قلبی است] بر پیامبر نازل کرد، و او را با لشکریانی که شما ندیدید نیرومند ساخت، و شعار کافران را پست‌تر قرار داد، و شعار خداست که شعار والاتر و برتر است؛ و خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 40

با شتاب با تجهیزات سبک و سنگین [و سواره، پیاده، به سوی میدان نبرد] بیرون روید، و با اموال و جان‌هایتان در راه خدا جهاد کنید که اگر دانا [بی به حقایق] باشید این برای شما بهتر است. 41

اگر [برای مسلمانان سست اراده و منافقانِ مسلمان نما] غیبتی [بی رنج و مشقت] در دسترس بود و [راه] سفر [به سوی میدان نبرد] کوتاه و آسان بود، مسلماً به دنبال تو می آمدند، ولی پیمودن راه طولانی پر مشقت به نظرشان طاقت فرسا آمد، یقیناً به خدا سوگند می خورند که اگر توانایی داشتیم حتماً با شما بیرون می آمدیم [آنان] خود را [به دروغ و تزویرشان] هلاک می کنند و خدا می داند که بی تردید آنان دروغگویند. 42

خدا تو را مورد بخشش و لطف قرار دهد، چرا پیش از آنکه [راستگویی] راستگویان بر تو روشن شود، و دروغگویان را بشناسی [از روی محبتی که به ایشان داری] به آنان اجازه [ترك جنگ] دادی؟ 43

آنان که به خدا و روز قیامت ایمان دارند از تو برای بازایستادن از جهاد با اموال و جان هایشان اجازه نمی خواهند [بلکه در هر شرایطی مشتاقانه به سوی میدان نبرد بیرون می روند]؛ و خدا به پروا پیشگان داناست. 44

فقط کسانی از تو اجازه ترك جهاد می خواهند که به خدا و روز قیامت ایمان ندارند و دل هایشان [در انجام فرمان های حق] دچار تردید است و همواره در تردیدشان سرگردانند. 45

و اگر برای بیرون رفتن

ترجمه قرآن کریم، ص: 198

[به سوی میدان نبرد] تصمیم جدی داشتند، مسلماً برای آن ساز و برگ آماده می کردند، ولی خدا [به سبب سستی اراده و نفاقشان] برانگیختن آنان را [به سوی میدان نبرد] خوش نداشت، پس آنان را از حرکت بازداشت، و [انگار به آنان] گفته شد: با نشستگان [در خانه ها که به علتی معذور از جنگند] بنشینید. 46

اگر [هم] با شما بیرون می آمدند، جز شرّ و فساد به شما نمی افزودند و مسلماً خود را برای سخن چینی [و نمامی] در میان شما قرار می دادند تا [برای از هم گسستن شیرازه سپاه اسلام] فتنه جویی کنند و در میان شما جاسوسانی برای آنان هستند [که به نفعشان خبرچینی می کنند]؛ و خدا به ستمکاران داناست. 47

قطعاً پیش از این هم فتنه جویی می کردند و امور را بر تو وارونه و دگرگون می ساختند، تا آنکه [یاری] حق آمد و فرمان خدا [که تحقق پیروزی و موفقیت شماست] آشکار شد، در حالی که آنان خوش نداشتند. 48

و از منافقان کسانی هستند که می گویند: ما را اجازه ترك نبرد ده و به فتنه و گناه دچار مکن. آگاه باش که [آنان با این درخواست ناهنجارشان] به فتنه و گناه افتاده اند؛ و یقیناً دوزخ بر کافران احاطه دارد. 49

اگر [در میدان نبرد] پیروزی و غنیمت به تو رسد، غمگینشان می کند، و اگر تو را آسیب و زیانی رسد، می گویند: ما پیش از این تصمیم خود را [بر شرکت نکردن در جنگ] گرفته بودیم [و احتیاط را از دست ندادیم] در حالی که خوشحال و شادمانند [به خانه و زندگی و به سوی امور مادی] بازمی گردند. 50

بگو: هرگز به ما جز آنچه خدا مقرر کرده، نخواهد رسید، او سرپرست و یار ماست و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند. 51

بگو: آیا درباره ما جز یکی از دو نیکی [پیروزی یا شهادت] را انتظار می برید؟ در

ترجمه قرآن کریم، ص: 199

صورتی که ما درباره شما انتظار می بریم که خدا از سوی خود یا به دست ما عذابی به شما برساند؛ پس انتظار برید که ما هم با شما منتظریم. 52

بگو: [ای منافقان!] چه از روی رغبت، چه از روی اکراه اتفاق کنید، هرگز از شما پذیرفته نشود؛ زیرا شما گروهی بدکار و نافرمان هستید. 53

هیچ چیز آنان را از پذیرفته شدن انفاقشان بازداشت، مگر آنکه آنان به خدا و پیامبرش کافر شدند، و نماز را جز با کسالت و سستی به جا نمی آورند، و انفاق نمیکنند مگر از روی بی رغبتی. 54

اموال و فرزندانشان تو را به شگفت نیاورد؛ خدا می خواهد آنان را در این زندگی دنیا به وسیله آنها عذاب کند، و جانشان در حالی که کافرنند بیرون رود. 55

[با کمال بی شرمی] به خدا سوگند یاد می کنند که حتماً از زمره شمايند؛ در صورتی که از شما نیستند، بلکه گروهی هستند که از شما [به سبب ایمان استوارتان] در اضطراب و ترس به سر می برند. 56

اگر پناهگاهی یا غارهایی یا گریزگاهی می یافتند، شتابان به سوی آنها روی می آوردند. 57

برخی از آنان نسبت به [تقسیم] صدقات بر تو خرده می گیرند، پس اگر از صدقات به آنان داده شود خشنود می شوند، و اگر داده نشود، ناگاه خشمگین می شوند. 58

و اگر آنان به آنچه خدا و پیامبرش به ایشان عطا کرده‌اند، خشنود می‌شدند و می‌گفتند: خدا ما را بس است؛ خدا و پیامبرش به زودی از فضل و احسان خود به ما عطا می‌کنند [و] ما فقط به سوی خدا مایل و علاقمندیم [برای آنان بهتر بود]. 59

صدقات، فقط ویژه نیازمندان و تهیدستان [زمین‌گیر] و کارگزاران [جمع و پخش آن] و آنانکه باید [به خاطر تمایل به اسلام] قلوبشان را به دست آورد، و برای [آزادی] بردگان و [پرداخت بدهی] بدهکاران و [هزینه کردن]

ترجمه قرآن کریم، ص: 200

در راه خدا [که شامل هر کار خیر و عام المنفعه می‌باشد] و در راه ماندگان است؛ [این احکام] فریضه‌ای از سوی خداست، و خدا دانا و حکیم است. 60

و از منافقان کسانی هستند که همواره پیامبر را آزار می‌دهند، و می‌گویند:

شخص زود باور و نسبت به سخن این و آن سراپا گوش است. بگو: او در جهت مصلحت شما سراپا گوش و زود باور خوبی است، به خدا ایمان دارد و فقط به مؤمنان اعتماد می‌کند، و برای کسانی از شما که ایمان آورده‌اند، رحمت است، و برای آنانکه همواره پیامبر خدا را آزار می‌دهند، عذابی دردناک است. 61

آنان برای شما [از روی حيله و تزویر برای معذور نشان دادن خود نسبت به کارهای ناهنجارشان] به خدا سوگند می‌خورند تا شما را خشنود سازند، در صورتی که اگر مؤمن بودند، شایسته‌تر آن بود که خدا و رسولش را خشنود کنند.

62

آیا ندانسته‌اند که هر کس با خدا و رسولش دشمنی کند، مسلماً آتش دوزخ برای اوست که در آن جاودانه است؛ این [همان] رسوایی بزرگ است. 63

منافقان از اینکه سوره‌ای بر ضدشان نازل شود که آنان را از اسراری که [در جهت دشمنی با خدا، پیامبر، مؤمنان و حکومت اسلامی] در دل‌هایشان وجود دارد آگاه نماید اظهار ترس و نگرانی می‌کنند؛ بگو: مسخره کنید، خدا آنچه را از آن بیمناک و نگرانید، آشکار خواهد کرد. 64

و اگر [نسبت به اعمال ناهنجار و گفتار باطلشان] از آنان بازخواست کنی، قاطعانه می گویند: فقط شوخی و بازی کردم! بگو: آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می کردید؟! 65

[بگو:

نسبت به اعمال و گفتارتان] عذرخواهی نکنید که [عذرخواهی شما را پایه و اساسی نیست] یقیناً شما پس از ایمانتان کافر شدید؛ اگر از گروهی از شما [که تابع و دنباله‌رو بودید] درگذریم، گروه دیگر را [که سردمداران برنامه‌های

ترجمه قرآن کریم، ص: 201

منافقانه بودند] به سبب آنکه همواره [در جامعه اسلامی] دست به جرم و خطا می‌زدند، قطعاً عذاب می‌کنیم. 66

مردان و زنان منافق شبیه یکدیگرند، به کار بد فرمان می‌دهند و از کار نیک باز می‌دارند و از انفاق در راه خدا امساک می‌ورزند، خدا را فراموش کردند و خدا هم آنان را [از لطف و رحمت خود] محروم کرد؛ یقیناً منافقانند که بدکار و نافرمان‌اند. 67

خدا آتش دوزخ را به مردان و زنان منافق و کافران وعده داده، در آن جاودانه‌اند، همان برای آنان بس است و خدا لعنتشان کرده و برای آنان عذابی پایدار است. 68

[همه شما منافقان و کافران در نفاق و کفر] مانند کسانی هستید که پیش از شما بودند؛ آنان از شما نیرومندتر و اموال و فرزندان‌شان بیشتر بود؛ آنان از سهمشان [که در دنیا از نعمت‌های خدا داشتند در امور باطل] بهره گرفتند؛ پس شما نیز از سهمتان همان گونه که آنان از سهمشان بهره گرفتند بهره گرفتید، و به صورتی که [آنان در شهواتشان] فرو رفتند فرو رفتید؛ اینانند که اعمالشان در دنیا و آخرت تباه و بی‌اثر است و در حقیقت اینانند که زیانکارند. 69

آیا خبر کسانی که پیش از آنان بودند به اینان نرسیده؟ خبر قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مدین و شهرهای زیر و رو شده [قوم لوط] که پیامبران‌شان برای آنان دلایل روشن آوردند [ولی نپذیرفتند]؛ خدا بر آن نبود که به آنان ستم ورزد، ولی آنان بودند که همواره بر خود ستم می‌کردند. 70

مردان و زنان با ایمان دوست و یار یکدیگرند؛ همواره به کارهای شایسته فرمان می‌دهند و از کارهای زشت و ناپسند

ترجمه قرآن کریم، ص: 202

بازمی‌دارند، و نماز را برپا می‌کنند، و زکات می‌پردازند، و از خدا و پیامبرش اطاعت می‌نمایند؛ یقیناً خدا آنان را مورد رحمت قرار می‌دهد؛ زیرا خدا توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 71

خدا به مردان و زنان با ایمان بهشت‌هایی را که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است؟ در حالی که در آن جاودانه‌اند، و نیز سراهای پاکیزه‌ای را در بهشت‌های ابدی و هم‌چنین رضایتی ویژه از سوی خدا [که از همه آن نعمت‌ها] بزرگ‌تر است وعده داده است؛ این همان کامیابی بزرگ است. 72

ای پیامبر! با کافران و منافقان به جهاد برخیز و نسبت به آنان سخت‌گیری کن جایگاهشان دوزخ است؛ و دوزخ عاقبت بدی است. 73

همواره سوگند می‌خورند که [بر ضد پیامبر سخن ناروا و نادرست] نگفته‌اند، در صورتی که سخن کفرآمیز گفته‌اند و پس از اسلامشان کافر شده‌اند و به آنچه [از اهداف خائنانه‌ای که] دست نیافتند، اهتمام ورزیدند، و زبان به عیب‌جویی و انکار [نسبت به پیامبر] نگشودند مگر پس از آنکه خدا و پیامبرش آنان را از فضل و احسان خود توانگر ساختند؛ پس اگر توبه کنند برای آنان بهتر است؛ و اگر روی [از خدا و پیامبر] برگردانند، خدا آنان را در دنیا و آخرت به عذابی دردناک مجازات خواهد کرد و آنان را در زمین سرپرست و یاری [برای نجاتشان از چنگال عذاب] نخواهد بود. 74

از منافقان کسانی هستند که به این صورت با خدا پیمان بستند: چنانچه خدا از فضل و احسانش به ما عطا کند، یقیناً صدقه خواهیم داد و از شایستگان خواهیم شد. 75

هنگامی که خدا از فضل و احسانش به آنان عطا کرد نسبت به [هزینه کردن] آن [در راه خدا] بخل ورزیدند

ترجمه قرآن کریم، ص: 203

و اعراض کنان [از پیمانشان] روی گردانند. 76

پس برای آنکه به وعده‌های خود با خدا وفا نکردند، و همواره دروغ می‌گفتند، نفاق [ثابت] در دل‌هایشان تا روزی که خدا را ملاقات کنند باقی گذاشت. 77

آیا ندانستند که خدا اسرار و گفتار درگوشی آنان را می‌داند و قطعاً خدا دانای به همه نُهان‌هاست؟! 78

آنان که در رابطه با صدقات از مؤمنانی که [افزون بر صدقه واجبشان از روی رضا و رغبت] صدقه [مستحبی] می‌پردازند، عیب‌جویی می‌کنند، و کسانی را که جز به اندازه قدریشان [امکاناتی] نمی‌یابند [تا صدقه دهند] مسخره می‌کنند؛ خدا هم کیفر مسخره آنان را خواهد داد و برای آنان عذابی دردناک خواهد بود. 79

برای آنان [که عیب‌جویان مسخره‌کننده‌اند] چه آموزش بخواهی چه نخواهی [یکسان است] اگر برای آنان هفتاد بار هم آموزش بخواهی، خدا هرگز آنان را نخواهد آمرزید؛ زیرا آنان به خدا و پیامبرش کفر ورزیدند و خدا گروه بدکار نافرمان را هدایت نمی‌کند. 80

بر جای ماندگان [از جنگ تبوک] از خانه نشستن خود به سبب مخالفت با پیامبر خدا خوشحال شدند و خوش نداشتند که با اموال و جانهایشان در راه خدا جهاد کنند، و [به مؤمنان] گفتند: در این گرما [برای جهاد] بیرون نروید. بگو: آتش دوزخ در حرارت و گرمی بسیار سخت‌تر است، اگر می‌فهمیدید. 81

پس به کیفر گناهانی که همواره مرتکب می‌شدند باید کمتر بخندند و بسیار بگریند. 82

چون خدا تو را [از سفر جنگ تبوک] به سوی گروهی از آنان [که بدون عذر از جنگ بازماندند] بازگردانید و آنان برای بیرون آمدن [به سوی جنگی دیگر] از تو اجازه خواستند، به آنان بگو: هرگز با من بیرون نخواهید آمد، و هرگز همراه من با هیچ دشمنی نخواهید جنگید؛ زیرا شما نخستین بار به نشستن در خانه [و ترك جنگ] خوشحال شدید، اکنون هم با مخالفین بنشینید. 83

و هرگز به جنازه هیچ کدام از آنان نماز

ترجمه قرآن کریم، ص: 204

مخوان و بر گورش [برای دعا و طلب آمرزش] نیست؛ زیرا آنان به خدا و پیامبرش کافر شدند و در حالی که بدکار و نافرمان بودند از دنیا رفتند. 84

اموال و فرزندان‌شان تو را به شگفت نیآورد [این‌ها برای آنان خوشبختی نیست] خدا فقط می‌خواهد آنان را در دنیا به اموال و فرزندان‌شان عذاب کند، و در حالی که کافران‌شان درآید. 85

و چون سوره‌ای نازل شود که: [در آن سوره از آنان خواسته‌اند] به خدا ایمان آورید و همراه پیامبرش جهاد کنید؛ ثروتمندان و قدرتمندان [منافق] از تو اجازه می‌خواهند [که در جهاد شرکت نکنند] و می‌گویند: بگذار که ما با خانه‌نشینان باشیم.

86

آنان راضی شده‌اند که با خانه‌نشینان باشند!! بر دل‌هایشان مهر تیره‌بختی زده شده پس [به همین سبب] آنان [منافع جهاد در راه خدا و بهره‌های آخرتی آن را] نمی‌فهمند. 87

ولی پیامبر و کسانی که با او ایمان آوردند با اموال و جان‌هایشان جهاد کردند، اینانند که همه خیرات [دنیا و آخرت] برای آنان است و اینانند که بر موانع راه سعادت پیروزند. 88

خدا برای آنان بهشت‌هایی را آماده کرده است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنجا جاودانه‌اند، این است کامیابی بزرگ. 89

عذر آورندگان از بادیه‌نشینان نزد تو آمدند تا به آنان اجازه [ترك جنگ] داده شود، و کسانی که به خدا و رسولش دروغ گفتند [بدون آمدن نزد تو و بی‌هیچ عذری در خانه] نشستند، به زودی به کسانی از آنان که کفر ورزیدند، عذابی دردناک خواهد رسید. 90

بر ناتوانان و بیماران و آنان که چیزی برای هزینه کردن [در راه جهاد] نمی‌یابند، گناهی نیست [که در جهاد شرکت نکنند] در صورتی که [در پشت جبهه با اعمال و گفتارشان] برای خدا و پیامبرش خیرخواهی کنند [و از این طریق به حمایت رزمندگان برخیزند]؛ آری بر نیکوکاران [معذور] هیچ مؤاخذه و سرزنشی نیست، و خدا بسیار

ترجمه قرآن کریم، ص: 205

آمرزنده و مهربان است. 91

و نیز بر کسانی که چون نزد تو آمدند تا آنان را [برای رفتن به سوی نبرد] سوار مرکبی کنی، گفتی: [به سبب نبود امکانات] بر مرکبی دسترسی ندارم تا شما را به جهاد برم، هیچ مؤاخذه و سرزنشی نیست؛ [از نزد تو] بازگشتند در حالی که به خاطر غصه و اندوه از دیدگانشان اشک می‌ریخت که چرا چیزی نمی‌یابند تا [در نبرد با دشمنان] هزینه کنند.

92

راه مؤاخذه و سرزنش فقط بر ضد کسانی باز است که با آنکه توانگرند [باز هم برای ترك نبرد] از تو اجازه می‌خواهند؛ آنان راضی شدند که با خانه‌نشینان باشند، خدا بر دل‌هایشان مهر تیره‌بختی زد به همین سبب [حقایق را] نمی‌دانند. 93

هنگامی که به سوی آنان بازگردید، از شما [به سبب شرکت نکردن در جنگ] عذرخواهی می‌کنند، بگو: عذرخواهی نکنید، ما هرگز شما را باور نخواهیم کرد، خدا ما را از خیانت‌های شما آگاه کرد، و [دیگر بار هم] یقیناً خدا و پیامبرش کارهای شما را می‌بیند [و برای آنان روشن است که باز هم خیانت می‌ورزید] آنگاه شما را [پس از پایان مهلت مقرر] به سوی دانای نمان و آشکار بازمی‌گردانند و شما را به خیانت‌هایی که همواره مرتکب می‌شدید، آگاه خواهد کرد. 94

چون به سوی آنان بازگردید، برای شما [در جهت معذور بودن خود] قاطعانه سوگند می‌خورند تا از آنان صرف نظر کنید؛ ولی از آنان روی برگردانید؛ زیرا پلیدند و جایگاهشان به کیفر خیانت‌هایی که همواره مرتکب می‌شدند، دوزخ است. 95

برای شما [در جهت معذور بودن خود] سوگند می‌خورند تا از آنان راضی شوید، اگر شما هم از آنان راضی شوید، یقیناً خدا از گروه فاسقان راضی نخواهد شد. 96

بادیه‌نشینان [جزیره العرب به سبب دوری از دانش و فرهنگ] در کفر و نفاق [از دیگران] سخت‌تر و به جاهل بودن به احکام و حدود آنچه خدا بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 206

پیامبرش نازل کرده سزاوارترند، و خدا دانا و حکیم است. 97

و گروهی از بادیه‌نشینان کسانی هستند که آنچه را اتفاق می‌کنند غرامت و تاوان می‌شمارند، و پیش‌آمدهای بدی را برای شما انتظار می‌برند، پیش‌آمدهای بد بر خودشان باد؛ و خدا شنوا و داناست. 98

و گروهی از بادیه‌نشینان [جزیره العرب] کسانی هستند که به خدا و روز قیامت ایمان دارند و آنچه را اتفاق می‌کنند، مایه قرب به خدا و دعا‌های پیامبر می‌دانند؛ آگاه باشید! انفاقشان وسیله تقرب برای آنان است، به زودی خدا آنان را در رحمتش در آورد؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 99

پیشگامان نخستین از مهاجران و انصار و کسانی که به نیکی و درستی از آنان پیروی کردند، خدا از ایشان خشنود است و آنان هم از خدا راضی هستند؛ برای ایشان بهشت‌هایی آماده کرده که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنجا برای ابد جاودانه‌اند؛ این است کامیابی بزرگ. 100

و گروهی از بادیه نشینی که پیرامونتان هستند منافقاند؛ و نیز گروهی از اهل مدینه بر نفاق خو گرفته‌اند، تو آنان را نمی‌شناسی ما آنان را می‌شناسیم، به زودی آنان را دوبار عذاب می‌کنیم [عذابی در دنیا و عذابی در برزخ] سپس آنان را به سوی عذابی بزرگ بازمی‌گردانند. 101

و دیگری هستند که به گناهانشان اعتراف کردند، [و] اعمال شایسته را با اعمال بد درآمیختند، امید است خدا توبه آنان را بپذیرد زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 102

از اموالشان زکاتی دریافت کن که به سبب آن [نفوس و اموالشان را] پاک می‌کنی، و آنان را رشد و تکامل می‌دهی؛ و [به هنگام دریافت زکات] آنان را دعا کن؛ زیرا دعای تو مایه آرامش برای آنان است؛ و خدا شنوا و داناست. 103

آیا

ترجمه قرآن کریم، ص: 207

ندانسته‌اند که فقط خداست که از بندگانش توبه را می‌پذیرد و صدقات را دریافت می‌کند؛ و یقیناً خداست که بسیار توبه‌پذیر و مهربان است. 104

بگو: عمل کنید یقیناً خدا و پیامبرش و مؤمنان اعمال شما را می‌بینند، و به زودی شما را به سوی دانای نمان و آشکار بازمی‌گردانند، پس شما را به آنچه همواره انجام می‌دادید آگاه می‌کند. 105

و گروهی دیگر کارشان موقوف به مشیت خداست، یا آنان را عذاب می‌کند یا توبه آنان را می‌پذیرد؛ و خدا دانا و حکیم است. 106

و [از منافقان] کسانی هستند که بر پایه نفاق مسجدی ساختند، این مسجد برای آسیب زدن به اسلام و ترویج کفر و تفرقه‌افکنی میان مؤمنان و کمین‌گاهی است برای [گردآمدن] کسانی که پیش از این با خدا و پیامبرش جنگیده بودند، سوگند سخت می‌خورند که ما با ساختن این مسجد جز خوبی [و خدمت] قصدی نداشتیم، ولی خدا گواهی می‌دهد که بی‌تردید آنان دروغ‌گویند. 107

هرگز [برای عبادت و نماز] در آن مسجد نیست، قطعاً مسجدی که از نخستین روز بر پایه تقوا بنا شده شایسته‌تر است که در آن [به نماز و عبادت] بایستی، در آن مردانی هستند که خواهان پاکیزگی [و طهارت جسم و جان] هستند؛ و خدا پاکیزگان را دوست دارد. 108

آیا کسی که بنیاد [آمورش] را بر پایه تقوای الهی و رضای او نهاده بهتر است یا کسی که بنیاد [آمورش] را بر لب پرتگاهی سست و فروریختنی نهاده؟! و آن بنا با بناکننده‌اش در جهنم سقوط می‌کند؛ و خدا گروه ستمکاران را هدایت نمی‌کند.

109

همواره آن ساختمانی که بنا نهاده‌اند در دل‌هایشان مایه شک و تردید است تا زمانی که دل‌هایشان [به سبب مرگ] پاره‌پاره شود، و خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 208

دانا و حکیم است. 110

یقیناً خدا از مؤمنان جان‌ها و اموالشان را به بهای آنکه بهشت برای آنان باشد خریده؛ همان کسانی که در راه خدا پیکار می‌کنند، پس [دشمن را] می‌کشند و [خود در راه خدا] کشته می‌شوند [خدا آنان را] بر عهده خود در تورات و انجیل و قرآن [وعده بهشت داده است] وعده‌ای حق؛ و چه کسی به عهد و پیمانش از خدا وفادارتر است؟ پس [ای مؤمنان!] به این داد و ستدی که انجام داده‌اید، خوشحال باشید؛ و این است کامیابی بزرگ. 111

[آن مؤمنان، همان] توبه‌کنندگان، عبادت‌کنندگان، سپاس‌گزاران، روزه‌داران، رکوع‌کنندگان، سجده‌کنندگان، فرمان‌دهندگان به معروف و بازدارندگان از منکر و پاسداران حدود و مقررات خداوند؛ و مؤمنان را [به رحمت و رضوان خدا] مژده ده. 112

پیامبر و اهل ایمان را نسزد که برای مشرکان پس از آنکه روشن شد که آنان اهل دوزخند، درخواست آمرزش کنند، هر چند از خویشان باشند. 113

و آمرزش‌خواهی ابراهیم برای پدرش [شخصی که بنابر روایات اهل بیت علیهم‌السلام، پدرخوانده یا عمویش بود] جز به سبب وعده‌ای که به او داده بود، نبود [که اگر از بت‌پرستی خودداری کند، برای او آمرزش بخواهد] چون برای او روشن شد که وی دشمن خداست از او بی‌زاری جست؛ یقیناً ابراهیم بسیار مهربان و بردبار بود.

114

و خدا بر آن نیست که قومی را پس از آنکه هدایت کرد گمراه سازد، مگر آنکه اموری را که باید از آن پرهیزند برای آنان بیان کند [و آنان مخالفت ورزند]؛ مسلماً خدا به همه چیز داناست. 115

یقیناً خداست که مالکیت و فرمانروایی

ترجمه قرآن کریم، ص: 209

آسمان‌ها و زمین در سیطره اوست؛ زنده می‌کند و می‌میراند؛ و شما را هیچ سرپرست و یاری جز خدا نیست. 116

مسلماً خدا رحمت ویژه‌اش را بر پیامبر و مهاجران و انصار که در آن ساعت دشوار [جنگ تبوک] از او پیروی کردند ارزانی داشت، پس از آنکه نزدیک بود دل‌های گروهی از آنان [به سبب سختی مسیر جنگ از حق] منحرف شود [و از ادامه مسیر بازایستند و به مدینه برگردند] سپس خدا توبه آنان را پذیرفت زیرا خدا نسبت به آنان بسیار رؤوف و مهربان است. 117

و [نیز رحمتش] شامل حال آن سه نفری [بود] که [با بهانه تراشی واهی از شرکت در جنگ] بازشان داشتند [و همه مسلمانان به دستور پیامبر با آنان قطع رابطه کردند] تا جایی که زمین با همه فراخی‌اش بر آنان تنگ شد و [از شدت غصه، اندوه و عذاب وجدان] دل‌هایشان هم در تنگی و مضیقه قرار گرفت، و دانستند که هیچ پناهگاهی از خدا جز به سوی او نیست؛ پس خدا به رحمتش بر آنان توجه کرد تا توبه کنند؛ زیرا خدا بسیار توبه‌پذیر و مهربان است. 118

ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از خدا پروا کنید و با صادقان باشید [صادقانی که کامل‌ترینشان پیامبران و اهل بیت رسول بزرگوار اسلام هستند]. 119

شایسته نیست که اهل مدینه و بادیه‌نشینانی که پیرامون آنانند، از رسول خدا تخلف کنند؛ و آنان را نسزد که به سبب پرداختن به خویش از حفظ جان او [در شدايد و سختی‌ها] دریغ ورزند؛ زیرا هیچ تشنگی و رنج و گرسنگی در راه خدا به آنان نمی‌رسد، و در هیچ مکانی که کافران را به خشم می‌آورد، قدم نمی‌گذارند، و از هیچ دشمنی انتقام نمی‌گیرند [و با نبرد با او به کام دل

ترجمه قرآن کریم، ص: 210

نمی‌رسند] مگر آنکه به پاداش هر يك از آنان عمل شایسته‌ای در پرونده آنان ثبت می‌شود؛ چرا که خدا پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌کند. 120

و هیچ مال کوچک و بزرگی را هزینه نمی کنند و هیچ سرزمینی را [برای نبرد با دشمن یا انجام کار خیری] نمی پیمایند مگر آنکه در پرونده اعمالشان ثبت می شود، تا خدا به آنان [نسبت به همه اعمالشان] با معیار گرفتن بهترین عملی که همواره انجام می دادند، پاداش دهد. 121

و مؤمنان را نرسد که همگی [به سوی جهاد] بیرون روند؛ چرا از هر جمیعی گروهی [به سوی پیامبر] کوچ نمی کنند تا در دین آگاهی یابند و قوم خود را هنگامی که به سوی آنان بازگشتند، بیم دهند، برای این که [از مخالفت با خدا و عذاب او] بپرهیزند. 122

ای اهل ایمان! با کافرانی که هم جوار شما هستند نبرد کنید؛ و آنان باید در شما سرسختی و شدت یابند؛ و بدانید که خدا با پرهیزکاران است. 123

و هنگامی که سوره ای نازل شود، برخی از منافقان به اهل ایمان گویند:

این سوره، ایمان کدام يك از شما را افزود؟ ولی کسانی که ایمان آورده اند این سوره بر ایمانشان افزود، و آنان [از نزول این سوره] شادمان می شوند. 124

اما کسانی که در دل هایشان بیماری [نفاق] است، پس پلیدی بر پلیدی آنان افزود و در حالی که کافر بودند از دنیا رفتند. 125

آیا نمی بینند که در هر سال يك بار یا دو بار [به وسیله جهاد یا پیش آمدهای دیگر] آزمایش می شوند، ولی نه توبه می کنند و نه پند می گیرند. 126

چون سوره ای نازل شود برخی از منافقان به برخی دیگر، نگاه [مرموزانه] می کنند [و به سبب نگرانی از برملا شدن نفاقشان می گویند:] آیا کسی شما را می بیند؟ سپس [به صورت مخفیانه از محضر پیامبر خدا]

ترجمه قرآن کریم، ص: 211

باز می گردند، خدا دل هایشان را [از حق] برگردانده؛ زیرا آنان گروهی هستند که [حقایق را] نمی فهمند. 127

یقیناً پیامبری از جنس خودتان به سويتان آمد که به مشقت افتادنتان بر او دشوار است، اشتیاق شدیدی به [هدایت] شما دارد، و نسبت به مؤمنان رؤوف و مهربان است.

پس اگر [منافقان] از حق روی گردانند، بگو: خدا مرا بس است، هیچ معبودی جز او نیست، فقط بر او توکل کردم، و او پروردگار عرش بزرگ است. 129

سوره یونس

10- مکی 109 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

الر- این آیات [با عظمت] کتاب محکم و استوار است. 1

آیا برای مردم شگفت آور است که بر مردی از خودشان وحی فرستادیم که مردم را [از عاقبت کفر، ناسپاسی، گناه و تجاوز] بیم ده، و به کسانی که ایمان آورده اند مژده ده که آنان را نزد پروردگارشان سابقه ای نیک [و مقام و مرتبه ای بلند و پاداشی شایسته] است. کافران [جوج و بی منطق] گفتند: همانا این مرد، جادوگری آشکار است!! 2

یقیناً پروردگارتان خدای یکتاست که آسمان ها و زمین را در شش روز پدید آورد، آن گاه بر تخت فرمانروایی و حکومت بر آفرینش چیره شد، همواره کار جهان را [با قوانینی استوار و منظم] تدبیر می کند. [کار] هیچ واسطه ای [در همه جهان هستی برای جابجایی عناصر و ترکیب اجزا و به جریان انداختن امور] جز پس از اذن او نیست. این است خدا، پروردگار شما، پس او را بپرستید؛ آیا متذکر [حقایق] نمی شوید؟ 3

بازگشت همه شما فقط به سوی اوست. [خدا شما را وعده داد] وعده ای حق و ثابت؛ بی تردید اوست که جهان

ترجمه قرآن کریم، ص: 212

آفرینش را می آفریند، سپس آن را [به قیامت] بازمی گرداند تا کسانی که ایمان آورده اند و کارهای شایسته انجام داده اند، به عدالت پاداش دهد، و برای کسانی که کافر شدند به کیفر کفری که همواره می ورزیدند، شریقی از آب بسیار جوشان و عذابی دردناک است. 4

اوست که خورشید را فروزان و ماه را تابان قرار داد، و برای ماه منازلی [چون هلال، تربیع، بدر و محاق] مقدّر ساخت تا شمار سال و حساب [ماه، هفته، اوقات امور زندگی و تنظیم برنامه‌های معیشت] را بدانید. خدا آنها را جز به درستی نیافریده؛ او نشانه‌ها را برای گروهی که دانایند [بدون هر گونه ابهام] بیان می‌کند. 5

به یقین در رفت و آمد شب و روز و آنچه را خدا در آسمان‌ها و زمین پدید آورد، برای گروهی که همواره تقوا پیشه‌اند، نشانه‌هایی [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] ست. 6

مسلماً کسانی که لقاء ما را امید ندارند و به زندگی دنیا خشنود شده‌اند و به آن آرام گرفته‌اند و آنانکه از آیات ما بی‌خبرند. 7

آنانند که به کیفر گناهانی که همواره مرتکب می‌شدند، جایگاهشان آتش است. 8

بی‌تردید کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، پروردگارشان آنان را به سبب ایمانشان به بهشت‌های پر نعمت که نهرها از زیر [قصرهای] آنها جاری است، راهنمایی می‌کند. 9

[آغاز] نیایششان در آنجا [این است که]: خدایا! از هر عیب و نقصی منزه‌ی، و در آنجا درود خدا به آنان، عطا کردن امنیت کامل است، و پایان بخش نیایششان این است که همه ستایش‌ها ویژه خدا مالک و مربی جهانیان است. 10

اگر خدا برای مردم در عذاب همان گونه که آنان در طلب خیر و خوشی شتاب دارند، شتاب می‌ورزید، قطعاً مدت عمرشان [با نزول عذاب] پایان می‌یافت؛ پس کسانی که لقاء ما را امید ندارند، و ما می‌گذاریم تا در طغیانشان سرگردان بمانند. 11

و چون انسان را آسیبی رسد، ما را [در

ترجمه قرآن کریم، ص: 213

همه حالات] خوابیده و نشسته یا ایستاده [به یاری] می‌خواند، پس زمانی که آسیب را برطرف کنیم، آن چنان به راه ناسپاسی و گناه می‌رود که گویی هرگز ما را برای برطرف کردن آسیبی که به او رسیده [به یاری] نخوانده است!! این گونه برای اسراف کاران اعمالی که همواره انجام می‌دادند، آراسته شده [تا جایی که زشتی اعمالشان را نمی‌فهمند]. 12

یقیناً اقوام پیش از شما را هنگامی که ستم ورزیدند هلاک کردم، و پیامبرانشان برای آنان دلایل روشن آوردند، ولی آنان بر آن نبودند که ایمان بیاورند؛ این گونه گروه گناهکار را کیفر می دهیم. 13

سپس شما را بعد از آنان در زمین جانشین قرار دادیم تا [بر پایه سنت آزمایش] بنگریم، چگونه عمل می کنید؟ 14

هنگامی که آیات روشن ما را بر آنان می خوانند، کسانی که لقاء ما را امید ندارند، می گویند: قرآنی غیر این بیاور یا آن را [به آیاتی دیگر که خوش آیند طبع ما باشد] تغییر ده!! بگو: مرا نرسد که آن را از نزد خود تغییر دهم؛ جز آنچه را به من وحی می شود، پیروی نمی کنم؛ و اگر پروردگارم را نافرمانی کنم، از عذاب روزی بزرگ می ترسم. 15

بگو: اگر خدا می خواست آن را بر شما نمی خواندم، و او هم شما را به آن آگاه نمی کرد؛ همانا مدت ها پیش از نزول قرآن در میان شما بودم، [و ادعای پیامبری نداشتم، اکنون صدق پیامبری خود را با این قرآن اثبات می کنم] آیا نمی اندیشید؟ 16

پس ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ بندد یا آیاتش را تکذیب کند کیست؟ یقیناً گنهکاران در هیچ زمینه ای پیروز نخواهند شد. 17

و آنان به جای خدا چیزهایی را می پرستند که نه زبانی به آنان می رسانند و نه سودی به آنان می دهند؛ و می گویند: اینان شفیعان ما نزد خدایند. بگو: آیا خدا را به شفیعیانی خبر می دهید که آنها را در آسمان ها و زمین

ترجمه قرآن کریم، ص: 214

[به عنوان شفیع] نمی شناسد؟ او از آنچه که شریک او قرار می دهند، منزّه و برتر است.

18

و مردم [بر محور یکتاپرستی] جز امت واحدی نبودند؛ پس [چیزی نگذشت که درباره دین] دچار اختلاف شدند؛ و اگر از سوی پروردگارت فرمانی مقرر نشده بود [که عذاب اختلاف کنندگان تا قیامت به تأخیر افتد] یقیناً میان آنان در آنچه اختلاف می کنند، داوری می شد [و نتیجه داوری نابودی آنان و انقراض نسلشان بود]. 19

و می گویند: چرا از سوی پروردگارش معجزه‌ای [چون عصای موسی و ناقه صالح و غیر آن] بر او نازل نشده؟ بگو: [آمدن و نیامدن معجزه از امور غیبی است و] غیب ویژه خداست؛ پس [به خاطر مخالفت با حق] به انتظار [عذاب] باشید که من هم با شما از منتظرانم. 20

و چون مردم را پس از آسیبی که به آنان رسیده، رفاه و آسایشی بچشانیم [به جای سپاس و ستایش] ناگاه در آیات ما به نیرنگ و بداندیشی برخیزند [و برای نپذیرفتن آن به بهانه‌ها و توجیهات بی پایه متوسل شوند] بگو: خدا در مجازات سریع‌تر و کارآمدتر است. مسلماً فرستادگان ما [که فرشتگان و نویسندگان اعمالند] آنچه نیرنگ و بداندیشی می کنید [در نامه عمل شما] ثبت می کنند. 21

او کسی است که شما را در خشکی و دریا گردش می دهد، تا آن گاه که در کشتی‌ها قرار گیرید و کشتی‌ها مسافران را با بادی آرام حرکت دهند، و کشتی‌نشینان به آن باد آرام شادمان شوند، ناگاه بادی تند و سخت بر آن کشتی وزد و از هر طرف موجی سهمگین بر آنان تازد، و یقین کنند که در محاصره [امواج خطرناک] افتاده‌اند [و راهی برای نجات ندارند]، [در آن هنگامه هلاکت بار] خدا را در حالی که ایمان و عبادت را از هر گونه شرکی برای او خالص می کنند، می خوانند که اگر ما را از این [عرصه هلاکت بار] نجات دهی، مسلماً و قطعاً از سپاس گزاران خواهیم شد. 22

ولی هنگامی که آنان را نجات بخشد، ناگهان در زمین به ناحق تجاوز می کنند. ای مردم! تجاوز شما فقط به زیان خود شماست؛ [چند روزی محدود از] کالای زندگی دنیا [بهره می برید]؛ آن گاه

ترجمه قرآن کریم، ص: 215

بازگشتن به سوی ماست؛ پس شما را به اعمالی که همواره انجام می دادید آگاه می کنیم.

23

در حقیقت، داستان زندگی دنیا [در زود گذر بودن] مانند آبی است که از آسمان نازل کردیم، پس گیاهان و رویدنی‌های زمین از آنچه مردم و چهارپایان از آن می خورند، با آن آب در آمیخت [و رشد و نمو یافت] تا آن گاه که زمین [سرسبزی و نهایت زیبایی و] زینتش را [از آن همه رویدنی‌های رنگارنگ هم چون عروس] بر خود می گیرد، و اهل آن گمان می کنند که قدرت [هر نوع بهره‌برداری را] از آن [چهره زیبا و آراسته] دارند، [که ناگهان] فرمان ما در شی یا روزی [به صورت سرمای سخت یا صاعقه‌ای آتش‌زا یا توفانی بنیان کن] به زمین می رسد، پس همه گیاهان را به صورت

گیاهان خشك درو شده درآوریم که گویی دیروز [چنین زراعتی] وجود نداشته. این گونه نشانه‌ها [ی قدرت خود] را برای گروهی که می‌اندیشند، بیان می‌کنیم. 24

و خدا [مردم را] به سرای امنیت [که بهشتِ عنبر سرشت است] دعوت می‌کند و هر که را بخواهد به راهی مستقیم هدایت می‌نماید. 25

برای کسانی که نیکی کردند، [بهترین] پاداش و افزون [بر آن] است؛ و چهره آنان را سیاهی و خواری نمی‌پوشاند؛ آنان اهل بهشت‌اند [و] در آن جاودانه‌اند.

26

و کسانی که مرتکب بدی‌ها شدند، کیفر هر بدی مانند همان بدی است و خواری آنان را فرامی‌گیرد، برای آنان از [عذاب] خدا هیچ حافظ و نگه دارنده‌ای نخواهد بود؛ گویی چهره‌هایشان با پاره‌هایی از شب تاریک پوشیده شده؛ آنان اهل آتش‌اند و در آن جاودانه‌اند. 27

و [یاد کن] روزی که همه آنان را [در قیامت] جمع می‌کنیم، آن گاه به مشرکان می‌گوییم: شما و معبودانتان در جایگاه خود بایستید؛ پس میان آنان و معبودشان جدایی می‌اندازیم، و معبودانشان به آنان خطاب می‌کنند: شما در دنیا ما را نمی‌پرستیدید [بلکه شیطان و هوای نفس خود را می‌پرستیدید]. 28

پس خدا میان ما و شما از جهت شهادت کافی است که ما یقیناً از پرستش شما نسبت به

ترجمه قرآن کریم، ص: 216

خود بی‌خبر بودیم. 29

آنجاست که هر کسی [به پاداش] هر عملی که از پیش فرستاده گرفتار آید، همه را به سوی خدا- سرپرست حقیقی خود- باز می‌گردانند، و آنچه را همواره به دروغ شریک خدا انگاشته بودند [گم شده] از دستشان می‌رود. 30

بگو: کیست که شما را از آسمان و زمین رزق می‌دهد؟

یا کیست که بر گوش‌ها و چشم‌ها مالکیت دارد؟ و کیست که زنده را از مرده، و مرده را از زنده بیرون می‌آورد؟ و کیست که همواره امور [جهان هستی] را تدبیر می‌کند؟ مسلماً خواهند گفت: خدا! پس بگو: آیا [از پرستش غیر او] نمی‌پرهیزید؟! 31

این است خدا، پروردگار حقیقی شما، بنابراین بعد از حق چیزی جز گمراهی وجود دارد؟ پس چگونه شما را از حق باز می‌گردانند؟ 32

این گونه فرمان قاطعانه پروردگارت درباره مردم بدکار و نافرمان ثابت شد که اینان [به سبب غرق بودن در آلودگی‌ها] ایمان نمی‌آورند. 33

بگو: آیا از معبودهای شما کسی هست که جهان آفرینش را ایجاد نماید و سپس آن را [پس از فانی شدن، به قیامت] بازگرداند؟ بگو: فقط خداست که جهان آفرینش را می‌آفریند سپس آن را [پس از فنا] باز می‌گرداند، پس چگونه شما را [از حق به سوی باطل] برمی‌گردانند؟ 34

بگو: آیا از معبودان شما کسی هست که به سوی حق هدایت کند؟ بگو: فقط خداست که به سوی حق هدایت می‌کند؛ پس آیا کسی که به سوی حق هدایت می‌کند، برای پیروی شدن شایسته‌تر است یا کسی که هدایت نمی‌یابد مگر آنکه هدایتش کنند؟ شما را چه شده؟ چگونه [بدون دانش] داوری می‌کنید؟ 35

و بیشتر آنان [در عقایدشان] جز از گمان پیروی نمی‌کنند، یقیناً گمان به هیچ‌وجه انسان را از حق بی‌نیاز نمی‌کند، [و جای معرفت و دانش را نمی‌گیرد] مسلماً خدا به آنچه انجام می‌دهند دانا است. 36

و این قرآن را نسزد که دروغی ساختگی از سوی غیر خدا باشد، بلکه [با آیات استوارش] تصدیق‌کننده کتاب‌های پیش از خود و توضیحی بر هر کتاب [آسمانی] است، در آن هیچ تردیدی نیست که از سوی پروردگار جهانیان است. 37

ولی [این سبک مغزان بی‌منطق، در عین روشن بودن حقیقت] می‌گویند: [پیامبر] آن را به دروغ بافته است. بگو: پس

ترجمه قرآن کریم، ص: 217

اگر [در ادعای خود] راستگو هستید، سوره‌ای مانند آن بیاورید، و هر که را می‌توانید در برابر خدا [برای این کار] به یاری خود دعوت کنید. 38

آری، [عجولانه] حقیقتی را تکذیب کردند که به معارف و مفاهیمش احاطه نداشتند و هنوز تفسیر عینی آیاتش [که در قیامت انجام می‌گیرد] برای آنان نیامده است، کسانی که پیش از آنان بودند [نیز آیات الهی و پیامبران را] این‌گونه تکذیب کردند؛ پس با تأمل بنگر که سرانجام ستمکاران چگونه بود؟ 39

و گروهی از مردم به قرآن ایمان می‌آوردند و گروهی ایمان نمی‌آوردند؛ و پروردگارت به مفسدان داناتر است. 40

و اگر تو را تکذیب کردند [تا آنجا که از ایمان آوردنشان ناامید شدی] بگو: عمل من برای من و عمل شما برای شماست، شما از آنچه من انجام می‌دهم بیزارید و من از آنچه شما انجام می‌دهید بیزارم. 41

و برخی از آنان به تو گوش می‌دهند [ولی گویا نمی‌شنوند] آیا تو می‌توانی کران را گرچه اندیشه نمی‌کنند، بشنوانی؟ 42

و گروهی از آنان تو را می‌نگرند [ولی گویا از درک معجزات و فهم آیات قرآن و سلامت اخلاق و کردارت با چشم دل ناتوانند]. آیا تو می‌توانی نابینایان را که مطلقاً از روی بصیرت نمی‌بینند، هدایت کنی؟ 43

یقیناً خدا هیچ ستمی به مردم روا نمی‌دارد، ولی مردم [با روی گردانی از حق] بر خود ستم می‌ورزند. 44

و یاد کن روزی که خدا آنان را [در قیامت] گرد می‌آورد، در حالی که گویا [در دنیا] جز ساعتی از روز درنگ نکرده‌اند، آنان میان خودشان یکدیگر را [به گونه‌ای که در دنیا می‌شناختند] می‌شناسند؛ یقیناً کسانی که لقاء خدا را تکذیب کردند، سرمایه وجودشان را تباه کردند و از راه یافتگان نبودند. 45

اگر پاره‌ای از عذاب‌هایی را که [به سبب کفرشان] به آنان وعده می‌دهیم، به تو نشان دهیم [می‌بینی که عذابی سخت است] یا اگر [پیش از آنکه عذاب آنان را به تو نشان دهیم] تو را قبض روح کنیم [اندوه‌خور که در قیامت، عذابشان را خواهی دید] پس بازگشتشان به سوی ماست؛ آن‌گاه خدا بر آنچه انجام می‌دهند گواه است. 46

و برای هر امتی پیامبری است؛ پس هنگامی که پیامبرشان [در قیامت] به سویشان آید، در میانشان به عدالت داوری شود و مورد ستم قرار نخواهند گرفت. 47

و [به صورتی مسخره‌آمیز] می‌گویند: این وعده [آمدن قیامت و محاسبه اعمال] چه زمانی است، اگر راست‌گویید؟ 48

بگو: من برای خود

قدرت دفع زیان و جلب سود ندارم، مگر آنچه را که خدا بخواهد؛ [وظیفه من فقط ابلاغ پیام خداست] برای هر امتی سرآمدی معین است، هنگامی که اجلشان سرآید، نه لحظه‌ای پس می‌مانند و نه پیش می‌افتند. 49

بگو: به من خبر دهید که اگر عذاب خدا شما را در شب یا در روز فرا رسد [چه قدرتی بر دفع آن دارید؟] گنهکاران چه چیزی از عذاب را به شتاب می‌خواهند؟ 50

سپس آیا هنگامی که عذاب فرا می‌رسد به حق بودنش ایمان می‌آورید؟

[در حالی که هنگام فرا رسیدن عذاب به شما می‌گویند:] حالا و ایمان؟! [این همان عذابی است] که همواره به رسیدن آن شتاب ورزیدید! 51

آن گاه به کسانی که ستم کرده‌اند گفته می‌شود: عذاب جاودانه را بچشید، آیا جز به کیفر آنچه همواره مرتکب می‌شدید مزدتان می‌دهند؟ 52

و از تو خبر می‌گیرند: آیا [عذاب جاودانه‌ای که به آن تهدید می‌شویم] حق است؟ بگو: آری، سوگند به پروردگارم یقیناً حق است، و شما عاجز کننده [خدا] نیستید [تا بتوانید از دسترس قدرت او بیرون روید]. 53

اگر [در قیامت] برای هر کسی که ستم کرده همه ثروتی که در زمین است فراهم باشد، یقیناً آن را برای بازخرید خود [از عذاب جاودانه] می‌پردازد؛ و زمانی که عذاب را ببینند [از شدت شرمساری] پشیمانی و اندوه خود را پنهان می‌کنند، و میان آنان به عدالت داوری می‌شود و مورد ستم قرار نخواهند گرفت.

54

آگاه باشید! مسلماً آنچه در آسمان‌ها و زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست. بدانید که بی‌تردید وعده خدا حق است، ولی بیشترشان [این حقایق را] نمی‌دانند. 55

او زنده می‌کند و می‌میراند و به سوی او بازگردانده می‌شوید. 56

ای مردم! یقیناً از سوی پروردگارتان برای شما پند و موعظه‌ای آمده، و شفاست برای آنچه [از بیماری‌های اعتقادی و اخلاقی] در سینه‌هاست، و سراسر هدایت و رحمتی است برای مؤمنان. 57

بگو: [این موعظه و شفا و هدایت و رحمت] به فضل و رحمت خداست، پس باید مؤمنان به آن شاد شوند که آن از همه ثروتی که جمع می کنند بهتر است. 58

بگو: به

ترجمه قرآن کریم، ص: 219

من خبر دهید که آنچه خدا از رزق شما نازل کرده و شما بخشی از آن را حرام و بخشی را حلال کردید. بگو: آیا خدا این حرام و حلال کردن را به شما اجازه داده یا بر خدا دروغ می بندید؟! 59

و کسانی که بر خدا دروغ می بندند، گمانشان به روز قیامت چیست؟ بی تردید خدا نسبت به همه مردم، صاحب فضل و احسان است، ولی بیشترشان سپاس نمی گزارند. 60

[ای پیامبر!] در هیچ شغل و کاری نمی باشی، و هیچ بخشی از قرآن را که از سوی خداست، تلاوت نمی کنی، و [شما ای مردم!] هیچ کاری انجام نمی دهید، مگر آنکه وقتی سرگرم به آن کار هستید، گواه و شاهد شماییم. و به اندازه وزن ذره ای در زمین و آسمان از پروردگارت پوشیده نیست و نه کوچک تر از آن ذره و نه بزرگ تر از آن نیست، مگر آنکه در کتابی روشن ثبت است. 61

آگاه باشید! یقیناً دوستان خدا نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می شوند.

62

آنان که ایمان آورده اند و همواره پرهیزکاری دارند. 63

قطعاً آنان را در زندگی دنیا و آخرت بشارت است [در دنیا به وسیله وحی و در آخرت به خطاب خدا و گفتار فرشتگان] در کلمات خدا [که وعده ها و بشارت های اوست] هیچ دگرگونی نیست؛ این است کامیابی بزرگ. 64

و گفتار [بی اساس و تبلیغات ناروای] مخالفان تو را غمگین نکند؛ زیرا همه عزت و توانمندی برای خداست؛ او شنوا و داناست. 65

آگاه باشید! یقیناً هر که در آسمان‌ها و هر که در زمین است در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست؛ و کسانی که به جای خدا معبودانی را می‌پرستند، از حق پیروی نمی‌کنند؛ آنان [در این پرستش] فقط از گمان پیروی می‌کنند و فقط دروغ می‌بافند. 66

اوست کسی که شب [تاریک] را برای شما پدید آورد تا در آن بیارامید، و روز را نور افشان [قرار داد تا در آن به کار و کوشش بپردازید]؛ یقیناً در این امور برای

ترجمه قرآن کریم، ص: 220

گروهی که حقایق را بشنوند، نشانه‌هایی [از توحید و قدرت و ربوبیت خدا] ست. 67

[مشرکان بر پایه گمان واهی خود] گفتند: خدا برای خود فرزندی گرفته است!! او منزّه از هر عیب و نقصی است، او از هر چیزی بی‌نیاز است، آنچه در آسمان‌ها و زمین است، در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست؛ نزد شما بر این ادعا [بی‌پوچ] هیچ برهانی نیست، آیا چیزی را از روی نادانی به خدا نسبت می‌دهید؟! 68

بگو: کسانی که بر خدا دروغ می‌بندند، یقیناً در هیچ کاری پیروز نمی‌شوند.

69

در دنیا [بهره آنان از دروغ بستن] بهره‌ای [اندک] است؛ آن گاه بازگشتشان به سوی ماست؛ سپس به آنان به کیفر آنکه کفر می‌ورزیدند، عذابی سخت می‌چشانیم. 70

و سرگذشت [پرفایده و عبرت‌آموز] نوح را برای آنان بگو، آن گاه که به قوم خود گفت: ای قوم من! اگر اقامت طولانی من میان شما و پند و اندرز به وسیله آیات خدا، بر شما سخت است [از هیچ کاری بر ضد من کوتاهی نکنید] من بر خدا توکل کردم، پس شما عزم و تصمیم خود و قدرت معبودانتان را [که گمان می‌کنید شما را یاری می‌دهند] روی هم بگذارید تا تلاشتان [بر ضد من] بر شما پوشیده نباشد، آن گاه به زندگی من خاتمه دهید و مرا [چشم به هم زدن] مهلت ندهید.

71

اگر [از پذیرش دعوت] روی بگردانید [خود زیان کرده‌اید] من از شما [در برابر ابلاغ رسالت] پاداشی نمی‌خواهم؛ پاداش من فقط بر عهده خداست و مأمورم که از تسلیم شدگان [در برابر فرمان‌های حق] باشم. 72

پس او را تکذیب کردند؛ ما هم او و کسانی که در کشتی همراه او بودند [از آن توفانِ مُهلک] نجات دادیم، و آنان را جانشینان [غرق شدگان] نمودیم، و کسانی که آیات ما را تکذیب کردند، غرق کردیم؛ پس [با تأمل] بنگر که سرانجام کسانی که بیمشان دادند چگونه شد؟!

ترجمه قرآن کریم، ص: 221

73

سپس بعد از نوح، پیامبرانی را به سوی قومشان فرستادیم، پس برای آنان دلایل آشکار آوردند، ولی قومشان بر آن نبودند که به آنچه پیش از آن تکذیب کرده بودند ایمان آورند؛ این گونه دل‌های متجاوزان را مُهر [بدبختی] می‌زنیم. 74

آن گاه پس از آنان موسی و هارون را با آیات خود به سوی فرعون و اشراف و سران قومش فرستادیم، ولی آنان تکبر ورزیدند و آنان گروهی گنهکار بودند. 75

هنگامی که حق از نزد ما به سویشان آمد، گفتند: مسلماً این جادویی است آشکار. 76

موسی گفت: آیا درباره حق هنگامی که به سویتان آمد، می‌گویید: آیا این جادوست؟ [نه، این جادو نیست، اگر جادو بود پیروزی نداشت] زیرا جادوگران پیروز نمی‌شوند.

77

گفتند: آیا به سوی ما آمده‌ای تا ما را از آیینی که پدرانمان را بر آن یافته‌ایم، برگردانی و [با نابود کردن ما] قدرت و حکومت در این سرزمین برای شما دو نفر باشد؟ ما به شما دو نفر ایمان نمی‌آوریم! 78

و فرعون گفت: [برای درهم کوبیدن این دو نفر] هر جادوگر دانا و زبردستی را نزد من آورید. 79

چون جادوگران آمدند، موسی به آنان گفت: آنچه را بر افکندن آن مصمم هستید بیفکنید. 80

پس هنگامی که افکندند، موسی گفت: آنچه را در این صحنه آوردید جادوست؛ مسلماً خدا آن را به زودی باطل می‌کند، قطعاً خدا، کار مفسدان را [که برای تقویت طاغیان انجام می‌دهند] به سامان نمی‌آورد. 81

و خدا حق را با دلایل و معجزاتش ثابت و پابرجا می‌کند، گرچه گنهکاران خوش نداشته باشند. 82

پس [در ابتدای کار] کسی به موسی ایمان نیاورد، مگر فرزندان [انگشت شمار] از قومش آن هم با ترسی [شدید] از فرعون و اشراف و سران قوم خودشان که مبدا فرعونیان آنان را شکنجه و عذاب دهند؛ و مسلماً فرعون در سرزمین مصر برتری‌خواه، و [در گناه، معصیت و ستم] از اسراف‌کاران بود. 83

و موسی

ترجمه قرآن کریم، ص: 222

گفت: ای قوم من! اگر به خدا ایمان آورده‌اید، پس بر او توکل کنید اگر از تسلیم شدگان [در برابر فرمان‌های حق] هستید. 84

گفتند: ما فقط بر خدا توکل کردیم. ای پروردگاران، ما را دستخوش شکنجه و عذاب ستمکاران قرار مده. 85

و ما را به رحمت از گروه کافران رهایی ده. 86

و به موسی و برادرش وحی کردیم که خانه‌هایی در سرزمین مصر برای قوم خود فراهم آورید، و خانه‌هایتان را روبروی هم قرار دهید، و نماز را برپا دارید، و مؤمنان را [به رهایی از چنگال فرعونیان] مژده ده. 87

موسی گفت: ای پروردگار ما! فرعون و اشراف و سرانش را در زندگی دنیا زیور و زینت [بسیار] و اموال [فراوان] داده‌ای که [نهایتاً مردم را] از راه تو گمراه کنند، ای پروردگار ما! اموالشان را نابود کن و دل‌هایشان را سخت گردان که ایمان نیاورند تا آنکه عذاب دردناک را ببینند. 88

[خدا] فرمود: شما دو نفر پذیرفته شد؛ بنابراین [در ابلاغ پیام خدا] استوار باشید و از روش کسانی که نادانند پیروی نکنید. 89

و بنی اسرائیل را از دریا گذراندم، پس فرعون و لشکریانش آنان را از روی ستم و تجاوز دنبال کردند تا هنگامی که بلای غرق شدن او را فروگرفت، گفت: ایمان آوردم که هیچ معبودی جز همان که بنی اسرائیل به او ایمان آوردند نیست و من از تسلیم شدگان [در برابر فرمان‌های حق] هستم. 90

[به او گفته شد:] اکنون [که به نابودی خود یقین داری و زمان بازگشت به خدا سپری شده ایمان می‌آوری؟!] در حالی که پیش از این عصیان می‌ورزیدی و از تبه‌کاران بودی؟ 91

پس امروز تو را با بدن بی‌جانت نجات می‌دهم [و بر بلندایی از ساحل دریا می‌گذارم] تا برای آیندگان نشانه‌ای [از قدرت ما و زبونی و خواری گردنکشان] باشی؛ یقیناً بسیاری از مردم از نشانه‌های ما بی‌خبرند.

92

به راستی ما بنی اسرائیل را در جایگاهی [خوش آب و هوا و منطقه‌ای سرشار از

ترجمه قرآن کریم، ص: 223

نعمت‌ها] جای دادم و به آنان از انواع رزق‌های پاکیزه، روزی بخشیدم [ولی آنان در نبوت موسی و در دین خدا روی به اختلاف آوردند]؛ و اختلاف نکردند مگر پس از آنکه دانش [به حقایق] برای آنان آمد؛ یقیناً پروردگارت روز قیامت میان آنان درباره آنچه در آن اختلاف می‌کردند، داوری خواهد کرد. 93

و [به فرض محال] اگر از آنچه بر تو نازل کردیم در تردیدی، از آنان که پیش از تو کتاب [آسمانی] می‌خواندند بپرس [آن کتابی که نزول قرآن را از سوی خدا خبر داده] تا روشن شود که حق از سوی پروردگارت به سوی تو آمده؛ بنابراین از تردیدکنندگان مباش. 94

و هرگز از کسانی مباش که آیات ما را تکذیب کردند که از زیانکاران خواهی شد. 95

مسلماً کسانی که عذاب پروردگارت بر آنان محقق و ثابت شده، ایمان نمی‌آورند. 96

گرچه همه نشانه‌ها و معجزه‌ها برای آنان بیاید تا آن زمان که عذاب دردناک را ببینند [که آن هنگام ایمان آوردنشان هیچ سودی نخواهد داشت]. 97

چرا هیچ شهری نبوده است که [اهلش] ایمان بیاورد تا ایمانشان به آنان سود دهد؟ مگر قوم یونس که وقتی ایمان آوردند، عذاب رسوایی را در زندگی دنیا از آنان برطرف کردیم و آنان را تا پایان عمرشان [از الطاف و نعمت های خود] برخوردار نمودیم. 98

اگر پروردگارت می خواست یقیناً همه کسانی که روی زمین اند [اجباراً] ایمان می آوردند؛ [ای پیامبر! در حالی که خدا از بندگان ایمان اجباری نخواسته] آیا تو مردم را وادار می کنی تا به اجبار مؤمن شوند؟! 99

هیچ کس را نسزد [و قدرت نباشد] که ایمان بیاورد مگر به اذن خدا، و خدا پلیدی [ضلالت] را [پس از بیان حقایق] بر کسانی قرار می دهد که [در حقایق] نمی اندیشند. 100

بگو: با تأمل بنگرید که در آسمانها و زمین [از شگفتی های آفرینش و عجایب خلقت] چه چیزها هست؟ ولی نشانه ها و هشدارها به حال گروهی که ایمان نمی آورند سودی نمی دهد. 101

پس آیا

ترجمه قرآن کریم، ص: 224

جز مانند روزهای [دردآور] کسانی را که پیش از آنان درگذشتند، انتظار می برند؟ بگو: پس منتظر بمانید که من [هم] با شما از منتظرانم. 102

آن گاه پیامبران خود و کسانی که ایمان آورده اند [روز نزول عذاب] نجات می بخشیم، و همین گونه بر ما لازم است که مؤمنان را نجات دهیم. 103

بگو: ای مردم! اگر شما در [حَقَّانِیَّت] دین من تردید دارید [من در حَقَّانِیَّت دینم و بطلان آیین شما هیچ تردیدی ندارم] من آنهایی را که شما به جای خدا می پرستید، نمی پرستم، بلکه خدایی را می پرستم که جان همه شما را می ستاند، و من مأمورم که از مؤمنان باشم. 104

و [دستور یافته ام] که [حق گرایانه و بدون انحراف با همه وجود] به سوی [این] دین استوار روی آور، و از مشرکان مباش. 105

و به جای خدا چیزی را که سودی به تو نمی‌رساند و زبانی نمی‌زند مَپرست؛ که اگر بپرستی قطعاً از زیانکاران خواهی بود.

106

و اگر خدا آسیبی به تو رساند، آن را جز او برطرف کننده‌ای نیست، و اگر برای تو خیری خواهد فزون بخشی‌اش را دفع کننده‌ای نیست؛ خیرش را به هر کس از بندگان‌ش بخواد می‌رساند و او بسیار آمرزنده و مهربان است. 107

بگو: ای مردم! یقیناً حق از سوی پروردگارتان برای شما آمد؛ پس هر که هدایت یابد، فقط به سود خود هدایت می‌یابد و هر که گمراه گردد، فقط به زیان خود گمراه می‌شود، و من مسئول [اعمال] شما نیستم. 108

و از آنچه به سویت وحی می‌شود، پیروی کن و [در برابر پیش آمدها و تکذیب منکران] شکبیا باش تا خدا [میان تو و مخالفانت] داوری کند؛ و او بهترین داوران است. 109

سوره هود

11- مکی 123 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

ترجمه قرآن کریم، ص: 225

الر - [این] کتابی [با عظمت] است که آیاتش [به صورت حقیقی واحد] استحکام یافته، سپس از سوی حکیمی آگاه [در قالب سوره‌ها، آیه‌ها، حقایق اعتقادی، اخلاقی و عملی] تفصیل داده شده است. 1

که جز خدا را نپرستید، یقیناً من از سوی او برای شما بیم‌دهنده [از عذاب] و مژده دهنده [به بهشت و رضوان] هستم.

2

و اینکه از پروردگارتان آمرزش بخواهید، سپس به سوی او بازگردید تا شما را تا پایان زندگی از بهره نیک و خوشی برخوردار کند، و هر که را صفات پسندیده و اعمال شایسته او افزون‌تر است، پاداش زیادتری عطا کند، و اگر روی از حق برگردانید، من از عذاب روزی بزرگ بر شما بیم‌ناکم. 3

بازگشت شما فقط به سوی خداست و او بر هر کاری تواناست. 4

آگاه باشید که مشرکان سر در گریبان فرو می‌برند تا [خود را] از شنیدن قرآن [به هنگام تلاوتش به وسیله پیامبر و مؤمنان] پنهان بدارند؛ هشیار باشید اگر جامه‌هایشان را بر سر و روی خود می‌پوشانند [تا دیده نشوند، این پنهانکاری سودی به حال آنان ندارد] خدا آنچه را پنهان می‌کند و آنچه را آشکار می‌نماید، می‌داند؛ یقیناً او به آنچه در سینه‌هاست داناست. 5

و هیچ جنبه‌ای در زمین نیست مگر اینکه رزق او برخداست، و [او] قرارگاه واقعی و جایگاه موقت آنان را می‌داند؛ همه [این امور] در کتابی روشن ثبت است.

6

او کسی است که آسمان‌ها و زمین را در شش روز آفرید، در حالی که تخت فرمانروایی‌اش بر آب [که زیربنای حیات است] قرار داشت، تا شما را بیازماید که کدام یک نیکوکارترید؟ و اگر بگویید: [ای مردم!] شما یقیناً پس از مرگ برانگیخته می‌شوید، بی‌تردید کافران می‌گویند: این سخنان جز جادویی آشکار نیست. 7

و اگر عذاب را از آنان تا مدتی اندک به تأخیر اندازیم، مسلماً [از روی استهزا] خواهند گفت: چه عاملی آن را [از آمدن] باز می‌دارد؟! آگاه باشید! روزی که عذاب به آنان رسد، بازگشتی برای آنان از آن عذاب نیست و عذابی را که همواره مسخره می‌کردند، آنان را فراخواهد گرفت. 8

و اگر از سوی خود

ترجمه قرآن کریم، ص: 226

رحمتی [چون سلامتی، ثروت، اولاد و امنیت] به انسان بچشانیم، سپس آن را [به علتی حکیمانه] از او سلب کنیم [نسبت به آینده زندگی] بسیار نومید شونده و [نسبت به نعمت‌هایی که دارا بود] بسیار کفران‌کننده است. 9

و اگر پس از آسیبی که به او رسیده لذت‌هایی را به او بچشانیم، قطعاً خواهد گفت:

همه آسیب‌ها از فضای زندگی‌ام رفت [و دیگر آسیبی نمی‌بینم و] مسلماً در آن حال [که غافل از حوادث آینده است] بسیار شادمان و خودستا خواهد بود. 10

مگر کسانی که [در خوشی‌ها و آسیب‌ها] شکیبایی ورزیدند و کارهای شایسته انجام دادند، اینانند که برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ است. 11

مبادا به سبب آن که دشمنان می‌گویند: چرا گنجی بر او نازل نشده، یا فرشته‌ای همراهش نیامده؟ برخی از آنچه را به تو وحی می‌شود ترك كنى وسينهات [از ابلاغ و اظهار آن] تنگ شود [به سبب موضع‌گیری‌های دشمنان از ابلاغ پیام حق خودداری مکن] تو فقط بیم دهنده‌ای و خدا بر هر چیز نگهبان است. 12

بلکه [در برابر قرآن می‌ایستند و] می‌گویند: او این قرآن را از نزد خود ساخته [و به خدا نسبت می‌دهد] بگو: اگر راستگوید شما هم ده سوره مانند آن بیاورید و هر کس را در برابر خدا می‌توانید، به یاری خود دعوت کنید. 13

پس اگر آنان دعوت شما را اجابت نکردند [که هرگز اجابت نمی‌کنند] بدانید که آنچه نازل شده به دانش خداست و هیچ معبودی جز او نیست، پس آیا تسلیم [حق] می‌شوید؟ 14

کسانی که زندگی دنیا و زیور و زینتش را بخواهند، ثمره تلاششان را به طور کامل در [همین] دنیا به آنان می‌دهیم و در اینجا چیزی از آنان کاسته نخواهد شد.

15

اینان کسانی هستند که در آخرت، سهمی جز آتش برای آنان نیست و آنچه [در دنیا از کار خیر] کرده‌اند، در آخرت تباہ و بی‌اثر می‌شود، و آنچه همواره [ریاکارانه] انجام می‌دادند، باطل است. 16

آیا کسانی که از سوی پروردگارشان

ترجمه قرآن کریم، ص: 227

بر دلیلی روشن متکی هستند و شاهی از سوی او [چون قرآن برای تأیید آن دلیل روشن] از پی درآید و پیش از قرآن [هم] کتاب موسی در حالی که [برای مؤمنان] پیشوا و رحمت بود [بر حقایق قرآن گواهی داده، مانند کسانی می‌باشند که چنین نیستند] اینان [که متکی بر دلیل روشن‌اند] به قرآن ایمان می‌آورند، و هر کس از گروه‌ها [چه یهود، چه نصاری و مشرکان] به آن کفر ورزد، وعده گاهش آتش است؛ پس [ای انسان!] درباره قرآن در تردید مباش که آن از سوی پروردگارت حق است، ولی بیشتر مردم [به خاطر کبر باطنی، لجاجت و جهل] ایمان [به آن] نمی‌آورند. 17

و ستمکارتر از کسانی که به خدا دروغ بندند چه کسی است؟ اینان [در قیامت] بر پروردگارشان عرضه خواهند شد، و گواهان [اعمال] می گویند: اینان کسانی هستند که بر پروردگارشان دروغ بستند؛ آگاه باشید! لعنت خدا بر ستمکاران باد. 18

آنان که مردم را از راه خدا باز می دارند و می خواهند آن را [با وسوسه و اغواگری] کج نشان دهند و به آخرت کافزند. 19

اینان در زمین، عاجزکننده [خدا] نیستند تا [توانند از دسترس قدرت او بیرون روند]، و برای آنان سرپرستان و یاورانی در برابر خدا نیست، عذابشان [در روز قیامت] دو چندان خواهد شد؛ آنان [به سبب بسیاری گناه] تاب شنیدن [حق را] نداشتند و [حقیقت را از روی بصیرت] نمی دیدند. 20

اینان کسانی هستند که سرمایه وجودشان را تباه کردند، و آنچه را همواره به دروغ [به عنوان شریکان خدا به پروردگار] نسبت می دادند [گم شده] از دستشان می رود. 21

یقینی است که اینان در آخرت از همه زیانکارترند. 22

قطعاً کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند و به پروردگارشان اطمینان یافتند، اهل بهشت اند و در آن جاودانه اند. 23

وصف این دو گروه [مشرک و مؤمن] همانند

ترجمه قرآن کریم، ص: 228

نابینا و کر و بینا و شنواست؛ آیا [این دو گروه] در صفت و حال یکسانند؟ آیا متدگر نمی شوید؟ 24

بی تردید نوح را به سوی قومش فرستادیم [که به آنان بگو: من برای شما بیم دهنده ای آشکارم. 25

[ای قوم من] جز خدا را نپرستید؛ من بر شما از عذاب روزی دردناک بیمناکم. 26

اشراف و سران کافر قومش گفتند: ما تو را جز بشری مانند خود نمی بینیم، و کسی را جز فرومایگان که نسنجیده و بدون اندیشه از تو پیروی کرده باشند مشاهده نمی کنیم، و برای شما هیچ فضیلتی بر خود ملاحظه نمی کنیم، بلکه شما را دروغگو می پنداریم.

نوح گفت: ای قوم من! مرا خبر دهید: اگر بر دلیل روشنی از سوی پروردگارم متکی باشم و مرا از نزد خود رحمتی عطا کرده باشد که بر شما مخفی مانده [باز هم نبوت مرا تکذیب می کنید؟] آیا [در صورتی که اجباری در پذیرش دین نیست] می توان شما را به پذیرش آن دلیل روشن در حالی که آن را خوش ندارید وادار کنیم؟ **28**

ای قوم من! من از شما [در برابر ابلاغ رسالت] هیچ پاداشی نمی خواهم؛ پاداشم فقط بر عهده خداست، و من [برای به دست آوردن دل شما] طرد کننده کسانی که ایمان آورده اند [و شما آنان را فرومایه می دانید] نخواهم بود؛ زیرا اینان ملاقات کننده پروردگار خویش اند. ولی من شما را گروهی می بینم که جهالت می ورزید. **29**

ای قوم من! اگر آنان را از خود طرد کنم، چه کسی مرا در برابر [عذاب] خدا یاری می دهد؟

آیا متذکر نمی شوید؟ **30**

من به شما نمی گویم که گنجینه های [عنایات و الطاف] خدا نزد من است [تا به طور مستقل بتوانم حاجات شما را برآورم و هر تصرفی را که مایل باشم در آسمان ها و زمین بنمایم]، و ادعا نمی کنم که غیب هم می دانم، و نمی گویم که من فرشته ام و درباره آنان که چشمانشان خوارشان می نگیرد، نمی گویم که خدا هرگز خیری به آنان نخواهد داد؛ خدا به آنچه در دل آنان است آگاه تر است؛ اگر چنین گویم

ترجمه قرآن کریم، ص: 229

از ستمکاران خواهم بود. **31**

گفتند: ای نوح! با ما ستیزه کردی و بسیار هم ستیزه کردی، نهایتاً اگر از راستگویانی آنچه را [از عذاب] به ما وعده می دهی، برای ما بیاور. **32**

گفت: جز این نیست که اگر خدا بخواهد آن را برای شما می آورد و شما عاجز کننده [خدا] نیستید [تا بتوانید از دسترس قدرت او بیرون روید]. **33**

و اگر بخواهم برای شما خیرخواهی کنم در صورتی که خدا بخواهد شما را [به کیفر گناهانتان] گمراه کند، خیرخواهی من سودی به شما نخواهد داد، او پروردگار شماست و شما را به سویش بازمی گردانند. **34**

آیا مشرکان می گویند: پیامبر، این قرآن را از نزد خود به دروغ ساخته [و به خدا نسبت داده؟] بگو: اگر آن را به دروغ ساخته باشم، گناهم فقط بر عهده خود من است، و من از گناهانی که شما مرتکب می شوید بیزارم. 35

به نوح وحی شد که از قوم تو جز کسانی که [تاکنون] ایمان آورده اند، هرگز کسی ایمان نخواهد آورد؛ بنابراین از کارهایی که همواره [بر ضد حق] انجام می دادند اندوهگین مباش. 36

و با نظارت و [بر اساس] وحی ما کشتی را بساز، و با من درباره کسانی که ستم کرده اند، سخن مگو که یقیناً آنان غرق شدنی هستند. 37

[نوح] کشتی را می ساخت و هرگاه گروهی از [اشراف و سران] قومش بر او عبور می کردند، او را به مسخره می گرفتند. گفت: اگر شما ما را مسخره می کنید، مسلماً ما هم شما را [به هنگام پدید آمدن توفان] همان گونه که ما را مسخره می کنید، مسخره خواهیم کرد. 38

سپس خواهید دانست که چه کسی را [در دنیا] عذابی خوارکننده و [در آخرت عذابی] پایدار خواهد رسید. 39

[رویاری نوح و قومش هم چنان ادامه داشت] تا هنگامی که فرمان ما فرا رسید و تنور فوران کرد، گفتیم: از هر [نوع حیوانی] يك زوج دوتایی [يك نر و يك ماده] و نیز خاندانت و آنان را که ایمان آورده اند، در کشتی سوار کن مگر کسی که پیش تر فرمان غرق شدن را بر ضد او لازم کرده ایم. و جز اندکی همراه

ترجمه قرآن کریم، ص: 230

او ایمان نیاوردند.

40

نوح گفت: در آن سوار شوید که حرکت کردندش و لنگر انداختنش فقط به نام خداست، یقیناً پروردگارم بسیار آمرزنده و مهربان است. 41

آن کشتی آنان را در میان موج هایی کوه آسا حرکت می داد، و نوح فرزندش را که در کناری بود بانگ زد: ای پسر! همراه ما سوار شو و با کافران مباش. 42

گفت: به زودی به کوهی که مرا از [این] آب ننگه دارد پناه می‌برم. نوح گفت: امروز در برابر عذاب خدا هیچ ننگه دارنده‌ای نیست مگر کسی که [خدا بر او] رحم کند. و موج میان آن دو حایل شد و پسر از غرق‌شدگان گردید. 43

و [پس از هلاک شدن کافران] گفته شد: ای زمین! آب خود را فرو بر، و ای آسمان! [از ریختن باران] باز ایست، و آب کاستی گرفت و کار پایان یافت و کشتی بر [کوه] جودی قرار گرفت و گفته شد: دوری [از رحمت خدا] بر گروه ستمکاران باد. 44

و نوح [پیش از توفان] پروردگارش را ندا داد و گفت: ای پروردگار من به راستی که پسر من از خاندان من است و یقیناً وعده‌ات [به نجات خاندانم] حق است و تو بهترین داورانی. 45

خدا فرمود: ای نوح! به یقین او از خاندان تو نیست، او [دارای] کرداری ناشایسته است، پس چیزی را که به آن علم نداری از من مخواه، همانا من تو را اندرز می‌دهم که مبدا از ناآگاهان باشی. 46

نوح گفت: ای پروردگارم! من از اینکه چیزی را که به آن علم ندارم از تو بخواهم به تو پناه می‌برم و اگر مرا نیامیزی و بر من رحم نکنی از زیانکاران خواهم بود. 47

گفته شد: ای نوح! با سلام و برکاتی از سوی ما بر تو و امت‌هایی که با تواند [از کشتی] فرود آی و امت‌هایی [از نسل همراهانت به وجود می‌آیند] که به زودی آنان را [از نعمت‌های خود] برخوردار می‌کنیم، سپس آنان را از سوی ما [به

ترجمه قرآن کریم، ص: 231

سبب کفران نعمت] عذابی دردناک خواهد رسید. 48

اینها از خبرهای غیبی است که آن را به تو وحی می‌کنیم، نه تو آنها را پیش از این می‌دانستی و نه قوم تو؛ پس [در ابلاغ پیام ما با بهره‌گرفتن از این خبرها] شکیبایی ورز؛ یقیناً فرجام [نیک] برای پرهیزکاران است. 49

و به سوی قوم عاد، برادرشان هود را [فرستادیم] گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید که شما را جز او هیچ معبودی نیست، شما [که شریکانی برای خدا قرار داده‌اید] جز مردمی دروغ‌پرداز نیستید. 50

ای قوم من! از شما [در برابر ابلاغ رسالتم] هیچ پاداشی نمی‌خواهم، پاداشم فقط بر عهده کسی است که مرا آفریده؛ آیا نمی‌اندیشید؟ 51

ای قوم من! از پروردگارتان آمرزش بخواهید، آن گاه به سوی او بازگردید، [تا] برای شما باران فراوان و پی در پی فرستد و نیرویی بر نیرویتان بیفزاید، و بحرمانه روی [از حق] برمگردانید. 52

گفتند: ای هود! دلیل روشنی [که پسند خاطر ما باشد] برای ما نیاوردی، و ما به گفته تو معبودهای خود را از دست نمی دهیم، و به تو ایمان نمی آوریم. 53

[ما درباره تو] جز این نمی گویم که برخی از معبودهای ما به تو آسیب [روحی] رسانده اند [به همین سبب سخنان جنون آمیز و بی منطق می گوئی]. هود گفت: من خدا را گواه می گیرم و شما هم گواه باشید که یقیناً من از آنچه شریک او قرار می دهید بیزارم. 54

[آری، از هر معبودی] به غیر او [بیزارم] پس همه شما بر ضد من نیرنگ بزنید، سپس مهلتی ندهید. 55

یقیناً من بر خدا که پروردگار من و پروردگار شماست توکل کردم؛ هیچ جنبنده ای نیست مگر اینکه او مهارش را به دست [قدرت و فرمانروایی خود] گرفته است، مسلماً پروردگارم بر راهی مستقیم است. 56

نهایتاً اگر روی [از حق] برگردانید [زیانش متوجه خود شماست] یقیناً آنچه را من به خاطر آن به سوی شما فرستاده شده ام به شما ابلاغ کردم، و پروردگارم گروهی غیر از شما را جایگزین [شما] خواهد کرد، و نمی توانید هیچ زبانی به او رسانید؛ زیرا پروردگارم بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 232

همه چیز نگهبان است. 57

و هنگامی که فرمان ما [بر عذاب آنان] فرا رسید، هود و آنان را که با او ایمان آورده بودند با رحمتی از سوی خود نجات دادیم و از عذابی سخت رهایی بخشیدیم. 58

و اینان قوم عاد بودند که آیات پروردگارشان را انکار کردند، و از پیامبران او نافرمانی نمودند، و فرمان هر سرکش ستیزه جویی را پیروی کردند. 59

و در این دنیا و روز قیامت با لعنتی بدرقه شدند. آگاه باشید که [قوم] عاد به پروردگارشان کافر شدند، هان! دوری [از رحمت خدا] بر عاد قوم هود باد. 60

و به سوی قوم ثمود، برادرشان صالح را [فرستادیم] گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید؛ شما را جز او هیچ معبودی نیست، و او شما را از زمین به وجود آورد و از شما خواست که در آن آبادانی کنید؛ بنابراین از او آمرزش بخواهید، سپس به سوی او بازگردید؛ زیرا پروردگارم [به بندگان] نزدیک و اجابت کننده دعای آنان است.

61

گفتند: ای صالح! پیش از این در میان ما [به عنوان انسانی خردمند] مورد امید بودی، آیا ما را از پرستیدن آنچه پدرانمان می پرستیدند، باز می داری؟ و ما بی تردید در [درستی] تعالیمی که به آن دعوتمان می کنی در شکی شدید و سخت هستیم [چنان شکی که در خردمندی تو نیز دچار تردیدیم]. 62

گفت: ای قوم من! مرا خبر دهید اگر من بر دلیلی روشن از سوی پروردگارم متکی باشم و از جانب خود رحمتی به من عطا کرده باشد، چنانچه [در ابلاغ پیامش] از او نافرمانی کنم، چه کسی مرا [از عذابش] نجات می دهد؟ پس شما [در صورتی که خواسته های ناروای شما را بپذیرم] چیزی جز خسارت بر من نمی افزایید. 63

و ای قوم من! این ناقه خداست که برای شما [در اثبات صدق نبوت من] معجزه ای [عظیم] است، پس بگذاریدش در زمین خدا بچرد، و هیچ آسیبی به او نرسانید که عذابی زود هنگام شما را خواهد گرفت.

64

پس آن را [از روی خیره سری و سرکشی] پی کردند. صالح گفت: سه روز [فرصت دارید که] در خانه هایتان از زندگی برخوردار باشید. این وعده ای بی دروغ است.

ترجمه قرآن کریم، ص: 233

65

چون فرمان ما [بر عذاب آنان] فرا رسید، صالح و آنان را که همراه او ایمان آورده بودند با رحمتی از سوی خود نجات دادیم، و از خواری آن روز [رهایی بخشیدیم]. مسلماً فقط پروردگارت نیرومند و توانای شکست ناپذیر است. 66

و کسانی را که ستم کردند، فریاد مرگبار فروگرفت، پس در خانه هایشان به رو درافتاده، جسمی بی جان شدند. 67

گویی در آنجا اقامت نداشتند. آگاه باشید! قطعاً قوم ثمود به پروردگارشان کافر شدند. هان! دوری [از رحمت خدا] بر قوم ثمود باد. 68

به راستی فرستادگان ما برای ابراهیم مژده آورده، سلام گفتند، او هم گفت: سلام [بر شما]. و بی‌درنگ گوساله‌ای بریان [برای آنان] آورد. 69

چون دید دست‌هایشان به سوی غذا دراز نمی‌شود، آنان را ناشناس یافت و از آنان احساس ترس و دلهره کرد، گفتند: مترس که ما به سوی قوم لوط فرستاده شده‌ایم. 70

همسرش در حالی که ایستاده بود [از شنیدن گفتگوی فرشتگان با ابراهیم] خندید. پس او را به اسحاق و بعد از اسحاق به یعقوب مژده دادیم. 71

[همسر ابراهیم] گفت: ای وای بر من! آیا فرزند آورم در حالی که پیرزنم و این شوهر من است که در سنّ سالخوردگی است؟ یقیناً این چیزی بسیار شگفت است!! 72

گفتند: آیا از کار خدا شگفتی می‌کنی؟ [در حالی که] رحمت خدا و برکاتش بر شما خانواده است. یقیناً او ستوده و بزرگوار است. 73

پس هنگامی که ترس و دلهره از ابراهیم برطرف شد و آن مژده به او رسید، با ما درباره قوم لوط [به قصد دفع عذاب از آنان] به گفتگو پرداخت. 74

به راستی ابراهیم بسیار بردبار و دلسوز و روی آورنده [به سوی خدا] بود. 75

ای ابراهیم! از این [گفتگو] درگذر؛ زیرا فرمان پروردگارت [بر عذاب قوم لوط] فرا رسیده و یقیناً آنان را عذابی بدون بازگشت خواهد آمد. 76

و هنگامی که فرستادگان ما نزد لوط آمدند،

ترجمه قرآن کریم، ص: 234

به سبب آمدنشان تنگدل و اندوهگین شد؛ [زیرا خود را برای دفع خطر از مهمانانش در برابر قوم تبه‌کارش توانمند نیافت]، و گفت: این روز دشواری است. 77

و قومش شتابان به سویش آمدند [تا به خیال خود به مهمانانش دست‌درازی کنند، آن قومی] که پیش از آن کارهای زشت مرتکب می‌شدند، گفت: ای قوم من! اینان دختران من هستند، و [از نظر ازدواج] برای شما پاکیزه‌ترند، از خدا پروا کنید و مرا در میان مهمانانم رسوا نکنید؛ آیا میان شما مردی راه یافته نیست؟ **78**

گفتند: مسلماً دانسته‌ای که ما را به دخترانت هیچ نیازی نیست و خوب می‌دانی که ما چه می‌خواهیم!! **79**

گفت: ای کاش برای مبارزه با شما قدرت و نیرویی داشتم یا به پناهگاهی استوار مأوی می‌گرفتم. **80**

[میهمانان] گفتند: ای لوط! ما فرستادگان پروردگار توایم، آنان هرگز به تو دسترسی پیدا نمی‌کنند، پس خانواده‌ات را در پاره‌ای از [همین] شب حرکت ده و نباید هیچ يك از شما به سوی شهر بازگردد، اما همسرت را با خود مبر زیرا غذایی که به تبهکاران می‌رسد به او هم خواهد رسید. یقیناً وعده‌گاهشان [برای دچار شدن به عذاب] صبح [فردا] است، آیا صبح نزدیک نیست؟ **81**

نهایتاً هنگامی که عذاب ما فرا رسید، بالاترین آن [سرزمین آلوده] را فروترینش نمودیم و بر آن سنگ‌هایی از نوع سنگِ گل لایه لایه فرو ریختیم. **82**

[سنگ‌هایی] که نزد پروردگارت نشانه‌دار بود و آن سنگ‌ها از ستمکاران دور نیست. **83**

و به سوی [مردم] مدین، برادرشان شعیب را [فرستادم]. گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید، شما را جز او هیچ معبودی نیست؛ و از پیمان و ترازو مکاهید، همانا من شما را در توانگری و ثروتی [که بی‌نیاز کننده از کم فروشی است] می‌بینم و بر شما از عذاب روزی فراگیر بیمناکم. **84**

و ای قوم من، پیمان و ترازو را عادلانه و تمام بدهید، و اجناس مردم را [هنگام خریدن] کم‌شمارتر و کم‌ارزش‌تر [از

ترجمه قرآن کریم، ص: 235

آنچه که هست] به حساب نیاورید و در زمین تبهکارانه آشوب برپا نکنید. **85**

آنچه خدا [در کسب و کارتان از سود و بهره پس از پرداخت حق مردم] باقی می‌گذارد، برای شما بهتر است اگر مؤمن باشید، و من بر شما نگهبان نیستم. **86**

گفتند: ای شعیب! آیا نمازت به تو فرمان می دهد که آنچه را پدرانمان می پرستیدند رها کنیم؟ یا از اینکه در اموالمان به هر کیفیتی که می خواهیم تصرف کنیم دست برداریم؟ به راستی که تو [انسانی] بردبار و راه یافته ای [پس چرا می خواهی در برابر آزادی ما نسبت به بت پرستی و هزینه کردن اموالمان به هر کیفیتی که بخواهیم بایستی؟!] 87

گفت: ای قوم من! مرا خبر دهید اگر من بر دلیل روشنی از سوی پروردگارم متکی باشم و از جانب او رزق نیکویی به من داده باشد [آیا رواست که خلاف خواسته او عمل کنم؟] و من نمی خواهم آنچه شما را از آن باز می دارم خود مرتکب شوم؛ تا جایی که قدرت دارم جز اصلاح [شما را] نمی خواهم؛ و توفیقم فقط به [یاری] خداست؛ بر او توکل کردم و به سوی او باز می گردم. 88

ای قوم من! دشمنی و مخالفت با من شما را [برای مصونیت از عذاب] به جایی نرساند، یقیناً [عذابی] مانند آنچه به قوم نوح یا قوم هود یا قوم صالح رسید به شما هم خواهد رسید، و قوم لوط از شما [چه از جهت زمان و چه از جهت مکان] چندان دور نیست. 89

از پروردگارتان آموزش بطلبید، سپس به سوی او بازگردید؛ زیرا پروردگارم مهربان و بسیار دوستدار [توبه کنندگان] است. 90

گفتند: ای شعیب! بسیاری از مطالبی که می گویی نمی فهمیم، و به راستی تو را در [مقایسه با] خود ناتوان می بینیم، و اگر عشیره ات نبودند، بی تردید سنگسارت می کردیم، و تو بر ما پیروز نیستی. 91

گفت: ای قوم من! آیا عشیره کوچکم نزد شما از خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 236

عزیزتر است که او را پشت سر قرار داده و فراموش کرده اید؟! یقیناً پروردگارم به همه اعمالی که انجام می دهید احاطه دارد.

92

و ای قوم من! به اندازه ای که در قدرت شماست عمل کنید، من [هم] بی تردید [به وظیفه الهی خود] عمل می کنم؛ به زودی خواهید دانست، چه کسی را عذاب رسوا کننده خواهد آمد و دروغگو کیست؟! و منتظر بمانید که من هم با شما منتظرم. 93

و هنگامی که عذاب ما رسید، شعیب و کسانی را که با او ایمان آورده بودند، با رحمتی از سوی خود نجات دادیم، و کسانی را که [به آیات ما] ستم کردند، فریاد مرگبار فراگرفت، نهایتاً در خانه‌هایشان به رو در افتاده جسمی بی‌جان شدند.

94

گویی در آنجا اقامت نداشتند. آگاه باشید! مدین [از رحمت خدا] دور باد، همان گونه که ثمود دور شد. 95

همانا موسی را با معجزات خود و برهانی روشن فرستادیم، 96

به سوی فرعون و اشراف و سران [قوم] او، ولی [آنان برای حفظ مقام و مال خود] از فرمان فرعون پیروی کردند، در حالی که فرمان فرعون راهنمای به سوی سعادت نبود. 97

[فرعون] روز قیامت پیشاپیش قومش می‌رود، پس آنان را به آتش درمی‌آورد، و بد سهمی است [آتشی] که در آن وارد می‌شود. 98

و در این دنیا و روز قیامت به لعنتی سخت بدرقه شدند [و آن لعنت] بد کیفری است که به آنان می‌دهند. 99

این از گزارش‌های شهرها [و اهل آنها] است که آن را بر تو حکایت می‌کنیم، برخی از آن [شهر] ها هنوز برجایند، و برخی درو شده بر باد رفته‌اند! 100

و ما بر آنان ستم نکردیم، ولی آنان بر خویشان ستم ورزیدند، پس هنگامی که عذاب پروردگارت فرا رسید، معبودانی که به جای خدا می‌پرستیدند، چیزی [از عذاب را] از آنان دفع نکردند، و به آنان جز خسارت و هلاکت نیفزودند. 101

و چنین است مؤاخذه کردن پروردگارت،

ترجمه قرآن کریم، ص: 237

هنگامی که [مردم] آبادی‌ها را در آن حال که ستمکارند مؤاخذه می‌کند.

بی‌تردید مؤاخذه او دردناک و سخت است. 102

یقیناً در آن مؤاخذه‌ها برای کسی که از عذاب آخرت می‌ترسد، عبرت است، [و] آن روزی است که مردم را برای محاسبه اعمالشان جمع می‌کنند، و آن روزی است که [همه صحنه‌های آن] مورد مشاهده است. 103

و ما آن روز را جز برای مدتی اندك به تأخیر نمی اندازیم. 104

روزی که چون فرا رسد، هیچ کس جز به اجازه او سخن نمی گوید؛ پس برخی تیره بخت و برخی نیک بخت اند. 105

اما تیره بختان [که خود سبب تیره بختی خود بوده اند] در آتش اند، برای آنان در آنجا ناله های حسرت بار و فریاد شدید است. 106

در آن تا آسمان ها و زمین پابرجاست جاودانه اند، مگر آنچه را که مشیت پروردگارت اقتضا کرده است؛ بی تردید پروردگارت هر چه را اراده می کند انجام می دهد. 107

اما نیک بختان [که به توفیق و رحمت خدا سعادت یافته اند] تا آسمان ها و زمین پابرجاست، در بهشت جاودانه اند مگر آنچه را مشیت پروردگارت اقتضا کرده، [بهشت] عطایی قطع ناشدنی و بی پایان است. 108

نهایتاً در باطل بودن معبودانی که مشرکان می پرستند شك نداشته باش؛ اینان عبادت نمی کنند مگر به همان صورت که پیش از این پدران شان عبادت می کردند [و آن پرستشی از روی بی خردی بود]. و ما سهمشان را [از عذاب] به طور کامل خواهیم داد. 109

به راستی به موسی کتاب دادیم، پس در آن اختلاف شد، و اگر از سوی پروردگارت [به سبب اتمام حجت] مهلتی برای انسان تا اجل معینش مقدر نشده بود، یقیناً میان شان [به عذاب] داوری شده بود [و هیچ کس از آنان پس از آن داوری زنده نمی ماند] و این یهودی ها [ی عصر تو] درباره تورات [که بخشی از آیاتش تحریف شده و پاره ای از مطالبش آمیخته با خرافات و قسمتی از نوشته هایش دور از فطرت و غیر قابل اجراست] در تردیدی آمیخته با بدگمانی اند. 110

یقیناً

ترجمه قرآن کریم، ص: 238

پروردگارت [پاداش] اعمال همه آنان را [در قیامت] به طور کامل پرداخت خواهد کرد؛ زیرا او به آنچه انجام می دهند آگاه است. 111

پس همان گونه که فرمان یافته ای ایستادگی کن؛ و نیز آنان که همراهت به سوی خدا روی آورده اند [ایستادگی کنند] و سرکشی مکنید که او به آنچه انجام می دهید بیناست. 112

و به کسانی که [به آیات خدا و پیامبر و مردم مؤمن] ستم کرده‌اند، تمایل نداشته و تکیه نکنید که آتش [دوزخ] به شما خواهد رسید و در آن حال شما را در برابر خدا هیچ سرپرستی نیست، سپس یاری نمی‌شوید. 113

و نماز را در دو طرف روز و ساعات نخستین شب برپا دار، که یقیناً نیکی‌ها بدی‌ها را از میان می‌برند، این برای یادکنندگان تذکر است. 114

و شکیبایی کن که یقیناً خدا پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌کند. 115

پس چرا در میان امت‌هایی که پیش از شما بودند، مصلحانی دلسوز نبودند که [مردم را] از فساد در زمین بازدارند؟ مگر اندکی که [به سبب بازداشتن مردم از فساد] نجاتشان دادیم.

و آنان که ستم کردند، دنباله‌رو [و دل بسته] چیزی از نعمت و ثروت شدند [که در آن به طغیان افتادند] و آنان گنهکار بودند. 116

پروردگارت بر آن نبوده است که شهرهایی را در حالی که مردمش درست کارند، از روی ستم هلاک کند. 117

اگر پروردگارت می‌خواست یقیناً تمام مردم را [از روی اجبار، در مسیر هدایت] امت واحدی قرار می‌داد، [ولی نخواست به همین سبب] همواره [در امر دین] در اختلاف‌اند. 118

مگر کسانی که پروردگارت به آنان رحم کرده و به همین سبب آنان را آفریده است. و فرمان حتمی پروردگارت تحقق یافت که همانا دوزخ را از همه جن و انسی [که راه کفر و عناد را برگزیدند] پر خواهیم کرد. 119

و هر سرگذشتی از سرگذشت‌های [پندآموز] پیامبران را که برای می‌خوانیم، حقیقتی است که دل تو را به آن استوار کنیم، و برای تو در این سرگذشت‌ها حق و برای بهره بردن مؤمنان پند و تذکری آمده است. 120

و به کسانی که ایمان نمی‌آورند بگو: به اندازه قدرتتان عمل کنید، و ما هم

ترجمه قرآن کریم، ص: 239

[بی‌تردید به وظایف الهی خود] عمل می‌کنیم. 121

و [به خاطر اعمال ناهنجارتان] به انتظار [عذاب] بمانید که ما هم [عذاب شما را] منتظریم. 122

نهان آسمان‌ها و زمین فقط در سیطره دانش خداست، همه کارها به او باز گردانده می‌شود؛ پس او را بندگی کن و بر او توکل داشته باش، و پروردگارت از آنچه انجام می‌دهید بی‌خبر نیست. 123

سوره یوسف

12- مکی 111 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

الر - این است آیات کتاب روشنگر. 1

ما آن را قرآنی به زبان فصیح و گویا نازل کردیم تا شما [درباره حقایق، مفاهیم، اشارات و لطایف] تعقل کنید. 2

ما بهترین داستان را با وحی کردن این قرآن بر تو می‌خوانیم و تو یقیناً پیش از آن از بی‌خبران [نسبت به این بهترین داستان] بودی. 3

[یاد کن] زمانی که یوسف به پدرش گفت: من در خواب دیدم یازده ستاره و خورشید و ماه برایم سجده کردند! 4

[پدر] گفت: ای پسرک من! خواب خود را برای برادرانت مگو که نقشه‌ای خطرناک بر ضد تو به کار می‌بندند، بدون شك شیطان برای انسان دشمنی آشکار است. 5

و این چنین پروردگارت تو را برمی‌گزیند و از تفسیر خواب‌ها به تو می‌آموزد، و نعمتش را بر تو و بر آل یعقوب تمام می‌کند، چنانکه پیش از این بر پدران ابراهیم و اسحاق تمام کرد؛ یقیناً پروردگارت دانا و حکیم است. 6

بی‌تردید [در داستان] یوسف و برادرانش نشانه‌هایی [از ربوبیت، رحمت و لطف خدا] برای مردم کنجکاو است. 7

[یاد کن] هنگامی که برادران گفتند: با اینکه ما گروهی نیرومندیم،

ترجمه قرآن کریم، ص: 240

یوسف و برادرش نزد پدرمان از ما محبوب‌ترند، و قطعاً پدرمان در اشتباه آشکاری است. 8

[یکی گفت: یوسف را بکشید و یا او را در سرزمین نامعلومی بیندازید، تا توجه و محبت پدرتان فقط به سوی شما جلب شود.

و پس از این گناه [با بازگشت به خدا و عذرخواهی از پدر] مردمی شایسته خواهید شد. 9

یکی از آنان گفت: یوسف را نکشید، اگر می خواهید کاری بر ضد او انجام دهید، وی را در مخفی گاه آن چاه اندازید، که برخی رهگذران او را برگیرند [و با خود ببرند!!] 10

گفتند: ای پدر! تو را چه شده که ما را نسبت به یوسف امین نمی دانی با اینکه ما بدون تردید خیرخواه اویم. 11

فردا او را با ما روانه کن تا [در دشت و صحرا] بگردد و بازی کند، قطعاً ما نگهبان او خواهیم بود.

12

گفت: بردن او مرا سخت اندوهگین می کند، و می ترسم شما از او غفلت کنید و گرگ او را بخورد. 13

گفتند: اگر با بودن ما که گروهی نیرومندیم، گرگ او را بخورد، در این صورت زیانکار و بی مقداریم. 14

هنگامی که وی را بردند و تصمیم گرفتند او را در مخفی گاه آن چاه قرارش دهند [تصمیم خود را به مرحله اجرا گذاشتند] ما هم به او الهام کردیم که از این کار آگاهشان خواهی ساخت در حالی که آنان نمی فهمند [که تو همان یوسفی]. 15

و شبان گاه گریه کنان نزد پدر آمدند. 16

گفتند:

ای پدر! ما یوسف را در کنار کالای خود نهادیم و برای مسابقه رفتیم؛ ولی گرگ او را خورد و تو ما را اگر چه راست بگوییم تصدیق نخواهی کرد! 17

و خونی دروغین بر پیراهنش آوردند [تا یعقوب مرگ یوسف را باور کند].

گفت: چنین نیست که می گوید، بلکه نفس شما کاری [زشت را] در نظرتان آراست [تا انجامش بر شما آسان شود] در این حال صبری نیکو

ترجمه قرآن کریم، ص: 241

[مناسب تر است]؛ و خداست که بر آنچه شما [از وضع یوسف] شرح می دهید از او یاری خواسته می شود. 18

و کاروانی آمد، پس آب آورشان را فرستادند، او دلوش را به چاه انداخت، گفت: مژده! این پسر نورس است! و او را به عنوان کالا [ی تجارت] پنهان کردند؛ و خدا به آنچه می خواستند انجام دهند دانا بود. 19

و او را به بهایی ناچیز یعنی درهمی چند فروختند و نسبت به او بی رغبت بودند.

20

آن مرد مصری که یوسف را خرید به همسرش گفت: جایگاهش را گرامی دار، امید است [در امور زندگی] به ما سودی دهد، یا او را به فرزندی انتخاب کنیم. این گونه یوسف را در سرزمین مصر جایگاه ویژه بخشیدیم [تا زمینه فرمانروایی و حکومتش فراهم شود] و به او از تعبیر خوابها بیاموزیم؛ و خدا بر کار خود مسلط است، ولی بیشتر مردم نمی دانند. 21

و هنگامی که یوسف به سنّ کمال رسید، حکمت و دانش به او عطا کردیم، ما نیکوکاران را این گونه پاداش می دهیم.

22

و آن [زنی] که یوسف در خانه اش بود، از یوسف با نرمی و مهربانی خواستار کامجویی شد، و [در فرصتی مناسب] همه درهای کاخ را بست و به او گفت: پیش بیا [که من در اختیار توام] یوسف گفت: پناه به خدا، او پروردگار من است، جایگاهم را نیکو داشت، [من هرگز به پروردگارم خیانت نمی کنم] به یقین ستمکاران [در هیچ زمینه ای] پیروز نمی شوند.

23

بانوی کاخ [چون خود را در برابر یوسفِ پاکدامن، شکست خورده دید با حالتی خشم آلود] به یوسف حمله کرد و یوسف هم اگر برهان پروردگارش را [که جلوه ربوبیت و نور بصیرت است] به چشم دل ندیده بود [به قصد دفاع از شرف و پاکیش] به او حمله می کرد [و در آن حال زد و خورد سختی پیش می آمد و با مجروح شدن بانوی کاخ، راه اتهام بر ضد یوسف باز می شد، ولی دیدن برهان پروردگارش او را از حمله بازداشت و راه هر گونه اتهام از سوی بانوی کاخ بر او

ترجمه قرآن کریم، ص: 242

بسته شد. [ما] این گونه [یوسف را یاری دادیم] تا زد و خورد [ی که سبب اتهام می شد] و [نیز] عمل زشت آن بانو را از او بگردانیم؛ زیرا او از بندگان خالص شده ما [از هر گونه آلودگی ظاهری و باطنی] بود. 24

و هر دو به سوی در کاخ پیشی گرفتند، و بانو پیراهن یوسف را از پشت پاره کرد [در آن حال] در کنار [آستانه] در به شوهر وی برخوردند؛ بانو به شوهرش گفت: کسی که نسبت به خانواده‌ات قصد بدی داشته باشد، کیفرش جز زندان یا شکنجه دردناک [چه خواهد بود؟!]. 25

یوسف گفت: او از من خواستار کام جویی شد. و گواهی از خاندان بانو چنین داوری کرد: اگر پیراهن یوسف از جلو پاره شده، بانو راست می گوید و یوسف دروغ گوست. 26

و اگر پیراهنش از پشت پاره شده، بانو دروغ می گوید و یوسف راست گوست. 27

پس همسر بانو چون دید پیراهن یوسف از پشت پاره شده، گفت: این [فتنه و فساد] از نیرنگ شما [زنان] است، بی تردید نیرنگ شما بزرگ است. 28

یوسف! این داستان را ندیده بگیر. و تو [ای بانو!] از گناهت استغفار کن؛ زیرا تو از خطا کارانی.

29

و گروهی از زنان در شهر شایع کردند که همسر عزیز [مصر] در حالی که عشق آن نوجوان در درون قلبش نفوذ کرده از او درخواست کام جویی می کند؛ یقیناً ما او را در گمراهی آشکاری می بینیم. 30

هنگامی که بانوی کاخ گفتار مکرآمیز آنان را شنید [برای آنکه به آنان ثابت کند که در این رابطه، سخنی نابجا دارند] به مهمانی دعوتشان کرد، و برای آنان تکیه گاه آماده نمود و به هر يك از آنان [برای خوردن میوه] کاردی داد و به یوسف گفت: به مجلس آنان در آی. هنگامی که او را دیدند به حقیقت در نظرشان بزرگ [و بسیار زیبا] یافتند و [از شدت شگفتی و حیرت به جای میوه] دست هایشان را بردند و گفتند: حاشا که این بشر باشد! او جز فرشته‌ای بزرگوار نیست.

31

بانوی کاخ گفت: این همان کسی است که مرا درباره عشق او سرزنش کردید. به راستی من از او خواستار کام جویی شدم، ولی او در برابر خواست من به شدت خودداری کرد، و اگر فرمانم را اجرا نکند

ترجمه قرآن کریم، ص: 243

یقیناً با حقارت به زندان خواهد رفت. 32

یوسف گفت: ای پروردگار من زندان نزد من محبوب‌تر است از عملی که مرا به آن می‌خوانند، و اگر نیرنگشان را از من نگردانی به آنان رغبت می‌کنم و از نادانان می‌شوم. 33

پس پروردگارش خواسته‌اش را اجابت کرد و نیرنگ زنان را از او بگردانید؛ زیرا خدا شنوا و داناست. 34

آن گاه آنان پس از آنکه نشانه‌ها [یِ پاکی و پاکدامنی یوسف] را دیده بودند، عزمشان بر این جزم شد که تا مدتی او را به زندان اندازند. 35

و دو غلام [پادشاه مصر] با یوسف به زندان افتادند.

یکی از آن دو نفر گفت: من پی در پی خواب می‌بینم که [برای] شراب، [انگور] می‌فشارم، و دیگری گفت: من خواب می‌بینم که بر سر خود نان حمل می‌کنم [و] پرندگان از آن می‌خورند، از تعبیر آن ما را خبر ده؛ زیرا ما تو را از نیکوکاران می‌دانیم. 36

گفت: هیچ جیره غذایی برای شما نمی‌آید مگر آنکه من شما را پیش از آمدنش از تعبیر آن خواب آگاه می‌کنم، این از حقایقی است که خدا به من آموخته است؛ زیرا من آیین مردمی که به خدا ایمان ندارند و به سرای آخرت کافرنند، رها کرده‌ام. 37

و [از ابتدا] از آیین پدرانم ابراهیم و اسحاق و یعقوب پیروی کرده‌ام، برای ما شایسته نیست که چیزی را شریک خدا قرار دهیم. این از فضل خدا بر ما و بر مردم است، ولی بیشتر مردم ناسپاسند. 38

ای دو یار زندان! آیا معبودان متعدد و متفرق بهتر است یا خدای یگانه مقتدر؟ 39

شما به جای خدا جز [بت‌هایی] با نام‌هایی بی‌اثر که خود و پدرانان آنها را نامگذاری کرده‌اید نمی‌پرستید، خدا [که] صاحب اختیار همه هستی است [هیچ دلیلی بر] حَقَّانیت آنها برای پرستش]

ترجمه قرآن کریم، ص: 244

نازل نکرده است. حکم فقط ویژه خداست، او فرمان داده که جز او را نپرستید و آیین پابرجا و حق همین است، ولی بیشتر مردم [حقایق را] نمی دانند. 40

ای دو یار زندان! اما یکی از شما [از زندان رهایی می یابد و] سرور خود را شراب می نوشاند، و آن دیگر به دار آویخته می شود و پزندگان از سر او خواهند خورد. تعبیر خوابی که از من جويا شدید، تحقیقش حتمی شده است. 41

و به یکی از آن دو نفر که می دانست آزاد می شود، گفت: مرا نزد سرور خود یاد کن. ولی شیطان یاد کردن از یوسف را نزد سرورش از یاد او برد؛ در نتیجه چند سالی در زندان ماند. 42

و پادشاه [مصر به بارگاه نشینانش] گفت: پی در پی در خواب می بینم که هفت گاو لاغر، هفت گاو فربه را می خورند، و نیز هفت خوشه سبز و هفت خوشه خشک را مشاهده می کنم؛ شما ای بزرگان! اگر تعبیر خواب می دانید درباره خوابم نظر دهید. 43

گفتند: [این] خواب هایی پریشان و آشفته است و ما به تعبیر خواب های پریشان و آشفته دانا نیستیم. 44

از آن دو زندانی آنکه آزاد شده بود و پس از مدتی [یوسف را] به یاد آورد گفت: من یقیناً شما را از تعبیر آن آگاه می کنم، پس [مرا به زندان] بفرستید. 45

[سپس به زندان نزد یوسف رفت و گفت:] تو ای یوسف! ای راستگوی [راست کردار!] درباره هفت گاو فربه که هفت [گاو] لاغر آنان را می خورند، و هفت خوشه سبز و [هفت خوشه] خشک دیگر، نظرت را برای ما بیان کن. امید است نزد مردم برگردم، باشد که [از تعبیر این خواب عجیب] آگاه شوند. 46

گفت: هفت سال با تلاش پی گیر

ترجمه قرآن کریم، ص: 245

زراعت کنید، پس آنچه را درو کردید جز اندکی که خوراك شماست در خوشه اش باقی گذارید. 47

سپس بعد از آن [هفت سال فراوانی] هفت سال سخت [پیش] می آید که آنچه را برای آن [سال ها] ذخیره کرده اید مگر اندکی که برای کاشتن نگهداری می کنید مصرف کنید. 48

آن گاه بعد از آن [دوره سخت و دشوار،] سالی می‌آید که مردم در آن باران [فراوان] یابند و در آن [سال از محصولات کشاورزی] عصاره میوه می‌گیرند. 49

پادشاه [مصر] گفت: یوسف را نزد من آورید. هنگامی که فرستاده [پادشاه] نزد یوسف آمد، یوسف گفت: نزد سرورت بازگرد و از او بپرس داستان زنانی که دست‌های خود را بریدند چه بود؟ یقیناً پروردگارم به نیرنگ آنان داناست. 50

[پادشاه به زنان] گفت:

داستان شما هنگامی که یوسف را به کام جویی دعوت کردید چیست؟ [زنان] گفتند: پاك و منزّه است خدا! ما هیچ بدی در او سراغ نداریم. همسر عزیز گفت: اکنون حق [پس از پنهان ماندنش] به خوبی آشکار شد، من [بودم که] از او درخواست کام جویی کردم، یقیناً یوسف از راستگويان است. 51

[من به پاکی او و گناه خود اعتراف کردم] و این اعتراف برای این است که یوسف بداند من در غیاب او به وی خیانت نورزیدم و اینکه خدا نیرنگ خیانت کاران را به نتیجه نمی‌رساند. 52

من خود را از گناه تبرئه نمی‌کنم؛ زیرا نفس طغیان گر به شدت به بدی فرمان می‌دهد مگر آن که پروردگارم رحم کند؛ زیرا پروردگارم بسیار آمرزنده و مهربان است. 53

پادشاه گفت: یوسف را نزد من آورید تا او را برای کارهای خود برگزینم. چون با یوسف سخن گفت به او اعلام کرد: تو امروز نزد ما دارای منزلت و مقامی و [در همه امور] امینی. 54

یوسف گفت: مرا سرپرست خزانه‌های این سرزمین قرار ده؛ زیرا من نگهبان دانایی هستم.

55

این گونه یوسف را در [آن] سرزمین جایگاه ویژه دادیم که هر جای آن

ترجمه قرآن کریم، ص: 246

بخواهد اقامت نماید. رحمت خود را به هر کس که بخواهیم می‌رسانیم و پاداش نیکوکاران را تباه نمی‌کنیم. 56

و یقیناً پاداش آخرت برای کسانی که ایمان آورده‌اند و همواره پرهیزکاری می‌کردند بهتر است. 57

و برادران یوسف [با روی آوردن خشکسالی به کنعان، جهت تهیه آذوقه به مصر] آمدند و بر او وارد شدند. او آنان را شناخت و آنان او را نشناختند. 58

هنگامی که زاد و توشه آنان را در اختیارشان قرار داد، گفت: برادر پدری خود را نزد من آورید، آیا نمی‌بینید من پیمان را کامل می‌پردازم و بهتر از هر کس مهمانداری می‌کنم؟ 59

بدون تردید اگر او را نزد من نیاورید، هیچ پیمانه‌ای پیش من ندارید و نزدیک من نیایید. 60

گفتند: می‌کوشیم رضایت پدرش را به آوردن او جلب کنیم، و یقیناً این کار را انجام خواهیم داد. 61

و [یوسف] به گماشتگانش گفت: اموالشان را [که در برابر دریافت آذوقه پرداختند] در بارهایشان بگذارید، امید است وقتی به خاندان خود برگشتند آن را بشناسند، تا دوباره برگردند. 62

هنگامی که به سوی پدرشان بازگشتند، گفتند: ای پدر! پیمانه از ما منع شد، رفع این منع به این است که برادرمان را با ما روانه کنی تا پیمانه بگیریم، یقیناً ما او را حفظ خواهیم کرد. 63

گفت: آیا همان گونه که شما را پیش از این نسبت به برادرش امین پنداشتم، درباره او هم امین پندارم؟ [من به مراقبت و نگهداری شما امید ندارم] یقیناً خدا بهترین نگهدار است و او مهربان‌ترین مهربانان است. 64

چون کالایشان را گشودند، دیدند اموالشان را به آنان بازگردانده‌اند، گفتند: ای پدر! [بهتر از این] چه می‌خواهیم؟ این اموال ماست که به ما بازگردانده و ما [دوباره با همین اموال] برای خانواده خود آذوقه می‌آوریم و برادرمان را حفظ می‌کنیم، و بار شتری اضافه می‌کنیم و آن [بار شتر از نظر عزیز که مردی کریم است] باری ناچیز است. 65

گفت: برادران را همراه شما [به مصر] نمی‌فرستم تا اینکه

ترجمه قرآن کریم، ص: 247

پیمان محکمی از خدا به من بسپارید که او را حتماً به من بازگردانید، مگر اینکه [به سبب بسته شدن همه راه‌ها به روی شما] نتوانید. چون پیمان استوارشان را به پدر سپردند، گفت: خدا بر آنچه می‌گوییم وکیل است. 66

و گفت: ای پسرانم! [در این سفر] از يك در وارد نشوید بلکه از درهای متعدد وارد شوید، و البته من [با این تدبیر] نمی‌توانم هیچ حادثه‌ای را که از سوی خدا برای شما رقم خورده از شما برطرف کنم، حکم فقط ویژه خداست، [تنها] بر او توکل کرده‌ام، و [همه] توکل‌کنندگان باید به خدا توکل کنند. 67

هنگامی که فرزندان یعقوب از آنجایی که پدرشان دستور داده بود وارد شدند، تدبیر یعقوب نمی‌توانست هیچ حادثه‌ای را که از سوی خدا رقم خورده بود، از آنان برطرف کند جز خواسته‌ای که در دل یعقوب بود [که فرزندان به سلامت و دور از چشم زخم وارد شوند] که خدا آن را به انجام رساند، یعقوب به سبب آنکه تعلیمش داده بودیم از دانشی [ویژه] برخوردار بود ولی بیشتر مردم [که فقط چشمی ظاهربین دارند، این حقایق را] نمی‌دانند. 68

و هنگامی که بر یوسف وارد شدند، برادر [مادری] ش را کنار خود جای داد، گفت: بی‌تردید من برادر تو هستم، بنابراین بر آنچه آنان همواره انجام می‌دادند [و من برای تو فاش کردم] اندوهگین مباش. 69

چون بارشان را آماده کرد، آنخوری [پادشاه] را در بار برادرش گذاشت.

سپس ندا دهنده‌ای بانگ زد: ای کاروان! یقیناً شما دزد هستید! 70

کاروانیان روی به گماشتگان کردند و گفتند: چه چیزی گم کرده‌اید؟

71

گفتند: آنخوری شاه را گم کرده‌ایم و هر کس آن را بیاورد، يك بار شتر مژدگانی اوست و من ضامن آن هستم. 72

گفتند: به خدا سوگند شما به خوبی دانستید که ما نیامده‌ایم در این سرزمین فساد کنیم، و هیچ‌گاه دزد نبوده‌ایم. 73

گماشتگان گفتند: اگر شما دروغگو باشید [و سارق در میان شما

ترجمه قرآن کریم، ص: 248

یافت شود] کیفرش چیست؟ 74

گفتند: کسی که آنخوری در بار و بنه‌اش پیدا شود، کیفرش خود اوست [که به غلامی گرفته شود]. ما ستمکاران را [در کنعان] به همین صورت کیفر می‌دهیم. 75

نهایتاً [یوسف] پیش از [بررسی] بارِ برادرش، شروع به [بررسی] بارهای [دیگر] برادران کرد، آن گاه آنجوری پادشاه را از بار برادرش بیرون آورد. ما این گونه برای یوسف چاره‌اندیشی نمودیم؛ زیرا او نمی‌توانست بر پایه قوانین پادشاه [مصر] برادرش را بازداشت کند مگر اینکه خدا بخواهد [بازداشت برادرش از راهی دیگر عملی شود]. هر که را بخواهیم [به] درجاتی بالا می‌بریم و برتر از هر صاحب دانشی، دانشمندی است. 76

برادران گفتند: اگر این شخص دزدی می‌کند [خلاف انتظار نیست]؛ زیرا پیش‌تر برادری داشت که او هم دزدی کرد. یوسف [به مقتضای کرامت و جوانمردی] این تهمت را در دل خود پنهان داشت و نسبت به آن سخنی نگفت و این راز را فاش نساخت. در پاسخ آنان گفت: منزلت شما بدتر [و دامن‌تان آلوده‌تر از این] است [که ظاهرتان نشان می‌دهد] و خدا به آنچه بیان می‌کنید، دانای‌تر است. 77

گفتند:

ای عزیز! او را پدری سالخورده و بزرگوار است، پس یکی از ما را به جای او بازداشت کن، بی‌تردید ما تو را از نیکوکاران می‌بینیم. 78

گفت: پناه بر خدا از اینکه بازداشت کنیم مگر کسی که متاع خود را نزد وی یافته‌ایم، که اگر غیر او را بازداشت کنیم در این صورت ستمکار خواهیم بود. 79

چون از عزیز مأیوس شدند، در کناری [با یکدیگر] به گفتگوی پنهان پرداختند. بزرگشان گفت: آیا ندانستید که پدرتان از شما پیمان استوار خدایی گرفت و پیش‌تر هم درباره یوسف کوتاهی کردید، بنابراین من هرگز از این سرزمین بیرون نمی‌آیم تا پدرم به من اجازه دهد، یا خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 249

درباره من حکم کند؛ و او بهترین حکم‌کنندگان است. 80

شما به سوی پدرتان بازگردید، و به او بگوئید: ای پدر! بدون شك پسر دزدی کرد، و ما جز به آنچه دانستیم گواهی ندادیم و نگهبان نهان هم [که در آن چه اتفاقی افتاده] نبودیم. 81

حقیقت را از شهری که در آن بودیم [و در و دیوارش گواه است] و از کاروانی که با آن آمدیم پرس؛ و یقیناً ما راست‌گوییم. 82

[برادران پس از بازگشت به کنعان، ماجرا را برای پدر بیان کردند، یعقوب] گفت: [نه چنین است که می گوئید] بلکه نفوس شما کاری [زشت] را در نظرتان آراست [تا انجامش بر شما آسان شود] من بدون جزع و بیتابی شکیبایی می ورزم، امید است خدا همه آنان را پیش من آرد؛ زیرا او بی تردید دانا و حکیم است. 83

و از آنان کناره گرفت و گفت: دریغا بر یوسف! و در حالی که از غصّه لبریز بود دو چشمش از اندوه سپید شد. 84

گفتند: به خدا آن قدر از یوسف یاد می کنی تا سخت ناتوان شوی یا جانت را از دست بدهی. 85

گفت: شکایت اندوه شدید و غصه ام را فقط به خدا می برم و از سوی خدا حقایقی را می دانم که شما نمی دانید. 86

ای پسرانم! بروید آن گاه از یوسف و برادرش جستجو کنید و از رحمت خدا مأیوس نباشید؛ زیرا جز مردم کافر از رحمت خدا مأیوس نمی شوند.

87

چون بر یوسف وارد شدند، گفتند: عزیزا! از سختی [قحطی و خشکسالی] به ما و خانواده ما آسیب رسیده و [برای دریافت آذوقه]

ترجمه قرآن کریم، ص: 250

مال ناچیزی آورده ایم، پس پیمان ما را کامل بده و بر ما صدقه بخش؛ زیرا خدا صدقه دهندگان را پاداش می دهد. 88

گفت: آیا زمانی که نادان بودید، دانستید با یوسف و برادرش چه کردید؟

89

گفتند: شگفتا! آیا تو خود یوسفی؟! گفت: من یوسفم و این برادر من است، همانا خدا بر ما منت نهاده است؛ بی تردید هر کس پرهیزکاری کند و شکیبایی ورزد، [پاداش شایسته می یابد]؛ زیرا خدا پاداش نیکوکاران را تباه نمی کند. 90

گفتند: به خدا سوگند یقیناً خدا تو را بر ما برتری بخشید و به راستی ما خطاکار بودیم. 91

گفت: امروز هیچ ملامت و سرزنشی بر شما نیست، خدا شما را می آمرزد و او مهربان ترین مهربانان است. 92

این پیراهنم را ببرید، و روی صورت پدرم بیندازید، که بینا می‌شود و همه خاندانتان را نزد من آورید. 93

و زمانی که کاروان [از مصر] رهسپار [کنعان] شد، پدرشان گفت:

بی‌تردید، بوی یوسف را می‌یابم اگر مرا سبک عقل ندانید. 94

گفتند:

به خدا سوگند تو در همان خطا و گمراهی دیرینت هستی. 95

چون مژده رسان آمد، پیراهن را بر صورت او افکند در آن حال به بینائی بازگشت، گفت: آیا به شما نگفتم که من از خدا حقایقی می‌دانم که شما نمی‌دانید؟ 96

گفتند: ای پدر! آموزش گناهانمان را بخواه بی‌تردید ما خطاکار بوده‌ایم. 97

گفت: برای شما از پروردگارم درخواست آموزش خواهم کرد؛ زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است. 98

زمانی که بر یوسف

ترجمه قرآن کریم، ص: 251

وارد شدند، پدر و مادرش را کنار خود جای داد و گفت: همگی با خواست خدا [آسوده خاطر و] در کمال امنیت وارد مصر شوید. 99

و پدر و مادرش را بر تخت بالا برد و همه برای او به سجده افتادند و گفت: ای پدر! این تعبیر خواب پیشین من است که پروردگارم آن را تحقق داد، و یقیناً به من احسان کرد که از زندان نجاتم داد، و شما را پس از آنکه شیطان میان من و برادرانم فتنه انداخت، از آن بیابان نزد من آورد، پروردگارم برای هر چه بخواهد با لطف برخورد می‌کند؛ زیرا او دانا و حکیم است. 100

ای پروردگار من تو بخشی از فرمانروایی را به من عطا کردی و برخی از تعبیر خواب‌ها را به من آموختی. ای پدید آورنده آسمان‌ها و زمین! تو در دنیا و آخرت سرپرست و یار منی در حالی که تسلیم [فرمان‌های تو] باشم جانم را بگیر، و به شایستگان ملحقم کن. 101

این از سرگذشت‌های پرفایده غیب است که به تو وحی می‌کنیم، و تو هنگامی که آنان در کارشان تصمیم گرفتند و [برای انجامش] نیرنگ می‌کردند نزدشان نبودی. 102

بیشتر مردم هر چند رغبت شدید [به ایمان آوردنشان] داشته باشی ایمان نمی‌آورند. 103

در حالی که هیچ پاداشی [در برابر ابلاغ قرآن] از آنان نمی‌خواهی، این [قرآن] جز پندی برای جهانیان نیست. 104

[برای هدایت مردم] در آسمان‌ها و زمین چه بسیار نشانه‌هاست که [در غفلت و بی‌خبری] بر آنها می‌گذرند و از آنها روی گردانند. 105

و بیشترشان به خدا ایمان نمی‌آورند مگر آنکه [برای او] شریک قرار می‌دهند. 106

آیا ایمند از اینکه عذابی فراگیر از

ترجمه قرآن کریم، ص: 252

عذاب‌های خدا به سویشان آید، یا ناگاه قیامت در حالی که نمی‌فهمند بر آنان فرا رسد؟ 107

بگو: این طریقه من است که من و هر کس پیرو من است بر پایه بصیرت به سوی خدا دعوت می‌کنیم، و خدا از هر عیب و نقصی منزّه است و من از مشرکان نیستم. 108

و پیش از تو [بخطرات هدایت مردم] جز مردانی از اهل آبادی‌ها را که به آنان وحی می‌نمودیم نفرستادیم. آیا [مخالفان حق] به گردش و سفر در زمین رفتند تا با تأمل بنگرند که عاقبت کسانی که پیش از آنان بودند [و از روی کبر و عناد به مخالفت با حق برخاستند] چه شد؟ و مسلماً سرای آخرت برای کسانی که پرهیزکاری کردند بهتر است؛ آیا نمی‌اندیشید؟ 109

[پیامبران، مردم را به خدا خواندند و مردم هم حق را منکر شدند] تا زمانی که پیامبران [از ایمان آوردن اکثر مردم] مأیوس شدند و گمان کردند که به آنان [از سوی مردم در وعده یاری و حمایت] دروغ گفته شده است. [ناگهان] یاری ما به پیامبران رسید؛ پس کسانی را که خواستیم رهایی یافتند و عذاب ما از گروه مجرمان برگردانده نمی‌شود. 110

به راستی در سرگذشت آنان عبرتی برای خردمندان است.

[قرآن] سخنی نیست که آن را به دروغ بافته‌اند، بلکه تصدیق‌کننده کتاب‌های آسمانی پیش از خود و بیان‌گر هر چیز است و برای مردمی که ایمان دارند، سراسر هدایت و رحمت است. 111

سوره رعد

13- مدنی 43 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

المر - این آیات [با عظمت] کتاب [الهی] است، و آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده، سراسر حق است [چنان حقی که هیچ باطلی در آن راه ندارد] ولی بیشتر

ترجمه قرآن کریم، ص: 253

مردم [به سبب عناد] ایمان نمی‌آورند. 1

خداست که آسمان‌ها را بدون پایه‌هایی که آنها را ببینید برافراشت، آن گاه بر تخت فرمانروایی [و حکومت بر آفرینش] چیره شد، و خورشید و ماه را مسخر ساخت، که هر کدام تا زمان معینی روانند، کار [جهان و جهانیان] را تدبیر می‌کند، نشانه‌ها [ی قدرت و حکمتش] را [در پهنه آفرینش] به روشنی بیان می‌کند تا شما به لقاء پروردگارتان یقین کنید. 2

و اوست که زمین را گسترانید، و در آن کوه‌هایی استوار و نهرهایی پدید آورد و در آن از همه محصولات و میوه‌ها جفت دوتایی [که نر و ماده است] قرار داد، شب را به روز می‌پوشاند، [تا ادامه حیات برای همه نباتات و موجودات زنده ممکن باشد]؛ یقیناً در این امور برای مردمی که می‌اندیشند نشانه‌هایی [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] ست. 3

در زمین قطعه‌هایی گوناگون، و باغ‌هایی از انگور و کشتزار و درختان خرمایی است که بر يك ریشه و غير يك ریشه [می‌رویند]. ما برخی از آنان را در میوه و محصول با آنکه از يك آب سیراب می‌شوند بر برخی دیگر برتری می‌دهیم. بی‌تردید در این امور برای مردمی که تعقل می‌کنند، نشانه‌هایی [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] ست.

اگر بخواهی تعجب کنی، پس تعجب از گفتار منکران لجوج است که [بدون توجه به قدرت خدا که آنان را از خاک پدید آورد، می گویند]: آیا ما هنگامی که [پس از مردن] خاک شدیم، به راستی در آفرینش جدیدی قرار خواهیم گرفت؟! اینانند که به پروردگارشان کافر شدند، و در گردنشان بندها و زنجیرها [ی گمراهی در دنیا و عذاب در آخرت] است، و به یقین اهل آتش اند و در آن جاودانه اند. 5

و از تو [بر پایه نادانی] پیش از [درخواست] خیر و خوشی تقاضای شتاب در [فرود آمدن] عذاب می کنند، [اینان گمان می کنند که عذاب ها و مجازات های الهی دروغ است] با اینکه پیش از آنان عذاب ها و عقوبت های عبرت آموز [بر کافران و منکران] گذشته است و قطعاً پروردگارت نسبت به مردم با ستمی که می کنند صاحب آمرزش است، و مسلماً پروردگارت سخت کیفر است. 6

و کافران می گویند: چرا از سوی پروردگارش معجزه ای [غیر قرآن] بر او

ترجمه قرآن کریم، ص: 254

نازل نشده؟ تو فقط بیم دهنده ای [نه اعجاز کننده ای که هر زمان هر کس و برای هر هدفی غیر منطقی بخواهد، دست به اعجاز بزنی] و برای هر قومی هدایت کننده ای است.

7

خدا [حالات و صفات و زمان ولادت] جنین هایی را که هر انسان و حیوان ماده ای آبستن است، و آنچه را رحم ها [از زمان طبیعی حمل] می کاهند و آنچه را می افزایند می داند؛ و هر چیزی نزد او اندازه معینی دارد. 8

دانای نمان و آشکار و بزرگ و بلندمرتبه است. 9

[برای او] یکسان است که کسی از شما گفتارش را پنهان کند یا آشکار سازد، و کسی مخفیانه در دل شب حرکت نماید یا در روز راه پیماید. 10

برای انسان از پیش رو و پشت سر، مأمورانی است که همواره او را به فرمان خدا [از آسیب ها] حفظ می کنند. یقیناً خدا سرنوشت هیچ ملتی را [به سوی بلا و نکبت و شکست و شقاوت] تغییر نمی دهد تا آنکه آنان آنچه را [از صفات خوب و رفتار شایسته] در وجودشان قرار دارد به زشتی ها و گناه تغییر دهند. و چون خدا نسبت به ملتی آسیب بخواهد [برای آن آسیب] هیچ راه بازگشتی نیست؛ زیرا برای آنان در برابر خدا هیچ یآوری نخواهد بود. 11

اوست که برق [جهنده را از میان قطعه‌های ابر] که مایه ترس و امید است، به شما نشان می‌دهد، و ابرهای سنگین بار را پدید می‌آورد.

12

و رعد همراه با ستایش خدا تسبیح می‌گوید و فرشتگان نیز از بیمش [تسبیح می‌گویند]، و صاعقه‌ها را می‌فرستد و به وسیله آن به هر کس بخواهد آسیب می‌رساند، در حالی که اینان [با مشاهده این همه آثار قدرت که صادر شده از خدای یکتاست باز هم] درباره خدا گفتگوی بی‌منطق می‌کنند در صورتی که خدا [دارای قدرتی بی‌نهایت و] سخت کیفر است.

13

دعوت حق [که اجابتش مایه سعادت دنیا و آخرت است] فقط ویژه خداست. و کسانی را که مشرکان به جای خدا می‌خوانند، چیزی [از درخواست‌ها و نیازهایشان را] برای آنان برآورده نمی‌کنند [درخواست این بی‌خردان از بتان بی‌جان و جاندار نیست] مگر مانند کسی که دو دستش را به سوی آبی [که با آن فاصله زیادی دارد] می‌گشاید تا آب به دهانش برسد و حال آنکه هرگز نخواهد رسید، دعا و درخواست کافران [از غیر خدا] جز در گمراهی و تباهی [که به هدف نمی‌رسد] نیست. 14

کسانی که در

ترجمه قرآن کریم، ص: 255

آسمان‌ها و زمین هستند، از روی میل و رغبت یا بی‌میلی و کراهت و نیز سایه‌هایشان بامداد و شام گاه برای خدا سجده می‌کنند. 15

[به مشرکان] بگو: پروردگار آسمان‌ها و زمین کیست؟ [خود بی‌درنگ] بگو: خدای یکتاست. بگو: آیا معبودانی به جای او انتخاب کرده‌اید که اختیار هیچ سود و زبانی را برای خودشان ندارند [چه رسد برای شما؟] بگو: آیا نابینا و بینا یکسانند یا تاریکی و نور برابرند؟ یا آنان شریکانی برای خدا قرار دادند [به خیال آنکه] مانند آفرینش خدا چیزی آفریده‌اند، آن گاه آفریده خدا و آفریده شریکان بر آنان مشتبّه شده؟ بگو: آفریننده همه چیز فقط خداست و تنها او یکتای پیروز است. 16

خدا از آسمان آبی نازل کرد که در هر درّه و رودی به اندازه گنجایش و وسعتش [سیلابی] جاری شد، سپس سیلاب، کفی پُف کرده را به روی خود حمل کرد، و نیز از فلزاتی که برای به دست آوردن زینت و زیور یا کالا و متاع، آتش بر آن می‌افروزند، کفی پُف کرده مانند سیلاب بر می‌آید؛ این گونه خدا حق و باطل را [به امور محسوس] مَثَل می‌زند. اما آن کف [روی سیل و روی فلز گداخته در حالی که کناری رفته] به حالتی متلاشی شده از میان می‌رود، و اما آنچه [چون آب و فلز خالص] به مردم سود می‌رساند، در زمین می‌ماند. خدا مَثَل‌ها را این گونه بیان می‌کند [تا مردم در همه امور حق را از باطل بشناسند]. 17

برای آنان که دعوت پروردگارشان را اجابت کردند، بهترین سرانجام است؛ و آنان که دعوت او را پاسخ نگفتند، اگر مالک دو برابر همه آنچه روی زمین است باشند، بی‌تردید آن را برای رهایی خود از عذاب خواهند داد؛ آنان را حساب سختی است، و جایگاهشان دوزخ است، و دوزخ بد بستری است. 18

آیا کسی که می‌داند آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده حق است، مانند کسی است که [از نظر باطن] ناپیوست؟! فقط خردمندان [بینادل] متذکر [حق] می‌شوند. 19

همان کسانی که به عهد خدا [که همانا قرآن است] وفا می‌کنند و پیمان را نمی‌شکنند. 20

و آنچه را خدا به پیوند آن فرمان داده پیوند می‌دهند و از [عظمت و جلال] پروردگارشان همواره در هراسند و از حساب دشوار بیم دارند.

ترجمه قرآن کریم، ص: 256

21

و برای به دست آوردن خشنودی پروردگارشان [در برابر گناهان و انجام وظایف و حوادث] شکیبایی ورزیدند، و نماز را بر پا داشتند، و بخشی از آنچه را رزق آنان قرار دادیم در نهان و آشکار انفاق نمودند، و همواره با نیکی [عبادت] زشتی و پلیدی [گناه] را دفع می‌کنند [و با خوبی‌های خود نسبت به مردم، بدی‌های آنان را نسبت به خود برطرف می‌نمایند]، اینانند که فرجام نیک آن سرای، ویژه آنان است. 22

بهشت‌های جاویدی که آنان و پدران و همسران و فرزندان شایسته و درست کارشان در آن وارد می‌شوند، و فرشتگان از هر دری بر آنان درآیند. 23

[و به آنان گویند:] سلام بر شما به پاس استقامتی که [در برابر عبادت، معصیت و مصیبت داشتید] قطعاً فرجام این سرا نیکوست. 24

و کسانی که عهد خدا را پس از استوار کردنش می شکند، و پیوندهایی را که خدا به برقراری آن فرمان داده می گسلند، و در زمین فساد می کنند، لعنت و فرجام بد سرای آخرت برای آنان است. 25

خدا رزق را برای هر کس که بخواهد، وسعت می دهد و برای هر کس که بخواهد، تنگ می گیرد.

و [آنان که از حیات جاوید و پرنعمت آخرت بی خبرند] به زندگی زودگذر دنیا شادمان شدند، در حالی که زندگی دنیا در برابر آخرت جز متاعی ناچیز نیست. 26

کافران می گویند: چرا معجزه‌ای [غیر قرآن] از سوی پروردگارش بر او نازل نشده؟ بگو:

مسلماً خدا هر کس را بخواهد [پس از اتمام حجت] گمراه می کند و هر کس به سوی او بازگردد، هدایت می نماید. 27

[بازگشتگان به سوی خدا] کسانی [هستند] که ایمان آوردند و دل‌هایشان به یاد خدا آرام می گیرد، آگاه باشید! دل‌ها فقط به یاد خدا آرام می گیرد. 28

کسانی که ایمان آوردند، و کارهای شایسته انجام دادند، برای آنان زندگی با سعادت و بازگشتی نیک است. 29

آن گونه [که رسولان گذشته را ارسال کردم] تو را در میان امتی که پیش از آن، امت‌هایی روزگار به پایان بردند فرستادم، تا آنچه را به تو وحی کردم بر آنان بخوانی، در حالی که آنان [با روی گرداندن از وحی] به [خدای] رحمان کفر می‌ورزند.

بگو: او پروردگار من است، معبودی جز او نیست، فقط بر او توکل کردم و بازگشتم فقط به سوی اوست. 30

و اگر قرآنی بود که به وسیله آن کوه‌ها به حرکت می‌آمدند، یا زمین پاره‌پاره

ترجمه قرآن کریم، ص: 257

می‌گشت، یا به وسیله آن با مردگان سخن گفته می‌شد [باز هم این کافران لجوج، ایمان نمی‌آورند، زیرا وقتی با مشاهده قرآن که بزرگ‌ترین معجزه است ایمان نیاورند با مشاهده هیچ معجزه‌ای ایمان نمی‌آورند! کار هدایت و ایمان اینان ارتباطی به معجزه ندارد] بلکه همه کارها فقط در اختیار خداست. پس آیا آنان که ایمان آورده‌اند، ندانسته‌اند که اگر خدا

می‌خواست همه مردم را [از روی اجبار] هدایت می‌کرد؟! [ولی هدایت اجباری فاقد ارزش است] و همواره به کافران به کیفر آنچه که انجام دادند، حادثه‌ای کوبنده و بسیار سخت می‌رسد یا حادثه نزدیک خانه‌هایشان فرود می‌آید [که شهر و دیارشان و اطرافش را ناامن می‌کند] تا وعده [قطعی] خدا [که شکست کامل کافران و عذاب آخرت است] فرا رسد؛ بی‌تردید خدا از وعده تخلف نمی‌کند. 31

[فقط تو را مسخره نمی‌کنند] قطعاً پیامبرانی که پیش از تو بودند، مسخره شدند. نهایتاً به کافران مهلت دادم، سپس آنان را [به کیفر سخت] گرفتم، پس [یافتی که] مجازات و عذاب [من] چگونه بود؟ 32

آیا کسی که بر همه نفوس [جهانیان] با آنچه به دست آورده‌اند، حاکم و نگهبان است [و همه تحولات وجود آنان را تا رساندنشان به سر منزل مقصود در اختیار دارد، مانند کسی است که مطلقاً این صفات را ندارد؟] ولی آنان [از روی نادانی] برای خدا شریکانی قرار داده‌اند! بگو:

[ویژگی‌های] آن شریکان را نام ببرید [تا روشن شود که آیا شایسته شریک قرار دادن برای خدا هستند؟!]. آیا خدا را از چیزی در روی زمین که آنها را شریک خود نمی‌شناسد، خبر می‌دهید؟ یا سخنی پوچ و بی‌منطق است [که بر زبان خود می‌رانید؟!]. بلکه برای کافران نیزنگ و دروغشان آراسته شده، و از راه خدا بازداشته شده‌اند [تا آنجا که موجودات بی‌ارزش و بی‌اثر را شریکان حق پنداشته‌اند]؛ و هر که را خدا [به سبب از دست دادن لیاقتش] گمراه کند، او را هیچ هدایت‌کننده‌ای نخواهد بود. 33

برای آنان در زندگی دنیا عذاب‌ی است، و مسلماً عذاب آخرت پر مشقت‌تر است، و آنان را هیچ نگه دارنده‌ای [از عذاب خدا] نیست. 34

صفت بهشتی که به پرهیزکاران وعده داده شده [چنین است] از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، میوه‌ها و سایه‌اش همیشگی است. این عاقبت و فرجام کسانی است که [در همه امور زندگی] پرهیزکاری کردند و فرجام کافران آتش است. 35

و کسانی که کتاب آسمانی به آنان عطا کردیم از آنچه بر تو نازل شده است، خوشحالند. و برخی از گروه‌ها [ی اهل کتاب] بخشی از آن را منکرند، بگو: من فرمان یافته‌ام که خدای یکتا را بپرستم و شریکی برای او قرار ندهم، تنها به سوی او

دعوت می‌کنم و بازگشتم فقط به سوی اوست. 36

و همان‌گونه [که پیش از این کتاب‌های آسمانی نازل کردم] قرآن را فرمانی [گویا و] روشن نازل نمودیم، و اگر از خواسته‌های نامشروع آنان پس از دانشی که [چون قرآن] برایت آمده پیروی کنی، برای تو در برابر [عذاب] خدا هیچ یاور و نگه دارنده‌ای نخواهد بود. 37

و همانا پیش از تو پیامبرانی را فرستادیم، و برای آنان همسران و فرزندان قرار دادیم. و هیچ پیامبری را نسزد که معجزه‌ای بیاورد مگر به فرمان خدا. برای هر زمانی برنامه مقدّر شده‌ای [ثبت] است. 38

خدا هر چه را بخواهد محو می‌کند و هر چه را بخواهد پابرجا می‌نماید، و "امّ الکتاب" نزد اوست 39

و اگر پاره‌ای از عذاب‌ها را که به منکران وعده می‌دهیم به تو نشان دهیم [می‌بینی که بسیار سخت و دردناک است] یا اگر تو را [پیش از فرا رسیدن آن عذاب‌ها] قبض روح کنیم [در قیامت عذابشان را خواهی دید؛ در هر صورت] تنها وظیفه تو ابلاغ [وحی] است و حسابرسی بر عهده ماست.

40

آیا نمی‌دانند که ما همواره به زمین می‌پردازیم و از اطراف [و جوانب] آن [که ملت‌ها، اقوام، تمدن‌ها و دانشمندان] هستند [می‌کاهیم؟ و خدا حکم می‌کند؛ و هیچ بازدارنده‌ای برای حکمش نیست، و او در حسابرسی سریع است.

41

کسانی که پیش از این کافران لجوج و منکران عنود بودند [در برابر حکومت و حکم خدا] مکر و نیرنگ کردند [ولی به هدفشان نرسیدند] چرا که همه تدبیرها و نقشه‌ها در اختیار خداست؛ زیرا او هر کاری را هر کس انجام می‌دهد، می‌داند [به همین سبب مکر و نیرنگ هر کس را با تدبیر و نقشه حکیمانه‌اش نابود می‌کند] منکران به زودی خواهند دانست که فرجام [نیک و بد] سرای دیگر برای کیست؟ 42

کافران می‌گویند: تو فرستاده [خدا] نیستی. بگو: کافی است که خدا [با آیات حکیمانه قرآنش] و کسی [چون امیرالمؤمنین علی بن ابی‌طالب 7] که دانش کتاب نزد اوست، میان من و شما [نسبت به پیامبری‌ام] گواه باشند. 43

14- مکی 52 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ترجمه قرآن کریم، ص: 259

الر - [این] کتابی است که آن را بر تو نازل کردیم تا مردم را به اجازه پروردگارشان از تاریکی ها [ی جهل، گمراهی و طغیان] به سوی روشنایی [معرفت، عدالت و ایمان و در حقیقت] به سوی راه [خدای] توانای شکست ناپذیر و ستوده بیرون آوری. 1

خدایی که آنچه در آسمان ها و زمین است، در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست؛ و وای بر کافران از عذابی سخت. 2
آنان که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند و [مردم را] از راه خدا باز می دارند و می خواهند آن را [با وسوسه و اغواگری] کج نشان دهند؛ اینان در گمراهی دوری هستند. 3

و ما هیچ پیامبری را جز به زبان قومش نفرستادیم تا [بتواند به وسیله آن زبان، پیام وحی را به روشنی] برای آنان بیان کند. پس خدا هر کس را بخواهد [به کیفر تعصب و عنادش] گمراه می کند، و هر کس را بخواهد هدایت می نماید، و او توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 4

همانا موسی را با معجزات و آیات خود فرستادیم [و به او وحی کردیم] که قوم خود را از تاریکی ها به سوی روشنایی بیرون آور و روزهای خدا را [که روزهای رحمت و عذاب و پیروزی و شکست است] به آنان یادآوری کن، بی تردید در این روزهای خدا برای هر شکیبای سپاس گزاری نشانه هایی [از توحید، ربوبیت و قدرت خدا] است. 5

و [یاد کن] زمانی که موسی به قومش گفت: نعمت خدا را بر خود به یاد آورید، آن گاه که شما را از [چنگال] فرعونیان رهایی بخشید، [آنان] که پیوسته شما را شکنجه سخت می دادند، و پسرانتان را سر می بریدند، و زنانتان را [برای بیگاری] زنده می گذاشتند، و در این [حوادث] آزمایش بزرگی از سوی پروردگارتان بود. 6

و [نیز یاد کنید] هنگامی که پروردگارتان اعلام کرد: اگر سپاس گزاری کنید، قطعاً [نعمت] خود را بر شما می افزایم،

ترجمه قرآن کریم، ص: 260

و اگر ناسپاسی کنید، بی تردید عذاب سخت است. 7

و موسی [به بنی اسرائیل] گفت: اگر شما و همه مردم روی زمین کافر شوید [زیانی به خدا نمی رسد]؛ زیرا خدا بی نیاز و ستوده است. 8

آیا خبر [پندآموز] کسانی که پیش از شما بودند، به شما نرسیده؟ [خبر] قوم نوح و عاد و ثمود و آنان که پس از ایشان بودند که جز خدا از آنان آگاه نیست، [همه آنان اقوامی بودند که] پیامبران برای آنان دلایل روشن آوردند، ولی آنان دست‌هایشان را [به عنوان اعتراض، استهزا، تحقیر کردن و پاسخ ندادن به دعوت پیامبران] در دهان‌هایشان بردند و گفتند: مسلماً ما به آن رسالتی که شما به آن فرستاده شده‌اید کافریم و نسبت به آنچه ما را به آن دعوت می‌کنید به شدت در تردیدیم!! 9

پیامبران‌شان گفتند: آیا در خدا که آفریننده آسمان‌ها و زمین است شکی هست؟ او شما را دعوت [به ایمان] می‌کند تا همه گناهانتان را بیاورید، و شما را تا زمان معین [عمرتان] مهلت می‌دهد.

پاسخ دادند: شما بشرهایی مانند ما هستید که می‌خواهید ما را از معبودهایی که پدرانمان می‌پرستیدند باز دارید؛ پس [شما] دلیل روشنی [بر اثبات رسالت خود که مورد پسند ما باشد] بیاورید. 10

پیامبران‌شان به آنان گفتند: یقینی است که ما بشری مانند شما هستیم، ولی خدا به هر کس از بندگانش بخواهد [با عطا کردن مقام نبوت] منت می‌نهد و ما را نسزد که جز به اجازه خدا معجزه‌ای برای شما بیاوریم، و باید مؤمنان فقط بر خدا توکل کنند. 11

و ما را چه عذر و بهانه‌ای است که بر خدا توکل نکنیم، در حالی که ما را به راه‌های [سعادت] مان هدایت کرد، و قطعاً بر آزاری که [در راه دعوت به توحید] از ناحیه شما به ما می‌رسد، شکیبایی می‌ورزیم، پس باید توکل کنندگان فقط بر خدا توکل کنند. 12

ولی کفرپیشگان به پیامبران‌شان گفتند:

ترجمه قرآن کریم، ص: 261

مسلماً ما شما را از سرزمین خود بیرون خواهیم کرد، مگر اینکه هم‌کیش ما شوید. پس پروردگارشان به آنان وحی کرد: ما قطعاً ستمکاران را نابود می‌کنیم. 13

و یقیناً شما را پس از آنان در آن سرزمین ساکن خواهیم کرد. این لطف و رحمت ویژه کسی است که از ایستادن در پیشگاهم [در قیامت برای حسابرسی] بترسد، و از تهدید [به عذابم] بیم داشته باشد. 14

و پیامبران [از خدا] درخواست گشایش و پیروزی کردند، و هر سرکش منحرفی [از رسیدن به هدفش] نومید شد. 15

[سراجم] پیش روی او دوزخ است، و او را از آبی چرکین و متعفن می نوشانند!! 16

آن را [به مشقت] جرعه جرعه می نوشد، [چون به خواست خود حاضر به نوشیدن نیست، بلکه به زور و جبر در گلویش می ریزند،] و [او] نمی تواند آن را به [آسانی] فرو برد، و مرگ از هر طرف به او رو می کند، ولی مردنی نیست، و عذابی سخت و انبوه به دنبال اوست. 17

وصف حال کسانی که به پروردگارشان کافر شدند [این گونه است] اعمالشان مانند خاکستری است که در يك روز توفانی، تند بادی بر آن بوزد [و آن را به صورتی که هرگز نتوان جمع کرد، پراکنده کند] آنان نمی توانند از اعمال خیری که انجام داده اند، چیزی [برای ارائه به بازار قیامت جهت کسب ثواب و پاداش] به دست آورند؛ این است آن گمراهی دور. 18

[ای انسان!] آیا [به طور یقین] ندانسته ای که خدا آسمان ها و زمین را بر پایه درستی [و نظم و حساب] آفرید؟ اگر بخواهد شما را از میان می برد، و خلقی جدید می آورد. 19

و این [کار] بر خدا دشوار نیست. 20

و [در عرصه قیامت] همه در پیشگاه خدا ظاهر می شوند؛ پس ناتوانان [که بدون به کار گرفتن عقل، بلکه از روی تقلید کورکورانه پیرو مستکبران بودند] به مستکبران می گویند: ما [در دنیا بدون درخواست دلیل و برهان] پیرو [مکتب] شما بودیم، آیا امروز چیزی از عذاب خدا را [به پاداش آنکه از شما پیروی کردیم] از ما برطرف می کنید؟ می گویند: اگر خدا ما را

ترجمه قرآن کریم، ص: 262

[در صورت داشتن لیاقت] هدایت کرده بود، همانا ما هم شما را هدایت می کردیم، [اکنون همه سرمایه های وجودی ما و تلاش و کوششمان بر باد رفته] چه بیتیابی کنیم وجهه شکیبایی ورزیم، برای ما یکسان است، ما را هیچ راه گریزی نیست.

و شیطان [در قیامت] هنگامی که کار [محاسبه بندگان] پایان یافته [به پیروانش] می گوید: یقیناً خدا [نسبت به برپایی قیامت، حساب بندگان، پاداش و عذاب] به شما وعده حق داد، و من به شما وعده دادم [اگر از من اطاعت کنید و دست از دین بردارید به زندگی دلخواه می رسید ولی می بینید که وعده خدا تحقق یافت] و [من] در وعده ام نسبت به شما وفا نکردم، مرا بر شما هیچ تسلطی نبود، فقط شما را دعوت کردم [به دعوتی باطل و بی پایه] و شما هم [بدون اندیشه و دقت دعوت مرا] پذیرفتید، پس سرزنش نکنید، بلکه خود را سرزنش کنید، نه من فریادرس شمایم، و نه شما فریادرس من، بی تردید من نسبت به شرك و رزی شما که در دنیا درباره من داشتید [که اطاعت از من را هم چون اطاعت خدا قرار دادید] بیزارم؛ یقیناً برای ستمکاران عذابی دردناک است. 22

و کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند، به بهشت هایی درآوردند، که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنجا به اجازه پروردگارشان جاودانه اند، و در آنجا درود [خدا و فرشتگان] بر آنان، سلام است. 23

آیا ندانستی که خدا چگونه مثلی زده است؟ کلمه پاك [که اعتقاد واقعی به توحید است] مانند درخت پاك است، ریشه اش استوار و شاخه اش در آسمان است.

24

میوه اش را به اجازه پروردگارش در هر زمانی می دهد. و خدا مَثَل ها را برای مردم می زند تا متذکر حقایق شوند. 25

و مَثَل کلمه ناپاك [که عقاید باطل و بی پایه است] مانند درخت ناپاك است که از زمین ریشه کن شده و هیچ ثباتی ندارد. 26

خدا مؤمنان را به سبب اعتقاد و ایمانشان در زندگی دنیا و آخرت ثابت قدم می دارد، و خدا ستمکاران [به آیتش] را [به کیفر

ترجمه قرآن کریم، ص: 263

عنادشان] گمراه می کند، و خدا هر چه بخواهد [بر اساس حکمتش] انجام می دهد. 27

آیا کسانی که [شکر] نعمت خدا را به ناسپاسی تبدیل کردند و قوم خود را به سرای نابودی و هلاکت درآوردند، ندیدی؟ 28

[سرای نابودی و هلاکت، همان] دوزخی است که در آن وارد می‌شوند، و بد قرارگاهی است. 29

و برای خدا همتیانی قرار دادند تا مردم را از راه او گمراه کنند؛ بگو: [چند روزی از زندگی زودگذر دنیا] برخوردار شوید، ولی یقیناً بازگشت شما به سوی آتش است. 30

به بندگان مؤمنم بگو: نماز را بر پا دارند، و از آنچه روزی آنان کرده‌ایم، پنهان و آشکار انفاق کنند، پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه پیوند دوستی و رفاقت. 31

خداست که آسمان‌ها و زمین را آفرید، و از آسمان آبی نازل کرد، و برای شما به وسیله آن از محصولات و میوه‌های گوناگون رزق مناسب بیرون آورد، و کشتی‌ها را رام شما نمود تا به فرمان او در دریا روان شوند، و نیز نهرها را مسخر شما کرد. 32

و خورشید و ماه را که همواره با برنامه‌ای حساب شده در کارند، رام شما نمود و شب و روز را نیز مسخر شما ساخت. 33

و از هر چیزی که [به سبب نیازتان به آن] از او خواستید، به شما عطا کرد. و اگر نعمت‌های خدا را شماره کنید، هرگز نمی‌توانید آنها را به شماره آورید. مسلماً انسان بسیار ستمکار و ناسپاس است. 34

و [یاد کن] هنگامی که ابراهیم گفت: ای پروردگار من این شهر [مکه] را منطقه‌ای امن قرار ده و من و فرزندانم را از پرستش بت‌ها دور بدار. 35

ای پروردگار من آن [بت]‌ها بسیاری از مردم را گمراه کردند، پس هر کسی از من [که

ترجمه قرآن کریم، ص: 264

یکتاپرست و حق‌گرام] پیروی کند، یقیناً از من است، و هر کس از من نافرمانی کند [شایسته شدنش برای آمرزش و رحمت بسته به عنایت توست] زیرا تو بسیار آمرزنده و مهربانی. 36

ای پروردگارم برخی از فرزندانم را در دژه‌ای بی‌کشت و زرع نزد خانه محترمت سکونت دادم؛ ای پروردگار من [این سکونت دادن] برای این است که نماز را بر پا دارند؛ پس دل‌های گروهی از مردم را به سوی آنان علاقه‌مند کن، و آنان را از انواع محصولات و میوه‌ها روزی بخش، که سپاس‌گزاری کنند. 37

ای پروردگار من یقیناً تو آنچه را ما پنهان می‌داریم و آنچه را آشکار می‌کنیم، می‌دانی و هیچ چیز در زمین و آسمان بر خدا پنهان نیست. 38

همه ستایش‌ها ویژه خدایی است که اسماعیل واسحاق را در سنّ پیری به من بخشید؛ یقیناً پروردگارم شنونده دعاست. 39

ای پروردگار من مرا بر پادارنده نماز قرار ده، و نیز از فرزندانم [برپادارندگان نماز قرار ده]. و ای پروردگار من دعایم را بپذیر. 40

ای پروردگار من روزی که حساب برپا می‌شود، مرا و پدر و مادرم و مؤمنان را بیامرز. 41

و خدا را از آنچه ستمکاران انجام می‌دهند، بی‌خبر مپندار؛ مسلماً [کیفر] آنان را برای روزی که چشم‌ها در آن خیره می‌شود به تأخیر می‌اندازد. 42

[ترسان به سوی دادگاه قیامت] شتابانند، سرهایشان را بالا گرفته [و دیدگانشان ذلیلانه به برنامه‌های محشر دوخته شده] تا جایی که پلک‌هایشان به هم نمی‌خورد، و دل‌هایشان [از بیم عذاب فرو ریخته و از چاره‌جویی] تهی است.

43

و مردم را از روزی که عذاب به سویشان می‌آید، هشدار ده. پس کسانی که ستم ورزیده‌اند، می‌گویند: ای پروردگارمان ما را تا سرآمدی نزدیک؟ و مدتی

ترجمه قرآن کریم، ص: 265

کوتاه مهلت ده تا دعوت را اجابت کنیم، و از پیامبران پیروی نماییم. [ولی به آنان گویند:] شما نبودید که پیش از این سوگند یاد می‌کردید که هرگز برای شما زوال و فنا نیست؟! 44

و در مسکن کسانی که به خود ستم کردند، ساکن شدید، در صورتی که برای شما روشن است که ما با آنان [به سبب ستم‌هایشان] چه کردیم و برای شما مثال‌ها [ی‌پندآموزی از جامعه‌هایی که به وسیله عذاب نابود شدند] ذکر کردیم. 45

و آنان [نهایت] نیرنگشان را [بر ضدّ خدا و پیامبران] به کار گرفتند، و [کیفر عقوبت دنیایی و آخرتی] نیرنگشان نزد خداست و هر چند که از نیرنگشان کوه‌ها از جا کنده شود. 46

پس مپندار که خدا در وعده‌اش با پیامبرانش وفا نمی‌کند؛ زیرا خدا توانای شکست‌ناپذیر و صاحب انتقام است. 47

[در] روزی که زمین به غیر این زمین، و آسمانها [به غیر این آسمانها] تبدیل شود، و [همه] در پیشگاه خدای یگانه قهّار حاضر شوند. 48

و آن روز مجرمان را می بینی که در زنجیرها [به صورتی محکم و سخت] به هم بسته شده اند. 49

پیراهن هایشان از قطران [ماده ای متعفن و قابل اشتعال و بدبو] است، و آتش چهره هایشان را می پوشاند. 50

تا [به این کیفیت] خدا هر کس را [به سبب] آنچه انجام داده کیفر دهد؛ یقیناً خدا حسابرسی سریع است.

51

این [قرآن یا آنچه در این سوره است] پیامی برای [همه] مردم است، برای آنکه به وسیله آن هشدارشان دهند، و [با تدبّر در آیاتش] بدانند که او معبودی یگانه و یکتاست، و تا خردمندان، متدکّر [حقایق و معارف الهیه] شوند. 52

سوره حجر

15- مکی 99 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی الر - این [آیات بلندمرتبه] آیات کتاب الهی و آیات قرآن روشنگر [با عظمت]

ترجمه قرآن کریم، ص: 266

است.

1

کافران [هنگام روبرو شدن با عذاب] چه بسا آرزو می کنند که کاش تسلیم [فرمان های خدا] بودند. 2

بگذارشان تا بخورند و [با لذایذ مادی و زودگذر] کامرانی کنند، و آرزوها سرگرمشان نماید؛ سپس [حقانیت اسلام و فرجام شوم خود را] خواهند فهمید. 3

و هیچ شهری را [به خاطر فساد فراگیرش] نابود نکردیم مگر اینکه برای آن سرنوشتی معین [ورورگار و دوره‌ای تغییرناپذیر] بود. 4

هیچ ملتی از اجل معین خود نه پیش می‌افتد و نه پس می‌ماند. 5

گفتند: ای کسی که قرآن بر او نازل شده! قطعاً تو دیوانه‌ای! 6

اگر [درباره پیامبری‌ات] راست می‌گویی، چرا فرشتگان را نزد ما نمی‌آوری؟! 7

[اینان بدانند که] ما فرشتگان را جز به درستی نازل نمی‌کنیم، و در آن هنگام [که نازل شوند، این منکران لجوج از دچار شدن به عذاب] مهلت نمی‌یابند. 8

همانا ما قرآن را نازل کردیم، و یقیناً ما نگهبان آن [از تحریف و زوال] هستیم. 9

بی‌تردید ما پیش از تو هم پیامبرانی را در امت‌های پیشین فرستادیم. 10

و هیچ پیامبری به سوی آنان نمی‌آمد مگر آنکه او را مسخره می‌کردند. 11

ما این گونه [که قابل فهمیدن باشد] قرآن را وارد قلوب بدکاران می‌کنیم. 12

[با این همه] به آن ایمان نمی‌آورند، و البته روش پیشینیان هم [در مسخره کردن آیات خدا و استهزای پیامبران] به همین صورت بوده است.

13

و اگر [برای دریافت حقایق و معارف] دری از آسمان به روی آنان بگشاییم، که همواره از آن بالا روند. 14

باز خواهند گفت: یقیناً ما چشم‌بندی شده‌ایم، بلکه گروهی جادو شده هستیم. 15

به راستی که ما در آسمان، برج‌هایی قرار دادیم و آن را برای بینندگان [به شکل صورت‌های فلکی] آراستیم. 16

و آن را از هر شیطان رانده شده‌ای حفظ کردیم. 17

مگر آنکه بخواهد دزدانه [خبرهای عالم بالا را] بشنود،

ترجمه قرآن کریم، ص: 267

که شهابی روشن او را دنبال می کند. 18

و زمین را گسترانیدیم و در آن کوه‌های استوار افکنده‌ام، و از هر گیاه سنجیده‌ای در آن رویانیدیم. 19

و در آن برای شما و کسانی که روزی‌دهنده آنان نیستید، انواع وسایل و ابزار معیشت قرار دادیم. 20

و هیچ چیزی نیست مگر آنکه خزانه‌هایش نزد ماست، و آن را جز به اندازه معین نازل نمی کنیم.

21

و باده‌ها را باردار کننده فرستادیم، و از آسمان آبی نازل کردیم و شما را با آن سیراب ساختیم و شما ذخیره کننده آن نیستید.

22

و یقیناً ما میم که حیات می دهیم، و می میرانیم و ما وارث [جهان و جهانیان] هستیم.

23

بی تردید [حالات، اعمال و شمار] پیشینیان شما و آیندگانتان را می دانیم. 24

و مسلماً پروردگار توست که محشورشان می کند؛ زیرا او حکیم و داناست. 25

و ما انسان را از گلی خشك که برگرفته از لجنی متعفن و تیره رنگ است آفریدیم. 26

و جن را پیش از آن از آتشی سوزان و بی دود پدید آوردیم. 27

و [یاد کن] هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت: من بشری از گل خشك که برگرفته از لجنی متعفن و تیره رنگ است

می آفرینم. 28

پس چون او را معتدل و آراسته گردانم و از روح خود در او بدمم، برای او سجده کنان بیفتید. 29

پس همه فرشتگان بدون استثناء سجده کردند. 30

مگر ابلیس که نپذیرفت با سجده‌کنان باشد. 31

[خدا] گفت: ای ابلیس! تو را چه شده که با سجده‌کنان نیستی؟ 32

گفت: من آن نیستم که برای بشری که او را از گلی خشك و برگرفته از لجنی متعفن و تیره‌رنگ آفریدی سجده کنم!! 33

[خدا] گفت: از این [جایگاه والا که مقام مقربان است] بیرون رو که رانده شده‌ای، 34

و بی‌تردید تا روز قیامت لعنت بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 268

تو خواهد بود. 35

گفت: ای پروردگار من پس مرا تا روزی که [همگان] برانگیخته می‌شوند، مهلت ده. 36

[خدا] گفت: تو از مهلت یافتگانی، 37

تا روز [آن] زمان معین. 38

گفت: ای پروردگار من حال که به کیفر سجده نکردم مرا به راه شر و فساد انداختی، من هم یقیناً [همه کارهای زشت را] در زمین برای آنان زیبا جلوه می‌دهم [تا ارتکاب زشتی‌ها برای آنان آسان شود] و مسلماً همه را به راه شر و فساد می‌برم. 39

مگر [آن] بندگان را که خالص شدگان [از هر نوع آلودگی ظاهری و باطنی] اند. 40

خدا فرمود: این [پیراسته شدن از هر ناخالصی] راهی است مستقیم [که تحقیقش در وجود بندگان مخلصم] برعهده من [است]. 41

قطعاً تو را بر بندگانم تسلطی نیست، مگر بر گمراهانی که از تو پیروی می‌کنند. 42

و مسلماً دوزخ، وعده گاه همه آنان است.

43

برای آن هفت در است، برای هر دری گروهی از پیروان شیطان تقسیم شده‌اند. 44

به یقین پرهیزکاران در بهشت‌ها و چشمه‌سارها هستند. 45

[به آنان گویند:] با سلامت و امنیت وارد آنجا شوید. 46

و آنچه از دشمنی و کینه در سینه‌هایشان بوده برکنده‌ایم که برادروار بر تخت‌هایی روبروی یکدیگرند. 47

در آنجا خستگی و رنجی به آنان نمی‌رسد و هیچ‌گاه از آنجا بیرونشان نمی‌کنند.

48

به بندگانم خبر ده که یقیناً من [نسبت به مؤمنان] بسیار آمرزنده و مهربانم. 49

و اینکه عذابم [برای مجرمان] همان عذاب دردناک است. 50

و نیز آنان را از مهمانان ابراهیم خبر ده. 51

هنگامی که بر او وارد شدند، و سلام گفتند. [ابراهیم] گفت: ما از شما می‌ترسیم.

52

گفتند: نترس که ما تو را به پسری دانا مژده می‌دهیم. 53

گفت: آیا با آنکه

ترجمه قرآن کریم، ص: 269

پیری به من رسید، مژده‌ام می‌دهید؟ به چه مژده می‌دهید؟ 54

گفتند: تو را به بشارتی درست [که واقع شدنی است] مژده دادیم؛ بنابراین از ناامیدان مباش.

55

گفت: چه کسی جز گمراهان از رحمت پروردگارش ناامید می شود؟! 56

[سپس] گفت: ای فرستادگان! کار مهم شما چیست؟ 57

گفتند: ما به سوی قومی گنهکار فرستاده شده ایم [تا نابودشان کنیم]. 58

مگر خاندان لوط که قطعاً همه آنان را نجات می دهیم، 59

جز همسرش را که [به سبب روی گردانی اش از حق] مقدر کرده ایم از بازماندگان [در شهر و نابودشوندگان] باشد. 60

چون فرستادگان خدا نزد خاندان لوط آمدند، 61

لوط گفت: بی تردید شما گروهی ناشناخته اید. 62

گفتند: [نه، ما آشنا هستیم] با چیزی نزد تو آمده ایم که قومت همواره در آن تردید داشتند. 63

و ما واقعیتی قطعی و مسلم را [که همان عذاب الهی است، جهت نابودی مردم] برای تو آورده ایم و یقیناً راستگوییم. 64

[چون] پاره ای از شب [گذشت] خاندانت را کوچ ده و خودت دنبال آنان برو و هیچ يك از شما [به شهر] بازنگردد، و به آنجا که مأمور هستید بروید. 65

ما [کیفیت] این حادثه [بزرگ] را به او وحی کردیم که چون مجرمان وارد صبح شوند، بنیادشان برکنده خواهد شد. 66

و اهل شهر [با آگاه شدن از مهمانان لوط] شادی کنان [به خانه لوط] آمدند. 67

لوط گفت: اینان مهمانان من هستند آبروی مرا نبرید. 68

از خدا پروا کنید و مرا [نزد مهمانانم] خوار و بی مقدار نسازید. 69

گفتند: مگر ما تو را [از مهمان کردن] مردمان نمی نکردیم؟ 70

[لوط] گفت: اگر می‌خواهید [کار درست و معقولی] انجام دهید، اینان دختران من هستند [که برای ازدواج مناسبند].

71

[ای پیامبر!] به جان تو سوگند، آنان در مستی خود فرو رفته و سرگردان بودند. 72

پس به هنگام طلوع آفتاب، صدایی [مرگبار و غرشی سهمگین]

ترجمه قرآن کریم، ص: 270

73. آنان را فراگرفت.

در نتیجه آن شهر را زیر و رو کردیم و بر آنان سنگ‌هایی از جنس سنگِ گل باراندم. 74

قطعاً در این [سرگذشت اسفبار و حادثه عبرت‌آموز] نشانه‌هایی [از قدرت خدا و خواری و رسوایی مجرمان] برای هوشمندان [که جستجوگر علل حوادث‌اند] وجود دارد. 75

و [آثار و بقایای شهر ویران شده قوم لوط] بر سر راهی است که پابرجاست.

76

مسلماً در این [شهر ویران شده] برای مؤمنان نشانه‌ای [پندآموز] است. 77

و بی‌تردید اهل ایکه [یعنی قوم شعیب] ستمکار بودند. 78

در نتیجه از آنان انتقام گرفتیم، و [آثار] دو شهر نابود شده [قوم لوط و شعیب] بر سر جاده‌ای آشکار قرار دارد. 79

به راستی اهل [دیار] حجر [که سرزمینی میان مدینه و شام است] پیامبران را تکذیب کردند. 80

و ما نشانه‌ها و معجزات خود را به آنان نشان دادیم، ولی از آنها روی گردان شدند. 81

و همواره از کوه‌ها خانه‌ها می‌تراشیدند در حالی که [به خیال خود به سبب استحکام آن خانه‌ها] ایمن [از حوادث] بودند.

82

پس هنگامی که به صبح درآمدند، صدایی [مرگبار و غرشی سهمگین] آنان را فرا گرفت. 83

و آنچه [از بناهای محکم و استوار] فراهم می‌آوردند، عذاب خدا را از آنان دفع نکرد. 84

و آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آن دو تاست، جز به حق نیافریدیم، و بی‌تردید قیامت آمدنی است؛ پس [در برابر ناهنجاری‌های مردم] گذشتی کریمانه داشته باش. 85

یقیناً پروردگارت همان آفریننده داناست. 86

به راستی که هفت آیه از مثانی [یعنی سوره حمد] و قرآن بزرگ را به تو عطا کردیم. 87

بنابراین به امکانات مادی [و ثروت و اولادی] که برخی از گروه‌های آنان را از آن برخوردار کردیم، چشم مدوز، و بر آنان [به سبب اینکه پذیرای حق نیستند] اندوه مخور، ویر و بال [لطف و مهربانی] خود را برای مؤمنان فرو گیر. 88

و [به اخلاص گران در امر دین] بگو: بی‌تردید من بیم‌دهنده آشکارم. 89

[عذابی به سوی شما می‌فرستیم] همان گونه که بر تفرقه افکنان [در دین] فرستادیم. 90

آنان که قرآن را بخش بخش کردند [بخشی را پذیرفتند و از پذیرفتن بخشی دیگر روی گردانند]. 91

به پروردگارت سوگند، قطعاً از همه آنان بازخواست می‌کنیم.

92

از اعمالی که همواره انجام می‌داده‌اند. 93

پس آنچه را به آن مأموری اظهار کن و از مشرکان روی بگردان. 94

که ما [شرّ] استهزاکنندگان را از تو بازداشته‌ایم.

ترجمه قرآن کریم، ص: 271

95

همانان که با خدا معبود دیگری قرار می دهند، پس خواهند دانست [که مرتکب چه خطای بزرگی شده اند و مستحقّ چه عذابی هستند]. 96

ما می دانیم که تو از آنچه [مشرکان] می گویند، دلتنگ می شوی. 97

پس [برای دفع دلتنگی] پروردگارت را همراه با ستایش تسبیح گوی و از سجده کنان باش. 98

و پروردگارت را تا زمانی که مرگ به سویت آید بندگی کن. 99

سوره نحل

16- مکی 128 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

فرمان حتمی خدا [در مورد عذاب کافران و مشرکان] فرا رسیده است، پس خواستار شتاب در آن نباشید؛ او منزّه و برتر است از آنچه شریک او قرار می دهند. 1

فرشتگان را به فرمان خود همراه با روح به هر کس از بندگان بخواند [برای برگزیدنش به پیامبری] نازل می کند [و به آنان فرمان می دهد] که مردم را هشدار دهید که معبودی جز من نیست؛ بنابراین از من پروا کنید. 2

آسمانها و زمین را به حق آفرید.

از آنچه شریک او قرار می دهند برتر است. 3

انسان را از آبی بی ارزش آفرید، پس آن گاه ستیزه جوی آشکار شد. 4

ودامها را که برای شما در آنها [وسیله] گرمی و سودهاست پدید آورد، و از [محصولات لبنی و گوشتی] شان می خورید. 5

و برای شما در آنها زیبایی [و شکوه] است، آن گاه که [آنها را] شبان گاه از چراگاه بر می گردانید و هنگامی که صبح گاهان به چراگاه می برید. 6

و بارهای سنگین شما را تا شهری که جز با تحمل مشقت به آن نمی‌رسید، حمل می‌کنند؛ یقیناً پروردگارتان رؤوف و بسیار مهربان است. 7

و اسب‌ها و استرها و الاغ‌ها را آفرید تا بر آنها سوار شوید و [برای شما] تحمل و زینت باشد، و چیزهایی [در آینده جز این وسایل نقلیه حیوانی] به وجود می‌آورد که

ترجمه قرآن کریم، ص: 272

شما نمی‌دانید. 8

و قرار دادن راه راست [برای هدایت بندگان به سوی سعادت ابدی] فقط برعهده خداست، و برخی از این راه‌ها کج و منحرف است [که حرکت در آن شما را از سعادت ابدی محروم می‌کند]، و اگر خدا می‌خواست همه شما را [به طور اجبار] به راه راست هدایت می‌کرد. 9

اوست که از آسمان، آبی برای شما نازل کرد که بخشی از آن نوشیدنی است و از بخشی از آن درخت و گیاه می‌روید که [دام‌هایتان] را در آن می‌چرانید. 10

برای شما به وسیله آن آب، زراعت و زیتون و خرما و انگور و از همه محصولات می‌رویند؛ یقیناً در این [واقعیات شگفت‌انگیز طبیعی] نشانه‌ای است [بر توحید، و ربوبیت و قدرت خدا] برای گروهی که می‌اندیشند. 11

و شب و روز و خورشید و ماه را نیز مسخر شما قرار داد، و ستارگان هم به فرمانش مسخر شده‌اند؛ قطعاً در این [حقایق] نشانه‌هایی است [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] برای گروهی که تعقل می‌کنند. 12

و نیز آنچه را که در زمین به رنگ‌های گوناگون برای شما آفرید [مسخرتان ساخت]؛ مسلماً در این [امور] نشانه‌ای است [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] برای گروهی که متذکر می‌شوند. 13

و اوست که دریا را مسخر کرد تا از آن گوشت تازه بخورید، و زینتی را که می‌پوشید از آن بیرون آورید و در آن کشتی‌ها را می‌بینی که آب را می‌شکافند [تا شما را برای حمل کالا و تجارت و داد و ستد جابجا کنند] و برای اینکه [در پهنه دریا] فضل و احسان خدا را بخواید و [در نهایت] به سپاس‌گزاری خدا برخیزید. 14

و در زمین کوههایی استوار افکند تا شما را [در حال گردش وضعی و انتقالی] نلرزاند، و نهرها و راههایی را [پدید آورد] تا [برای رسیدن به اهداف و مقاصد خود] راه یابید. 15

و [برای اینکه در عبور از کوهها و بیابانها و کویرها سرگردان و گم نشوید] نشانه‌ها [قرار داد]، و [مردم به هنگام شب در دل بیابانها و بر سطح دریاها] به وسیله ستارگان راهیابی می‌کنند. 16

بر این

ترجمه قرآن کریم، ص: 273

اساس آیا کسی که [همه چیز] می‌آفریند، مانند کسی است که [هیچ چیز] نمی‌آفریند؟ [پس گرنش در برابر بتان بر پایه چه دلیلی است؟] آیا پند نمی‌گیرید؟ 17

و اگر نعمت‌های خدا را شماره کنید، هرگز نمی‌توانید آنها را به شمار آورید؛ یقیناً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 18

و خدا آنچه را پنهان می‌کنید و آنچه را آشکار می‌سازید می‌داند. 19

و معبودهایی را که به جای خدا می‌پرستند [نه اینکه] چیزی را نمی‌آفرینند، بلکه خودشان آفریده می‌شوند.

20

مردگانند نه زندگان، و نمی‌دانند چه زمانی برانگیخته می‌شوند. 21

معبود شما معبودی یگانه است؛ پس کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، دل‌هایشان [حق را] انکار می‌کند، و آنان مستکبرند. 22

یقینی است که خدا آنچه را پنهان می‌کنند و آنچه را آشکار می‌نمایند می‌داند؛ قطعاً او مستکبران را دوست ندارد. 23

و هنگامی که به آنان گویند: پروردگارتان چه چیزهایی نازل کرده؟ می‌گویند: [چیزی نازل نکرده، آنچه به عنوان قرآن در دسترس مردم است، همان] افسانه‌های [دروغین] پیشینیان است!! 24

سرانجام روز قیامت بار گناهانشان را به طور کامل و بخشی از بار گناهان کسانی که از روی بی‌دانشی گمراهشان می‌کنند، به دوش می‌کشند. آگاه باشید! بد باری است که به دوش می‌کشند. 25

همانا کسانی که پیش از اینان بودند [به همین صورت] نیرنگ زدند [تا حق را نابود کنند]، پس خدا بنیانشان را از پایه و اساس ویران کرد و سقف [خانه‌هایشان را] از بالای سرشان بر آنان فرو ریخت، و از جایی که پی نبردند، عذاب به سایشان آمد. 26

آن گاه روز قیامت رسوایشان می‌کند و می‌گوید: [معبودانی که گمان می‌بردید] شریکان من [در ربوبیت هستند] و شما به خاطر آنها [با پیامبران و اهل ایمان] دشمنی و ستیز می‌کردید، کجایند؟ [آنان پاسخی ندارند، ولی] کسانی را که بصیرت داده‌اند می‌گویند: امروز رسوایی و عذاب بر کافران است. 27

همانان که فرشتگان

ترجمه قرآن کریم، ص: 274

جانشان را در حالی که ستمکار بر خود بوده‌اند، می‌گیرند؛ پس [در آن موقعیت] از در تسلیم در آیند [و گویند]: ما هیچ کار بدی انجام نمی‌دادیم. [به آنان گویند: یقیناً انجام می‌دادید] و مسلماً خدا به آنچه همواره انجام می‌دادید داناست. 28

بنابراین از درهای دوزخ وارد شوید در حالی که در آن جاودانه‌اید؛ و بد جایی است جایگاه مستکبران. 29

و هنگامی که به پرهیزکاران گویند: پروردگارتان چه چیزی نازل کرد؟

گویند: خیر را [که قرآن هدایت‌گر و سراسر آیاتش وحی الهی است، نازل کرد]. برای کسانی که نیکی کردند [پاداش] نیکویی در این دنیا است، و همانا سرای آخرت بهتر است، و سرای پرهیزکاران چه نیکوست. 30

[سرای پرهیزکاران] بهشت‌های جاویدانی [است] که وارد آنها می‌شوند، از زیر [درختان] آنها نهرها جاری است، در آنجا هر چه بخواهند برای آنان فراهم است؛ خدا پرهیزکاران را این‌گونه پاداش می‌دهد. 31

آنان در حالی که [از آلودگی‌های عملی و اخلاقی] پاک و پاکیزه‌اند، فرشتگان جانشان را می‌گیرند، به آنان می‌گویند: سلام بر شما، [اکنون] به پاداش آنچه همواره انجام می‌دادید، به بهشت درآید. 32

آیا [کافران و مشرکان] جز اینکه فرشتگان [قبض کننده ارواح] به سویشان آیند، یا فرمان پروردگارت [در مورد عذابشان] در رسد انتظار می‌برند؟ کسانی هم که پیش از آنان بودند [در برابر حق] چنین کردند، و خدا [در عذاب کردنشان] به آنان ستم نورزید، بلکه آنان همواره [با مرتکب شدن انواع گناهان] به خودشان ستم می‌کردند. 33

در نتیجه [کیفر] بدی‌هایی که انجام دادند به آنان رسید، و عذابی که همواره مسخره می‌کردند، بر آنان نازل شد. 34

و کسانی که [به خدا] شرك ورزیدند [از روی بی‌خردی و بدون دلیل] گفتند: اگر خدا می‌خواست نه ما و نه پدرانمان هیچ چیزی را جز او نمی‌پرستیدیم، و هیچ چیزی را بدون [حکم و فرمان] او حرام نمی‌کردیم. کسانی هم پیش از اینان بودند که [در برابر حق] چنین کردند، پس آیا بر عهده پیامبران جز رساندن آشکار [پیام وحی]،

ترجمه قرآن کریم، ص: 275

وظیفه‌ای هست؟ 35

و همانا در هر امتی پیامبری فرستادیم تا [اعلام کند که] خدا را بپرستید و از [پرستش] طاغوت بپرهیزید. پس خدا گروهی از آنان را [که لیاقت نشان دادند] هدایت کرد و گروهی [به سبب تکبر و عنادشان] گمراهی بر آنان مقرر شد. نهایتاً در زمین بگردید و با تأمل بنگرید که سرانجام تکذیب‌کنندگان چه شد؟. 36

هر چند بر هدایتشان حریص باشی [هدایت نمی‌یابند]؛ زیرا خدا کسانی را که [به سبب تکبر و عنادشان] گمراه می‌کند، هدایت نخواهد کرد، و برای آنان هیچ یآوری [که از گمراهی نجاتشان دهد] وجود ندارد. 37

با سخت‌ترین سوگندهایشان به خدا سوگند یاد کردند که خدا کسانی را که می‌میرند بر نمی‌انگیزد!! آری، [با قدرت بی‌نهایتش برمی‌انگیزد] این وعده حقّی بر عهده اوست، ولی بیشتر مردم نمی‌دانند [و به علت جهلشان انکار می‌کنند]. 38

[یقیناً مردگان را زنده می‌کند] تا حقایقی را که در آن اختلاف می‌کنند، برای آنان روشن سازد. و تا کافران بدانند که همواره [در انکارشان نسبت به زنده شدن مردگان] دروغ می‌گفتند. 39

[زنده کردن مردگان برای ما دشوار نیست] فرمان ما درباره چیزی چون [به وجود آمدنش را] اراده کنیم، فقط این است که به آن می‌گوییم: باش، پس [بی‌درنگ] موجود می‌شود. 40

و آنان که پس از ستم دیدنشان برای به دست آوردن خشنودی خدا هجرت کردند، یقیناً در این دنیا در مکانی نیکو جای دهیم، و قطعاً پاداش آخرت بهتر و برتر است، اگر می دانستند [که دارای چه کمیت و کیفیتی است]. 41

همانان که [در برابر مصایب، حوادث و آزار دیدن از دیگران] صبر کردند و فقط بر پروردگارشان توکل می کنند. 42

و پیش از تو جز مردانی که به آنان وحی می کردیم نفرستادیم. اگر [این حقیقت را] نمی دانید [که پیامبران از جنس بشر بودند] از اهل دانش بپرسید [تا دیگر نگوئید که چرا فرشته ای به رسالت نازل نشده است؟!]. 43

[همه پیامبران را] با معجزات روشن و کتاب های آسمانی [فرستادیم]، و قرآن را [هم] به سوی تو نازل کردیم به خاطر اینکه برای مردم آنچه را که برای [هدایتشان] به سویشان نازل شده بیان

ترجمه قرآن کریم، ص: 276

کنی و برای اینکه [در پیامبری تو و آنچه را به حق نازل شده] بیندیشند. 44

پس آیا کسانی که [بر ضد قرآن و پیامبر] نیرنگ های زشت به کار گرفتند، ایمنند از اینکه خدا آنان را در زمین فرو برد یا از جایی که پی نبرند، عذاب به سویشان آید؟ 45

یا [ایمنند از اینکه] آنان را [در حالی که برای داد و ستد و زراعت و تجارت] در رفت و آمدند، گرفتار [عذاب] سازد؟ اینان عاجز کننده [خدا] نیستند [تا بتوانند از دسترس قدرت او بیرون روند]. 46

یا [ایمنند از اینکه] آنان را بر [پایه] ترس و بیم [و هشدارهای پی در پی به عذاب] بگیردشان؟ یقیناً پروردگارتان رؤوف و بسیار مهربان است. 47

آیا به سوی آنچه خدا آفریده نظر نکردند که سایه های آنان در حالی که فروتنانه برای خدا سجده می کنند، از راست و چپ برمی گردد؟ 48

و آنچه در آسمان ها و زمین از جنبندگان و فرشتگان وجود دارد، فقط برای خدا سجده می کنند و تکبر و سرکشی نمی ورزند. 49

از پروردگارشان که بر فراز آنان است می ترسند، و آنچه را به آن مأمور می شوند انجام می دهند. 50

و [فرمان قاطعانه] خدا [ست که] فرمود: دو معبود انتخاب نکنید [که این انتخابی خلاف حقیقت است]؛ جز این نیست که او معبودی یگانه است؛ پس تنها از من بترسید. 51

آنچه در آسمانها و زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، و نیز دین پایدار مخصوص اوست؛ آیا از غیر او پروا می کنید؟! 52

و آنچه از نعمت ها در دسترس شماست از خداست، آن گاه چون آسیبی [مانند سلب نعمت] به شما رسد، ناله و فریادتان را به التماس و زاری به درگاه او بلند می کنید. 53

سپس هنگامی که آسیب را از شما برطرف کند [بر خلاف انتظار] گروهی از شما به پروردگارشان شرك می آورند!! 54
تا به نعمت هایی که به آنان عطا کرده ایم، ناسپاسی ورزند. پس [چند روزی از کالای زودگذر دنیا] برخوردار شوید که سپس [فرجام زشت خود را] خواهید دانست. 55

و سهمی از آنچه که به آنان روزی داده ایم، برای معبودانی قرار می دهند که جاهل به حقیقت آنهایند [که به طور مستقل هیچ سود و زبانی برای کسی ندارند]؛ به خدا سوگند از آنچه همواره افترا می بستید [که خدا دارای شریکانی است] قطعاً بازخواست خواهید شد.

ترجمه قرآن کریم، ص: 277

56

و دختران را [به عنوان فرزند] برای خدا قرار می دهند، او منزه [از توالد و تناسل] است؛ ولی برای خودشان آنچه را که [از پسران] میل دارند [به عنوان فرزند قرار می دهند].

57

و چون یکی از آنان را به ولادت دختر خبر دهند [از شدت خشم] چهره اش سیاه گردد، و درونش از غصه و اندوه لبریز و آکنده شود!! 58

به سبب خبر بدی که به او داده‌اند، از قوم و قبیله‌اش [در جایی که او را نبینند] پنهان می‌شود [و نسبت به این پیش‌آمد در اندیشه‌ای سخت فرو می‌رود که] آیا آن دختر را با خواری نگه دارد یا به زور زنده به گورش کند؟! آگاه باشید!

[نسبت به دختران] بد داوری می‌کنند. 59

برای کسانی که به آخرت ایمان نمی‌آورند، صفات زشت [وسیرت بد] است، و صفات برتر و والا ویژه خداست، و او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 60

و اگر خدا مردم را به سبب ستمشان مؤاخذه کند، هیچ جنبنده‌ای را [که مستحق مؤاخذه است] بر روی زمین باقی نمی‌گذاشت، ولی آنان را تا مدتی معین مهلت می‌دهد، پس هنگامی که اجلشان سرآید، نه ساعتی پس می‌مانند و نه ساعتی پیش می‌افتند. 61

و آنچه را [چون دختر] خوش ندارند، برای خدا قرار می‌دهند، و زبانه‌ایشان دروغ‌پردازی می‌کند که [سرانجام] نیکوتر ویژه آنان است. یقینی است که آتش برای آنان است و یقیناً پیشگامان [به سوی] آتش‌اند. 62

به خدا سوگند پیامبرانی به سوی امت‌های پیش از تو فرستادیم، پس شیطان کارهای [زشت] شان را در نظرشان آراست [تا انجاش برای آنان آسان گردد]، او امروز ولیّ و سرپرست اینان است [که در عقاید و رفتار پیرو مشرکان گذشته‌اند] و برای آنان [در قیامت] عذابی دردناک است. 63

ما این کتاب را بر تو نازل نکردیم مگر برای اینکه حقایقی را که در آن اختلاف کرده‌اند، برای آنان توضیح دهی [تا از آرا و نظریات و سلیقه‌های باطلشان نسبت به حقایق دست بردارند] و برای مردمی که ایمان دارند [مایه] هدایت و رحمت باشد. 64

و خدا از آسمان آبی نازل کرد، و زمین را به وسیله آن پس از مردگی اش زنده ساخت، یقیناً در این [فعل و انفعالات] نشانه‌ای [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] ست برای قومی که شنوای [حقایق] اند. 65

و بی‌تردید برای شما در دام‌ها عبرتی است،

ترجمه قرآن کریم، ص: 278

[عبرت در اینکه] از درون شکم آنان از میان علف‌های هضم شده و خون، شیری خالص و گوارا به شما می‌نشانیم که برای نوشندگان گواراست. 66

و از محصولات درختان خرما و انگور [گاهی بر خلاف خواسته خدا] نوشابه‌ای مست کننده و [زمانی دیگر] رزقی پاکیزه و نیکو می‌گیرید؛ در این [محصولات] نشانه‌ای [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] ست برای گروهی که تعقل می‌کنند.

67

و پروردگارت به زنبور عسل الهام کرد که از کوه‌ها و درختان و آنچه [از دار بست‌هایی] که [مردم] بر می‌افرازند، برای خود خانه‌هایی برگیر. 68

آن گاه از همه محصولات و میوه‌ها بخور، پس در راه‌های پروردگارت که برای تو هموار شده [به سوی کندو] برو؛ از شکم آنها [شهدی] نوشیدنی با رنگ‌های گوناگون بیرون می‌آید که در آن درمانی برای مردم است. قطعاً در این [حقیقت] نشانه‌ای [بر قدرت و لطف و رحمت خدا] ست برای مردمی که می‌اندیشند. 69

و خدا شما را آفرید، آن گاه شما را می‌میراند، برخی از شما را به سوی پست‌ترین مرحله عمر [که سالخوردگی و فرتوتی است] برمی‌گرداند، تا پس از دانش اندکی که داشت چیزی را نداند؛ یقیناً خدا دانا و تواناست. 70

خدا برخی از شما را در رزق بر برخی فزونی داده است؛ پس آنانکه فزونی یافته‌اند، حاضر نیستند از رزق خود [به صورتی قابل توجه و به اندازه لازم] به بردگان خود بپردازند که در بهره‌وری از رزق باهم برابر باشند؛ آیا [با این تبعیض ظالمانه‌ای که به بردگان و زیردستان خود روا می‌دارند] نعمت خدا را [که عطای اوست و خود اختیار و استقلالی در تأمینش ندارند] منکرند؟! 71

و خدا برای شما همسرانی از جنس خودتان قرار داد و از همسرانتان، فرزندان و نوادگانی پدید آورد، و از نعمت‌های پاکیزه و دلپذیر به شما روزی داد، [با این همه لطف و رحمت] آیا به باطل ایمان می‌آورند و نعمت‌های خدا را ناسپاسی می‌کنند؟! 72

و به جای خدا معبودانی را می‌پرستند که از آسمان‌ها و زمین، مالک اندك رزقی برای آنان نیستند و هیچ قدرتی هم [برای مالک شدن رزق و رساندنش به آنان] ندارند.

73

بنابراین برای خدا اوصافی [همانند اوصاف موجودات] مثل نزنید، یقیناً خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 279

[کُنه ذات و حقیقت صفات خود را] می‌داند و شما نمی‌دانید. 74

خدا مثلی زده است:

برده زر خریدی که بر هیچ کاری قدرت ندارد، و کسی که ما از سوی خود رزق نیکویی به او داده‌ایم، و او در پنهان و آشکار از آن انفاق می‌کند، آیا [این دو نفر] یکسانند؟

[این مثل، بیان‌کننده جایگاه و منزلت خدا و مجموعه هستی است؛ خدا مالک و فرمانروا و رازق همه مخلوقات و تدبیر کننده امور آنهاست، و همه مخلوقات مملوک و محکوم قدرت اویند؛ پس چرا شما بدون اندیشه و بی‌دلیل بت‌های ناتوان را که مملوکی بی‌اراده‌اند، شریک ربوبیت حق می‌دانید؟! آیا خدا و بت مساوی است؟! همه ستایش‌ها ویژه خداست] که یگانه و بیکتاست و هیچ شریکی ندارد؛ ولی بیشتر آنان [این حقیقت را] نمی‌دانند. 75

و خدا مثلی [دیگر] زده است: دو مرد را که یکی از آنان لال مادرزاد است [و] بر هیچ کاری قدرت ندارد و سربار سرپرست خویش است؛ او را هر کجا روانه می‌کند، منفعت و سودی نمی‌آورد، آیا چنین لال بی‌قدرت و بی‌سودی با کسی که [گویا و شنوا است و] به عدالت فرمان می‌دهد و بر راهی مستقیم قرار دارد، یکسان است؟ [پس چرا معبودهای لال بی‌قدرت و بی‌سود را با خدای توانا و شنوا که ذاتش خیر بی‌نهایت است، برابر می‌دانید؟!] 76

غیب آسمان‌ها و زمین ویژه خداست، و کار برپا کردن قیامت برای او جز مانند یک چشم بر هم زدن یا نزدیک‌تر از آن نیست، یقیناً خدا بر هر کاری تواناست. 77

و خدا شما را از شکم مادرانتان بیرون آورد در حالی که چیزی نمی‌دانستید، و برای شما گوش و چشم و قلب قرار داد تا سپاس‌گزاری کنید. 78

آیا به پرندگان که در فضای آسمان، مسخر [فرمان او] هستند، نظر نکردید که آنها را [از سقوط به زمین] جز خدا ننگه نمی‌دارد؛ یقیناً در آن [وصفی که پرندگان دارند] نشانه‌هایی [بر توحید و ربوبیت و قدرت خدا] ست برای گروهی که ایمان دارند. 79

و خدا خانه هایتان را برای شما مایه آرامش قرار داد، و برای شما از پوست دام‌ها سر پناه [مانند قبه و خیمه] مقرر کرد، که آنها را روز کوچ کردن و هنگام اقامتتان [در جابجا کردن] سبک می‌یابید و [برای شما] از پشم‌ها

و کرکها و موهای آنها تا زمانی معین، وسایل زندگی و کالای تجارت پدید آورد. 80

و خدا برای شما از آنچه آفریده سایه‌هایی قرار داد و از کوه‌ها پناه‌گاه‌هایی برایتان به وجود آورد، و تن پوش‌هایی برای شما پدید آورد که شما را از گرما ننگه می‌دارد و پیراهن‌هایی [مقاوم] که شما را از آسیب‌های جنگ حفظ می‌کند؛ این گونه نعمت هایش را بر شما کامل می‌کند تا تسلیم فرمان‌های او شوید. 81

اگر [بعد از این همه لطف و رحمت] روی از حق گردانند [اندوهگین مشو]؛ زیرا فقط رساندن آشکار [پیام وحی] بر عهده توست. 82

آنان نعمت خدا را می‌شناسند، سپس [از روی کبر و لجاجت] آن را انکار می‌کنند و بیشترشان کافرنند. 83

و روزی را [یاد کن] که از هر امتی گواهی برمی‌انگیزیم، سپس به کافران نه اجازه [عذر خواهی] می‌دهند، و نه از آنان می‌خواهند که [برای به دست آوردن خشنودی خدا] عذرخواهی کنند! 84

چون ستمکاران عذاب را ببینند [می‌یابند که هیچ راه‌گزینی از آن ندارند] پس [به کیفر ستمشان] نه عذاب از آنان سبک می‌شود، و نه مهلتشان می‌دهند. 85

زمانی که مشرکان [در عرصه قیامت] بت‌هایشان را که شریکان خدا قرار داده بودند ببینند، می‌گویند: ای پروردگار ما اینان شریکانی هستند که ما آنها را به جای تو می‌پرستیدیم [و اینان سبب گمراهی ما شدند]. ولی شریکان به آنان پاسخ می‌دهند: یقیناً شما دروغ‌گویید [؛ زیرا سبب گمراهی شما هوای نفس و کبر شما بود]. 86

در آن روز همه مشرکان در پیشگاه خدا سر تسلیم فرود آورند و معبودهایی را که همواره به دروغ [به عنوان شریک خدا] بر خدا می‌بستند [گم شده] از دستشان می‌رود. 87

آنان که کافر شدند، و مردم را از راه خدا بازداشتند، به سبب فسادی که همواره مرتکب می‌شدند، عذابی بر عذابشان می‌افزاییم. 88

و [یاد کن] روزی که در

هر امتی گواهی از خودشان بر آنان برمی‌انگیزیم، و تو را [ای پیامبر اسلام!] بر اینان گواه می‌آوریم؛ و این کتاب را بر تو نازل کردیم که بیانگر هر چیزی و هدایت و رحمت و مژده‌ای برای تسلیم‌شدگان [به فرمان‌های خدا] ست. 89

به راستی خدا به عدالت و احسان و بخشش به خویشاوندان فرمان می‌دهد، و از گناه آشکار و کار زشت و ستم‌گری نهی می‌کند. شما را اندرز می‌دهد تا متذکر [این حقیقت] شوید [که فرمان‌های الهی، ضامن سعادت دنیا و آخرت شماست]. 90

و به پیمان خدا چون پیمان بستید، وفا کنید و سوگند را پس از محکم کردنش [با قصد قطعی] در حالی که خدا را بر خود کفیل قرار داده‌اید نشکنید؛ یقیناً خدا آنچه را انجام می‌دهید، می‌داند. 91

و مانند آن [زنی] که پشم‌های تابیده خود را پس از استحکام و می‌تابانید نباشید که سوگندهایتان را میان خود به بهانه اینکه گروهی [چون مشرکان] از گروهی [چون مؤمنان] از نظر نفرت و امکانات افزون‌ترند، مایه خیانت و فساد قرار دهید جز این نیست که خدا شما را به وسیله آن [نفرت اندک و افزونی نفرت دشمن] آزمایش می‌کند، و روز قیامت آنچه را [از حق و باطل] همواره در آن اختلاف می‌کردید، برای شما روشن می‌سازد.

92

اگر خدا می‌خواست شما را [بر محور هدایت] يك امت قرار می‌داد [اما هدایت اجباری فاقد ارزش است]، ولی هر کس را بخواهد [به کیفر لجاجت و تکبرش] گمراه می‌کند و هر کس را بخواهد هدایت می‌نماید؛ و مسلماً از آنچه همواره انجام می‌دادید، بازپرسی خواهید شد. 93

و سوگندهایتان را میان خود مایه خیانت قرار ندهید که در نتیجه، قدمی پس از

ترجمه قرآن کریم، ص: 282

استواریش بلغزد؛ و به سبب آنکه مردم را از راه خدا بازداشتید [در این دنیا] سختی و ناگواری بچشید، و برای شما [در آخرت] عذابی بزرگ باشد. 94

و پیمان خدا را به بهایی اندک نفروشید؛ زیرا آنچه نزد خداست، برای شما بهتر است، اگر بدانید [که ارزش وفای به پیمان خدا قابل مقایسه با همه دنیا نیست].

آنچه [از ثروت و مال] نزد شماست، فانی می‌شود و آنچه [از پاداش و ثواب] نزد خداست، باقی می‌ماند، و قطعاً آنان که [برای دینشان] شکیبایی ورزیدند، پاداششان را بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می‌داده‌اند می‌دهیم. 96

از مرد و زن، هر کس کار شایسته انجام دهد در حالی که مؤمن باشد، مسلماً او را به زندگی پاک و پاکیزه‌ای زنده می‌داریم و پاداششان را بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می‌داده‌اند می‌دهیم. 97

هنگامی که قرآن می‌خوانی از شیطان رانده شده به خدا پناه ببر. 98

یقیناً او بر کسانی که ایمان آورده‌اند و همواره بر پروردگارشان توکل می‌کنند تسلطی ندارد. 99

تسلطش فقط بر کسانی است که او را سرپرست و دوست خود گرفته‌اند و بر کسانی است که [به وسیله اغواگری او] برای خدا شریک قرار داده‌اند. 100

چون آیه‌ای را [که در بردارنده حکم جدیدی است] جایگزین آیه دیگر می‌کنیم، در حالی که خدا به آنچه نازل می‌کند داناتر است، مخالفان می‌گویند: تو فقط [بر خدا] دروغ می‌بندی!! [چنین نیست که می‌گویند] بلکه بیشترشان [اسرار تبدیل احکام را] نمی‌دانند. 101

بگو: آن [آیات] را روح القدس از سوی پروردگارت به درستی نازل کرده تا کسانی را که ایمان آورده‌اند، ثابت قدم بدارد و برای تسلیم‌شدگان [به فرمان‌های حق] هدایت و مژده باشد. 102

ترجمه قرآن کریم، ص: 283

و ما می‌دانیم که آنان می‌گویند: یقیناً این آیات را بشری به او می‌آموزد!! [چنین نیست که می‌گویند، زیرا] زبان کسی که [آموختن قرآن را به پیامبر] به او نسبت می‌دهید، غیر عربی است و این قرآن به زبان عربی روشن است. 103

قطعاً کسانی که به آیات خدا ایمان ندارند، خدا هدایتشان نمی‌کند، و برای آنان عذابی دردناک است. 104

فقط کسانی [به خدا و پیامبر] دروغ می‌بندند که به آیات خدا ایمان ندارند، و اینانند که دروغگوی واقعی‌اند. 105

هر کس پس از ایمان آوردنش به خدا کافر شود [به عذاب خدا گرفتار آید]؛ مگر کسی که به کفر مجبور شده [اما] دلش مطمئن به ایمان است، ولی آنان که سینه برای پذیرفتن کفر گشاده‌اند، خشمی سخت از سوی خدا بر آنان است و آنان را عذابی بزرگ خواهد بود. 106

این [خشم و عذاب بزرگ] به سبب آن است که زندگی دنیا [بی زودگذر] را بر آخرت ترجیح دادند، و مسلماً خدا مردم کفر پیشه را هدایت نمی‌کند. 107

اینان کسانی هستند که خدا بر دل و گوش و چشمشان مُهر [شقاوَت] زده، و اینان بی‌خبران واقعی‌اند.

108

یقینی است که آنان در آخرت زیانکارند. 109

آن گاه یقیناً پروردگارت نسبت به کسانی که پس از آزار دیدن [از مشرکان، سرزمین شرک را رها کرده و] هجرت نمودند، سپس جهاد کردند، و [برای حفظ دینشان] شکیبایی ورزیدند، آری، پروردگارت [نسبت

ترجمه قرآن کریم، ص: 284

به آنان] پس از این [همه ابتلا و انجام تکالیف] بسیار آمرزنده و مهربان است. 110

[یاد کن] روزی که هر کس [به پیشگاه حق] می‌آید [برای مصون ماندنش از عذاب] از خود دفاع می‌کند و هر کس هر عملی انجام داده است [همه آن] به طور کامل به او داده می‌شود و مورد ستم قرار نخواهند گرفت. 111

و خدا [برای پندآموزی به ناسپاسان] مَثَلی زده است: شهری را که امنیت و آرامش داشت و رزق [مردمش] به فراوانی از همه جا برایش می‌آمد، پس نعمت خدا را ناسپاسی کردند، در نتیجه خدا به کیفر اعمالی که همواره مرتکب می‌شدند، بلای گرسنگی و ترس فراگیر را به آنان چشانید. 112

همانا پیامبری از خود آنان برای [هدایت] شان آمد، ولی او را تکذیب کردند، پس عذاب [خدا] آنان را در حالی که ستمکار بودند فراگرفت. 113

از نعمت هایی که خدا روزی شما کرده است، حلال و پاکیزه بخورید، و نعمت خدا را سپاس گزارید، اگر تنها خدا را می‌پرستید.

خدا فقط مردار و خون و گوشت خوك و آنچه را با نام غیر خدا ذبح کرده‌اند، بر شما حرام کرده است؛ پس کسی که [برای نجات جاننش از خطر، به خوردن آنها] ناچار شود در حالی که خواهان لذت نباشد و از حد لازم تجاوز نکند [گناهی بر او نیست] یقیناً خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 115

و به سبب دروغی که زبانتان گویای به آن است، نگویید: این حلال است و این حرام، تا به دروغ به خدا افترا بزنید [که این حلال و حرام حکم خداست]؛ مسلماً کسانی که به خدا دروغ می‌بندند، در هیچ کاری پیروز نخواهند شد. 116

[با این

ترجمه قرآن کریم، ص: 285

کارهای زشت [برخورداری اندکی [در زندگی دنیا دارند] و برای آنان [در قیامت] عذابی دردناک است. 117

و آنچه را پیش از این برای تو شرح دادم، بر یهود حرام کردم، ما به آنان ستم نورزیدیم، بلکه آنان خودشان به خود ستم می‌کردند. 118

آن گاه پروردگارت به کسانی که از روی نادانی کار زشت مرتکب شدند، و بعد از آن توبه کردند و [مفاسد خود را] اصلاح نمودند، [لطف و عنایت دارد] زیرا پروردگارت پس از [توبه و اصلاح] بسیار آمرزنده و مهربان است. 119

بدون تردید، ابراهیم [به تنهایی] يك امت بود، برای خدا از روی فروتنی فرمانبردار و [یکتاپرستی] حق‌گرا بود واز مشرکان نبود. 120

سپاس‌گزار نعمت‌های او بود، خدا او را برگزید و به راهی مستقیم راهنمایی‌اش کرد. 121

و به او در دنیا [زندگی نیکویی] دادم، و بی‌تردید در آخرت از شایستگان است. 122

آن گاه به تو وحی کردیم که از آیین [توحیدی] ابراهیم حق‌گرا پیروی کن که از مشرکان نبود. 123

[تحریم ماهی‌گیری در] روز شنبه فقط برای کسانی که در آن [از نظر آزادی و ممنوعیت کار] اختلاف کردند قرار داده شده است، و بی‌تردید پروردگارت در روز قیامت درباره آنچه در آن اختلاف می‌کردند، داوری خواهد کرد. 124

[مردم را] با حکمت و اندرز نیکو به راه پروردگارت دعوت کن، و با آنان به نیکوترین شیوه به بحث [و مجادله] پرداز، یقیناً پروردگارت به کسانی که از راه او گمراه شده‌اند و نیز به راه یافتگان داناتر است. 125

و اگر [ستم‌گر را] مجازات کردید، فقط به مانند ستمی که به شما شده مجازات کنید، و اگر شکیبایی ورزید [و از مجازات کردن

ترجمه قرآن کریم، ص: 286

بگذرید] این کار برای شکیبایان بهتر است. 126

و شکیبایی کن، و شکیبایی تو جز به توفیق خدا نیست، و بر [گمراهی و ضلالت] آنان [و کارهایی که انجام می‌دهند] اندوهگین مباش، و از نیرنگی که همواره به کار می‌گیرند دلتنگ مشو. 127

بی‌تردید خدا با کسانی که پرهیزکاری پیشه کردند و کسانی که [از هر جهت] نیکوکارند همراه می‌باشد. 128

سوره اسراء

17- مکی 111 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

منزه و پاك است آن [خدایی] که شی‌ بنده‌اش [محمد 6] را از مسجدالحرام به مسجد الاقصی که پیرامونش را برکت دادیم حرکت داد، تا [بخشی] از نشانه‌های [عظمت و قدرت] خود را به او نشان دهیم؛ یقیناً او شنوا و داناست. 1

ما به موسی کتاب دادیم و آن را برای بنی‌اسرائیل وسیله هدایت قرار دادیم [و در آن کتاب، آنان را به این حقیقت راهنمایی کردیم] که جز مرا [که خدای یگانه‌ام] کار ساز نگیرید. 2

[ای] نسل کسانی که با نوح [در کشتی] سوار کردیم! مسلماً او بنده‌ای بسیار سپاس‌گزار بود [پس شما هم چون او با عمل به فرمان‌های حق سپاس‌گزار باشید]. 3

ما در تورات به بنی اسرائیل خبر دادیم که قطعاً دو بار در زمین فساد می کنید و [در برابر طاعت خدا] به طغیان [و نسبت به مردم به برتری جویی و ستمی] بزرگ دچار می شوید. 4

چون [زمان ظهور] وعده [عذاب و انتقام ما به کیفر] نخستین طغیان شما فرا رسد، بندگان سخت پیکار و نیرومند خود را بر ضد شما برانگیزیم، آنان [برای کشتن، اسیر کردن و ربودن ثروت و اموالتان] لایه لای خانه‌ها را [به طور کامل و با دقت] جستجو می کنند؛ و یقیناً این وعده‌ای انجام شدنی است. 5

سپس پیروزی بر آنان را به شما باز می گردانیم و شما را به وسیله اموال و فرزندان تقویت می کنیم، و نفرت [رزمی] شما را بیشتر می گردانیم. 6

اگر نیکی کنید به خود نیکی کرده‌اید، و اگر بدی کنید به خود بدی کرده‌اید. چون

ترجمه قرآن کریم، ص: 287

[زمان ظهور] وعده دوم [برای عذاب و انتقام] فرا رسد، [پیکارگرانی بسیار سخت گیر بر ضد شما برمی انگیزیم] تا شما را [با دچار کردن به آسیب فراوان] اندوهگین کنند و به مسجد [الاقصی] درآیند، آن گونه که بار اول درآمدند تا هر که و هر چه را دست یابند، به شدت در هم کوبند و نابود کنند. 7

امید است پروردگارتان [در صورتی که توبه کنید] به شما رحم کند و اگر به طغیان و فساد برگردید، ما هم [به کیفر شدید و عذاب سخت] بازگردیم، و دوزخ را برای کافران، زندانی تنگ قرار دادیم. 8

بی تردید این قرآن به استوارترین آیین هدایت می کند، و به مؤمنانی که کارهای شایسته انجام می دهند، مژده می دهد که برای آنان پاداشی بزرگ است. 9

و برای آنان که به قیامت ایمان نمی آورند، عذابی دردناک آماده کرده‌ایم. 10

و انسان به همان صورت که نیکی‌ها را می طلبد [بدون توجه به عواقب امور و به سبب جهل به مصالح و مفساد خویش، گزند و آسیب و] بدی‌ها را می طلبد و انسان بسیار شتاب زده و عجول است. 11

ما شب و روز را دو نشانه [قدرت و حکمت خود] قرار دادیم؛ پس شب را بی نور نمودیم و روز را روشن ساختیم، تا [در آن] رزقی را از پروردگارتان بطلبید و برای اینکه شماره سال‌ها و حساب [اوقات و زمان‌ها] را بدانید، و هر چیزی را [که نسبت به دنیا و دینتان و تربیت و کمالتان نیازمند به آن هستید] به روشنی و به طور کامل بیان کردیم. 12

و عمل هر انسانی را برای همیشه ملازم او نموده‌ایم، و روز قیامت نوشته‌ای را [که کتاب عمل اوست] برای او بیرون می‌آوریم که آن را پیش رویش گشوده می‌بیند.

13

[به او می‌گویند:] کتاب خود را بخوان، کافی است که امروز خودت بر خود حسابگر باشی. 14

هر کس هدایت یافت، فقط به سود خودش هدایت می‌یابد و هر کس گمراه شد، فقط به زیان خودش گمراه می‌شود. و هیچ بردارنده بار گناهی بار گناه دیگری را به دوش نمی‌گیرد؛ و ما بدون اینکه پیامبری را [برای هدایت و اتمام حجت به سوی مردم] بفرستیم، عذاب کننده [آنان] نبودیم. 15

هنگامی که بخواهیم شهر و دیاری را نابود کنیم، مرقه‌ین و خوش گذران‌هایش را [به وسیله وحی به طاعت، بندگی و دوری از گناه] فرمان می‌دهیم، چون [سرپیچی کنند و] در آن شهر به گناه

ترجمه قرآن کریم، ص: 288

و بدی روی آورند، عذاب بر آنان لازم می‌شود، پس آنان را به شدت درهم می‌کوبیم [و بنیادشان را از ریشه بر می‌کنیم]. 16

و بسیاری از ملت‌های پس از نوح را [بر پایه همین روش به سبب گناهانشان] نابود کردیم، و [برای نابود کردن این گونه ملت‌ها] کافی است که پروردگارت به گناهان بندگان‌ش آگاه باشد. 17

هر کس [همواره] دنیای زودگذر را بخواهد [چنین نیست که هر چه بخواهد به دست آورد بلکه] هر چه را ما برای هر که بخواهیم، به سرعت در همین دنیا به او عطا می‌کنیم، آن گاه دوزخ را در حالی که نکوهیده و رانده شده از رحمت خدا وارد آن می‌شود، برای او قرار می‌دهیم. 18

و کسانی که آخرت را در حالی که مؤمن هستند بخواهند و با تلاشی کامل [و خالصانه] برای [به دست آوردن] آن کوشش کنند، تلاششان به نیکی مقبول افتد [و به آن پاداششان دهند]. 19

هر يك از دو گروه دنیا طلب و آخرت خواه را [در این دنیا] از عطای پروردگارت یاری دهیم، و عطای پروردگارت [در این دنیا از کسی] ممنوع شدنی نیست. 20

با تأمل بنگر چگونه برخی از آنان را بر برخی [در امور مادی و بهره‌های دنیایی] فروزی بخشیدیم، و همانا آخرت از نظر درجات برتر، و از جهت فروزی بیشتر است. 21

با خدا معبودی دیگر قرار مده که [نزد شایستگان] نکوهیده و [در دنیا و آخرت] بی‌یار و یاور شوی.

22

و پروردگارت فرمان قاطع داده است که جز او را نپرستید، و به پدر و مادر نیکی کنید؛ هرگاه یکی از آنان یا دو نفرشان در کنارت به پیری رسند [چنانچه تو را به ستوه آورند] به آنان اف مگوی و بر آنان [بانگ مزین و] پرخاش مکن، و به آنان سخنی نرم و شایسته [و بزرگوارانه] بگو. 23

و برای هر دو از روی مهر و محبت، بال فروتنی فرود آر و بگو: ای پروردگار من آنان را به پاس آنکه مرا در کودکی تربیت کردند، مورد رحمت قرار ده. 24

پروردگارتان به نیت‌ها و حالاتی که [نسبت به پدر و مادرتان] در دل‌های شماست [از خود شما] آگاه‌تر است، اگر مردم شایسته‌ای باشید [ولی نیت شما درباره پدر و مادر ناپسند باشد، یا حقی از آنان ضایع کنید، اما پشیمان شوید و به خدا بازگردید، شایسته است]؛ زیرا او نسبت به بازگشت‌کنندگان

ترجمه قرآن کریم، ص: 289

بسیار آمرزنده است. 25

و حقّ خویشاوندان و حقّ تهیدست و از راه مانده را پرداز، و به هیچ صورت اسراف مکن. 26

بی‌تردید آنان که مال خود را به صورتی گسترده بناحق هزینه می‌کنند برادران شیاطین‌اند، و شیطان همواره نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس است. 27

و اگر [به خاطر تهیدستی و فقر] باید از آنان [که به پرداخت حقشان سفارش شدی] روی بگردانی [و این روی گردانی] برای طلب رزقی است که از سوی پروردگارت رسیدن به آن را امید داری؛ پس با آنان [تا رسیدن رزق خدا] سخنی نرم و امیدوار کننده بگو. 28

و دستت را بخیلانه بسته مدار [که از انفاق در راه خدا باز مانی] و به طور کامل هم [در انفاق] دست و دل باز مباش [که چیزی برای معاش خودت باقی نماند] که در نهایت [نزد شایستگان] نکوهیده [و در زندگی خود] درمانده گردی. 29

یقیناً پروردگارت رزق را برای هر که بخواهد وسعت می دهد، و [برای هر که بخواهد] تنگ می گیرد؛ زیرا او به [مصلحت] بندگانش آگاه و بیناست. 30

فرزندان را از بیم تنگدستی نکشید؛ ما به آنان و شما روزی می دهیم، یقیناً کشتن آنان گناهی بزرگ است. 31

و نزدیک زنا نشوید که کاری بسیار زشت و راهی بد است.

32

و کسی را که خدا کشتنش را حرام کرده [و به جانفش حرمت نهاده] جز به حق [که حق قصاص است] نکشید، و هر کس مظلوم [و به ناحق] کشته شود، برای وارثش تسلطی بر قاتل [جهت خونخواهی و دیه و عفو] قرار داده ایم، پس وارث مقتول نباید در کشتن زیاده روی کند؛ زیرا او [با قوانین صحیح و درستی چون دیه و قصاص] مورد حمایت قرار گرفته است. 33

و به مال یتیم تا زمانی که به سن بلوغ و رشدش برسد، جز به بهترین شیوه نزدیک نشوید؛ و به عهد و پیمان وفا کنید، زیرا [روز قیامت] درباره پیمان بازخواست خواهد شد. 34

و هنگامی که [جنسی را] پیمانه می کنید، پیمانه را کامل بدهید، و [اجناس قابل وزن را] با ترازوی صحیح وزن کنید، این برای شما بهتر و فرجامش نیکوتر است. 35

و از چیزی که به آن علم نداری [بلکه برگرفته از شنیده ها، ساده نگرانی ها، خیالات و اوهام است] پیروی مکن؛ زیرا گوش و چشم و دل [که ابزار علم و شناخت واقعی اند] مورد بازخواست

اند. 36

و در زمین با تکبر و سرمستی راه مرو که تو هرگز نمی توانی [با قدم هایت] زمین را بشکافی، و هرگز در بلندی قامت نمی توانی به کوه ها برسی. 37

همه این دستورات و فرمان هایی که [در آیات گذشته بیان شد، سرپیچی از آنها] گناهش نزد پروردگارت ناپسند است. 38

این [احکام و مطالب] از حکمت هایی است که پروردگارت به تو وحی کرده است، و با خدا معبودی دیگر قرار مده که نکوهیده و رانده [شده از رحمت] در دوزخ افکنده شوی. 39

[ای مشرکان!] آیا پروردگارتان [با ترجیح دادن شما بر خود] شما را به [دارا بودن] پسران برگزیده و برای خود از فرشتگان دخترانی برگرفته؟ یقیناً [از روی دروغ و اتهام] سخنی بزرگ [و ناروا] می گوئید. 40

به راستی در این قرآن [داستان ها، حکمت ها و موعظه های] گوناگون بیان کردیم تا متذکر و هوشیار شوند؛ ولی آنان را جز رمیدن نمی افزاید. 41

بگو: اگر آن گونه که می گویند: با خدا خدایانی بود، در آن هنگام به سوی صاحب عرش راهی می جستند [تا قدرتش را تصاحب کنند]. 42

او از آنچه می گویند، منزّه و بسیار برتر و والاتر است. 43

آسمان های هفتگانه و زمین و هر کس که در آنهاست، او را تسبیح می گویند، و هیچ چیزی نیست مگر اینکه همراه با ستایش تسبیح او می گوید، ولی شما تسبیح آنها را نمی فهمید، یقیناً او بردبار و بسیار آمرزنده است. 44

و هنگامی که قرآن بخوانی، میان تو و آنان که به آخرت ایمان ندارند، پرده ای نامرئی قرار می دهیم [که به سزای لجابت و کفرشان از فهم آن محروم شوند]. 45

و بر دل هایشان پوشش هایی می گذاریم تا آن را نفهمند و در گوش هایشان سنگینی می نهیم [تا آن را از روی حقیقت نشنوند]؛ و چون پروردگارت را در قرآن به یگانگی یاد کنی با حالت رمیدگی از تو روی می گردانند. 46

هنگامی که [وقت قرآن خواندنت] به تو گوش می دهند، ما به هدیی که برای آن گوش می دهند داناتریم، و نیز هنگامی که درگوشی باهم سخن می گویند [به کارشان آگاه تریم] آن زمان که [آن] ستم گران [به یکدیگر] می گویند: شما [اگر از او پیروی کنید] جز از مردی جادو شده پیروی نمی کنید. 47

بنگر چگونه تو را به

ترجمه قرآن کریم، ص: 291

صفتی [چون شاعر، کاهن، ساحر و مجنون] وصف می کنند در نتیجه گمراه شدند، بنابراین قدرت ندارند راهی [به سوی هدایت] یابند. 48

و گفتند؛ هنگامی که ما استخوان [هایی جدا از هم و ریز ریز] و پوسیده شدیم، آیا به طور قطع در آفرینشی جدید برانگیخته می شویم؟! 49

بگو: [اینکه سهل و آسان است] شما سنگ شوید یا آهن، 50

یا آفریده‌ای از آنچه در ذهنتان [حیات یافتنش] سخت و دشوار می آید [بدون تردید با آفرینشی جدید برانگیخته می شوید] بی درنگ خواهند گفت: چه کسی ما را بر می گرداند؟ بگو:

همان کسی که اولین بار شما را آفرید. پس سرهای خود را [به عنوان ریشخند و استهزا] به سوی تو می جنبانند و می گویند: [این زنده شدن دوباره] چه زمانی خواهد بود؟ بگو: چه بسا نزدیک باشد. 51

روزی که شما را [از میان گورها برای ورود به عرصه قیامت] فرا می خواند، پس [فرا خواندنش را] در حالی که او را ستایش می گوید اجابت می کنید، و گمان می برید که [در دنیا یا در برزخ] جز اندکی درنگ نکرده‌اید. 52

و به بندگانم بگو: سخنی را که نیکوتر است بگویند؛ زیرا شیطان میان آنان [به سبب سخنان زشت و بی منطق] دشمنی می افکند، آری شیطان همواره برای انسان دشمنی آشکار است. 53

پروردگارتان به شما داناتر است، اگر بخواهد شما را مورد رحمت قرار می دهد و اگر بخواهد عذابتان می کند. و ما تو را بر آنان نگهبان و کارساز نفرستاده‌ایم. 54

و پروردگارت به هر که [و هر چه] در آسمانها و زمین است داناست. و به یقین برخی از پیامبران را بر برخی دیگر برتری دادیم و به داود زبور عطا کردیم. 55

بگو: کسانی را که به جای خدا [معبودان خود] پنداشتید، [بخوانید تا بفهمید که] آنها نمی توانند آسیب و گزند را از شما دفع کنند، و نه [آن را از شما به دیگری] انتقال دهند. 56

کسانی [از فرشتگان، پریان و ارواح را] که آنان [به عنوان معبود] می پرستند [خود آنان برای رفع نیازمندی هایشان] به سوی پروردگارشان وسیله می جویند، تا کدامشان [به خدا]

ترجمه قرآن کریم، ص: 292

نزدیک تر باشد، و به رحمت او امید دارند، و از عذابش می ترسند؛ زیرا عذاب پروردگارت شایسته پرهیز است. 57

هیچ شهری [از شهرهای یاغیان و مفسدان] نیست مگر آنکه آن را پیش از قیامت [به عذاب] نابود می کنیم یا به عذابی سخت دچار می سازیم. انجام این کار در کتاب [لوح محفوظ] نگاشته شده است. 58

و [ای پیامبر!] هیچ چیز، ما را از فرستادن معجزات [که همواره مشرکان و کافران خواهان آنند] باز نداشت جز اینکه پیشینیان آن معجزات را تکذیب کردند [و به این سبب نابود شدند؛ و اینان هم اگر به سویشان آید، تکذیب می کنند و نابود می شوند].

و به قوم ثمود [از لابلای سنگ های کوه] ناقه دادیم که معجزه های روشن بود، ولی به آن ستم کردند [و او را از پا درآوردند و به عذاب مبتلا شدند] و ما معجزات را جز برای هشدار دادن به مردم نمی فرستیم. 59

و [یاد کن] هنگامی را که به تو گفتیم: یقیناً پروردگارت [از هر جهت] به مردم احاطه کامل دارد و آن خوابی را که به تو نشان دادیم و نیز درخت لعنت شده در قرآن را [که مصداقش درخت زقوم و بنی امیه و طاغیان اند] جز برای آزمایش مردم قرار ندادیم؛ و ما آنان را [از عاقبت شرك و كفر] هشدار می دهیم، ولی در آنان جز طغیانی بزرگ نمی افزاید!! 60

و [یاد کن] هنگامی که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید. پس همه سجده کردند مگر ابلیس که گفت: آیا برای کسی که او را از گِل آفریدی، سجده کنم؟! 61

[سپس] گفت: مرا خبر ده این کسی که او را بر من برتری دادی [سبیش چه بود؟] اگر تا قیامت مهلتم بخشی، بی تردید فرزندان را جز اندکی لجام می‌زنم [و به دنبال خود به عرصه هلاکت و نابودی می‌کشم]. 62

خدا فرمود: برو که از آنان هر کس تو را پیروی کند، قطعاً دوزخ کیفرتان خواهد بود، کیفری سخت و کامل. 63

از آنان هر که را توانستی با آوازت [به سوی باطل] برانگیز، و [برای راندنشان به سوی طغیان و گناه] با سواره‌ها و پیاده‌هایت بر آنان بانگ زن، و با آنان [از راه سوق دادنشان به حرام] در اموال و [از طریق وسوسه کردنشان به زنا] در اولاد شریک شو، و به آنان وعده [دروغ] بده [که اگر از من اطاعت کنید و دست از دین بردارید به زندگی دلخواه می‌رسید] و شیطان آنان را جز از روی باطل و دروغ وعده نمی‌دهد. 64

[ولی آگاه]

ترجمه قرآن کریم، ص: 293

باش که [یقیناً تو را بر بندگانم هیچ تسلطی نیست، و کافی است که پروردگارت کارساز [آنان] باشد. 65

پروردگارتان کسی است که کشتی‌ها را در دریا برای شما روان می‌کند تا [با رفتن از اقلیمی به اقلیم دیگر] از رزقش بطلبید؛ زیرا او همواره به شما مهربان است. 66

و زمانی که در دریا آسیبی به شما رسد، هر که را جز خدا می‌خوانید ناپدید و گم می‌شود، و چون شما را [با سوق دادنشان] به سوی خشکی نجات دهد [از خدا] روی می‌گردانید. و انسان [با اینکه الطاف خدا را همواره در زندگی خود لمس می‌کند] بسیار ناسپاس است. 67

آیا ایمن هستید از اینکه شما را در کنار خشکی [در زمین] فرو برد، یا بر شما توفانی از شن و سنگریزه فرستد، سپس برای خود نگرانی نیاید؟! 68

یا ایمن هستید از اینکه بار دیگر شما را به دریا برگرداند، پس توفانی سخت که با خود ریگ و سنگ می‌آورد بر شما فرستد و به سبب اینکه ناسپاسی کردید غرقتان کند؟ آن گاه در برابر کار ما برای خود دفاع کننده‌ای نخواهید یافت. 69

به یقین فرزندان آدم را کرامت دادیم، و آنان را در خشکی و دریا [بر مرکب‌هایی که در اختیارشان گذاشتیم] سوار کردیم، و به آنان از نعمت‌های پاکیزه روزی بخشیدیم، و آنان را بر بسیاری از آفریده‌های خود برتری کامل دادیم. 70

[یاد کن] از روزی که هر گروهی از مردم را با پیشوایشان می خوانیم؛ پس کسانی که نامه اعمالشان را به دست راستشان دهند، نامه خود را [با شادی بسیار] می خوانند و به اندازه رشته میان هسته خرما مورد ستم قرار نمی گیرند. 71

و کسی که در این دنیا کوردل باشد، در آخرت هم کوردل و گمراه تر است. 72

و نزدیک بود تو را به گمان خودشان از آنچه به تو وحی کردیم بلغزانند تا غیر آن را از روی افترا به ما نسبت دهی و در این صورت تو

ترجمه قرآن کریم، ص: 294

را دوست خود می گرفتند. 73

و اگر تو را ثابت قدم نمی داشتیم، همانا نزدیک بود اندکی به سوی آنان متمایل شوی. 74

در آن صورت دو برابر در دنیا و دو برابر در آخرت عذاب به تو می چشانسم، آن گاه برای خود در برابر ما یآوری نمی یافتی. 75

و نزدیک بود [مشرکان] تو را از این سرزمین حرکت دهند تا از آن بیرون کنند، و در آن صورت پس از تو جز مدتی اندک درنگ نمی کردند [و دچار عذاب خدا می شدند]. 76

[مهلت نیافتن دشمنان جز مدتی اندک] شیوه ای است که همواره درباره [امت های] پیامبرانی که پیش از تو فرستادیم [جاری] بوده است، و برای شیوه ما هیچ تغییری نخواهی یافت.

77

نماز را از ابتدای تمایل خورشید به جانب مغرب [که شروع ظهر شرعی است] تا نهایت تاریکی شب بر پا دار، و [نیز] نماز صبح را [اقامه کن] که نماز صبح مورد مشاهده [فرشتگان شب و فرشتگان روز] است.

78

و پاسی از شب را برای عبادت و بندگی بیدار باش که این افزون [بر واجب]، ویژه توسست، امید است پروردگارت تو را [به سبب این عبادت ویژه] به جایگاهی ستوده برانگیزد. 79

و بگو: ای پروردگار من مرا [در هر برنامه و شغلی] به نیکی وارد کن و به نیکی بیرون آور و برایم از نزد خود نیروی یاری دهنده قرار ده. 80

و بگو: حق آمد و باطل نابود شد؛ بی تردید باطل نابود شدنی است. 81

و ما از قرآن آنچه را برای مؤمنان مایه درمان و رحمت است، نازل می کنیم و ستمکاران را جز خسارت نمی افزاید. 82

و زمانی که به انسان نعمت می بخشیم [از ما] روی بگرداند و خود را مغرورانه از ما دور کند، و هنگامی که آسیبی به او برسد [به سبب بی ایمانی و غفلت از قدرت و رحمت ما] بسیار نومید و مأیوس شود. 83

بگو: هر کس بر پایه خلق و خوی خویش و عادت های اکتسابی خود عمل می کند، پس

ترجمه قرآن کریم، ص: 295

پروردگارتان به کسی که راه یافته تر است دانای تر است. 84

و از تو درباره روح می پرسند، بگو: روح از امر پروردگار من است، و از دانش جز اندکی به شما نداده اند. 85

و اگر بخواهیم قطعاً آنچه را به تو وحی کرده ایم [از یادها و نوشته ها] محو می کنیم، آن گاه در برابر ما [برای بازگرفتنش] کارسازی برای خود نخواهی یافت. 86

[ولی محو نشدن قرآن از یادها و نوشته ها، نیست] مگر رحمتی از سوی پروردگارت، به یقین فضل او بر تو همواره بزرگ است. 87

بگو: قطعاً اگر جنّ و انس گرد آیند که مانند این قرآن را بیاورند، نمی توانند مانندش را بیاورند، اگر چه پشتیبان یکدیگر باشند. 88

و همانا در این قرآن برای [هدایت] مردم از هر مثلی به صورت های گوناگون بیان کردیم، ولی بیشتر مردم جز انکار و کفران [آن نعمت عظیم را] نخواستند. 89

و گفتند: ما به تو ایمان نمی آوریم، مگر آنکه از این سرزمین [خشک و سوزان مکه] چشمه ای پر آب و جوشان روان سازی!! 90

یا برای تو باغی از درختان خرما و انگور باشد که از لابه لای آنها نهرها روان کنی. 91

یا آسمان را آن گونه که گمان کرده ای [قدرت داری] پاره پاره بر سر ما بیفکنی، یا خدا و فرشتگان را رو به روی ما آوری.

92

یا خانه ای از طلا برای تو باشد، یا در آسمان بالا روی، و بالا رفتن را باور نمی کنیم تا آنکه نوشته ای بر ما نازل کنی که آن را بخوانیم!! بگو: پروردگارم منزه است [از اینکه خواسته های سبک مغزان یاوه گو را پاسخ دهد] آیا من جز بشری دارای مقام رسالت هستم؟ [که برای هدایت شما فرستاده اند، نه برای اینکه درخواست های بی مورد شما را پاسخ دهم].

93

و چیزی مردم را زمانی که هدایت به سویشان آمد از ایمان آوردن باز نداشت، جز اینکه گفتند: آیا خدا بشری را به پیامبری برانگیخته است؟ 94

بگو: اگر در زمین [به جای بشر]

ترجمه قرآن کریم، ص: 296

فرشتگانی بودند که با آرامی راه می رفتند، یقیناً فرشته ای را از آسمان برای آنان به پیامبری نازل می کردم [زیرا هدایتگر هر گروهی باید از جنس خودشان باشد]. 95

بگو: پس است که خدا میان من و شما [در صدق نبوت] شاهد باشد؛ چون او به بندگانش آگاه و بیناست. 96

و هر که را خدا هدایت کند، پس او هدایت یافته است، و آنان را که خدا [به کیفر عنادشان] گمراه سازد، هرگز در برابر خدا برای آنان یاورانی نخواهی یافت، و آنان را روز قیامت در حالی که به رو در افتاده اند، کور و لال و کر محشور می کنیم، جایگاهشان دوزخ است، هرگاه [شعله] آتش فرو نشیند، شعله ای دیگر بر آنان می افزاییم. 97

این کیفر آنان است، به سبب اینکه به آیات ما کافر شدند و گفتند: آیا ما وقتی استخوان [جدا از هم و ریز ریز] و پوسیده شلیم، با آفرینش جدید برانگیخته خواهیم شد؟ 98

آیا ندانستند خدایی که آسمانها و زمین را آفرید، می تواند مانند آنان را [پس از پوسیده شدن] بیافریند؟ برای آنان مدتی معین قرار داده که هیچ تردیدی در آن نیست، ولی [این] ستمکاران جز انکار [قیامت و تکذیب محشور شدن در آن] را نخواستند. 99

[به این کافران و مغروران به امور مادی دلفریب] بگو: اگر شما مالک خزینه های رحمت پروردگارم [مانند باران، اموال، ارزاق و...] بودید، در آن صورت از ترس [تهی دستی و کم شدنش] از انفاق کردن آن بخل می ورزیدید؛ و انسان همواره بسیار بخیل است. 100

به راستی به موسی آن گاه که نزد بنی اسرائیل آمد، نه معجزه روشن دادم، بنابراین از [آگاهان] بنی اسرائیل بپرس [که آن معجزه ها چه بود؟] پس فرعون [با دیدن معجزات] به او گفت: ای موسی! بی تردید من تو را جادوشده می پندارم!! 101

موسی گفت: مسلماً تو می دانی این معجزه ها را که بصیرت آور هستند، جز پروردگار آسمانها و زمین

ترجمه قرآن کریم، ص: 297

نفرستاده است، و ای فرعون! قطعاً من تو را هلاک شده می پندارم. 102

[به دنبال این گفتگو] فرعون تصمیم گرفت آنان را از آن سرزمین حرکت داده و بیرون کند، ولی ما او و همه کسانی را که با او بودند، غرق کردیم. 103

پس از فرعون به بنی اسرائیل گفتیم: در این سرزمین ساکن شوید، زمانی که وعده آخرت برسد، همه شما را با هم [به صحرای قیامت] می آوریم. 104

و قرآن را به حق نازل کردیم و به حق نازل شد، و تو را جز مژده رسان و بیم دهنده نفرستادیم. 105

و قرآن را [جدا جدا و] بخش بخش قرار دادیم تا آن را با درنگ و تأمل بر مردم بخوانی و آن را به تدریج [برپایه حوادث، پیش آمدها و نیازها] نازل کردیم. 106

بگو: به آن ایمان بیاورید یا نیاورید [برای آن یکسان است]، همانا کسانی که پیش از [نزول] آن معرفت و دانش یافته اند، زمانی که بر آنان می خوانند، سجده کنان به رو در می افتند. 107

و می گویند: منزّه و پاک است پروردگارمان بی تردید وعده پروردگارمان [به پاداش مؤمنان و کیفر مجرمان] قطعاً انجام شدنی است. 108

و گریه کنان به رو در می افتند و [شنیدن قرآن] بر فروتنی و خشوعشان می افزاید.

109

بگو: خدا را بخوانید یا رحمان را بخوانید، هر کدام را بخوانید [ذات یکتای او را خوانده‌اید] نیکوترین نام‌ها [که این دو نام هم از آنهاست] فقط ویژه اوست. و نماز خود را با صدای بلند و نیز با صدای آهسته بخوان و میان این دو [صدا] راهی میانه بجوی. 110

و بگو: همه ستایش‌ها ویژه خداست که نه فرزندی گرفته و نه در فرمانروایی شریکی دارد و نه او را به سبب ناتوانی کمک کار و یآوری است. و او را بسیار بزرگ شمار. 111

سوره کهف

18- مکی 110 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

همه ستایش‌ها ویژه خداست که این کتاب را بر بنده‌اش نازل کرد و برای آن هیچ گونه

ترجمه قرآن کریم، ص: 298

انحراف و کثری قرار نداد. 1

[کتابی] است استوار [و برپادارنده مصالح حیات انسان] تا از سوی خود [ستمکاران را] به عذابی سخت بیم دهد، و مؤمنانی را که کارهای شایسته انجام می دهند، مؤده دهد که برای آنان پاداشی نیکوست. 2

که در [کنار] آن پاداش نیکو جاودانه‌اند. 3

و [نیز] کسانی که گفتند: خدا [برای خود] فرزندی گرفته است، [به آتش دوزخ] بیم دهد. 4

برای آنان و پدرانشان بر این [سخن خرافی و بی پایه] هیچ دلیلی از دانش نیست [بلکه گفتارشان از روی نادانی است] چه بزرگ سخنی است که [از روی افترا] از دهانشان بیرون می آید؛ آنان جز دروغ نمی گویند. 5

یقیناً می خواهی اگر [این معاندان لجوج] به این سخن [که قرآن کریم است] ایمان نیاورند، خود را از شدت اندوه هلاک کنی!! 6

مسلماً ما آنچه را [از درخت، نبات، حیوان، دریا و دیگر آثار] روی زمین است، زینت زمین قرار دادیم تا آنان را آزمایش کنیم که کدامشان از جهت عمل نیکوترند. 7

و بی تردید ما آنچه را روی زمین است، سرانجام خاک بی گیاه خواهیم کرد. 8

آیا گمان کردی که اصحاب کهف و رقیم از نشانه های شگفت انگیز ما بودند؟ [چنین نیست؛ زیرا ما را در پهن دشت هستی نشانه هایی شگفت انگیزتر از اصحاب کهف است.] 9

[یاد کن] هنگامی که [آن] جوانان در غار پناه گرفتند و گفتند: ای پروردگار ما رحمتی از نزد خود به ما عطا کن، و برای ما در کارمان زمینه هدایتی فراهم آور.

10

پس سالیانی چند در آن غار، خواب را بر گوش هایشان چیره ساختیم. 11

سپس آنان را [از خواب] برانگیختیم تا مشخص کنیم کدام يك از آن دو گروه، مدت درنگشان را [در غار] به شمار می آورند؟ 12

ما خبر [عبرت آموز] شان را به درستی برای تو بیان می کنیم: آنان جوامردانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند، و ما بر هدایتشان افزودیم. 13

و دل هایشان را [با یقین به حقایق]، استوار ساختیم؛ آن گاه [که در برابر شرك و بت پرستی] به پا خاستند

و گفتند: پروردگار ما پروردگار آسمانها و زمین است، هرگز جز او معبودی را نمی خوانیم که اگر بخوانیم سخنی گزاف و دور از حق گفته ایم: 14

اینان قوم [نادان و بی منطق] ما هستند که به جای خدا معبودانی برگرفتند، چرا بر حقانیت معبودانشان دلیلی روشن نمی آورند؟ پس ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ بندد [که خدا دارای شریک است] کیست؟ 15

و [پس از مشورت و گفتگو با یکدیگر چنین گفتند:] اکنون که از آنان و آنچه غیر خدا می پرستند، کناره گرفته اید، پس در این غار پناه گیرید تا پروردگارتان از رحمتش بر شما بگستراند و در کارتان آسایش و آسانی فراهم آورد. 16

و خورشید را می بینی که وقتی طلوع می کند، از سمت راست غارشان متمایل می شود، و وقتی غروب می کند، سمت چپشان را ترک می کند، و آنان در محل وسیعی از آن غارند [که نسیم مطبوعش آنان را فرا می گیرد]؛ این از نشانه های [قدرت] خداست. خدا هر که را هدایت کند، راه یافته است و هر که را گمراه نماید، هرگز برای او یاور و دوست هدایت کننده ای نخواهی یافت. 17

و آنان را گمان می کنی که بیدارند، در حالی که خوابند، و آنان را به جانب راست و جانب چپ می گردانیم، و سگشان دو دستش را در آستانه غار گسترانیده است. اگر بر آنان آگاه می شدی از آنان روی برتافته و می گریختی و همه وجودت از [دیدن] آنان پر از ترس می شد. 18

و همان گونه [که با قدرت خود خوابشان کردیم، از خواب] بیدارشان نمودیم تا میان خود از یکدیگر [از حادثه اتفاق افتاده] بپرسند. گوینده ای از آنان گفت: چه مقدار [در خواب] مانده اید؟ [برخی] گفتند: یک روز یا پاره ای از روز را [در خواب] مانده ایم. [و برخی دیگر] گفتند: پروردگارتان به مقداری که [در خواب] مانده اید داناتر است، پس یکی از خودتان را با این پولتان به شهر روانه کنید و او باید با تأمل بنگرد کدام یک [از مغازه داران شهر] غذایش پاکیزه تر

ترجمه قرآن کریم، ص: 300

است؟ پس غذایی از آن برایتان بیاورد، و او باید [در رفت، برگشت و داد و ستد] نرمی و محبت نشان دهد و احدی را از حال شما آگاه نکند. 19

زیرا اگر بر شما دست یابند، سنگسارتان می کنند یا شما را به آیین خود برمی گردانند، و در آن صورت هرگز بر موانع و مشکلات پیروز نخواهید شد. 20

و این گونه [مردم آن شهر را به وسیله آن سکه قدیمی] از حال آنان آگاه کردیم تا بدانند که وعده خدا [در برانگیختن مردگان در روز قیامت] حق است و در پریا شدن قیامت هیچ تردیدی نیست. هنگامی که [کاشفان غار] میان خودشان در کار آنان نزاع داشتند، پس [یک گروه] گفتند: ساختمانی به روی [جایگاه] آنان بنا کنید [تا از دیده‌ها پنهان بمانند] البته پروردگارشان به آنان دانایتر است. ولی آنان که بر هدفشان [نسبت به اصحاب کهف] پیروز شدند، گفتند: مسلماً مسجدی بر روی [جایگاه] آنان بنا خواهیم کرد. 21

به زودی خواهند گفت: سه نفر بودند، چهارمین آنان سگشان بود. و می‌گویند: پنج نفر بودند، و ششمین آنان سگشان بود، در حالی که [این اظهار نظرهای بی‌دلیل] تیر به تاریکی انداختن است. و می‌گویند: هفت نفر بودند، هشتمین آنان سگشان بود. بگو: پروردگارم به شماره آنان آگاه‌تر است، جز اندکی کسی شماره آنان را نمی‌داند. بنابر این درباره آنان بحث مکن مگر بحثی ظاهر، و در مورد آنان از هیچ کس نظر نخواه. 22

و هرگز درباره چیزی مگو که من فردا آن را انجام می‌دهم، 23

مگر اینکه بگویی: ان شاء الله. و هرگاه [گفتن ان شاء الله را] از یاد بردی، پروردگات را یاد کن و بگو: امید است پروردگارم مرا به چیزی که از این به صواب و مصلحت نزدیک‌تر باشد راهنمایی کند. 24

[اصحاب کهف] سیصد سال در غارشان ماندند و نه سال به آن افزودند. 25

بگو: خدا به

ترجمه قرآن کریم، ص: 301

مدتی که ماندند دانایتر است، [برای اینکه] غیب آسمان‌ها و زمین ویژه اوست، چه بینا و شنواست، برای اهل آسمان‌ها و زمین سرپرست و یآوری جز او نیست و احدی را در فرمانروایی‌اش بر جهان هستی شریک نمی‌گیرد. 26

و آنچه از کتاب پروردگارت به تو وحی شده است بخوان. برای کلماتش تغییر دهنده‌ای نیست، و هرگز غیر او را پناهی نخواهی یافت. 27

با کسانی که صبح و شام پروردگارشان را می‌خوانند در حالی که همواره خشنودی او را می‌طلبند خود را شکیبیا دار، و در طلب زینت زندگی دنیا دیدگانت [از توجه] به آنان [به سوی ثروتمندان] برنگردد، و از کسی که دلش را [به سبب کفر و طغیان] از یاد خود غافل کرده‌ایم و از خواسته‌های نامشروعش پیروی کرده و کارش زیاده‌روی است، اطاعت مکن. 28

و بگو: [سخن] حق [که قرآن است] فقط از سوی پروردگار شماس؛ پس هر که خواست ایمان بیاورد، و هر که خواست کافر شود، به یقین ما برای ستمکاران آتشی آماده کرده‌ایم که سرپرده‌هایش بر آنان احاطه دارد، و اگر [از شدت تشنگی] درخواست کمک کنند با آبی چون مس گداخته که چهره‌ها را بریان می‌کند [به کمک خواهی آنان] جواب گویند، بد آشامیدنی و بد جایگاهی است. 29

مسلمان کسانی که ایمان آوردند و کارهای شایسته انجام دادند [پاداششان داده خواهد شد] زیرا ما پاداش کسانی را که کار نیکو کرده‌اند، تباه نمی‌کنیم. 30

برای آنان بهشت‌های جاودانی است که از زیر درختان [آن] نهرها جاری است، در حالی که در آنجا بر تخت‌ها تکیه دارند با دستبندهایی از طلا آراسته می‌شوند، و جامه‌هایی سبز از دیبای نازک و ستبر می‌پوشند، چه پاداش خوبی و چه آسایش گاه نیکویی. 31

و برای مشرکان [که از معبودان باطل دم می‌زنند و دل به دنیای فانی بسته‌اند] مثلی بزن: دو مرد را که به یکی از آنان دو باغ انگور

ترجمه قرآن کریم، ص: 302

دادیم و اطراف آن دو باغ را با درختان خرما پوشانیدیم و فاصله میان آن دو باغ را کشتزاری قرار دادیم؛ 32

هر يك از این دو باغ میوه‌اش را می‌داد و چیزی از آن میوه نمی‌کاست، و میان آن دو باغ، نهری [پر آب] روان کردیم. 33

و برای او میوه [فراوان] بود، پس [مغرورانه] به رفیقش در حالی که با او به گفتگو می‌نشست، گفت: من مال و ثروتم از تو بیشتر است و از جهت نفرات نیرومندترم. 34

در حالی که [به سبب غرور و عصیان] بر خویشتن ستمکار بود، به باغش وارد شد [و] گفت: گمان نمی‌برم که این باغ هرگز نابود شود؛ 35

و گمان نمی‌کنم که قیامت برپا شود، و اگر هم [بر فرض] مرا به پروردگارم بازگردانند، یقیناً در بازگشت، جایگاهی بهتر از این را خواهم یافت. 36

رفیقش در حالی که با او گفتگو می کرد به او گفت: آیا به آنکه تو را از خاک سپس از نطفه آفرید، آن گاه تو را به صورت مردی معتدل [از جهت آفرینش] درآورد، کافر شده‌ای؟ 37

من [اقرار قلبی دارم که] اوست خدا، پروردگار من و هیچ کس را با پروردگارم شریک نمی گیرم؛ 38

چرا وقتی به باغ خود وارد شدی نگفتی: آنچه خدا بخواهد [صورت می پذیرد] و هیچ نیرویی جز به وسیله خدا نیست؛ اگر مرا از جهت ثروت و فرزند کمتر از خودت می بینی. 39

امید است پروردگارم بهتر از باغ تو را به من عطا کند و از آسمان آسیبی حساب شده بر باغ تو فرستد تا به صورت زمینی صاف و بی گیاه و لغزنده شود؛ 40

یا آب آن در زمین فرو رود که هرگز نتوانی آن را به دست آوری. 41

[عاقبت آن مغرور مشرک، به عذاب خدا دچار شد] و تمام میوه‌هایش از بین رفت، پس در حالی که همه داربست‌ها فرو ریخته [و تالک‌ها روی آن بود] و در [حسرت] هزینه‌های [فراوانی که] متحمل شده بود دو دستش را زیر و رو می کرد، می گفت: ای کاش من احدی را با پروردگارم شریک نگرفته بودم. 42

و برایش گروهی نبود که او را در برابر خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 303

یاری دهند، و خودش هم قدرت نداشت که عذاب را از خود برطرف کند. 43

در آنجا [که گرفتاری از همه سو انسان را احاطه می کند] یاری دادن ویژه خدای به حق است. او از جهت پاداش بهتر و از نظر تأمین کردن عاقبت نیکوتر است. 44

و زندگی دنیا را برای آنان وصف کن که [در سرعت زوال و ناپایداری] مانند آبی است که آن را از آسمان نازل کنیم، پس گیاه زمین به وسیله آن [به طور انبوه و در هم پیچیده] بروید، [و طراوت و سرسبزی شگفت‌انگیزی پدید آورد] آن گاه [در مدتی کوتاه] خشک و ریز ریز شود که بادهای آن را به هر سو پراکنده کنند؛ و خدا بر هر کاری تواناست. 45

مال و فرزندان، آرایش و زیور زندگی دنیا هستند، ولی اعمال شایسته پایدار نزد پروردگارت از جهت پاداش بهتر و از لحاظ امید داشتن به آنها نیکوتر است. 46

و [یاد کن] روزی که کوه‌ها را [از محل استقرارشان] برانیم و نابود کنیم، و زمین را هموار و آشکار بینی، و همه آنان را [برای ورود به عرصه قیامت] جمع می‌کنیم، و هیچ يك از آنان را وانمی‌گذاریم. 47

و صف کشیده بر پروردگارت عرضه می‌شوند [به آنان گویند:] همانا [تنها] نزد ما آمدید، همان گونه که نخستین بار شما را [تنها] آفریدیم [شما در توانمندی ما نسبت به زنده کردن مردگان تردید داشتید]، بلکه می‌پنداشتید برای حسابرسی اعمال شما موعدی قرار نخواهیم داد. 48

کتاب [اعمال] هر کسی [در برابر دیدگانش] نهاده می‌شود، پس مجرمان را می‌بینی که از آنچه در آن است هراسانند و می‌گویند: ای وای بر ما، این چه کتابی است که هیچ عمل کوچک و بزرگی را فرو نگذاشته است مگر آنکه آن را به حساب آورده؟! و هر عملی را انجام داده‌اند حاضر می‌یابند، و پروردگارت به هیچ کس ستم نخواهد کرد.

49

و [یاد کن] هنگامی که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید. پس همه سجده کردند، جز ابلیس که از گروه جن بود، پس او از دایره فرمان پروردگارش بیرون رفت. [با این حال] آیا او و نسلش را به جای من سرپرست و یاور خود می‌گیرید، در حالی که آنها دشمن شمايند؟! [ابلیس و نسلش] برای ستمکاران، بد جایگزینی [به

ترجمه قرآن کریم، ص: 304

جای خدا] هستند. 50

من ابلیس و نسلش را در آفرینش آسمان‌ها و [در پدید آوردن] زمین و در آفرینش خودشان شاهد و گواه نگرفتم [تا یاریم دهند]؛ و من گمراه‌کنندگان را یار و مددکار خود نگرفته‌ام. 51

و [یاد کن] روزی را که [خدا به مشرکان] می‌گوید: کسانی [چون فرشتگان، جن و بت‌ها را] که می‌پنداشتید شریکان من [در قدرت و ربوبیت] هستند، صدا بزنید [تا شما را از عذاب نجات دهند] پس آنان را صدا می‌زنند، ولی پاسخشان را نمی‌دهند و میان آنان و معبودهایشان هلاکت گاهی قرار می‌دهیم [که هر نوع رابطه‌ای را بین آنان ناممکن خواهد ساخت].

52

مجرمان آتش را می بینند و یقین می کنند که در آن خواهند افتاد و راه بازگشتی از آن نمی یابند. 53

بی تردید در این قرآن از هر گونه مثلی برای مردم بیان کردیم [ولی مردم به انکار آنها برخاستند]؛ و انسان از هر چیزی [با اصرار بر يك اعتقاد بی پایه] برخوردش [خصمانه تر و] ستیزه جو تر است. 54

و هنگامی که هدایت به سوی مردم آمد، چیزی مانع ایمان آوردن آنان و درخواست آمرزش از پروردگارشان نشد، مگر [کبر و دشمنی آنان با حق که در چنان فضایی آکنده از کبر و دشمنی گویی انتظار می بردند] که روش های [جاری ما در عذاب] پیشینیان [متکبر کفر پیشه] به سراغشان آید، یا عذاب رویاروی به آنان رسد [تا آن زمان ایمان بیاورند و درخواست آمرزش کنند].

55

و ما پیامبران را جز مؤدبرسان و بیم دهنده نمی فرستیم، و آنان که کافرنند با سخن باطل، ستیزه جویی می کنند تا به وسیله آن حق را تباه کنند! و آیات من و عذاب هایی که به آن بیمشان داده اند، به مسخره گرفتند. 56

و ستمکارتر از کسی که به وسیله آیات پروردگارش پندش دهند کیست؟ ولی از آنها روی برگرداند و دست آورد پیشین خود را [که کفر و ستیز با حق است] فراموش کند؟ به راستی ما بر دل های آنان پوشش هایی قرار داده ایم تا قرآن را نفهمند، و در گوش هایشان سنگینی نهادیم [تا آن را نشنوند]؛ و اگر آنان را به راه هدایت فراخوانی، هرگز و هیچ گاه هدایت نیابند.

57

و پروردگارت بسیار آمرزنده [و] صاحب رحمت است. اگر می خواست آنان را به کیفر گناهانی که مرتکب شده اند مؤاخذه کند، قطعاً در عذابشان شتاب می نمود [اما چنین نمی کند]، بلکه آنان را وعده گاهی است که هرگز در برابر آن کمترین پناهگاهی نخواهند یافت. 58

و آن شهرها [پی که داستانشان را

ترجمه قرآن کریم، ص: 305

بر تو خواندم] هنگامی که اهل آنها [با کفر و تکذیب آیات خدا] به خود ستم ورزیدند، هلاکشان کردیم، و برای هلاکشان وقتی معلوم مقرر نمودیم. 59

و [یاد کن] هنگامی که موسی به جوان [خدمت گزار] خود گفت: همواره می‌روم تا به محل برخورد آن دو دریا برسم [چه اینکه زود برسم] یا روزگاری طولانی به سفرم ادامه دهم، [در هر حال می‌روم تا برای تحصیل دانش بیشتر، عبد صالح حق را بیامم].

60

هنگامی که به محل برخورد دو دریا رسیدند، ماهی خود را [که برای خوردن فراهم کرده بودند] از یاد بردند، [آن] ماهی راه خود را [به حالتی سراسیمه] در دریا پیش گرفت. 61

وقتی [از آنجا] گذشتند، موسی به خدمت گزارش گفت: غذای صبح گاهی ما را بیاور که از این سفرمان خستگی بسیار دیدم. 62

خدمت گزارش گفت: آیا ندانستی چون کنار آن سنگ جای گرفتیم، من ماهی را از یاد بردم و آن با وضعی شگفت‌انگیز راه خود را در دریا گرفت و رفت، و جز شیطان از خاطرم نبرد که آن را به یاد داشته باشم. 63

موسی گفت: این [جای فراموش کردن ماهی] همان است که ما در طلبش بودیم. پس با بی گرفتن جای پای خود [از راهی که آمده بودند] برگشتند. 64

آنجا بنده‌ای از بندگان ما را یافتند که او را از نزد خود رحمتی داده و از پیشگاه خود دانشی ویژه به او آموخته بودیم. 65

موسی به او گفت: آیا [اذن می‌دهی که] من تو را [به این هدف] پیروی کنم که از آنچه به تو آموخته‌اند، مایه رشدی به من بیاموزی؟ 66

گفت: [ای موسی!] تو هرگز نمی‌توانی بر همراهی من شکیبایی ورزی. 67

و چگونه می‌توانی بر چیزی که به آن احاطه [علمی] نداری شکیبایی ورزی؟ 68

گفت: اگر خدا بخواهد، مرا شکیبایا خواهی یافت، و هیچ فرمانی را از تو مخالفت نخواهم کرد. 69

گفت: [ای موسی!] اگر دنبال من آمدی، از هیچ چیز از من می‌پرسی تا خودم درباره [حقیقت] آن با تو آغاز سخن کنم.

70

پس هر دو به راه افتادند تا وقتی که در کشتی سوار شدند، او شکافی در

ترجمه قرآن کریم، ص: 306

کشتی ایجاد کرد. موسی گفت: آیا آن را شکافی تا سرنشینانش را غرق کنی؟ به راستی که کاری بسیار زشت کردی! 71

گفت: [ای موسی!] آیا نگفتم که تو هرگز نمی توانی بر همراهی من شکیبایی ورزی؟ 72

گفت: مرا بر آنچه از یاد بردم، مؤاخذه مکن و در کارم به من سخت مگیر. 73

آنگاه [هر دو] به راه افتادند تا [زمانی که] به نوجوانی برخوردند؛ و [بنده ما] او را کشت. موسی گفت: آیا شخص بی گناهی را بدون آنکه کسی را کشته باشد، کشتی؟ به راستی که کاری بسیار ناپسند مرتکب شدی! 74

گفت: [ای موسی!] آیا نگفتم تو هرگز نمی توانی بر همراهی من شکیبایی کنی؟

75

گفت: بعد از این اگر چیزی از تو پرسیدم، دیگر با من مصاحبت مکن [برای آنکه] از جانب من به عذر قابل قبولی رسیده ای [و برای جدا شدن از من دلیل قاطعی داری]. 76

پس [هر دو] به راه افتادند تا هنگامی که به مردم شهری رسیدند، از مردمش خوراک خواستند و آنان از اینکه آن دو را مهمان کنند، خودداری کردند. پس در آن شهر دیواری یافتند که می خواست فرو ریزد، او آن را [به گونه ای] استوار کرد [که فرو نریزد]. موسی گفت: اگر می خواستی برای تعمیر آن دیوار، مزدی می گرفتی [که برای خود خوراک فراهم آوریم].

77

گفت: [ای موسی!] اکنون زمان جدایی میان من و توست؛ به زودی تو را به تفسیر آنچه نتوانستی بر آن شکیبایی ورزی آگاه می کنم. 78

اما آن کشتی از بینوایانی بود که [با آن] در دریا کار می کردند و در برابرشان پادشاهی بود که هر کشتی بی عیبی را غاصبانه تصرف می کرد، من خواستم معیوبش کنم [تا به دست آن ستم گر نیفتد]. 79

و اما [آن] نوجوانی [که او را گشتم]، پدر و مادرش مؤمن بودند، ترسیدم که آن دو را [در آینده] به طغیان و کفر بکشاند.

ترجمه قرآن کریم، ص: 307

80

به این خاطر خواستیم پروردگارشان پاک‌تر و مهربان‌تر از او را به آنان عوض دهد. 81

و اما آن دیوار از دو نوجوان یتیم در این شهر بود، و زیرش گنجی متعلق به آن دو قرار داشت، و پدرشان مردی شایسته بود، پروردگارت خواست که آن دو یتیم به حد رشد رسند و گنجشان را به سبب مهر [ی که] پروردگارت [به آن دو] داشت بیرون آورند؛ و من این را از پیش خود انجام ندادم. این است تفسیر آنچه نتوانستی بر آن شکیبایی ورزی. 82

و از تو درباره ذوالقرنین می‌پرسند بگو: به زودی بخشی از سرگذشت او را [به وسیله آیاتی از قرآن] برای شما می‌خوانم.

83

ما به او در زمین، قدرت و تمکّن دادیم و از هر چیزی [که برای رسیدن به هدف‌هایش نیازمند به آن بود] وسیله‌ای به او عطا کردیم. 84

پس [با توسل به وسیله،] راهی را [برای سفر به غرب] دنبال کرد. 85

تا زمانی که به محل غروب خورشید رسید [منظره غروب] خورشید را چنین یافت که در چشمه‌ای گرم و لجن‌آلود غروب می‌کند، و نزد آن قومی را یافت [که فساد و ستم می‌کردند]. گفتیم: ای ذوالقرنین! یا [این قوم را به کیفر فساد و ستمشان] عذاب می‌کنی و یا در میانشان شیوه‌ای نیک در پیش می‌گیری. 86

ذوالقرنین گفت: اما هر که ستم کرده عذابش می‌کنیم، آن گاه او را به سوی پروردگارش بازمی‌گردانند پس او را عذابی سخت خواهد کرد. 87

و اما هر که ایمان آورده و کار شایسته انجام داده است، پس بهترین پاداش برای اوست، و ما هم از سوی خود تکلیفی آسان به او خواهیم داد. 88

[باز هم با توسل به وسیله] راهی را [برای سفر به شرق] دنبال کرد. 89

تا زمانی که به محل طلوع خورشید رسید، آن را یافت که بر قومی طلوع می کند که در برابر آن پوششی [از مسکن و لباس] برای آنان قرار نداده ایم. 90

[سرگذشت ذوالقرنین و ملت ها] این گونه [بود]، و یقیناً ما به آنچه [از وسایل و امکانات مادی و معنوی] نزد او بود، احاطه [علمی] داشتیم. 91

سپس [با توسل به وسیله،] راهی را [برای سفر دیگر] دنبال کرد. 92

تا زمانی که میان دو کوه رسید، نزد آن دو کوه، قومی را یافت که هیچ سخنی را به آسانی نمی فهمیدند. 93

[آنان با رمز و اشاره و با هر وسیله ای که ممکن بود] گفتند:

ترجمه قرآن کریم، ص: 308

ای ذوالقرنین! یأجوج و مأجوج [با کشتن و غارت و تخریب] در این سرزمین فساد می کنند؛ آیا می پذیری که ما مزدی برایت قرار دهیم تا میان ما و آنان سدّی بسازی؟ 94

گفت: آنچه پروردگارم مرا در آن تمکّن و قدرت داده [از مزد شما] بهتر است؛ پس شما مرا با نیروی یاری دهید [تا] میان شما و آنان سدّی استوار قرار دهم. 95

برای من قطعه های [بزرگ] آهن بیاورید [و در شکاف این دو کوه بریزید، پس آوردند و ریختند] تا زمانی که میان آن دو کوه را هم سطح و برابر کرد، گفت: [در کوره ها] بدمید تا وقتی که آن [قطعه های آهن] را چون آتش سرخ شده کرد. گفت: برایم مس گداخته شده بیاورید تا روی آن بریزم. 96

[هنگامی که سد ساخته شد] یأجوج و مأجوج نتوانستند بر آن بالا روند، و نتوانستند در آن رخنه ای وارد کنند. 97

[ذوالقرنین پس از پایان یافتن کار سد] گفت: این رحمتی است از پروردگار من، ولی زمانی که وعده پروردگارم فرا رسد، آن را درهم کوبد [و به صورت خاکی مساوی با زمین قرار دهد]، و وعده پروردگارم حق است. 98

در آن روز که برخی با برخی دیگر درهم و مخلوط موج می زنند، رهایشان می کنیم و در صور دمیده شود، پس همه آنان را [در عرصه قیامت] جمع می کنیم. 99

و دوزخ را در آن روز [به صورتی بسیار ترسناک] برای کافران آشکار می کنیم. 100

همان کسانی که دیده [بصیرت] شان از یاد من در پرده [غفلت] بود، و نمی توانستند [سخن خدا را] بشنوند.

101

آیا کسانی که کافزند، نداشته اند که بندگانم را، به جای من سرپرستان خود می گیرند [برای آنان در دنیا و آخرت کاری انجام می دهند؟! چنین نیست قطعاً] ما دوزخ را برای پذیرایی کافران آماده کرده ایم. 102

بگو: آیا شما را از زیانکارترین مردم از جهت عمل آگاه کنم؟ 103

[آنان] کسانی هستند که کوششان در زندگی دنیا به هدر رفته [و نابود شده است] در حالی که خود می پندارند، خوب عمل می کنند. 104

آنان کسانی هستند که آیات و لقاء پروردگارش را منکر شدند، در نتیجه اعمالشان تباه و بی اثر شده است، پس روز قیامت میزانی برای [محاسبه اعمال] آنان برپا نمی کنیم. 105

این است [وضع و حال زیانکاران] به سبب آنکه کفر ورزیدند و آیات

ترجمه قرآن کریم، ص: 309

من و پیامبرانم را به مسخره گرفتند. 106

مسلمان کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، بهشت های فردوس جای پذیرایی آنان است. 107

در آن جاودانه اند و از آن درخواست انتقال به جای دیگر نمی کنند. 108

بگو: اگر دریا برای [نوشتن] کلمات پروردگارم [که مخلوقات او هستند] مرکب شود، پیش از آنکه کلمات پروردگارم پایان یابد، یقیناً دریا پایان می یابد، و اگرچه مانند آن دریا را به کمک بیاوریم. 109

بگو: جز این نیست که من هم بشری مانند شمایم که به من وحی می شود: بر این که معبود شما فقط خدای یکتاست؛ پس کسی که لقاء پروردگار را امید دارد، باید کاری شایسته انجام دهد و هیچ کس را در پرستش پروردگار شریک نکند. 110

سوره مریم

19- مکی 98 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

کهیصص 1

[آیاتی که بر تو خوانده می شود] یاد رحمت پروردگارت بر بنده اش زکریاست. 2

هنگامی که پروردگارش را با دعایی پنهان خواند 3

گفت: ای پروردگار من به راستی استخوانم سست شده و [موی] سرم از پیری سپید گشته، و ای پروردگارم! هیچ گاه درباره دعا به پیشگاهت [از اجابت] بی بهره نبودم. 4

و همانا من پس از خود از خویشاوندانم بیمناکم، و همسرم [از شروع زندگی] نازا بوده است، پس مرا از سوی خود فرزندی عطا کن. 5

که از من و خاندان یعقوب ارث ببرد، و او را ای پروردگارم! [از هر جهت] مورد رضایت [خود] قرار ده.

6

ای زکریا! ما تو را به پسری که نامش یحیی است مژده می دهیم، که پیش از این همنامی برای او قرار نداده ایم. 7

گفت: ای پروردگارم! چگونه

ترجمه قرآن کریم، ص: 310

برایم پسری خواهد بود در حالی که همسرم نازا بوده و خود نیز از پیری به فرتوتی رسیده ام؟! 8

[فرشته وحی به او] گفت: چنین است [که گفتی، ولی] پروردگارت فرمود: این [کار] بر من آسان است، و همانا تو را پیش از این در حالی که چیزی نبودی آفریدم. 9

گفت: ای پروردگارم! برای من نشانه‌ای قرار ده. گفت: نشانه تو این است که سه شبانه‌روز در حالی که سالم هستی، قدرت سخن گفتن با مردم را نخواهی داشت. 10

پس [به دنبال ناتوانی از سخن گفتن] از عبادتگاهش به سوی قومش بیرون آمد و به آنان اشاره کرد که صبح و شام خدا را تسبیح گویند. 11

ای یحیی! کتاب را به جدّ و جهد «اعتقادی و عملی» بگیر؛ و به او در حالی که کودک بود حکمت دادیم. 12

و از سوی خود به او مهرورزی [به همه مردم] و پاکی عطا کردیم و همواره پرهیزکار بود. 13

و نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود و خودخواه و نافرمان نبود. 14

و بر او سلام باد روزی که زاده شد، و روزی که می‌میرد، و روزی که زنده برانگیخته می‌شود. 15

و در این کتاب [سرگذشتِ] مریم را یاد کن هنگامی که از خانواده‌اش [در] مکان شرقی کناره گرفت. 16

و جدا از آنان پرده‌ای برای خود قرار داد، و ما روح خود را به سوی او فرستادیم، پس برای او [به صورت] بشری خوش اندام و معتدل نمودار شد.

17

مریم گفت: همانا من از تو به [خدای] رحمان پناه می‌برم، اگر پرهیزکار هستی [از من فاصله بگیر]. 18

گفت: جز این نیست که من فرستاده پروردگار تو هستم برای آنکه پسری پاك و پاکیزه به تو ببخشم. 19

گفت: چگونه برای من پسری خواهد بود در حالی که نه هیچ بشری با من ازدواج کرده است و نه بدکاره بوده‌ام. 20

گفت: چنین است [که گفتی، ولی] پروردگارت فرموده است: این کار بر من آسان است و [فرزندی بدون ازدواج به او بخشیدن] برای این

ترجمه قرآن کریم، ص: 311

[است] که او را نشانه‌ای [از قدرت خود] برای مردم و رحمتی از سوی خود قرار دهیم؛ و این کار شدنی است. 21

پس به عیسی باردار شد و به خاطر او در مکانی دور کناره گرفت. 22

آن گاه درد زاییدن، او را به ناچار به جانب درخت خرما کشانید؛ [در آن حال] گفت: ای کاش پیش از این مرده بودم و یکسره از خاطره‌ها فراموش می‌شدم. 23

پس کودک از زیر [پای] او ندایش داد: غمگین مباش که پروردگارت از زیر [پای] تو نهر آبی پدید آورده است [تا بیاشامی و شستشو کنی]. 24

و تنه خرما را به سوی خود حرکت ده تا برایت خرمای تازه و چیده بریزد. 25

مریم! [از آن خرما] بخور و [از آن نهر] بیاشام و خاطرت را خوش دار، و اگر از مردم کسی را دیدی [که درباره نوزادت پرسید] بگو: من برای [خدای] رحمان روزه [سکوت] نذر کرده‌ام، بنابراین امروز با هیچ انسانی سخن نخواهم گفت.

26

آن گاه نوزاد را در حالی که [در آغوشش] حمل می‌کرد، نزد قومش آورد.

گفتند: ای مریم! به راستی که تو کاری شگفت [و ناپسندی] مرتکب شده‌ای.

27

ای خواهر هارون! نه پدرت مرد بدی بود و نه مادرت بدکاره بود [این طفل را از کجا آورده‌ای؟] 28

مریم به نوزاد اشاره کرد [که از او پرسید]. گفتند:

چگونه با کودکی که در گهواره است سخن بگوییم؟! 29

نوزاد [از میان گهواره] گفت: بی‌تردید من بنده خدایم، به من کتاب عطا کرده و مرا پیامبر قرار داده است. 30

و هر جا که باشم بسیار پر بهره و سودمندم نموده و تا زنده‌ام به نماز و زکات سفارشم کرده است. 31

و نسبت به مادرم نیکوکار [و خوش‌رفتار] گردانیده و خودخواه و تیره‌بختم قرار نداده است. 32

و سلام بر من روزی که زاده شدم، و روزی که می میرم، و روزی که زنده برانگیخته می شوم. 33

این

ترجمه قرآن کریم، ص: 312

است عیسی بن مریم، همان قول حق که [یهود و نصاری] درباره او در تردیدند. 34

خدا را نسزد که هیچ فرزندی [برای خود] برگیرد او منزّه است؛ چون پدید آمدن چیزی را اراده کند، فقط به آن می گوید: باش، پس بی درنگ موجود می شود. 35

[عیسی گفت:] بی تردید خدا [ی یکتا] پروردگار من و شماست؛ پس او را بپرستید [که] این راهی مستقیم است. 36
ولی گروههایی از میان آنان [درباره عیسی] اختلاف کردند، پس وای بر کسانی که [با افراط در شأن عیسی] کافر شدند، از حضور در روزی بزرگ! 37

آنان روزی که به سوی ما می آیند [نسبت به حقایق] چه شنوا و بینا می شوند، ولی امروز ستمکاران در گمراهی آشکارند. 38

و آنان را از روز حسرت - آن گاه که کار از کار بگذرد - بترسان، که اینان در بی خبری [شدیدی] هستند و ایمان نمی آورند. 39

یقیناً ما میم که زمین و همه کسانی را که روی آن قرار دارند به میراث می بریم و [همه] به سوی ما بازگردانده می شوند.

40

در این کتاب، [سرگذشت] ابراهیم را یاد کن، یقیناً او بسیار راستگو و پیامبر بود. 41

آن گاه که به پدرش [که عمو یا پدرخوانده اش بود] گفت: چرا چیزی را که نمی شنود و نمی بیند و نمی تواند هیچ گزندی را از تو برطرف کند می پرستی؟! 42

پدرم! همانا برای من [از طریق وحی] دانشی آمده که تو را نیامده؛ بنابراین از من پیروی کن تا تو را به راهی راست راهنمایی کنم. 43

پدرم! شیطان را مپرست؛ زیرا شیطان همواره نسبت به خدا نافرمان است. 44

پدرم! به یقین می‌ترسم که عذابی از سوی [خدای] رحمان به تو برسد، و در نتیجه همنشین شیطان شوی. 45

گفت: ای ابراهیم! آیا تو از معبودهای من

ترجمه قرآن کریم، ص: 313

روی گردانی؟ اگر [از بت ستیزی] باز نایستی، قطعاً تو را سنگسار می‌کنم، و [تا از من آسیبی به تو نرسیده] زمانی

طولانی از من دور شو. 46

ابراهیم گفت: سلام بر تو، به زودی از پروردگارم برای تو آمرزش می‌خواهم؛ زیرا او همواره نسبت به من بسیار نیکوکار و مهربان است. 47

و من از شما و معبودانی که به جای خدا می‌خوانید کناره می‌گیرم و پروردگارم را می‌خوانم، امید است در خواندن پروردگارم [از اجابت او] بی‌بهره نباشم. 48

هنگامی که از آنان و آنچه جز خدا می‌پرستیدند، کناره گرفت، اسحاق و یعقوب را به او بخشیدم و هر يك را پیامبر قرار دادیم. 49

و به آنان از رحمت خود بخشیدم، و برای آنان [در میان مردم] نامی نیک قرار دادیم. 50

در این کتاب، [سرگذشت] موسی را یاد کن، بی‌تردید او انسانی خالص شده و فرستاده‌ای پیامبر بود. 51

و او را از جانب راست [کوه] طور ندا کردیم، و او را در حالی که با وی راز گفتیم، مقرب خود قرار دادیم. 52

و از رحمت خود برادرش هارون را که دارای مقام پیامبری بود، به او بخشیدم. 53

و در این کتاب، [سرگذشت] اسماعیل را یاد کن، که او وفاکننده به عهد و فرستاده‌ای پیامبر بود. 54

و همواره خانواده‌اش را به نماز و زکات فرمان می‌داد، و نزد پروردگارش پسندیده بود. 55

و در این کتاب، [سرگذشت] ادريس را یاد کن، که او بسیار راستگو و پیامبر بود. 56

و او را به جایگاه بلندی ارتقا دادیم. 57

اینان کسانی از پیامبران بودند که خدا به آنان نعمت داد، از نسل آدم و از نسل کسانی که با نوح در کشتی سوار کردیم و از نسل ابراهیم و اسرائیل و از کسانی که آنان را هدایت کردیم و برگزیدیم؛ هنگامی که آیات [خدای] رحمان بر آنان خوانده می‌شد، سجده کنان و گریان به رو می‌افتادند. 58

سپس بعد از آنان نسلی جایگزین [آنان] شد که نماز را ضایع کردند و از شهوات پیروی نمودند؛ نهایتاً [کیفر] گمراهی خود را [که

ترجمه قرآن کریم، ص: 314

عذاب در دناك است] خواهند دید. 59

مگر آنان که توبه کرده و ایمان آورده و کار شایسته انجام داده‌اند، پس آنان به بهشت درآیند و ذره‌ای مورد ستم قرار نمی‌گیرند. 60

بهشت‌های جاویدی که [خدای] رحمان به بندگانش وعده داده در حالی که اکنون از نظرها پنهان است، یقیناً وعده خدا آمدنی است. 61

در آنجا کلام بیهوده‌ای نمی‌شنوند، بلکه آنچه می‌شنوند فقط سلام و درود است؛ و در آنجا صبح و شام، رزقشان برای آنان [آماده] است. 62

این است بهشتی که به هر کس از بندگان خود که پرهیزکار باشد به میراث می‌دهیم. 63

و [ای رسول خدا! ما فرشتگان] جز به فرمان پروردگارت نازل نمی‌شویم. [آگاهی به] آنچه مربوط به آینده ماست و آنچه مربوط به گذشته ماست و آنچه میان گذشته و آینده است ویژه اوست؛ و پروردگارت هیچ‌گاه فراموشکار نیست. 64

[اوست] پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آن دو قرار دارد؛ پس او را پُرس و بر پرستیدنش شکیا باش. آیا برای او همنامی می‌دانی [که او هم پروردگار آسمان‌ها و زمین باشد؟!]. 65

و انسان می‌گوید: آیا زمانی که بمیرم به راستی زنده [از خاك] بیرونم می‌آورند؟ 66

آیا انسان به یاد نمی آورد [و توجه ندارد] که ما او را پیش از این در حالی که چیزی نبود، آفریدیم. 67

پس به پروردگارت سوگند، آنان را [که بدون دلیل و از روی نادانی منکر زنده شدن مردگانند] با شیاطین محشور می کنیم، سپس آنان را در حالی که به زانو درآمده اند گرداگرد دوزخ حاضر خواهیم کرد. 68

آن گاه از هر گروهی، آنان که بر خدای رحمان عاصی بوده اند، بیرون می کشیم. 69

سپس ما به کسانی که برای سوختن در دوزخ سزاوارترند داناییم. 70

و هیچ کس از شما نیست مگر آنکه وارد دوزخ می شود، [ورود همگان به دوزخ] بر پروردگارت مسلم است. 71

آنگاه آنان را که [از کفر و شرک و فساد و گناه] پرهیز کردند، نجات می دهیم،

ترجمه قرآن کریم، ص: 315

و ستمکاران را که به زانو درافتاده اند، در دوزخ رها می کنیم. 72

و هنگامی که آیات روشن ما را بر آنان می خوانند، کافران به آنان که ایمان آورده اند، می گویند: کدام يك از ما دو گروه، جایگاهش [از جهت مادی] بهتر و مجلس انسش [از لحاظ اجتماعی و سیاسی] نیکوتر است؟ 73

و چه بسیار اقوامی را پیش از آنان هلاک کردیم که لوازم زندگی بهتر و ظاهری خوش نما تر داشتند.

74

بگو: آنان که در گمراهی قرار دارند، باید [خدای] رحمان [بر پایه سنت جاری خود] به آنان مهلتی معین دهد، تا زمانی که آنچه را به آنان وعده داده اند ببینند، یا عقوبت و شکنجه [در دنیا] را یا عذاب قیامت را؛ پس به زودی خواهند دانست چه کسی جایگاهش بدتر و سپاهش ناتوان تر است؟! 75

و آنان که هدایت یافته اند، خدا بر هدایتشان می افزاید، و اعمال شایسته پایدار نزد پروردگارت از جهت پاداش بهتر و از لحاظ بازدهی نیکوتر است. 76

آیا کسی که به آیات ما کافر شد دیدی؟ همان که گفت: [به خاطر انتخاب آیین شرک و کفر] به من مال و اولاد بسیار داده خواهد شد؟ 77

آیا [او درباره رسیدن به مال و اولاد بسیار] بر غیب آگاهی یافته، یا پیمانی [بر این عطای فراوان] از سوی [خدای] رحمان دریافت نموده است؟ 78

این چنین نیست [که او می گوید]، ما به زودی آنچه را می گوید [در پرونده عملش] خواهیم نوشت و عذابش را همواره ادامه خواهیم داد. 79

و آنچه را که [از مال و فرزند] به زیان می آورد [بامرگش] از او به میراث می بریم، و تنها نزد ما خواهد آمد. 80

و به جای خدا معبودانی گرفتند تا برای آنان مایه عزت و توانمندی باشد. 81

چنین نیست، به زودی [آن معبودان] پرستش آنان را انکار می کنند و دشمنشان خواهند شد. 82

آیا ندانسته ای که ما شیطان ها را بر کافران فرستادیم تا آنان را به شدت به سوی گناهان و شهوات برانگیزند. 83

بنابراین بر [شکست و هلاکت] آنان شتاب مکن، ما [همه اعمال و رفتار حتی لحظات عمرشان را] به دقت شماره می کنیم [تا مهلتشان تمام شود و به کیفر آنچه همواره مرتکب می شدند، برسند]. 84

[باد کن] روزی که پرهیزکاران را به میهمانی

ترجمه قرآن کریم، ص: 316

[خدای] رحمان جمع می کنیم. 85

و مجرمان را تشنه به سوی دوزخ می رانیم. 86

[شفیعان در آن روز] قدرت بر شفاعت ندارند مگر کسانی [مانند پیامبران، امامان، فرشتگان و اولیا] که از نزد [خدای] رحمان، پیمانی [بر اذن شفاعت] گرفته باشند. 87

و [مشرکان] گفتند: [خدای] رحمان برای خود فرزندی گرفته است. 88

به راستی که چیزی بسیار زشت و نسبتی بس ناروا [به میان] آورده اید. 89

نزدیک است آسمان‌ها از این [ادعای بی‌اصل] پاره پاره شوند، و زمین بشکافد، و کوه‌ها به شدت در هم بشکنند و فرو ریزند!! 90

به خاطر آنکه برای [خدای] رحمان فرزندی ادعا کرده‌اند. 91

و [خدای] رحمان را نسزد که فرزندی اختیار کند. 92

هیچ کس در آسمان‌ها و زمین نیست مگر اینکه [ذاتاً] بنده [و مملوک] به سوی [خدای] رحمان می‌آید. 93

به یقین همه آنان را [با قدرت و دانشش فراگرفته و] احاطه نموده و درست و دقیق شماره کرده است. 94

و روز قیامت همه آنان تنها به پیشگاه او می‌آیند. 95

قطعاً کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، به زودی [خدای] رحمان برای آنان [در دل‌ها] محبتی قرار خواهد داد. 96

جز این نیست که ما این [قرآن] را بر زبان تو آسان ساختیم تا به وسیله آن پرهیزکاران را مژده دهی و مردم ستیزه‌جو را بترسانی. 97

و چه بسیار ملت‌ها را پیش از آنان [به سبب طغیان‌شان] هلاک کردیم. آیا کسی از آنان را می‌یابی، یا هیچ صدایی [گرچه بسیار] آهسته از آنان می‌شنوی؟ 98

سوره طه

20- مکی 135 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

طه 1

ما قرآن را بر تو نازل نکردیم تا به مشقت و زحمت افتی؛ 2

[بلکه آن را نازل کردیم] تا برای کسی که [از خدا] می ترسد، زمینه توجه و یادآوری باشد.

ترجمه قرآن کریم، ص: 317

3

آری به تدریج از سوی کسی نازل شده که زمین و آسمانهای بلند را آفریده است. 4

[خدای] رحمان بر تخت فرمانروایی و تدبیر امور آفرینش مسلط است. 5

آنچه در آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو و آنچه زیر زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست. 6

و اگر سخن خود را با صدای بلند آشکار کنی [یا پنهان بداری، برای خدا یکسان است]؛ زیرا او پنهان و پنهانتر را می داند. 7

خدای یکتاست که جز او هیچ معبودی نیست، نیکوترین نامها فقط ویژه اوست. 8

آیا سرگذشت موسی به تو رسیده است؟

9

هنگامی که آتشی دید، پس به خانواده اش گفت: درنگ کنید؛ بی تردید من آتشی دیدم [می روم] شاید شعله ای از آن را برایتان بیاورم یا نزد آتش [برای پیدا کردن راه] راهنمایی بیام. 10

چون به آن آتش رسید ندا داده شد: ای موسی! 11

به یقین این منم پروردگار تو، پس کفش خود را از پایت بیفکن؛ زیرا تو در وادی مقدس طوی هستی. 12

من تو را [به پیامبری] برگزیدم، پس به آنچه وحی می شود، گوش فرا دار. 13

همانا! من خدایم که جز من معبودی نیست، پس مرا پرست و نماز را برای یاد من برپا دار. 14

بی تردید قیامت که می خواهیم زمان وقوعش را پنهان بدارم، آمدنی است، تا هر کس را برابر کوششی که می کند، پاداش دهند. 15

پس مبدا آن که از خواسته های نامشروعش پیروی کرده و [به این سبب] به قیامت ایمان ندارد، تو را [از توجه به آن] باز دارد که هلاک می شوی. 16

ای موسی! این [قطعه چوب] در دست راست چیست؟ 17

گفت: این عصای من است، بر آن تکیه می زنم، و با آن برگ درختان را برای گوسفندانم فرو می ریزم و مرا در آن نیازهای دیگری هم هست. 18

خدا فرمود: ای موسی! آن را بیفکن. 19

پس آن را افکند، ناگهان ماری عظیم شد که به سرعت می شتافت. 20

خدا فرمود: آن را بگیر و مترس که بی درنگ آن را به کیفیت اولش باز می گردانیم.

ترجمه قرآن کریم، ص: 318

21

و دستت را در گریبان کن تا بدون هیچ عیبی [چون برص و پیری] سفید و درخشان بیرون آید، [آن] معجزه ای دیگر است. 22

تا برخی از بزرگترین معجزات خود را به تو نشان دهیم. 23

به سوی فرعون برو؛ زیرا او [در برابر خدا] سرکشی کرده است. 24

گفت: ای پروردگارم! سینه ام را [برای تحمل این وظیفه سنگین] گشاده گردان، 25

و کارم را برلم آسان ساز، 26

و گریهی را [که مانع روان سخن گفتن من است] از زبانم بگشای، 27

[تا] سخنم را بفهمند، 28

و از خانواده‌ام دستیاری برانم قرار ده، 29

هارون، برادرم را 30

پشتم را به او محکم کن، 31

واو را در کارم شریک گردان، 32

تا تو را [در میان مشرکان از داشتن شریک] به شدت تنزیه کنیم، 33

و بسیار به یادت باشیم، 34

بی‌تردید تو به ما بینایی. 35

خدا فرمود: ای موسی! به یقین خواسته‌ات به تو عطا شد. 36

و پیش از این یک بار دیگر هم به تو احسان کردم. 37

آن زمان که به مادرت آنچه را که باید الهام می‌شد، الهام نمودم؛ 38

که او را در صندوق بگذار، و به دریا بینداز تا دریا او را به ساحل اندازد، تا دشمن من و دشمن او، وی را برگیرد.

و محبوبيتی از سوی خود بر تو انداختیم تا [همگان به تو علاقه و محبت ورزند و آنچه را انجام دادم برای این بود که] با مراقبت کامل من پرورش یابی [و ساخته شوی].

39

آن گاه خواهرت به سوی کاخ فرعون رفت، و گفت: آیا شما را به کسی که این نوزاد را سرپرستی کند، راهنمایی کنم؟ پس تو را به مادرت برگرداندم تا خوشحال شود و غصه نخورد، و کسی [از فرعونیان] را گشتی و ما تو را از اندوه [و نگرانی بر ارتکاب قتل آن مشرک] نجات دادیم، و چنان که باید امتحانت نمودیم، پس سالیانی در میان اهل مدین ماندی، سپس ای موسی! بر اساس تقدیر الهی [برای انتخاب شدن به مقام پیامبری اینجا] آمدی، 40

و تو را برای [اجرای اهداف] خود ساختم [و انتخاب کردم]. 41

تو و برادرت با معجزات من [برای هدایت گمراهان] بروید، و درباره ذکر من [که ابلاغ وحی است] سستی نوزید. 42

هر دو به سوی فرعون بروید؛ زیرا او [در برابر خدا] سرکشی کرده است. 43

پس با گفتاری نرم مسائل الهی را به او بگویید، امید است که هوشیار شود و [آیین حق را بپذیرد] یا بترسد [و از سرکشی باز ایستد]. 44

گفتند: ای پروردگارمان! ما

ترجمه قرآن کریم، ص: 319

می ترسیم که [پیش از دعوت کردنش به حق] با سخت گیری و شکنجه بر [ضد] ما پیشی گیرد یا بر سرکشی خود بیفزاید. 45

خدا فرمود: نترسید که من بی تردید با شما هستم [سخن او و شما را] می شنوم و [اعمالتان را] می بینم. 46

بنابراین [بدون بیم و هراس] به سوی او بروید و بگویید: ما دو نفر فرستاده پروردگار تو هستیم، پس بنی اسرائیل را [از قید بندگی و بردگی خود آزاد کرده] با ما روانه کن و آنان را شکنجه مکن، به راستی ما از سوی پروردگارت معجزه‌ای آورده‌ایم؛ و درود بر کسی باد که از هدایت [حق] پیروی کند.

47

مسلماناً و یقیناً به ما وحی شده که عذاب بر کسی است که [آیات حق و پیامبران را] تکذیب کند و از آن رو برگرداند.

48

فرعون گفت: ای موسی! پروردگار شما دو نفر کیست؟

49

گفت: پروردگار ما کسی است که به هر موجودی، آفرینش [ویژه] او را [آن گونه که سزاوارش بود] به وی عطا کرده، سپس هدایت نمود. 50

فرعون [به جای دنبال کردن بحث خداشناسی، مطلب را منحرف کرد و] گفت: پس حال امت‌های پیشین چگونه است؟ 51

موسی گفت: دانش به [حال] آنان در کتابی [مانند لوح محفوظ] نزد پروردگار من است، که پروردگارم [بر پایه آن در] پاداش دادن و کیفر نمودن] نه اشتباه می‌کند و نه از یاد می‌برد. 52

همان کسی که زمین را برای شما بستری گسترده قرار داد، و برای شما در آن [به خاطر آسان شدن رفت و آمدتان] راه‌هایی پدید آورد، و از آسمان آبی نازل کرد، پس به وسیله آن انواعی از رویدنی‌های گوناگون بیرون آوردم. 53

[خود از این نعمت‌های فراوان] بخورید و دام‌هایتان را بچرانید، یقیناً در این امور نشانه‌هایی [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] برای صاحبان خرد است. 54

شما را از زمین آفریدیم، و به آن باز می‌گردانیم، و بار دیگر از آن بیرون‌تان می‌آوریم. 55

بی‌تردید ما همه معجزات خود را [که در ارتباط با نبوت موسی و هدایت مردم بود] به فرعون نشان دادیم، ولی آنها را تکذیب کرد و به پذیرفتنش رضایت نداد. 56

گفت: ای موسی! آیا به سوی ما آمده‌ای تا ما را به وسیله جادوگریت از سرزمینمان بیرون کنی؟ 57

قطعاً ما جادویی مانند آن برایت می‌آوریم، پس میان ما و خودت در جایی هموار و صاف که نه ما از آن تخلف کنیم و نه تو، وعده‌گاهی قرار

ترجمه قرآن کریم، ص: 320

ده. 58

موسی گفت: وعده‌گاه شما روز جشن باشد [روزی که] همه مردم را پیش از ظهر جمع می‌کنند. 59

فرعون [از مجلس مناظره با موسی] برگشت، پس نیزنگش را [که جادوگران و ابزار جادویشان بود] جمع کرد، سپس به وعده‌گاه باز آمد. 60

موسی به فرعون و فرعونیان گفت: وای بر شما، بر خدا دروغ ننیدید [که بت‌ها شریک اویند و این معجزات افسون و جادو است] که با عذابی شدید نابودتان می‌کند، و یقیناً کسی که دروغ بست، [از رحمت خدا] نومید شد. 61

پس فرعونیان میان خود در کارشان [نسبت به موسی] نزاع کردند و این رازگویی را از دیگران پنهان داشتند.

62

گفتند: مسلماً این دو نفر جادوگرند، می‌خواهند شما را با جادویشان از سرزمینتان بیرون کنند و آیین برتر شما را از بین ببرند. 63

پس طرح و تدبیر خود را گرد آورید، آن‌گاه صف کشیده بیایید که قطعاً امروز کسی پیروز است که برتری یابد. 64

[ساحران] گفتند: ای موسی! یا تو [عصایت را] می‌افکنی یا ما نخستین کسی باشیم که [ابزار و وسایل جادویش را] می‌افکند؟ 65

گفت: بلکه شما بیفکنید.

[چون افکندند] ناگهان ریسمان‌ها و چوب‌دستی‌هایشان بر اثر جادویشان در خیال، چنان وانمود شد که با سرعت به راه افتادند. 66

موسی در دلش ترسی احساس کرد.

67

گفتیم: مترس که بی‌تردید تو برتری. 68

آنچه را در دست راست داری بیفکن تا همه ساخته‌هایشان را ببلعد؛ یقیناً آنچه را ساخته‌اند [واقعیت ندارد] فقط نیزنگ جادوگر است، و جادوگر هر جا درآید، پیروز نمی‌شود. 69

[چون عصایش را انداخت و ساخته‌های جادوگران را بلعید، جادوگران از عظمت کار دریافتند که امری است خدایی نه جادویی] پس سجده‌کنان به رو درافتادند و گفتند: ما به پروردگار هارون و موسی ایمان آوردیم. 70

[فرعون] گفت: آیا پیش از آنکه به شما اذن دهم، به او ایمان آوردید؟ یقیناً او بزرگ شماست که به شما جادو آموخته است، بی‌تردید دست‌ها و پاهایتان را یکی از راست و یکی از چپ قطع خواهم کرد، و شما را بر تنه‌های درخت خرما خواهم آویخت تا کاملاً بدانید که کدام يك از ما [من یا خدای

ترجمه قرآن کریم، ص: 321

موسی] عذابش سخت‌تر و پایدارتر است؟! 71

گفتند: ما هرگز تو را بر دلایل روشنی که به سوی ما آمده و بر آنکه ما را آفرید، ترجیح نمی‌دهیم؛ هر حکمی را که می‌توانی صادر کن، تو فقط در این زندگی دنیا می‌توانی حکم کنی. 72

بی‌تردید ما به پروردگاران ایمان آوردیم تا خطاهایمان و آن جادویی که ما را به آن واداشتی بر ما بیامزد؛ و خدا بهتر و پایدارتر است. 73

مسلمان کسی که گنه‌کار به پیشگاه پروردگارش بیاید، دوزخ برای اوست که در آن نه می‌میرد و نه زندگی قابل قبولی را طی می‌کند. 74

و کسانی که مؤمن بیایند در حالی که کارهای شایسته انجام داده‌اند، برای آنان برترین درجات است. 75

[و آن] بهشت‌های پایداری است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است که در آن جاودانه‌اند؛ و این است پاداش کسانی که خود را [با ایمان و عمل صالح از آلودگی‌ها] پاک کرده‌اند. 76

و همانا به موسی وحی کردیم که بندگانم را شبانه [از مصر] حرکت بده، و برای آنان راهی خشك در دریا قرار ده که [در آن موقعیت با یاری من] نه از رسیدن فرعونیان بترسی و نه از غرق شدن بهراسی. 77

پس فرعون با لشکریانش آنان را دنبال کرد، و [بخشی] از دریا آنان را فروگرفت، چه فروگرفتنی! 78

فرعون قومش را گمراه کرد و راهنمایی ننمود. 79

ای بنی اسرائیل! به راستی شما را از دشمنان نجات دادیم، و با شما در جانب راست [کوه] طور وعده گذاشتیم و ترجیحین و مرغ بریان را بر شما نازل کردیم، 80

[و گفتیم:] از خوردنی‌های پاکیزه [و مطبوع] که روزی شما نمودیم، بخورید و در [مورد] آن از حدود الهی تجاوز نکنید که خشم من بر شما فرود آید، و کسی که خشم من بر او فرود آید، یقیناً هلاک شده است. 81

و مسلماً من آمرزنده کسی هستم که توبه کرد و ایمان آورد و کار شایسته انجام داد، سپس در راه مستقیم پایداری و استقامت ورزید. 82

ای موسی! چه چیز تو را شتابان کرد که قبل از قوم خود [در آمدن به کوه طور] پیشی گرفتی؟ 83

گفت: ای پروردگارم! من به سوی تو شتافتم تا

ترجمه قرآن کریم، ص: 322

خشنود شوی. آنان گروهی هستند که اینک به دنبال من می‌آیند. 84

[خدا] گفت: ای موسی! ما به راستی قوم تو را پس از آمدن تو امتحان کردیم و سامری آنان را گمراه کرد. 85

پس موسی خشمگین و اندوهناک به سوی قومش بازگشت، گفت: ای قوم من! آیا پروردگارتان به شما [درباره نزول تورات] وعده‌ای نیکو نداد؟ آیا زمان آن وعده به نظر شما طولانی آمد یا خواستید که خشمی از پروردگارتان بر شما فرود آید که با وعده من مخالفت کردید؟! 86

گفتند: ما با اراده خود با وعده تو مخالفت نکردیم، بلکه ما را وادار کردند که بارهایی سنگین از زیور و زینت این قوم را حمل کنیم، پس آنان را [در آتش] انداختیم و به همین صورت سامری هم [آنچه از زیور و زینت داشت] در آتش انداخت. 87

پس برای آنان مجسمه گوساله‌ای که صدای گاو داشت ساخت، آن گاه [او و پیروانش] گفتند: این معبود شما و معبود موسی است که [موسی آن را] فراموش کرد [به این خاطر برای طلب معبود به طور رفت]. 88

آیا درك نمی‌کنند [و نمی‌فهمند] که [گوساله، هنگامی که آن را می‌خوانند] پاسخی به آنان نمی‌دهد و مالك و صاحب اختیار هیچ سود و زبانی برای آنان نیست؟! 89

به راستی هارون پیش از این به آنان گفته بود: ای قوم من! شما به وسیله این گوساله مورد امتحان قرار گرفته‌اید، و بی‌تردید پروردگارتان [خدای] رحمان است، بنابراین از من [که پیامبر او هستم] پیروی کنید و فرمانم را اطاعت نمایید. 90

گفتند: ما همواره بر پرستیدن گوساله باقی می‌مانیم تا موسی به سوی ما باز گردد. 91

[هنگامی که موسی بازگشت، به هارون] گفت: ای هارون! وقتی دیدی آنان گمراه شدند چه چیز تو را مانع شد، 92

از اینکه مرا [در برخورد شدید با گمراهان] پیروی کنی؟ آیا از فرمان من سرپیچی کردی؟ 93

گفت: ای پسر مادرم! نه ریش مرا بگیر و نه سرم را، من ترسیدم که بگویم: میان بنی اسرائیل تفرقه و جدایی انداختی و سفارش مرا [در حفظ وحدت بنی اسرائیل] رعایت نکردی. 94

[موسی] گفت: ای سامری! سبب کار

ترجمه قرآن کریم، ص: 323

[بسیار خطرناک] تو چه بود؟ 95

گفت: من به اسراری آگاه شدم که آنان آگاه نشدند، پس اندکی از اسرار رسول را گرفتم و [بر اثر هواپرستی] آن را دور انداختم [و به گوساله‌سازی پرداختم]؛ و این‌گونه نفس من [آن کار بسیار خطرناک را برای گمراه کردن بنی اسرائیل] در نظرم آراست. 96

[موسی] گفت: اکنون [از میان مردم] برو، یقیناً کیفر تو [به خاطر دور انداختن آثار رسالت و ساختن گوساله] در زندگی این است که [دچار بیماری مُسری وِیْثَی‌ای شوی تا هر کس نزدیکت آید بگویم:] به من دست نزنید؛ و تو را وعده‌گاهی [از عذاب بسیار سخت قیامت] است که هرگز نسبت به تو از آن تخلف نخواهد شد، و [اکنون] به معبودت که همواره ملازمش بودی نگاه کن که حتماً آن را در آتش بسوزانیم، سپس سوخته‌اش را در دریا می‌پاشیم. 97

معبود شما فقط خدای یکتاست که جز او معبودی نیست، دانش او همه چیز را فرا گرفته است.

این گونه بخشی از اخبار گذشته را برای تو بیان می کنیم و بی تردید کلامی استوار و باارزش [چون قرآن] از نزد خود به تو عطا کردیم. 99

کسانی که از آن روی برگردانند، مسلماً روز قیامت وزر و وبال سنگینی بر دوش خواهند کشید. 100

در آن [وزر و وبال،] جاودانه اند و چه بد باری روز قیامت برای آنان خواهد بود. 101

[آن] روزی که در صور دمیده می شود و گنهکاران را در آن روز، کبودچشم و نابینا محسور می کنیم. 102

در میان خودشان پنهانی و بسیار آهسته می گویند: که [در برزخ] جز ده روز درنگ نکرده اید. 103

ما به آنچه می گویند داناتریم، آن گاه که مُنصف ترینشان می گوید: جز يك روز درنگ نکرده اید، 104

و از تو درباره کوه ها می پرسند، بگو:

پروردگارم آنان را ریشه کن می کند و از هم می پاشد. 105

پس آنها را به صورت دشتی هموار و صاف وامی گذارد، 106

که در آن هیچ کژی و پستی و بلندی نمی بینی. 107

در آن روز همه انسان ها دعوت کننده را که هیچ انحرافی ندارد [برای ورود به محشر] پیروی می کنند و صداها در برابر [خدای] رحمان فرو می نشیند و جز صدای آهسته

ترجمه قرآن کریم، ص: 324

[چیزی] نمی شنوی. 108

در آن روز شفاعت کسی سودی ندهد مگر آنکه [خدای] رحمان به او اذن دهد و گفتارش را [در مورد شفاعت از دیگران] بپسندد. 109

خدا [آنچه را [از احوال و اعمال بندگان] پیش روی آنهاست و آنچه را [از ثواب و کیفر] در آینده دارند، می داند و آنان از جهت دانش به او احاطه ندارند، 110

و همه چهره‌ها در برابر [خدای] زنده قائم فروتن می‌شوند، و کسی که بار ستمی با خود برداشت، مسلماً [از رحمت خدا] ناامید شود، 111

و هر که کارهای شایسته انجام دهد، در حالی که مؤمن باشد، نه از ستمی [درباره حقش] هراس خواهد داشت و نه از کاستی [در اجر و مزدش]. 112

و این‌گونه آن را قرآنی به زبان فصیح و [گویا] نازل کردیم، و در آن تهدیدهای گوناگون آوردیم، امید است [از عقاید و آرای بی‌پایه و گناه و طغیان] پرهیزند، یا برای آنان هشیاری پدید آورد. 113

بلند مرتبه است خدا [ی یگانه] که فرمانروای هستی و حق محض است؛ و پیش از آنکه وحی کردن قرآن بر تو پایان گیرد در خواندنش شتاب مکن، و بگو: ای پروردگار من دانش مرا بیفزای. 114

یقیناً پیش از این به آدم سفارش کردیم [که از میوه آن درخت نخورد] پس فراموش کرد و عزمی استوار برای او نیافتیم. 115

و [یاد کن] هنگامی که به فرشتگان گفتیم: برای آدم سجده کنید. همه سجده کردند مگر ابلیس که روی برتافت. 116
پس گفتیم: ای آدم! مسلماً این [ابلیس] دشمنی است برای تو و همسرت، پس شما را از بهشت بیرون نکند که در مشقت افتی. 117

قطعاً برای تو [در این مکان موقعیتی است] که نه گرسنه شوی و نه برهنه گردی. 118
و نه در آن تشنه شوی و نه دچار آفتاب‌زدگی گردی. 119

پس شیطان او را وسوسه کرد، گفت: ای آدم! آیا تو را به درخت جاودان و سلطنتی که کهنه نمی‌شود راهنمایی کنم؟ 120

پس هر دو

[به سبب وسوسه شیطان] از میوه آن [درخت] خوردند، در نتیجه شرمگاهشان بر آنان پدیدار شد و شروع به چسباندن برگ‌های درختان بهشت بر [شرمگاه] خود کردند. و آدم پروردگارش را نافرمانی کرد و [از رسیدن به آنچه شیطان به او القا کرده بود] ناکام ماند. 121

آن گاه پروردگارش او را برگزید و توبه‌اش را پذیرفت و او را راهنمایی کرد. 122

[خدا] گفت: هر دو با هم از بهشت [به سوی زمین] فرود آید که برخی از شما دشمن برخی دیگرند، چون از سوی من هدایتی به شما رسید، هر کس از هدایتم پیروی کند، نه گمراه می‌شود و نه به مشقت می‌افتد. 123

و هر کس از هدایت من [که سبب تحقق سعادت دنیا و آخرت است] روی بگرداند، برای او زندگی تنگ [و سختی] خواهد بود، و روز قیامت او را نایبنا محشور می‌کنیم. 124

می‌گوید: ای پروردگار من برای چه مرا نایبنا محشور کردی، در حالی که [در دنیا] بینا بودم؟ 125

[خدا] می‌گوید: همان‌گونه که آیات ما برای تو آمد و آنها را فراموش کردی این‌گونه امروز از لطف و رحمت محروم می‌شوی. 126

آری کسی که [از هدایت حق] تجاوز کرده و به آیات پروردگارش ایمان نیاورده، این چنین کیفر می‌دهیم، و بی‌تردید عذاب آخرت سخت‌تر و پایدارتر است. 127

آیا [این حقیقت] سبب هدایتشان نشده است که چه بسیار امت‌ها را پیش از آنان هلاک کردم که [اینان] در خانه‌هایشان رفت و آمد می‌کنند؟ مسلماً در این [امور] نشانه‌هایی [عبرت‌آموز] برای صاحبان خرد است. 128

و اگر روشی از پروردگارت [نسبت به تأخیر افتادن عذاب از آنان] نگذاشته بود و نیز مدتی که [برای زندگی آنان] مشخص و قطعی شده است، قطعاً عذاب خدا بدون تأخیر بر آنان لازم می‌شد. 129

پس در برابر آنچه [مشرکان] می‌گویند، شکبیا باش، و پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب آن پروردگارت را همراه با ستایش تسبیح گوی، و [نیز] بخشی از ساعات شب و قسمتهایی از روز را تسبیح گوی

تا [به سنت‌ها و تدبیرهای او] خشنود شوی. 130

دیدگانت را به آنچه برخی از اصناف آنان را بهره‌مند کردیم مدوز، [آنچه به آنان داده‌ایم] شکوفه [بی‌میوه و زیور و زینت] دنیاست تا آنان را در آن بیازماییم، و رزق پروردگارت بهتر و پایدارتر است. 131

و خانواده‌ات را به نماز فرمان بده و خود نیز بر آن شکیبایی ورز؛ از تو رزقی نمی‌طلبیم، ما به تو روزی می‌دهیم و عاقبت نیک برای پرهیزکاری است. 132

و [مشرکان] گفتند: چرا [پیامبر] معجزه‌ای از سوی پروردگارش برای ما نمی‌آورد؟ آیا [این قرآن که] دلیلی روشن بر [معارف] کتاب‌های پیشین [آسمانی است] برای آنان نیامده؟! 133

و اگر آنان را پیش از نزول قرآن هلاک می‌کردیم، قطعاً می‌گفتند: ای پروردگار ما! چرا رسولی به سوی ما نفرستادی تا پیش از آنکه خوار و رسوا شویم، آیات تو را پیروی کنیم. 134

بگو: هر يك [از ما و شما] منتظریم، پس منتظر باشید که به زودی خواهید دانست که رهروان راه راست و ره یافتگان چه کسانی هستند؟ ا 135

سوره انبیاء

21- مکی 112 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

مردم را [هنگام] حساسی [نسبت به آنچه در مدت عمرشان انجام داده‌اند] نزدیک شده در حالی که آنان با [فرو افتادن] در غفلت [از دلایل اثبات کننده معاد] روی گردانند. 1

هیچ سخن بالارزش و پند تازه‌ای از سوی پروردگارش برای آنان نمی‌آید مگر آنکه آن را می‌شنوند و در حالی که سرگرم بازی هستند [آن را مسخره می‌کنند]. 2

دل‌هایشان [به امور مادی و خوشگذرانی و معصیت] مشغول است؛ و آنان که ستم‌پیشه‌اند رازگویی خود را پنهان داشتند [و گفتند:] آیا این پیامبر جز این است که بشری مانند شماست؟ آیا شما با چشم باز و آگاهی به سوی سحر می‌روید؟! 3

[پیامبر به آنان] گفت: [رازگویی خود را پنهان نکنید، زیرا] پروردگارم

ترجمه قرآن کریم، ص: 327

هر سخنی را در آسمان و زمین می‌داند، و او شنوا و داناست. 4

[مشرکان] گفتند:

[نه، قرآن سحر نیست] بلکه خواب‌هایی پریشان است، [نه] بلکه آن را به دروغ بریافته، [نه] بلکه او شاعر [خیال‌پردازی] است، [اگر فرستاده خداست] باید برای ما معجزه‌ای بیاورد مانند معجزه‌هایی که پیامبران گذشته را [با آنها] فرستادند. 5

پیش از آنان [اهل] هیچ شهری که آن را نابود کردیم [با دیدن معجزه] ایمان نیاوردند؛ پس آیا اینان ایمان می‌آورند؟! 6

و پیش از تو [برای هدایت مردم] نفرستادیم مگر مردانی را که به آنان وحی می‌نمودیم. اگر نمی‌دانید از دانیان [به کتاب‌های آسمانی و آگاهان به اخبار پیشینیان] برسید [که همه پیامبران از جنس خود بشر بودند، نه فرشته] 7

و آنان را بدن‌هایی که غذا نخورند قرار ندادیم، و جاویدان هم نبودند [که از دنیا نروند]. 8

سپس به وعده‌ای که به آنان داده بودیم [که شکست برای دشمنان لجوج و پیروزی برای آنان است] وفا کردیم، و آنان و هر که را می‌خواستیم، نجات دادیم و متجاوزان [از حدود حق] را هلاک کردیم. 9

بی‌تردید کتابی به سوی شما نازل کردیم که مایه [شرف و بزرگواری و رشد و سعادت] شما در آن است؛ آیا نمی‌اندیشید.

10

و چه بسیار شهرهایی که [اهلش] ستمکار بودند، [و ما آنها را] درهم شکستیم، و پس از آنان قومی دیگر پدید آوردیم.

11

چون عذاب ما را احساس کردند، ناگهان از آن می‌گریختند.

12

[از روی استهزا و تحقیر به آنان گفتند:] فرار نکنید، و به سوی زندگی مرفّهی که در آن نازپرورده [و مغرور] بودید و خانه‌هایتان بازگردید تا [بار دیگر به وسیله تهنیدستان] از شما درخواست کمک شود [و شما آنان را با کبر و نخوت برانید].

13

[با دیدن عذاب فریاد برداشتند و] گفتند: ای وای بر ما که ما قطعاً ستمکار بودیم! 14

همواره سخنشان همین بود تا آنکه آنان را ریشه‌کن و خاموش ساختیم. 15

و ما آسمان و زمین و آنچه را میان آن دو قرار دارد به بازی نیافریده‌ایم. 16

اگر می‌خواستیم بازیچه و سرگرمی انتخاب کنیم، چنان چه، [بر فرض محال] کننده [این کار] بودیم، آن را از نزد ذات خود [برابر با شأمان] انتخاب می‌کردیم [نه از آسمان و زمین که مملوک ما هستند]. 17

نه، بلکه [شأن ما این است که] با حق بر باطل می‌گوییم تا آن را درهم شکند [و از هم بپاشد] پس ناگهان باطل نابود شود؛ و وای بر شما از آنچه [درباره خدا و مخلوقات او

ترجمه قرآن کریم، ص: 328

به ناحق] توصیف می‌کنید. 18

و هر که در آسمان‌ها و زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، و کسانی که [از فرشتگان] در محضر اویند از بندگیش تکبر نمی‌ورزند و خسته و درمانده نمی‌شوند. 19

شبانه‌روز او را بی‌آنکه سست شوند، تسبیح می‌گویند.

20

آیا معبودانی از زمین اختیار کرده‌اند که آنان مردگان را زنده می‌کنند؟! 21

اگر در آسمان و زمین معبودانی جز خدا بود بی تردید هردو تباه می شد؛ پس منزّه است خدای صاحب عرش از آنچه [او را به ناحق به آن] وصف می کنند. 22

خدا از آنچه انجام می دهد، بازخواست نمی شود و آنان [در برابر خدا] بازخواست خواهند شد. 23

[شگفتا!] آیا به جای خدا معبودانی اختیار کرده اند؟ بگو: [اگر انتخاب شما حق است] برهانتان را [بر آن] بیاورید، این [قرآن] یادآور امت من [نسبت به توحید و نفی شرک] و یادآور امت های پیش از من [نسبت به معارف توحیدی دیگر کتاب های آسمانی] است؛ [حق نه این است که مشرکان می گویند] بلکه بیشترشان حق را نمی شناسند و به این سبب از آن روی گردانند.

24

و پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادم مگر آنکه به او وحی کردیم که معبودی جز من نیست، پس تنها مرا پرستید. 25
و [مشرکان] گفتند:

[خدای] رحمان فرشتگان را فرزند خود گرفته است. منزّه است او، [فرشتگان، فرزند خدا نیستند] بلکه بندگان گرامی و ارجمندند. 26

در گفتار بر او پیشی نمی گیرند، و آنان فقط به فرمان او عمل می کنند. 27

خدا همه گذشته و آینده آنان را می داند، و جز برای کسی که خدا بپسندد شفاعت نمی کنند، و آنان به خاطر خشیت از [عظمت و جلال] او بیمناکند. 28

و هر کس از آنان بگوید: من هم معبودی غیر از اویم، دوزخ را به گوینده آن کیفر می دهیم، و ستمکاران را این گونه مجازات می کنیم.

29

آیا کافران ندانسته اند که آسمان ها و زمین به هم پیوسته بودند و ما آن دو را شکافته و از هم باز کردیم و هر چیز زنده ای را از

ترجمه قرآن کریم، ص: 329

آب آفریدیم؟ آیا ایمان نمی آورند؟ 30

و در زمین کوه‌های استوار پدید آوردیم تا زمین آنان را نلرزاند، و در آن راه‌هایی فراخ قرار دادیم تا [به سوی اهداف خود] راه یابند. 31

و آسمان را سقفی محفوظ آفریدیم در حالی که آنان [از تأمل و دقت در] نشانه‌های آن [که گواه توحید، ربوبیت و قدرت خداست] روی گردانند. 32

و اوست که شب و روز و خورشید و ماه را آفرید که هر يك در مداری شناور است. 33

پیش از تو برای هیچ بشری جاودانگی قرار ندادیم؛ آیا اگر تو بمیری آنان جاویدان خواهند ماند؟! 34

هر کسی چشمنده مرگ است و ما شما را [چنانکه سزاوار است] به خیر و شر [که تهیدستی و ثروت، سلامت و بیماری، امنیت و بلاست] آزمایش می کنیم، و به سوی ما بازگردانده می شوید. 35

کافران چون تو را ببینند جز به مسخره‌ات نمی گیرند [و می گویند: آیا این است آن کسی که معبودان شما را] به موجوداتی بی اثر و بی اختیار [یاد می کند؟ در حالی که خود به ذکر [خدای] رحمان [که توحید و قرآن است] کافرند] و از این کار باکی ندارند. 36

انسان از عجله آفریده شده است [که با نخوت و غرور عذابم را به شتاب می خواهد]؛ به زودی عذاب‌هایم را به شما نشان خواهیم داد، پس [آن را] به شتاب از من نخواهید. 37

[به پیامبر و مؤمنان] می گویند: اگر راست می گوئید، این وعده کی خواهد بود؟ 38

اگر کافران به آن وقتی که نمی توانند آتش را از چهره‌ها و پشتشان باز دارند و یاری هم نمی شوند، آگاهی داشتند [عجولانه عذاب را نمی خواستند]. 39

بلکه عذاب ما ناگهان به آنان می رسد، و چنان مبهوتشان می کند که نه قدرت دارند آن را بازگردانند، و نه [برای به تأخیر افتادنش] مهلت می یابند. 40

به راستی پیش از تو پیامبرانی

ترجمه قرآن کریم، ص: 330

مورد استهزا قرار گرفتند، نهایتاً عذابی را که همواره مسخره می کردند، استهزاکنندگان را فرا گرفت. 41

بگو: چه کسی شما را در شب و روز از [عذاب خدای] رحمان محافظت می کند؟ بلکه [حقیقت این است که] آنان از یاد پروردگارشان روی گردانند. 42

آیا برای آنان به جای ما معبودانی هست که آنان را [از عذاب ما] باز دارند در حالی که [آن معبودان] نمی توانند خود را یاری دهند و از سوی ما هم پناه داده نمی شوند؟ 43

بلکه اینان و پدرانیشان را [از انواع نعمت ها] بهره مند ساختیم تا جایی که عمرشان طولانی شد [و گمان کردند که نعمت ها و عمرشان پایان نمی پذیرد]. آیا ندانسته اند که ما همواره به زمین می پردازیم و از اطراف [و جوانب] آن [که ملت ها، اقوام، تمدن ها و دانشمندان] هستند می گاهیم؟ بنابر این آیا باز هم آنان پیروزند؟ 44

بگو: من فقط شما را به وسیله وحی بیم می دهم، ولی کران، بانگ دعوت را هنگامی که بیمشان دهند نمی شنوند. 45

و اگر اندکی از عذاب پروردگارت به آنان برسد، خواهند گفت: ای وای بر ما که قطعاً ستمکار بودیم! 46

و ترازوهای عدالت را روز قیامت می نهمیم و به هیچ کس کمترین ستمی نمی شود؛ و اگر [عمل خوب یا بد] هم وزن دانه خردلی باشد آن را [برای وزن کردن] می آوریم، و کافی است که ما حسابگر باشیم. 47

یقیناً به موسی و هارون [کتابی که] جداکننده [حق از باطل] و نور و مایه یادآوری برای پرهیزکاران [است] عطا کردیم. 48

همانان که در پنهان از پروردگارشان می ترسند و از قیامت هم بیمناکند. 49

و این [قرآنی] که نازل کرده ایم، پندی پرمفعت است؛ آیا باز هم شما منکر آن هستید؟ 50

و مسلماً پیش از این به ابراهیم، رشد و هدایتی [که سزاوارش

ترجمه قرآن کریم، ص: 331

بود [عطا کردم؛ و ما به او دانا بودیم. 51

[یاد کن] زمانی را که به پدرش [که عمو یا پدرخوانده اش بود] و قومش گفت: این مجسمه‌هایی که شما ملازم پرستش آنها شده‌اید، چیست؟ 52

گفتند: پدرانمان را پرستش کنندگان آنها یافتیم [لذا به پیروی از پدرانمان آنها را می‌پرستیم!!] 53

گفت: به یقین شما و پدرانتان در گمراهی آشکاری هستید. 54

گفتند: آیا حق را برای ما آورده‌ای یا شوخی می‌کنی؟! 55

گفت: [شوخی نمی‌کنم] بلکه پروردگارتان همان پروردگار آسمان‌ها و زمین است، همان که آنها را آفرید و من بر این [حقیقت] از گواهی دهندگانم. 56

سوگند به خدا پس از آنکه [به بتخانه] پشت کردید و رفتید، درباره بت‌هایتان تدبیری خواهم کرد. 57

پس [همه] بت‌ها را قطعه‌قطعه کرد و شکست مگر بت بزرگشان را که [برای درك ناتوانی بت‌ها] به آن مراجعه کنند. 58

[چون به بتخانه آمدند، با شگفتی] گفتند: چه کسی این کار را با معبودانمان انجام داده است؟ به یقین او از ستمکاران است. 59

گفتند: از جوانی شنیدیم که از بتان ما [به عنوان عناصری بی‌اثر و بی‌اختیار] یاد می‌کرد که به او ابراهیم می‌گویند. 60

گفتند: بی‌چون و چرا او را در برابر دیدگان مردم بیاورید تا آنان [به این کار او] شهادت دهند. 61

گفتند: ای ابراهیم! آیا تو با معبودان ما چنین کرده‌ای؟ 62

گفت: بلکه [سالم ماندن بزرگشان نشان می‌دهد که] بزرگشان این کار را انجام داده است؛ نهایتاً اگر سخن می‌گویند، از خودشان پرسید. 63

پس آنان [با تفکر و تأمل] به خود آمدند و گفتند: شما خودتان [با پرستیدن این موجودات بی‌اثر و بی‌اختیار] ستمکارید [نه ابراهیم]. 64

آن گاه سرافکنده و شرمسار شدند [ولی از روی

ترجمه قرآن کریم، ص: 332

ستیزه جویی به ابراهیم گفتند: [مسلماً تو می دانی که اینان سخن نمی گویند.

65

گفت: [با توجه به این حقیقت] آیا به جای خدا چیزهایی را می پرستید که هیچ سود و زبانی به شما نمی رسانند؟! 66

اف بر شما و بر آنچه به جای خدا می پرستید؛ آیا نمی اندیشید؟ 67

گفتند: اگر می خواهید کاری انجام دهید [و مرد کار هستید] او را بسوزانید، و معبودانتان را یاری دهید. 68

[پس او را در آتش افکندند] گفتیم: ای آتش! بر ابراهیم سرد و بی آسیب باش! 69

و بر ضد او نیزنگی سنگین به کار گرفتند [که نابودش کنند] ولی آنان را زیانکارترین [مردم] قرار دادیم. 70

و او و لوط را [از آن سرزمین پر از شرک و فساد] نجات داده و به سوی سرزمینی که در آن برای جهانیان برکت نهاده ایم بردیم. 71

و اسحاق و یعقوب را به عنوان عطایی افزون، به او بخشیدیم و همه را افرادی شایسته قرار دادیم. 72

و آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما [مردم را] هدایت می کردند، و انجام دادن کارهای نیک و برپا داشتن نماز و پرداخت زکات را به آنان وحی کردیم، و آنان فقط پرستش کنندگان ما بودند. 73

و به لوط، حکمت و دانش دادیم و او را از آن شهری که [اهلش] کارهای زشت مرتکب می شدند، نجات دادیم؛ بی تردید آنان قومی بدکار و نافرمان بودند. 74

و او را در رحمت خود درآوردیم؛ چون از شایستگان بود. 75

و نوح را [یاد کن] هنگامی که پیش از این [پیامبران یاد شده] ندا کرد:

[ای پروردگارم! مرا از این قوم تبهکار نجات بخش.] پس ندایش را اجابت کردیم، و او و خانواده‌اش را از آن اندوه بزرگ نجات دادیم. 76

و در برابر گروهی که آیات ما را تکذیب کردند، یاری‌اش دادیم؛ قطعاً گروه بدی

ترجمه قرآن کریم، ص: 333

بودند، پس همه آنان را غرق کردیم. 77

و داود و سلیمان را [یاد کن] زمانی که دربارہ آن کشتزار که شبانه گوسفندان قوم در آن چریده بودند، داوری می کردند، و ما گواه داوری آنان بودیم. 78

پس [داوری] آن را به سلیمان فهماندم، و هر يك را حکمت و دانش عطا کردیم، و کوه‌ها و پرندگان را مسخر کردیم که همواره با داود تسبیح می گفتند، و ما انجام دهنده [این کار] بودیم. 79

و به سود شما صنعتِ ساختنِ پوشش‌های دفاعی را به او آموختیم تا شما را از [آسیب] جنگ‌تان محافظت نماید، بنابر این آیا شما شکرگزار حق هستید؟ 80

و برای سلیمان، تندباد را مسخر کردیم که به فرمانش به سوی آن سرزمینی که در آن برکت نهادیم، حرکت می کرد و ما همواره به همه چیز داناییم. 81

و از شیطان‌ها کسانی را مسخر او کردیم که برایش غواصی و کارهایی غیر آن انجام می دادند، و ما نگهبان آنان بودیم. 82

و ایوب را [یاد کن] هنگامی که پروردگارش را ندا داد که مرا آسیب رسیده و تو مهربان‌ترین مهربانانی. 83

پس ندایش را اجابت کردیم و آنچه از آسیب به او بود برطرف نمودیم، و خانواده‌اش را [که در حادثه‌ها از دستش رفته بودند] و همانندشان را همراه با آنان به او عطا کردیم که رحمتی از سوی ما و مایه پند و تذکری برای عبادت کنندگان بود. 84

و اسماعیل و ادریس و ذوالکفل را [یاد کن] که همه از شکیبایان بودند. 85

و آنان را در رحمت خود درآوردیم، چون از شایستگان بودند. 86

و صاحب ماهی [یونس] را [یاد کن] زمانی که خشمناک [از میان قومش] رفت و گمان کرد که ما [زندگی

ترجمه قرآن کریم، ص: 334

[را] بر او تنگ خواهیم گرفت، پس در تاریکی‌ها [ی شب، زیر آب، و دل ماهی] ندا داد که معبودی جز تو نیست تو از هر عیب و نقصی منزهی، همانا من از ستمکارانم. 87

پس ندایش را اجابت کردیم و از اندوه نجاتش دادیم؛ و این گونه مؤمنان را نجات می‌دهیم. 88

و زکریا را [یاد کن] زمانی که پروردگارش را ندا داد: ای پروردگارم مرا تنها [و بی‌فرزند] مگذار؛ و تو بهترین وارثانی. 89

پس [خواسته] او را اجابت کردیم و یحیی را به او بخشیدیم و نازایی همسرش را برای وی اصلاح نمودیم، آنان همواره در کارهای خیر می‌شتافتند، و ما را از روی امید و بیم می‌خواندند، و پیوسته در برابر ما فروتن بودند. 90

و آن [زن را یاد کن] که دامن خود را پاک نگه داشت، پس ما از روح خود در او دمیدیم و او و پسرش را معجزه‌ای [بزرگ از قدرت خود] برای جهانیان قرار دادیم. 91

و بی‌تردید این [اسلام] آیین [حقیقی] شماسست در حالی که آیینی یگانه است و منم پروردگار شما پس مرا بپرستید. 92

ولی [آنان] آیینشان را در میان خود قطعه‌قطعه کردند [و نسبت به دین گروه‌گروه شدند و به شدت با هم اختلاف پیدا کردند]؛ و همه آنان به سوی ما باز خواهند گشت [تا کیفر سخت این گروه‌گرایی را ببینند]. 93

پس کسی که برخی از کارهای شایسته را انجام دهد در حالی که مؤمن باشد، نسبت به تلاشش ناسپاسی نخواهد شد، و ما یقیناً [تلاشش را] برای او می‌نویسیم. 94

و بر [اهل] شهری که نابودشان کردیم، محال است که [در قیامت به سوی ما] باز نگردند. 95

تا زمانی که [سدّ] یاجوج و ماجوج گشوده شود و آنان از

ترجمه قرآن کریم، ص: 335

هر زمین بلندی سرازیر می‌شوند. 96

و آن وعده حق [که قیامت است] نزدیک شود، پس ناگهان چشم‌های کافران خیره شود [و گویند:] وای بر ما! که ما از این روز در بی‌خبری سنگینی قرار داشتیم، بلکه ما ستمکار بودیم.

97

[به آنان گویند:] به یقین شما و معبودانی که به جای خدا می‌پرستیدید، هیزم دوزخید؛ [بی‌تردید] شما در آن وارد خواهید شد. 98

اگر اینان معبودان [برحق] بودند، وارد دوزخ نمی‌شدند در حالی که همگی [بتان و بت‌پرستان] در آن جاودانه‌اند. 99
آنان در دوزخ، نعره‌های دردناکی دارند و در آنجا [سخنی امیدوارکننده] نمی‌شنوند. 100

بی‌تردید کسانی که پیش‌تر از سوی ما وعده نیک به آنان داده‌اند، از دوزخ دورشان نگه می‌دارند. 101

کمترین صدای آن را [هم] نمی‌شنوند، و آنان در آنچه [از نعمت‌های الهی] دلشان بخواهد جاودانه‌اند. 102

[در آن روز] آن بزرگ‌ترین ترس آنان را اندوهگین نمی‌کند و فرشتگان [با درود و سلام] به استقبالشان آیند [و گویند:] این است روز شما که شما را به آن وعده می‌دادند. 103

روزی که آسمان را در هم می‌پیچیم، مانند در هم پیچیدن طومار، همان‌گونه که نخستین بار آفریده‌ها را آفریدیم، دوباره آنان را باز می‌گردانیم. وعده‌ای است [که تحقق دادنش] بر عهده ما [ست]، به یقین آن را انجام می‌دهیم. 104

و همانا ما پس از تورات در زیور نوشتیم که زمین را بندگان شایسته ما به میراث می‌برند. 105

بی‌تردید در این [حقایق] برای [رسانیدن] مردم عبادت پیشه [به اوج مطلوب] کفایت است. 106

و تو را جز رحمتی برای جهانیان نفرستادیم. 107

بگو: به من فقط وحی می‌شود که معبود شما خدای یکتاست؛ پس آیا تسلیم [فرمان‌ها و احکام او] می‌شوید؟ 108
اگر روی برگردانند بگو:

من به شما به طور یکسان آگاهی و هشدار دادم، و نمی‌دانم آنچه شما را [از عذاب] به آن وعده داده‌اند، آیا نزدیک است یا دور؟ 109

بی‌تردید او سخن آشکار و آنچه را پنهان می‌دارید می‌داند.

110

من نمی‌دانم شاید این [تأخیر عذاب] آزمایشی برای شما و بهره‌مندی اندکی [از نعمت‌ها] تا مدتی معین است. 111

[پیامبر] گفت: ای پروردگار من [میان ما و مشرکان] به حق داوری کن و پروردگار ما مهربان است و [مؤمنان] بر خلاف واقعیتی که [شما مشرکان درباره پیروزی خود شکست ما] وصف می‌کنید، از او یاری می‌خواهند. 112

سوره حج

22- مدنی 78 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

ای مردم! از پروردگارتان پروا کنید، بی‌تردید زلزله قیامت، واقعه‌ای بزرگ است.

1

روزی که آن را ببینید [مشاهده خواهید کرد که] هر مادر شیر دهنده‌ای از کودکی که شیرش می‌دهد، بی‌خبر می‌شود، و هر ماده بارداری بار خود را سقط می‌کند، و مردم را مست می‌بینی در حالی که مست نیستند، بلکه عذاب خدا بسیار سخت است. 2

و برخی از مردم‌اند که [همواره] بدون هیچ دانشی [بلکه از روی نادانی] درباره خدا [با اصرار بر يك اعتقاد بی‌پایه] گفتگوی بی‌منطق می‌کنند، و از هر شیطان سرکشی پیروی می‌نمایند. 3

بر آن شیطان، مقرر شده است که هر کس او را به سرپرستی و دوستی خود گیرد، حتماً او گمراهش

ترجمه قرآن کریم، ص: 337

می کند، و به آتش سوزنده راهنمایی اش می نماید. 4

ای مردم! اگر درباره برانگیخته شدن [پس از مرگ] در تردید هستید، پس [به این واقعیت توجه کنید که] ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، سپس از علقه، سپس از پاره گوشتی با آفرینشی کامل یا غیر کامل آفریدیم تا برای شما روشن کنیم [که ما به برانگیختن مردگان توانایییم]؛ و آنچه را می خواهیم تا مدتی معین در رحم ها مستقر می کنیم؛ آن گاه شما را به صورت کودک [از رحم مادر] بیرون می آوریم تا به قدرت فکری و نیرومندی جسمی خود برسید. و برخی از شما [پیش از فوتوتی] قبض روح می شود، و برخی از شما را به پست ترین دوره عمر [که نهایت پیری است] برمی گردانند تا در نتیجه از دانشی که داشتند چیزی ندانند. و [از نشانه های دیگر قدرت ما اینکه] زمین را [در زمستان] خشک و افسرده می بینی، پس چون آب [باران] را بر آن نازل می کنیم، می جنبد و نشو و نما کند و از هر نوع گیاه تر و تازه و بهجت انگیزی می رویاند.

5

[همه] این [امور] برای این است که [بدانید] خدا همان حق است، و مسلماً او مردگان را زنده می کند، و او بر هر کاری تواناست. 6

و قطعاً قیامت آمدنی است، هیچ شکی در آن نیست، و یقیناً خدا کسانی را که در گورهایند، برمی انگیزد. 7

از مردمان کسی است که همواره بدون هیچ دانشی [بلکه از روی نادانی] و بدون هیچ هدایتی، و هیچ کتاب روشنی درباره خدا گفتگوی بی منطق می کند. 8

[آن هم] با حالتی متکبرانه و مغرورانه که سرانجام مردم را از راه خدا گمراه کند؛ برای او در دنیا رسوایی است و روز قیامت عذاب سوزان به وی می چشانیم. 9

ای مجرم این [رسوایی و عذاب] به کیفر اعمالی است که از پیش فرستاده ای و به آن خاطر است که خدا نسبت به بندگان ستمکار نیست. 10

و برخی از مردمانند که خدا را يك سويه [و بر پایه

ترجمه قرآن کریم، ص: 338

دست یابی به امور مادی] می‌پرستند، پس اگر خیری [چون ثروت، مقام و اولاد] به آنان برسد به آن آرامش یابند، و اگر بلائی [چون بیماری، تهیدستی و محرومیت از عناوین اجتماعی] به آنان برسد [از پرستش خدا] عقب‌گرد می‌کنند [و به بی‌دینی و ارتداد می‌گرایند]، دنیا و آخرت را از دست داده‌اند، و این است همان زیان آشکار.

11

چیزی را به جای خدا می‌پرستند که نه زبانی به آنان می‌رساند و نه سودی به آنان می‌دهد؛ این است همان گمراهی بسیار دور. 12

بلکه کسی را می‌پرستند که قطعاً زیانش از سودش نزدیک‌تر است، بد سرپرست و یآوری و بد معاشر و همدمی است! 13

یقیناً خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، در بهشت‌هایی در می‌آورد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است؛ مسلماً خدا هر چه را بخواهد انجام می‌دهد. 14

کسی که همواره گمان می‌کند که خدا هرگز پیامبرش را در دنیا و آخرت یاری نخواهد داد [و اکنون یاری خدا را می‌بیند و به این خاطر ناامید و خشمگین است] باید طنابی از سقف [خانه‌اش] بیاویزد، سپس خود را حلق آویز کند، نهایتاً ببیند آیا حيله و نیرنگش آنچه را سبب خشم او شده است از بین می‌برد؟! 15

این‌گونه، قرآن را [به صورت] آیاتی روشن نازل کردیم؛ و قطعاً خدا هر که را بخواهد، هدایت می‌کند. 16

همانا آنان که ایمان آوردند و آنان که یهودی‌اند و صابئان و نصاری و مجوس و کسانی که شرك ورزیده‌اند، حتماً خدا روز قیامت میانشان داوری می‌کند [تا گرویدگان به حق از آلودگان به باطل جدا شوند و حق‌پیشگان به بهشت و باطل‌گرایان به دوزخ درآیند]؛ بی‌تردید خدا بر همه چیز گواه است. 17

آیا ندانسته‌ای که هر که در آسمان‌ها و در زمین است و خورشید و ماه و ستارگان و کوه‌ها و درختان و جنبندگان و بسیاری از مردم برای او سجده می‌کنند؟ و بر بسیاری [که از سجده امتناع دارند] عذاب، مقرر شده است. و کسی را که خدا خوار کند، گرامی دارنده‌ای برای او نیست؛ به یقین خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 339

هر چه را بخواهد انجام می دهد. 18

این دو [گروه حق پیشه و باطل گرا] دشمن یکدیگرند که درباره پروردگارشان در جدال و ستیزند [گروه حق پیشه، پروردگار را به صفاتی وصف می کنند که شایسته اوست و گروه باطل گرا او را به اموری می ستایند که سزاوار او نیست]، نهایتاً کسانی که کافر شدند برای آنان لباس هایی از آتش [به اندازه اندامشان] بریده شده و از بالای سرشان مایع جوشان [به روی آنان] ریخته می شود، 19

که آنچه در شکم های ایشان است و پوست بدنشان به وسیله آن گداخته می شود، 20

و برای آنان گرزهایی از آهن [مخصوص] است [که بر سرشان می کوبند]. 21

هرگاه بخواهند به سبب اندوه [فراوان و غصه گلوگیر] از دوزخ درآیند، به آن بازشان می گردانند؛ و [به آنان می گویند:] عذاب سوزان را بچشید. 22

بی تردید خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، در بهشت هایی درمی آورد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید آرایش می شوند، و لباسشان در بهشت حریر است. 23

و به سوی گفتار پاک و پاکیزه [مانند سلام، الحمدلله و سبحان الله] راهنماییشان کنند، و به راه پسندیده [که راه بهشت است] هدایتشان نمایند.

24

مسلمان کسانی که کافرنند و از راه خدا و [ورود مؤمنان به] مسجد الحرام که آن را برای همه مردم چه مقیم و چه مسافر، یکسان قرار داده ایم جلوگیری می کنند، [کیفری بسیار سخت خواهند داشت]، و هر که بخواهد در آنجا با انحراف از حق روی به ستم آورد [و دست به شرك و هر گناهی بیالاید] او را عذابی دردناک می چشانیم.

25

و [یاد کن] هنگامی که جای خانه [کعبه] را برای ابراهیم آماده کردیم [و از

ترجمه قرآن کریم، ص: 340

او پیمان گرفتیم] که هیچ چیز را شریک من قرار مده و خانه‌ام را برای طواف کنندگان و قیام کنندگان و رکوع کنندگان و سجده کنندگان [از پلیدی‌های ظاهری و باطنی] پاک و پاکیزه گردان. 26

و در میان مردم برای حج بانگ زن تا پیاده و سوار بر هر شتر باریک اندام [چابک و چالاک] که از هر راه دور می‌آیند، به سوی تو آیند. 27

تا منافع خود را [از برکت این سفر معنوی] مشاهده کنند، و نام خدا را در روزهایی معین [که برای قربانی اعلام شده] بر دام‌های زبان بسته‌ای که به آنان عطا کرده ذکر کنند، [چون قربانی کردید] از آن بخورید و تهیدست را نیز اطعام کنید. 28

سپس باید آلودگی‌های خود را [که در مدت مُحرم بودن و قربانی کردن و سر تراشیدن بر بدن‌هایشان قرار گرفته] برطرف کنند و نذرهایشان را وفا نمایند و بر گرد خانه کهن طواف کنند. 29

این است [آنچه به عنوان مناسک حج قرار داده‌ایم] و هر کس مقرّرات خدا را بزرگ شمارد، برای او نزد پروردگارش بهتر است. و چهارپایان مگر آنچه [در آیات دیگر، حُرمتش] بر شما خوانده می‌شود، برای شما حلال شده است؛ بنابراین از پلیدی‌ب‌ها و از گفتار باطل [چون دروغ، افتراء، غیبت و شهادت ناحق] دوری گزینید. 30

در حالی که برای خدا حق‌گرا باشید [و در مناسک حج] به او شرك نوزید. و هر کس به خدا شرك ورزد، گویا چنان است که از آسمان سقوط کرده و پرندگان [شکاری] او را می‌ربایند، یا باد او را به جایی دور دست می‌اندازد. 31

این است [برنامه‌های حج و حدود و مقرّرات خدا] و هر کس شعایر خدا را بزرگ شمارد، بدون تردید این بزرگ شمردن ناشی از تقوای دل‌هاست. 32

برای شما در دام‌های قربانی تا زمانی معین سودهایی است [مانند سواری گرفتن و تغذیه از شیر و گوشت آنها] سپس جایگاه [فرود آمدنشان برای قربانی] به سوی خانه کهن [یعنی خانه کعبه] است. 33

و برای هر امتی عبادتی ویژه قرار داده‌ایم [که مشتمل بر قربانی است] تا نام خدا را

ترجمه قرآن کریم، ص: 341

بر آنچه که از دام‌های زبان بسته روزی آنان نموده‌ایم [به هنگام قربانی] ذکر کنند.

پس [بدانید که] معبود شما خدای یکتاست؛ بنابراین فقط تسلیم او شوید.

و فرمانبرداران فروتن را [به لطف و رحمت خدا] مژده ده. 34

همانان که وقتی خدا یاد شود، دل‌هایشان می‌هراسد، و بر آنچه [از بلا و حادثه] به آنان می‌رسد، شکیبایند و برپا دارندگان نمازند و از آنچه روزی آنان نمودیم، انفاق می‌کنند. 35

شتران قربانی را برای شما از شعایر خدا قرار دادیم، برای شما در آنها سودی [مانند سواری گرفتن و تغذیه از شیر و گوشت آنها] ست؛ در حالی که به نظم در خط مستقیم ایستاده‌اند، نام خدا را [هنگام نحر کردنشان] بر آنها ذکر کنید، و زمانی که [بی‌جان] به پهلوی در افتاده‌اند، از آنها بخورید و به تهیدستانی که اهل درخواست کردن نیستند و فقیرانی که اهل درخواست کردن هستند، بخورانید. این گونه آنها را برای شما مسخر کردیم تا سپاس‌گزاری کنید. 36

هرگز گوشت‌هایشان و خون‌هایشان به خدا نمی‌رسد، بلکه تقوای شما به او می‌رسد. این گونه آنها را برای شما مسخر کرد خدا را به [شکرانه] اینکه هدایتان کرد به بزرگی یاد کنید؛ و نیکوکاران را [به لطف و رحمت خدا] مژده ده. 37

مسلماً خدا از مؤمنان دفاع می‌کند، قطعاً خدا هیچ خیانت کار ناسپاسی را دوست ندارد. 38

به کسانی که [ستمکارانه] مورد جنگ و هجوم قرار می‌گیرند، چون به آنان ستم شده اذن جنگ داده شده، مسلماً خدا بر یاری دادن آنان تواناست. 39

همانان که به ناحق از خانه‌هایشان اخراج شدند [و گناه و جرمی نداشتند] جز اینکه می‌گفتند: پروردگار ما خداست و اگر خدا برخی از مردم را به وسیله برخی دیگر دفع نمی‌کرد، همانا صومعه‌ها و کلیساهای و کنیسه‌ها و مسجدهایی که در آنها بسیار نام خدا ذکر می‌شود به شدت ویران می‌شدند؛ و قطعاً خدا به کسانی که [دین] او را یاری می‌دهند یاری می‌رساند؛ مسلماً خدا نیرومند و توانای شکست‌ناپذیر است.

ترجمه قرآن کریم، ص: 342

40

همانان که اگر آنان را در زمین قدرت و تمکّن دهیم، نماز را برپا می‌دارند، و زکات می‌پردازند، و مردم را به کارهای پسندیده وا می‌دارند و از کارهای زشت باز می‌دارند؛ و عاقبت همه کارها فقط در اختیار خداست. 41

و اگر تو را تکذیب می کنند [کار جدیدی نیست] پیش از اینان قوم نوح و عاد و ثمود هم [پیامبران را] تکذیب کردند. 42

و [نیز] قوم ابراهیم و قوم لوط، 43

و [هم چنین] اهل مدین؛ و موسی هم تکذیب شد. پس کافران را مهلت دادم، سپس آنان را [به عذابی سخت] گرفتم، [بنگر که] کیفر و انتقام من [نسبت به آنان] چگونه بود؟ 44

و چه بسیار شهرها را در حالی که اهلیش ستمکار بودند، هلاک کردیم، پس [به سبب نزول عذاب سقفهای خانه‌هایشان خراب شده و دیوارهایشان بر] سقفها فرو ریخته است و [چه بسیار] چاههای پر آب [که به سبب نابود شدن مالکانش] متروک افتاده و کاخها و قصرهای برافراشته [و محکمی که بی ساکن و بی صاحب مانده است]. 45

آیا در زمین گردش نکرده‌اند تا برای آنان دل‌هایی [بیدار و بینا] پیدا شود که با آن بیندیشند یا گوش‌هایی که با آن [اندرزها را] بشنوند؟ حقیقت این است که «فقط» دیده‌ها «که از ابزار عبرت است» بی بصیرت نمی شود قلوبی هم که در سینه‌هاست، بی بصیرت می گردد! 46

و آنان از تو [بر پایه ریشخند] شتاب در عذاب را درخواست می کنند، در حالی که خدا هرگز از وعده‌اش تخلف نمی کند؛ و همانا يك روز نزد پروردگارت مانند هزار سال از سال‌هایی است که شما می شمارید [برای او زمان نزدیک، زمان دور، امروز، دیروز، گذشته و آینده مفهومی ندارد؛ بنابراین فاصله زمانی شما با عذاب الهی شما را دچار این پندار نکند که تهدید به عذاب، تهدیدی طولانی و دروغ است]. 47

و چه بسا شهرها که به [اهل] آنها در حالی که ستمکار بودند، مهلت دادم، سپس آنان را [به عذابی سخت] گرفتم؛ و بازگشت فقط به سوی اوست. 48

بگو: ای مردم! من برای

ترجمه قرآن کریم، ص: 343

شما فقط بیم‌دهنده‌ای آشکارم. 49

پس کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، آمرزش و رزقی نیکو برای آنهاست. 50

و کسانی که در [باطل کردن و بی اثر نمودن] آیات ما کوشیده‌اند، به گمان آنکه ما را عاجز کنند [تا از دسترس قدرت ما بیرون روند] اهل آتشِ فروزان‌اند. 51

و پیش از تو هیچ رسول و پیامبری را نفرستادیم مگر آنکه هرگاه آرزو می کرد [اهداف پاک و سعادت بخش خود را برای نجات مردم از کفر و شرک پیاده کند] شیطان [برای بازداشتن مردم از پذیرش حق] در برابر آرزویش شبهه و وسوسه می انداخت، ولی خدا آنچه را شیطان [از وسوسه ها و شبهه ها می اندازد] می زداید و محو می کند، سپس آیاتش را استوار می سازد؛ و خدا دانا و حکیم است. 52

[آزاد گذاشتن شبهه اندازی شیطان] برای این [است] که خدا آنچه را شیطان می اندازد برای آنان که در دل هایشان بیماری است و برای سنگدلان وسیله آزمایش قرار دهد؛ و قطعاً ستمکاران در دشمنی بسیار دور [نسبت به حق و حقیقت] قرار دارند. 53

و [نیز برای این است] تا کسانی که دانش [دینی] به آنان عطا شده بدانند که [محو شدن و نابودی القائنات شیطان و استوار شدن آیات] از سوی پروردگارت حق است، پس به آن ایمان آورند و دل هایشان برای آن فروتن شود؛ و قطعاً خدا هدایت کننده اهل ایمان به سوی راهی مستقیم است. 54

و کافران همواره نسبت به آیات خدا در تردیدی سخت قرار دارند تا آنکه ناگهان قیامت بر آنان در رسد، یا عذاب روزی که روز دیگری به دنبال ندارد [بلکه ابدی است] به سراغشان آید. 55

آن روز، حاکمیت و فرمانروایی ویژه خداست. میان آنان داوری می کند؛ نهایتاً کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، در بهشت‌های پر نعمت‌اند. 56

و کسانی که کافر شده و آیات ما را تکذیب کرده‌اند، عذابی خوارکننده برای آنان است. 57

و کسانی که در راه خدا هجرت کرده سپس کشته شده یا مرده‌اند، به یقین خدا رزقی نیکو به آنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 344

می دهد؛ و قطعاً خدا بهترین روزی دهندگان است. 58

مسئلاً آنان را به جایگاهی که آن را می پسندند وارد می کند؛ و بی تردید خدا دانا و بردبار است. 59

[مطلب درباره مؤمن و کافر] همان است [که گفتیم]، و هر کس به مانند آنچه به آن عقوبت شده [متجاوز را] عقوبت کند، آن گاه به وی ستم شود، یقیناً خدا او را یاری می‌دهد؛ زیرا خدا باگذشت و بسیار آمرزنده است. 60

این [یاری ستمدیده بر ضد ستمکار] به سبب این است که خدا [دارای قدرت بی‌نهایت است و گوشه‌ای از قدرتش اینکه] همواره شب را در روز و روز را در شب درمی‌آورد؛ و یقیناً خدا شنوا و بیناست. 61

این [قدرت بی‌نهایت او نسبت به امور آفرینش و نسبت به وضع و حال مردم] برای این است که فقط خدا حق است، و اینکه آنچه را جز او می‌پرستید باطل است، و اینکه فقط خدا بلند مرتبه و بزرگ است. 62

آیا ندانسته‌ای که خدا از آسمان آبی نازل می‌کند، در نتیجه زمین سرسبز و خرم می‌شود؛ به یقین خدا لطیف و آگاه است. 63

آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست؛ و یقیناً خداست که بی‌نیاز و ستوده است. 64

آیا ندانسته‌ای که خدا آنچه را در زمین است و [نیز] کشتی‌ها را که به فرمان او در دریا روانند، برای شما مسخر کرده است؟ و آسمان را نگه می‌دارد که بر زمین نیفتد مگر به اذن او؟ یقیناً خدا به همه مردم رؤوف و مهربان است. 65

و اوست که به شما حیات داد، سپس شما را می‌میراند، آن گاه شما را زنده می‌کند؛ مسلماً انسان بسیار ناسپاس است. 66

برای هر امتی عبادتی ویژه قرار

ترجمه قرآن کریم، ص: 345

داده‌ایم که آن را انجام می‌دهند؛ پس نباید در این امر با تو نزاع کنند. و به سوی پروردگارت دعوت کن که بی‌تردید تو بر راهی مستقیم قرار داری. 67

و اگر با تو [با اصرار بر يك اعتقاد بی‌پایه برخورد خصمانه کنند و] گفتگوی بی‌منطق نمایند، بگو: خدا به آنچه انجام می‌دهید، داناتر است. 68

خدا روز قیامت درباره آنچه با یکدیگر در آن اختلاف می کردید، داوری خواهد کرد [تا مؤمنان با ورود به بهشت و ستیزه جویان با ورود به دوزخ از هم مشخص و جدا شوند].⁶⁹ ا

آیا ندانسته ای که خدا آنچه را در آسمان و زمین است، می داند؟ مسلماً [همه] این [اعمالی که انجام می دهید] در کتابی [چون لوح محفوظ، ثبت] است [و] بی تردید [ثبت در آن کتاب] بر خدا آسان است.⁷⁰

و [مشرکان] به جای خدا معبودانی را می پرستند که خدا هیچ برهانی [نسبت] به [حق بودن] آنها نازل نکرده است؛ و معبودانی را می پرستند که به آن دانشی [برای استدلال بر ربوبیت آنها] ندارند و ستمکاران را [در قیامت] هیچ یآوری نیست.⁷¹

و هنگامی که آیات روشن ما را بر آنان می خوانند در چهره های کسانی که کافرنند [اثر] انکار [و خشم] را می شناسی، آن چنان که نزدیک [از شدت خشم] به تلاوت کنندگان آیات ما بتازند، بگو: آیا شما را به بدتر از این [خشم و ناراحتی که از شنیدن قرآن به شما دست می دهد] خبر دهم [آن] آتش [دوزخ] است که خدا آن را به کافران وعده داده است، و آتش عاقبت بدی است.⁷²

ای مردم! [برای شما و معبودانتان] مثلی زده شده است؛ پس به آن گوش فرا دهید، یقیناً کسانی که به جای خدا می پرستید، هرگز نمی توانند مگسی بیافرینند اگر چه برای آفریدن آن گرد آیند و اگر مگس، چیزی را از آنان بریاید، نمی توانند آن را از او بازگیرند، هم پرستش کنندگان و هم معبودان ناتوانند.⁷³

خدا را آن گونه که سزاوار اوست نشناختند، بی تردید خدا نیرومند و توانای

ترجمه قرآن کریم، ص: 346

شکست ناپذیر است.⁷⁴

خدا از میان فرشتگان و از میان مردم رسولانی [برای هدایت مردم] برمیگزیند [تا فرشتگان وحی را دریافت کنند و به پیامبران برسانند و پیامبران هم وحی را پس از دریافت از فرشتگان به مردم ابلاغ کنند]؛ یقیناً خدا شنوا و بیناست.⁷⁵

همه اعمال و احوال گذشته [رسولان چه فرشته و چه بشر] و [همه اعمال و احوال] آینده آنان را می داند؛ و همه کارها به خدا بازگردانده می شود.⁷⁶

ای اهل ایمان! رکوع به جا آورید و سجده نمایید و پروردگارتان را عبادت کنید و کار نیک انجام دهید تا [بر همه مشکلات دنیا و آخرت] پیروز شوید. 77

و در راه خدا چنان که شایسته جهاد است، جهاد کنید؛ او شما را برگزید و بر شما در دین هیچ مشقتی قرار نداد. [بلکه در دینتان گشایش و آسانی قرار داد مانند گشایش و آسانی] آیین پدرتان ابراهیم، او شما را پیش از این «مسلمان» نامید و در این [قرآن هم به همین عنوان نامگذاری شده‌اید] تا پیامبر گواه بر شما باشد و شما هم گواه بر مردم باشید؛ بنابر این نماز را برپا دارید و زکات را پردازید و به خدا تمسک جوید. او سرپرست و یاور شماست؛ چه خوب سرپرست و یآوری و چه نیکو یاری‌دهنده‌ای است. 78

سوره مؤمنون

23- مکی 118 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

بی‌تردید مؤمنان [بر موانع راه سعادت] پیروز شدند. 1

آنان که در نمازشان [با حضور قلب] و فروتن‌اند. 2

و آنان که از [هر گفتار و کردار] بیهوده روی گردانند، 3

و آنان که پرداخت کننده زکات‌اند، 4

و آنان که نگه دارنده دامنشان [از شهوت‌های حرام] اند،

ترجمه قرآن کریم، ص: 347

5

مگر در [کام جویی از] همسران یا کنیزانشان، که [در این زمینه] مورد سرزنش نیستند. 6

پس کسانی [که در بهره‌گیری جنسی، راهی] غیر از این جویند، تجاوزکار [از حدود حق] هستند. 7

و آنان که امانت‌ها و پیمان‌های خود را رعایت می‌کنند، 8

و آنان که همواره بر [اوقات و شرایط ظاهری و معنوی] نمازهایشان محافظت دارند. 9

اینانند که وارثان‌اند، 10

وارثانی که [از روی شایستگی] بهشت فردوس را به میراث می‌برند [و] در آن جاودانه‌اند. 11

یقیناً ما انسان را از چکیده‌ای از گِل آفریدیم، 12

سپس آن را نطفه‌ای در قرارگاهی استوار [چون رحم مادر] قرار دادیم. 13

آن گاه آن نطفه را علقه گردانیم، پس آن علقه را به صورت پاره‌گوشتی درآوردیم، و آن پاره‌گوشت را استخوان‌هایی ساختیم و بر استخوان‌ها گوشت پوشانیم، سپس او را با آفرینشی دیگر پدید آوردیم؛ همیشه سودمند و بابرکت است خدا که نیکوترین آفرینندگان است. 14

سپس همه شما بعد از این می‌میرید.

15

آن گاه شما مسلماً روز قیامت برانگیخته می‌شوید. 16

و بی‌تردید بالای سرتان هفت آسمان [که هر يك بر فراز دیگری است] آفریدیم، و ما از آفریده‌ها بی‌خبر نیستیم. 17

و از آسمان، آبی به اندازه نازل کردیم و آن را در زمین جای دادیم؛ و بی‌تردید به از بین بردن آن کاملاً توانمندیم. 18

پس به وسیله آن برای شما باغ‌هایی از درختان خرما و انگور پدید آوردیم که برای شما در آنها میوه‌های فراوانی است [که از فروش آنها زندگی خود را اداره می‌کنید] و [نیز] از آنها می‌خورید. 19

و [به وسیله آن] درختی را که از طور سینا بیرون می‌آید [پدید آوردیم] که

ترجمه قرآن کریم، ص: 348

برای خوردندگان، روغن و نان خورشی می‌رویاند. 20

و به یقین برای شما در دام‌ها عبرتی است، از شیری که در شکم آنهاست به شما می‌نوشانیم، و در آنها برای شما سودهای فراوانی است، و از [گوشت] آنها [نیز] می‌خورید. 21

و بر آنها و بر کشتی‌ها حمل می‌شوید؛ 22

همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم.

گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید که معبودی جز او برای شما نیست، آیا [از پرستش معبودان باطل] نمی‌پرهیزید؟ 23

سران و اشراف کافر قومش گفتند:

این جز بشری مانند شما نیست که می‌خواهد بر شما برتری جوید، و اگر خدا می‌خواست [پیامبری بفرستد] قطعاً فرشتگانی [را به پیامبری] می‌فرستاد، ما این [سخنانی] را [که نوح می‌گوید] از فرهنگ پدران پیشین خود نشنیده‌ایم.

24

او نیست جز مردی که [نوعی] دیوانگی در اوست؛ بنابراین نسبت به او تا مدتی منتظر بمانید [که بمیرد یا از دیوانگی رهایی یابد]. 25

[نوح] گفت: ای پروردگار من مرا در برابر تکذیب آنان یاری ده. 26

در نتیجه به او وحی کردیم که زیر نظر ما و پیام ما کشتی بساز چون فرمان ما به هلاکت آنان بیاید و آن تنور [از آب] فوران کند از هر گونه‌ای [از حیوان] دو عدد [یکی نر و دیگری ماده] و نیز خانواده‌ات را وارد کشتی کن، جز افرادی از آنان که فرمان [عذاب] بر او گذشته [و درباره او قطعی شده] است، و درباره کسانی که [به سبب شرك و كفر] ستم ورزیده‌اند، با من سخن مگوی، زیرا [همه] آنان بدون تردید غرق شدنی‌اند. 27

چون تو و آنان که با تو هستند، بر کشتی سوار شدید، به خاطر این نعمت بگو:

همه ستایش‌ها ویژه خداست که ما را از این گروه ستم‌پیشه نجات داد. 28

و بگو: ای پروردگار من مرا در جایگاهی پرخیر و برکت فرود آور، که تو بهترین مهمان‌نوازی. 29

همانا در این [سرگذشت] نشانه‌هایی [از قدرت، رحمت و انتقام خدا] برای عبرت‌گیرندگان است؛ و یقیناً ما آزمایش‌کننده بندگانیم.

ترجمه قرآن کریم، ص: 349

30

سپس بعد از آنان قومی دیگر را به وجود آوردیم. 31

و پیامبری از خودشان در میان آنان فرستادیم که اعلام کند خدا را بپرستید، شما را جز او معبودی نیست، آیا [از پرستش معبودان باطل] نمی‌پرهیزید؟ 32

و از سران و اشراف کافر قومش که دیدار آخرت را تکذیب می‌کردند، در حالی که آنان را در زندگی دنیا از وسایل و ابزار مادی فراوانی برخوردار کرده بودیم، گفتند: این جز بشری مانند شما نیست که از آنچه شما می‌خورید می‌خورد، و از آنچه شما می‌آشامید می‌آشامد. 33

و بی‌تردید اگر بشری مانند خود را اطاعت کنید، یقیناً زیانکارید.

34

آیا به شما وعده می‌دهد هنگامی که از دنیا رفتید و خاک و استخوان شدید [زنده از گور] بیرون‌تان می‌آورند؟ 35

[از عقل ما] دور است و بسیار دور است آنچه به شما وعده می‌دهند، 36

جز این زندگی دنیای ما [زندگی دیگری] وجود ندارد، همواره [گروهی] می‌میریم و [گروهی دیگر] به دنیا می‌آییم، و ما پس از مرگ برانگیخته نخواهیم شد. 37

او نیست مگر مردی که بر خدا افترا بسته است؛ و ما باور کننده او نیستیم. 38

گفت: ای پروردگار من مرا در برابر تکذیب آنان یاری ده. 39

خدا فرمود: همانا پس از اندك زمانى پشیمان مى شوند.

40

پس فریاد مرگبار [عذاب] آنان را بر [پایه وعده به] حقّ [ما] فرو گرفت، و آنان را چون خاشاك روی سیل قرار دادیم؛ آری قوم ستمکار [از رحمت خدا] دور باد. 41

سپس بعد از آنان قومی دیگر را به وجود آوردیم. 42

هیچ امتی از اجلِ [معین] خود نه پیش می افتد و نه پس می ماند. 43

آن گاه پیامبران را پی در پی فرستادیم؛ هر زمان برای امتی پیامبرش می آمد او را تکذیب می کردند، و ما این [امت] ها را به دنبال یکدیگر هلاک می کردیم و آنان را [به صورت] سرگذشت ها [برای عبرت دیگران] قرار دادیم؛ پس ملتی که ایمان نمی آورند از رحمت خدا دور باد. 44

سپس موسی و برادرش هارون را با معجزات و آیات خود

ترجمه قرآن کریم، ص: 350

و دلیلی روشن فرستادیم، 45

به سوی فرعون و سران و اشراف قومش، ولی تکبر ورزیدند؛ و آنان قومی برتری جو بودند. 46

و گفتند: آیا به دو بشری که مانند خودمان هستند ایمان بیاوریم در حالی که قوم [و قبیله] آن دو بردگان ما هستند؟ 47

در نتیجه هر دو را تکذیب کردند و از هلاک شدگان شدند. 48

همانا ما به موسی کتاب دادیم، تا آنان هدایت شوند. 49

و پسر مریم و مادرش را نشانه [قدرت و رحمت خود] قرار دادیم و آن دو را در سرزمینی بلند که [دارای] جایگاهی مستقر [و امن] و آبی روان بود، جای دادیم. 50

ای پیامبران! از خوردنی های پاکیزه بخورید و کار شایسته انجام دهید؛ مسلماً من به آنچه انجام می دهید دانایم.

51

بی تردید این [اسلام] آیین [حقیقی] شماسست در حالی که آیینی یگانه است، و من پروردگار شمام؛ بنابراین از من پروا کنید.

52

هواپرستان کار [آیین] خود را میان خویش قطعه قطعه کردند [و گروه گروه شدند]، در حالی که هر گروهی به آن [آیین] که نزد آنان است خوشحال و شادمانند [که آیینشان بر حق است]. 53

آنان را در غرقاب گمراهی و جهالتشان تا هنگامی [که مرگشان فرا رسد] واگذار.

54

آیا گمان می کنند توسعه و گسترشی که به سبب مال و اولاد به آنان می دهیم، 55

در حقیقت می خواهیم در عطا کردن خیرات به آنان شتاب ورزیم؟ [چنین نیست] بلکه [آنان] درك نمی کنند [که ما می خواهیم با افزونی مال و اولاد، در تفرقه و طغیان و تیره بختی بیشتری فرو روند]. 56

یقیناً آنان که از بیم پروردگارشان هراسان و نگرانند، 57

و آنان که به آیات پروردگارشان ایمان می آورند. 58

و آنان که به پروردگارشان شرك نمی ورزند. 59

و آنان که آنچه را [از زکات و دیگر انفاقات در راه خدا] می پردازند در حالی که دل هایشان از اینکه به سوی پروردگارشان [برای محاسبه دقیق] باز می گردند، ترسان است. 60

اینانند که در کارهای خیر می شتابند، و در [انجام دادن] آن [از دیگران] پیشی می گیرند. 61

و هیچ کس را جز به اندازه گنجایش و توانش تکلیف نمی کنیم، و نزد ما کتابی [چون لوح محفوظ] است که [در باره همه امور آفرینش و نسبت به اعمال بندگان] به درستی سخن

می گوید، و آنان [در پاداش و کیفر] مورد ستم قرار نمی گیرند. 62

[چنین نیست که کافران تکلیف را بیش از اندازه گنجایش و توان خود حس کنند] بلکه دل‌هایشان از این [حقیقت] در بی‌خبری عمیقی است، و برای آنان غیر از این [بی‌خبری] اعمالی [زشت و ناپسند] است که همواره آنها را انجام می‌دهند، 63

تا زمانی که سرکشان و مرقّه‌ان آنان را به عذاب بگیریم، ناگهان فریاد و ناله سر دهند و [به آوای بلند] طلب یاری کنند. 64

[به آنان گویند:] امروز فریاد و ناله سر ندهید؛ زیرا شما از سوی ما یاری نخواهید شد. 65

همانا آیات من را بر شما می‌خواندند و شما به پشت سرتان به قهقرا برمی‌گشتید [تا آن را نشنوید!] 66

در حالی که به آن تکبر می‌ورزیدید [و در بزم] شبانه [خود درباره آن] هذیان می‌گفتید [و سخنان نامعقول به زبان می‌آوردید]. 67

آیا در این سخن [که وحی خداست] اندیشه نکردند؟ یا مگر [برای اولین بار] کتابی برای آنان آمده است که برای پدران پیشین آنان نیامده بود؟ 68

یا مگر پیامبرشان را [از لحاظ حسب، نسب، درستی، امانت، اخلاق و کرامت] نشناخته‌اند که منکر او هستند؟ 69
یا می‌گویند: نوعی دیوانگی در اوست؟

[چنین نیست که این یاهو‌گویان به هم می‌بافند] بلکه او حق را برای آنان آورده است، و بیشترشان حق را خوش ندارند، 70

و اگر حق از خواسته‌های نامشروع آنان پیروی می‌کرد، بی‌تردید آسمان‌ها و زمین و هر که در آنهاست از هم می‌پاشید [و تباه می‌شد؛ چنین نیست که حق از هواهای نفس آنان پیروی کند] بلکه کتاب [ی را که مایه شرف و سربلندی] آنان [است] به آنان داده‌ایم، ولی آنان از مایه شرف و سربلندی خود روی گردانند. 71

یا [مگر برای ادای وظایف] مزدی از آنان می‌خواهی [که پذیرش دعوت برای آنان سنگین است؟] البته مزد پروردگارت بهتر است، و او بهترین روزی دهندگان است، 72

و مسلماً تو آنان را به راهی مستقیم دعوت می کنی، 73

و بی تردید کسانی که به آخرت ایمان نمی آورند از [این] راه منحرف اند. 74

اگر به آنان رحم کنیم و آسیبی را که دچار آن هستند [از آنان] برطرف سازیم، باز هم سرگردانند و در طغیانشان لجاجت می ورزند. 75

همانا ما آنان را به بلاها و آسیب ها [ی دنیایی] گرفتیم، ولی نه برای پروردگارشان فروتنی کردند و نه به پیشگاهش زاری می کنند، 76

تا هنگامی که دری از عذاب سخت به

ترجمه قرآن کریم، ص: 352

روی آنان بگشاییم، ناگهان در آن حال از همه چیز نومید می شوند؛ 77

اوست که برای شما گوش و دیده و دل پدید آورد، ولی اندکی سپاس گذاری می کنید، ا 78

اوست که شما را در زمین آفرید و عاقبت به سوی او محشور می شوید، 79

اوست که حیات می دهد و می میراند و رفت و آمد شب و روز در سیطره خواست اوست، آیا اندیشه نمی کنید؟ 80

[نه اینکه نمی اندیشند] بلکه مانند همان [سخنان یاهو و بی منطق] را گفتند که پیشینیان گفتند، 81

گفتند: آیا زمانی که بمیریم و خاک و استخوان شویم حتماً برانگیخته می شویم؟ 82

همانا این [برانگیخته شدن] را پیش از این به ما و پدرانمان وعده دادند [ولی] این جز افسانه خرافی پیشینیان نیست؛ 83

بگو: اگر معرفت دارید، بگویید: زمین و هر که در آن است از کیست؟ 84

خواهند گفت: از خداست. بگو: با این حال آیا متذکر نمی شوید؟ 85

بگو: مالک آسمان های هفتگانه و پروردگار عرش بزرگ کیست؟ 86

خواهند گفت: [آنها هم] در سیطره مالکیت خداست. بگو:

آیا [از پرستش بتان] نمی‌پرهیزید؟ 87

بگو: اگر معرفت دارید [بگویید]: کیست که [حاکمیت مطلق و] فرمانروایی همه چیز به دست اوست و اوست که پناه می‌دهد و برخلاف خواسته‌اش کسی را [از عذاب] پناه نمی‌دهند. 88

خواهند گفت: [این ویژگی‌ها] فقط برای خداست. بگو: پس چگونه [بازیچه] نیرنگ و افسون می‌شوید [و از راه خدا منحرفتان می‌کنند؟!]. 89

چنین نیست [که آنان می‌گویند] بلکه ما حق را برای آنان آورده‌ایم، و بی‌تردید آنان دروغ‌گویند. 90

خدا هیچ فرزندی برای خود نگرفته است، و هیچ معبودی با او نیست؛ [اگر جز خدا معبودی بود] در این صورت هر معبودی [برای آنکه به تنهایی و مستقل تدبیر امور کند] آفریده‌های خود را با خود می‌برد [و از مدار تصرف دیگر معبودان خارج می‌کرد] و بر یکدیگر برتری می‌جستند. منزّه و پاک است خدا از آنچه [او را به آن] وصف می‌کنند. 91

[همان] دانای نهان و آشکار؛ او از آنچه برایش

ترجمه قرآن کریم، ص: 353

شریک می‌گیرند، برتر است. 92

بگو: ای پروردگار من اگر آن [عذابی] را که به آنان وعده می‌دهند، به من بنمایانی؟ 93

پس ای پروردگار من مرا در میان گروه ستمکاران قرار مده [و با آنان قرین عذاب مکن]. 94

به یقین ما تواناییم آن عذابی که به آنان وعده می‌دهیم به تو بنمایانیم. 95

بدی را با بهترین شیوه دفع کن؛ ما به آنچه که [مشرکان به ناحق ما را به آن] وصف می‌کنند، داناتریم. 96

و بگو: ای پروردگار من از وسوسه‌های شیطان‌ها به تو پناه می‌آورم، 97

و ای پروردگار من به تو پناه می‌آورم از اینکه [شیطان‌ها] نزد من حاضر شوند. 98

[دشمنان حق از دشمنی خود باز نمی ایستند] تا زمانی که یکی از آنان را مرگ در رسد، می گوید: ای پروردگار من مرا [برای جبران گناهان و تقصیرهایی که از من سر زده به دنیا] بازگردان؛ 99

امید است در [برابر] آنچه [از عمر، مال و ثروت در دنیا] واگذاشته ام کار شایسته ای انجام دهم. [به او می گویند:] چنین نیست [که می گویی] بدون تردید این سخنی بی فایده است که او گوینده آن است، و پیش رویشان برزخی است تا روزی که برانگیخته می شوند. 100

چون در صور دمیده شود، در آن روز نه میانشان خویشاوندی و نسبی وجود خواهد داشت و نه از اوضاع و احوال یکدیگر می پرسند؛ 101

پس کسانی که اعمال وزن شده آنان سنگین [و بارزش] است، هم آنانند که پیروزند. 102

و کسانی که اعمال وزن شده آنان سبک [و بی ارزش] است، همانانند که سرمایه وجودشان را از دست داده و در دوزخ جاودانه اند. 103

آتش [همواره] صورت هایشان را می سوزاند، و آنان در آنجا [از شدت سوختگی] زشت رویانی بد منظرند! 104

[خدا به آنان می گوید:] آیا آیات من بر شما خوانده نمی شد و شما [همواره] آنها را تکذیب می کردید؟ 105

می گویند: ای پروردگار ما! شقاوت ما بر ما چیره شد، و ما گروهی گمراه بودیم. 106

ای پروردگاران ما را از دوزخ بیرون آر، اگر [به بدی ها و گمراهی ها] بازگشتیم، بی تردید ستمکار خواهیم بود. 107

[خدا] می گوید: [ای سگان!] در دوزخ گم شوید و با من سخن مگویید! 108

[به یاد دارید که] گروهی از بندگان من بودند که می گفتند: ای پروردگار ما! ما ایمان

ترجمه قرآن کریم، ص: 354

آوردیم، پس ما را بیامرز و به ما رحم کن که تو بهترین رحم کنندگانی. 109

ولی شما آنان را به مسخره گرفتید، تا [دل مشغولی شما به مسخره آنان] یاد مرا از خاطرتان برد، و شما همواره به [ایمان، عمل و دعاها] آنان می خندیدید!! 110

من امروز آنان را در برابر صبری که [نسبت به مسخره و خنده شما] کردند پاداش دادم که همه آنان کامیابند. 111

[خدا] می گوید: از جهت شمار سال‌ها چه مدت در زمین درنگ داشتید؟ 112

می گویند: روزی یا بخشی از روزی، ولی [ای پرسنده!] از شمارندگان [پیشگاه خود] بپرس. 113

[خدا] می گوید: اگر معرفت می داشتید [می دانستید که] جز اندکی درنگ نکرده اید، 114

آیا پنداشته اید که شما را بیهوده و عبث آفریدم، و اینکه به سوی ما بازگردانده نمی شوید؟ 115

برتر است خدا آن فرمانروای حق [از آنکه کارش بیهوده و عبث باشد]، هیچ معبودی جز او نیست، [او] پروردگار عرش باارزش است. 116

هر کس با خدا معبود دیگری بپرستد [که] هیچ دلیلی بر حقانیت آن ندارد، حسابش فقط نزد پروردگار اوست؛ بدون تردید کافران، [بر هیچ چیزی] پیروز نمی شوند. 117

بگو: ای پروردگار من [مرا] بیامرز و [بر من] رحم کن و تو بهترین رحم کنندگانی. 118

سوره نور

24- مدنی 64 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

[این] سوره ای است که آن را [از افق دانش خود] فرود آوردیم و [اجرای احکام و معارف آن را] واجب نمودیم و در آن آیاتی روشن نازل کردیم، تا متذکر و هوشیار شوید. 1

به زن زناکار و مرد زناکار صد تازیانه بزنید، و اگر به خدا و روز قیامت ایمان دارید، شما را در [اجرای] قانون خدا درباره آن دو نفر نباید دلسوزی و مهربانی مانع شود و باید گروهی از مؤمنان، شاهد مجازات آن دو

نفر باشند.

2

مرد زناکار نباید جز با زن زناکار یا مشرك ازدواج کند، و زن زناکار نباید جز با مرد زناکار یا مشرك ازدواج نماید این [ازدواج] بر مؤمنان حرام شده است.

3

کسانی که زنان عقیقه پاکدامن را به زنا متهم می کنند، سپس چهار شاهد نمی آورند، به آنان هشتاد تازیانه بنزد، و هرگز شهادتی را از آنان نپذیرید، و اینانند که در حقیقت بدکار و نافرمانند. 4

مگر کسانی که بعد از آن توبه کنند و خود را اصلاح نمایند که بدون تردید خدا [نسبت به آنان] بسیار آمرزنده و مهربان است. 5

و کسانی که همسران خود را متهم به زنا می کنند و بر آنان شهادتی جز خودشان نباشد، پس هر کدام از آن شوهران [برای اثبات اتهامش] باید چهار بار [این گونه] شهادت دهد که: سوگند به خدا، او [دریاره همسرش] در این زمینه قطعاً راست می گوید، 6

و [شهادت] پنجم این است که [بگوید: لعنت خدا بر او باد اگر [در این اتهام بستن] دروغگو باشد؛ 7

و مجازات را از آن زنی که مورد اتهام قرار گرفته دفع می کند اینکه چهار بار [این گونه] شهادت دهد: که سوگند به خدا آن مرد دروغگوست، 8

و [شهادت] پنجم این است که [بگوید: خشم خدا بر او باد اگر [آن مرد در این اتهام بستن] راستگو باشد.

9

و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، و اینکه خدا بسیار توبه پذیر و حکیم است [به کیفرهای بسیار سختی دچار می شدید]. 10

به یقین کسانی که آن تهمت [بزرگ] را [درباره یکی از همسران پیامبر به میان] آوردند، گروهی [هم‌دست و هم‌فکر] از [میان] خود شما بودند، آن را برای خود شری می‌پندارید، بلکه آن برای شما خیر است، برای هر مردی از آنان کیفری به اندازه گناهی است که مرتکب شده، و آن کس که بخش عمده آن را بر عهده گرفته است، برایش عذابی بزرگ است. 11

چرا مردان و زنان با ایمان

ترجمه قرآن کریم، ص: 356

هنگامی که آن تهمت بزرگ را شنیدند، [نسبت به کسی که مانند خود آنان اهل ایمان بود] در باطن و قلب خود نیک اندیشی [و قضاوت عادلانه] نکردند و نگفتند: این تهمتی آشکار [از سوی منافقان] است؟! [که می‌خواهند در میان اهل ایمان آشوب و بدبینی ایجاد کنند] 12

چرا بر آن تهمت، چهار شاهد نیاوردند؟ و چون شاهدان را نیاوردند، پس خود آنان نزد خدا محکوم به دروغ‌گویی‌اند؛ 13 و اگر فضل و رحمت خدا در دنیا و آخرت بر شما نبود، به یقین به خاطر آن تهمت بزرگی که در آن وارد شدید، عذابی بزرگ به شما می‌رسید. 14

چون [که آن تهمت بزرگ را] زبان به زبان از یکدیگر می‌گرفتید و با دهان‌هایتان چیزی می‌گفتید که هیچ شناختی به آن نداشتید و آن را [عملی] ناچیز و سبک می‌پنداشتید در حالی که نزد خدا بزرگ بود. 15

چرا وقتی آن را شنیدید نگفتید: ما را نسزد [و هیچ جایز نیست] که به این تهمت بزرگ زبان بگشاییم، شگفتا! این بهتانی بزرگ است. 16

خدا شما را اندرز می‌دهد که اگر ایمان دارید، هرگز مانند آن را [در حق کسی] تکرار نکنید. 17

و خدا آیات [خود] را برای شما بیان می‌کند، و خدا دانا و حکیم است. 18

کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت [مانند آن تهمت بزرگ] در میان اهل ایمان پخش شود، در دنیا و آخرت عذابی دردناک خواهند داشت، و خدا [آنان را] می‌شناسد و شما نمی‌شناسید. 19

و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، و اینکه خدا رؤوف و مهربان است [به کیفرهای بسیار سختی دچار می‌شدید].

20

ای مؤمنان! از گام‌های شیطان پیروی نکنید؛ و هر که از گام‌های شیطان پیروی کند [هلاک می‌شود] زیرا شیطان به گناه آشکار و عمل ناپسند فرمان می‌دهد؛ و اگر فضل و رحمت خدا بر شما نبود، هرگز احدی از شما [از عقاید باطل و اعمال و اخلاق ناپسند] پاک نمی‌شد، ولی خدا هر که را بخواهد پاک

ترجمه قرآن کریم، ص: 357

می‌کند؛ و خدا شنوا و داناست. 21

و از میان شما کسانی که دارندگان ثروت و گشایش مالی هستند، نباید سوگند یاد کنند که از انفاق مال به خویشاوندان و تهی‌دستان و مهاجران در راه خدا دریغ ورزند، و باید [بدی آنان را که برای شما مؤمنان توانگر سبب خودداری از انفاق شده] عفو کنند و از مجازات درگذرند؛ آیا دوست نمی‌دارید خدا شما را پیامرزد؟ [اگر دوست دارید، پس شما هم دیگران را مورد عفو و گذشت قرار دهید]؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 22

بی‌تردید کسانی که زنان عفیفه پاکدامن باایمان را [که از شدت ایمان از بی‌عفتی و گناه برکنار هستند] متهم به زنا کنند، در دنیا و آخرت لعنت می‌شوند، و برای آنان عذاب بزرگ است. 23

[در] روزی که زبان‌ها و دست‌ها و پاهایشان بر ضد آنان به گناهای که همواره انجام می‌دادند، شهادت دهند.

24

در آن روز خدا کیفری که به حق است به طور کامل به آنان می‌دهد، و خواهند دانست که خدا همان حق آشکار است.

25

زنان پلید برای مردان پلید و مردان پلید برای زنان پلیدند، و زنان پاک برای مردان پاک و مردان پاک برای زنان پاک‌اند، این پاکان از سخنان ناروایی که [تهمت‌زنندگان] درباره آنان می‌گویند، مبرا هستند، برای آنان آمرزش و رزق با ارزشی است.

26

ای اهل ایمان! به خانه‌هایی غیر از خانه‌های خودتان وارد نشوید مگر آنکه اجازه بگیرید، و بر اهل آنها سلام کنید، [رعایت] این [امور اخلاقی] برای شما بهتر است، برای این که متذکر [آداب انسانی] شوید. 27

نهایتاً اگر کسی را در آنها نیافتید، وارد آن نشوید مگر این که به شما اجازه دهند، و اگر به شما گویند: برگردید، لازم است برگردید که این برای شما پاکیزه‌تر است، و خدا به آنچه انجام می‌دهید داناست. 28

و بر شما گناهی

ترجمه قرآن کریم، ص: 358

نیست که به خانه‌های غیر مسکونی که در آنها متاع و سودی دارید وارد شوید، و خدا آنچه را آشکار می‌کنید و آنچه را پنهان می‌دارید، می‌داند. 29

به مردان مؤمن بگو: چشمان خود را [از آنچه حرام است مانند دیدن زنان نامحرم و عورت دیگران] فرو بندند، و شرمگاه خود را حفظ کنند، این برای آنان پاکیزه‌تر است، قطعاً خدا به کارهایی که انجام می‌دهند، آگاه است. 30

و به زنان باایمان بگو: چشمان خود را از آنچه حرام است فرو بندند، و شرمگاه خود را حفظ کنند، و زینت خود را [مانند لباس‌های زیبا، گوشواره و گردن بند] مگر مقداری که [طبیعتاً مانند انگشتر و حنا و سرمه، بر دست و صورت] پیدا است [در برابر کسی] آشکار نکنند، و [برای پوشاندن گردن و سینه] مقنعه‌های خود را به روی گریبان‌هایشان ببندازند، و زینت خود را آشکار نکنند مگر برای شوهرانشان، یا پدرانشان، یا پدران شوهرانشان، یا پسرانشان، یا پسران شوهرانشان، یا برادرانشان، یا پسران برادرانشان، یا پسران خواهرانشان، یا زنان [هم‌کیش خود] شان، یا بردگان زر خریدشان، یا خدمتکارانشان از مردانی که ساده لوح و کم عقل‌اند و نیاز شهوانی حس نمی‌کنند، یا کودکانی که [به سن تمیز دادن خوب و بد نسبت به امیال جنسی] نرسیده‌اند. و زنان نباید پاهایشان را [هنگام راه رفتن آن گونه] به زمین بزنند تا آنچه از زینت‌هایشان پنهان می‌دارند [به وسیله نامحرمان] شناخته شود. و [شما] ای مؤمنان! همگی به سوی خدا بازگردید تا [بر مشکلات دنیا و آخرت] پیروز شوید. 31

[مردان و زنان] بی‌همسر و غلامان و کنیزان شایسته خود را همسر دهید؛ اگر تهیدست‌اند، خدا آنان را از فزون‌بخشی خود بی‌نیاز می‌کند؛ و خدا بسیار عطاکننده و داناست. 32

و کسانی که [وسیله] ازدواجی نمی‌یابند باید پاکدامنی

ترجمه قرآن کریم، ص: 359

پیشه کنند تا خدا آنان را از فزون بخشی خود توانگر سازد. و کسانی از بردگانتان که درخواست نوشتن قرارداد [برای فعالیت اقتصادی و پرداخت مبلغی به مالک خود برای آزاد شدن] دارند، اگر در آنان [برای عقد این قرارداد] شایستگی سراغ دارید با آنان قرارداد ببندید، و چیزی از مال خدا را که به شما عطا کرده است به آنان بدهید، و کنیزان خود را که می‌خواهند پاکدامن باشند، برای به دست آوردن متاع ناچیز و زودگذر زندگی دنیا به زنا وادار مکنید، و هر که آنان را وادار [به زنا] کند، به یقین خدا پس از مجبور شدنشان [نسبت به آنان] بسیار آمرزنده و مهربان است. 33

و بی‌تردید آیاتی روشن و سرگذشتی از آنان که پیش از شما درگذشتند و پندی برای پرهیزکاران به سوی شما نازل کردیم. 34

خدا نور آسمان‌ها و زمین است؛ وصف نورش مانند چراغدانی است که در آن، چراغ پر فروغی است، و آن چراغ در میان قندیل بلورینی است، که آن قندیل بلورین گوی ستاره تابانی است، [و آن چراغ] از [روغن] درخت زیتونی پرپرکت که نه شرقی است و نه غربی افروخته می‌شود، [و] روغن آن [از پاکی و صافی] نزدیک است روشنی بدهد گرچه آتشی به آن نرسیده باشد، نوری است بر فراز نوری؛ خدا هر کس را بخواهد به سوی نور خود هدایت می‌کند، و خدا برای مردم مثل‌ها می‌زند [تا حقایق را بفهمند] و خدا به همه چیز داناست. 35

[این نور] در خانه‌هایی است که خدا اذن داده [شأن و منزلت و قدر و عظمت آنها] رفعت یابند و نامش در آنها ذکر شود، همواره در آن خانه‌ها صبح و شام او را تسبیح می‌گویند. 36

مردانی که تجارت و داد و ستد آنان را از یاد خدا و برپا داشتن نماز و پرداخت زکات باز نمی‌دارد، [و] پیوسته از روزی که دل‌ها و دیده‌ها در آن زیر و رو

ترجمه قرآن کریم، ص: 360

می‌شود، می‌ترسند. 37

[این گونه عمل می‌کنند] تا خدا آنان را بر [پایه] نیکوترین عملی که انجام داده‌اند پاداش دهد، و از فضلش برای آنان بیفزاید، خدا به هر که بخواهد بی‌حساب روزی می‌دهد. 38

و کافران اعمالشان مانند سرابی در بیابانی مسطح و صاف است که تشنه آن را [از دور] آب می‌پندارد، تا وقتی که به آن رسد آن را چیزی نیابد، و خدا را نزد اعمالش می‌یابد که حسابش را کامل و تمام می‌دهد، و خدا حسابرسی سریع است.

39

یا [اعمالشان] مانند تاریکی‌هایی است در دریایی بسیار عمیق که همواره موجی آن را می‌پوشاند، و بالای آن موجی دیگر است، و بر فراز آن ابری است، تاریکی‌هایی است برخی بالای برخی دیگر؛ [مبتلای این امواج و تاریکی‌ها] هرگاه دستش را بیرون آورد، بعید است آن را ببیند. و کسی که خدا نوری برای او قرار نداده است، برای او هیچ نوری نیست.

40

آیا ندانسته‌ای که هرکه در آسمان‌ها و زمین است و پرندگان بال گشوده، خدا را تسبیح می‌گویند؟ به یقین هر يك نماز و تسبیح خود را می‌داند؛ و خدا به آنچه انجام می‌دهند داناست. 41

و مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین فقط در سیطره خداست، و بازگشت همه به سوی خداست. 42

آیا ندانسته‌ای که خدا ابری را [به آرامی] می‌راند، آن گاه میان [اجزای] آن پیوند برقرار می‌کند، سپس آن را انبوه و متراکم می‌سازد، پس می‌بینی که باران از لابلای آن بیرون می‌آید، و از آسمان از کوه‌هایی که در آن ابر یخ‌زده است، تگرگی فرو می‌ریزد، نهایتاً آسیب آن را به هر که بخواهد می‌رساند، و از هر که بخواهد برطرف می‌کند، نزدیک است درخشندگی برفش دیده‌ها را کور کند. 43

خدا شب و روز را [دگرگون و] جابجا می‌کند؛ مسلماً در این دگرگونی و جابجایی

ترجمه قرآن کریم، ص: 361

عبرتی برای صاحبان بصیرت است. 44

و خدا هر جنبه‌ای را از آبی [که به صورت نطفه بود] آفرید، پس گروهی از آنها بر شکمشان راه می‌روند، و برخی از آنها به روی دو پا حرکت می‌کنند، و بعضی از آنها به روی چهار پا راه می‌روند. خدا آنچه را بخواهد می‌آفریند؛ مسلماً خدا بر هر کاری تواناست. 45

همانا آیاتی روشن نازل کردیم؛ و خدا هر که را بخواهد به راهی راست راهنمایی می‌کند. 46

و می‌گویند: به خدا و این پیامبر ایمان آوردیم و اطاعت کردیم، سپس گروهی از آنان پس از این [اعتراف] روی می‌گردانند، و اینان مؤمن [واقعی] نیستند.

47

و زمانی که آنان را به سوی خدا و پیامبرش می‌خوانند تا [نسبت به اختلافاتی که دارند] میانشان داوری کند، ناگهان گروهی از آنان روی گردان می‌شوند. 48

ولی اگر [بفهمند که] داوری حق به سود آنان می‌باشد، مطیعانه به سوی آن آیند. 49

آیا در دل‌هایشان بیماری [نفاق] است یا [در دین خدا] شک کرده‌اند یا می‌ترسند که خدا و پیامبرش بر آنان ستم کند؟ [چنین نیست] بلکه اینان خود ستمکارند. 50

گفتار مؤمنان هنگامی که آنان را به سوی خدا و پیامبرش می‌خوانند تا میانشان داوری کند، فقط این است که می‌گویند: شنیدیم و اطاعت کردیم و اینانند که پیروزند. 51

و کسانی که از خدا و پیامبرش اطاعت کنند و از خدا بترسند و از او پروا نمایند، آنانند که کامیابند. 52

و با سخت‌ترین سوگندهایشان به خدا سوگند خوردند که اگر به آنان [برای بیرون رفتن به سوی جهاد] فرمان دهی حتماً بیرون می‌روند، بگو: سوگند نخورید، [آنچه بر شما واجب است] اطاعت پسندیده است [نه سوگند]، به یقین خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. 53

ترجمه قرآن کریم، ص: 362

بگو: خدا را [در همه امور] اطاعت کنید و این پیامبر را نیز اطاعت کنید؛ پس اگر روی بگردانید [زیانی متوجه پیامبر نمی‌شود، زیرا] بر او فقط آن [مسئولیتی] است که بر عهده‌اش نهاده شده و بر شما هم آن [مسئولیتی] است که بر عهده شما نهاده شده است. و اگر او را اطاعت کنید هدایت می‌یابید.

و بر عهده این پیامبر جز رساندن آشکار [پیام وحی] نیست. 54

خدا به کسانی از شما که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین جانشین [دیگران] کند، همان گونه که پیشینیان آنان را جانشین [دیگران] کرد، و قطعاً دینشان را که برای آنان پسندیده به سودشان استوار نماید، و یقیناً بیمشان را تبدیل به امنیت کند، [تا جایی که] فقط مرا بپرستند [و] هیچ چیزی را شریک من نگینند. و آنان که پس از این نعمت های ویژه ناسپاسی ورزند [در حقیقت] بدکار و نافرمانند. 55

و نماز را برپا دارید و زکات را پردازید، و این پیامبر را اطاعت کنید تا مورد رحمت قرار گیرید. 56

گمان مکن کسانی که کافر شدند [برای آنان میسر است که] عاجز کننده [خدا] در زمین باشند [تا بتوانند از دسترس قدرت او بیرون روند]؛ و جایگاهشان آتش است، و قطعاً آتش عاقبت بدی است. 57

ای اهل ایمان! باید بردگانتان و کسانی از شما که به مرز بلوغ نرسیده‌اند [هنگام ورود به خلوت خانه شخصی شما] سه بار [در سه زمان] از شما اجازه بگیرند، پیش از نماز صبح، و هنگام [استراحت] نیم روز که جامه‌هایتان را کنار می‌نهد، و پس از نماز عشا؛ [این زمان‌ها] سه زمان خلوت شماست، بعد از این سه زمان بر شما و آنان گناهی نیست [که بدون اجازه وارد شوند؛ زیرا آنان] همواره نزد شما در رفت و آمدند و با یکدیگر نشست و برخاست دارید. این گونه خدا آیاتش را برای شما بیان می‌کند، و خدا دانا و حکیم است. 58

ترجمه قرآن کریم، ص: 363

و هنگامی که کودکان شما به مرز بلوغ رسیدند، باید [برای ورود به خلوت خانه شخصی شما] اجازه بگیرند، همان گونه که کسانی که پیش از آنان [به مرز بلوغ رسیده بودند] اجازه می‌گرفتند. خدا این گونه آیاتش را برای شما بیان می‌کند؛ و خدا دانا و حکیم است. 59

و بر زنان از کار افتاده‌ای که امید ازدواجی ندارند، گناهی نیست که حجاب و روپوش خود را کنار بگذارند، در صورتی که با زیور و آرایش خویش قصد خودآرایی نداشته باشند. و پاکدامنی برای آنان بهتر است؛ و خدا شنوا و داناست. 60

بر نابینا و لنگ و بیمار و خود شما گناهی نیست که [بدون هیچ اجازه‌ای از خانه‌هایی که ذکر می‌شود، غذا] بخورید: از خانه‌های خودتان، یا پدرانتان، یا مادرانتان یا برادرانتان، یا خواهرانتان، یا عمه‌هایتان، یا دایی‌هایتان، یا خاله‌هایتان، یا منازلی که کلیده‌ایشان در اختیار شماست، یا خانه‌های دوستانتان؛ بر شما مشقّی نیست که [با دیگر اعضای خانواده خود] دسته‌جمعی یا جدا جدا غذا بخورید. پس هرگاه به خانه‌هایی [که ذکر شد] وارد شدید، بر خودتان

سلام کنید که درودی است از سوی خدا [درودی] پربرکت و پاکیزه، خدا این گونه آیات را برای شما بیان می کند تا ببینید. 61

ترجمه قرآن کریم، ص: 364

مؤمنان فقط آنانند که به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند، و هنگامی که بر سر کار مهمی [که طبیعتاً مردم را گرد هم می آورد] با پیامبر باشند تا از او اجازه نگیرند [از نزد او] نمی روند. به راستی کسانی که [برای رفتن] از تو اجازه می گیرند، آنانند که به خدا و پیامبرش ایمان دارند. پس هنگامی که برای برخی از کارهایشان از تو اجازه می خواهند، به هر کدام از آنان که خواستی اجازه بده و از خدا برای آنان آمرزش بخواه؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 62

دعوت پیامبر را [به ایمان، عمل صالح و امور اجتماعی] در میان خود مانند دعوت بعضی از شما از بعضی دیگر قرار ندهید، خدا کسانی از شما را که برای [بی اعتنائی به دعوت پیامبر] با پنهان شدن پشت سر دیگران آهسته از نزد او بیرون می روند می شناسد. پس باید کسانی که از فرمانش سرپیچی می کنند، برحذر باشند از اینکه بلایی [در دنیا] یا عذابی دردناک [در آخرت] به ایشان رسد. 63

آگاه باشید! که آنچه در آسمان ها و زمین است فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست. به یقین آنچه را که شما [از حالات، اعمال و خواسته ها] بر آن هستید می داند، و به روزی که [برای حسابرسی] به سوی او باز گردانده می شوند، آگاه است در نتیجه آنان را به آنچه انجام داده اند خبر می دهد و خدا به همه چیز داناست. 64

سوره فرقان

25- مکی 77 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

همیشه سودمند و با برکت است آنکه فرقان را [که جدا کننده حق از باطل است] به تدریج بر بنده اش نازل کرد، تا برای جهانیان بیم دهنده باشد. 1

همان که فرمانروایی آسمانها و زمین فقط در سیطره اوست و فرزندی برای خود نگرفته است و در فرمانروایی شریکی ندارد و هر چیزی را آفریده و آن را به اندازه قرار داده، اندازه‌ای درست و دقیق. 2

ترجمه قرآن کریم، ص: 365

[مشرکان] به جای او معبودانی اختیار کرده‌اند که چیزی را نمی‌آفرینند و خود آفریده می‌شوند، و برای خودشان مالک زیان و سودی نیستند، و قدرت و تسلطی بر مرگ و حیات و برانگیختن پس از مرگ ندارند، 3

کافران گفتند: این [قرآن] چیزی نیست جز دروغی که [پیامبر] آن را از پیش خود ساخته و دیگران او را بر ساختن آن یاری داده‌اند، بی‌تردید [با این نسبت ناروا] مرتکب ستمی سنگین و دروغی بزرگ [و تهمتی زشت] شده‌اند. 4 و گفتند:

افسانه‌های مکتوب پیشینیان است که نوشتن [از روی] آنها را از [نویسندگان] درخواست کرده است و آن [نوشته] ها را هر صبح و شام بر او می‌خوانند [تا حفظ کند و بر ما بخواند و بگوید: این وحی آسمانی است!!] 5

بگو: آن را کسی نازل کرده که همه نханها را در آسمانها و زمین می‌داند، همانا او همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 6

گفتند: این چه پیامبری است که غذا می‌خورد و در بازارها راه می‌رود؟ چرا فرشته‌ای به سوی او نازل نشده که همراه او بیم دهنده باشد؟

7

یا [چرا] گنجی به سوی او افکنده نمی‌شود؟ یا باغی برای او نمی‌باشد که از [میوه‌های] آن بهره‌مند شود؟ ستمکاران گفتند: [ای مردم!] شما جز مردی جادو شده را پیروی نمی‌کنید!! 8

بنگر که چگونه [و برپایه چه امور نامعقولی] اوصافی برای تو بیان کردند، پس [به سبب لجاجت و تکبر و دشمنی و تعصب] گمراه شدند و نمی‌توانند راهی [به سوی حق] بیابند. 9

همیشه سودمند و بابرکت است آنکه اگر بخواهد بهتر از آن را [در دنیا] برای تو قرار دهد، بوستان‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری باشد، و قصرهایی [استوار و مجلل] برای تو مقرر نماید. 10

[همه این مطالب و خواسته‌های نامعقول بهانه است] بلکه آنان قیامت را تکذیب کرده‌اند [و به این سبب نبوت تو را باور نمی‌کنند] ما برای آنان که قیامت را تکذیب کنند، آتشی سوزان آماده

ترجمه قرآن کریم، ص: 366

کرده‌ایم. 11

وقتی [آن آتش سوزان] آنان را از مکانی دور ببیند، از آن [نعره] خشم و خروشی هولناک بشنوند، 12

چون آنان را در حالی که با غل و زنجیر به هم بسته شده‌اند در مکانی تنگ از آن آتش سوزان بیفکنند، در آنجا فریاد مرگ‌خواهی سر دهند. 13

[به آنان می‌گویند:] امروز يك بار درخواست مرگ نکنید، بلکه بسیار درخواست مرگ کنید. 14

بگو: آیا این [آتش سوزان] بهتر است یا بهشت جاودانی که به پرهیزکاران وعده داده‌اند که پاداش و عاقبت بسیار خوشی برای آنان است؟ 15

در آنجا هر چه بخواهند در حالی که جاودانه‌اند برای آنان فراهم است، این بر عهده پروردگارت وعده‌ای است درخواست شده [و مورد انتظار اهل ایمان از خدای بخشنده و کریم]. 16

[یاد کن] از روزی که آنان را با معبودانی که به جای خدا می‌پرستیدند، محشور می‌کند، پس [به آن معبودان] می‌گوید: آیا شما این بندگان مرا گمراه کردید، یا خودشان راه را گم کردند؟ 17

پاسخ می‌دهند: شگفتا! سزاوار ما نبود که در برابر تو دوستان و پیروانی برای [پرستش] خود بگیریم، ولی تو اینان و پدران‌شان را [از نعمت‌ها] برخوردار کردی [و آنان به جای شکر نعمت‌ها چنان در شهوات غرق شدند] تا آنکه یاد تو را فراموش کردند و گروهی هلاکت یافته شدند.

18

[خدا می‌گوید: این معبودان شما] گفته شما را که می‌گفتید [اینان به جای خدا معبودان ما هستند] تکذیب کردند، اکنون نه می‌توانید [عذاب را از خود] دفع کنید، و نه می‌توانید [برای خود یاور و] یاری بیابید. و هر که از شما [در این دنیا] ستم کند، در قیامت عذابی بزرگ به او می‌چشانیم. 19

ما پیش از تو هیچ يك از پیامبران را نفرستادیم مگر آنکه آنان هم غذا می خوردند و در بازارها راه می رفتند، و ما برخی از شما را [وسیله] آزمایش برخی دیگر قرار دادیم [توانگر را به تهیدست و تهیدست را به توانگر، بیمار را به تندرست و تندرست را به بیمار، پیامبر را به امت و امت را به پیامبر]. آیا [نسبت به اجرای احکام الهی و تکالیف و مسؤولیتها] شکیبایی

ترجمه قرآن کریم، ص: 367

می‌ورزید؟ پروردگارت همواره [به احوال و اعمال همه] بیناست. 20

آنان که ملاقات ما را امید ندارند، گفتند: چرا بر ما فرشتگانی نازل نشد، یا [چرا] پروردگاران را نمی بینیم؟ به راستی که خودشان را در درون خود باعظمت شمردند و دچار سرکشی بزرگی شدند. 21

روزی که آنان فرشتگان را می بینند، آن روز برای مجرمان بشارتی نیست؛ و آنان [به فرشتگان] می گویند: [از شما درخواست داریم که ما را] امان دهید [وگرنه عذاب را از ما] مانع شوید. 22

و ما به [بررسی و حسابرسی] هر عملی که [به عنوان عمل خیر] انجام داده‌اند، می پردازیم، پس همه آنها را غباری پراکنده می سازیم. 23

اهل بهشت در آن روز، قرارگاهشان بهتر و استراحت گاهشان نیکوتر است. 24

[یاد کن] روزی که آسمان به سبب ابری [که بر فراز آن است] می شکافد و فرشتگان به تدریج [به صورتی ویژه] فرستاده شوند. 25

در آن روز فرمانروایی مطلق برای [خدای] رحمان ثابت است، و بر کافران روزی بسیار دشوار است، 26

روزی که ستمکار، دو دست خود را [از شدت اندوه و حسرت به دندان] می گزد [و] می گوید: ای کاش همراه این پیامبر راهی به سوی حق برمی گرفتم، 27

ای وای، کاش من فلانی را [که سبب بدبختی من شد] به دوستی نمی گرفتم، 28

بی تردید مرا از قرآن پس از آنکه برانم آمد گمراه کرد.

و شیطان همواره انسان را [پس از گمراه کردنش تنها و بی یار در وادی هلاکت] وامی گذارد؛ 29

پیامبر [در قیامت] می گوید: ای پروردگار من همانا قوم من این قرآن را متروک گذاشتند! 30

ما این گونه برای هر پیامبری دشمنانی از مجرمان قرار دادیم، و کافی است که پروردگارت [برای تو] راهنما و یاری دهنده باشد.

31

کافران گفتند: چرا قرآن يك باره بر او نازل نشد؟ این گونه [قرآن را به تدریج نازل می کنیم] تا قلب تو را به آن استوار سازیم، و آن را بر تو با ترتیبی منظم و

ترجمه قرآن کریم، ص: 368

خاص خواندیم. 32

[دشمنان] هیچ وصف و سخن باطلی بر ضد تو نمی آورند، مگر آنکه ما حق را و نیکوترین تفسیر را [برای در هم شکستن آن] برای تو می آوریم. 33

همانان که [در قیامت] به رو در افتاده به سوی دوزخ محشور می شوند، آنان بدترین جایگاه را دارند، و گمراه ترین مردم اند. 34

به راستی به موسی کتاب دادیم، و برادرش هارون را همراه او دستیار و کمک قرار دادیم. 35

پس گفتیم: هر دو به سوی گروهی که آیات ما را تکذیب کردند، بروید. [آن گروه در برابر حق لجاحت و تکبر ورزیدند] در نتیجه آنان را به شدت درهم کوبیده و هلاک کردیم.

36

قوم نوح را هنگامی که پیامبران را تکذیب کردند غرق کردیم، و آنان را برای مردم نشانه ای [عبرت آموز] قرار دادیم، و برای ستمکاران عذابی دردناک آماده کرده ایم. 37

و قوم عاد و ثمود و اهل رس و اقوام بسیاری را [نیز که] در این میان بودند [به عذاب سخت دچار نمودیم] 38

و برای هر يك [به جهت هدایتشان] سرگذشت‌های عبرت‌آموز بیان کردیم، و [چون هدایت نیافتند] هر يك را به شدت در هم شکستیم و هلاک کردیم. 39

یقیناً مشرکان مکه بر شهری که [محل زندگی قوم لوط بود و] بر آن باران عذاب باریده شد، گذر کرده‌اند، پس آیا آنجا را ندیده‌اند؟ [چرا! دیده‌اند] ولی [عبرت نگرفته‌اند، چون] برانگیخته شدن [مردگان] را [برای رسیدن به پاداش اعمال] امید و انتظار ندارند. 40

چون تو را می‌بینند جز به مسخره‌ات نمی‌گیرند [و می‌گویند: آیا این است آنکه خدا او را به پیامبری برانگیخته است؟!]
41

اگر ما بر پرستش بتهایمان ایستادگی نمی‌کردیم، نزدیک بود ما را از پرستش آنها منحرف کند. سپس وقتی که عذاب را می‌بینند خواهند دانست که چه کسی

ترجمه قرآن کریم، ص: 369

گمراه‌تر است. 42

آیا کسی که خواسته‌های نامشروع را معبود گرفته دیدی؟ آیا تو می‌توانی کارساز او باشی [که او را به میل خود به راه راست هدایت کنی؟] 43

آیا گمان می‌کنی بیشتر آنان [سخن حق را] می‌شنوند، یا [در حقایق] می‌اندیشند؟ آنان جز مانند چهارپایان نیستند بلکه گمراه‌ترند! 44

آیا به [قدرت و حکمت] پروردگارت نظر نکردی که چگونه سایه را امتداد داد و گستراند؟ و اگر می‌خواست آن را ساکن و ثابت می‌کرد، آن گاه خورشید را برای [شناختن] آن سایه، راهنما [ی انسان‌ها] قرار دادیم. 45

سپس آن را اندك اندك به سوی خود باز می‌گیریم. 46

اوست که شب را برای شما پوشش، و خواب را مایه استراحت و آرامش، و روز را [زمان] پراکنده شدن [جهت فعالیت و کوشش] قرار داد. 47

و اوست که باده‌ها را پیشاپیش [باران] رحمتش به عنوان مژده دهنده باران فرستاد، و از آسمان آبی پاك و پاك كننده نازل كردیم.

48

تا به وسیله آن سرزمینی مرده را زنده کنیم و آن را به آفریده‌های خود از دام‌ها و کثیری از مردم بنوشانیم. 49

ما باران را میان آنان [از منطقه‌ای به منطقه دیگر] گردانیدیم تا متذکر [قدرت و رحمت من] شوند، ولی بیشتر مردم جز به ناسپاسی رضایت ندادند. 50

اگر می‌خواستیم حتماً در هر شهری [پیامبری] بیم دهنده مبعوث می‌کردیم [ولی به سبب کمال و جامعیت تو، پیامبری را به تو ختم کردیم]. 51

پس کافران را [که انتظار دارند از ابلاغ وحی باز ایستی] فرمان مبر و به وسیله این [قرآن] با آنان جهاد [ی فرهنگی و تبلیغی] کن. 52

اوست که دو دریا را به هم آمیخت، این خوش طعم و گوارا، و این شور و تلخ است، و میان آن دو حایلی نفوذناپذیر قرار داد [تا به هم مخلوط نشوند]. 53

اوست که از آب، بشری آفرید و او را دارای [دو نوع پیوند]

ترجمه قرآن کریم، ص: 370

نسبی و سبی کرد؛ و پروردگارت همواره تواناست. 54

و به جای خدا چیزهایی می‌پرستند که نه سودشان می‌دهد و نه زیانشان می‌رساند؛ و کافر همواره بر ضد پروردگارش پشتیبان و یار [شیطان] است. 55

تو را جز مژده رسان و بیم دهنده نفرستادیم. 56

بگو: من از شما [در برابر تبلیغ دین هیچ] پاداشی نمی‌خواهم، جز اینکه هر که بخواهد [می‌تواند از برکت هدایت من] راهی به سوی پروردگارش بگیرد. 57

بر آن زنده‌ای که هرگز نمی‌میرد توکل کن، و او را همراه با ستایش تسبیح گوی، و کافی است که او به گناهان بندگانش آگاه باشد. 58

همان که آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آنهاست در شش روز آفرید، آن گاه بر تخت فرمانروایی و تدبیر امور آفرینش چیره شد، او رحمان است پس [ای انسان! درباره خدا و کیفیت آفرینش جهان هستی] از خبیر آگاهی بپرس. 59

چون به آنان گویند: برای رحمان سجده کنید، می‌گویند: رحمان چیست؟! آیا برای چیزی که تو فرمان می‌دهی، سجده کنیم؟ و [دعوت تو] بر رمیدگی و نفرتشان می‌افزاید. 60

همیشه سودمند و با برکت است آنکه در آسمان برج‌هایی قرار داد، و در آن چراغی روشن و ماهی تابان پدید آورد. 61
اوست که برای کسی که بخواهد متذکر [حقایق] شود یا بخواهد سپاس‌گزاری کند، شب و روز را جانشین یکدیگر قرار داد. 62

بندگان رحمان کسانی هستند که روی زمین با آرامی و فروتنی راه می‌روند، و هنگامی که نادانان آنان را طرف خطاب قرار می‌دهند [در پاسخشان] سخنانی مسالمت‌آمیز می‌گویند، 63

و آنان که شب را برای پروردگارشان با سجده و قیام به صبح می‌رسانند، 64

و آنان که می‌گویند: ای پروردگار ما! عذاب [دوزخ] را از ما بگردان که مسلماً عذاب آن سخت و همیشگی است. 65
قطعاً دوزخ بد

ترجمه قرآن کریم، ص: 371

قرارگاه و بد اقامت گاهی است. 66

چون اتفاق می‌کند، نه از حدّ متعارف می‌گذرند و نه سخت‌گیری می‌کنند، و [انفاقشان] همواره میان این دو در حدّ اعتدال است. 67

آنان که معبود دیگری را با خدا نمی‌پرستند، و کسی را که خدا خونس را حرام کرده است، جز به حق نمی‌کشند، و زنا نمی‌کنند؛ و کسی که این اعمال را مرتکب شود به کیفر سختی برسد. 68

روز قیامت عذابش دو چندان شود، و در آن با سرشکستگی جاودانه ماند. 69

مگر آنان که توبه کنند و ایمان آورند و کار شایسته انجام دهند، که خدا بدی‌هایشان را به خوبی‌ها تبدیل می‌کند؛ و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 70

و هر که توبه کند و کار شایسته انجام دهد قطعاً به صورتی پسندیده به سوی خدا باز می‌گردد. 71

آنان که تن به شهادت ناحق نمی‌دهند و در مجالس باطل حاضر نمی‌شوند، و هنگامی که بر گفتار و کردار لغو می‌گذرند، با بزرگواری و متانت می‌گذرند، 72

آنان که وقتی به آیات پروردگارشان پندشان دهند، در برابر آن با حالت کوری و کوری نمی‌افتند، [بلکه با گوش شنوا و چشم بصیرت به آن دل می‌دهند]. 73

آنان که می‌گویند:

ای پروردگارمان ما را از سوی همسران و فرزندانمان خوشدلی و خوشحالی بخش، و ما را پیشوای پرهیزکاران قرار ده. 74

اینانند که به خاطر صبری که [در برابر حوادث و اجرای تکالیف الهی] از خود نشان دادند با [برترین] مکان‌ها [ی بهشت] پاداششان می‌دهند، و در آن با درود و سلامی [از سوی خدا و فرشتگان] روبرو می‌شوند. 75

در آنجا جاودانه‌اند. نیکو قرارگاه و خوب اقامت گاهی است. 76

بگو: اگر دعایتان نباشد پروردگارم به شما ارجی ننهد، پس شما که [قاطعانه آیات خدا و پیامبرش را] تکذیب کردید، [کیفر این تکذیب برای همیشه] دامنگیر [شما] خواهد بود. 77

ترجمه قرآن کریم، ص: 372

26- مکی 227 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

طسم 1

این است آیات [با عظمت این] کتاب روشنگر. 2

شاید تو می خواهی برای اینکه آنان ایمان نمی آورند، خود را از شدت اندوه هلاک کنی! 3

اگر بخواهیم، معجزه‌ای بزرگ از آسمان بر آنان نازل می کنیم که فروتنانه و بی اختیار در برابرش گردن نهند، 4

هیچ کلام استوار جدیدی از سوی [خدای] رحمان برای آنان نمی آید، مگر آنکه از آن روی گردان می شوند. 5

همانا [آیات و وعده‌های ما را] تکذیب کردند [تا جایی که آنها را به مسخره گرفتند] پس به زودی خبرهای [مهم] آنچه که آن را مسخره می کردند [از حقایق آیات، وعده‌های ما و تحقق عذاب‌های دنیایی و آخرتی] به آنان می رسد. 6

آیا [با تأمل] به این زمین نگاه نکردند که در آن چه بسیار از هر نوع [گیاهان و درختان] با ارزش و مفید رویاندم؟ 7

یقیناً در این [رویاندن انواع نباتات] نشانه‌ای است [بر قدرت و ربوبیت خدا و اینکه مردگان را زنده می کند] ولی بیشترشان [به خاطر رسوخ کبر و لجاجت در باطنشان] ایمان آور نبوده و نیستند. 8

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست‌ناپذیر مهربان است. 9

[یاد کن] هنگامی که پروردگارت موسی را ندا داد که خود را به قوم ستمکار برسان. 10

[به] قوم فرعون [که به آنان بگویی:] آیا [از سرانجام شرك و طغیان که خشم و عذاب خداست] نمی پرهیزید؟! 11

گفت: ای پروردگار من به راستی می ترسم مرا تکذیب کنند، ا 12

و سینه‌ام [از این وظیفه سنگین] تنگی کند، و زبانم روان و گویا نشود، پس به سوی هارون هم [پیام نبوت] بفرست [تا مرا در این وظیفه سنگین یاری دهد]. 13

و آنان را بر من ادعای جرمی است که می ترسم [به سبب آن] مرا بکشند.

14

[خدا] گفت: این چنین نیست [که فرعون بر تو پیروز شود] پس شما دو نفر معجزات ما را ببرید که یقیناً ما همراه شما شنونده [گفتار هر دو طرف] هستیم [ما شما دو نفر را بر پایه برهان و معجزه بر آنان پیروز می کنیم]. 15

بنابراین خود را به فرعون برسانید و بگویید:

یقیناً ما فرستاده پروردگار جهانیاانیم. 16

با این وصف، بنی اسرائیل را [آزاد کن و] با ما

ترجمه قرآن کریم، ص: 373

بفرست. 17

[فرعون] گفت: آیا ما تو را در کودکی در دامن خود نپرورانده‌ایم، و سالیانی چند از عمر خود در میان ما درنگ نکردی؟ 18

و آن کارت را که کردی، کردی در حالی که از ناسپاسان [زحمات و نعمت های ما] بودی. 19

گفت: آن را در آن زمان در حالی انجام دادم که بی خبر از این واقعه بودم [که با مشیت من در دفاع از مظلوم، آن مرد قبطی کشته می شود]. 20

چون از شما ترسیدم از دستتان گریختم، پس [با این گریز از عرصه زندگی ظالمانه شما این شایستگی را یافتم که] پروردگارم به من حکمت بخشید، و مرا از پیامبران قرار داد. 21

آیا اینکه بنی اسرائیل را به بردگی گرفته‌ای نعمتی است که منتش را بر من می نهی؟! 22

فرعون گفت: پروردگار جهانیاان چیست؟ 23

گفت: اگر باور می کنید همان پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه میان آنهاست. 24

[فرعون از روی مسخره] به افراد پیرامونش گفت: آیا نمی شنوید [که چه می گوید؟!]²⁵

[موسی] گفت: [او] پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست.²⁶

[فرعون] گفت: این پیامبران که به سوی شما فرستاده اند، حتماً مجنون است!²⁷

[موسی] گفت: پروردگار مشرق و مغرب و آنچه میان آنهاست، اگر می اندیشید.²⁸

[فرعون] گفت: اگر معبودی جز من بگیری، قطعاً تو را از زندانیان [که زیر سخت ترین شکنجه اند] قرار خواهم داد.

²⁹

[موسی] گفت:

آیا اگر [بر صدق نبوت] معجزه آشکاری برایت آورده باشم [باز هم مرا به زندان می افکنی؟]³⁰

گفت: اگر راستگویی آن را بیاور.³¹

پس عصایش را انداخت ناگهان اژدهایی حقیقی نمایان شد،³²

و دستش را [از گریانش] بیرون آورد که دور از انتظار برای بینندگان سپید و روشن بود.³³

[فرعون] به سران و اشراف پیرامونش گفت: یقیناً این جادوگری بسیار ماهر و داناست!³⁴

می خواهد با جادویش شما را از سرزمینتان بیرون کند، پس شما چه نظر می دهید؟³⁵

گفتند: کار او و برادرش را به تأخیر انداز و گروهی جمع کننده را به

ترجمه قرآن کریم، ص: 374

شهرها روانه کن،³⁶

تا هر جادوگر کاردان بسیار دانایی را نزد تو آورند.³⁷

پس همه جادوگران را در وعده گاه روزی معین جمع کردند،³⁸

و به همه مردم گفتند: آیا شما هم اجتماع خواهید کرد؟ 39

به امید آنکه اگر جادوگران پیروز شدند، از آنان پیروی کنیم. 40

چون جادوگران آمدند، به فرعون گفتند: آیا اگر ما پیروز شویم، حتماً برای ما پاداشی شایسته خواهد بود؟ 41

گفت: آری، و در آن صورت مسلماً از مقربان [درگاه] خواهید شد.

42

موسی به جادوگران گفت: بیفکنید آنچه را که قصد دارید بیفکنید.

43

پس ریسمان‌ها و عصاهایشان را افکندند، و گفتند: به عزت فرعون سوگند که ما بی‌تردید پیروزیم. 44

پس موسی عصایش را افکند، ناگاه آنچه را جادوگران با نیرنگ [و به صورت غیر واقعی] ساخته بودند بلعید. 45

جادوگران [از هیبت و عظمت این معجزه، دریافتند کاری خدایی است نه جادویی] به این خاطر به سجده افتادند. 46

گفتند: ما به پروردگار جهانیان ایمان آوردیم، 47

پروردگار موسی و هارون. 48

فرعون گفت: پیش از آنکه به شما اجازه دهم به او ایمان آوردید، حتماً او بزرگ شماست که جادوگری را به شما آموخته است، به زودی خواهید دانست که مسلماً دست‌ها و پاهاى شما را یکی از راست و یکی از چپ قطع خواهم کرد، و یقیناً همه شما را به دار خواهم آویخت. 49

گفتند: [در این شکنجه و عذاب] هیچ زیان و باکی [بر ما] نیست، یقیناً ما به سوی پروردگارمان باز می‌گردیم، 50

قطعاً ما امیدواریم که چون نخستین ایمان آورندگان [از این قوم] بودیم، پروردگارمان خطاهای ما را بیامرزد. 51

به موسی وحی کردیم: بندگان مرا شبانه کوچ بده که حتماً دشمنان از پی شما خواهند آمد. 52

پس فرعون گروهی گردآورنده را [برای جمع کردن نیرو] به شهرها فرستاد 53

[و گفت:] مسلماً اینان [که بر ضد من برخاسته‌اند] گروهی اندکند، 54

و همانا ما را همواره [با اعمالشان] به خشم می‌آورند، 55

ما گروهی هوشیار و آماده باش و مهیای دفاعیم. 56

ما آنان را [به دنبال بنی‌اسرائیل] از باغ‌ها و چشمه‌سارها [که نعمت‌های ما در سرزمین مصر بود] بیرون کردیم. 57

واز گنج‌ها و مکان‌های نیکو [وقصرهای

ترجمه قرآن کریم، ص: 375

باشکوه بیرون آوردیم]. 58

این‌گونه [نعمت‌های خود را از چنگ آنان درآورده] و آنها را به بنی‌اسرائیل به میراث دادیم. 59

فرعونیان هنگام طلوع آفتاب آنان را دنبال کردند. 60

چون آن دو گروه یکدیگر را دیدند، اصحاب موسی گفتند: حتماً ما به چنگ آنان خواهیم افتاد. 61

موسی گفت: این چنین نیست، بی‌تردید پروردگارم با من است، و به زودی مرا هدایت خواهد کرد. 62

پس به موسی وحی کردیم که عصایت را به این دریا بزن. [موسی عصایش را به دریا زد] به دنبال آن [دریا] از هم

شکافت و هر پاره‌اش چون کوهی بزرگ بود. 63

و آن گروه دیگر را [هم در آنجا] به دریا نزدیک کردیم، 64

موسی و هر که با او بود همه را نجات دادیم.

65

آن‌گاه آن گروه دیگر را غرق کردیم. 66

بی تردید در این سرگذشت عبرتی بزرگ وجود دارد، و [قوم قبطی] بیشترشان مؤمن نبودند. 67

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است. 68

و سرگذشت مهم ابراهیم را بر آنان بخوان، 69

هنگامی که به پدرش [که عمو یا پدرخوانده‌اش بود] و قومش گفت: چه چیز را می‌پرستید؟ 70

گفتند: بت‌هایی را می‌پرستیم و همواره ملازم پرستش آنها هستیم. 71

گفت: آیا هنگامی که آنها را می‌خوانید، سخن شما را می‌شنوند؟ 72

یا به شما سود و زیانی می‌رسانند؟ 73

گفتند: نه، بلکه پدرانمان را یافتیم که به این صورت عبادت می‌کردند! 74

گفت: آیا می‌دانید که آنچه می‌پرستید، 75

هم شما و هم پدران پیشین شما 76

هم آنان قطعاً دشمن منند [چون اگر آنها را بپرستم، مرا دچار عذاب جاودانه خواهند کرد]، جز پروردگار جهانیان [که پرستیدنش مایه سعادت همیشگی و جاودانی است]. 77

همان کسی که مرا آفرید و هدایت می‌کند، 78

و آنکه طعام می‌دهد و سیرام می‌نماید 79

و هنگامی که بیمار می‌شوم

ترجمه قرآن کریم، ص: 376

شفایم می‌بخشد 80

و آنکه مرا می‌میراند سپس زنده‌ام می‌کند 81

- و آنکه امید دارم روز جزا خطایم را بر من بیامزد. 82
- ای پروردگار من به من حکمت بخش، و مرا به شایستگان ملحق کن. 83
- و برای من در آیندگان نامی نیک و ستایشی والا مرتبه قرار ده، 84
- و مرا از وارثان بهشت پرنعمت گردان، 85
- و پدرم را بیامرز که او از گمراهان است، 86
- و روزی که [مردگان] برانگیخته می شوند، رسوایم مکن؛ 87
- روزی که هیچ مال و اولادی سود نمی دهد، 88
- مگر کسی که دلی سالم [از رذایل و خباثت] به پیشگاه خدا بیاورد، 89
- آن روز بهشت را برای پرهیزکاران نزدیک آورند، 90
- و آتش برافروخته را برای گمراهان آشکار کنند، 91
- و به آنان گویند: آنچه را می پرستیدید، کجایند؟ 92
- [معبودانی را] به جای خدا؟! آیا شما را [برای رهایی از آتش] یاری می دهند؟ یا از خود می توانند دفع عذاب کنند؟ 93
- پس آن بت ها و گمراهان [که آنها را می پرستیدند] به رو در آتش افروخته افکنده می شوند، 94
- با همه سپاهیان ابلیس، ا 95
- در حالی که در آن [آتش افروخته] با هم ستیز و نزاع می کنند [و به بتان] می گویند: 96
- به خدا سوگند که ما در گمراهی آشکاری بودیم، 97
- زیرا شما را با پروردگار جهانیان مساوی قرار می دادم، 98

و ما را جز مجرمان [خائن] گمراه نکردند، 99

در نتیجه برای ما نه شفیعی است، 100

و نه يك دوست نزديك و صميمی، 101

ای کاش برای ما بازگشتی [به دنیا] بود تا از مؤمنان می شلسم.

102

بی تردید در این سرگذشت، عبرتی بزرگ وجود دارد، و [قوم ابراهیم] بیشترشان مؤمن نبودند، 103

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است. 104

قوم نوح پیامبران را تکذیب کردند، 105

هنگامی که برادرشان نوح به آنان گفت: آیا [از سرانجام شرك و طغیان که خشم و عذاب خداست] نمی‌پرهیزید؟

106

بی تردید من برای شما فرستاده‌ای امینم، 107

بنابراین از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرید، 108

من از شما بر ابلاغ رسالتم هیچ پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من

ترجمه قرآن کریم، ص: 377

فقط بر عهده پروردگار جهانیان است، 109

بر این اساس از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرید. 110

گفتند: آیا ما به تو ایمان بیاوریم در حالی که فرومایگان از تو پیروی کرده‌اند؟! 111

[نوح] گفت: مرا از آنچه آنان انجام می‌داده‌اند، چه اطلاعی است؟ 112

حسابشان اگر واقعاً درك می‌کنید، جز بر عهده پروردگار نیست، 113

من طردکننده مؤمنان نخواهم بود، 114

من جز بیم دهنده‌ای آشکار نیستم. 115

گفتند: ای نوح! اگر [از ابلاغ دین] باز نایستی، یقیناً از سنگسار شدگان خواهی بود! 116

گفت:

ای پروردگار من همانا قوم من مرا تکذیب کردند، 117

پس میان من و آنان چنانکه سزاوار است داوری کن و من و کسانی که از مؤمنان با من هستند از چنگ آنان نجات ده.

118

ما او و کسانی که با او در آن کشتی مملو [از سرنشینان، جنبنندگان، متاع و ابزار] بود نجات دادیم، 119

آن گاه بعد از آن، همه باقی ماندگان را غرق کردیم.

120

بی‌تردید در این سرگذشت، عبرتی بزرگ وجود دارد، و [قوم نوح] بیشترشان مؤمن نبودند، 121

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است.

122

قوم عاد پیامبران را تکذیب کردند، 123

هنگامی که برادرشان هود به آنان گفت:

آیا [از سرانجام شرك و طغیان که خشم و عذاب خداست] نمی‌پرهیزید؟

124

بی تردید من برای شما فرستاده‌ای امینم، 125

بنابراین از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرید، 126

من از شما بر ابلاغ رسالتم هیچ پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من فقط بر عهده پروردگار جهانیان است، 127

آیا شما بر روی هر مکان بلندی به بیهوده کاری و بدون نیاز، برجی عظیم و برافراشته بنا می‌کنید؟ 128

و قلعه‌ها و کاخ‌های استوار و مجلل برمی‌گیرید، که شاید جاودانه بمانید؟ 129

چون کسی را با شدت و قهر می‌گیرید ظالمانه و زورمدارانه می‌گیرید [بدون اینکه در عاقبت کار بیندیشید]. 130

بنابراین از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرید، 131

و از کسی که شما را به وسیله آنچه خود می‌دانید یاری داده، پروا کنید، 132

از طریق چهارپایان و فرزندان، به شما

ترجمه قرآن کریم، ص: 378

یاری داده است. 133

[به وسیله] بوستان‌ها و چشمه‌سارها، 134

بی تردید من بر شما از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم. 135

گفتند: تو پند و اندرز دهی یا ندهی برای ما یکسان است!! 136

این [پند و اندرزها و تقسیم امور به حلال و حرام] جز شیوه پیشینیان [که اهل واپس‌گرایی و خرافات بودند] نیست،

137

ما گرفتار عذابی [که تو ما را از آن بیم می‌دهی] نخواهیم شد. 138

پس او را تکذیب کردند، و در نتیجه هلاکشان کردیم.

بی تردید در این سرگذشت عبرتی بزرگ وجود دارد و [قوم هود] بیشترشان مؤمن نبودند، 139

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است. 140

قوم ثمود پیامبران را تکذیب کردند، 141

هنگامی که برادرشان صالح به آنان گفت: آیا [از سرانجام شرك و طغیان که خشم و عذاب خداست] نمی‌پرهیزید؟ 142

بی تردید من برای شما فرستاده‌ای امینم، 143

بنابراین از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرید، 144

من از شما بر ابلاغ رسالتم هیچ پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من فقط بر عهده پروردگار جهانیان است، 145

آیا شما را در آنچه در این دنیا [از نعمت و رفاه هست] ایمن و آسوده [از تغییر و زوال] رهایتان خواهند کرد؟! 146

در بوستان‌ها و چشمه‌سارها، 147

و کشتزارها و درختان خرمایی که شکوفه‌هایشان انبوه و باطراوت و لطیف است؟ 148

ماهرانه و هنرمندانه از کوه‌ها خانه‌هایی می‌تراشید؟ [به امید آنکه از هر آسیبی حتی مرگ در امان بمانید!!] 149

بنابراین از خدا پروا کنید و مرا فرمان ببرید، 150

و از فرمان اسراف‌گران اطاعت نکنید، 151

همانان که در زمین فساد می‌کنند و به اصلاح‌گری نمی‌پردازند. 152

گفتند: جز این نیست که تو از جادوشدگانی، 153

تو جز بشری مانند ما نیستی، اگر راست می‌گویی معجزه‌ای بیاور.

154

گفت: این ماده شتری است [که به اذن خدا به عنوان معجزه من از دل کوه بیرون آمد] سهمی از آب [این چشمه] برای او، و سهم روز معینی برای شماست، 155

آسیبی به او نرسانید که عذاب روزی بزرگ شما را فرا می گیرد.

156

ولی ناقه را پی کردند و [از کار خود] پشیمان شدند، 157

در نتیجه عذاب آنان را فرا گرفت. بی تردید در این سرگذشت، عبرتی بزرگ وجود دارد و [قوم صالح]

ترجمه قرآن کریم، ص: 379

بیشترشان مؤمن نبودند، 158

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست ناپذیر و مهربان است. 159

قوم لوط پیامبران را تکذیب کردند، 160

هنگامی که که برادرشان لوط به آنان گفت:

آیا [از سرانجام شرك و طغیان که خشم و عذاب خداست] نمی پرهیزید؟ 161

بی تردید من برای شما فرستاده ای امینم، 162

بنابراین از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرید، 163

من از شما بر ابلاغ رسالتم هیچ پاداشی نمی خواهم، پاداش من فقط بر عهده پروردگار جهانیان است، 164

آیا شما از میان جهانیان با مردان آمیزش می کنید؟! 165

و آنچه را پروردگارتان برای شما از همسرانتان آفریده رها می کنید؟

[برای این کار زشت بی سابقه، دلیل و برهان استواری ندارید] بلکه شما گروهی تجاوزکار [از حدود خدا و مرزهای انسانیت] هستید. 166

گفتند: ای لوط! اگر [از تبلیغ دین] باز نایستی، حتماً تبعید خواهی شد. 167

[لوط] گفت: بی تردید من از کار زشت شما به شدت متنفرم. 168

ای پروردگار من مرا و خانواده‌ام را [از آثار، وزر و وبال] آنچه انجام می‌دهند، نجات بده؛ 169

پس ما او و خانواده‌اش همگی را نجات دادیم، 170

مگر پیرزنی در [میان] باقی ماندگان، 171

سپس دیگران را نابود کردیم، اُ 172

و بارانی از سنگ گِل بر سر آنان باراندم؛ چه بد بود باران بیم داده‌شدگان. 173

بی تردید در این سرگذشت عبرتی بزرگ وجود دارد و قوم لوط بیشترشان مؤمن نبودند، 174

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است. 175

مردم ایکه پیامبران را تکذیب کردند، 176

هنگامی که شعیب به آنان گفت: آیا [از سرانجام شرك و طغیان که خشم و عذاب خداست] نمی‌پرهیزید؟ اُ 177

بی تردید من برای شما فرستاده‌ای امینم، 178

بنابراین از خدا پروا کنید و از من فرمان ببرید، 179

من از شما بر ابلاغ رسالتم هیچ پاداشی نمی‌خواهم، پاداش من فقط بر عهده پروردگار جهانیان است، 180

پیمان‌ه را کامل بدهید و از کم‌فروشان نباشید، 181

و [متاع و کالا را] با ترازوی درست وزن کنید، 182

و از قیمت اشیا و اجناس مردم به

ترجمه قرآن کریم، ص: 380

هنگام خرید نگاهید، و در زمین تباهکارانه آشوب برپا نکنید، 183

و از آنکه شما و امت‌های پیشین را آفرید پروا کنید. 184

گفتند: جز این نیست که تو از جادوشدگانی، 185

تو جز بشری مانند ما نیستی، بی‌تردید ما تو را از دروغگویان می‌پنداریم، 186

اگر راست می‌گویی پاره‌هایی از آسمان را بر ما فرو ریز. 187

[شعیب] گفت: پروردگارم به آنچه انجام می‌دهید، داناتر است.

188

پس او را تکذیب کردند؛ در نتیجه عذاب روز سایان [یعنی روزی که ابری تیره و صاعقه‌زا سایه می‌اندازد] آنان را فرا گرفت، همانا آن عذاب روزی بزرگ بود، 189

بی‌تردید در این سرگذشت، عبرتی بزرگ وجود دارد؛ و قوم شعیب بیشترشان مؤمن نبودند، 190

یقیناً پروردگارت همان توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است. 191

بی‌تردید این قرآن، نازل شده پروردگار جهانیان است، 192

که روح‌الامین آن را نازل کرده است، 193

بر قلب تو، تا از بیم دهندگان باشی، 194

به زبان عربی روشن و گویا 195

بی‌تردید [خبر] این [قرآن] در کتاب‌های پیشینیان است. 196

آیا آگاهی دانشمندان بنی اسرائیل به خبر قرآن [در کتاب‌های پیشینیان] برای مشرکان نشانه‌ای [بر حقانیت قرآن و صدق نبوت تو] نیست؟! 197

اگر آن را بر برخی از غیر عرب‌ها نازل کرده بودم، 198

و او آن را بر عرب‌ها می‌خواند، باز هم به آن ایمان نمی‌آوردند!! 199

این‌گونه [که آن را به زبان عربی روشن و گویا نازل کرده] در دل‌های مجرمان درآوردیم [که آن را بفهمند و به آن ایمان آورند،] 200

[ولی این بیمار دلان لجوج] به آن ایمان نمی‌آورند تا آن عذاب دردناک را ببینند، 201

که ناگهان در حالی که بی‌خبرند به سراغشان آید، 202

[در آن موقعیت بسیار سخت] گویند:

آیا ما مهلت می‌یابیم؟ 203

آیا به آمدن عذاب ما شتاب می‌کنند؟ 204

پس خبر ده اگر ما آنان را سالیانی بهره‌مندی و برخورداری دهیم، 205

سپس آن عذابی

ترجمه قرآن کریم، ص: 381

که به آن تهدید می‌شدند، به سراغشان می‌آید. 206

آنچه را [سال‌ها] به طور مستمر از آن برخورداری می‌یافتند [عذاب را] از آنان دفع نخواهد کرد، 207

[مردم] هیچ شهری را نابود نکردیم مگر آنکه بیم دهندگانی برای آنان بود، 208

برای اندرز دادن و اتمام حجت؛ ما هرگز ستمکار نبوده‌ایم [که مردمی را بدون فرستادن پیامبر نابود کنیم]. 209

قرآن را شیطان‌ها نازل نکرده‌اند، 210

و [نزول قرآن] سزاوار آنان نیست، و قدرت [وحی کردن چنین کتابی را] ندارند، 211

بی‌تردید آنان از شنیدن [وحی الهی و اخبار ملکوتی] محروم و برکنارند. 212

پس با خدا معبودی دیگر را مپرست، که از عذاب شدگان خواهی شد. 213

و خویشان نزدیک را [از عاقبت اعمال زشت] هشدار ده، ا 214

و پر و بال [فروتنی و تواضع] خود را برای مؤمنانی که از تو پیروی می‌کنند بگستر، ا 215

پس اگر تو را نافرمانی کردند بگو: من از آنچه انجام می‌دهید، بیزارم؛ 216

و بر توانای شکست‌ناپذیر مهربان توکل کن، 217

هم او که تو را هنگامی که [برای عبادت] می‌ایستی، می‌بیند، 218

و گردش و حرکت تو را در میان سجده‌کنندگان [مشاهده می‌کند]، 219

یقیناً او شنوا و داناست. 220

آیا شما را خبر دهم که شیطان‌ها بر چه کسانی نازل می‌شوند؟ 221

بر هر دروغ‌پرداز گنه‌پیشه‌ای نازل می‌شوند، 222

که گوش [بر القائات و اغواگری‌های آنان] می‌سپرند، و بیشتر شیطان‌ها دروغ‌گویند، 223

و [پیامبر، شاعر و خیال‌پرداز نیست، چون] شاعران [خیال‌پرداز] را [که حقایق را هجو می‌کنند، و با مطالب بی‌اساس

به واقعیات می‌تازند] گمراهان، پیروی می‌کنند. 224

آیا ندانسته‌ای که آنان در هر وادی [باطلی خیال‌پردازانه] حیران و سرگردانند؟ 225

و مطالبی می‌گویند که خود عمل نمی‌کنند، 226

مگر آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده و خدا را بسیار یاد کردند و پس از آنکه [با شعرهای باطل دشمنان، هجوّیات مشرکان و یاوه‌های کافران] مورد ستم قرار گرفتند [با مطالب توحیدی و معارف حکیمانه خود] به انتقام گرفتن [از دشمن و دفاع از خویش] برخاستند، و کسانی که ستم کرده‌اند، به زودی خواهند دانست که به چه بازگشت گاهی باز خواهند گشت؟! 227

سوره نمل

ترجمه قرآن کریم، ص: 382

27- مکی 93 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

طس - این آیات [باعظمت] قرآن و کتابی روشنگر است، 1

[که سراسر] هدایت کننده [انسان‌ها] و برای مؤمنان مژده‌دهنده است. 2

همانان که نماز برپا می‌دارند و زکات می‌پردازند، و قاطعانه به آخرت یقین دارند؛ 3

به راستی کسانی که به آخرت ایمان ندارند، اعمال [زشتشان] را در نظرشان آراستیم، پس همواره در حیرت و سرگردانی‌اند،

4

اینان کسانی هستند که عذاب سختی برای آنان است و بی‌تردید در آخرت زیانکارترین [مردم] اند. 5

یقیناً تو قرآن را از نزد حکیمی دانا فرا می‌گیری. 6

[یاد کن] هنگامی که موسی به خانواده‌اش گفت: به راستی من آتشی را از دور دیدم، به زودی خبری از آن برای شما

می‌آورم، یا از آن شعله‌ای برگرفته به شما می‌رسانم تا خود را گرم کنید، 7

چون نزد آن آمد، ندا رسید که پرپرکت باد آنکه در آتش است و آنکه پیرامون آن است، و منزّه و پاک است خدا که

پروردگار جهانیان است. 8

ای موسی! یقیناً منم خدای توانای شکست‌ناپذیر و حکیم، 9

عصایت را بیفکن. چون آن را دید که شتابان حرکت می‌کند، گویا ماری باریک و تیزرو است، پشت‌کنان رو به فرار گذاشت و به پشت برنگشت. [ندا رسید:] ای موسی! نترس که پیامبران [به سبب دارا بودن مقام عصمت و پاکی از گناه،] نزد من نمی‌ترسند، 10

مگر کسی که ستم کند [که او باید بترسد]؛ ولی زمانی که پس از بدی نیکی را [که ایمان و کار شایسته است] جایگزین آن نماید [از عذاب من در امان است و نباید بترسد]؛ زیرا من بسیار آمرزنده و مهربانم، 11

و دستت را در گریبان کن تا بدون هیچ عیبی، سفید و درخشان بیرون آید، [با این دو معجزه که در ضمن] معجزات نه گانه است به سوی فرعون و قومش [برو] که قطعاً آنان گروهی بدکار و نافرمان‌اند؛ 12

هنگامی که معجزات روشن ما به سویشان آمد، گفتند:

ترجمه قرآن کریم، ص: 383

این جادویی آشکار است. 13

آنها را در حالی که باطنشان به الهی بودن آن معجزات یقین داشت، ستمکارانه و برتری‌جویانه انکار کردند. پس با تأمل بنگر که سرانجام مفسدان چه شد؟! 14

یقیناً ما به داود و سلیمان، دانش [ویژه] دادیم، و آن دو گفتند:

همه ستایش‌ها ویژه خداست، همان که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمن خود برتری عطا کرده است، 15

سلیمان وارث داود شد و گفت: ای مردم! [آگاهی به] زبان پرندگان را به ما آموخته‌اند، و از هر چیزی [که به پیامبران و پادشاهان داده‌اند] به ما عطا کرده‌اند، یقیناً این امتیاز و برتری آشکاری است. 16

برای سلیمان سپاهیان از پریان و آدمیان و پرندگان را جمع کردند، [و آنان را از حرکت باز می‌داشتند] تا گروه‌های دیگر به آنان ملحق شوند؛ 17

[پس حرکت کردند] تا به وادی مورچگان درآمدند. مورچه‌ای گفت: ای مورچگان! به خانه‌هایتان درآید تا سلیمان و سپاهیان‌ش ناآگاهانه شما را پایمال نکنند. 18

سلیمان از گفته‌اش با تبسم، حالت خنده به خود گرفت، و [به سبب نعمت فهم گفتار حیوانات] گفت: ای پروردگارم به من الهام کن تا شکر نعمتی را که به من و پدر و مادرم عطا کرده‌ای به جای آورم، و قاطعانه کار شایسته‌ای که آن را پسندی انجام دهم، و مرا به رحمت در میان بندگان شایسته‌ات درآور. 19

[سلیمان] جویای پرندگان شد [و هدهد را در میان پرندگان بارگاهش نیافت] گفت: مرا چه شده که هدهد را نمی‌بینم [آیا هست و او را نمی‌بینم] یا از غایبان است؟ 20

قطعاً او را عذابی سخت خواهم کرد یا [برای عبرت دیگر پرندگان] او را سر می‌برم، یا باید [برای غایب بودنش] دلیلی روشن برام بیاورد. 21

[هدهد] زمانی نه چندان دور درنگ کرد [و با شتاب بازگشت،] و گفت: [ای سلیمان!] من به چیزی آگاهی یافته‌ام که تو به آن آگاهی نیافته‌ای، [من] از

ترجمه قرآن کریم، ص: 384

[سرزمین] سبأ خبری مهم و یقینی برایت آورده‌ام. 22

به راستی من زنی را یافته‌ام که بر آنان حکومت می‌کند، و از هر چیزی [که از وسایل و لوازم حکومت و قدرت است] به او داده‌اند و تختی بزرگ دارد، 23

او و قومش را یافته‌ام که به جای خدا برای خورشید سجده می‌کنند و شیطان، اعمال [زشتشان] را برای آنان آراسته و در نتیجه آنان را از راه [حق] بازداشته است به این سبب هدایت نمی‌یابند، 24

[شیطان آنان را این‌گونه فریب داده] تا برای خدا سجده نکنند، همان‌که نهان در آسمان‌ها و زمین را بیرون می‌آورد و آنچه را پنهان می‌دارید و آنچه را آشکار می‌کنید می‌داند. 25

خدای یکتا که معبودی جز او نیست، پروردگار عرش بزرگ است. 26

[سلیمان به هدهد] گفت: به زودی [درباره ادعایت] تأمل و بررسی می‌کنم که آیا راست گفته‌ای یا از دروغ‌گویی، 27

این نامه مرا ببر و به سوی آنان بیفکن، سپس به دور از دیدگان آنان خود را کناری بگیر و بنگر چه پاسخی می دهند؟
28

[ملکه سبا پس از آگاهی از مضمون نامه] گفت: ای سران و اشراف! همانا نامه با ارزشی به سوی من افکنده اند، 29

یقیناً این نامه از سوی سلیمان است و سرآغازش به نام خدای رحمان و رحیم است، 30

و [مضمونش این است که] بر من برتری بجوید و همه با حالت تسلیم نزد من آیید. 31

گفت: ای سران و اشراف! در کارم به من نظر دهید زیرا هر زمانی که شما نزد من حضور داشتید، من [بدون شما] فیصله دهنده کاری نبوده ام. 32

گفتند: ما دارای قدرت و مالک وسایل رزمی سختی هستیم، نهایتاً بنگر چه فرمان می دهی؟ 33

گفت: همانا پادشاهان هنگامی که [با ابزار و ادوات جنگی و سپاهی رزمی] وارد شهری می شوند، آن را تباه می کنند و عزیزان اهلش را به ذلت و خواری می نشانند و [آنان] همواره چنین می کنند! 34

من به سوی آنان هدیه ای [قابل توجه] می فرستم، پس با تأمل می نگرم که

ترجمه قرآن کریم، ص: 385

فرستادگان با چه پاسخی بر می گردند؟ 35

هنگامی که [فرستاده ملکه سبا] نزد سلیمان آمد، [سلیمان] گفت: آیا مرا با مالی [اندک و ناچیز] یاری می دهید؟ آنچه خدا [از نبوت و حکومت و ثروت] به من عطا کرده، بهتر است از آنچه به شما داده [هدیه شما برای من شادی آور نیست]، این شمايید که با هدیه خود شادمانی می کنید، 36

به سوی آنان بازگرد و [بگو] ما حتماً با سپاهيانی به سوی آنان خواهیم آمد که قدرت رویارویی با آن را ندارند، و آنان را در حالی که [در آن منطقه] حقیر و بی ارزش شده اند، با خواری و ذلت از آنجا بیرون می کنیم. 37

[سلیمان] گفت: ای سران و اشراف! کدام يك از شما تحت او را پیش از آنکه همگی به حالت تسلیم نزد من آیند، برایم می آورد؟ 38

یکی از جنیان کاردان و تیزهوش گفت: من آن را پیش از آنکه از مسند خود برخیزی نزد تو می آورم، و من بر این [کار] توانا و امینم، 39

کسی که دانشی از کتاب [لوح محفوظ] نزد او بود گفت: من آن را پیش از آنکه پلک دیده‌ات به هم بخورد نزد تو می آورم. [و آن را در همان لحظه آورد]. چون سلیمان تخت را نزد خود پابرجا دید، گفت:

این از فضل و احسان پروردگار من است، تا مرا بیازماید که آیا سپاس گزارم یا بنده‌ای ناسپاسم؟ و هر کس که سپاس گزاری کند، به سود خود سپاس گزاری می کند و هر کس ناسپاسی ورزد، [زیانی به خدا نمی رساند]؛ زیرا پروردگارم بی نیاز و کریم است. 40

گفت:

تختش را [با تغییر دادن در زینت و آرایش] برایش ناشناس کنید تا ببینیم آیا [به شناخت آن] راه می یابد، یا از کسانی است که راه نمی یابند؟ 41

زمانی که [ملکه سبا] آمد، گفتند:

آیا تخت تو نیز این گونه است؟ گفت: گویا این همان است!! و ما را پیش از این [به حقانیت و قدرت سلیمان] آگاه کردند و [همان زمان] تسلیم شدیم؛ 42

چیزی را که [ملکه سبا] به جای خدا می پرستید او را [از تسلیم شدن به حق] بازداشته بود؛ زیرا او از گروه کافران بود [کافرانی که در میان آنان رشد کرده و به رفتار آنان خو گرفته بود]. 43

به او گفتند: به حیاط قصر درآی. هنگامی که آن را دید، پنداشت آبی فراوان [چون دریاچه] است، پس دامن جامه از دو ساق پایش بالا زد [که به خیال خود وارد آب شود]، سلیمان گفت: این محوطه‌ای است صاف و هموار از شیشه [نه از آب]. [ملکه سبا] گفت: ای پروردگار من قطعاً من به خود ستم کردم، اینک در معیت سلیمان تسلیم [فرمان‌ها و احکام] خدا،

ترجمه قرآن کریم، ص: 386

پروردگار جهانیان شدم. 44

همانا به سوی قوم ثمود برادرشان صالح را فرستادیم که اعلام کند خدا را بپرستید. ولی آنان دو گروه [مؤمن و کافر] شدند که با یکدیگر نزاع و دشمنی می کردند.

45

گفت: ای قوم من! چرا بر عذاب، پیش از توبه و ایمان شتاب می کنید؟! چرا از خدا درخواست آمرزش نمی کنید تا مورد رحمت قرار گیرید؟! 46

گفتند: ما به تو و همراهانت فال بد زده ایم [و شما را سبب بروز این همه مشکلات و بدبختی خود می دانیم]. گفت: سبب بروز مشکلات و بدبختی شما [طغیان و گناهان شماست که عکس العملش] نزد خداست، [ربطی به ما ندارد] بلکه شما گروهی هستید که [به مشکلات و مصایب] امتحان می شوید [شاید به این سبب توبه کنید و مؤمن شوید]. 47

در آن شهر نه نفر از اشراف و سران بودند که در آن فساد می کردند و اصلاح گر نبودند، 48

[آنان به یکدیگر] گفتند:

هم سوگند شوید که حتماً به صالح و خانواده اش شبیخون می زنیم [تا همه را نابود کنیم]، آن گاه به خونخواهش بگوییم: ما زمان هلاک شدن خانواده اش حضور نداشتیم و یقیناً راستگوییم. 49

آنان نیزنگ مهمی به کار گرفتند و ما هم در حالی که بی خبر بودند [با کیفر بسیار سختی] نیزنگ آنان را از بین بردیم.

50

پس با تأمل بنگر که سرانجام نیزنگشان چگونه شد، سرانجام این بود؟ که ما آنان و قومشان را همگی درهم کوبیدیم و هلاک کردیم. 51

این خانه های آنان است که به سبب ستمشان [از سکنه] خالی مانده. بی تردید در این سرگذشت برای گروهی که معرفت دارند، عبرتی بزرگ وجود دارد، 52

و آنان را که ایمان آوردند و همواره پرهیزکاری می کردند، نجات دادیم. 53

و لوط را [یاد کن] هنگامی که به قومش گفت: آیا این عمل بسیار زشت را در حالی که [وقت انجام دادنش با بی شرمی کامل به هم] نگاه می کنید، مرتکب می شوید؟! 54

ترجمه قرآن کریم، ص: 387

آیا شما برپایه شهوت به جای زنان با مردان آمیزش می کنید؟ [شما برای این کار زشت برهانی ندارید] بلکه شما گروهی نادان هستید. 55

ولی جواب قومش جز این نبود که گفتند: خاندان لوط را از شهرتان بیرون کنید؛ زیرا آنان مردمانی هستند که همواره خواهان پاکی اند. 56

پس او و خانواده اش را نجات دادیم مگر همسرش را که مقدر کرده بودیم در باقی ماندگان [در شهر برای هلاکت بماند]. 57

و بارانی از [سنگ گِل] بر آنان باراندم، پس بد بود باران بیم داده شدگان. 58

بگو: همه ستایش ها ویژه خداست، و درود بر آن بندگان که آنان را برگزیده است. آیا خدا بهتر است یا آنچه شریک او قرار می دهند؟ 59

[آیا آن شریکان انتخابی شما بهترند] یا آنکه آسمان ها و زمین را آفرید، و برای شما از آسمان آبی نازل کرد که به وسیله آن باغ های حرم و باطراوت رویاندم، که رویاندن درختانش در قدرت شما نیست؛ آیا با خدا معبودی دیگر هست [که شریک در قدرت و ربوبیت او باشد؟ نه، نیست]، بلکه آنان مردمی منحرف اند [که برای او شریک می گیرند]. 60

[آیا آن شریکان انتخابی شما بهترند] یا آنکه زمین را [برای موجوداتش] قرارگاه ساخت و در شکاف های پدیده آورد، و برای آن کوه های استوار قرار داد [تا زیر پای اهلش نلرزد]، و میان دو دریا [ی شیرین و شور] حایلی قرار داد [که با هم مخلوط نشوند]؛ آیا با خدا معبودی دیگر هست [که شریک در قدرت و ربوبیت او باشد؟]؟! [نه، نیست] بلکه بیشترشان اهل معرفت نیستند. 61

[آیا آن شریکان انتخابی شما بهترند] یا آنکه وقتی درمانده ای او را بخواند اجابت می کند و آسیب و گرفتاری اش را دفع می نماید، و شما را جانشینان [دیگران در روی] زمین قرار می دهد؟ آیا با خدا معبودی دیگر هست [که شریک در قدرت و ربوبیت او باشد؟]! اندکی متذکر و هوشیار می شوند. 62

[آیا آن شریکان انتخابی شما بهترند] یا آنکه شما را در تاریکی‌های خشکی و دریا [به وسیله ستارگان و دیگر نشانه‌ها] راهنمایی می‌کند؟! و کیست که پیشاپیش [باران] رحمتش بادهای را

ترجمه قرآن کریم، ص: 388

مژده‌رسان می‌فرستد؟ آیا با خدا معبودی دیگر هست [که شریک در قدرت و ربوبیت او باشد؟!]. خدا برتر است از آنچه برای او شریک قرار می‌دهند. 63

[آیا آن شریکان انتخابی شما بهترند] یا آنکه مخلوقات را می‌آفریند، آن گاه آنان را [پس از مرگشان] باز می‌گرداند؟! و کیست آنکه از آسمان و زمین شما را رزق می‌دهد؟ آیا با خدا معبودی دیگر هست [که شریک در قدرت و ربوبیت او باشد؟!]. بگو: اگر راستگوئید دلیل خود را بیاورید. 64

بگو: در آسمان‌ها و زمین هیچ کس جز خدا غیب نمی‌داند، و آنان آگاهی ندارند چه زمانی برانگیخته می‌شوند؟ 65 بلکه دانش آنان نسبت به آخرت [به خاطر هزینه کردن عمرشان در امور مادی] به پایان رسیده، بلکه درباره آخرت در تردیدند، بلکه اینان از [فهم] آن کورده‌اند، 66

کافران گفتند: آیا زمانی که ما و پدرانمان خاک شدیم به راستی ما را از آن [زنده] بیرون می‌آورند؟ 67 همانا پیش از این [زنده بیرون آمدن از خاک را] به ما و پدرانمان وعده داده‌اند، ولی این مطلب جز افسانه خرافی پیشینیان نیست! 68

بگو: در زمین بگردید پس با تأمل بنگرید که سرانجام گنهکاران چگونه شد؟ 69 بر آنان [که با حق دشمنی می‌کنند] اندوه مخور و از نیرنگی که همواره به کار می‌گیرند، دلتنگ مباش. 70 و می‌گویند: اگر راستگوئید این وعده [عذاب] کی خواهد بود؟ 71

بگو: امید است بخشی از آن عذابی که رسیدنش را با شتاب می‌خواهید، دنبال شما باشد، ا 72

یقیناً پروردگارت بر مردم دارای فضلی بزرگ است، ولی بیشترشان سپاس نمی‌گزارند، 73

به راستی پروردگارت آنچه را سینه‌هایشان پنهان می‌دارد و آنچه را آشکار می‌کند، می‌داند، 74

هیچ پنهانی در آسمان و زمین وجود ندارد مگر آنکه در کتابی روشن [چون لوح محفوظ] است. 75

بی‌تردید این قرآن

ترجمه قرآن کریم، ص: 389

بیشتر اموری که بنی‌اسرائیل [از روی جهالت] در آن اختلاف دارند، برای آنان بیان می‌کند، 76

یقیناً قرآن برای مؤمنان، سراسر هدایت و رحمت است. 77

قطعاً پروردگارت [روز قیامت] به حکم خود میان بنی‌اسرائیل [در آنچه از امور دینی و معنوی اختلاف دارند] داوری می‌کند؛ و او توانای شکست‌ناپذیر و داناست. 78

بر خدا توکل کن؛ زیرا تو [متکی بر آیین] حق آشکاری. 79

بی‌تردید تو نمی‌توانی [دعوت را] به مردگان بشنوانی، و نیز نمی‌توانی آن را به کران که پشت‌کنان روی برمی‌گردانند بشنوانی، 80

تو هدایت‌کننده کوردلان از گمراهی‌شان نیستی، و نمی‌توانی [دعوت را] جز به آنان که به آیات ما ایمان می‌آورند و تسلیم [فرمان‌ها و احکام] خدا هستند بشنوانی. 81

هنگامی که [در اوقات پایانی دنیا] وعده عذاب ما بر آنان لازم شود، جنبنده‌ای را از زمین برای آنان بیرون می‌آوریم که با آنان سخن می‌گوید [تا به آیات ما و آخرت و اصول آن یقین کنند]؛ زیرا مردم پیش از این به آیات ما یقین نداشتند. 82

[یاد کن] روزی که از هر امتی گروهی از آنان را که آیات ما را تکذیب می‌کنند، محشور می‌کنیم و آنان را [از حرکت] باز می‌دارند [تا گروه‌های دیگر به آنان ملحق شوند]، 83

تا وقتی که [به محل حساب] آیند، [خدا] می‌گوید: آیا آیات مرا تکذیب کردید در حالی که هیچ احاطه علمی به آنها نداشتید؟ یا شما [غیر از تکذیب آیات] چه کارها [ی دیگری] انجام می‌دادید؟ 84

به سبب ستمی که [به آیات ما] روا داشتند، عذاب ما بر آنان لازم می‌شود، پس [برای معذور نشان دادن خود] سخن نمی‌گویند. 85

آیا ندانسته‌اند که ما شب را قرار داده‌ایم تا در آن بیارامند، و روز را روشن نموده‌ایم [تا در آن به تلاش اقتصادی برخیزند؟] به راستی در این امور برای مردمی که ایمان می‌آورند، نشانه‌هایی [بر توحید و ربوبیت و قدرت خدا] است. 86

و [یاد کن] روزی که در صور می‌دمند، پس هر که در آسمان‌ها و در زمین است دچار هراس شود، مگر کسی که خدا بخواند؛ و همه خوار و فروتن به پیشگاه او آیند، 87

کوه‌ها را می‌بینی [و] آنها را [در جای خود] بی‌حرکت می‌پنداری، در حالی که آنها

ترجمه قرآن کریم، ص: 390

مانند ابر گذر می‌کنند. آفرینش خداست که [آفرینش] هر چیزی را محکم و استوار کرده است؛ یقیناً او به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. 88

آنان که کارهای خیر و نیک [به آخرت] بیاورند، پاداشی بهتر از آن دارند، و آن روز از هراسی بزرگ ایمن‌اند، 89
و آنان که کارهای زشت بیاورند به رو در آتش افکنده می‌شوند؛ [و به آنان گویند:] آیا جز آنچه انجام دادید پاداشتان داده‌اند؟ 90

من فقط فرمان یافته‌ام که پروردگار این شهر [یعنی مکه] را که آن را بسیار محترم شمرده و همه چیز در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، بپرستم و فرمان یافته‌ام که از تسلیم‌شدگان [فرمان‌ها و احکام او] باشم، 91
و اینکه قرآن را بخوانم؛ پس هر که راه یابد فقط به سود خود راه یافته است، و هر که گمراه شود [آثار شوم گمراهی فقط متوجه خود اوست] بنابراین [به مردم] بگو: من فقط از بیم‌دهندگانم، 92

بگو: همه ستایش‌ها ویژه خداست؛ به زودی نشانه‌های خود را [که شکست شما و گرفتاری‌های سخت دنیایی و مرگ و عذاب آخرت است] به شما [مشرکان و کافران] نشان خواهد داد، پس آنها را [به خوبی] خواهید شناخت. و پروردگارت از آنچه انجام می‌دهید بی‌خبر نیست. 93

28- مکی 88 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

طسم 1

این آیات [باعظمت] کتاب روشنگر است. 2

بخشی از سرگذشت [مهم] موسی و فرعون را برای [عبرت گرفتن] مردمی که ایمان می آورند به حق و راستی بر تو می خوانیم. 3

همانا فرعون [در سرزمین مصر] از خود برتری جویی نشان داد و مردمش را گروه گروه ساخت، در حالی که گروهی از آنان را ناتوان و زبون گرفت، پسرانشان را سر می برد، و زنانشان را [برای بیگاری گرفتن] زنده می گذاشت؛ بی تردید او از مفسدان بود. 4

ما می خواستیم به آنان که در آن سرزمین به ناتوانی

ترجمه قرآن کریم، ص: 391

و زبونی گرفته شده بودند، نعمت های باارزش دهیم، و آنان را پیشوایان مردم و وارثان [اموال، ثروت ها و سرزمین های فرعونیان] گردانیم. 5

و برای آنان در آن سرزمین، زمینه قدرت و حکومت آماده کنیم، و به فرعون و هامان و سپاهشان که از ایشان اند چیزی را که از آن هراسناک بودند [و آن پیروزی بنی اسرائیل بر آنان بود] نشان دهیم. 6

به مادر موسی الهام کردیم که او را شیر بده، چون [از ستم فرعونیان] بر او بترسی به دریایش انداز، و مترس و غمگین مباش که ما حتماً او را به تو باز می گردانیم، و او را از پیامبران قرار می دهیم. 7

[مادرش به الهام خدا او را به دریا انداخت] پس خاندان فرعون او را [از آب] گرفتند تا سرانجام، دشمنشان و مایه اندوهشان شود. مسلماً فرعون و هامان و سپاهیان آن دو خطاکار بودند؛ 8

همسر فرعون گفت: [این نوزاد] برای من و تو مایه خوشحالی است، او را به قتل نرسانید، امید است ما را سود دهد، یا وی را به فرزندی خود انتخاب کنیم. ولی آنان آگاه نبودند [که دشمنشان را به دست خود می‌پرورند]. 9

قلب مادر موسی [از هر چیز جز یاد فرزندش] تھی شد [و در اضطراب و نگرانی فرو رفت]. اگر قلبش را [با لطف خود] استوار نکرده بودیم تا از باورکنندگان وعده ما باشد، به یقین نزدیک بود آن [حادثه پنهانی] را فاش کند، 10

به خواهر موسی گفت: [اوضاع و احوال] او را پی‌گیری کن. پس او موسی را از دور [در آغوش فرعونیان] دید در حالی که خاندان فرعون [پی‌گیری او را] درک نمی‌کردند. 11

ما پیش از آن [خوردن شیر] همه زنان شیردهنده را بر او حرام کردیم [تا پستان هیچ زنی را نگیرد]، پس [خواهرش پیش آمد و] گفت: آیا می‌خواهید شما را به خانواده‌ای راهنمایی کنم که سرپرستی او را برای شما به عهده گیرند و خیرخواه او

ترجمه قرآن کریم، ص: 392

باشند؟ 12

نهایتاً او را به مادرش بازگرداندم تا خوشحال شود و اندوه نخورد و بداند که حتماً وعده خدا حق است، ولی بیشتر مردم [که محروم از بصیرت‌اند این حقایق را] نمی‌دانند. 13

چون به توانایی [جسمی و عقلی] خود رسید و رشد و کمال یافت، به او حکمت و دانش دادیم؛ و این گونه نیکوکاران را پاداش می‌دهیم. 14

[موسی] به شهر وارد شد در حالی که اهل آن [در خانه‌ها استراحت می‌کردند و از آنچه در شهر می‌گذشت] بی‌خبر بودند، ناگاه دو مرد را در آنجا یافت که با هم [به قصد نابودی یکدیگر] زد و خورد می‌کردند، این يك از افراد طایفه‌اش بنی‌اسرائیل و این دیگر از [گروه] دشمنش، آنکه از افراد طایفه‌اش بود از موسی بر ضد کسی که از دشمنانش بود درخواست یاری کرد، پس موسی مشتی به او زد و او را کشت، گفت: این [نزاع میان آن دو] از عمل شیطان است، قطعاً او گمراه‌کننده و دشمنی‌اش آشکار است. 15

گفت: ای پروردگار من [از اینکه از جایگاهم درآمدم و وارد شهر شدم] به خود ستم کردم [مرا از شر دشمنانم حفظ کن] و آموزش را نصیب من فرما. پس خدا او را آموزد؛ زیرا او بسیار آموزنده و مهربان است. 16

گفت: ای پروردگار من به خاطر قدرتی که به من عطا کردی، هرگز پشتیبان مجرمان نخواهم شد. 17

[موسی آن شب را] در آن شهر با حالت بیم و نگرانی صبح کرد، در حالی که [آثار و عواقب حادثه اتفاق افتاده را] انتظار می کشید؛ ناگهان دید آنکه دیروز از او یاری خواسته بود، دوباره وی را به فریادرسی می خواند، [موسی به او] گفت: همانا تو گمراهی آشکار هستی، [و گمراهیت از اینکه بدون قدرت و نیرو با فرعونیان به زد و خورد می پردازی پیداست]. 18

هنگامی که خواست با کسی که دشمن هر دوی آنان بود به سختی برخورد کند [و از آن بنی اسرائیلی مظلوم دفاع نماید، مرد ستمدیده با ارزیابی اشتباهش در حق موسی به تصور آنکه موسی قصد وی را دارد] گفت: ای موسی! آیا می خواهی مرا بکشی چنان که دیروز يك نفر را کشتی؟ تو می خواهی در این سرزمین فقط یاغی و سرکش باشی، و نمی خواهی از مصلحان به شمار آیی! 19

مردی از دورترین [نقطه] شهر شتابان آمد [و] گفت: ای موسی! اشراف و سران [فرعونی] درباره تو مشورت می کنند که تو را نابود کنند! بنابراین [از این شهر] بیرون برو یقیناً

ترجمه قرآن کریم، ص: 393

من از خیرخواهان توام. 20

پس موسی ترسان و نگران در حالی که [حوادث تلخی را] انتظار می کشید از شهر بیرون رفت، [در آن حال] گفت: ای پروردگار من مرا از این مردم ستمکار نجات بده. 21

هنگامی که به سوی مدین روی آورد، گفت: امید است پروردگارم مرا به راه راست [که انسان را به نتیجه مطلوب می رساند] راهنمایی کند. 22

چون به آب مدین رسید، گروهی از مردم را بر آن یافت که دامهایشان را آب می دادند، و غیر آنان دو زن را دید که [دامهایشان را از رفتن به سوی آب] باز می دارند؛ گفت: چه چیزی شما را بر بازداشتن [گوسفندان] وادار می کند؟ گفتند: ما [این دامهایمان را] آب نمی دهیم تا [این] شبانان [دامهایشان را] برگردانند و پدر ما پیری کهنسال است [به این علت از انجام این کار معذور است]. 23

پس [موسی] دام‌هایشان را [به جهت کمک کردن به آن دو] آب داد، سپس به سوی سایه برگشت و گفت: ای پروردگار من به آنچه از خیر بر من نازل می‌کنی نیازمندم.

24

پس یکی از آن دو [زن] در حالی که با حالت حیا گام برمی‌داشت، نزد او آمد [و] گفت: پدرم تو را می‌طلبد تا پاداش اینکه [دام‌های] ما را آب دادی به تو بدهد. چون نزد او آمد و داستان‌ش را بیان کرد، گفت: دیگر نترس که از آن گروه ستمکار نجات یافتی. 25

یکی از آن دو زن گفت: ای پدر! او را استخدام کن؛ زیرا بهترین کسی که استخدام می‌کنی آن کسی است که نیرومند و امین باشد [و او دارای این صفات است]. 26

گفت: می‌خواهم یکی از این دو دخترم را به نکاح تو درآورم به شرط آنکه هشت سال اجیر من باشی، و اگر [اجیری را] به ده سال تمام کردی، آزادی [و ربطی به اصل قرار داد ندارد]، من

ترجمه قرآن کریم، ص: 394

نمی‌خواهم بر تو سخت‌گیری کنم، و به خواست خدا مرا از شایستگان خواهی یافت. 27

[موسی] گفت: این قرارداد میان من و تو باشد، هر يك از این دو مدت را به پایان برسانم هیچ ستمی بر من نیست، و خدا بر آنچه می‌گوییم وکیل است. 28

چون موسی آن مدت را به پایان برد و با خانواده‌اش رهسپار [مصر] شد، از جانب [کوه] طور آتشی دید، به خانواده‌اش گفت: درنگ کنید که من آتشی دیدم، [می‌روم] شاید خبری از آن برای شما بیاورم یا پاره‌ای از آتش را می‌آورم تا گرم شوید. 29

چون نزد آن آمد، از جانب راست آن وادی در آن جایگاه مبارك از آن درخت ندا رسید که ای موسی! یقیناً منم خدا پروردگار جهانیان، 30

عصایت را بیفکن. چون آن را دید که تند و سریع حرکت می‌کند، گویا ماری باریک و تیزرو است، پشت کنان گریخت و به پشت سر برگشت. [ندا آمد:] ای موسی! پیش آی و مترس، بی‌تردید تو [از آسیب آن] در امانی، 31

دست را در گریانت ببر تا بدون هیچ عیبی سفید و درخشان بیرون آید، و برای [از بین رفتن] ترسی که دچارش شده‌ای دو دست را بر سینه بگذار، یقیناً این دو معجزه از ناحیه پروردگار تو به سوی فرعون و اشراف و سران قومش می‌باشد که همواره مردمی بدکار و نافرمان هستند. 32

گفت: ای پروردگار من يك نفر از آنان را کشته‌ام، می‌ترسم مرا بکشند، 33

و برادرم هارون زبانش از من گویاتر است، پس او را همراه من بفرست که یاور و دستیارم باشد تا [در همه امور] مرا تصدیق کند؛ زیرا می‌ترسم [فرعون و فرعونیان]

ترجمه قرآن کریم، ص: 395

تکذیب کنند. 34

[خدا] گفت: به زودی نیرویت را به وسیله برادرت افزون کنم، و برای هر دوی شما به خاطر معجزاتی [که در اختیارتان نهاده‌ام] قدرتی قرار می‌دهم که آنان به شما دست نیابند، شما و آنان که از شما پیروی کنند [بر مواضع و مشکلات] پیروزید. 35

چون موسی آیات روشن ما را برای آنان آورد، گفتند: این جز جادویی ساختگی و دروغین نیست، و ما این [ادعای نبوت و دعوت به توحید] را از پدران پیشین خود نشنیده‌ایم [که به ما گفته باشند کسی در میانشان به عنوان پیامبر و دعوت کننده به توحید آمده باشد!!] 36

موسی گفت:

پروردگارم به کسی که از نزد او هدایت آورده و به کسی که سرانجام نيك برای اوست داناتر است؛ بی‌تردید ستمکاران [در هیچ کاری] پیروز نمی‌شوند. 37

فرعون گفت: ای اشراف و سران [مملکت]! من برای شما هیچ معبودی جز خود نمی‌شناسم، پس ای هامان! برایم بر گِل آتش بیفروز [تا آجر محکم و قوی به دست آید]، آنگاه برایم برجی بلند بساز شاید بر معبود موسی آگاهی یابم، البته من او را از دروغگویان می‌پندارم.

38

او و سپاهیان‌ش به ناحق در زمین سرکشی و تکبر کردند، و پنداشتند که آنان را به سوی ما باز نمی گردانند، 39

پس او و سپاهیان‌ش را گرفتیم و در دریا افکندیم؛ با تأمل بنگر که سرانجام ستمکاران چگونه شد؟ 40

و آنان را [به کیفر طغیان‌شان] پیشوایانی که دعوت به آتش می کنند قرار دادیم، و روز قیامت یاری نمی شوند، 41

و آنان را در این دنیا با لعنت بدرقه

ترجمه قرآن کریم، ص: 396

کردیم، و روز قیامت از زشت رویان [و مطرودان] از رحمت خدایند، 42

پس از آنکه اقوام پیشین را [چون قوم نوح و هود و صالح و لوط] هلاک کردیم، به موسی کتاب دادیم که برای مردم وسیله بینایی و هدایت و رحمت بود، تا متذکر و هوشیار شوند. 43

تو در جانب غربی [وادی طور] حضور نداشتی هنگامی که ما [با نازل کردن تورات] امر نبوت موسی را به انجام رساندیم، و از شاهدان [آن واقعه مهم هم] نبودی.

44

ولی ما ملت‌هایی را پدید آوردیم، پس روزگار درازی بر آنان گذشت [تا جایی که سرگذشتشان فراموش شد، اکنون ما سرگذشتشان را به تو وحی می کنیم تا برای مردم بیان کنی]. و تو در میان مردم مدین ساکن نبودی تا نشانه‌های [قدرت و خشم] ما را [که به آنان رسید] بر اینان [که در مکه، آلوده به طغیان و فسادند] بخوانی، ولی ما بودیم که تو را به پیامبری فرستادیم [و سرگذشت مردم مدین را به تو وحی کردیم تا بر آنان بخوانی]. 45

زمانی که ما موسی را ندا دادیم، تو در ناحیه [کوه] طور نبودی ولی به سبب رحمتی از پروردگارت [سرگذشت موسی را به تو وحی کردیم] تا به مردمی که پیش از تو [تا زمان عیسی] بیم‌دهنده‌ای برای آنان نیامده بود، بیم دهی تا بیدار شوند.

46

اگر نه آن بود که به سبب گناهانی که مرتکب شدند غذایی به آنان برسد، پس بگویند: ای پروردگار ما چرا پیامبری به سوی ما نفرستادی تا از آیات پیروی کنیم و از مؤمنان باشیم [بی تردید در عذاب کردن و هلاکتشان شتاب می نمودیم].

47

نهایتاً هنگامی که حق [چون قرآن] از سوی ما برای آنان آمد [به جای آنکه بپذیرند] گفتند: چرا مانند آنچه به موسی دادند به او ندادند؟ آیا پیش از این به آنچه به موسی داده شد، کفر نورزیدند؟! گفتند: [این تورات و قرآن] دو جادویند که پشتیبان یکدیگرند!! و گفتند: ما منکر هر دو هستیم!! 48

بگو: [بنا بر ادعای شما چنانچه تورات و قرآن از جانب خدا نیست] اگر راست می گوئید کتابی از

ترجمه قرآن کریم، ص: 397

نزد خدا بیاورید که هدایت کننده تر از این دو باشد تا آن را پیروی کنم. 49

پس اگر پاسخ تو را ندادند آگاه باشی که فقط از خواسته های نامشروعشان پیروی می کنند و گمراه تر از کسی که بدون هدایتی از سوی خدا از خواسته های نامشروعش پیروی کند، کیست؟ مسلماً خدا مردم ستمکار را هدایت نمی کند. 50

ما این قرآن را برای آنان پی در پی و به هم پیوسته [به صورت سوره ای پس از سوره ای و آیه ای بعد از آیه ای] آوردیم تا متذکر [حقایق] شوند. 51

[و برخی از] کسانی که پیش از قرآن کتابشان دادیم، به قرآن ایمان می آورند، 52

هنگامی که بر آنان بخوانند، می گویند: به آن ایمان آوردیم، یقیناً این قرآن از سوی پروردگارمان حق و درست است، البته ما پیش از نزول آن [به سبب راهنمایی های تورات و انجیل] تسلیم بودیم. 53

اینان به علت صبری که [بر ایمان و عمل به قرآن] کردند و بدی [مردم] را با نیکی خود دفع می کنند و از آنچه به آنان روزی کرده ایم، انفاق می نمایند، دوبار پاداششان می دهند. 54

چون سخن بیهوده ای بشنوند، از آن روی برمی گردانند و می گویند: اعمال ما برای ما و اعمال شما برای شما، سلام بر شما [سلام متارکه]، ما خواستار [همنشینی و معاشرت با] نادانان نیستیم. 55

قطعاً تو نمی توانی هر که را خود دوست داری هدایت کنی، بلکه خدا هر که را بخواهد هدایت می کند؛ و او به هدایت پذیران داناتر است، 56

و [مشرکان برای معذور بودن خود در نپذیرفتن هدایت] گفتند: اگر ما همراه تو از هدایت [قرآن] پیروی کنیم [به وسیله مشرکان قلدر عرب] از سرزمینمان [شهر مکه] ربوده خواهیم شد! آیا ما آنان را در حرم امنی جای ندادیم که همواره [در

همه فصول سال] هر نوع میوه و محصولی که رزقی از سوی ماست به سوی آن جمع می‌شود؟ ولی بیشتر آنان معرفت [نسبت به واقعیات] ندارند. 57

چه بسیار [اهل] شهرهایی را که [به سبب فراوانی نعمت] در زندگی خود گرفتار سرمستی و طغیان شده بودند، هلاک کردیم، پس این‌ها خانه‌های ایشان است که پس از آنان [خراب و ویران شده و] جز اندکی مورد سکونت قرار

ترجمه قرآن کریم، ص: 398

نگرفته‌اند، و فقط ما وارث آنان هستیم! 58

پروردگارت بر آن نبوده است که شهرها را نابود کند، تا آنکه [پیش از نابودی] در مرکز آنها پیامبری برانگیزد که آیات ما را بر آنان بخواند، و ما [در هیچ حالی از احوال] نابود کننده شهرها نبوده‌ایم مگر در حالی که اهلش ستمکار بوده‌اند. 59

آنچه به شما داده شده کالا و ابزار زندگی دنیا و زینت آن است، و آنچه نزد خداست بهتر و پایدارتر است؛ آیا نمی‌اندیشید؟ 60

آیا کسی که وعده نیک به او داده‌ایم و حتماً به آن خواهد رسید، مانند کسی است که او را [فقط] از کالا و ابزار زندگی دنیا برخوردارش کرده‌ایم، سپس او در روز قیامت از احضار شوندگان [برای عذاب] است؟! 61

[یاد کن] روزی که خدا آنان را ندا می‌دهد و می‌گوید: کجایند معبودانی که می‌پنداشتید شریکان من [در ربوبیت] هستند؟ 62

کسانی که عذاب بر آنان لازم شده [از سردمداران شرك و كفر که مردم را به اطاعت و بندگی خود واداشتند] می‌گویند: ای پروردگار ما! اینانند [مطیعان ما] که گمراهشان کردیم، همان گونه که ما [به اختیار خود] گمراه شدیم آنان را نیز [به اختیار و انتخاب خودشان] گمراه کردیم، [از آنان] به سوی تو بیزاری می‌جوییم، ما را نمی‌پرستیدند، [بلکه هوای نفسشان را می‌پرستیدند]، 63

و [به مطیعان] گفته شود: شریکان خود را [که می‌پرستیدید] بخوانید. پس آنها را می‌خوانند ولی آنها پاسخشان را نمی‌دهند، و عذاب را می‌بینند و آرزو می‌کنند که ای کاش هدایت می‌یافتند، 64

روزی که خدا آنان را ندا می دهد و می گوید: چه پاسخی به پیامبران دادید؟ 65

پس در آن روز [به خاطر ترس و هراس فراگیر و به سبب محجوب بودن دل هایشان و قطع رابطه آنان با علل و اسباب، همه] اخبار [واقعی] بر آنان پوشیده می ماند [و راه نجات از همه طرف بر آنان مسدود می شود]، بنابراین از یکدیگر پرسش هم نمی کنند، 66

و اما کسی که [از شرك و عصیان] توبه کرده و ایمان آورده و کار شایسته انجام داده، امید است که از پیروزمندان باشد، 67

پروردگارت آنچه را بخواهد می آفریند و [آنچه را بخواهد] بر می گزیند، برای آنان [در برابر اراده او در قلمرو تکوین و تشریع]

ترجمه قرآن کریم، ص: 399

اختیاری نیست؛ منزّه است خدا و برتر است از آنچه برای او شریک می گیرند، 68

پروردگارت آنچه را سینه هایشان پنهان می نماید و آنچه را آشکار می کند می داند 69

و اوست خدا که معبودی جز او نیست، همه ستایش ها در دنیا و آخرت ویژه اوست، و فرمانروایی فقط برای اوست، و تنها به سوی او بازگردانده می شوید. 70

بگو: به من خبر دهید، اگر خدا شب را بر شما تا روز قیامت پاینده و جاوید کند، کدام معبودی در برابر خداست که برای شما روشنایی بیاورد؟ آیا [دعوت او را] نمی شنوید؟ 71

بگو: به من خبر دهید اگر خدا روز را بر شما تا روز قیامت پاینده و جاوید کند، کدام معبودی در برابر خداست که شبی را برای شما بیاورد تا در آن بیارامید؟ آیا [آثار قدرت او را] نمی بینید؟ 72

و از رحمت خود شب و روز را برای شما قرار داد، تا در شب بیارامید و [در روز] رزق و روزی بجوید، برای این که سپاس گزاری کنید. 73

[یاد کن] از روزی که خدا آنان را ندا می کند و می گوید: کجایند معبودانی که می پنداشتید شریکان من [در ربوبیت] هستند؟ 74

و از هر امتی گواه مطلع و آگاهی [چون پیامبر یا امام معصوم یا شخصی عادل و صالح] بیرون می آوریم، و [در محضر او به امت] می گوییم: دلیل خود را [بر درستی آیین شرك] بیاورید. پس برای آنان یقینی شود که بی تردید حق [یعنی توحید] ویژه خداست، و آنچه را به دروغ [به عنوان شريك خدا] می ساختند از دستشان می رود و گم می شود. 75

همانا قارون از قوم موسی بود که بر آنان تعدی و تجاوز کرد، و از گنجینه های مال و ثروت آن اندازه به او دادیم که حمل کلیدهایش بر گروهی نیرومند دشوار می آمد. [یاد کن] هنگامی که قومش به او گفتند: [متکبرانه و مغرورانه] شادی مکن، قطعاً خدا شادمانان [متکبر و مغرور] را دوست ندارد. 76

در آنچه خدا به

ترجمه قرآن کریم، ص: 400

تو عطا کرده است سرای آخرت را بجوی، و سهم خود را از دنیا فراموش مکن، و نیکی کن همان گونه که خدا به تو نیکی کرده است، و در زمین خواهان فساد مباش، بی تردید خدا مفسدان را دوست ندارد. 77

گفت: جز این نیست که این [ثروت و مال انبوه] را بر پایه دانشی که نزد من است به من داده اند. آیا نمی دانست که خدا پیش از او اقوامی را هلاک کرده است که از او نیرومندتر و ثروت اندوزتر بودند؟ و مجرمان [که جرمشان معلوم و مشهود است] از گناهانشان بازپرسی نمی شود. 78

[قارون] در میان آرایش و زینت خود بر قومش درآمد؛ آنانکه خواهان زندگی دنیا بودند، گفتند: ای کاش مانند آنچه به قارون داده اند برای ما هم بود، واقعاً او دارای بهره بزرگی است. 79

ولی کسانی که معرفت به آنان عطا شده بود، گفتند: وای بر شما پاداش خدا برای کسانی که ایمان آورده و کار شایسته انجام داده اند بهتر است. و [این حقیقت الهیه را] جز شکیبایان در نمی یابند. 80

پس او و خانه اش را در زمین فرو بردیم، و هیچ گروهی در برابر خدا برای او نبود که وی را [برای رهایی از عذاب] یاری دهد، و خود نیز نتوانست از خود دفاع کند. 81

بامدادان آنانکه دیروز مقام و جایگاه او را آرزو داشتند می گفتند: وه! گویی خدا رزق را برای هر کس از بندگانش بخواهد وسعت می دهد، و [برای هر که بخواهد] تنگ می گیرد، اگر خدا بر ما منت نگذاشته بود، ما را نیز در زمین فرو برده بود، وه، که یقیناً کافران پیروز نمی شوند. 82

سرای [پرازش] آخرت را برای کسانی قرار می‌دهیم که در زمین برتری و تسلط [بر دیگران] و هیچ فسادى را نمی‌خواهند؛ و سرانجام [نیک] برای پرهیزکاران است. 83

هر کس کار نیکی [به پیشگاه خدا] بیاورد، پاداشی بهتر از آن برای اوست، و هر کس

ترجمه قرآن کریم، ص: 401

کار بدی بیاورد [پس بداند آنان که کارهای ناشایسته انجام داده‌اند] جزا داده نمی‌شوند مگر آنچه را همواره انجام می‌داده‌اند. 84

یقیناً کسی که [ابلاغ و عمل کردن به] قرآن را بر تو واجب کرده است، حتماً تو را به بازگشت گاه [رفیع و بلند مرتبه‌ات، شهر مکه] بازمی‌گرداند. بگو: پروردگارم به کسی که هدایت را آورده است و به کسی که در گمراهی آشکاری است داناتر است. 85

و تو امید و انتظار نداشتی که این کتاب بر تو القا شود، لکن رحمتی از سوی پروردگارت بود [که بر تو القا شد]؛ پس هرگز پشتیبان کافران مباش، 86

و مبادا [کفر پیشگان لجوج] تو را از [ابلاغ] آیات خدا پس از آنکه به سوی تو نازل شد باز دارند، و به جانب پروردگارت دعوت کن، و هرگز از مشرکان مباش، 87

و با خدا معبودی دیگر بخوان، جز او معبودی نیست، هر چیزی مگر ذات او هلاک شدنی است، فرمانروایی [بر همه جهان هستی] ویژه اوست، و فقط به سوی او بازگردانده می‌شود. 88

سوره عنکبوت

29- مکی 69 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

آیا مردم گمان کرده‌اند، همین که بگویند: ایمان آوردیم، رها می‌شوند و [به وسیله جان، مال، اولاد و حوادث] مورد آزمایش قرار نمی‌گیرند؟ **2**

در حالی که یقیناً کسانی که پیش از آنان بودند، آزمایش کرده‌ایم [پس اینان هم بی‌تردید آزمایش می‌شوند]، و مسلماً خدا کسانی را که [در ادعای ایمان] راست گفته‌اند می‌شناسد، و قطعاً دروغگویان را نیز می‌شناسد. **3**

آیا آنان که مرتکب زشتی‌ها می‌شوند، پنداشته‌اند که می‌توانند بر ما پیشی بگیرند [تا از مجازات و عذاب زشت کاری‌هایشان بگریزند؟!]. بد داوری می‌کنند. **4**

هر که امید لقاء خدا را دارد [باید در عرصه طاعت و عبادت بکوشد]؛ زیرا زمان معین شده [از سوی] خدا [که روز قیامت است] حتماً

ترجمه قرآن کریم، ص: 402

آمدنی است؛ و او شنوا و داناست. **5**

و کسی که [در راه خدا] بکوشد فقط به سود خودش می‌کوشد؛ زیرا خدا از جهانیان بی‌نیاز است. **6**

و آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، گناهانشان را قطعاً از آنان می‌پوشانیم و بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می‌داده‌اند، پاداششان می‌دهیم. **7**

انسان را درباره پدر و مادرش به نیکی کردن سفارش کرده‌ایم؛ و اگر آن دو نفر تلاش کنند تا بر پایه جهالت چیزی را شریك من قرار دهی، از آنان اطاعت مکن. بازگشت شما فقط به سوی من است، پس شما را به آنچه همواره انجام می‌داده‌اید آگاه می‌کنم. **8**

کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، حتماً در زمره شایستگان درمی‌آوریم. **9**

و از مردم کسانی هستند که می‌گویند: به خدا ایمان آوردیم. ولی هنگامی که در راه خدا شکنجه شوند، شکنجه مردم را مانند عذاب خدا [غیر قابل تحمل] شمارند [و از بیم ادامه یافتنش از ایمان دست برمی‌دارند]، و اگر از سوی پروردگارت یاری و نصرتی [چون پیروزی و غنیمت] بیاید، [به مؤمنان] قاطعانه می‌گویند: ما هم با شما بودیم. آیا [وضع درون آنان از دید خدا پنهان است] و خدا به آنچه در سینه‌های جهانیان است [از همه] آگاه‌تر نیست؟ **10**

یقیناً خدا کسانی را که ایمان آورده‌اند، می‌شناسد و بی‌تردید منافقان را نیز می‌شناسد، 11

و کافران به مؤمنان گفتند: از راه ما پیروی کنید تا ما [اگر آخرتی و عذابی در کار باشد] گناهان شما را به عهده گیریم. و آنان [به اختیار خود] بر عهده گیرنده چیزی از گناهان اینان نیستند، آنان یقیناً [در پیشنهادی که به مؤمنان می‌دهند] دروغگویند، 12

مسلماً بارهای [گناهان] خود را با بارهای دیگری [از گناهان کسانی که گمراهشان کردند] همراه با بارهای خود به دوش خواهند کشید، و روز قیامت از آنچه [به خدا و پیامبر و قرآن] افترا می‌بستند، حتماً بازپرسی خواهند شد، 13

همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم پس نُهصد و پنجاه سال

ترجمه قرآن کریم، ص: 403

در میانشان درنگ کرد [ولی بیشتر مردم به او ایمان نیاوردند]، سرانجام توفان آنان را در حالی که ستمکار بودند فراگرفت. 14

پس او و اهل کشتی را نجات بخشیدیم و آن [حادثه] را عبرتی بسیار مهم برای جهانیان قرار دادیم. 15

و ابراهیم را [نیز فرستادیم] آن گاه به قومش گفت: خدا را پرستید و از او پروا کنید، این برای شما بهتر است، اگر بدانید؛ 16

جز این نیست که شما به جای خدا بت‌هایی را می‌پرستید و [در نامگذاری آنها به آلهه و شفیع و مؤثر] دروغی را می‌سازید، بی‌تردید کسانی را که به جای خدا می‌پرستید، رزقی را برای شما مالک نیستند [تا آن را به شما برسانند]، پس رزق را نزد خدا بجوئید و او را بندگی کنید و او را شکر کنید که شما را [فقط] به سوی او باز می‌گردانند 17

و اگر [مرا] تکذیب کنید [چیز جدیدی نیست]؛ زیرا امت‌هایی پیش از شما نیز [پیامبران را] تکذیب کردند، و بر عهده پیامبر جز رساندن آشکار [پیام وحی] نیست. 18

آیا ندانسته‌اند که چگونه خدا مخلوقات را می‌آفریند سپس آنان را [پس از مرگشان] باز می‌گرداند، یقیناً این [کار] بر خدا آسان است. 19

بگو: در زمین بگردید پس با تأمل بنگرید که چگونه مخلوقات را آفرید، سپس خدا جهان آخرت را ایجاد می کند؛ زیرا خدا بر هر کاری تواناست، 20

هر کس را بخواهد عذاب می کند، و هر کس را بخواهد مورد رحمت قرار می دهد، و شما را فقط به سوی او بازمی گردانند. 21

شما نه در زمین و نه در آسمان نمی توانید خدا را عاجز کنید [تا از دسترس قدرت او بیرون روید]، و شما را در برابر خدا هیچ سرپرست و یآوری نیست، 22

کسانی که به آیات خدا و لقاء او کفر

ترجمه قرآن کریم، ص: 404

ورزیدند، از رحمت من مأیوسند و برای آنان عذابی دردناک است. 23

پس جواب قوم ابراهیم جز این نبود که گفتند: او را به قتل برسانید یا بسوزانید. ولی خدا او را از آن آتش رهایی بخشید، مسلماً در این [حادثه] برای مردمی که ایمان دارند عبرت هاست، 24

[ابراهیم] گفت: جز این نیست که به جای خدا بتهایی را [برای خود به عنوان معبود] گرفته اید [که علت آن] دوستی میان خودتان در زندگی دنیاست، سپس روز قیامت برخی از شما برخی دیگر را انکار می کنند، و بعضی از شما بعضی دیگر را لعنت می نمایند، و جایگاه شما آتش است، و برای شما هیچ یآوری نخواهد بود. 25

پس لوط به ابراهیم ایمان آورد، و [ابراهیم] گفت: به درستی که من به سوی پروردگارم مهاجرت می کنم، که فقط او توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 26

و اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و پیامبری و کتاب را در نسلش قرار دادیم و پاداشش را در دنیا به او دادیم، و بی تردید او در آخرت از زمره شایستگان است. 27

لوط را [نیز فرستادیم]، آن گاه به قومش گفت: شما کار بسیار زشتی مرتکب می شوید که پیش از شما هیچ يك از جهانیان آن را انجام نداده اند. 28

آیا شما با مردان آمیزش می کنید و راه [توالد و تناسل] را قطع می نمائید و در محفل عمومی خود [در انتظار یکدیگر] این کار بسیار زشت را مرتکب می شوید. ولی جواب قوم او جز این نبود که گفتند: اگر تو از راستگویی عذاب خدا را برای ما بیاور. 29

گفت: ای پروردگار من مرا بر این مردم

ترجمه قرآن کریم، ص: 405

بدکار و نافرمان یاری ده. 30

و زمانی که فرستادگان ما با بشارت [ولادت اسحاق] نزد ابراهیم آمدند، گفتند: ما یقیناً اهل شهر [لوط] را نابود می کنیم؛ زیرا اهل آن ستمکارند. 31

گفت: لوط در آنجاست. گفتند: ما به کسانی که در آنجا هستند، داناتریم، حتماً او و خانواده اش را نجات می دهیم، مگر همسرش را که از باقی ماندگان خواهد بود، 32

چون فرستادگان ما نزد لوط آمدند به سبب [حضور] آنان [به صورت جوانانی آراسته] بدحال و بی طاقت شد، و گفتند: مترس و غمگین مباش، قطعاً ما نجات دهنده تو و خانواده ات هستیم، مگر همسرت را که از باقی ماندگان خواهد بود، 33

ما بر اهل این شهر به علت کار بسیار زشتی که مرتکب می شوند، عذاب سختی از آسمان نازل خواهیم کرد. 34

[پس با عذاب آسمانی، شهر و اهلیش را در هم کوبیدیم] و از آن شهر نشانه ای روشن [از سنگ هایی که بر سر اهلیش فرو باریدیم] برای مردمی که می اندیشند، بر جای گذاشتیم. 35

و نیز به سوی مدین برادرشان شعیب را فرستادیم؛ پس گفت: ای قوم من! خدا را بپرستید و روز قیامت را انتظار برید و در زمین تبهکارانه آشوب برپا نکنید، ا 36

پس او را تکذیب کردند؛ در نتیجه زلزله سختی آنان را فرا گرفت، نهایتاً در خانه هایشان به رو در افتاده جسمی بی جان شدند، 37

و [قوم] عاد و ثمود را [نیز نابود کردیم]، و از خانه‌های [خراب شده و خالی] آنان [سرنوشت شومشان] برای شما نمایان است، و شیطان عمل‌های [زشت] آنان را در نظرشان آراست، در نتیجه آنان را از راه [خدا] باز داشت در حالی که [برای تشخیص حق از باطل] بصیرت داشتند. 38

ترجمه قرآن کریم، ص: 406

قارون و فرعون و هامان را [نیز نابود کردیم]. همانا موسی برای آنان دلایل روشن آورد، پس آنان در زمین تکبر و سرکشی کردند، ولی پیشی گیرنده [بر اراده و قضا و قدر ما] نبودند [تا بتوانند از عذاب ما بگریزند].

39

در نتیجه همه را به گناهانشان گرفتیم، بر برخی از آنان توفانی سخت [که با خود ریگ و سنگ می‌آورد] فرستادم، و بعضی را فریاد مرگبار گرفت، و برخی را به زمین فرو بردم، و بعضی را غرق کردم؛ و خدا بر آن نبود که به آنان ستم کند، ولی آنان بودند که به خودشان ستم کردند.

40

داستان کسانی که به جای خدا سرپرستانی گرفته‌اند، مانند داستان عنکبوت است که خانه‌ای [بی‌دیوار و بی‌سقف و بی‌حفاظ] برای خود بنا کرده باشد، و بی‌تردید سست‌ترین خانه‌ها خانه عنکبوت است، اگر [به این واقعیت] معرفت داشتند [بت‌ها را سرپرستان خود نمی‌گرفتند]. 41

یقیناً خدا می‌داند به جای او چه چیزهایی را می‌پرستند [چیزهایی که نه دارای ارزش و اعتبارند و نه قدرت تصرف در کاری را دارند!!!] و فقط او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است، 42

این مثل‌ها را برای مردم می‌زنیم، ولی جز اهل معرفت در آنها تعقل نمی‌کنند. 43

خدا آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید؛ یقیناً در این [آفرینش] نشانه‌ای [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] برای مؤمنان است. 44

آنچه را از این کتاب به تو وحی شده است، بخوان و نماز را برپا دار، یقیناً نماز از گناهان آشکار، و کارهای ناپسند باز می‌دارد؛ و همانا ذکر خدا بزرگ‌تر است، و خدا آنچه را انجام می‌دهید می‌داند. 45

و با اهل کتاب جز با نیکوترین شیوه گفتگو مکنید، مگر با کسانی از آنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 407

که [در گفتگوی با شما] ظالمانه به میدان آیند، و بگویید: به آنچه به سوی ما و به سوی شما نازل شده است، ایمان داریم و معبود ما و معبود شما یکی است و ما تسلیم [فرمان‌ها و احکام] او هستیم. 46

همان گونه [که بر پیامبران پیشین کتاب نازل کردیم] این کتاب را بر تو نازل نمودیم، پس [برخی از] کسانی که اهل کتاب‌اند به آن ایمان می‌آورند، و از اینان [که مشرک‌اند] اندکی به آن ایمان می‌آورند، و آیات ما را جز کافران انکار نمی‌کنند، 47

تو پیش از این [قرآن]، هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و آن را با دست خود نمی‌نوشتی وگرنه باطل‌گرایان یاوه‌گو [در وحی بودن و حقانیت آن] شک می‌کردند، 48

بلکه این قرآن، آیات روشنی است در سینه کسانی که به آنان معرفت و دانش عطا شده است؛ و آیات ما را جز ستمکاران انکار نمی‌کنند. 49

گفتند: چرا از سوی پروردگارش معجزاتی [مانند معجزات پیامبران پیشین] بر او نازل نمی‌شود. بگو: این معجزات فقط در اختیار خداست و من فقط بیم‌دهنده‌ای آشکارم. 50

آیا [در قرآن عیب و نقصی می‌یابند؟ و] برای آنان کافی نبوده است که ما این کتاب را که [همواره] بر آنان خوانده می‌شود بر تو نازل کردیم؟! همانا در این کتاب رحمتی است [ویژه و مایه یادآوری] و پندی برای مردمی که ایمان می‌آورند.

51

بگو: کافی است که خدا [نسبت به حقانیت نبوت] میان من و شما شاهد باشد، [او] آنچه را در آسمان‌ها و زمین است می‌داند، و آنان که به باطل [چون بت و طاغوت] گرویده و به خدا کفر ورزیده‌اند همان زیانکاران [واقعی] اند. 52

آنان شتاب در آوردن عذاب را از تو می‌خواهند، اگر مدتی معین [برای آنان]

ترجمه قرآن کریم، ص: 408

مقرر نبود، قطعاً آن عذاب را [که خواهانش هستند] بر آنان می‌آمد و حتماً ناگاه در حالی که بی‌خبرند، به سراغشان خواهد آمد. 53

[آنان] شتاب در آوردن عذاب را از تو می‌خواهند، بدون تردید هم اکنون دوزخ بر کافران احاطه دارد.

54

آنان را متوجه روزی کن که عذاب از بالای سرشان و از زیر پایشان آنان را فرو می‌پوشاند و [خدا به آنان] می‌گوید: آنچه را همواره انجام می‌دادید [اکنون به صورت سخت‌ترین عذاب] بچشید. 55

ای بندگان مؤمن من! یقیناً زمین من پهناور است؛ پس [با انتخاب سرزمینی مناسب و شایسته که ارزش‌ها [ی دینی و انسانی] در آن حفظ شود] فقط مرا بپرستید، 56

هر جاننداری چشنده مرگ خواهد بود، سپس به سوی ما بازگردانده می‌شوید، 57

کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند حتماً آنان را در قصرهایی رفیع و با ارزش از بهشت که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، جای خواهیم داد، در آنجا جاودانه‌اند؛ چه نیکوست پاداش عمل‌کنندگان. 58

همانان که [برای حفظ ایمان، اخلاق و عمل صالح] شکیبایی ورزیدند و همواره بر پروردگارشان توکل می‌کنند. 59

چه بسیارند جنبندگان که قدرت ندارند [به دست آوردن] رزق خود را بر عهده بگیرند، خداست که به آنان و شما روزی می‌دهد، و او شنوا و داناست.

60

اگر از آنان [که شرك می‌ورزند] بپرسی: چه کسی آسمان‌ها و زمین را آفریده و خورشید و ماه را مسخر کرده؟ بی‌تردید خواهند گفت: خدا. پس چگونه [از حق به باطل] منحرف می‌شوند؟! 61

خدا رزق را برای هرکس از بندگانش بخواهد وسعت می‌دهد و یا تنگ می‌گیرد؛ یقیناً خدا بر هر کاری تواناست، 62

اگر از آنان بپرسی: چه کسی از آسمان آبی نازل کرد و به وسیله آن زمین را پس از مردگی‌اش زنده ساخت؟ بی‌تردید خواهند گفت: خدا. بگو: همه ستایش‌ها ویژه خداست [و مشرکان دور از حقیقت‌اند]، بلکه بیشترشان تعقل نمی‌کنند.

ترجمه قرآن کریم، ص: 409

و این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازی نیست و بی‌تردید سرای آخرت، همان زندگی [واقعی و ابدی] است؛ اگر اینان معرفت داشتند [دنیا را به قیمت از دست دادن آخرت بر نمی‌گزیدند]. 64

[مشرکان تا در امنیت و آسایشند، بر آیین شرك تعصب دارند،] پس زمانی که در کشتی سوار می‌شوند [و در وسط دریا امواج خطرناک آنان را محاصره می‌کند] خدا را در حالی که ایمان و عبادت را برای او [از هرگونه شرکی] خالص می‌کنند می‌خوانند، چون به سوی خشکی نجاتشان می‌دهیم به ناگاه به آیین شرك روی می‌آورند، 65

سراجام به آنچه [از نعمت] به آنان عطا کردیم، ناسپاسی ورزند، و [از زندگی شرك‌آلودشان] برخوردار شوند؛ سپس [نتیجه این ناسپاسی و زندگی شرك‌آلود را] خواهند دانست. 66

آیا ندانسته‌اند که ما [شهرشان مکه را] حرم امنی قرار داده‌ایم [که در آن با آسایش و آرامش و محفوظ از قتل و غارت زندگی می‌کنند] در حالی که مردم از اطراف آنان [به وسیله دزدان و غارتگران عرب] ربوده می‌شوند؟ پس آیا [با دارا بودن این نعمت باارزش الهی] به باطل می‌گروند و به نعمت خدا کفران می‌ورزند؟! 67

و کیست ستمکارتر از کسی که دروغی را بر خدا ببندد [که خدا بتان را شريك خود گرفته؟] یا حق را زمانی که به سویش آمد تکذیب کند؟ آیا در دوزخ جایگاهی برای کافران نیست؟ 68

کسانی که برای [به دست آوردن خشنودی] ما [با جان و مال] کوشیدند، بی‌تردید آنان را به راه‌های خود [راه رشد و سعادت و بهشت و مقام قرب] راهنمایی می‌کنیم؛ یقیناً خدا با نیکوکاران است. 69

سوره روم

30- مکی 60 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

الم 1

رومیان مغلوب شدند، 2

در نزدیکترین سرزمین [خود به حجاز که نواحی شام است]، و آنان پس از مغلوب شدنشان به زودی پیروز خواهند شد،

3

[البته] در ظرف چند سال. [روشن است که] عاقبت و نتیجه کار پیش [از مغلوب شدن رومیان] و پس [از پیروزی رومیان] فقط در سیطره اراده و فرمان خداست، و آن روز [که رومیان پیروز شوند] مؤمنان خوشحال خواهند شد، 4

به سبب نصرت و یاری خدا، [آری او] هرکس را بخواهد یاری می دهد، و تنها او توانای شکست ناپذیر و مهربان است.

5

ترجمه قرآن کریم، ص: 410

خدا این وعده را داده است؛ و خدا از وعده اش تخلف نمی کند، ولی بیشتر مردم معرفت [نسبت به وفای قطعی خدا در مورد وعده اش] ندارند. 6

[تنها] ظاهری [محسوس] از زندگی دنیا را می شناسند و آنان از آخرت [که سرای ابدی و دارای نعمت های جاودانی و حیات سرمدی است] بی خبرند. 7

آیا در [خلوت] درون خود اندیشه نکرده اند؟ [که] خدا آسمان ها و زمین و آنچه را میان آنهاست، جز به حق و برای مدتی معین نیافریده است؛ و همانا بسیاری از مردم به لقاء پروردگارشان کافرند. 8

آیا [به غفلت نانی می خورند و بی خبر به سر می برند و] در زمین گردش نکرده اند تا با تأمل بنگرند سرانجام کسانی که پیش از اینان بودند چگونه شد؟ آنان نیرومندتر از اینان بودند، و زمین را [برای هدف های گوناگون] زیر و رو کردند و آن را بیش از آنچه اینان آبادش کردند، آباد نمودند، و پیامبران شان دلایل روشن برای آنان آوردند [ولی به سبب تکذیب پیامبران شان هلاک شدند]؛ پس خدا بر آن نبود که به آنان ستم کند، ولی آنان بودند که به خودشان ستم می کردند. 9

آن گاه بدترین سرانجام، سرانجام کسانی بود که مرتکب زشتی شدند به سبب اینکه آیات خدا را تکذیب کردند و همواره آنها را به مسخره می گرفتند. 10

خدا مخلوقات را می‌آفریند، سپس آنان را [بعد از مرگشان] به حیات برمی‌گرداند، آن گاه شما را به سوی او بازمی‌گردانند،
11

روزی که قیامت برپا شود گنهکاران [از شدت سختی و هولناکی آن اندوهگین گردند و به علت پذیرفته نشدن بهانه و
عذرشان از رحمت خدا] مأیوس می‌شوند، 12

و از معبودانشان [که آنها را کورکورانه می‌پرستیدند] برای آنان شفیعانی نخواهد بود، و آنان معبودانشان را [از روی
واقعیت] انکار می‌کنند، 13

روزی که قیامت برپا شود آن روز [همه] از هم جدا می‌شوند، 14

اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، آنان را در بوستانی [سرسبز و خرم] مسرور و شادمان می‌دارند.
15

ترجمه قرآن کریم، ص: 411

اما کسانی که کفر ورزیده و آیات ما و دیدار آخرت را تکذیب کرده‌اند، احضارشدگان در عذاب‌اند. 16

پس خدا را هنگامی که وارد شب می‌شوید و هنگامی که به صبح در می‌آید تسبیح گوید، 17

همه ستایش‌ها در آسمان‌ها و زمین و ویژه اوست و شب و آن گاه که وارد ظهر می‌شوید [نیز خدا را تسبیح گوید]. 18

زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از زنده خارج می‌کند، و زمین را پس از مردگی‌اش زنده می‌نماید؛ و این گونه شما را
[از گورها] بیرون می‌آورند. 19

از نشانه‌های [قدرت و ربوبیت] او این است که شما را از خاکی [بی‌جان] آفرید؛ پس اکنون بشری هستید که [روی
زمین] پراکنده و پخش هستید، 20

و از نشانه‌های [قدرت و ربوبیت] او این است که برای شما از جنس خودتان همسرانی آفرید تا در کنارشان آرامش یابید و
در میان شما دوستی و مهربانی قرار داد؛ یقیناً در این [کار شگفت‌انگیز] نشانه‌هایی است برای مردمی که می‌اندیشند، اُ
21

و از نشانه‌های [قدرت و ربوبیت] او آفرینش آسمان‌ها و زمین و اختلاف زبان‌ها و رنگ‌های شماست؛ بی‌تردید در این [واقعیات] نشانه‌هایی است برای دانایان، 22

و از نشانه‌های [قدرت و ربوبیت] او خواب شما و جستجویتان برای تأمین معاش در شب و روز است، یقیناً در این [امور] نشانه‌هایی است برای مردمی که گوش شنوا دارند، 23

و از نشانه‌های [قدرت و ربوبیت] اوست که برق را مایه ترس [از صاعقه] و امید [به باران] به شما می‌نمایاند، و از آسمان، آبی نازل می‌کند که زمین را پس از مردگی‌اش به وسیله آن زنده می‌کند؛ قطعاً در این [شگفتی‌های آفرینش] نشانه‌هایی است برای مردمی که تعقل می‌کنند. 24

و از نشانه‌های [قدرت و ربوبیت] او این است که آسمان و زمین به فرمانش برپایند، سپس زمانی که شما را با يك دعوت از زمین بخواند، ناگاه [از گورها] بیرون می‌آیید،

ترجمه قرآن کریم، ص: 412

25

هر که در آسمان‌ها و زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، و همه برای او خاضع‌اند، 26

اوست که مخلوقات را می‌آفریند سپس آنان را [پس از مرگشان] باز می‌گرداند؛ و این [کار] برای او آسان‌تر است. و برترین وصف‌ها در آسمان‌ها و زمین ویژه اوست؛ و او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 27

خدا از [وضع و حال] خودتان برای شما مثلی زده است، آیا از بردگانتان در آنچه [از نعمت‌ها و ثروت‌ها] به شما روزی داده‌ام، شریکانی دارید که شما در آن [نعمت‌ها و ثروت‌ها] با هم برابر و یکسان باشید، و همان گونه که از یکدیگر می‌ترسید [که یکی از شما نعمت و ثروت مشترك را ویژه خود کند] از بردگانتان هم بترسید؟

[بی‌تردید در میان آزاد و برده و مولا و عبد و مالک و مملوک چنین شرکتی وجود ندارد، پس چگونه ممکن است مملوک خدا در خدایی، ربوبیت، خالقیت و مالکیت شریک او باشد؟! این گونه آیات خود را برای مردمی که تعقل می‌کنند، بیان می‌کنیم. 28

[اعتقاد و عمل مشرکان بر پایه تعقل نیست] بلکه آنان که [با شرك ورزی] ستم کرده‌اند بر اساس جهل و نادانی از خواسته‌های نامشروع خود پیروی نموده‌اند؛ پس کسانی را که خدا [به کیفر پیروی از هواها] گمراه کرده است، چه کسی هدایت می‌کند؟ و آنان هیچ یاری کننده‌ای [که از گمراهی و عذاب نجاتشان دهد] نخواهند داشت. 29

پس [با توجه به بی‌پایه بودن شرك] حق‌گرایانه و بدون انحراف با همه وجودت به سوی این دین [توحیدی] روی آور، [و پابرجا و ثابت بر] سرشت خدا که مردم را بر آن سرشته است باش برای آفرینش خدا هیچگونه تغییر و تبدیلی نیست؛ این است دین استوار؛ ولی بیشتر مردم معرفت [به این حقیقت اصیل] ندارند. 30

[پای‌بند به همان سرشت خدایی باشید] در حالی که روی‌آوردندگان به سوی او هستید و از او پروا کنید و نماز را برپا دارید و از مشرکان نباشید. 31

مشرکانی که دینشان را بخش‌بخش کردند و [سرانجام] گروه‌گروه شدند، در حالی که هر گروهی به آنچه [از بخشی از دین] نزد آنان است [به تصور اینکه حق است] شادمانند! 32

هنگامی که به مردم آسیبی برسد، پروردگارشان را در حالی که به سوی او روی آورده‌اند می‌خوانند، سپس زمانی که رحمتی از سوی خود [چون نعمت،

ترجمه قرآن کریم، ص: 413

ثروت، اولاد و امنیت] به آنان بچشانند، ناگهان گروهی از آنان به پروردگارشان شرك می‌ورزند. 33

بگذار تا به آنچه به آنان داده‌ایم، ناسپاسی کنند، بنابراین [از نعمت‌های اندک و زودگذر] برخوردار شوید که سپس خواهید دانست [سرنوشت و کیفر ناسپاسان چیست؟] 34

یا [مگر] دلیلی استوار بر آنان نازل کرده‌ایم که آن دلیل [بر حقانیت] معبودانی که به وسیله آن [به خدا] شرك می‌ورزند، سخن می‌گوید؟ 35

هرگاه به مردم رحمتی [چون نعمت، ثروت، اولاد و امنیت] بچشانیم به آن شادمان می‌شوند، و چون به سبب گناهانی که مرتکب شده‌اند آسیبی به آنان رسد، ناگهان ناامید می‌شوند. 36

آیا ندانسته‌اند که خدا رزق را برای هر که بخواهد گسترده قرار می‌دهد و [برای هر که بخواهد] تنگ می‌گیرد؟ یقیناً در این [برنامه] نشانه‌هایی بر حکمت خدا برای مردمی است که ایمان دارند. 37

پس [با توجه به فراخ‌بخشی خدا در روزی و رزق] حقّ خویشاوند و مسکین و در راه مانده را بده. این اتفاق برای آنان که خشنودی خدا را می‌خواهند بهتر است؛ و اینان [که حقوق مالی را می‌پردازند] بر موانع و مشکلات پیروزند. 38

اموال و اجناسی را که [به صورت وام] به ربا می‌دهید تا در میان اموال مردم فرونی یابد، نزد خدا فرونی نخواهد یافت؛ و آنچه از زکات می‌دهید که [به سبب پرداختنش] خشنودی خدا را می‌خواهید [مایه فرونی است]؛ پس این زکات دهندگانند که مال و ثوابشان دو چندان می‌شود. 39

خداست که شما را آفرید، آن گاه به شما روزی داد، سپس شما را می‌میراند، و پس از آن شما را زنده می‌کند؛ آیا از معبودان شما کسی هست که چیزی از این [کارها] را انجام دهد؟ او منزّه و برتر است از اینکه به او شرک ورزند. 40

در خشکی و دریا به سبب اعمال زشتی که مردم به دست خود مرتکب شدند، فساد و تباهی نمودار شده است تا [خدا] کیفر [برخی از آنچه را انجام داده‌اند به آنان بچشانند، تا [از گناه و طغیان] برگردند. 41

بگو: در زمین بگردید پس با تأمل بنگرید که سرانجام کسانی که پیش‌تر بودند [و مرتکب کار زشت شدند] چگونه شد؟ بیشتر آنان مشرک بودند. 42

پس [با]

ترجمه قرآن کریم، ص: 414

توجه به بی‌پایه بودن شرک [با همه وجودت به سوی این دین استوار روی آور پیش از آنکه روزی فرا رسد که از سوی خدا هیچ بازگشتی برای آن نیست، آن روز [همه مردم] دسته‌دسته و گروه گروه شوند. 43

کسانی که کافر شوند کفرشان به زیان خود آنان است، و آنان که کار شایسته انجام دهند، [بستر امن و آسایش و اقامت گاه جاویدی] برای خود آماده می‌کنند، 44

تا خدا به کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند از فضل خود پاداش دهد [و کافران را از رحمتش محروم کند]؛ زیرا خدا کافران را دوست ندارد. 45

و از نشانه‌های [قدرت و ربوبیت] او این است که باده‌ها را مژده دهنده می‌فرستد، تا بخشی از [باران] رحمتش را به شما بچشاند، و کشتی‌ها [به وسیله باده‌ها] به فرمان او حرکت کنند، و نیز برای اینکه رزق او را بجوید، و سپاس‌گزاری کنید.

46

به راستی پیش از تو پیامبرانی را به سوی قومشان فرستادم که برای آنان دلایل روشن آوردند، سپس ما از آنان که مرتکب گناه شدند، انتقام گرفتیم [و مؤمنان را یاری دادیم]؛ و یاری مؤمنان حقی بر عهده ماست. 47

خداست که باده‌ها را می‌فرستد تا ابری را برمی‌انگیزد، پس آن را در آسمان آن گونه که بخواهد می‌گستراند و به صورت بخش بخش و پاره‌های مختلف در می‌آورد، آنگاه باران را می‌بینی که از لابه‌لای آن بیرون می‌آید در آن زمان آن را به هرکس از بندگان که بخواهد می‌رساند، آن زمان است شادمان و خوشحال می‌شوند. 48

همانا پیش از آنکه باران بر آنان نازل شود، [آری] پیش از آن مایوس و ناامید بودند.

49

پس با تأمل به آثار رحمت خدا بنگر که چگونه زمین را پس از مردگی‌اش زنده می‌کند، بی‌تردید این [خدای قدرتمند] زنده‌کننده مردگان است و او بر هر کاری تواناست. 50

و اگر بادی [سوزان و زیانبار] بفرستیم، در نتیجه آن [زراعت] را زرد شده ببینند،

ترجمه قرآن کریم، ص: 415

پس از آن [به جای جبران گناهایی که سبب این آسیب شده] ناسپاس می‌شوند. 51

[اینان که کفر را بر ایمان ترجیح داده‌اند، مانند مردگان‌اند] پس تو نمی‌توانی [دعوت را] به مردگان بشنوانی و نمی‌توانی دعوت را به کران زمانی که پشت کنان روی می‌گردانند، بشنوانی. 52

و تو هدایت‌کننده کوردلان از گمراهی‌شان نیستی، و جز به آنان که به آیات ما ایمان می‌آورند و تسلیم [فرمان‌ها و احکام] ما هستند، نمی‌توانی [دعوت] را بشنوانی. 53

خداست که شما را از ناتوانی آفرید، سپس بعد از ناتوانی نیرومندی داد، آن گاه بعد از نیرومندی، سستی و پیری قرار داد؛ هرچه بخواهد می آفریند و او دانا و تواناست. 54

روزی که قیامت برپا می شود، مجرمان سوگند می خورند که [فاصله مرگ تا قیامت را] جز ساعتی درنگ نکرده اند، این گونه [که در قیامت دروغ می گویند و منحرف از حقیقت هستند در دنیا نیز همواره از حق به باطل] منحرف می شدند. 55

کسانی که دانش و ایمان به آنان داده شده می گویند: بی تردید شما [بر طبق قضا و قدر ثبت شده] در کتاب خدا [لوح محفوظ] تا روز قیامت درنگ کرده اید و این روز قیامت است، ولی شما [به اینکه قیامت حق است] معرفت نداشتید. 56

نهایتاً در آن روز کسانی که [به آیات ما و پیامبران] ستم کرده اند، عذرخواهی شان به آنان سود نمی دهد، و نه از آنان می خواهند که [برای به دست آوردن خشنودی خدا] عذرخواهی کنند، 57

به راستی در این قرآن برای مردم از هرگونه مثلی زدم. و اگر برای آنان معجزه ای [که خود درخواست دارند] بیاوری آنان که کفر ورزیده اند، قطعاً خواهند گفت: شما جز باطل گرا نیستید [و این معجزه ای که آوردید، جز باطل نیست]. 58

خدا این گونه بر دل های کسانی که معرفت ندارند مُهر [تیره بختی] می نهد. 59

پس [بر آزار و یاوه گویی این تیره بختان] شکیبایی کن که یقیناً وعده خدا [در مورد یاری و پیروزی تو] حق است، و مبادا آنان که یقین [به وعده های حق و برپا شدن قیامت] ندارند تو را به ناشکیبایی و سبک ساری وادارند. 60

سوره لقمان

ترجمه قرآن کریم، ص: 416

31- مکی 34 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

الم 1

این آیات [با عظمت] کتاب استوار است، 2

که سراسر هدایت و رحمت برای نیکوکاران است. 3

آنان که نماز را برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و به آخرت یقین دارند. 4

اینان از سوی پروردگارشان بر بلندای هدایتند، و اینانند [بر موانع راه سعادت] که پیروزند، 5

برخی از مردم‌اند که سخنان باطل و سرگرم‌کننده را می‌خرند تا از روی نادانی [مردم را] از راه خدا گمراه کنند و آن را به مسخره بگیرند؛ برای آنان عذابی خوارکننده خواهد بود. 6

چون آیات ما بر او خوانده شود متکبرانه روی برمی‌گرداند، گویی آنها را نشنیده است، انگار در دو گوشش سنگینی است، پس او را به عذابی دردناک خبر ده؛ 7

یقیناً کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، برای آنان بهشت‌های پر نعمت خواهد بود، 8

در آنجا جاودانه‌اند؛ خدا وعده کرده است وعده‌ای حق، و او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 9

آسمان‌ها را بدون ستون‌هایی که آنها را ببینند آفریده و در زمین کوه‌هایی استوار افکنده است تا شما را نلرزانند و به اضطراب نیندازد، و در آن از هر جنبه‌ای پخش کرده است، و از آسمان آبی نازل کردیم پس [به وسیله آن] از هر نوع گیاه با ارزش در آن رویاندم. 10

این است آفرینش خدا. پس به من نشان دهید آنها که غیر اویند [و شما به عنوان معبود برگزیده‌اید] چه چیزی آفریده‌اند؟ [آنها چیزی نیافریده‌اند] بلکه ستمکاران در گمراهی آشکاری هستند. 11

به راستی ما به لقمان حکمت عطا کردیم که نسبت به خدا سپاس‌گزار باش

ترجمه قرآن کریم، ص: 417

و هرکه سپاس‌گزار تنها به سود خود سپاس می‌گزارد، و هرکه ناسپاسی کند [به خدا زیان نمی‌زند، زیرا] خدا بی‌نیاز و ستوده است. 12

[یاد کن] هنگامی که لقمان به پسرش در حالی که او را موعظه می‌کرد، گفت: پسرکم! به خدا شرك نیاور، بی‌تردید شرك ستمی بزرگ است. 13

انسان را درباره پدر و مادرش سفارش کردیم، مادرش به او باردار شد [در حالی که] سستی به روی سستی [به او دست می‌داد] و باز گرفتنش [از شیر] در دو سال است [و سفارش کردیم] که برای من و پدر و مادرت سپاس‌گزاری کن؛ بازگشت [همه] فقط به سوی من است. 14

و اگر آن دو نفر تلاش کنند تا بر پایه نادانی [و بدون بصیرت که روشنگر حقایق است] چیزی را شریک من قرار دهی، از آنان اطاعت مکن؛ ولی در دنیا با آن دو نفر به شیوه‌ای پسندیده معاشرت کن و راه کسی را پیروی کن که [با توبه و ایمان و اخلاص] به من بازگشته است؛ سپس بازگشت شما فقط به سوی من است، پس شما را از آنچه انجام می‌دادید، آگاه می‌کنم. 15

پسرکم! اگر عمل هم‌وزن دانه خردلی و در درون سنگی یا در آسمان‌ها یا در دل زمین باشد، خدا آن را [در قیامت برای حسابرسی] می‌آورد؛ یقیناً خدا لطیف و آگاه است. 16

پسرکم! نماز را برپا دار و مردم را به کار پسندیده وادار و از کار زشت بازدار و بر آنچه [از مشکلات و سختی‌ها] به تو می‌رسد شکیبایی کن، که اینها از اموری است که ملازمت بر آن از واجبات است. 17

متکبرانه روی از مردم برمگردان، و در زمین با ناز و غرور راه مرو، همانا خدا هیچ خودپسند فخرفروش را دوست ندارد. 18

و در راه رفتنت میانه‌رو باش، و از صدایت بکاه که بی‌تردید ناپسندترین صداها صدای خران است. 19

ترجمه قرآن کریم، ص: 418

آیا ندانسته‌اید که خدا آنچه را در آسمان‌ها و آنچه را در زمین است، مسخر شما کرده، و نعمت‌های آشکار و نهانش را بر شما فراوان و کامل ارزانی داشته، و برخی از مردم‌اند که همواره بدون هیچ دانشی [بلکه از روی نادانی] و بدون هیچ هدایتی و هیچ کتاب روشنی درباره خدا گفتگوی بی‌منطق می‌کنند. 20

چون به آنان گویند: از آنچه خدا نازل کرده است، پیروی کنید، می‌گویند:

[پیروی نمی‌کنیم] بلکه ما از آنچه پدرانمان را بر آن یافته‌ایم، پیروی می‌کنیم.

آیا [کورکورانه از گذشتگان پیروی می‌کنند] هرچند که شیطان آنان را با این پیروی به عذاب فروزان دعوت کند؟! 21

هرکس همه وجود خود را به سوی خدا کند در حالی که نیکوکار باشد بی تردید به محکم ترین دستگیره چنگ زده است؛ و عاقبت همه کارها فقط به سوی خداست. 22

هرکس کفر ورزد، کفرش تو را اندوهگین نسازد؛ بازگشت آنان فقط به سوی ماست، پس آنان را از آنچه انجام داده اند آگاه می کنیم؛ یقیناً خدا به نیت و اسرار سینه ها داناست. 23

اندکی [از نعمت های مادی] برخوردارشان می کنیم، سپس آنان را [به وارد شدن] در عذابی سخت ناچار می کنیم، 24

اگر از آنان بررسی: چه کسی آسمان ها و زمین را آفریده است؟ قطعاً می گویند: خدا. بگو: همه ستایش ها ویژه خداست [آیا درک می کنند که همه امور به دست خداست؟ نه] بلکه بیشترشان معرفت ندارند؛ 25

آنچه در آسمان ها و زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست؛ یقیناً خدا همان بی نیاز و ستوده است. 26

اگر [برای نوشتن کلمات خدا که در حقیقت مخلوقات او هستند] آنچه درخت در زمین است قلم باشد و دریا [مركب] و هفت دریای دیگر آن را پس از پایان یافتنش مدد رسانند، کلمات خدا پایان نپذیرد؛ یقیناً خدا توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 27

آفریدن شما و برانگیختن [برای ما] جز مانند [آفریدن و برانگیختن] يك تن

ترجمه قرآن کریم، ص: 419

نیست؛ یقیناً خدا شنوا و بیناست. 28

آیا ندانسته ای که خدا شب را در روز فرو می برد و روز را در شب فرو می برد، و خورشید و ماه را مسخر کرده است که هر کدام تا مدتی معین روانند؛ و یقیناً خدا به آنچه انجام می دهید آگاه است. 29

این [آفریده های شگفت و این تغییرات و تحولات] دلیل بر این است که خدا فقط حق است و آنچه به جای او می پرستند باطل است، و بی تردید خدا همان والا مرتبه و بزرگ است. 30

آیا ندانسته‌ای که کشتی‌ها به سبب نعمت‌های خدا [چون باد، هوا و دیگر عوامل] در دریا روانند تا خدا برخی از نشانه‌های قدرت خود را به شما نشان دهد؛ بی‌تردید در این [واقعیت] برای هر شکیبای سپاس‌گزاری نشانه‌هایی [از توحید، قدرت و ربوبیت خدا] ست. 31

چون آنان را [در دریا] موجی [به دنبال موجی] مانند ابرهای سایه‌انداز فرو پوشد، خدا را در حالی که ایمان و عبادت را برای او [از هرگونه شرکی] خالص می‌کنند، می‌خوانند، و زمانی که آنان را به خشکی می‌رساند برخی از آنان به راه میانه و معتدل [که راه توحید است] می‌روند [و برخی پیمان می‌شکنند] و آیات ما را جز هر پیمان‌شکن خائن و کفر پیشه‌ای انکار نمی‌کند. 32

ای مردم! از پروردگارتان پروا کنید، و بترسید از روزی که هیچ پدری چیزی [از عذاب دوزخ را] از فرزندش دفع نمی‌کند، و نه هیچ فرزندی برطرف کننده چیزی از [عذاب] پدر خویش است. بی‌تردید وعده خدا حق است، پس زندگی دنیا شما را نفریبد، و مبادا شیطان شما را به [کرم و رحمت] خدا مغرور کند. 33

یقیناً خداست که دانش قیامت فقط نزد اوست، و [تنها او] باران را نازل می‌کند، و [اوضاع و احوال] آنچه را در رحم‌هاست می‌داند؛ و هیچ کس نمی‌داند فردا چه چیزی [از خیر و شر] به دست می‌آورد، و هیچ کس نمی‌داند در چه سرزمینی می‌میرد؛ بی‌تردید خدا دانا و آگاه است. 34

سوره سجده

ترجمه قرآن کریم، ص: 420

32- مکی 30 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

الم 1

نازل کردن این کتاب که هیچ تردیدی در [وحی بودن] آن نیست، از سوی پروردگار جهانیان است. 2

آیا [مشرکان لجوج] می گویند: [پیامبر] آن را از نزد خود ساخته [و به خدا نسبت داده است؟ چنین نیست] بلکه آن [کتابی] حق است [که] از سوی پروردگارت [نازل شده است]، تا به مردمی که پیش از تو هیچ بیم دهنده‌ای برای آنان نیامده است بیم دهی برای این که هدایت یابند.

3

خداست که آسمان‌ها و زمین را و آنچه را میان آنهاست در شش روز آفرید، سپس بر تخت فرمانروایی و تدبیر امور آفرینش چیره شد. برای شما در برابر او هیچ یاور و شفاعت کننده‌ای نیست، [با این حال] آیا متذکر و هوشیار نمی‌شوید؟ 4

[همه] امور را [همواره] از آسمان تا زمین تدبیر و تنظیم می‌کند، سپس در روزی که اندازه آن به شمارش شما هزار سال است به سوی او بالا می‌رود. 5

این است دانای نھان و آشکار که توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است، 6

همان کسی که آنچه را آفرید نیکو ساخت، و آفرینش انسان را از گِل آغاز کرد، 7

سپس نسل او را از چکیده‌ای از آب بی‌مقدار قرار داد، 8

آن گاه او را [از جهت اندام] درست و معتدل ساخت، و از روح خود در وی دمید و برای شما گوش و چشم و قلب آفرید در حالی که اندک سپاس‌گزاری می‌کنید. 9

[منکران لجوج] گفتند: آیا زمانی که [پس از مردمان بدن ما ریز ریز شد و پوسید و] در زمین گم شدیم، آیا به راستی ما در آفرینشی جدید خواهیم آمد؟ [نه اینکه این لجوجان متکبر فقط منکر قدرت حق باشند] بلکه

ترجمه قرآن کریم، ص: 421

آنان منکر لقاء پروردگارشان هستند، 10

بگو: فرشته مرگ که بر شما گماشته شده است [روح] شما را می‌گیرد، سپس شما را به سوی پروردگارتان باز می‌گرداند.

11

و اگر بینی زمانی که [این] مجرمان [منکر قیامت] نزد پروردگارشان سرهایشان را به زیر افکنده‌اند [می‌بینی که می‌گویند]:
ای پروردگار ما [به آنچه ما را وعده داده بودی] بینا شدیم و [به دعوت حق] شنوا گشتیم، پس ما را به دنیا برگردان تا
کار شایسته انجام دهیم، بی‌تردید ما باور کننده [همه حقایق] هستیم. 12

اگر می‌خواستیم، هدایت هرکسی را [از روی اجبار] به او عطا می‌کردیم، [اما همه را آزاد و مختار آفریدیم تا راه هدایت یا
گمراهی را خود انتخاب کنند] ولی فرمان من بر عذاب لازم شده است که بی‌تردید دوزخ را از همه جنیان و آدمیانی [که
آیات من را تکذیب کردند] پر خواهم کرد. 13

پس [به آنان گویند]: به کیفر آنکه دیدار امروزتان را فراموش کردید [عذاب دوزخ را] بچشید، که ما [هم] شما را از رحمت
خود محروم نموده‌ایم و به کیفر آنچه همواره انجام می‌دادید، عذاب جاودانه را بچشید. 14

فقط کسانی به آیات ما ایمان می‌آورند که وقتی به وسیله آن آیات به آنان تذکر داده شود، سجده کنان به رو در می‌افتند
و همراه با ستایش پروردگارشان را از هر عیب و نقصی تنزیه می‌کنند در حالی که [از سجده و سپاس و تنزیه] تکبر
نمی‌ورزند؛ 15

[ملازم بستر استراحت و خواب نیستند، بلکه] از بستر خواب برای عبادت برمی‌خیزند در حالی که همواره پروردگارشان را
به علت بیم [از عذاب] و امید [به رحمت] می‌خوانند و از آنچه آنان را روزی داده‌ایم، انفاق می‌کنند. 16

قطعاً هیچ کس نمی‌داند چه چیزهایی که مایه خوشحالی آنان است به پاداش اعمالی که همواره انجام می‌داده‌اند، برای آنان
پنهان داشته‌اند. 17

با این حال آیا کسانی که مؤمن‌اند مانند کسانی هستند که بدکار و نافرمان‌اند؟ [نه هرگز این دو گروه] مساوی نیستند.
18

اما کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، برای آنان بهشت‌هایی که اقامت گاه دائمی است خواهد بود
[که به آنان] به پاداش اعمالی که همواره انجام

ترجمه قرآن کریم، ص: 422

می‌دادند، پیشکش می‌شود. 19

اما کسانی که نافرمانی کرده‌اند اقامتگاهشان آتش است، هرگاه بخواهند از آن بیرون آیند آنان را در آن بازمی گردانند، و به آنان گویند:

عذاب آتش را که همواره آن را تکذیب می کردید بچشید. 20

بی تردید آنان را غیر از عذاب بزرگ‌تر [در قیامت] از عذاب نزدیک‌تر [در دنیا] می چشانیم، باشد که [از فسق و فجور] برگردند. 21

ستمکارتر از کسی که به وسیله آیات پروردگارش تذکر داده شود، سپس از آنها روی برگرداند کیست؟

بی تردید ما از مجرمان انتقام می گیریم. 22

به راستی ما به موسی کتاب دادیم، پس تو در دریافت کتاب [به وسیله موسی] هیچ تردیدی نداشته باش، و آن را برای بنی اسرائیل هدایت قرار دادیم، 23

و برخی از آنان را چون [در برابر مشکلات، سختی‌ها و حادثه‌های تلخ و شیرین] صبر کردند و همواره به آیات ما یقین داشتند، پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما [مردم را] هدایت می کردند.

24

یقیناً پروردگارت روز قیامت، میان آنان درباره آنچه همواره در آن اختلاف می کردند داوری خواهد کرد. 25

آیا مشرکان را [داستان] بسیاری از ملت‌هایی که ما پیش از آنان هلاک کردیم و [اینان] در خانه‌هایشان قدم می زنند هدایت نکرد [و برای آنان روشن نساخت که سرانجام کفرپیشگان هلاکت است؟] همانا در این [سرگذشت‌ها] عبرت‌هاست آیا نمی شنوند؟! 26

آیا ندانسته‌اند که ما آب را به سوی زمین بی گیاه می رانیم و به وسیله آن زراعتی را بیرون می آوریم که دام‌هایشان و خودشان از آن می خورند؟ آیا [آثار رحمت خدا را] نمی بینند؟! 27

[مشرکان از روی مسخره به مؤمنان] می گویند: اگر راست می گویند این پیروزی [که به خود وعده می دهید و به آن دلخوش هستید] کی خواهد بود؟ 28

بگو: روز پیروزی [حتمی مؤمنان] کسانی که کافرنند، نه ایمان آوردنشان سودشان دهد و نه آنان را مهلت دهند 29

بنابراین از آنان روی برگردان و منتظر [رسیدن پیروزی] باش که آنان هم [به گمان خود] منتظرند

ترجمه قرآن کریم، ص: 423

[که بر شما پیروز شوند]. 30

سوره احزاب

33- مدنی 73 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ای پیامبر! بر تقوای الهی ثابت قدم باش، و از کافران و منافقان اطاعت مکن که خدا همواره دانا و حکیم است. 1

آنچه را که از سوی پروردگارت به تو وحی می شود پیروی کن؛ قطعاً خدا به آنچه انجام می دهی آگاه است. 2

و بر خدا توکل کن؛ و کافی است که خدا کارساز [همه امور بندگان] باشد. 3

خدا برای هیچ مردی در درونش دو قلب قرار نداده، و همسرانتان را که همواره با آنان «ظهار» می کنید [یعنی بر پایه فرهنگ جاهلی با خواندن صیغه ای خاص آنان را به منزله مادرانتان به شمار آورده بر خود حرام می نمایید] مادران شما نگردانیده، و پسر خواندگانتان را پسران [واقعی] شما ننموده است. این سخن [باطل و بی پایه] شماست که به زبان شما [جاری] است، و خدا همواره حق را می گوید، و به راه راست هدایت می کند. 4

پسر خواندگانتان را به نام پدرانشان بخوانید که این نزد خدا عادلانه تر است؛ و اگر پدرانشان را نمی شناسید، پس برادران و دوستان دینی شما کنید. و بر شما در آنچه [از انتساب هایی] که به خطا انجام داده اید، گناهی نیست؛ ولی آنچه را که دل هایتان تعمد و قصد جدی داشته است [گناه است]؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 5

پیامبر، نسبت به مؤمنان از خودشان اولی و سزاوارتر است، و همسرانش مادران آنانند، و بر طبق کتاب خدا دارندگان قرابت نسبی [در میراث بردن] از یکدیگر از

ترجمه قرآن کریم، ص: 424

مؤمنان و مهاجران [که پیش از این بر پایه ایمان و هجرت میراث می بردند] سزاوارترند، مگر اینکه بخواهید [در وصیت کردن به پرداخت ارث] درباره دوستانان احسان کنید که این امری ثبت شده در کتاب [خدا] ست. 6

[یاد کن] زمانی که از پیامبران [برای ابلاغ وحی] پیمان گرفتیم، و [نیز] از تو و از نوح و از ابراهیم و موسی و عیسی بن مریم، از همه پیمانی استوار گرفتیم، 7

تا صادقان را از صدقشان پیرسد [و پاداش صدقشان را به آنان عطا کند] و برای کافران عذابی دردناک آماده کرده است. 8

ای اهل ایمان! نعمت خدا را بر خود یاد کنید، هنگامی که سپاهیی [به قصد نابود کردن آنان] به سوی شما آمدند، پس بادی [کوبنده] و لشکریانی که آنها را نمی دیدید بر ضد آنان فرستادیم [تا آنان را در هم کوبیدند]؛ و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. 9

زمانی که از بالا و از پایین [لشکرگاه] تان به سویتان آمدند، و آن گاه که دیده ها [از شدت ترس] خیره شد و جان ها به گلو رسید، و به خدا آن گمان ها [ی ناروا] را [که خود می دانید] می بردید. 10

آنجا بود که مؤمنان مورد آزمایش قرار گرفتند و به اضطرابی سخت دچار شدند. 11

آن گاه که منافقان و آنان که در دل هایشان بیماری [ضعف ایمان] بود، می گفتند: خدا و پیامبرش جز از روی فریب، ما را وعده [پیروزی] نداده اند! 12

و آن گاه که گروهی از آنان گفتند: ای اهل مدینه! [میدان نبرد] جای درنگ شما نیست، پس برگردید. و گروهی از آنان از پیامبر اجازه [برگشتن] می خواستند، و می گفتند: خانه های ما بدون حفاظ است. در صورتی که بدون حفاظ نبود، و آنان جز فرار را قصد نداشتند! 13

و اگر از پیرامون خانه هایشان بر آنان حمله می شد و از آنان بازگشت [به شرك و جنگ با مؤمنان] درخواست می شد، آن را می پذیرفتند و برای آن جز مدت کوتاهی

ترجمه قرآن کریم، ص: 425

[به اندازه تجهیز خود بر ضد مؤمنان] درنگ نمی کردند!! 14

و همانا آنان از پیش با خدا پیمان بسته بودند که [به دشمن] پشت نکنند؛ و پیمان خدا همواره مورد بازخواست است.

15

بگو: اگر از مرگ یا کشته شدن بگریزد، گریز شما هرگز سودتان نمی دهد، و در این صورت [اگر هم سودتان دهد، از این زندگی زودگذر فانی] جز اندکی برخوردار نخواهید شد. 16

بگو: اگر خدا برای شما آسیبی یا پیروزی و غنیمتی بخواهد، کیست که شما را در برابر [تقدیرات و قضای] خدا نگه دارد؟ در صورتی که غیر از خدا نه کارسازی برای خود می یابند، نه یاری دهنده ای. 17

یقیناً خدا بازدارندگان را از میان شما [که مجاهدان را با وسوسه و اغواگری از شرکت در جهاد باز می دارند] و کسانی را که به برادرانشان [آن برادران دینی که ایمانشان سست است] می گویند: [برای عیش و نوش] به سوی ما بیایید [شما را به شرکت در جهاد چه کار؟] می شناسد؛ و جز اندکی به جهاد نمی آیند. 18

در حالی که نسبت به شما [برای هزینه کردن هر نوع کمکی] بخیل اند؛ و چون [به سبب افروخته شدن آتش جنگ] ترس پیش آید آنان را می بینی به سوی تو می نگرند در حالی که چشمانشان [بی اختیار در حلقه] می گردد، مانند کسی که بیهوشی مرگ او را فرو می پوشد، پس هنگامی که ترس برطرف شود با زبان هایی تیز و تند به شما آزار می دهند، زیرا بر [سخن] خیر [و زبان خوش و نرم] بخیل اند؛ اینان ایمان نیاورده اند، به این خاطر خدا اعمالشان را تباه و بی اثر کرده است؛ و این [کار] بر خدا آسان است. 19

[این منافقان ترسو] می پندارند که گروه های دشمن نرفته اند و اگر بار دیگر گروه های دشمن بیایند، آنان دوست دارند که کاش در میان اعراب بادیه نشین بودند، و [همانجا] از خبرهای شما می پرسیدند، و اگر در میان شما بودند جز اندکی جنگ نمی کردند. 20

یقیناً برای شما در [روش و رفتار] پیامبر خدا الگوی نیکویی است برای کسی که همواره به خدا و روز قیامت امید دارد؛ و خدا را بسیار یاد می کند. 21

هنگامی که مؤمنان [در نبرد خندق]

گروه‌های دشمن را دیدند، گفتند: این است آنچه خدا و پیامبرش به ما وعده داده‌اند [که ثواب و پاداش عظیم روز بازپسین بدون تحمل سختی‌ها و سرافراز بیرون آمدن از آزمایش‌ها، میسر نیست] و خدا و پیامبرش راست گفته‌اند، و [جنگ خندق] جز بر ایمان و تسلیم آنان نیفزود. 22

از مؤمنان مردانی هستند که به آنچه با خدا بر آن پیمان بستند [و آن ثبات قدم و دفاع از حق تا نثار جان است] صادقانه وفا کردند، برخی از آنان پیمانشان را به انجام رساندند [و به شرف شهادت نایل شدند] و برخی از آنان [شهادت را] انتظار می‌برند و هیچ تغییر و تبدیلی [در پیمانشان] نداده‌اند، 23

تا سرانجام خدا صادقان را به سبب صدقشان پاداش دهد، و منافقان را اگر بخواهد عذاب کند یا [اگر توبه کنند] توبه آنان را بپذیرد؛ زیرا خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 24

خدا کافران [شرکت کننده در جنگ خندق] را در حالی که به پیروزی و غنیمت دست نیافتند با خشم و اندوهشان برگرداند، و خدا [سختی و مشقت] جنگ را از مؤمنان برداشت؛ و خدا همواره نیرومند و توانای شکست‌ناپذیر است. 25

[خدا] کسانی را از اهل کتاب که گروه‌های دشمن را پشتیبانی کردند از قلعه‌های محکم و استوارشان پایین کشید و در دل‌هایشان ترس و بیم افکند، گروهی را می‌کشتید و گروهی را اسیر می‌کردید، 26

و سرزمین و دیار و اموالشان و سرزمینی که به آن قدم نگذاشته بودید به شما میراث داد؛ و خدا بر هر کاری تواناست. 27

ای پیامبر! به همسرانت بگو: اگر شما زندگی دنیا و زیور و زینتش را می‌خواهید بیایید تا برخوردارتان نمایم و با روشی پسندیده رهایتان کنم، ا 28

و اگر خدا و پیامبر او و سرای آخرت را می‌خواهید، یقیناً خدا برای نیکوکاران

ترجمه قرآن کریم، ص: 427

شما پاداشی بزرگ آماده کرده است. 29

ای همسران پیامبر! هرکس از شما کار زشت آشکاری مرتکب شود [قطعاً پیوند همسری با پیامبر به او مصونیت نمی دهد، بلکه] عذاب برای او دو چندان خواهد بود، و این [کار] بر خدا آسان است. 30

و هرکس از شما برای خدا و پیامبرش اطاعت خاضعانه کند و کار شایسته انجام دهد، پاداشش را دو برابر به او می دهیم و برای او رزقی با ارزش آماده کرده ایم. 31

ای همسران پیامبر! شما اگر پرهیزکاری پیشه کنید [از نظر منزلت و موقعیت] مانند هیچ يك از زنان نیستید، پس در گفتار خود، نرمی و طنزایی [چنانکه عادت بیشتر زنان است] نداشته باشید تا کسی که بیمار دل است طمع کند، و سخن پسندیده گویند. 32

و در خانه هایتان قرار و آرام گیرید، و [در میان نامحرمان و کوچه و بازار] مانند زنان دوران جاهلیت پیشین [که برای خودنمایی با زینت و آرایش و بدون پوشش در همه جا ظاهر می شدند] ظاهر نشوید، و نماز را برپا دارید و زکات بدهید، و خدا و پیامبرش را اطاعت کنید، جز این نیست که همواره خدا می خواهد هرگونه پلیدی را از شما اهل بیت [که به روایت شیعه و سنی محمد، علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم السلام اند] برطرف نماید، و شما را چنان که شایسته است [از همه گناهان و معاصی] پاک و پاکیزه نگه دارد.

33

[ای همسران پیامبر!] آنچه را از آیات خدا و حکمت در خانه های شما می خوانند به یاد داشته باشید؛ یقیناً خدا لطیف و آگاه است. 34

مسلماناً خدا برای مردان و زنان مسلمان و مردان و زنان با ایمان، و مردان و زنان عبادت پیشه، و مردان و زنان راستگو و مردان و زنان شکیبیا، و مردان و زنان فروتن، و مردان و زنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 428

صدقه دهنده، و مردان و زنان روزه دار، و مردان و زنان حفظ کننده خود از پلیدی های جنسی، و مردان و زنانی که بسیار یاد خدا می کنند، آموزش و پاداشی بزرگ آماده کرده است. 35

و هیچ مرد و زن مؤمنی را نرسد هنگامی که خدا و پیامبرش کاری را حکم کنند برای آنان در کار خودشان اختیار باشد؛ و هرکس خدا و پیامبرش را نافرمانی کند یقیناً به صورتی آشکار گمراه شده است. 36

[یاد کن] زمانی که به آن شخص که خدا به او نعمت [اسلام] بخشیده بود، و تو هم [با آزاد کردنش از طوق بردگی] به او احسان کرده بودی، می گفتی: همسرت را برای خود نگه دار و از خدا پروا کن. و تو در باطن خود چیزی را [چون فرمان خدا به ازدواج با مطلقه او] پنهان می داشتی که خدا آشکار کننده آن بود [تا برای مردم در ازدواج مطلقه پسر خوانده هایشان ممنوعیت و مشکلی نباشد] و [برای بیان فرمان خدا نسبت به مشروعیت ازدواج مطلقه پسر خوانده] از مردم می ترسیدی و در حالی که خدا سزاوارتر بود که از او بترسی، پس هنگامی که «زید» نیاز خود را از همسرش به پایان برد [و او را طلاق داد] وی را به همسری تو درآوردیم تا برای مؤمنان نسبت به ازدواج با همسران پسر خوانده هایشان زمانی که نیازشان را از آنان به پایان برده باشند مشقتی نباشد؛ و همواره فرمان خدا شدنی است.

37

بر پیامبر در آنچه خدا برای او واجب کرده معنی نیست، خدا این روش را درباره کسانی [از پیامبران] که پیش از این گذشته اند مقرر داشته است و همواره فرمان خدا نافذ و اندازه گیری شده است. 38

[آری این روش خداست درباره] آنان که همواره پیامهای خدا را به مردم می رسانند و از [عظمت و مقام] او می ترسند و از هیچ کس جز او واهمه ندارند و برای حسابرسی [کار با ارزش اینان] خدا بس است. 39

محمد 9، پدر هیچ يك از مردان شما نیست، ولی فرستاده خدا و خاتم پیامبران است؛ و خدا به هر چیزی داناست. 40

ای اهل ایمان! خدا را

ترجمه قرآن کریم، ص: 429

بسیار یاد کنید، 41

و صبح و شام او را تسبیح گوید. 42

اوست که با فرشتگان خود بر شما درود می فرستد تا شما را از تاریکی ها به سوی نور بیرون آورد، و او به مؤمنان مهربان است. 43

درود و تحیت [خدا] بر آنان، روزی که به لقاء او می رسند سلام است، و [خدا] برای آنان پاداشی باارزش آماده کرده است. 44

ای پیامبر! به راستی ما تو را شاهد [بر امت] و مژده‌رسان و بیم‌دهنده فرستادیم. 45

و تو را دعوت کننده به سوی خدا به فرمان او و چراغی فروزان [برای هدایت جهانیان] قرار دادیم، 46

مؤمنان را مژده ده که برای آنان از سوی خدا فزون بخشی بزرگی خواهد بود، 47

و از کافران و منافقان اطاعت مکن و آزارشان را واگذار و بر خدا توکل کن، و بس است که خدا کارساز [انسان] باشد، 48

ای اهل ایمان! هنگامی که زنان مؤمن را به همسری خود درآوردید، آن گاه پیش از آنکه با آنان آمیزش کنید طلاقشان دادید، برای شما بر عهده آنان عده‌ای نیست که آن را بشمارید، پس آنان را [به پرداخت نصف مهریه] بهره‌مندشان کنید و به صورت پسندیده‌ای رهایشان سازید. 49

ای پیامبر! برایت حلال کردیم همسرانی که مهریه آنان را داده‌ای و کنیزانی که خدا غنیمت به تو داده است و دختر عموها و دختر عمه‌ها و دختر دایی‌ها و دختر خاله‌های را که با تو مهاجرت نموده‌اند و زن مؤمنی که خود را به پیامبر [بجانی و بدون مهر] هبه کند، اگر پیامبر او را به همسری بخواهد؛ این حکم ویژه توست نه مؤمنان.

یقیناً ما آنچه را در مورد همسران و کنیزانشان بر آنان مقرر داشته‌ایم،

ترجمه قرآن کریم، ص: 430

می‌دانیم؛ [این گشایش در ازدواج] برای آن است که بر تو مشکلی نباشد؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 50

نوبت هر يك از آنان را که بخواهی به تأخیر انداز و هر کدام را که میل داری نزد خود جای ده، و هر کدام از آنان را که از او کناره گرفته باشی [اگر] نزد خود بطلبی بر تو گناهی نیست. این [برنامه‌ریزی آزادانه]، به خوشحال نمودنشان و اینکه اندوهگین نشوند و همگی به آنچه به آنان داده‌ای خوشنود شوند، نزدیک‌تر است؛ و خدا آنچه را در دل‌های شماست می‌داند؛ و خدا دانا و بردبار است. 51

[غیر از زن‌هایی که گفته شد] از این پس زنان دیگر برای تو حلال نیست، و [نیز] جایز نیست که آنان را به همسرانی دیگر تبدیل کنی گرچه زیبایی آنان تو را خوش آید، مگر کنیزی که مالکش شوی؛ و خدا نگهبان و مراقب همه چیز است.

ای مؤمنان! به خانه‌های پیامبر جز آنکه برای خوردن غذایی به شما اجازه دهند وارد نشوید، چشم انتظار فرا رسیدن وقت خوردن آن هم نباشید [که بی در پی آوردنش را بخواهید و از این جهت اسائه ادب کنید]؛ ولی هنگامی که دعوت شدید وارد شوید، و چون غذا خوردید و بی آنکه [پس از صرف غذا] سرگرم سخن گردید، پراکنده شوید، این [کار که بنشینید و سرگرم سخن گردید] پیامبر را آزار می‌دهد و از شما حیا می‌کند [که بیرون‌تان کند] ولی خدا از حق حیا نمی‌کند. و زمانی که از همسرانش متاعی خواستید از پشت پرده و حجاب از آنان بخواهید، که این برای قلب شما و قلب‌های آنان پاکیزه‌تر است. و شما را نسزد [و جایز نباشد] که پیامبر خدا را آزار دهید. و بر شما هرگز جایز نیست که پس از او

ترجمه قرآن کریم، ص: 431

با همسرانش ازدواج کنید؛ که این [کار] نزد خدا بزرگ است. 53

اگر چیزی را آشکار کنید یا آن را پنهان نمایید [خدا می‌داند]؛ یقیناً خدا به هر چیزی داناست. 54

همسران پیامبر را نزد پدرانشان و پسرانشان و برادرانشان و پسران برادرانشان و پسران خواهرانشان و زنان هم‌کیشان و بردگانشان [در ترك پوشش و حجاب] گناهی نیست؛ و از خدا پروا کنید که خدا به هر چیزی گواه است. 55

همانا خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود و رحمت می‌فرستند. ای اهل ایمان! بر او درود فرستید و آن گونه که شایسته است، تسلیم او باشید. 56

قطعاً آنان که خدا و پیامبرش را می‌آزارند، خدا در دنیا و آخرت لعنتشان می‌کند، و برای آنان عذابی خوارکننده آماده کرده است. 57

و کسانی که مردان و زنان مؤمن را [با متهم کردن] به اعمالی که انجام نداده‌اند، می‌آزارند، بی‌تردید بختان و گناه بزرگی بر عهده گرفته‌اند. 58

ای پیامبر! به همسران و دختران و همسران کسانی که مؤمن هستند بگو: چادرهایشان را بر خود فرو پوشند [تا بدن و آرایش و زیورهایشان در برابر دید نامحرمان قرار نگیرد]. این [پوشش] به اینکه [به عفت و پاکدامنی] شناخته شوند نزدیک‌تر است، و در نتیجه [از سوی مردم بی‌تقوا] مورد آزار قرار نخواهند گرفت؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 59

اگر منافقان و آنان که در دل‌هایشان بیماری [ضعف ایمان] است و آنانکه در مدینه خبرهای دروغ و دهره‌آور پخش می‌کنند [از رفتار زشتشان] باز نایستند، تو را بر ضد آنان برمی‌انگیزیم [که یا تبعیدشان کنی یا با آنان بجنگی]، آن‌گاه در این شهر جز اندکی [که خالص و پاک هستند] در کنار تو نخواهند ماند. 60

[این چند گروه به علت اعمال ناهنجارشان] طردشدگان [از رحمت خدای] اند، هرچا که یافت شوند باید دستگیر شوند، و به

ترجمه قرآن کریم، ص: 432

سخنی به قتل برسند. 61

خدا روش خود را درباره کسانی [مانند این خائنان] که پیش‌تر درگذشتند، این‌گونه قرار داده است، و برای روش خدا هرگز تغییر و دگرگونی نخواهی یافت. 62

مردم درباره [وقت] قیامت از تو می‌پرسند، بگو: دانش آن فقط نزد خداست.

و تو چه می‌دانی؟ شاید قیامت نزدیک باشد. 63

همانا خدا کافران را لعنت کرده، و آتشی افروخته برای آنان آماده کرده است. 64

همیشه در آن جاودانه‌اند، و سرپرست و یآوری [که آنان را نجات دهد] نیابند. 65

روزی که چهره‌هایشان را در آتش از سوئی به سوئی می‌گردانند، [و] می‌گویند: ای کاش ما [در دنیا] از خدا و پیامبر اطاعت کرده بودیم، 66

و می‌گویند: ای پروردگار ما همانا ما از فرمانروایان و بزرگانمان اطاعت کردیم، در نتیجه ما را گمراه کردند. 67

ای پروردگار ما، سهم آنان را از عذاب، دو چندان ده، و کاملاً از رحمت دورشان ساز. 68

ای اهل ایمان! [درباره پیامبران] مانند کسانی نباشید که موسی را [با تهمت و دروغ بستن به او] آزار دادند و خدا او را از آنچه درباره او می‌گفتند، پاک و مبرا ساخت، و او نزد خدا آبرومند بود. 69

ای اهل ایمان! از خدا پروا کنید و سخن درست و استوار گوید. 70

تا [خدا] اعمالتان را برای شما اصلاح کند و گناهتان را بر شما بیامرزد. و هرکس خدا و پیامبرش را اطاعت کند، بی تردید رستگاری بزرگی یافته است. 71

یقیناً ما امانت را [که تکالیف شرعیه سعادت بخش است] بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه کردیم و آنها از به عهده گرفتنش [به سبب اینکه استعدادش را نداشتند] امتناع ورزیدند و از آن ترسیدند، و انسان آن را پذیرفت بی تردید او [به علت ادا نکردن امانت] بسیار ستمکار، و [نسبت به سرانجام خیانت در امانت] بسیار

ترجمه قرآن کریم، ص: 433

نادان است. 72

تا نهایتاً خدا مردان و زنان منافق، و مردان و زنان مشرک را [به سبب خیانت در امانت] عذاب کند و توبه مردان و زنان مؤمن را [به علت لغزش در امانت] بپذیرد؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 73

سوره سبأ

34- مکی 54 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

همه ستایشها ویژه خداست که آنچه در آسمانها و در زمین است در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، و همه ستایشها در آخرت به او اختصاص دارد، و او حکیم و آگاه است. 1

[خدا] به آنچه در زمین فرو می رود و آنچه از آن بیرون می آید و آنچه از آسمان فرود می آید و آنچه در آن بالا می رود آگاه است؛ و او مهربان و بسیار آمرزنده است. 2

و کافران گفتند: قیامت بر ما نخواهد آمد.

بگو: آری، سوگند به پروردگارم که دانای غیب است، حتماً بر شما خواهد آمد؛ در آسمانها و زمین، هم وزن ذره ای از او پوشیده نیست، و نه کوچکتر از آن و نه بزرگتر از آن هست مگر اینکه در کتابی روشن [ثبت] است. 3

[آری، قیامت حتماً می‌آید] تا خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند پاداش دهد، اینانند که برای آنان آمرزش و رزق ارزشمندی خواهد بود.

4

کسانی که در [انکار و تکذیب] آیات ما کوشیدند، به گمان اینکه [می‌توانند] ما را عاجز کنند [تا از دسترس قدرت ما بیرون روند] برای آنان عذابی دردناک از سخت‌ترین عذاب‌هاست. 5

و کسانی که معرفت به آنان عطا شده، می‌دانند که آنچه از سوی پروردگارت بر تو نازل شده حق است، و به راه خدای توانای شکست‌ناپذیر و ستوده هدایت می‌کند. 6

و کافران گفتند: [ای مردم!] آیا شما

ترجمه قرآن کریم، ص: 434

را به مردی راهنمایی کنیم که به شما خبر [عجیبی] می‌دهد، هنگامی که [در خاک گور] به طور کامل متلاشی [و قطعه قطعه] شوید، در آفرینشی جدید و تازه خواهید آمد! 7

آیا [به نظر شما این خبر دهنده] بر خدا دروغ بسته، یا دچار نوعی جنون است؟! [نه، چنین نیست که می‌پندارند] بلکه کسانی که به آخرت ایمان ندارند، در عذاب و گمراهی دوری هستند. 8

آیا به آنچه از آسمان و زمین پیش رو و پشت سر آنان است، نظر نکردند [که همان خدایی که جهان هستی را آفرید بر زنده کردن مردگان تواناست؟] ما اگر بخواهیم آنان را در زمین فرو می‌بریم یا پاره‌هایی از آسمان را بر سرشان می‌افکنیم؛ بی‌تردید در این [آفرینش] برای هر بنده بازگشت کننده به حق نشانه‌ای [بر قدرت خدا] ست.

9

همانا به داود از سوی خود فضلی بزرگ عطا کردیم، [و گفتیم:] ای کوه‌ها و ای پرندگان! [در تسبیح خدا] با او هم صدا شوید. و آهن را برای او نرم کردم. 10

[و به او گفتیم] که زره‌های فراخ بساز، و حلقه‌ها [ی آن] را متناسب و هماهنگ اندازه‌گیری کن. و تو و خاندان و قومت کار شایسته انجام دهید؛ یقیناً من به آنچه انجام می‌دهید بینام. 11

و باد را برای سلیمان [مسخر کردیم]، که رفتن صبح گاهش [به اندازه] «مسیر» يك ماه و رفتن شام گاهش [به اندازه] «مسیر» يك ماه بود؛ و چشمه مس را برای او روان ساختیم، و گروهی از جن به اذن پروردگارش نزد او کار می کردند، و هر کدام از آنان از فرمان ما سرپیچی می کرد از عذاب سوزان به او می چشاندم. 12

[گروه جن] برای او هرچه می خواست، می ساختند از معبدها، و مجسمه ها، و ظروف بزرگی مانند حوض ها، و دیگ هایی ثابت. ای خاندان داود! به خاطر سپاس گزاری [به فرمان های حق] عمل کنید؛ و از بندگانم اندکی سپاس گزارند. 13

پس هنگامی که مرگ را بر او مقرر کردیم، جنیان را از مرگش جز موریانه ای که عصایش را

ترجمه قرآن کریم، ص: 435

می خورد آگاه نکرد؛ زمانی که به روی زمین در افتاد، جنیان [که ادعای علم غیب داشتند] فهمیدند که اگر غیب می دانستند در آن عذاب خوارکننده [که کارهای بسیار پرزحمت و طاقت فرسا بود] درنگ نمی کردند. 14

یقیناً برای قوم سبأ در جای اقامتشان نشانه ای [از قدرت و رحمت خدا] وجود داشت، دو باغ از طرف راست و چپ. [گفتیم:] از رزق پروردگارتان بخورید، و برای او سپاس گزاری کنید، سرزمینی خوش و دلپذیر، و پروردگاری بسیار آمرزنده [دارید] 15

ولی [آنان از سپاس گزاری در برابر نعمت، و از فرمان های او و دعوت پیامبرشان] روی گرداندند، در نتیجه سیل [ویران گر] «عرم» را بر ضد آنان جاری کردیم [که دو باغ آباد راست و چپ منطقه را نابود کرد]، و ما آن دو باغ پر حاصلشان را به دو باغستانی تبدیل کردیم که دارای میوه هایی تلخ و درخت شوره گز و چیزی اندک از درخت سدر بودند!! 16

این [سیل ویران گر] را در برابر کفرشان به آنان کیفر دادیم.

آیا جز کفران کننده را کیفر می دهیم؟ 17

و میان مردم سبأ و شهرهایی که در آن ها برکت نهادیم، آبادی های به هم پیوسته و نمایان قرار دادیم، و سیر و سفر را در [میان] آنان متناسب و به اندازه مقرر داشتیم، [و گفتیم:] شب ها و روزها با امنیت در آنها مسافرت کنید. 18

پس [این مغرورشندگان به رفاه و خوشی و ناسپاسان در برابر نعمت] گفتند: ای پروردگار ما میان سفرهای ما، دوری و فاصله انداز. [این را درخواست کردند تا تهدستان و پا برهنگان نتوانند در کنار آنان سفر کنند]، و [این گونه آنان] بر خودشان ستم کردند، ما هم آنان را داستان‌هایی [برای عبرت آیندگان] قرار دادیم و جمعشان را به شدت متلاشی و تار و مار کردیم، یقیناً در این [سرگذشت‌ها] برای هر استقامت کننده سپاس‌گزاری عبرت‌هاست 19

و همانا ابلیس، پندارش را [که گفته بود: نسل آدم را گمراه می‌کنم] درباره آنان محقق یافت که همه جز گروهی از مؤمنان از او پیروی کردند. 20

و ابلیس را بر آنان [در اینکه مطیع خود کند] هیچ تسلطی نبود [جز وسوسه کردن، و باز بودن راه وسوسه بر او هیچ دلیلی نداشت] مگر اینکه می‌خواستیم کسانی را که به آخرت ایمان دارند از آنان که درباره آن در تردیدند مشخص کنیم؛ و پروردگارت بر هر چیزی نگهبان است.

21

بگو: کسانی را که به جای خدا [سزاوار پرستیدن] پنداشته‌اید، بخوانید [تا

ترجمه قرآن کریم، ص: 436

خواسته‌هایتان را اجابت کنند، ولی آنها هیچ خواسته‌ای را از شما اجابت نمی‌کنند؛ زیرا] در آسمان‌ها و زمین، هم‌وزن ذره‌ای را مالک نیستند و آنها را در آن دو هیچ سهم و شرکی نیست، و از میان آنها هیچ پشتیبانی برای خدا وجود ندارد. 22

شفاعت در پیشگاه خدا جز برای کسانی که به آنان اذن دهد سودی ندارد، [آن روز شفیعیان و امیدواران به شفاعت مضطربانه به انتظار اذن خدا برای شفاعت هستند] تا زمانی که با صدور اذن شفاعت دل‌هایشان آرام گیرد [در این هنگام مجرمان به شفیعیان] گویند: پروردگارتان چه گفت؟ می‌گویند: حق گفت و او بلند مرتبه و بزرگ است. 23

[به مشرکان] بگو: چه کسی از آسمان‌ها و زمین به شما روزی می‌دهد؟ بگو: خدا و بی‌تردید ما یا شما بر هدایت یا در گمراهی آشکار هستیم. 24

بگو: شما از گناه ما بازخواست نخواهید شد، و ما هم از آنچه شما انجام می‌دهید، بازخواست نخواهیم شد. 25

بگو: پروردگاران میان ما و شما را [روز قیامت] جمع می کند، سپس میان ما و شما به حق داوری خواهد کرد، و او داور دانایی است. 26

بگو: کسانی را که به عنوان شریکان به او ملحق کرده اید به من نشان دهید [تا بنگرم آیا صفاتی که واجب است در يك معبود باشد در آنها هست؟ یقیناً] این چنین [صفاتی در آنها] نیست، بلکه فقط خدا توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 27

ما تو را برای همه مردم جز مژده رسان و بیم دهنده نفرستادیم، ولی بیشتر مردم [به این واقعیت] معرفت ندارند. 28

و [از روی مسخره] می گویند: اگر راستگوئید این وعده [قیامت و عذاب] کی خواهد بود؟ 29

بگو: وعده گاه شما روزی است که نه ساعتی از آن تأخیر می کنید و نه بر آن پیشی می گیرید. 30

و کافران گفتند: ما به این قرآن و کتاب هایی که پیش از آن بوده است، هرگز ایمان نمی آوریم. و اگر ستمکاران را زمانی که در پیشگاه پروردگارشان [برای محاکمه] بازداشت شده اند، ببینی

ترجمه قرآن کریم، ص: 437

در حالی که هر کدام گناه خود را بر عهده دیگری می اندازد [امر عجیبی می بینی] مستضعفان به مستکبران می گویند: اگر شما سر راه ما نبودید یقیناً ما مؤمن بودیم. 31

مستکبران به مستضعفان می گویند: آیا ما شما را از هدایت الهی بعد از آنکه به شما رسید باز داشتیم؟ [نه، باور نداریم] بلکه شما خودتان مجرم بودید. 32

مستضعفان به مستکبران می گویند: بلکه نیزنگ های [پی گیر شما در] شب و روز که به ما فرمان می دادید به خدا کافر شویم و همتایانی برای او قرار دهیم [ما را گمراه کرد]. و هنگامی که عذاب را ببینند، اظهار پشیمانی کنند [شاید نجات یابند]. و ما در گردن کافران غل و زنجیر می نهیم؛ آیا جز آنچه را انجام می دادند جزا داده می شوند. 33

در هیچ شهری هیچ بیم دهنده ای نفرستادیم مگر آنکه خوش گذرانان مغرور و سرمست آنان گفتند: ما به آنچه شما را به آن فرستاده اند، کافریم! 34

و گفتند: اموال و فرزندان ما از شما بیشتر است و [این دلیل توجه ویژه خدا به ماست؛ بنابراین اگر عذابی هم باشد] ما را عذاب نخواهند کرد. 35

بگو: یقیناً پروردگارم رزق را برای هر کس بخواهد وسعت می دهد یا تنگ می گیرد، ولی بیشتر مردم [نسبت به مصلحت خواهی خدا] معرفت ندارند. 36

و اموال و فرزندان آنان چیزهایی نیستند که شما را نزد ما مقرب کنند مگر آنان که ایمان آورده و کار شایسته انجام داده اند [که به سبب ایمان و کار شایسته، مقرب ما هستند]؛ پس اینانند که برای آنان در برابر آنچه انجام داده اند، پاداش مضاعف است، و آنان در غرفه ها [ی بهشتی از هر آسیبی] آسوده خاطرنند. 37

کسانی که همواره در [انکار و ابطال] آیات ما می کوشند، به گمان اینکه می توانند ما را عاجز کنند [تا از دسترس قدرت ما بیرون روند]، اینان احضار شدگان در عذاب خواهند بود. 38

بگو: یقیناً

ترجمه قرآن کریم، ص: 438

پروردگارم رزق را برای هر کس از بندگانش بخواهد وسعت می دهد و یا تنگ می گیرد، و هرچه را انفاق می کنید [چه کم و چه زیاد] خدا عوضی را جایگزین آن می کند؛ و او بهترین روزی دهندگان است. 39

[یاد کن] از روزی که [خدا] همه آنان را جمع می کند، آن گاه به فرشتگان می گوید: آیا اینان شما را می پرستیدند؟ 40

می گویند: تو منزهی [از اینکه در پرستیده شدن شریک و همتا داشته باشی]، تو سرپرست و یار مایی نه آنان، [آنان ما را نمی پرستیدند] بلکه جثیان را می پرستیدند [و] بیشترشان به آنها ایمان داشتند. 41

امروز برای یکدیگر مالک سود و زیانی نیستید، و به آنان که ستم کردند می گوییم: عذاب آتشی را که انکار می کردید بچشید. 42

هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده شود، می گویند: این نیست مگر مردی که می خواهد شما را از آنچه پدرانان می پرستیدند باز دارد. و می گویند: این قرآن جز دروغی ساختگی نیست. و کافران درباره حق، هنگامی که به سویشان آمد گفتند: این جز جادویی آشکار نیست!! 43

و [این در حالی است که] هیچ کتابی به آنان نداده‌ام که آن را بخوانند [تا به تکیه بر آن قرآن را دروغی ساختگی بدانند]، و پیش از تو هیچ پیامبری نفرستادیم تا [با اعتماد به گفتار او] نبوت تو را انکار کنند، 44

کسانی که پیش از اینان بودند [آیات ما و پیامبران را] تکذیب کردند، و اینان به يك دهم قدرت و ثروتی که به آنان داده بودیم نرسیده‌اند، پس پیامبرانم را تکذیب کردند [در نتیجه هلاکشان کردم]؛ پس [بنگر] عذاب من چگونه بود؟ 45

بگو: من شما را فقط به يك حقیقت اندرز می‌دهم [و آن] اینکه دو دو و يك يك برای خدا قیام کنید، سپس درباره رفیقان [محمد 9 که عمری با پاکی، امانت، صدق و درستی در میان شما زندگی کرده است] بیندیشید که هیچ گونه جنونی ندارد، او برای شما از عذاب سختی که پیش روست، جز بیم دهنده‌ای نیست. 46

بگو: هر گونه پاداشی که

ترجمه قرآن کریم، ص: 439

از شما خواستم، آن پاداش برای خودتان، پاداش من فقط بر عهده خداست، و او بر همه چیز گواه است. 47

بگو: همانا پروردگارم که دانای غیب است، حق را [بر قلوب پیامبران] القا می‌کند. 48

بگو: حق آمد و باطل [که آن را به جای خدا می‌پرستید] نه می‌تواند چیزی را به وجود آورد، و نه می‌تواند [چیزی که از بین رفته] برگرداند. 49

بگو: اگر من گمراه شده باشم، فقط به زیان خود گمراه شده‌ام، و اگر هدایت شده باشم به سبب آن است که پروردگارم به من وحی می‌کند؛ زیرا او شنوا و نزدیک است. 50

اگر ببینی [مشرکان] زمانی که [با ظهور قیامت] ترسان می‌شوند [امر عجیبی می‌بینی] و [آن اینکه برای آنان] توانایی [گریز از عذاب] نیست، و از جایی نزدیک [که موقف قیامت است] بازداشت می‌شوند. 51

[در آن موقعیت بسیار سخت] می‌گویند: به حق ایمان آوردیم. کجا و چگونه می‌توانند از فاصله بسیار دور [که فاصله قیامت تا دنیا است] به آن ایمان دسترسی پیدا کنند! [زیرا آخرت جای تکلیف نیست و دنیایی که جای تکلیف است برای همیشه از دستشان رفته است]. 52

[اینان] پیش از این [که در دنیا می‌زیستند] به حق کافر شدند، و ناآگاهانه و دور از معرفت و علم [درباره کلام حق به عنوان اینکه شعر، جادو، افسانه خرافی و دورغ ساختگی است] سخن پراکنی می‌کردند. 53

و [در نتیجه] میان آنان و همه خواسته‌هایشان [به وسیله مرگ] جدایی انداخته شد، همان گونه که پیش از این با هم کیشان‌شان رفتار شد؛ زیرا آنان همواره [نسبت به حق] در تردیدی سخت بودند. 54

سوره فاطر

35- مکی 45 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

همه ستایش‌ها ویژه خداست که آفریننده آسمان‌ها و زمین است [و] فرشتگان را که دارای بالهایی دوگانه و سه‌گانه و چهارگانه‌اند رسولانی [برای انجام دادن فرمان‌های تکوینی و تشریعی‌اش] قرار داده است. هرچه بخواهد در آفرینش می‌افزاید؛ یقیناً خدا بر هر کاری تواناست. 1

چون خدا رحمتی را برای مردم بگشاید، بازدارنده‌ای برای آن نیست، و چون

ترجمه قرآن کریم، ص: 440

بازدارد، بعد از او فرستنده‌ای برایش وجود ندارد، و او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 2

ای مردم! نعمت خدا را بر خودتان یاد کنید. آیا جز خدا آفریننده‌ای هست که از آسمان و زمین شما را روزی دهد؟ هیچ معبودی جز او نیست، پس چگونه شما را [از حق به باطل] باز می‌گردانند؟ 3

اگر تو را تکذیب می‌کنند [اندوهگین مباش] یقیناً پیش از تو هم پیامبرانی را تکذیب کرده‌اند. و همه امور به خدا بازگردانده می‌شود. 4

ای مردم! بی‌تردید وعده خدا [درباره قیامت] حق است، پس این زندگی دنیا [ی زودگذر،] شما را نفریبد و شیطان فریبنده، شما را [به کرم] خدا مغرور نکند. 5

بی‌تردید شیطان، دشمن شماسست، پس او را دشمن خود بگیرید. [او] گروهش را فقط [به این سبب به کارهای بد] دعوت می‌کند که اهل آتش سوزان گردند. 6

کسانی که کفر ورزیدند، عذاب سختی برای آنان خواهد بود، و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ است. 7

آیا کسی که کردار زشتش را برای او زینت داده‌اند و [به این سبب] آن را خوب دیده [مانند کسی است که در پرتو ایمان، خوب و بد را تشخیص داده است؟] همانا خدا هر که را بخواهد [به کیفر تکبرش در برابر حق] گمراه می‌کند و هر که را بخواهد هدایت می‌نماید. پس مبادا جانت به سبب حسرت‌هایی که بر آنان می‌خوری از بین برود؛ بی‌تردید خدا به آنچه انجام می‌دهند داناست. 8

خداست که بادهای را فرستاد تا ابری را برانگیزند، در نتیجه ما آن را به سوی سرزمین مرده راندم و زمین را پس از مردگی‌اش به وسیله آن زنده کردیم؛ زنده شدن مردگان هم این‌گونه است. 9

کسی که عزت می‌خواهد، [باید آن را از خدا بخواهد، زیرا] همه عزت ویژه خداست. حقایق پاک [چون عقاید و اندیشه‌های صحیح] به سوی او بالا می‌رود و عمل شایسته آن را بالا می‌برد. و کسانی که حیل‌های زشت به کار می‌گیرند، برای آنان عذابی سخت خواهد بود، و بی‌تردید حیل آنان نابود می‌شود. 10

و خدا شما را از خاک [مرده]، سپس از نطفه آفرید، آن گاه

ترجمه قرآن کریم، ص: 441

شما را زوج‌هایی [نر و ماده] قرار داد. هیچ ماده‌ای باردار نمی‌شود و بارش را نمی‌خند مگر به علم او، و هیچ کس عمر طولانی نمی‌کند و از عمرش کاسته نمی‌شود مگر اینکه در کتابی [چون لوح محفوظ] ثبت است. بی‌تردید این [کارها] بر خدا آسان است. 11

دو دریا مساوی نیستند، این یکی شیرین و از بین برنده تشنگی و نوشیدنش گوارا و آن یکی شور و تلخ است؛ و از هر يك گوشتی تازه می‌خورید و زینتی که آن را می‌پوشید استخراج می‌کنید. و کشتی‌ها را در آن می‌بینی که آب را می‌شکافند و می‌روند تا شما [با داد و ستد و تجارت] از فزون بخشی او بخواهید و برای اینکه سپاس‌گزاری کنید.

شب را در روز و روز را در شب فرو می برد، و خورشید و ماه را مسخّر کرده است که هر کدام تا سرآمدی معین روانند. این است خدا پروردگار شما، فرمانروایی ویژه اوست و کسانی را که به جای او می پرستیدید، مالک پوست هسته خرمایی هم نیستند. 13

اگر آنها را بخوانید، خواندنتان را نمی شنوند و اگر [بر فرض محال] بشنوند، پاسختان را نمی دهند، و روز قیامت شرك شما را انکار می کنند؛ و هیچ کس مانند [خدای] آگاه تو را [از حقایق] خبردار نمی کند. 14

ای مردم! شما باید نیازمندان به خدا، و فقط خدا بی نیاز و ستوده است. 15

اگر بخواهد شما را از بین می برد و آفریده تازه ای می آورد. 16

و این کار بر خدا دشوار نیست، 17

و هیچ سنگین باری بار گناه دیگری را بر نمی دارد، و اگر سنگین باری دعوت کند که از بارش بردارند، چیزی از بار گناهش برداشته نمی شود، گرچه [دعوت

ترجمه قرآن کریم، ص: 442

شونده] از نزدیکان و خویشان باشد. تو فقط کسانی را بیم می دهی که در نمان از پروردگارشان می ترسند و نماز را برپا می دارند؛ و هر کس [از آلودگی ها] پاک شود به سود خود پاک می شود، و بازگشت فقط به سوی خداست. 18

نابینا و بینا [کافر و مؤمن]، یکسان نیستند، 19

و نه تاریکی ها و نه روشنایی، 20

و نه سایه و نه باد گرم سوزان، 21

و زندگان و مردگان هم یکسان نیستند. بی تردید خدا [دعوت حق را] به هر کس بخواهد می شنواند؛ و تو نمی توانی [دعوت حق را] به کسانی که در قبرهایند بشنوانی. 22

تو فقط بیم دهنده ای، 23

یقیناً ما تو را در حالی که مژده دهنده و هشدار دهنده‌ای، برپایه حق و درستی فرستادیم، و هیچ امتی نبوده مگر آنکه در میان آنان بیم دهنده‌ای گذشته است. 24

اگر تو را تکذیب می‌کنند [اندوهگین مباش] همانا کسانی هم که پیش از اینان بودند [پیامبران را] تکذیب می‌کردند، در حالی که پیامبران‌شان معجزه‌های آشکار، و نوشته‌ها [پی مشتمل بر پند و موعظه و مناجات] و کتاب روشن [که حاوی احکام و قوانین بود] برای آنان آوردند. 25

سپس کافران را [به سبب کفرشان به عذابی سخت] گرفتیم؛ پس کیفر من چگونه بود؟! 26

آیا ندانسته‌ای که خدا از آسمان آبی نازل کرده است، پس به وسیله آن میوه‌هایی که رنگ‌هایش گوناگون است پدید آورده‌ایم، و در برخی از کوه‌ها راه‌هایی است به رنگ‌های مختلف: سپید و سرخ و سیاه پر رنگ، 27

و نیز از انسان‌ها و جنبدگان و چهارپایان [مانند میوه‌ها و راه‌های کوهستانی] رنگ‌های گوناگون وجود دارد. از بندگان خدا فقط دانشمندان از او می‌ترسند؛ یقیناً خدا توانای شکست‌ناپذیر و بسیار آمرزنده است. 28

قطعاً کسانی [مانند

ترجمه قرآن کریم، ص: 443

علی بن ابی طالب [7] که همواره کتاب خدا را می‌خوانند و نماز را برپا می‌دارند و از آنچه روزی آنان کرده‌ایم در نهان و آشکار انفاق می‌کنند، تجارتی را امید دارند که هرگز کساد و بی سود نمی‌شود. 29

[این همه را انجام می‌دهند] تا [خدا] پاداششان را به طور کامل عطا کند و از فضلش بر آنان بیفزاید؛ یقیناً او بسیار آمرزنده و عطاکننده پاداش فراوان در برابر عمل اندک است. 30

آنچه از کتاب به تو وحی کرده‌ایم، همان حق است، [و] تصدیق‌کننده [کتاب‌هایی است که] پیش از آن بوده است؛ یقیناً خدا به بندگان‌ش آگاه و بیناست. 31

سپس این کتاب را به کسانی از بندگانمان که برگزیدیم به میراث دادیم؛ پس برخی از آنان [در ترك عمل به کتاب] ستمکار بر خویش‌اند، و برخی از آنان میانه‌رو، و برخی از آنان به اذن خدا در کارهای خیر [بر دیگران] پیشی می‌گیرند، این است آن فضل بزرگ. 32

[پاداششان] بهشت‌های جاودانه‌ای [است] که در آنها درآیند، در آنجا با دستبندهایی از طلا و مروارید آرایش می‌شوند، و لباسشان در آنجا حریر است. 33

می‌گویند: همه ستایش‌ها ویژه خداست که اندوه را از ما برطرف کرد؛ بی‌تردید پروردگارمان بسیار آمرزنده و عطاکننده پاداش فراوان در برابر عمل اندک است. 34

همان‌که از فضلش ما را در این سرای جاودان جای داد، که در آن هیچ رنجی و هیچ سستی و افسردگی به ما نمی‌رسد. 35

برای کافران آتش دوزخ است، نه فرمان مرگشان صادر می‌شود که بمیرند، و نه عذاب از آنان سبک می‌شود؛ این‌گونه هر کفران‌کننده‌ای را کیفر می‌دهیم. 36

و آنان در آنجا شیون و فریاد می‌زنند:

ای پروردگارمان ما را بیرون بیاور تا کار شایسته غیر آنچه انجام می‌دادیم انجام دهیم. [می‌گویم:] آیا شما را چندان عمر ندادیم که هر کس

ترجمه قرآن کریم، ص: 444

می‌خواست در آن مقدار عمر متذکر شود، متذکر می‌شد؛ و [آیا] بیم دهنده‌ای به سوی شما نیامد؟ پس بپشید که برای ستمکاران هیچ یآوری نیست. 37

یقیناً خدا دانای غیب آسمان‌ها و زمین است و بی‌تردید به نیت و اسرار سینه‌ها آگاه است. 38

او کسی است که شما را در زمین جانشینان [دیگران] قرار داد. پس کسی که کافر شود کفرش به زیان خود اوست، و کفر کافران نزد پروردگارشان جز دشمنی و خشم نمی‌افزاید، و کافران را کفرشان جز خسارت اضافه نمی‌کند. 39

بگو: از [قدرت و تدبیر] معبودانتان که به جای خدا می‌پرستید، مرا خبر دهید، به من نشان دهید که چه چیزی از زمین را آفریده‌اند یا اینکه شرکتی [با خدا] در آفرینش آسمان‌ها دارند، یا به آنان کتابی داده‌ام که از آن [بر حقایق اعتقاد و ادعای خود] برهانی دارند؟ [چنین نیست] بلکه ستمکاران یکدیگر را جز از روی فریب وعده نمی‌دهند. 40

یقیناً خدا آسمان‌ها و زمین را از اینکه از جای خود منحرف شوند [و فرو ریزند] نگه می‌دارد. و اگر منحرف شوند هیچ کس بعد از او نمی‌تواند نگاهشان دارد؛ مسلماً خدا همواره بردبار و بسیار آمرزنده است. 41

[مشرکان] با سخت‌ترین سوگندهایشان به خدا سوگند خوردند که اگر بیم دهنده‌ای به سوی آنان آید هدایت یافته‌ترین‌ها خواهند بود، ولی چون [پیامبری] بیم دهنده برای آنان آمد، دعوت او آنان را جز نفرت و دوری از هدایت نیفزود. 42
این نفرت به سبب گردن‌کشی و تکبر آنان در زمین و نیرنگ زشتشان بود؛ و نیرنگ زشت جز اهلش را احاطه نمی‌کند. آیا جز سنت [جاری شده در] پیشینیان را [که هلاکتشان به سبب تکبرشان بود] انتظار دارند؟ آری هرگز برای سنت خدا تبدیلی نمی‌یابی، و هرگز برای سنت خدا دگرگونی

ترجمه قرآن کریم، ص: 445

نخواهی یافت. 43

آیا در زمین گردش نکردند تا بنگرند سرانجام کسانی که پیش از اینان زندگی می‌کردند و از اینان نیرومندتر بودند چگونه شد؟ و هیچ چیز در آسمان‌ها و زمین نیست که بتواند خدا را عاجز کند [تا از دسترس قدرت او بیرون رود]؛ زیرا او همواره دانا و تواناست. 44

اگر خدا مردم را به کیفر گناهانشان مجازات می‌کرد، هیچ جنبنده‌ای را بر پشت زمین وا نمی‌گذاشت؛ ولی آنان را تا سرآمدی معین مهلت می‌دهد، هنگامی که اجلشان فرا رسد [آنان را در قیامت مجازات خواهد کرد]؛ بی‌تردید خدا [به احوال] بندگان‌ش بیناست. 45

سوره یس

36- مکی 83 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

سوگند به قرآن کریم، 2

بی تردید تو از فرستادگانی، 3

بر راهی مستقیم [قرار داری]. 4

[قرآن] نازل شده توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است. 5

تا مردمی را بیم دهی که پدرانشان را بیم نداده‌اند و به این علت [از حقایق] بی‌خبرند. 6

یقیناً فرمان عذاب بر بیشترشان ثابت شده است، به این سبب ایمان نمی‌آورند. 7

مسلماً ما غل‌هایی بر گردنشان نهاده‌ایم که تا چانه‌هایشان قرار دارد به طوری که سرهایشان بالا مانده است، 8

و از پیش رویشان حایلی و از پشت سرشان [نیز] حایلی قرار داده‌ایم، و به صورت فراگیر دیدگان‌شان را فرو پوشانده‌ایم،
به این خاطر حقایق را نمی‌بینند، 9

و برای آنان یکسان است چه بیمشان دهی یا بیمشان ندهی، ایمان نمی‌آورند، 10

بیم دادنت فقط برای کسی ثمربخش است که از قرآن پیروی کند و در نماند از خدای رحمان بترسد،

ترجمه قرآن کریم، ص: 446

پس او را به آمرزش و پاداشی باارزش مژده ده. 11

بی تردید ما مردگان را زنده می‌کنیم و آنچه را پیش فرستاده‌اند و [خوبی‌ها و بدی‌های] بر جا مانده از ایشان را ثبت می‌کنیم و همه چیز را در کتابی روشن [که اصل همه کتاب‌هاست و آن لوح محفوظ است] برشمرده‌ایم. 12

برای آنان [که با تو برخورد خصمانه دارند] اهل آن شهر را مثل بزن، هنگامی که پیامبران به آنجا آمدند، 13

زمانی که دو پیامبر را به سوی آنان فرستادیم، ولی آن دو را انکار کردند و با پیامبر سومی آنان را تقویت کردم، پس [همگی] گفتند: ما را به سوی شما فرستاده‌اند. 14

[اهل شهر] گفتند: شما جز بشرهایی مانند ما نیستید و [خدای] رحمان هیچ چیزی نازل نکرده است، شما فقط دروغ می‌گویید. 15

گفتند: پروردگارمان می‌داند که یقیناً ما به سوی شما فرستاده شده‌ایم، 16

و بر عهده ما جز رساندن آشکار [پیام وحی] نیست. 17

گفتند: همانا ما شما را به شومی و فال بد گرفته‌ایم، اگر [از دعوت خود] باز نایستید، قطعاً شما را سنگسار می‌کنیم، و از سوی ما شکنجه دردناکی به شما خواهد رسید. 18

گفتند: شومی شما از خود شماست [و این شومی نتیجه کفر و طغیان و گناه است، شگفتا!] آیا اگر به شما تذکر دهند [آن تذکر سعادتمند بخش را به شومی و فال بد می‌گیرید؟ نه، شومی از ما نیست] بلکه شما مردمی متجاوز و اسراف‌کار هستید. 19

آنگاه از دورترین نقطه شهر مردی شتابان آمد، گفت: ای قوم من! از این فرستادگان [خدا] پیروی کنید، 20

از کسانی پیروی کنید که پاداشی از شما نمی‌خواهند و آنان راه یافته‌اند، 21

و مرا چه شده که [از روی یقین] کسی را نپرستم که مرا آفریده و شما را به سوی او باز می‌گردانند؟ 22

آیا به جای او معبودانی را برگزینم که اگر [خدای] رحمان برای من آسیبی بخواهد نه شفاعتشان چیزی را از من دفع می‌کند و نه می‌توانند نجاتم دهند؟! 23

اگر چنین کنم، بی‌تردید در گمراهی آشکار خواهم

ترجمه قرآن کریم، ص: 447

بود. 24

[ای رسولان!] بی‌تردید به پروردگار شما ایمان آورده‌ام؛ بنابراین از من بشنوید. 25

[سراجم به دست آن مشرکان شهید شد، و به او] گفته شد:

به بهشت درآی. گفت: ای کاش قوم من آگاهی داشتند، 26

که پروردگار مرا آمرزید و از کرامت یافتگان قرارم داد. 27

بعد از شهادت او هیچ سپاهی از آسمان بر [هلاکت] قومش نازل نکردیم، و بر آن نبوده‌ایم که نازل کنیم. 28

[کیفرشان] جز يك فریاد مرگبار نبود که ناگهان [پس از آن فریاد] همه بی حرکت و خاموش شدند! 29

ای افسوس بر این بندگان که هیچ پیامبری برای هدایتشان نمی آمد مگر اینکه او را مسخره می کردند! 30

آیا [مشرکان مکه] ندانسته‌اند چه بسیار از اقوام پیش از آنان را [به سبب کفر و طغیانشان] هلاک کردیم که آنان هرگز نزد اینان بر نمی گردند، [و در دنیا زندگی دوباره نمی یابند]، 31

و همه آنان [بدون استثنا محشور خواهند شد و] در قیامت نزد ما احضار می شوند. 32

این زمین مرده برای آنان نشانه‌ای [آشکار بر اینکه ما مردگان را در قیامت زنده می کنیم] می باشد که آن را زنده کردیم و از آن دانه بیرون می آوریم که از آن می خورند، 33

در آن بوستان‌هایی از درختان خرما و انگور قرار دادیم، و در آن از چشمه‌های گوناگون روان ساختیم، 34

تا از میوه آن و آنچه دست‌هایشان به عمل می آورد [مانند شیر، کشمش، شربت و...] بخورند، آیا سپاس‌گزاری نمی کنند؟ 35

منزه [از هر عیب و نقصی] است آنکه همه زوجها را آفرید از آنچه زمین می رویاند و از وجود خودشان و از آنچه نمی دانند، 36

و نشانه‌ای [از نشانه‌های قدرت و حکمت ما] برای آنها شب است که [پوشش] روز را از آن برمی کنیم، پس ناگاه آنان به تاریکی درآیند، 37

و خورشید [نیز برای آنان نشانه‌ای از قدرت ماست] که

همواره به سوی قرارگاهش حرکت می کند. این اندازه گیری توانای شکست ناپذیر و داناست، 38

و برای ماه منزل‌هایی قرار دادیم تا اینکه به صورت شاخه کهنه هلالی شکل و زرد رنگ خرما برگردد [و باز به تدریج بدر کامل شود]، 39

نه برای خورشید این توان هست که به ماه برسد، و نه شب از روز پیشی می گیرد، و هر کدام در مداری شناورند. 40
برای آنان نشانه‌ای دیگر [از قدرت و رحمت ما] این [است] که فرزندان‌شان را در کشتی‌هایی پر [از اجناس و وسایل] حمل کردم، 41

و برای آنان چیزهایی مانند کشتی [چون اسب، قاطر و دیگر وسایل نقلیه] آفریدیم که بر آن سوار می شوند، 42
و اگر بخواهیم آنان را غرق می کنیم در این صورت هیچ فریادرسی برای آنان نخواهد بود، و نجات هم نیابند، 43
مگر [اینکه] رحمتی از سوی ما [نجاتشان دهد] و تا مدتی [از زندگی دنیا] بهره‌مندشان کنیم، 44

و هنگامی که به آنان گویند: آنچه [از عذاب‌های دنیا و آخرت] پیش رو و پشت سر شماست بپرهیزید تا مورد رحمت قرار گیرید [به این هشدار قطعی توجه نمی کنند]، 45

و هیچ آیه‌ای از آیات پروردگارشان برای آنان نمی آید مگر اینکه از آن روی می گردانند. 46

هنگامی که به آنان گویند: از آنچه خدا روزی شما کرده، انفاق کنید، کافران به مؤمنان گویند: آیا کسانی را اطعام کنیم که اگر خدا می خواست آنان را اطعام می کرد؟ [پس گرسنگی را خدا بر آنان خواسته است] ولی شما [ای کفرپیشگان!] جز در گمراهی آشکاری نیستید. 47

و می گویند:

اگر راست‌گویید، این وعده [قیامت و عذاب] کی خواهد بود؟ 48

اینان جز يك فریاد مرگبار [آسمانی] را انتظار نمی کشند که آنان را در حالی که سرگرم نزاع و ستیز [در امور دنیایی] اند فراگیرد. 49

[فریادی که وقتی بر سر آنان زده شود] نه می‌توانند وصیتی کنند و نه [اگر بیرون خانه باشند] می‌توانند به خانواده خود برگردند، 50

و در صور دمیده می‌شود، ناگاه همه آنان از قبرها به سوی

ترجمه قرآن کریم، ص: 449

پروردگارشان می‌شتابند. 51

می‌گویند: ای وای بر ما، چه کسی ما را از خواب گاهمان برانگیخت؟ این واقعیتی است که [خدای] رحمان وعده داده بود و پیامبران راست گفتند!! 52

[آن صحنه عظیم] جز يك فریاد نیست، پس به ناگاه همه آنان [جمع‌آوری شده و] نزد ما احضار می‌شوند. 53

در این روز به هیچ کس ذره‌ای ستم نمی‌شود، و جز آنچه را انجام می‌دادید پاداش داده نمی‌شوید. 54

همانا بهشتیان در چنین روزی در سرگرمی وصف ناپذیری شیرین‌کام و خوش‌اند.

55

آنان و همسرانشان در زیر سایه‌هایی [آرام‌بخش] بر تخت‌هایی [آراسته چون حجله عروس] تکیه می‌زنند. 56

برای آنان در آنجا میوه‌ها [ای عالی و مطبوع] و آنچه دلشان بخواهد فراهم است. 57

با سلامی [امنیت‌آور و سلامت‌بخش] که گفتاری از پروردگاری مهربان است. 58

و [ندا آید:] ای گناهکاران! امروز [از صف نیکان] جدا شوید. 59

ای فرزندان آدم! آیا به شما سفارش نکردم که شیطان را بپرستید که او بی‌تردید دشمن آشکاری برای شماست؟ 60

و سفارش نکردم که مرا بپرستید چون این راهی است مستقیم، 61

و همانا شیطان گروه بسیاری از شما را گمراه کرد، آیا تعقل نمی کردید [که پیروانش به چه سرنوشت شومی دچار شدند؟]
62

این است دوزخی که به شما وعده می دادند. 63

امروز به کیفر کفری که همواره می ورزیدید در آن درآید.

64

امروز بر دهان هایشان مَهر خاموشی نهیم و دست هایشان با ما سخن می گویند و پاهایشان به اعمالی که همواره مرتکب می شدند، گواهی می دهند! 65

و اگر بخواهیم [در همین دنیا] دیدگان [بصیرتشان] را محو می کنیم، پس به [سوی همان] راه [گمراهی] بر یکدیگر پیشی می گیرند؛ نهایتاً چگونه و کجا می توانند [صراط مستقیم را] ببینند؟ 66

و [نیز] اگر بخواهیم آنان را در جای خودشان مسخ می کنیم، [و به صورت جمادی خشک درمی آوریم] که نه

ترجمه قرآن کریم، ص: 450

بتوانند بروند و نه بازگردند، 67

و به هر کس عمر طولانی دهیم، او را در عرصه خلقتش [به سوی حالت ضعف و سستی و نقصان و فراموشی] واژگون می کنیم؛ پس آیا تعقل نمی کنند؟ 68

و به پیامبر، شعر نیاموختیم و [شعرگویی] شایسته او نیست. کتاب [او] جز کلامی استوار و بارزش و قرآنی روشنگر [حقایق] نیست، 69

تا کسانی را که [به عقل و هوش و استعداد] زنده اند هشدار دهد، و فرمان عذاب بر کافران محقق و ثابت شود. 70

آیا ندیده اند که ما از آنچه به قدرت خود انجام داده ایم برای آنان چهارپایانی آفریده ایم که مالکشان هستند. 71

چهارپایان را برای آنان رام کردیم که برخی از آنها مرکب سواری آنان هستند و از [گوشت] برخی از آنها می خورند، 72

و برای آنان در آن چهارپایان سودهایی [چون پشم، گُرک و پوست] و نوشیدنی‌هایی [چون شیر و فرآورده‌های آن] هست؛ آیا سپاس‌گزاری نمی‌کنند؟ **73**

و به جای خدا معبودانی انتخاب کرده‌اند به امید اینکه [به وسیله آنها] یاری شوند، **74**

در حالی که [معبودان] قدرت یاری دادن به آنان را ندارند و آنان [که سبک مغزان روی برتافته از حق‌اند] برای آن معبودان [از سوی شیطان] سپاهی احضار شده‌اند [تا عمر و مالشان را فدای این معبودان باطل کنند]. **75**

پس گفتارشان تو را اندوهگین نکند، بی‌تردید ما آنچه را پنهان می‌دارند و آنچه را آشکار می‌کنند می‌دانیم. **76**

آیا انسان ندانسته که ما او را از نطفه‌ای [پست و ناچیز] آفریده‌ایم و اینک ستیزه‌گری آشکار است؟ **77**

در حالی که آفرینش نخستین خود را از یاد برده برای ما مثلی زد [و] گفت: چه کسی این استخوان‌ها را در حالی که پوسیده‌اند زنده می‌کند؟ **78**

بگو:

همان کسی که نخستین بار آن را پدید آورد. زنده‌اش می‌کند، و او به هر چیزی داناست **79**

همان کسی که برای شما از درخت سبز، «آتش زنه» آفرید، که اکنون شما از آن آتش می‌افروزید. **80**

آیا کسی که آسمان‌ها و زمین را آفریده است، قدرت ندارد که [پس از مرگشان] همانند آنان را بیافریند؟ چرا قدرت دارد؛ زیرا اوست که

ترجمه قرآن کریم، ص: 451

آفریننده بسیار داناست. **81**

شأن او این است که چون پدید آمدن چیزی را اراده کند، فقط به آن می‌گوید: باش، پس بی‌درنگ موجود می‌شود. **82**

بنابراین [از هر عیب و نقصی] منزّه است خدایی که مالکیت و فرمانروایی همه چیز به دست اوست، و شما را به سوی او بازمی‌گردانند. **83**

سوره صافات

37- مکی 182 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به صف بستگان [چون فرشتگان، نمازگزاران و جهادگران] که صفی [منظم و استوار] بسته اند، ¹

و به بازدارندگان که [انسان را از گناهان] به شدت باز می دارند، ²

و به تلاوت کنندگان وحی، ³

که بی تردید معبود شما یگانه است، ⁴

پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه میان آنهاست، و پروردگار مشرق ها، ⁵

همانا ما آسمان دنیا را به زیور ستارگان آراستیم، ⁶

و آن را از هر شیطان سرکشی حفظ کردیم، ⁷

آنان نمی توانند به سخنان فرشتگان بسیار مکرم و شریف گوش فرا دهند، و [هرگاه به گوش دادن برخیزند] از هر سو [شهاب سنگ] به سویشان پرتاب می شود، ⁸

تا با خفت و خواری رانده شوند، و برای آنان عذابی همیشگی است، ⁹

مگر آنکه شیطانی خبری را [دزدانه و] با سرعت بریاید [و فرار کند] که در این صورت گلوله ای آتشین و شکافنده او را دنبال می کند. ¹⁰

از منکران معاد بپرس: آیا آفرینش آنان سخت تر است یا آنچه [مانند فرشتگان، آسمان ها، زمین، کوه ها و...] آفریده ایم؟ [به یقین آفرینش آنان کاری ناچیز است چون] ما آنان را از گلی چسبنده آفریده ایم، ¹¹

بلکه [تو از انکارشان] تعجب می کنی و آنان مسخره می کنند، ¹²

و هنگامی که به آنان تذکر می دهند هشیار نمی شوند؛ 13

و چون معجزه‌ای را می بینند به شدت مسخره می کنند [و دیگران را هم به مسخره کردن وامی دارند،] 14

و می گویند: این جز جادویی آشکار نیست. 15

[می گویند:] آیا زمانی که ما مُردیم و خاک و استخوان شدیم، حتماً برانگیخته می شویم؟ 16

و آیا پدران پیشین ما [هم برانگیخته می شوند؟] 17

بگو: آری، [برانگیخته می شوید]

ترجمه قرآن کریم، ص: 452

در حالی که خوار و ناچیز هستید. 18

جز این نیست که آن يك فریاد عظیم است که [وقتی واقع شود] ناگاه [همه زنده می شوند و حیرت زده منظره قیامت را] می نگرند، ا 19

و می گویند: ای وای بر ما! این روز جزاست! 20

[آری] این همان روز جدایی [میان حق و باطل] است که همواره آن را انکار می کردید. 21

[آن گاه ندا رسد:] ستمکاران و هم‌ردیفان آنان و معبودهایی را که همواره به جای خدا می پرستیدند، جمع کنید. 22

پس همه را به سوی راه دوزخ راهنمایی کنید. 23

آنان را نگه دارید که حتماً مورد بازپرسی قرار می گیرند. 24

[به آنان گویند:] شما را چه شده که یکدیگر را [برای رهایی از عذاب] یاری نمی دهید؟ 25

[نه اینکه نمی توانند یکدیگر را یاری دهند] بلکه آنان امروز فروتنانه تسلیم [قدرت حق] هستند، 26

به یکدیگر رو کرده از هم می پرسند: [این چه وضعی است؟] 27

[پس پیروان گمراه به پیشوایان گمراه کننده] می گویند: همانا شما از راه خیرخواهی به سوی ما می آمدید، [ولی کارتان جز فریب و نیرنگ نبود!] 28

می گویند: [ما را تقصیری نیست] بلکه خود شما اهل ایمان نبودید، 29

و ما را بر شما هیچ تسلطی نبود، بلکه شما [در برابر حق] مردمی سرکش بودید. 30

اکنون فرمان عذاب پروردگاران بر ما ثابت شد که همه ما چشندگان عذاب خواهیم بود. 31

[سبک مغزی و تعصب شما زمینه گمراهی شما شد] پس ما شما را گمراه کردیم؛ زیرا خودمان گمراه بودیم، 32

بی تردید همه آنان در آن روز در عذاب شریک اند، 33

ما با مجرمان این گونه رفتار می کنیم؛ 34

زیرا آنان چنین بودند که هر زمان به آنان می گفتند: معبودی جز خدا نیست، تکبر می کردند، 35

و [همواره] می گفتند: آیا باید به خاطر شاعری دیوانه معبودان خود را رها کنیم؟! 36

[چنین نیست که می پندارید] بلکه او حق را آورده و پیامبران را تصدیق کرده است. 37

بی تردید شما [کوردلان] عذاب دردناک را خواهید چشید، 38

و جز آنچه که همواره انجام می دادید، پاداش داده نمی شوید، 39

جز بندگان خالص شده خدا [که از هر کیفری در امانند]، 40

برای آنان رزق معین و ویژه ای است، 41

میوه هایی [گوناگون] در حالی که مورد اکرام خواهند بود، 42

در بهشت های پر نعمت، 43

در حالی که بر تخت هایی روبه روی یکدیگر [تکیه زده اند]، 44

جامی از نوشیدنی زلال و پاک گرداگردشان می گردانند، 45

[نوشیدنی] سپید [و درخشنده] و لذت بخش برای نوشندگان، 46

نه در آن مایه فساد [جسم و عقل] است، و نه از آن مست و بیهوش می شوند، 47

و در کنارشان زنانی

ترجمه قرآن کریم، ص: 453

هستند که فقط به شوهرانشان عشق می ورزند. 48

گویا آنان [از سپیدی] تخم شترمرغی هستند که آنان را [زیر پر و بال] پوشانده اند [و هرگز دست کسی به آنان نرسیده است]. 49

پس برخی از آنان به برخی دیگر رو کرده از [حال] یکدیگر می پرسند. 50

گوینده ای از آنان می گوید: همانا من [در دنیا] هم نشینی داشتم. 51

[که همواره از روی تعجب به من] می گفت: آیا تو از باور دارندگان [رستاخیز و زنده شدن مردگان] هستی؟ 52

آیا زمانی که ما مردم و خاک و استخوان شدیم، حتماً [زنده می شویم و] پاداشمان می دهند؟ 53

[سپس به دوستان بهشتی خود] می گوید: آیا شما با من به دوزخ سر می کشید [تا از هم نشینم خبری بگیرید که در کجا و در چه حالی است؟] 54

پس خود او به دوزخ سر می کشد و هم نشینش را وسط دوزخ می بیند. 55

[به او] می گوید: به خدا سوگند نزدیک بود، مرا به هلاکت بیندازی. 56

و اگر توفیق و رحمت پروردگار نبود، حتماً از احضارشدگان [در دوزخ] بودم. 57

[آن گاه به دوستان بهشتی خود می گوید:] آیا ما [برای همیشه در بهشتیم و] هرگز نمی میریم؟ 58

[و] جز همان مرگ نخستین [که در دنیا سراغمان آمد مرگی دیگر به سراغمان نخواهد آمد] و ما هرگز عذاب نخواهیم شد؟
[شگفتا! چه لطف خاصی از سوی خدا به ما شده است!] 59

بی تردید این همان کامیابی بزرگ است. 60

پس باید برای چنین پاداشی عمل کنندگان عمل کنند.

61

آیا این [بهشت جاودان پر نعمت] برای پذیرایی بهتر است یا درخت زقوم؟

62

ما آن را برای ستمکاران مایه شکنجه و عذاب قرار داده‌ایم. 63

آن درختی است که در قعر دوزخ می‌روید، 64

شکوفه‌هایش مانند سرهای شیاطین [بسیار بدنما و زشت] است. 65

این منکران لجوج حتماً از آن می‌خورند و شکم‌ها را از آن پر می‌کنند. 66

آن گاه به ناچار روی آن [به عنوان نوشیدنی] مخلوطی از آب بسیار داغ و متعفن برای آنان خواهد بود! 67

سپس بازگشتشان حتماً به سوی دوزخ است. 68

[سزاوار بودنشان در قیامت به این همه عذاب به سبب این است که] آنان پدران‌شان را گمراه یافتند، 69

و [با اینکه می‌دانستند گمراهند بدون اندیشه و تأمل] عجولانه از پی آنان می‌رفتند! 70

به راستی پیش از اینان بیشتر پیشینیان گمراه شدند، 71

بی تردید ما در میان آنان بیم دهندگانی فرستادیم. 72

پس با تأمل بنگر سرانجام بیم

ترجمه قرآن کریم، ص: 454

داده شدگان چگونه شد؟ 73

[همه هلاك شدند] جز بندگان خالص شده خدا، 74

و نوح ما را ندا کرد [و ما ندایش را اجابت کردیم] پس ما به راستی نیکو اجابت کننده‌ای هستیم، 75

او و خاندانش را از آن اندوه بزرگ نجات دادیم. 76

و تنها ذریه او را [در زمین] باقی گذاریم، 77

و در میان آیندگان برای او نام نیک به جا گذاشتیم؛ 78

سلام بر نوح در میان جهانیان. 79

به راستی ما نیکوکاران را این گونه پاداش می‌دهیم. 80

بی‌تردید او از بندگان مؤمن ما بود. 81

سپس دیگران را غرق کردیم؛ 82

به راستی ابراهیم از پیروان نوح بود، 83

هنگامی که با دلی پاک به سوی پروردگارش آمد. 84

[یاد کن] هنگامی که به پدرش [که عمو یا پدرخوانده‌اش بود] و قومش گفت: چیست آنچه می‌پرستید؟ 85

آیا به جای خدا معبودان دروغین را می‌خواهید. 86

پس گمانتان به پروردگار جهانیان چیست؟ [که غیر او را می‌پرستید،] 87

[چون از او دعوت کردند که شبانه به مراسم عیدشان برود] نگاهی به ستارگان انداخت، 88

و گفت: به راستی من بیمارم. 89

پس پشت کنان از او روی گردانند. 90

او هم مخفیانه به سوی بت هایشان رفت و [از روی ریشخند] گفت: آیا غذا نمی خورید؟ 91

شما را چه شده که سخن نمی گوئید؟

92

پس [به آنها روی آورد و] با دست راست ضربه‌ای کاری بر آنها کوبید [و خردشان کرد]. 93

مردم با شتاب به سوی او آمدند. 94

[به آنان] گفت: آیا آنچه را [با دست خود] می تراشید، می پرستید؟! 95

در حالی که خدا شما را و آنچه را می سازید آفریده است. 96

گفتند: برای او بنایی بسازید [که گنجایش آتش فراوانی داشته باشد] آنگاه او را در آتش شعله‌ور بیندازید. 97

خواستند به او نیزنگی زنند، ولی ما آنان را پست و شکست خورده کردیم. 98

[وقتی از این مهلکه جان سالم به در برد] گفت: به راستی من به سوی پروردگارم می روم، و [او] به زودی مرا راهنمایی

خواهد کرد. 99

ای پروردگار من مرا فرزندی که از صالحان باشد عطا کن.

100

ما هم او را به پسری بردبار مژده دادیم. 101

هنگامی که با او به [مقام] سعی

رسید، گفت: پسرکم! همانا من در خواب دیدم تو را ذبح می‌کنم، پس با تأمل بنگر رأی تو چیست؟ گفت: پدرم آنچه به آن مأمور شده‌ای انجام ده اگر خدا بخواهد مرا از شکیبایان خواهی یافت. 102

چون آن دو تسلیم [خواسته خدا] شدند ابراهیم، پیشانی او را به زمین نهاد [تا ذبحش کند] 103

او را ندا دادیم که ای ابراهیم! 104

خوابت را تحقق دادی [و فرمان پروردگارت را اجرا کردی]، به راستی ما نیکوکاران را این‌گونه پاداش می‌دهیم [که نیت پاک و خالصشان را به جای عمل می‌پذیریم]. 105

به یقین این همان آزمایش روشن بود. 106

ما اسماعیل را در برابر قربانی بزرگی [از ذبح شدن] رهانیدیم، 107

و در میان آیندگان برای او [نام نیک] به جا گذاشتیم. 108

سلام بر ابراهیم.

109

ما نیکوکاران را این‌گونه پاداش می‌دهیم. 110

بی‌تردید او از بندگان مؤمن ما بود، 111

ما او را به اسحاق که پیامبری از شایستگان بود مژده دادیم، 112

و بر او و بر اسحاق برکت دادیم، و از دودمان آن دو برخی نیکوکارند و برخی آشکارا ستمکار بر خویشند، 113

به راستی ما به موسی و هارون نعمت دادیم، 114

و آن دو نفر و قومشان را از اندوه بزرگ نجات بخشیدیم، 115

و آنان را یاری دادیم در نتیجه پیروز شدند، 116

و هر دو را کتاب بسیار روشنگر عطا کردیم، 117

و به راه مستقیم هدایتشان نمودیم، أ 118

و در میان آیندگان برای هر دو نفر نام نیک به جا گذاشتیم. 119

سلام بر موسی و هارون. 120

ما نیکوکاران را این گونه پاداش می دهیم. 121

بی تردید هر دو از بندگان مؤمن ما بودند، 122

مسلماً الیاس از پیامبران بود. 123

[یاد کن] هنگامی که به قومش گفت: آیا [از شرك و طغیان] نمی پرهیزید؟ أ

ترجمه قرآن کریم، ص: 456

124

آیا بت «بعل» را می پرستید و بهترین خالق و سازنده را رها می کنید؟! أ 125

خدا را که پروردگار شما و پروردگار پدران پیشین شماست. 126

ولی او را انکار کردند، یقیناً آنان از احضار شدگان [در عذاب] خواهند بود، 127

جز بندگان خالص شده خدا [که از هر کیفری در امانند]، 128

و در میان آیندگان برای او نام نیک به جا گذاشتیم. 129

سلام بر آل یاسین. 130

ما نیکوکاران را این گونه پاداش می دهیم. 131

یقیناً او از بندگان مؤمن ما بود. 132

بی تردید لوط از پیامبران بود. 133

[یاد کن] هنگامی که او و همه اهلش را نجات دادیم، 134

مگر پیرزنی را که در میان باقی ماندگان [در شهر] بود. 135

سپس دیگران را هلاک کردم، 136

و شما همواره صبحگاهان [در مسیر سفرهایتان از کنار ویرانه‌های شهر] آنان گذر می‌کنید، 137

و نیز شبانگاهان، آیا تعقل نمی‌کنید؟ 138

و یونس از پیامبران بود. 139

[یاد کن] هنگامی که به سوی آن کشتی پر [از جمعیت و بار] گریخت، 140

و با سرنشینان کشتی قرعه انداخت [و قرعه به نامش افتاد] و از مغلوب شدگان شد [و او را به دریا انداختند]. 141

پس آن ماهی بزرگ او را بلعید، در حالی که سزاوار سرزنش بود. 142

[و در شکم ماهی به تسبیح خدا مشغول شد که] اگر از تسبیح‌کنندگان نبود، 143

بی تردید تا روزی که مردم برانگیخته می‌شوند در شکم ماهی می‌ماند. 144

پس او را در حالی که بیمار بود به زمینی خشک و بی‌گیاه افکندیم. 145

و بر او گیاهی از نوعی کدو رویاندم، 146

و او را به سوی [قومی] یکصد هزار نفر [ی] یا بیشتر فرستادیم. 147

آن قوم ایمان آوردند در نتیجه آنان را تا پایان عمرشان [از نعمت‌ها و مواهب خود] بهره‌مند کردیم. 148

[مشركان سبك مغز می گویند: فرشتگان، دختران خداوند] از آنان بپرس که آیا دختران برای پروردگار تو هستند و پسران برای ایشان؟! 149

یا اینکه ما فرشتگان را دختر آفریدیم و آنان شاهد بودند؟! 150

آگاه باش! که آنان از بافته های دروغ خود

ترجمه قرآن کریم، ص: 457

می گویند 151

که خدا فرزند آورده! و بی تردید آنان دروغگویند. 152

آیا دختران را بر پسران ترجیح داده است؟ 153

شما را چه شده، چگونه حکم می کنید؟ 154

آیا متذکر [حقایق] نمی شوید؟ 155

یا شما [بر این ادعای خود] دلیل روشنی دارید؟ 156

پس اگر راستگویند، کتابتان را [که این سخنان را با تکیه بر آن می گویند، به میان] آورید. 157

میان خدا و جن، نسب و خویشی قرار دادند، در صورتی که جنیان به خوبی می دانند که [روز قیامت برای حساب و پاداش] احضار خواهند شد. 158

خدا از آنچه او را به آن توصیف می کنند منزّه است.

159

مگر بندگان خالص شده خدا [که او را به آنچه توصیف می کنند شایسته مقام قدس اوست]. 160

و بی تردید شما و آنچه را می پرستید، 161

نمی‌توانید [مردم را] بر ضد خدا گمراه کنید. 162

مگر کسانی را که [به اختیار خود به خاطر پذیرفتن وسوسه و اغواگری شما] به دوزخ درآیند، 163

و هیچ يك از ما فرشتگان نیست مگر اینکه برای او مقامی معین است. 164

و همانا ما [برای اجرای فرمان خدا] صف بستگانیم. 165

و ما خود تسبیح‌کنندگانیم. 166

و مشرکان [پیش از بعثت پیامبر] قاطعانه می‌گفتند: 167

اگر نزد ما کتابی چون کتاب‌های آسمانی پیامبران پیشین بود، 168

بی‌تردید از بندگان خالص شده خدا می‌شدیم. 169

ولی [هنگامی که قرآن را برای هدایت آنان نازل کردیم] به آن کافر شدند و به زودی [و وبال کفرشان را] خواهند دانست. 170

و وعده قطعی ما درباره بندگان به رسالت فرستاده شده، از پیش ثابت گشته است، 171

که بی‌تردید آنان [در همه زمینه‌ها] یاری شدگانند، 172

و مسلماً سپاه ما پیروزند. 173

پس تا مدتی از آنان روی بگردان. 174

و آنان را بنگر که به زودی [و وبال گناهانشان را] خواهند دید. 175

آیا شتاب در آمدن عذاب ما را می‌خواهند؟! 176

هنگامی که [عذاب ما] به آستانه خانه‌هایشان فرود آید، بیم داده شدگان روزگار بدی خواهند داشت، 177

و تا مدتی از آنان روی بگردان، 178

و [آنان را] بنگر که به زودی [و زر و وبال گناهانشان را] خواهند دید. 179

پروردگارت که دارای عزت است از آنچه او را به آن توصیف می کنند منزّه است. 180

و سلام بر پیامبران 181

و همه ستایش ها ویژه خداست که پروردگار جهانیان است. 182

ترجمه قرآن کریم، ص: 458

سوره ص

38- مکی 88 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ص، سوگند به قرآن که مشتمل بر ذکر [حقایق، معارف، مطالب اخلاقی و اجتماعی و احکام حلال و حرام] است. 1

[اینکه قرآن را نمی پذیرند، برای این نیست که زمینه ای برای پذیرش آن وجود ندارد] بلکه کافران [غرق] در تکبر [و سرکشی و عداوت] و دشمنی اند. 2

چه بسیار اقوامی که پیش از آنان هلاک کردیم که [وقت نزول عذاب] فریاد کمک خواهی سر دادند، در حالی که وقت گریز و یافتن پناه گاه نبود؛ 3

و از اینکه بیم دهنده ای از جنس خودشان به سوی آنان آمده است تعجب کردند، و کافران گفتند: این جادوگری بسیار دروغ گوست. 4

و گفتند: آیا [محمد 9] معبودان [گوناگون] را معبودی یگانه قرار داده است؟ به راستی [که منحصر کردن معبودان در يك معبود] چیزی بسیار شگفت است. 5

سران و اشرافشان روان شدند [و فریاد برداشتند] که بروید و بر پرستش و نگهداری معبودانتان ایستادگی کنید زیرا از این دعوت [به سوی خدای یگانه] ریاست و آقایی اراده شده است. 6

ما این [پرستش معبود یگانه] را در آخرین آیین [که پدرانمان بر آن بودند] نشنیده‌ایم؛ این جز دروغی ساخته شده نیست. 7

آیا از میان ما [که دارای ثروت فراوان و مقام و قدرتیم] قرآن، فقط بر او [که فقری یتیم بیش نیست] نازل شده است؟! [نه، قرآن دروغی ساخته شده نیست] بلکه اینان درباره قرآن من در شك هستند، نه! هنوز عذاب را نچشیده‌اند [تا از بیماری شك درآیند و به حقیقت آن اقرار کنند و زبان از گستاخی و جسارت ببندند]. 8

مگر خزانه‌های رحمت پروردگار توانای شکست‌ناپذیر و بخشنده‌ات نزد آنان است [که منصب نبوت را به هر کس که دلشان خواست ببخشند؟] 9

یا مگر مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آنهاست، در اختیار آنان است؟ [اگر چنین است] پس [بیایند] از نردبان‌ها [ی رساننده به این مالکیت و فرمانروایی] بالا روند [و امور را به دست گیرند و مانع نزول وحی بر محمد 9 شوند و خود به هر کس که بخواهند وحی کنند]. 10

اینان لشکری ناچیز و اندک [از احزاب کفر و شرك] اند که در آنجا [که میدان جنگ بدر است] شکست خوردنی هستند. 11

پیش از اینان نیز قوم نوح و عاد و فرعون که از تمام ابزار حاکمیت برخوردار بود [پیامبران را] انکار کردند؛ 12

و نیز قوم ثمود و قوم لوط و اصحاب ایکه همان احزاب کفر و شرك‌اند، 13

که هر يك از اینان پیامبران را انکار کردند، نهایتاً عقوبت [من بر آنان] تحقق یافت 14

اینان [که تو را انکار

ترجمه قرآن کریم، ص: 459

می‌کنند] جز يك فریاد مرگبار را که هیچ تأخیری در آن نیست، انتظار نمی‌کشند، 15

[اینان از روی مسخره] گفتند: ای پروردگار ما پیش از روز حساب، هر چه زودتر سهم ما را از عذاب به ما بده. 16

بر آنچه می گویند شکبیا باش، و بنده ما داود را که دارنده قدرت [در دانش و حکومت] بود یاد کن. او بسیار رجوع کننده به حق و به شدت متوجه خدا بود.

17

همانا ما کوهها را مسخر کردیم که با او در شبان گاه و هنگام برآمدن آفتاب تسبیح می گفتند، 18

و پرندگان را [نیز] به طور دسته جمعی [رام کردیم که با او تسبیح می گفتند]، و همه بسیار رجوع کننده به حق و به شدت متوجه خدا بودند، 19

و حکومتش را استوار ساختیم و به او حکمت و منصب داوری عطا کردیم، 20

آیا خبر مهم آن دادخواهان هنگامی که از دیوار بلند نمازخانه او بالا رفتند به تو رسیده است؟ 21

زمانی که [به طور ناگهانی] بر داود وارد شدند، و او از آنان هراسان شد، گفتند: نترس [ما] دو گروه دادخواه و شاکی هستیم که یکی از ما بر دیگری ستم کرده است؛ بنابراین میان ما به حق داوری کن و [در داوریت] ستم روا مدار، و ما را به راه راست راهنمایی کن. 22

این برادر من است، نود و نه میش دارد و من يك میش دارم، گفته: این یکی را هم به من واگذار. و در گفتگو مرا مغلوب ساخت. 23

گفت: یقیناً او با درخواست افزودن میش تو به میش های خود بر تو ستم روا داشته است، و قطعاً بسیاری از معاشران و شریکان به یکدیگر ستم می کنند، به جز کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند و اینان اندك اند. داود دانست که ما او را [در این حادثه] آزموده ایم، در نتیجه از پروردگارش درخواست آمرزش کرد و بی درنگ به حالت خضوع به رو در افتاد و به خدا بازگشت. 24

و ما او را در این [داوری] آموختیم، بی تردید او نزد ما منزلتی بلند و سرانجامی نیکو دارد. 25

[گفتیم:]

ترجمه قرآن کریم، ص: 460

ای داود! همانا تو را در زمین جانشین [و نماینده خود] قرار دادیم؛ پس میان مردم به حق داوری کن و از خواسته‌های نامشروع پیروی مکن که تو را از راه خدا منحرف می‌کند. بی‌تردید کسانی که از راه خدا منحرف می‌شوند، چون روز حساب را فراموش کرده‌اند، عذابی سخت دارند. 26

ما آسمان و زمین و آنچه را که میان آنهاست، بیهوده نیافریده‌ایم، این پندار کافران است، پس وای بر کافران از آتش دوزخ. 27

آیا کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند مانند مفسدان در زمین قرار می‌دهیم یا پرهیزکاران را چون بدکاران؟! 28

این کتاب پیرکتی است که آن را بر تو نازل کرده‌ایم تا آیاتش را تدبیر کنند و خردمندان متذکر شوند. 29

سلیمان را به داود بخشیدیم، چه نیکو بنده‌ای بود به راستی او بسیار رجوع کننده به حق و به شدت متوجه خدا بود. 30

[یاد کن] هنگامی که در پایان روز اسب‌های چابک و تیزرو بر او عرضه کردند. 31

پس گفت:

من شدت دوستی اسبان تیزرو را به فرمان پروردگارم و به یاد او انتخاب کردم [زیرا می‌خواهم از آنان در جهاد با دشمن استفاده کنم] و همواره به آنها نظر می‌کردم تا از دیده‌اش پنهان شدند. 32

[اسب‌ها چنان توجه او را جلب کرده بودند که گفت:] آنها را به من بازگردانید. پس [برای نوازش آنها] به دست کشیدن به ساق‌ها و گردن‌های آنها پرداخت؛ 33

به راستی سلیمان را [درباره فرزندش] آزمودیم، و [آزمون این بود که] بر تختش جسدی [بی‌جان از فرزندش] افکندیم [فرزندی که سلیمان به زنده بودن او بسیار امید داشت]، آن گاه به درگاه خدا رجوع کرد [و همه امورش را به خدا واگذاشت]. 34

گفت: ای پروردگار من مرا بیمارز و حکومتی به من ببخش که بعد از من سزاوار هیچ کس نباشد؛ یقیناً تو بسیار بخشنده‌ای. 35

با اجابت دعای او باد را برای او مستخر کردیم که به فرمان او هر جا که می‌خواست آرام روان می‌شد. 36

و هر بنا و غواصی از شیاطین را [مستخر او نمودیم]، 37

و دیگر شیاطین را که با غل و زنجیر به هم بسته بودند [در سلطه او درآوردیم تا نتوانند در حکومت او فتنه و آشوب برپا کنند]. 38

[و به او گفتیم:] این عطای بی‌حساب ماست، [به هر کس خواهی] بی‌حساب ببخش و [از هر کس خواهی] دریغ کن. 39

بی‌تردید او نزد ما منزلتی بلند و سرانجامی نیکو دارد. 40

و بنده ما ایوب را یاد کن، هنگامی که

ترجمه قرآن کریم، ص: 461

پروردگارش را ندا داد که شیطان [به سبب رنج و شکنجه‌ای که دچارش هستم] مرا سرزنش و شتمات می‌کند [تا از رحمت تو دلسردم کند]. 41

[به او گفتیم:] با پایت به زمین بکوب، این آبی است برای شستو، آبی سرد و آشامیدنی. 42

و خانواده‌اش را [که در حادثه‌ها از دستش رفته بودند] و ماندشان را همراه با آنان به او بخشیدیم تا رحمتی از سوی ما و تذکری برای خردمندان باشد. 43

و [به او گفتیم:]

چون سوگند خورده‌ای که همسرت را برای اینکه تو را در امور معنوی ناراحت کرده بود، صد تازیانه بزنی [با دست بسته‌ای ترکه خشک برگیر و همسرت را با آن بزنی، و سوگندت را مشکن. بی‌تردید ما او را شکیبایافتیم. نیکو بنده‌ای بود! یقیناً بسیار رجوع‌کننده به حق و به شدت متوجه خدا بود. 44

و بندگان ما ابراهیم و اسحاق و یعقوب را یاد کن که دارای قدرت و بصیرت بودند. 45

ما آنان را به خاطر بسیار یاد کردن از سرای آخرت با اخلاصی ویژه خالص ساختیم. 46

به یقین آنان در پیشگاه ما از برگزیدگان و نیکان‌اند. 47

و اسماعیل والیسع وذوالکفل را یاد کن همه از نیکان‌اند.

48

این [سرگذشت‌های سازنده] مایه عبرت و پند است؛ و بی‌تردید برای پرهیزکاران بازگشت‌گاه نیکویی خواهد بود. 49

[آن بازگشت‌گاه] بهشت‌های جاویدانی است که دره‌ایش را به روی آنان گشوده‌اند، 50

در حالی که در آنجا بر تخت‌ها تکیه می‌زنند و میوه‌های فراوان و نوشیدنی مورد دلخواهشان را در آنجا می‌طلبند، 51

و نزد آنان زنانی است که فقط به شوهرانشان عشق می‌ورزند، و با شوهرانشان هم سن و سال‌اند. 52

[به آنان گویند:] این است آنچه شما را برای روز حساب وعده می‌دادند. 53

این [نعمت‌های عالم آخرت] بی‌تردید عطای ماست که برای آن پایانی نیست. 54

این [همه برای پرهیزکاران است]، و مسلماً برای سرکشان، بدترین بازگشت‌گاه خواهد بود. 55

دوزخ که در آن وارد می‌شوند و چه بد آرامگاهی است! 56

این آب جوشان و مایع چرکین متعفن است که باید آن را بچشند، 57

و [جز اینها] عذاب‌های دیگری مانند آن دارند. 58

[چون پیشوایان کفر به دوزخ درآیند، و پیروانشان را نیز راهی دوزخ کنند ندا رسد:] این گروهی [از پیروان شما] هستند که

با فشار و زور با شما وارد دوزخ می‌شوند. [پیشوایان کفر در پاسخ ندا دهنده گویند:] خوش‌آمد و گشایشی بر آنان [که

پیروان ما بودند] مباد، بی‌تردید آنان به آتش خواهند سوخت. 59

[پیروان به پیشوایان] گویند: بلکه بر شما خوش آمد و گشایشی مباد، شما این عذاب را از پیش برای ما فراهم کردید، و چه بد قرارگاهی است. 60

می گویند: ای پروردگار ما هر کس

ترجمه قرآن کریم، ص: 462

این عذاب را از پیش برای ما فراهم آورده است، برای او در آتش عذابی دو چندان بیفزاید. 61

می گویند: ما را چه شده که [مردان مؤمن و شایسته] ای که از اشرارشان می شمردیم نمی بینیم. 62

آیا ما آنان را به ناحق به مسخره گرفتیم [و اکنون در بهشت جای دارند] یا [در دوزخ اند و] دیدگان ما به آنان نمی افتند؟! 63

این گفتگوی خصمانه اهل آتش حتمی و واقع شدنی است. 64

بگو: من فقط بیم دهنده ام، و هیچ معبودی جز خدای یگانه قهار نیست. 65

پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه میان آنهاست، توانای شکست ناپذیر و بسیار آمرزنده است. 66

بگو: این [قرآن من] خبری بزرگ است، 67

که شما از آن روی می گردانید. 68

من از ملاء اعلی هنگامی که [درباره آفرینش آدم] گفتگو می کردند هیچ خبری ندارم. 69

به من وحی نمی شود جز برای اینکه بیم دهنده ای آشکارم. 70

[یاد کن] هنگامی که پروردگارت به فرشتگان گفت:

همانا من بشری از گل خواهم آفرید. 71

پس زمانی که اندامش را درست و معتدل نمودم و از روح خود در او دمیدم، برای او سجده کنید. 72

پس فرشتگان همه با هم سجده کردند؛ 73

مگر ابلیس که تکبر ورزید و از کافران شد. 74

[خدا] فرمود: ای ابلیس! تو را چه چیزی از سجده کردن بر آنچه که با دستان قدرت خود آفریدم بازداشت؟ آیا تکبر کردی یا از بلند مرتبه گانی؟ 75

گفت:

من از او بترسم، مرا از آتش آفریدی و او را از گل ساختی. 76

[خدا] گفت: از آن [جایگاه] بیرون رو که بی تردید تو رانده شده‌ای؛ 77

و حتماً لعنت من تا روز قیامت بر تو باد. 78

گفت: ای پروردگار من مرا تا روزی که مردم برانگیخته می‌شوند، مهلت ده. 79

[خدا] گفت: تو از مهلت یافتگانی، 80

تا زمانی معین

ترجمه قرآن کریم، ص: 463

و معلوم. 81

گفت: به عزت سوگند همه آنان را گمراه می‌کنم، 82

مگر بندگان خالص شده‌ات را. 83

[خدا] گفت: سوگند به حق فقط حق را می‌گویم 84

که بی تردید دوزخ را از تو و آنان که از تو پیروی کنند، از همگی پر خواهم کرد 85

بگو: من برای ابلاغ دین هیچ پاداشی از شما نمی‌خواهم و از کسانی که چیزی را از نزد خود می‌سازند [و ادعای باطل می‌کنند] نیستم. 86

[قرآنی که بر شما می‌خوانم] جز مایه تذکر و پند برای جهانیان نیست. 87

و بی‌تردید پس از مدتی خبر [صدق حقایق و ظهور عینی آیات و وعده‌های] آن را خواهید دانست. 88

سوره زمر

39- مکی 75 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

[این] کتاب نازل شده از سوی خدای توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 1

بی‌تردید ما این کتاب را به حقّ به سوی تو نازل کردیم، پس خدا را در حالی که اعتقاد و ایمان را برای او [از هرگونه شرکی] خالص می‌کنی پرست. 2

آگاه باشید! که دین خالص ویژه خداست، و آنان که به جای خدا معبودانی برگزیده‌اند [و می‌گویند:] ما این معبودان را جز برای اینکه ما را هر چه بیشتر به خدا نزدیک کنند نمی‌پرستیم. یقیناً خدا میان آنان [و مؤمنان] درباره آنچه که اختلاف می‌کنند [و آن آیین توحید و شرك است] داوری خواهد کرد؛ قطعاً خدا آن کس را که دروغگو و بسیار ناسپاس است، هدایت نمی‌کند. 3

اگر [بر فرض محال] خدا می‌خواست برای خود فرزندی بگیرد، همانا از میان آفریده‌هایش آنچه را خودش می‌خواست برمی‌گزید [نه اینکه شما برای او انتخاب کنید]؛ منزّه است [از آنکه برای او فرزندی باشد] اوست خدای یگانه و قهار.

4

آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید. شب را به روز، و روز را به شب درمی‌پیچد، و خورشید و ماه را [برای بندگانش] مسخّر کرد. هر کدام تا سرآمدی

معین روانند. آگاه باشید! او توانای شکست‌ناپذیر و بسیار آمرزنده است. 5

شما را از يك تن آفرید، سپس همسرش را از او پدید آورد، و از چهارپایان [شتر و گاو و گوسفند و بز به اعتبار يك نر و يك ماده] هشت زوج آفرید، شما را در شکم‌های مادرانتان آفرینشی پس از آفرینشی دیگر در میان تاریکی‌های سه گانه [شکم و رحم و مشیمه] به وجود آورد. این است خدا پروردگار شما که فرمانروایی [مطلق بر همه هستی] ویژه اوست، معبودی جز او نیست، پس چگونه شما را از حق باز می‌گردانند؟ 6

اگر کافر شوید [زیانی به خدا نمی‌رسانید؛ زیرا] خدا از شما بی‌نیاز است، و کفر را برای بندگانش نمی‌پسندد؛ و اگر سپاس‌گزاری کنید، آن را برای شما می‌پسندد. و هیچ سنگین‌باری، بار [گناه] دیگری را بر نمی‌دارد. سپس بازگشت شما به سوی پروردگارتان خواهد بود، و شما را به آنچه انجام می‌دادید، آگاه خواهد کرد؛ زیرا او به نیت و اسرار سینه‌ها داناست. 7

چون به انسان آسیبی رسد، پروردگارش را در حال بازگشت به سوی او [برای برطرف شدن آسیب] می‌خواند، سپس چون او را [برای رهایی از آن آسیب] نعمتی از جانب خود عطا کند، آن آسیب را که پیش‌تر برای برطرف شدنش دعا می‌کرد، فراموش می‌کند و دوباره برای خدا همتیایی قرار می‌دهد تا [مردم را] از راه خدا گمراه کند. بگو: اندک زمانی از کفر خود برخوردار باش، بی‌تردید تو از اهل آتشی. 8

[آیا چنین انسان کفران‌کننده‌ای بهتر است] یا کسی که در ساعات شب به سجده و قیام و عبادتی خالصانه مشغول است، از آخرت می‌ترسد و به رحمت پروردگارش امید دارد؟ بگو: آیا کسانی که معرفت دارند و کسانی که بی‌بهره از معرفت‌اند، یکسانند؟ فقط خردمندان متذکر می‌شوند. 9

بگو: ای بندگان مؤمنم! از پروردگارتان پروا کنید.

برای کسانی که در این دنیا اعمال شایسته انجام داده‌اند، پاداش نیکی است و زمین خدا گسترده است [بر شماست از سرزمینی که دچار تنگنای دینی هستید به سرزمینی دیگر مهاجرت کنید]. فقط شکیبایان پاداششان را کامل

ترجمه قرآن کریم، ص: 465

و بدون حساب دریافت خواهند کرد. 10

بگو: من مأمورم خدا را در حالی که ایمان و عبادت را برای او [از هر گونه شرکی] خالص می‌کنم بپرستم. 11

و مأمورم که [در این آیین از] نخستین تسلیم شدگان [به فرمان‌ها و احکام] او باشم. 12

بگو: اگر پروردگارم را نافرمانی کنم از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم. 13

بگو: فقط خدا را در حالی که ایمان و عبادتم را برای او [از هر گونه شرکی] خالص می‌کنم می‌پرستم. 14

پس شما هم آنچه را می‌خواهید، به جای او بپرستید. بگو: بی‌تردید زیانکاران [واقعی] کسانی هستند که روز قیامت [ببینند] سرمایه وجود خود و کسانشان را تباه کرده‌اند؛ آگاه باشید! که آن همان زیان آشکار است. 15

برای آنان از بالای سرشان و از زیر پایشان سایان‌هایی از آتش است، این عذابی است که خدا بندگان را به آن بیم می‌دهد. ای بندگان! از من پروا کنید 16

کسانی که از پرستیدن طاغوت [یعنی بت‌ها، اربابان کفر و شیطان‌های سرکش] دوری کردند و به سوی خدا بازگشتند، بر آنان مژده باد؛ پس به بندگان مژده ده. 17

آنان که سخن را می‌شنوند و از بهترینش پیروی می‌کنند، اینان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده، و یقیناً خردمندند. 18

آیا کسی که فرمان عذاب بر او ثابت شده [راه‌گزینی از آن دارد؟] آیا کسی را که در آتش است، تو نجات می‌دهی؟ 19

ولی کسانی که از پروردگارشان پروا داشتند، برای آنان غرفه‌هایی است که از فراز آنها غرفه‌هایی دیگر بنا شده و از زیر آنها نهرها جاری است.

خدا این وعده را داده است؛ خدا خلف وعده نمی‌کند. 20

آیا ندانسته‌ای که خدا از آسمان آبی نازل کرد، پس آن را به صورت چشمه‌هایی در زمین درآورد، آن گاه به وسیله آن زراعتی را که رنگ‌هایش گوناگون است، بیرون می‌آورد، سپس [آن زراعت] خشک می‌شود، در نتیجه آن را به رنگ زرد بینی، پس آن را ریز

ریز و در هم شکسته می‌کند؛ بی‌تردید در این [دگرگونی‌ها] برای خردمندان هشدار و عبرتی است. 21

آیا کسی که خدا سینه‌اش را برای [پذیرفتن] اسلام گشاده است، و بهره‌مند از نوری از سوی پروردگار خویش است [مانند کسی است که سینه‌اش از پذیرفتن اسلام تنگ است؟] پس وای بر سنگدلان در برابر ذکر خدا [که اسلام و فرهنگ ملکوتی اوست]، اینان در گمراهی آشکار هستند. 22

خدا نیکوترین سخن را نازل کرد، کتابی که [آیاتش در نظم، زیبایی، فصاحت، بلاغت و عمق محتوا] شبیه یکدیگر است، مشتمل بر داستان‌های پندآموز [و امر، نهی، وعده، وعید، حلال و حرام] است؛ از شنیدن آیاتش پوست کسانی که از پروردگارشان می‌هراسند به هم جمع می‌شود، آن‌گاه پوستشان و دلشان به یاد خدا نرم می‌گردد و آرامش می‌یابد. این هدایت خداست که هر که را بخواهد به آن راهنمایی می‌کند؛ و هر که را خدا [به کیفر کفر و عنادش] گمراه کند، او را هیچ هدایت‌کننده‌ای نخواهد بود. 23

آیا کسی که روز قیامت [به خاطر بسته بودن دست‌هایش می‌کوشد که] با صورت خود گزند عذاب را دفع کند [مانند کسی است که این از عذاب است؟] به ستمکاران گویند:

آنچه را همواره مرتکب می‌شدید بچشید. 24

کسانی [هم] که پیش از آنان بودند [آیات خدا را] تکذیب کردند، نهایتاً از آنجا که گمان نمی‌کردند، عذاب به سویشان آمد. 25

پس خدا در زندگی دنیا خواری و رسوایی را به آنان چشاند؛ و اگر معرفت داشتند [توجه می‌کردند که] عذاب آخرت بزرگ‌تر است. 26

ما برای مردم در این قرآن از هر گونه مثل و سرگذشت عبرت‌آموزی بیان کرده‌ایم، باشد که متذکر شوند. 27

قرآنی است گویا و روشن بدون هر گونه انحراف و کژی، برای اینکه [در سایه تعالیمش از شرک، عصیان و فساد] بپرهیزند.

28

خدا [برای فهماندن حقیقت توحید و شرک] مثلی زده است: مردی را که اربابانی ناسازگار و بداخلاق در [مالکیت] او شریک‌اند، و مردی که فقط برده یک مالک است، آیا این دو برده از جهت فرمان گرفتن و فرمان بردن با هم یکسانند؟

[موحدان که بنده خدای یکتا هستند، دارای زندگی منظم و پاك و آخرتی آبادند، و مشركان كه فرمان بران اربابان گوناگونند، دارای زندگی پریشان و آخرتی خراب‌اند.] همه ستایش‌ها ویژه خداست. بلکه بیشترشان [به آثار و منافع بندگی خدا] آگاهی ندارند. 29

بی‌تردید نهایت کار تو مردن و نهایت کار ایشان هم مردن است. 30

سپس شما روز قیامت نزد پروردگارتان [در امر دین] مجادله خواهید کرد [که ما موحدان در دنیا حَقَّانیت توحید را ثابت کردیم و بطلان

ترجمه قرآن کریم، ص: 467

بت‌پرستی را روشن نمودیم، ولی کبر شما مانع از هدایت شما شد.] 31

بنابر این چه کسی ستمکارتر است از آنکه بر خدا دروغ بدد و چون گفتار صادقانه به سوی او آمد، تکذیب کند؟ آیا دوزخ جایگاهی برای کافران نیست؟ 32

و آنکه گفتار صادقانه آورد و کسانی که آن را باور کردند، هم آنان‌اند که پرهیزکارند. 33

برای آنان نزد پروردگارشان آنچه بخواهند فراهم است؛ این است پاداش نیکوکاران؛ 34

تا خدا [به رحمتش] زشت‌ترین اعمالی که انجام دادند از آنان محو کند، و آنان را بر پایه بهترین عملی که همواره انجام می‌دادند پاداش دهد. 35

آیا خدا برای بنده‌اش [در همه امور] بس نیست؟ و مشركان [به پندار خود] تو را از غیر خدا می‌ترسانند و هر که را خدا به کیفر [کفر و عناد]ش گمراه کند، او را هیچ هدایت‌کننده‌ای نخواهد بود؛ 36

و هر که را خدا هدایت کند، او را هیچ گمراه‌کننده‌ای نخواهد بود. آیا خدا توانای شکست‌ناپذیر و صاحب انتقام نیست؟ 37

اگر از آنان پرسى چه كسى آسمان‌ها و زمین را آفرید؟

بی‌تردید می‌گویند: خدا. بگو: پس مرا درباره معبودانی که به جای خدا می‌پرستید خبر دهید، که اگر خدا آسیبی را برای من بخواهد، آیا آنها می‌توانند آسیب او را از من برطرف کنند؟ یا اگر رحمتی را برای من بخواهد، آیا می‌توانند رحمتش را باز دارند؟ بگو: خدا مرا بس است. توکل کنندگان فقط بر او توکل می‌کنند. 38

بگو: ای قوم من! شما بر همین حالت کفر و عنادی که هستید عمل کنید، من نیز [بر پایه ایمان و اخلاص] عمل می‌کنم، سپس خواهید دانست، 39

که چه کسی را [در دنیا] عذابی خوار کننده بیاید، و [در آخرت هم] عذابی جاودانه بر او فرود

ترجمه قرآن کریم، ص: 468

آید. 40

ما این کتاب را برای [هدایت] مردم بر اساس حقّ بر تو نازل کرده‌ایم؛ پس هر که هدایت یافت، به سود خود هدایت یافته و هر که گمراه شد، فقط به زیان خود گمراه می‌شود؛ و تو بر آنان کارساز نیستی، 41

و خداست که روح [مردم] را هنگام مرگشان به طور کامل می‌گیرد، و روحی را که [صاحبش] نموده است نیز به هنگام خوابش [می‌گیرد]، پس روح کسی که مرگ را بر او حکم کرده نگه می‌دارد، [و به بدن باز نمی‌گرداند] و دیگر روح را تا سرآمدی معین باز می‌فرستد؛ مسلماً در این [واقعیت] برای مردمی که می‌اندیشند، نشانه‌هایی [بر قدرت خدا] ست. 42

[نه اینکه بی‌خبران، درباره قدرت خدا نمی‌اندیشند] بلکه به جای خدا [از بتان] شفیعانی برای خود گرفته‌اند. بگو: آیا [از آنها شفاعت می‌خواهید] هر چند مالک چیزی [و اختیاردار شفاعتی] نباشند و اهل عقل نباشند [و پرستندگان خود را شناسند؟] 43

بگو: شفاعت، یکسره ویژه خداست، فرمانروایی آسمان‌ها و زمین در سیطره اوست، سپس شما را به سوی او بازمی‌گردانند؛ 44

هنگامی که خدا به یگانگی یاد می‌شود [و نامی از معبودانشان به میان نمی‌آید] دل‌های کسانی که به آخرت ایمان ندارند، نفرت پیدا می‌کند و چون یادی از معبودان دیگر به میان می‌آید، ناگاه مسرور و شاد می‌شوند!! 45

[وقتی از ایمان آوردنشان ناامید شدی] بگو: خدایا! ای آفریننده آسمانها و زمین! [ای] دانای نُهان و آشکار! تو خود در میان بندگان بر سر آنچه [از عقاید و عبادات] اختلاف می کردند، داوری خواهی کرد؛ 46

اگر برای کسانی که [به آیات خدا] ستم ورزیده اند، همه آنچه در زمین است و ماندش با آن باشد، بی تردید حاضرند آن را برای رهایی خود از عذاب سخت روز قیامت عوض دهند، و از سوی خدا آنچه را که [از عذاب های گوناگون] نمی پنداشتند،

ترجمه قرآن کریم، ص: 469

آشکار می شود. 47

و زشتی های آنچه را که مرتکب شده اند برای آنان پدیدار می گردد، و آنچه [از عذاب های] که مسخره می کردند، آنان را احاطه خواهد کرد. 48

چون انسان را آسیبی رسد، ما را [برای برطرف کردنش] بخواند، سپس هنگامی که [برای برطرف شدن آسیب] از سوی خود نعمتی به او می دهیم، می گوید: فقط آن را بر پایه دانش و کاردانی خود یافته ام! [چنین نیست که می پندارد] بلکه آن نعمت آزمایشی است [که آیا به خاطر آن سپاس گزاری می کند یا به طغیان برمی خیزد؟] ولی بیشتر آنان [به این واقعیت] آگاهی ندارند. 49

همین [سخن باطل] را کسانی که پیش از آنان بودند گفتند، ولی آنچه را [از مقام و ثروت همواره] به دست می آوردند، عذاب و هلاکت را از آنان برطرف نکرد.

50

پس عذاب های آنچه را مرتکب شدند به آنان رسید، و کسانی از این [مردم مکه] که [به آیات ما] ستم ورزیدند، به زودی عذاب های آنچه را که مرتکب شدند به آنان خواهد رسید؛ و آنان عاجزکننده ما نیستند [تا بتوانند از دسترس قدرت ما بیرون روند]. 51

آیا ندانسته اند که خدا رزق را برای هر که بخواهد وسعت می دهد یا تنگ می گیرد؟ بی تردید در این [اندازه گیری] برای مردمی که ایمان دارند، نشانه هایی [از حکمت و مصلحت خواهی خدا] ست. 52

بگو:

ای بندگان من که [با ارتکاب گناه] بر خود زیاده روی کردید! از رحمت خدا نومید نشوید، یقیناً خدا همه گناهان را می‌آمرزد؛ زیرا او بسیار آمرزنده و مهربان است؛ 53

و به سوی پروردگارتان بازگردید و تسلیم [فرمان‌ها و احکام] او شوید، پیش از آنکه شما را عذاب آید آن گاه یاری نشوید. 54

و از نیکوترین چیزی که از طرف پروردگارتان به سوی شما نازل شده است پیروی کنید، پیش از آنکه ناگهان و در حالی که بی‌خبرید، عذاب به شما رسد؛ 55

تا مبادا کسی بگوید:

ترجمه قرآن کریم، ص: 470

دریغ و افسوس بر اهل‌کاری و تقصیری که درباره خدا کردم، و بی‌تردید [نسبت به احکام الهی و آیات ربّانی] از مسخره کنندگان بودم. 56

یا بگوید: اگر خدا هدایت‌م می‌کرد، بی‌تردید از پرهیزکاران بودم، 57

یا چون عذاب را ببیند، بگوید: ای کاش مرا [به دنیا] بازگشتی بود تا از نیکوکاران می‌شدم. 58

[ولی به او می‌گویم: آری، آیاتم به سوی تو آمد، پس تو آنها را انکار کردی و [از پذیرفتنش] تکبر ورزیدی، و [نسبت به آن] از کافران بودی، 59

روز قیامت کسانی را که بر خدا دروغ بستند می‌بینی که صورت‌هایشان سیاه است؛ آیا در دوزخ جایگاهی برای متکبران نیست؟ ا 60

و خدا کسانی را که پرهیزکاری پیشه کردند، به سبب اعمالی که مایه رستگاری‌شان بود نجات می‌دهد، عذاب به آنان نمی‌رسد، و اندوهگین هم نمی‌شوند. 61

خدا آفریننده هر چیزی است و او بر هر چیزی کارساز است. 62

کلیدهای آسمانها و زمین در مالکیت اوست، و کسانی که به آیات خدا کفر ورزیدند، هم آنان زیانکارند. 63

بگو: ای نادانان! آیا به من فرمان می‌دهید که غیر خدا را پرستم؟! 64

بی‌تردید به تو و به کسانی که پیش از تو بوده‌اند، وحی شده است که اگر مشرک شوی، همه اعمال تباه و بی‌اثر می‌شود و از زیانکاران خواهی بود. 65

بلکه فقط خدا را پرست و از سپاس گزاران باش. 66

و خدا را آن‌گونه که سزاوار اوست نشناختند، در حالی که زمین در روز قیامت یکسره در قبضه قدرت اوست، و آسمانها هم درهم پیچیده

ترجمه قرآن کریم، ص: 471

به دست اوست؛ منزّه و برتر است از آنچه با او شریک می‌گیرند. 67

و در صور دمیده می‌شود، پس هر که در آسمانها و زمین است می‌میرد، مگر کسی را که خدا بخواهد، آن‌گاه بار دیگر در صور دمیده می‌شود، ناگاه همه آنان بر پای ایستاده [مات و مبهوت به هر سو] نظر می‌کنند [که سرانجام کارشان چه خواهد شد!] 68

و زمین به نور پروردگارش روشن می‌شود، و کتاب [اعمال] را می‌نهند، و پیامبران و گواهان را بیاورند و میانشان به حق داوری شود، و آنان مورد ستم قرار نمی‌گیرند؛ 69

و به هر کسی آنچه را انجام داده است، به طور کامل داده شود و او به کارهایی که انجام می‌دهند، داناتر است. 70

و کافران گروه‌گروه به دوزخ رانده می‌شوند، چون به دوزخ رسند درهائش گشوده شود و نگهبانانش به آنان گویند: آیا پیامبرانی از جنس خودتان به سویتان نیامدند که آیات پروردگارتان را بر شما بخوانند و شما را به دیدار این روزتان بیم دهند؟

گویند: آری، [آمدند] ولی فرمان عذاب بر کافران ثابت شده است. 71

[به آنان] گویند: از درهای دوزخ درآید در حالی که در آن جاودانه‌اید؛ پس جایگاه متکبران بد جایگاهی است؛ 72

ولی کسانی که از پروردگارشان پروا کردند آنان را گروه گروه به بهشت می‌برند، چون به آن رسند در حالی که درهائش از پیش گشوده شده است، نگهبانانش به آنان گویند: سلام بر شما، پاکیزه و نیکو شدید، پس وارد آن شوید که [در آن] جاودانه‌اید. 73

می‌گویند: همه ستایش‌ها ویژه خداست که درباره ما به وعده‌اش وفا کرد، و زمین [بهشت] را به ما میراث داد که هر جای از بهشت را بخواهیم، جای خود قرار می‌دهیم. آری نیکوست پاداش عمل

ترجمه قرآن کریم، ص: 472

کنندگان. 74

و فرشتگان را می‌بینی که پیرامون عرش حلقه زده‌اند، پروردگارشان را همراه ستایش تسبیح می‌گویند، و در میان اهل محشر به حق داوری شود، و [پس از پایان کار قیامت] گویند: همه ستایش‌ها ویژه خداست که پروردگار جهانیان است. 75

سوره غافر

40- مکی 85 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

حم 1

این کتاب نازل شده از سوی خدای توانای شکست‌ناپذیر و داناست؛ 2

که آمرزنده گناه و پذیرنده توبه، سخت کیفر و صاحب نعمت فراوان است.

هیچ معبودی جز او نیست. بازگشت فقط به سوی اوست. 3

تنها کافران درباره آیات خدا گفتگوی بی‌منطق می‌کنند [اینان را هیچ شأن و اعتباری نیست]؛ پس مبدا رفت و آمدشان در شهرها [به خاطر قدرت نمایی و تجارت و ثروتشان] تو را بفریبد. 4

پیش از آنان قوم نوح و اقوامی که بعد از آنان بودند [پیامبرانشان را] تکذیب کردند، و هر امتی آهنگ پیامبر خود کردند تا او را دستگیر کنند [و از ابلاغ دین باز دارند، یا از وطن بیرونش نمایند، یا او را بکشند] و با توسل به باطل برای نابود کردن حق و از میان بردن آن ستیزه کردند، پس من هم آنان را [به عذاب] گرفتم، پس [بنگر که] عذاب من چگونه بود. 5

این گونه فرمان پروردگارت بر کافران ثابت شد که آنان اهل آتش اند. 6

فرشتگانی که عرش را حمل می کنند و آنان که پیرامون آن هستند، همراه سپاس و ستایش، پروردگارش را تسبیح می گویند و به او ایمان دارند و برای اهل ایمان آمرزش می طلبند، [و می گویند:] ای پروردگار ما از روی رحمت و دانش همه چیز را فرا گرفته ای، پس آنان را که توبه کرده اند و راه تو را

ترجمه قرآن کریم، ص: 473

پیروی نموده اند پیامرز، و از عذاب دوزخ نگاهشان دار. 7

ای پروردگار ما آنان را در بهشت های جاودانی که به آنان و به شایستگان از پدران و همسران و فرزندان شان وعده داده ای در آور؛ یقیناً تو توانای شکست ناپذیر و حکیمی؛ 8

و آنان را از عقوبت ها نگه دار، و هر که را در آن روز از عقوبت ها نگه داری بی تردید او را مورد رحمت قرار داده ای؛ و این همان کامیابی بزرگ است. 9

کافران را [پس از ورود به دوزخ] ندا می دهند: مسلماً دشمنی و خشم خدا نسبت به شما از دشمنی و خشم خودتان درباره خودتان بیشتر است؛ زیرا دعوت به ایمان می شدید پس کفر می ورزیدید. 10

می گویند: ای پروردگار ما دوبار ما را میراندی و دوبار زنده کردی، اکنون به گناهانمان معترفیم، پس آیا راهی برای بیرون آمدن [از دوزخ] هست؟ 11

این [سختی عذاب] به سبب این است که چون خدا به یگانگی خوانده می شد [یگانگی اش] را انکار می کردید، و اگر برای او شریک و همتایی قرار داده می شد، باور می کردید؛ پس [اکنون] داوری، ویژه خدای والامرتبه و بزرگ است. 12

اوست که نشانه‌های خود را به شما نشان می‌دهد، و از آسمان برای شما رزق مناسب نازل می‌کند؛ و فقط کسانی متذکر می‌شوند که به سوی خدا باز می‌گردند. 13

پس خدا را در حالی که ایمان و عبادت را [از هر گونه شرکی] برای او خالص می‌کنید، بپرستید گرچه کافران [از روش شما] ناخشنود باشند. 14

بالا برنده درجات و صاحب عرش است، روح را [که فرشته وحی است] به فرمانش به هر کس از بندگانش بخواهد القا می‌کند تا مردم را از روز ملاقات [که روز رستاخیز است] بیم دهد. 15

روزی که همه آنان آشکار می‌شوند، [و] چیزی از آنان بر خدا پوشیده نمی‌ماند. [و ندا آید:] امروز فرمانروایی ویژه کیست؟ ویژه خدای یکتای قهار است. 16

ترجمه قرآن کریم، ص: 474

امروز هر کس را در برابر آنچه انجام داده است، پاداش می‌دهند. امروز هیچ ستمی وجود ندارد؛ یقیناً خدا در حسابرسی سریع است. 17

و آنان را از روز نزدیک بیم ده، آن گاه که [از شدت ترس] جان‌ها به گلوگاه رسد، در حالی که همه وجودشان پر از غم و اندوه است. برای ستمکاران هیچ دوست مهربانی و شفيعی که شفاعتش پذیرفته شود، وجود ندارد! 18

[او] چشم‌هایی را که به خیانت [به نامحرمان] نگاه می‌کند و آنچه را سینه‌ها پنهان می‌دارند می‌داند. 19

خدا به حق داوری می‌کند، و معبودانی را که [مشرکان] به جای او می‌پرستند [چون از هر جهت ناتوانند] هیچ گونه داوری نمی‌کنند؛ یقیناً خدا شنوا و بیناست. 20

آیا در زمین گردش نکردند تا با تأمل بنگرند که سرانجام کسانی که پیش از آنان بودند، چگونه بود؟ آنان از ایشان نیرومندتر بودند، و در زمین آثاری پایدارتر [چون قلعه‌ها، خانه‌های استوار و کاخ‌های بسیار محکم] داشتند، پس خدا آنان را به کیفر گناهانشان [به عذاب] گرفت، و در برابر خدا حمایت‌گری نداشتند. 21

این [کیفر دردناک] برای این بود که پیامبرانشان همواره دلایل روشن برای آنان می‌آوردند و آنان [از روی تکبر و عناد] کفر می‌ورزیدند، خدا هم همه آنان را [به عذابی سخت] گرفت؛ زیرا او توانا و سخت‌کیفر است؛ 22

به راستی موسی را با معجزات خود و برهانی آشکار فرستادیم، 23

به سوی فرعون و هامان و قارون، ولی [آنان] گفتند: جادوگری بسیار دروغگوست! 24

چون حق را از سوی ما برای آنان آورد، گفتند: پسران کسانی را که با موسی ایمان آورده‌اند بکشید، و زنانشان را [برای بیگاری و خدمت] زنده بگذارید. ولی نقشه کافران جز در بیراهه و گمراهی نیست. 25

ترجمه قرآن کریم، ص: 475

فرعون گفت: مرا بگذارید تا موسی را بکشم و او پروردگارش را [برای نجات خود] بخواند، چون من می‌ترسم دین شما را تغییر دهد، یا در این سرزمین فساد و تباهی به بار آورد! 26

موسی گفت: من از هر متکبر سرکشی که به روز حساب ایمان ندارد به پروردگارم و پروردگار شما پناه می‌برم. 27

مرد مؤمنی از خاندان فرعون که ایمانش را پنهان می‌داشت، گفت: آیا مردی را می‌کشید که می‌گوید: پروردگار من خداست؟ و بی‌تردید از سوی پروردگارتان برای شما دلایل روشنی آورده است، و اگر دروغگو باشد دروغش به زیان خود اوست، و اگر راستگو باشد برخی از عذاب‌هایی که به شما وعده می‌دهد به شما خواهد رسید؛ زیرا خدا کسی را که اسراف کار و بسیار دروغگوست هدایت نمی‌کند. 28

ای قوم من! امروز فرمانروایی و حکومت برای شماست که در این سرزمین پیروز هستید، ولی اگر عذاب خدا به سوی ما آید، چه کسی ما را یاری خواهد داد؟ فرعون گفت: من جز آنچه را [صواب] می‌بینم [و به آن یقین دارم و آن انکار موسی و کشتن او و تقویت حکومت من است] به شما ارائه نمی‌کنم، و شما را جز به راه راست هدایت نمی‌نمایم. 29

آن مرد مؤمن گفت: ای قوم من! بی‌تردید من بر شما از روزی مانند روز [عذاب] گروه‌ها [پی که پیامبران را تکذیب کردند] می‌ترسم 30

چون سرنوشت قوم نوح و عاد و ثمود و کسانی که پس از آنان بودند؛ و خدا ستمی بر بندگان نمی‌خواهد [این بندگانند که بر خود ستم روا می‌دارند]. 31

و ای قوم من! بی‌تردید من از روزی که مردم یکدیگر را [برای نجات خود از عذاب] ندا می‌دهند بر شما می‌ترسم؛ 32

روزی که [به علت شدت عذاب] پشت کنان از این سو به آن سو فرار می کنید [ولی از هر سو که می روید، شما را باز می گردانند و] شما را [در برابر عذاب خدا] هیچ نگه دارنده ای نیست؛ و هر که را خدا [به سبب کبر و عنادش] گمراه کند، او را هیچ هدایت کننده ای نخواهد

ترجمه قرآن کریم، ص: 476

بود. 33

بی تردید یوسف پیش از این دلایل روشنی برای شما آورد، ولی شما همواره نسبت به آنچه که آورده بود در تردید بودید، تا زمانی که از دنیا رفت، [پس از مرگ او] گفتید: خدا هرگز بعد از او پیامبری مبعوث نخواهد کرد، این گونه خدا هر اسراف کار تردید کننده ای را گمراه می کند.

34

کسانی که درباره آیات خدا بی آنکه دلیلی برای آنان آمده باشد، گفتگوی بی منطق می کنند [این عمل زشتشان] نزد خدا و نزد اهل ایمان مایه دشمنی بزرگ است؛ این گونه خدا بر دل هر گردنکش زورگویی، مُهر [تیره بختی] می نهد 35

و فرعون گفت: ای هامان! برای من بنایی بسیار بلند بساز شاید به وسایلی برسم، 36

وسایل [بالا رفتن به] آسمان ها تا از خدای موسی آگاه شوم [که کیست و کجاست؟!]. هر چند موسی را [در گفته هایش درباره خدا] دروغگو می پندارم. و این گونه برای فرعون زشتی کردارش آراسته شد و از راه خدا باز ماند، و نقشه فرعون جز در خسران و نابودی نبود. 37

آن مرد مؤمن گفت: ای قوم من! از من پیروی کنید تا شما را به راه راست هدایت کنم. 38

ای قوم من! این زندگی دنیا فقط کالایی بی ارزش و زودگذر است، و بی تردید آخرت سرای پایدار است. 39

هر که بدی کند جز به مانند آن کیفر نیابد، و از مردان یا زنان کسانی که کار شایسته انجام دهند در حالی که مؤمن باشند، در بهشت درآیند و آنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 477

را در آن رزق بی حساب دهند. 40

ای قوم من! چرا من شما را به سوی رهایی [از خسران دنیا و آخرت] می خوانم، و شما مرا به آتش می خوانید؟! 41

مرا می خوانید که به خدای یگانه کافر شوم و بر پایه نادانی، چیزی را شریك او قرار دهم! و من شما را به توانای شکست ناپذیر و بسیار آمرزنده می خوانم. 42

یقینی است آنچه مرا به سوی می خوانید برای او در دنیا و آخرت حقّ ادعا [ی الوهیت و ربوبیت] نیست، و مسلماً بازگشت ما به سوی خداست، و قطعاً اسراف کاران اهل آتش اند. 43

پس به زودی [درستی] آنچه را [که امروز درباره عذاب اسراف کاران] می گویم [و شما باور نمی کنید] متوجّه خواهید شد، و من کارم را به خدا وامی گذارم؛ زیرا خدا به بندگان بیناست. 44

پس خدا او را از آسیب های آنچه بر ضد او نیرنگ می زدند، ننگه داشت و عذاب سختی فرعونیان را احاطه کرد. 45

[عذابشان] آتش است که صبح و شام بر آن عرضه می شوند، و روزی که قیامت برپا شود [ندا رسد:] فرعونیان را در سخت ترین عذاب در آورید. 46

[یاد کن] هنگامی که در آتش با یکدیگر نزاع و کشمکش می کنند، پس ضعیفان به مستکبران می گویند:

ما [در دنیا] پیرو شما بودیم، آیا می توانید بخشی از این آتش را از ما دفع کنید؟ 47

مستکبران می گویند: هم اکنون همه ما در آتش هستیم، بی تردید خدا [به عدالت] میان بندگان داوری کرده است. 48

و آنان که در آتش اند، به نگهبانان دوزخ می گویند: از پروردگارتان بخواهید که يك روز

ترجمه قرآن کریم، ص: 478

بخشی از عذاب را از ما سبک کند. 49

[نگهبانان] می گویند: آیا پیامبرانتان دلایلی روشن برای شما نیاوردند؟

می گویند: چرا آوردند. می گویند: پس [هر اندازه که می خواهید خدا را] بخوانید، ولی درخواست کافران جز در بیراهه و گمراهی نیست. 50

بی تردید ما پیامبران خود و مؤمنان را در زندگی دنیا و روزی که گواهان [برای گواهی دادن] به پا ایستند، یاری می کنیم. 51

همان روزی که عذرخواهی ستمکاران سودشان ندهد و برای آنان لعنت خدا و سرای دشواری است. 52

محققاً ما به موسی هدایت عطا کردیم و کتاب [تورات] را به بنی اسرائیل به میراث دادیم؛ 53

کتابی که [سراسر] برای خردمندان مایه هدایت و تذکر است. 54

پس [چنان که موسی بر آزار بنی اسرائیل شکیبایی ورزید، تو هم بر آزار دشمنان] شکبیا باش، بی تردید وعده خدا حق است، و از میان رفتن [توطئه ها و موانعی که به وسیله دشمنان در راه پیشرفت دعوت به اسلام برای تو ایجاد شده]، از خدا بخواه، و پروردگارت را شب و صبح همراه با ستایش تسبیح گوی. 55

بی تردید آنان که درباره آیات خدا بی آنکه دلیلی برای آنان آمده باشد، گفتگوی بی منطق می کنند و در سینه هایشان جز کبر و بزرگ نمایی نیست به آن [عزت و سلطنتی که در آرزویش هستند] نمی رسند؛ پس به خدا پناه ببر؛ زیرا او شنوا و بیناست. 56

همانا آفرینش آسمان ها و زمین از آفرینش انسان مهم تر است، ولی بیشتر مردم [به حقایق] آگاهی ندارند. 57

و بینا و نابینا، یکسان نیستند و [نیز] آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند با [مردم] بدکار برابر نمی باشند. اندکی متذکر [این حقایق]

ترجمه قرآن کریم، ص: 479

می شوید. 58

یقیناً قیامت آمدنی است، هیچ تردیدی در آن نیست، ولی بیشتر مردم [به سبب هواپرستی و غرور] ایمان نمی آورند. 59

پروردگارتان گفت: مرا بخوانید تا شما را اجابت کنم، آنان که از عبادت من تکبر ورزند، به زودی خوار و رسوا به دوزخ درآیند. 60

خداست که شب را برای شما پدید آورد تا در آن بیارامید، و روز را روشن و مایه بینش قرار داد [تا در آن به کارهای لازم بپردازید]؛ بی تردید خدا نسبت به مردم دارای فزون بخشی است، ولی بیشتر مردم سپاس گذاری نمی کنند. 61

این است خدا پروردگار شما که آفریننده هر چیزی است، هیچ معبودی جز او نیست، پس چگونه [شما را از حق] باز می گردانند؟ 62

این گونه [که شما منحرف می شوید] آنان که همواره آیات خدا را منکرند، منحرف می شوند. 63

خداست که زمین را برای شما جایگاه امن و آسایش آفرید، و آسمان را بنایی [استوار] ساخت، و شما را صورتگری کرد و صورت هایتان را نیکو گردانید، و از چیزهای پاکیزه [ای که با طبیعت شما هماهنگ است] به شما روزی داد. این است خدا پروردگار شما، پریرکت و سودمند است خدا پروردگار جهانیان. 64

اوست زنده [بی زوال]، هیچ معبودی جز او نیست، پس او را در حالی که ایمان و عبادت را برای او [از هر گونه شرکی] خالص می کنید پرستید. همه ستایش ها ویژه خدا پروردگار جهانیان است. 65

بگو: مرا نمی کرده اند از اینکه معبودانی که شما به جای خدا می پرستید پرستم؛ زیرا از جانب پروردگارم برای من دلایل روشن [بر حقانیت توحید] آمده است و مأمورم که فقط تسلیم [فرمان ها]

ترجمه قرآن کریم، ص: 480

و احکام] پروردگار جهانیان باشم. 66

اوست که شما را از خاک آفرید، سپس از نطفه، آن گاه از علقه، سپس به صورت طفلی [از رحم مادران] بیرون می آورد، تا به کمال نیرومندی خود برسید، آن گاه سالخورده شوید، و برخی از شما پیش از رسیدن به این مراحل قبض روح می شوید، و [برخی زنده می مانید] تا به آن مدتی که مقرر است برسید به خاطر اینکه [در باره حق] تعقل کنید. 67

اوست که زنده می کند و می میراند، و چون پدید آمدن چیزی را اراده کند، فقط به آن می گوید: باش.

پس بی درنگ موجود می شود. 68

آیا به آنان که درباره آیات خدا گفتگوی بی منطق می کنند نظر نکردی که چگونه آنان را [از حق به باطل] برمی گردانند؟
69

همانان که قرآن و دینی را که پیامبران خود را به آن فرستادیم انکار کردند، پس به زودی [نتیجه انکار خود را] خواهند دانست؛ 70

و آن زمانی است که غلها و زنجیرها [ی آتشین] در گردنهایشان باشد در حالی که به وسیله آنها کشیده شوند، 71
در میان آب جوشان، سپس آنان را در آتش افروخته دوزخ می سوزانند. 72

آن گاه به آنان گویند: معبودانی که [در الوهیت و ربوبیت] شریکان خدا می گرفتید کجایند؟ 73

[همان معبودانی که] به جای خدا [می پرستیدید]، می گویند: از نظر ما گم و ناپدید شدند، بلکه ما پیش از این چیزی را نمی پرستیدیم. این گونه خدا کافران را گمراه می کند. 74

این [عذابها] برای آن است که به ناحق در زمین مغرورانه سرمستی می کردید و به سبب آن است که بر اثر تکبر به پاپکوبی و خوشحالی می پرداختید. 75

از درهای دوزخ وارد شوید که در آن جاو دانه‌اید؛ چه بد است اقامت گاه متکبران.

76

نهایتاً [بر آزار اینان] شکبیا باش، بی تردید وعده خدا حق است. پس اگر بخشی از عذابهایی را که به آنان وعده می دهیم به تو نشان دهیم، یا تو را پیش از آن از دنیا ببریم [تفاوتی ندارد، در هر

ترجمه قرآن کریم، ص: 481

صورت] آنان را به سوی ما بازمی گردانند [و کیفرشان را خواهند دید]. 77

قطعاً پیش از تو پیامبرانی فرستادیم؛ سرگذشت گروهی از آنان را برای تو حکایت کرده‌ایم، و سرگذشت برخی را بیان نکرده‌ایم. هیچ پیامبری را نسزد که جز به اذن خدا معجزه‌ای بیاورد؛ بنابراین هنگامی که فرمان خدا [به عذاب دشمنان لجوج] برسد، بر پایه حق دآوری خواهد شد و آنجاست که اهل باطل زیان خواهند کرد.

خداست که چهارپایان را برای شما پدید آورد تا بر بعضی از آنها سوار شوید، و از [گوشت] بعضی از آنها بخورید؛ 79
و برای شما در آنها سودهایی است، [آری آنها را آفرید] تا با [سوار شدن بر آنها و حمل بار و بنه خود] به مقصدی که در
دل‌های شماست برسید، و بر آنها و بر کشتی‌ها حمل می‌شوید. 80

و همواره نشانه‌های [ربوبیت و قدرت] خود را به شما نشان می‌دهد، پس کدام يك از نشانه‌های خدا را انکار می‌کنید؟! 81

آیا در زمین گردش نکردند تا با تأمل نظر کنند که سرانجام کسانی که پیش از آنان بودند [و سرکشی و تکبر می‌کردند]
چگونه شد؟ همانان که نفراشان از اینان بیشتر و از ایشان نیرومندتر بودند، و در زمین آثاری پایدارتر [چون قلعه‌ها و
خانه‌های استوار و کاخ‌های بسیار محکم] داشتند، ولی نفرا و قدرت و آثاری که همواره به دست می‌آوردند [چیزی از
عذاب خدا را] از آنان دفع نکرد. 82

هنگامی که پیامبرانشان دلایلی روشن برای آنان آوردند، به اندك دانشی که نزد خود داشتند خوشحال بودند [و غیر آن را
چیزی به حساب نمی‌آوردند] ولی عذابی که همواره آن را به مسخره می‌گرفتند، آنان را احاطه کرد. 83

هنگامی که عذاب سخت ما را دیدند گفتند: بی‌تردید به خدا ایمان آوردیم و به معبودانی که با او شریک قرار می‌دادیم،
کافریم. 84

ولی زمانی که عذاب سخت ما را دیدند، ایمانشان سودی به آنان نداد. سنت خداست که از دیرباز نسبت به بندگان

ترجمه قرآن کریم، ص: 482

جاری شده است [که ایمانشان را پس از دیدن عذاب نمی‌پذیرد] و آنجاست که کافران زیانکار شدند. 85

سوره فصلت

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

حم 1

این کتابی نازل شده از سوی خدا است که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی. 2

کتابی است که آیاتش در نهایت روشنی بیان شده است، [به زبانی] فصیح و گویا برای مردمی که اهل معرفت اند؛ 3

مژده دهنده و بیم دهنده است. ولی بیشتر آنان [از این دریای معارف] روی گردانند و به گوش [جان] نمی شنوند. 4

و گفتند: دل های ما از [درك] حقایقی که ما را به آن می خوانی در پوشش های سختی است، و در گوش های ما سنگینی است، و میان ما و تو پرده ای وجود دارد، بنابراین تو کار خود را انجام بده و ما هم کار خود را انجام می دهیم. 5

بگو: من بشری مانند شما هستم، [نه از جنسی دیگر که سخنم را نفهمید] به من وحی می شود که معبود شما فقط خدای یکتاست، پس [با دوری از افراط و تفریط] به سوی او رو کنید، و از او آمرزش بخواهید، و وای بر مشرکان؛ 6

آنان که زکات نمی دهند و آخرت را انکار می کنند. 7

بی تردید کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، برای آنان پاداشی همیشگی است. 8

بگو: آیا شما به کسی که زمین را در دو روز آفرید کفر می ورزید، و برای او همتیایی قرار می دهید؟! [ساحت مقدسش از این پیرایه ها پاك است] آن [توانمندی که زمین را آفرید] پروردگار جهانیان است. 9

و در روی زمین کوه های استواری پدید آورد، و در آن منافع فراوانی آفرید و رزق [روزی خوارانش] را در آن به مدت چهار دوره [بهار، تابستان، پاییز و زمستان] تقدیر کرد [آن هم] یکسان و به اندازه برای خواهندگان. 10

آن گاه آهنگ آفرینش آسمان کرد، در حالی که به صورت دود بود، پس به آن و به زمین

ترجمه قرآن کریم، ص: 483

گفت: خواه یا ناخواه بیاید. آن دو گفتند: فرمانبردار آمدیم. 11

پس آنها را در دو روز به صورت هفت آسمان به انجام رسانید [و استوار ساخت]، و در هر آسمانی کار آن را وحی کرد، و آسمان دنیا را با چراغ‌هایی آرایش دادیم و [از استراق سمع شیطان‌ها] حفظ کردیم، این است اندازه‌گیری توانای شکست‌ناپذیر و دانا. 12

اگر روی گردانند، بگو: من شما را از صاعقه‌ای [مرگبار] چون صاعقه عاد و ثمود بیم می‌دهم. 13

هنگامی که پیامبران از پیش رو و پشت سرشان به سوی آنان آمدند [و گفتند:] که جز خدا را نپرستید.

گفتند: اگر پروردگار ما می‌خواست [که ما مؤمن شویم و او را بپرستیم] فرشتگانی نازل می‌کرد [تا دعوتش را به ما ابلاغ کنند]؛ بنابراین ما به آنچه شما به آن فرستاده شده‌اید کافریم. 14

اما قوم عاد به ناحق در زمین تکبر کردند و گفتند: نیرومندتر از ما کیست؟ آیا ندانستند خدایی که آنان را آفرید از آنان نیرومندتر است؟ و [به گمان اینکه نیرومندتر از آنان وجود ندارد] همواره آیات ما را انکار می‌کردند. 15

سرانجام تندبادی سخت و سرد در روزهایی شوم بر آنان فرستادیم تا در زندگی دنیا عذاب خواری را به آنان بچشانیم، و بی‌تردید عذاب آخرت رسواکننده‌تر است و آنان [در آن روز] یاری نخواهند شد. 16

و اما ثمودیان، پس آنان را هدایت کردیم، ولی آنان کوردلی را بر هدایت ترجیح دادند، نهایتاً به کیفر اعمالی که همواره مرتکب می‌شدند، بانگ عذاب خوارکننده آنان را فراگرفت؛ 17

و کسانی که ایمان آورده و همواره پرهیزکاری می‌کردند، نجات دادیم. 18

و [یاد کن] روزی که دشمنان خدا را به سوی آتش جمع می‌کنند، پس آنان را از حرکت باز می‌دارند [تا گروه‌های دیگر به آنان ملحق شوند]. 19

وقتی به آتش می‌رسند، گوش و چشم و پوستشان به

ترجمه قرآن کریم، ص: 484

اعمالی که همواره انجام می‌دادند گواهی می‌دهند. 20

و آنان به پوستشان می گویند: چرا بر ضد ما گواهی دادید؟ می گویند: همان خدایی که هر موجودی را به سخن آورد، ما را گویا ساخت، و او شما را نخستین بار آفرید و به سوی او بازگردانده می شوید. 21

و شما [هنگام ارتکاب گناه در دنیا] از اینکه مبادا گوش و چشم و پوستتان بر ضد شما گواهی دهند، پنهان نمی شدید، بلکه گمان کردید که خدا بسیاری از آنچه را که [در خلوت] مرتکب می شدید، نمی داند!! 22

و این گمانتان بود که به پروردگارتان بردید [و همان] شما را هلاک کرد، در نتیجه از زیانکاران شدید. 23

پس اگر [بر همین حال] ایستادگی کنید، جایگاهشان دوزخ است، و اگر [برای به دست آوردن خشنودی خدا] عذرخواهی کنید، عذرشان مورد پذیرش قرار نخواهد گرفت. 24

[به خاطر کفر و طغیانشان] برای آنان همنشینانی [مفسد و تبهکار] گماشتیم که لذا ید مادی و شهوانی حال و آینده را در نظرشان زیبا و دلربا جلوه دادند، و فرمان عذاب بر آنان در [زمره] گروههایی از جن و انس که پیش از آنان گذشتند، ثابت شد، آنان بی تردید زیانکارند. 25

کافران گفتند: به این قرآن گوش ندهید و [هنگام قرائتش] سخنان لُهو و بیهوده [و سر و صداهای بی معنا] در آن افکنید [تا کسی نشنود!] شاید که پیروز شوید. 26

به یقین کافران را عذابی سخت می چشانیم، و بی تردید آنان را بر پایه بدترین اعمالی که همواره مرتکب می شدند کیفر می دهیم. 27

این آتش کیفر دشمنان خدا است، برای آنان در آتش دوزخ سزایی همیشگی است، کیفری است [ویژه و سخت]، برای اینکه همواره آیات ما را انکار می کردند. 28

و کافران می گویند:

ای پروردگار ما آنان که از گروه جنّ و انس ما را گمراه کردند، به ما نشان بده تا

ترجمه قرآن کریم، ص: 485

زیر پای خود گذاریم، برای اینکه از پست‌ترینان شوند. 29

بی‌تردید کسانی که گفتند: پروردگار ما خداست؛ سپس [در میدان عمل بر این حقیقت] استقامت ورزیدند، فرشتگان بر آنان نازل می‌شوند [و می‌گویند]: مژسید و اندوهگین نباشید شما را به بهشتی که وعده می‌دادند، بشارت باد.

30

ما در زندگی دنیا و آخرت، یاران و دوستان شمائیم، آنچه دلتان بخواهد، در بهشت برای شما فراهم است، و در آن هر چه را بخواهید، برای شما موجود است.

31

رزق آماده‌ای از سوی آمرزنده مهربان است. 32

و خوش‌گفتارتر از کسی که به سوی خدا دعوت کند و کار شایسته انجام دهد کیست؟ و گوید: من از تسلیم شدگان [در برابر فرمان‌ها و احکام خدا] هستم 33

نیکی و بدی یکسان نیست.

[بدی را] با بهترین شیوه دفع کن؛ [با این برخورد متین و نیک] ناگاه کسی که میان تو و او دشمنی است [چنان شود] که گویی دوستی نزدیک و صمیمی است. 34

این بهترین شیوه را جز کسانی که [در زمینه خودسازی و تزکیه] پایداری کردند، نمی‌یابند، و جز کسانی که بهره‌برگاری [از ایمان و تقوا] دارند به آن نمی‌رسند؛ 35

و اگر وسوسه‌ای از سوی شیطان تو را تحریک کند [که از این بهترین شیوه دست برداری] به خدا پناه ببر؛ بی‌تردید او شنوا و داناست. 36

از نشانه‌های [ربوبیت و قدرت] او شب و روز و خورشید و ماه است؛ نه برای خورشید سجده کنید و نه برای ماه، برای خدایی که آنها را آفرید، سجده کنید، اگر فقط خواهان پرستش او هستید؛ 37

اگر [از پرستش خدای یکتا] تکبر ورزند، پس [باید بدانند چنین نیست که پرستش‌کننده‌ای برای او وجود ندارد،] کسانی که نزد پروردگار تواند [از فرشتگانی که شمار آنان را جز خدا

ترجمه قرآن کریم، ص: 486

نمی داند] شب و روز برای او تسبیح می گویند و [از تسبیح گویی] خسته نمی شوند. 38

و از [دیگر] نشانه های او این است که تو زمین را خشک و بی گیاه می بینی، پس هنگامی که باران بر آن نازل می کنیم، به شدت به جنبش درآید و نشو و نما کند.

بی تردید کسی که زمین مرده را زنده کرد، یقیناً مردگان را زنده می کند؛ زیرا او بر هر کاری تواناست. 39

مسلمان کسانی که مفاهیم آیات ما را از جایگاه واقعی اش تغییر می دهند [و به تفسیر و تأویلی نادرست متوسل می شوند] بر ما پوشیده نیستند. آیا کسی را که در آتش می افکنند، بهتر است یا کسی که روز قیامت در حال ایمنی [از هر بلا و شری] می آید؟ هر چه می خواهید انجام دهید، بی تردید او به آنچه انجام می دهید بیناست. 40

کسانی که به این قرآن هنگامی که به سویشان آمد کافر شدند [به عذاب سخت دچار می شوند] بی تردید قرآن کتابی است شکست ناپذیر، 41

که هیچ باطلی از پیش رو و پشت سرش به سوی آن نمی آید، نازل شده از سوی حکیم و ستوده است. 42

جز آنچه به پیامبران پیش از تو گفته شده است، به تو گفته نمی شود؛ مسلماً پروردگارت صاحب آمرزش و دارای عذابی دردناک است؛ 43

و اگر آن را قرآنی غیر عربی قرار داده بودیم قطعاً می گفتند: چرا آیاتش در نهایت روشنی بیان نشده است، آیا [قرآنی] غیر عربی [و نامفهوم] برای [مردمی] عرب زبان [و فصیح؟!]: بگو: این کتاب برای کسانی که ایمان آورده اند، سراسر هدایت و درمان است، و کسانی که ایمان نمی آورند در گوششان سنگینی است، و آن [با همه آشکاری اش] بر آنان پوشیده و نامفهوم است؛ اینانند که [گویی] از جایی دور ندایشان می دهند. 44

به یقین ما به موسی کتاب عطا کردیم پس در آن اختلاف شد [که از پیشگاه حق آمده یا ساختگی است]، و اگر از سوی پروردگارت فرمانی [بر مهلت یافتنشان] پیشی نگرفته بود، بی تردید میانشان [به هلاکت] حکم شده بود؛ و اینان هم [چون قوم موسی] نسبت به قرآن در تردیدی سخت هستند.

ترجمه قرآن کریم، ص: 487

کسی که کار شایسته انجام دهد، به سود خود اوست، و کسی که مرتکب زشتی شود به زیان خود اوست، و پروردگارت ستمکار به بندگان نیست. 46

آگاهی به قیامت [و اینکه چه زمانی برپا می شود و چه خواهد شد] فقط ویژه اوست؛ و میوه ها از غلاف هایشان بیرون نمی آیند، و هیچ ماده ای باردار نمی شود و بارش را به دنیا نمی آورد مگر به دانش او. و روزی که [خدا] مشرکان را ندا می دهد: شریکانی که برای من می پنداشتید، کجائید؟ می گویند: [پس از روشن شدن حقایق بر ما] قاطعانه به تو اعلام می کنیم که هیچ گواهی دهنده ای در میان ما [مبنی بر اینکه تو را شریکی هست] وجود ندارد؛ 47

و آنچه را از پیش [به عنوان شریکان خدا] می پرستیدند از نظرشان گم و ناپدید می شود و یقین می کنند که آنان را هیچ راه گریزی [از عذاب] نیست. 48

انسان از درخواست رفاه خسته نمی شود، و اگر آسیبی به او رسد به شدت مأیوس و ناامید می شود؛ 49

و اگر او را از سوی خود پس از آسیبی که به او رسیده خوشی و رفاه بچشانیم قاطعانه می گوید: این [رفاه] ویژه من است [و به خاطر لیاقتم به من رسیده است] و گمان نمی کنم که قیامت برپا شود، و [به فرض برپا شدن] اگر مرا به سوی پروردگارم باز گردانند، برای من نزد او پاداشی نیکوتر خواهد بود! ما یقیناً کسانی را که کافر شدند به اعمالی که انجام داده اند، آگاه خواهیم کرد، و قطعاً از عذابی سخت به آنان می چشانیم. 50

و هنگامی که به انسان نعمت عطا می کنیم [از طاعت و عبادت] روی بر می گرداند و [با کبر و نخوت] از ما دور می شود، و چون آسیبی به او رسد [برای برطرف شدنش] به دعای فراوان و طولانی روی می آورد؛ 51

بگو: به من خبر دهید: اگر [قرآن] از سوی خدا باشد و سپس شما به آن کافر شوید، چه کسی گمراه تر از آن خواهد بود که در مخالفتی دور [از منطق و صواب] قرار دارد؟ 52

به زودی نشانه های خود را در کرانه های جهان و در نفوس خودشان به آنان نشان خواهیم داد تا برای آنان روشن شود که بی تردید او حق است.

آیا بس نیست که پروردگارت [با ارائه کردن حقایق تکوینی و دلایل طبیعی] بر همه چیز گواه است [که تنها او آفریننده و بی نیاز است و غیر او مخلوق و از هر جهت

ترجمه قرآن کریم، ص: 488

نیازمند به اوست. [53]

آگاه باش! آنان به لقاء پروردگارشان در تردیدند. [و] آگاه باش! که یقیناً او به همه چیز [با قدرت و دانش بی نهایتش] احاطه دارد. 54

سوره شوری

42- مکی 53 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

حم 1

عسق 2

این گونه خدای توانای شکست ناپذیر و حکیم به سوی تو و کسانی [از پیامبران] که پیش از تو بودند وحی می کند. 3

آنچه در آسمانها و زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست، و او بلند مرتبه و بزرگ است. 4

نزدیک است آسمانها از فرازشان [به سبب عظمت وحی] بشکافند و فرشتگان پروردگارشان را همواره همراه با ستایش تسبیح می گویند، و برای کسانی که در زمین هستند، درخواست آمرزش می کنند؛ آگاه باشید! بی تردید خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 5

کسانی که غیر خدا را سرپرستان و یاران خود گرفته اند، خدا نگهبان و مراقب بر [اعمال و گفتار] آنان است و تو کارساز بر آنان نیستی. 6

و این گونه قرآنی [به زبان فصیح و گویا به تو وحی کردیم تا [مردم] ام القری [یعنی شهر مکه] و کسانی را که پیرامون آن هستند بیم دهی، و آنان را از روز جمع شدن [که روز قیامت است] و تردیدی در آن نیست بترسانی، [روزی که] گروهی در بهشت اند و گروهی در آتش سوزان. 7

اگر خدا می‌خواست آنان را [از روی جبر بر محور هدایت] امت واحدی قرار می‌داد، ولی [هدایت اجباری فاقد ارزش است] هر که را بخواهد [در صورتی که ستمکار به آیات خدا نباشد] در رحمت خود در آورد؛ و ستمکاران را هیچ دوست و یآوری [که از عذاب نجاتشان دهد] نیست. 8

آیا به جای او معبودانی برای خود گرفته‌اند؟ در حالی که معبود واقعی خداست، و تنها اوست که مردگان را زنده می‌کند و فقط اوست که بر هر کاری تواناست؛ 9

و آنچه را [از امور دین و عقاید و احکام] در آن اختلاف دارید، داوری‌اش با خداست. این است خدا پروردگار من، بر او توکل کردم

ترجمه قرآن کریم، ص: 489

و به او باز می‌گردم. 10

آفریننده آسمان‌ها و زمین است. از خودتان برایتان جفت‌هایی قرار داد، و از چهارپایان هم جفت‌هایی آفرید. شما را با این [تدبیر حکیمانه] زیاد می‌کند.

هیچ چیزی مانند او نیست و او شنوا و بیناست. 11

کلیدهای آسمان‌ها و زمین فقط در سیطره مالکیت اوست. رزق را برای هر کس که بخواهد وسعت می‌دهد و یا تنگ می‌گیرد. یقیناً او به همه چیز داناست. 12

از دین آنچه را به نوح سفارش کرده بود، برای شما تشریع کرد و آنچه را به تو وحی کردیم؛ و آنچه ابراهیم و موسی و عیسی را به آن توصیه نمودیم [این است] که دین را برپا دارید و در آن گروه گروه نشوید. بر مشرکان دینی که آنان را به آن می‌خوانی گران است. خدا هر کس را بخواهد به سوی [این] دین جلب می‌کند، و هر کسی که به سوی او بازگردد هدایت می‌کند، 13

[جامعه‌های دینی در طول تاریخ] گروه گروه نشدند، مگر پس از آنکه [نسبت به حقانیت دین به وسیله کتاب‌های آسمانی] آگاهی به سویشان آمد، [این پراکندگی و تفرقه به سبب] حسد و دشمنی میان خودشان بود، و اگر از سوی پروردگار فرمانی [بر مهلت یافتنشان] تا زمانی معین پیشی نگرفته بود، بی‌تردید میانشان [به نابودی] حکم شده بود. و یقیناً کسانی که پس از آنان کتاب آسمانی [قرآن] را به میراث یافتند، نسبت به آن در تردیدی سخت هستند. 14

آنان را [به سوی همان آیینی که به تو وحی شده] دعوت کن، و همان گونه که مأموری [بر این دعوت] استقامت کن، و از خواسته‌های نامشروع اینان پیروی مکن و بگو: به هر کتابی که خدا نازل کرده ایمان آوردم، و مأمورم که در میان شما به عدالت رفتار کنم؛ خدا پروردگار ما و شماست؛ اعمال ما برای خود ما و اعمال شما برای خود شماست؛ دیگر میان ما و شما [پس از روشن شدن حقایق] هیچ برهانی

ترجمه قرآن کریم، ص: 490

نیست؛ خدا ما و شما را [در عرصه قیامت] جمع می‌کند، و بازگشت [همه] به سوی اوست. 15

کسانی که درباره خدا پس از آنکه دعوتش [از سوی مردم منصف با تکیه بر عقل و فطرت] اجابت شده گفتگوی بی‌منطق می‌کنند، دلیلشان [بر ضد حقایق] نزد پروردگارشان باطل است و از سوی خدا خشمی بر آنان است و برای آنان عذابی سخت خواهد بود. 16

خداست که به راستی کتاب و میزان [سنجش حق از باطل] را نازل کرد و تو چه می‌دانی، شاید قیامت نزدیک باشد. 17

کسانی که به آن ایمان ندارند [از روی ریشخند] به آمدنش شتاب دارند، و کسانی که ایمان دارند از آن بیمناکند و می‌دانند بی‌تردید قیامت حق است. آگاه باشید! یقیناً کسانی که درباره قیامت همواره تردید می‌کنند، در گمراهی دوری هستند. 18

خدا نسبت به بندگان بسیار مهربان و نیکوکار است، هر که را بخواهد روزی می‌بخشد و او نیرومند و توانای شکست‌ناپذیر است. 19

کسی که زراعت آخرت را بخواهد، بر زراعتش می‌افزایم و کسی که زراعت دنیا را بخواهد، اندکی از آن را به او می‌دهیم، ولی او را در آخرت هیچ بهره و نصیبی نیست. 20

آیا مشرکان و کافران معبودانی دارند که بی‌اذن خدا آیینی را برای آنان پایه‌گذاری کرده‌اند؟ [در صورتی که پایه‌گذاری آیین حق ویژه خداست و کسی را نرسد که از نزد خود آیینی بسازد] اگر فرمان قاطعانه خدا بر مهلت یافتنشان نبود، مسلماً میانشان [به نابودی] حکم می‌شد؛ بی‌تردید برای ستمکاران عذابی دردناک خواهد بود. 21

ستمکاران را [در قیامت] می‌بینی که از اعمالی که انجام داده‌اند بسیار

ترجمه قرآن کریم، ص: 491

بیمناکند و همان را که مرتکب شده‌اند، بر آنان فرود می‌آید و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، در باغ‌های سرسبز بهشت‌اند، برای آنان هر چه را که بخواهند نزد پروردگارشان فراهم است؛ این همان فضل بزرگ است. 22

این است چیزی که خدا آن را به بندگانش که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند مژده می‌دهد. بگو: از شما [در برابر ابلاغ رسالت] هیچ پاداشی جز مودّت نزدیکانم را [که بنابر روایات معتبر اهل بیت - علیهم السلام - هستند] نمی‌خواهم. و هر کس کار نیکویی کند، بر نیکویش می‌افزاییم؛ یقیناً خدا بسیار آمرزنده و بخشنده پاداش فراوان در برابر عمل اندک است. 23

ولی [منافقان سبک مغز] می‌گویند: [در نزول آیه مودت] بر خدا دروغ بسته است! پس اگر خدا بخواهد، بر دل تو مهر می‌نهد [تا از دروغ بستن باز ایستی، ولی تو از دروغ بستن بر خدا منزهی، این تهمت بزرگ است که این بیمار دلان بر تو می‌بندند]. و خدا باطل را محو می‌کند و حق را با کلمات استوارش پابرجا می‌سازد؛ یقیناً او به نیّات و اسرار سینه‌ها داناست. 24

اوست که توبه را از بندگانش می‌پذیرد و از گناهان درمی‌گذرد و آنچه را انجام می‌دهید می‌داند. 25

و درخواست کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، اجابت می‌کند و از فضلش بر آنان می‌افزاید؛ و برای کافران عذابی سخت خواهد بود.

26

اگر خدا رزق را بر بندگانش وسعت دهد، در زمین سرکشی و ستم کنند، ولی آنچه را بخواهد به اندازه نازل می‌کند؛ یقیناً او به بندگانش آگاه و بیناست. 27

اوست که باران را پس از اینکه [مردم از آمدنش] نومید شدند، نازل می‌کند و رحمتش را می‌گستراند، و او سرپرست [واقعی] و ستوده است. 28

از نشانه‌های [ربوبیت و قدرت] او آفرینش آسمان‌ها و زمین است و [نیز] آنچه از جنبنده میان آن دو

ترجمه قرآن کریم، ص: 492

پخش است، و او هرگاه بخواهد بر جمع کردنشان تواناست. 29

هر آسیبی به شما رسد به سبب اعمالی است که مرتکب شده‌اید، و از بسیاری [از همان اعمال هم] درمی‌گذرد. 30

و شما در زمین عاجزکننده [خدا] نیستید [تا بتوانید از دسترس قدرت او بیرون روید] و جز خدا هیچ سرپرست و یآوری برای شما نیست. 31

از نشانه‌های او کشتی‌های کوه‌آسا در میان دریاست [که به کمک باد در حرکت‌اند]. 32

اگر بخواهد باد را فرومی‌نشانند، در نتیجه کشتی‌ها به روی آب ساکن و بی‌حرکت می‌مانند؛ یقیناً در این واقعیت برای هر شکیبای سپاس‌گزاری نشانه‌هایی [بر قدرت و ربوبیت خدا] ست.

33

یا اگر بخواهد کشتی‌ها را [با سرنشینانش] به سبب گناهانی که مرتکب شده‌اند، نابود می‌کند در حالی که از بسیاری [از همان گناهان] می‌گذرد. 34

تا کسانی که درباره آیات ما گفتگوی بی‌منطق می‌کنند، بدانند که آنان را [از عرصه قدرت ما] هیچ گریزگاهی نیست. 35

پس آنچه [از کالا و وسایل و ابزار مادی] به شما داده‌اند، متاع [اندک و زودگذر] زندگی دنیاست، و آنچه [از پاداش] نزد خداست، برای کسانی که ایمان آورده‌اند و بر پروردگارشان توکل می‌کنند، بهتر و پایدارتر است. 36

[همان] کسانی که از گناهان بزرگ و از کارهای زشت دوری می‌کنند و هنگامی که [به مردم] خشم می‌گیرند، راه چشم‌پوشی و گذشت را برمی‌گزینند؛ 37

و آنان که دعوت پروردگارشان را اجابت کردند و نماز را برپا داشتند و کارشان در میان خودشان بر پایه مشورت است و از آنچه روزی آنان کرده‌ایم انفاق می‌کنند؛ 38

و آنان که هرگاه ستمی به آنان رسد [تسلیم ستم و ستمکار نمی‌شوند، بلکه از دشمن بر اساس قوانین اسلام] انتقام می‌گیرند؛ 39

پاداش بدی [چون قتل و زخم زدن و اتلاف مال] مانند همان بدی است؛ ولی هر که بگذرد و [میان خود و طرف مقابلش را] اصلاح نماید. پاداشش بر عهده خداست؛ یقیناً خدا ستمکاران را دوست ندارد. 40

کسانی که پس از ستم دیدنشان [بر اساس قوانین اسلام] در مقام انتقام برآیند ایرادی نیست [و در شرع مقدس مجوزی وجود ندارد که حق آنان را باطل کنند]. 41

ایراد و محکومیت فقط متوجه کسانی است که به مردم ستم روا می‌دارند و به ناحق در زمین سرکشی می‌کنند، قطعاً برای آنان عذابی دردناک خواهد بود، 42

کسی که [با قدرت داشتن

ترجمه قرآن کریم، ص: 493

بر انتقام به اختیار خود] شکیبایی ورزد و [از انتقام] گذشت کند، یقیناً این کار از اموری است که ملازمت بر آن از واجبات است، 43

و هر که را خدا [به کیفر کبر و عنادش] گمراه کند، او را پس از خدا هیچ سرپرست و یاورى نخواهد بود؛ و ستمکاران را [روز قیامت] می‌بینی چون عذاب را ببینند، می‌گویند: آیا راهی به سوی بازگشت [به دنیا] وجود دارد؟! 44

آنان را می‌بینی که بر آتش عرضه می‌شوند، در حالی که از شدت رسوائی سرافکنده‌اند و زیر چشمی به آن می‌نگرند. در آن حال اهل ایمان می‌گویند:

یقیناً زیانکاران کسانی هستند که روز قیامت سرمایه وجود خود و کسانشان را تباه کرده‌اند. آگاه باشید! مسلماً ستمکاران در عذابی پایدارند. 45

در برابر خدا برای آنان دوستان و یاورانی نخواهد بود که یاریشان دهند؛ و هر که را خدا گمراه کند، او را هیچ راهی [به سوی نجات و سعادت] نیست. 46

پیش از آنکه روزی فرا رسد که از سوی خدا هیچ بازگشتی برای آن نیست، پروردگارتان را اجابت کنید، آن روز برای شما هیچ پناه‌گاهی و هیچ راه انکاری [نسبت به اعمالی که مرتکب شده‌اید] وجود ندارد؛ 47

چنانچه [از دعوت] روی برگردانند [اندوهگین مباش] ما تو را بر آنان نگهبان نفرستاده‌ایم [تا آنان را به اجبار در دایره هدایت قرار دهی]، جز رساندن [پیام وحی] بر عهده تو نیست، و هنگامی که ما از سوی خود رحمتی [چون سلامت، امنیت و ثروت] به انسان بچشانیم، به آن سرمست و مغرور می‌شود، و اگر به سبب گناهایی که مرتکب شده‌اند آسیبی به آنان رسد [رحمت حق را فراموش می‌کنند]، بی‌تردید انسان بسیار ناسپاس است. 48

مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین فقط در سیطره خداست، هر چه را بخواهد می‌آفریند، به هر کس بخواهد دختر عطا می‌کند و به هر کس

ترجمه قرآن کریم، ص: 494

بخواهد پسر می‌بخشد؛ 49

یا پسران و دختران را با هم به آنان می‌دهد و هر که را بخواهد نازا می‌کند؛ یقیناً او دانا و تواناست. 50

هیچ بشری را نسزد که خدا با او سخن گوید، مگر از راه وحی یا از پشت حجاب غیب، یا رسولی [چون فرشته] می‌فرستد؛ پس فرشته به اذن او آنچه را بخواهد وحی می‌کند؛ یقیناً او بلند مرتبه و حکیم است. 51

و همان‌گونه [که بر پیامبران پیشین وحی کردیم] روحی را [چون قرآن] از امر خود به تو وحی کردیم. تو [پیش از وحی] نمی‌دانستی کتاب و ایمان [به آن] چیست؟ ولی آن [کتاب] را نوری قرار دادیم که هر کس از بندگانش را بخواهیم به وسیله آن هدایت می‌کنیم؛ بی‌تردید تو [مردم را] به راهی راست هدایت می‌نمایی. 52

راه خدایی که آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست. آگاه باشید! که همه امور به سوی خدا بازمی‌گردد. 53

سوره زحرف

43- مکی 89 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

حم 1

سوگند به [این] کتاب روشنگر 2

که ما آن را [به زبانی فصیح و گویا] قرار دادیم تا [در آن] تعقل کنند؛ 3

و یقیناً این قرآن در امّ الکتاب [که لوح محفوظ است] نزد ما بلند مرتبه و حکیم است. 4

آیا برای اینکه شما قومی اسراف کارید قرآن را از شما دور کنیم و بازگردانیم؟! [نه این کار را نمی کنیم تا بندگانمان از هدایت محروم نشوند]. 5

چه بسیار پیامبرانی که در میان پیشینیان [که مردمی اسراف کار بودند] فرستادیم [و به سبب اسرافشان از فرستادن پیامبر دریغ نکردیم؟] 6

ولی هیچ پیامبری به سوی آنان نیامد مگر اینکه او را همواره

ترجمه قرآن کریم، ص: 495

مسخره می کردند. 7

ما نیرومندتر از این اسراف کاران [زمان تو] را هلاک کردیم و سرگذشت پیشینیان [هلاک شده، در سوره های دیگر قرآن] گذشت.

8

اگر از آنان بپرسی آسمان ها و زمین را چه کسی آفریده است؟ قطعاً خواهند گفت: آنها را همان توانای شکست ناپذیر و دانا آفرید. 9

آن که این زمین را محل آرامش شما قرار داد و برای شما در آن راهها پدید آورد تا [به اهداف و مقاصدتان] راه یابید. 10

و آن که از آسمان آبی به اندازه نازل کرد، پس به وسیله آن سرزمینی مرده را زنده کردیم، [و] همین گونه شما را [درقیامت از گورها] بیرون می آورند؛ 11

و آنکه همه جفت‌ها را آفرید، و برای شما از [قبیل] کشتی‌ها و چهارپایان و آنچه که سوارش می‌شوید پدید آورد، 12

تا بر پشت آنها قرار گیرید، سپس هنگامی که بر آنها سوار می‌شوید نعمت پروردگارتان را به یاد آورید و بگویید: منزّه [از هر عیب و نقصی] است کسی که این [وسایل سواری] را برای ما مسخر کرد، در حالی که ما را قدرت مسخر کردن آنها نبود؛ 13

یقیناً ما به سوی پروردگاران باز می‌گردیم؛ 14

و [مشركان سبك مغز] برای خدا از میان بندگان قطع‌های و جزئی [به عنوان فرزند که از او جدا شده] قرار دادند؛ مسلماً انسان کفران‌کننده آشکاری است. 15

آیا از آنچه خدا می‌آفریند، دخترانی برای خود برگرفته و شما را به داشتن پسران برگزیده است؟ ا 16

[در صورتی که] چون یکی از آنان را به ولادت دختری که [به گمان باطلش شبیه و هم‌جنس خدا قرار داده] خبر دهند [دلش] پر از اندوه و خشم گشته، صورتش سیاه می‌شود! [زیرا دخترداری را دوست ندارد و از آن ننگ دارد، ولی [با کمال بی‌شرمی] همین دختر را به عنوان هم‌جنس و فرزند خدا قلمداد می‌کند!!] 17

آیا کسی را [شريك خدا قرار داده‌اند] که در زر و زیور پرورش یافته است و [هنگام] مجادله و بحث بیانش روشن نیست؟ 18

و فرشتگان را که بندگان [خدای] رحمان‌اند، به پندار خود جنس ماده قرار داده‌اند، آیا زمان آفرینش آنان حضور داشتند [که بر ماده بودنشان گواهی می‌دهند؟] به زودی گواهی آنان [در نامه اعمالشان] نوشته می‌شود و [درباره آن] مورد بازپرسی قرار خواهند گرفت. 19

و گفتند: اگر خدا می‌خواست ما آنان را نمی‌پرستیدیم. ادعایشان متکی بر هیچ

ترجمه قرآن کریم، ص: 496

[دلیل] و دانشی نیست [و مایه‌ای جز نادانی ندارد]، فقط حدس می‌زنند و دروغ می‌بافند؛ 20

یا ما پیش از قرآن کتابی به آنان داده‌ایم که [برای اثبات ادعایشان] به آن تمسك می‌جویند؟ 21

[نه] بلکه [هیچ دلیلی بر حقایق بت پرستی و شرك خود ندارند، بلکه دلگرمی آنان به آیینشان این است که] گفتند: ما پدرانمان را بر آیینی یافتیم و مسلماً ما هم با پیروی از آثارشان راه یافته ایم. 22

[پیروی کورکورانه و جاهلانه مخصوص اینان نیست] به همین گونه پیش از تو در هیچ شهری بیم دهنده ای نفرستادیم، مگر آنکه سران خوشگذران و مغرورش گفتند: ما پدرانمان را بر آیینی یافتیم و ما هم حتماً به آثارشان اقتدا می کنیم. 23

[بیم دهنده] گفت: آیا هر چند من آیینی هدایت کننده تر از آیینی که پدرانمان را بر آن یافته اید برایتان بیاورم؟ گفتند: ما به آیینی که همه شما را به آن فرستاده اند کافریم! 24

در نتیجه از آنان انتقام گرفتیم. پس با تأمل بنگر سرانجام تکذیب کنندگان چگونه بود. 25

و [یاد کن] هنگامی را که ابراهیم به پدرش [که عمو یا پدرخوانده اش بود] و قومش گفت: من بی تردید از آنچه می پرستید بیزارم. 26

مگر کسی که مرا آفریده، که یقیناً او مرا هدایت می کند، 27

ابراهیم توحید و یکتا پرستی را در نسل های بعد از خود حقیقتی پایدار قرار داد، بخاطر این که آنان [به سوی توحید] بازگردند؛ 28

[نه اینکه بازنگشتند و من هم از آنان انتقام نگرفتم] بلکه اینان [که در مکه آلوده به بت پرستی هستند] و پدرانمان را [از انواع نعمت ها] برخوردار کردم تا آنکه حق و فرستاده ای روشنگر [چون قرآن و محمد] به سویشان آمد؛ 29

و هنگامی که حق به سویشان آمد، گفتند: این جادوست و ما به آن کافریم، 30

و گفتند: این قرآن چرا بر مردمی بزرگ از میان یکی از این دو شهر [مکه و طایف] نازل نشد؟! 31

آیا آنان هستند که رحمت پروردگارت را تقسیم می کنند؟ ما در زندگی دنیا معیشت آنان را میانشان تقسیم کرده ایم، و برخی را از جهت درجات [فکری و مادی] بر برخی برتری داده ایم تا برخی از آنان برخی دیگر را [در امر معیشت

ترجمه قرآن کریم، ص: 497

و سایر امور] به خدمت گیرند؛ و رحمت پروردگارت از آنچه آنان جمع می کنند بهتر است. 32

و اگر [بهره‌مندی کفار از انواع نعمت های مادی و معیشت معمولی بسیاری از مؤمنان سبب] این نبود که همه مردم [به خاطر ضعف ایمان و ناآگاه بودن به حقایق] بر محور کفر امتی واحد شوند، ما برای خانه‌های کافران به [خدای] رحمان سقف‌هایی از نقره قرار می‌دادم و نردبان‌هایی که با آن بر بالای خانه‌ها برآیند. 33

و برای خانه‌هایشان [نیز] درها و تخت‌هایی [از نقره می‌ساختیم] که بر آن تکیه زنند، 34

و [برای خانه‌ها و زندگی آنان] زر و زیور [قرار می‌دادم]، ولی همه این‌ها جز کالای اندک زندگی دنیا [و امور از دست رفتنی] نیست، و آخرت نزد پروردگارت برای پرهیزکاران است؛ 35

و هر کس خود را از یاد [خدای] رحمان به کوردلی بزند، شیطانی بر او می‌گماریم که آن شیطان دمسازش باشد. 36

بی‌تردید شیطان‌ها چنین کسانی را از راه خدا باز می‌دارند، در حالی که [با این گمراهی سخت] گمان می‌کنند راه یافتگان واقعی آنانند؛ 37

تا زمانی که [در قیامت] نزد ما آیند [به شیطان‌ش] گوید: ای کاش میان من و تو فاصله مشرق و مغرب بود، پس بد همنشینی بودی! 38

[به آنان گویند: امروز این گفتگو و آرزوی دوری از شیطان] هرگز به شما سودی نمی‌دهد؛ زیرا [در دنیا] ستم ورزیدید [و] اکنون همه با هم در عذاب مشترک خواهید بود؛ 39

آیا تو می‌توانی [دعوت را] به کران بشنوانی، یا کوردلان و کسانی را که در گمراهی آشکارند هدایت کنی؟! 40

چون تو را از دنیا ببریم، یقیناً از اینان انتقام خواهیم گرفت، 41

یا [اگر از دنیا نبریم] آنچه را از عذاب به آنان وعده کرده‌ایم به تو نشان خواهیم داد [در هر صورت ما آنان را عذاب می‌کنیم]، و بی‌تردید بر آنان چیره‌ایم؛ 42

پس به آنچه بر تو وحی شده تمسک بجوی، یقیناً تو بر راهی مستقیم قرار داری؛ 43

مسلماناً [این] قرآن برای تو و قوم تو مایه شرف و عزت

است، سپس [درباره آن] بازخواست خواهید شد. 44

و از پیامبرانی که پیش از تو فرستاده‌ایم بپرس که آیا به جای [خدای] رحمان معبودانی که پرستش شوند، قرار داده‌ایم؟! 45

به راستی ما موسی را با نشانه‌های خود به سوی فرعون و سران و اشراف قومش فرستادیم، پس گفت: من فرستاده پروردگار جهان‌یانم؛ 46

ولی چون معجزه‌های ما را برای آنان آورد به ناگاه آنان [از روی ریشخند] به آنان می‌خندیدند. 47

ما هیچ معجزه‌ای را به آنان نشان نمی‌دادیم مگر آنکه از مشابهِش بزرگ‌تر بود، و آنان را به عذاب دنیایی گرفتار کردیم، برای این که بازگردند. 48

[زمانی که گرفتار شدند] گفتند: ای جادوگر! پروردگارت را بر پایه عهدی که با تو کرده [که: اگر ایمان آوریم عذاب را از ما بردارد] برای ما بخوان، بی‌تردید ما هدایت خواهیم یافت.

49

هنگامی که عذاب را از آنان برطرف می‌کردیم، ناگاه پیمان می‌شکستند.

50

و فرعون در میان قومش این گونه ندا داد: ای قوم من! آیا حکومت مصر ویژه من نیست و این نهرها از زیر [کاخ‌های] من به فرمان من روان نیستند؟ آیا [عظمت و حشمت من و فقر و تهیدستی موسی را] نمی‌بینید؟! 51

مگر نه این است که من از این کسی که خوار و بی‌مقدار است و نمی‌تواند روشن و گویا سخن گوید، به‌ترم؟

52

[اگر موسی، عزت، سربلندی، کرامت و شخصیت داشت] پس چرا دستبندهای زرین و طلا بر او آویخته نشده است؟ یا چرا فرشتگانی [برای اثبات نبوتش] همراه او نیامده‌اند؟ 53

پس او قومش را سبک مغز شمرد [و آنان را با وسوسه و اغواگری فریفت و خوارشان کرد] در نتیجه از او اطاعت کردند؛ زیرا آنان مردمی بدکار و نافرمان بودند. 54

چون ما را به خشم آوردند از آنان انتقام گرفتیم، و نهایتاً همه را غرق کردیم. 55

در نتیجه آنان را پیشگامان [دوزخیان] و عبرتی برای آیندگان قرار دادیم. 56

چون فرزند مریم [در آیات قرآن به نداشتن پدر به عنوان روح خدا و کلمه الله] مثل زده شد، ناگهان قوم [مشرك و بت پرست] تو نسبت به آن از روی مسخره و خنده فریاد برداشتند، 57

و گفتند: آیا معبودان ما بهترند یا او. [ولی] آنان این

ترجمه قرآن کریم، ص: 499

مقایسه را به عنوان مثل برای تو نزدند مگر از روی گفتار بی منطق [تو معبود بودن عیسی را نپذیرفته‌ای]، بلکه اینان گروهی ستیزه‌جو [و دچار جدال باطل و بسیار دل سخت] هستند. 58

او نبود جز بنده‌ای که به او نعمت [نبوت و معجزات را] عطا کردیم و وی را برای بنی اسرائیل نشانه‌ای بزرگ [از قدرت خود] قرار دادیم [تا به وسیله او حق برای آنان روشن شود]. 59

[ولادت، نبوت و معجزات عیسی از قدرت ما عجیب نیست] ما اگر بخواهیم به جای شما [متکبران سرکش] فرشتگانی در روی زمین قرار می‌دهیم تا جانشینان شما باشند [و خدا را خالصانه عبادت کنند]. 60

و عیسی [با ولادتی که ویژه او بود، و با معجزاتی چون شفا دادن کور مادرزاد و درمان نمودن بیماری برص و زنده کردن مردگان و دمیدن روح در مجسمه گلی] سبب یقین به قیامت است، پس هرگز در وقوع آن تردید مکنید، و از من پیروی نمایید که این است راه راست. 61

و شیطان شما را [از راه راست] باز ندارد، بی تردید او برای شما دشمنی آشکار است. 62

و هنگامی که عیسی دلایل روشن آورد، گفت: به راستی من برای شما حکمت آوردم، تا برای شما [حکم] برخی [از عقاید و احکام] را که در آن اختلاف می‌کنید بیان کنم؛ بنابراین از خدا پروا کنید و از من اطاعت نمایید. 63

بی تردید خدا پروردگار من و پروردگار شماست، پس او را بپرستید که این است راه مستقیم. 64

از میان امت عیسی گروه‌هایی [درباره او و دینش] اختلاف کردند [و هر يك چون نسطوریه، ملکانیه، مرقوسییه و شعونییه به عقیده‌ای خلاف حق پای بند شدند، و آیینی غیر آیین مسیح را به عنوان آیین مسیح برگزیدند] پس وای بر کسانی که [به آیات خدا] ستم ورزیدند از عذاب روزی دردناک. 65

آیا جز این انتظاری دارند که ناگاه قیامت در رسد در حالی که نمی‌فهمند؟ 66

در آن روز دوستان دشمن یکدیگرند مگر پرهیزکاران. 67

[خدا آن روز به آنان گوید:] ای بندگان من! امروز نه بیمی بر شماست و نه اندوهگین می‌شوید؛ 68

هم آنان که

ترجمه قرآن کریم، ص: 500

به آیات ما ایمان آوردند و همواره تسلیم [فرمان‌ها و احکام] ما بودند. 69

[ندا آید:] شما و همسرانتان در نهایت شادمانی به بهشت درآید؛ 70

ظرف‌هایی از طلا [که پر از طعام است] و جام‌هایی [زرین که پر از شراب طهور است] گرداگرد آنان می‌گردانند، و در آنجا آنچه دل‌ها می‌خواهد و چشم‌ها از آن لذت می‌برد، آماده است، و شما [ای پرهیزکاران!] در آن جاودانه‌اید. 71

این بهشتی است که شما به پاداش اعمالی که همواره انجام می‌دادید میراث یافتید.

72

شما را در آنجا میوه‌هایی فراوان است که از آنها می‌خورید. 73

بی‌تردید گناهکاران در عذاب دوزخ جاودانه‌اند. 74

[عذاب را] به آنان تخفیف ندهند و در آنجا [از نجات خود] نومیدند، 75

ما بر آنان ستم نکردیم، ولی آنان خود ستمکار بودند، 76

فریاد می‌زنند: ای مالکِ [دوزخ! بگو:] پروردگارت ما را بمیراند [تا از این عذاب نجات یابیم]. [مالک] می‌گوید: یقیناً شما ماندنی هستید.

77

به راستی ما حق را برای شما آوردیم، ولی بیشتر شما حق را خوش نداشتید، 78

بلکه آنان کار [توطئه و نیرنگ بر ضد حق] را محکم کردند، پس ما هم کار [عذاب] را بر آنان محکم می‌کنیم. 79

آیا آنان گمان می‌کنند که ما سخنان در گoshi آنان را نمی‌شنویم؟ چرا ما می‌شنویم فرستادگان ما [که فرشتگان نویسنده اعمال‌اند] نزد آنان حاضرند [و رازهایشان را] می‌نویسند. 80

[به مشرکان سبک مغز] بگو: اگر برای [خدای] رحمان فرزندی بود، من [در این امت] نخستین پرستنده او بودم. 81

پروردگار آسمان‌ها و زمین و عرش، از آنچه [او را به آن] توصیف می‌کنند منزّه است. 82

آنان را واگذار تا [در گفتار و کردار باطل] فرو روند و [با کالای بی‌ارزش دنیا] سرگرم بازی شوند تا آن روزشان را که به آنان وعده می‌دهند دیدار کنند. 83

و اوست که در آسمان‌ها معبود [واقعی] است و در زمین هم معبود [واقعی] است و او حکیم و داناست. 84

همیشه سودمند و با برکت است کسی که مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آنهاست، فقط در سیطره اوست و آگاهی [به همه شئون] قیامت نزد اوست و شما را به او باز می‌گردانند. 85

ترجمه قرآن کریم، ص: 501

و کسانی را که به جای خدا می‌پرستند، اختیار شفاعت ندارند، اختیار شفاعت فقط با کسانی است که [از روی بصیرت] شهادت به حق داده‌اند و آنان [حقیقت حال کسانی را که می‌خواهند برای آنان شفاعت کنند] می‌دانند. 86

و اگر از آنان بپرسی: چه کسی آنان را آفریده است؟ یقیناً می‌گویند: خدا. پس چگونه آنان را [از حق به باطل] منحرف می‌کنند؟ 87

و [چگونه از شکایت پیامبر بی‌خبرند که] می‌گوید: ای پروردگار من اینان گروهی هستند که ایمان نمی‌آورند؛ 88

بنابراین از آنان روی بگردان و سلام جدایی [را به آنان] بگو، مسلماً [سرانجام شقاوت بار خود و نتیجه کفر و عنادشان را] خواهند دانست. 89

سوره دخان

44- مکی 59 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

حم 1

سوگند به [این] کتاب روشنگر؛ 2

به راستی ما آن را در شبی پربرکت نازل کردیم؛ زیرا که همواره بیم‌دهنده بوده‌ایم؛ 3

در آن شب هر کار استواری [به اراده خدا] فیصله می‌یابد. 4

[نزول قرآن] کاری است [که] از نزد ما [صورت پذیرفته است؛] زیرا ما همواره فرستنده [وحی و ارسال‌کننده پیامبران] بوده‌ایم.

5

[همه این واقعیات] به سبب رحمتی از سوی پروردگار توست؛ بی‌تردید او شنوا و داناست. 6

[همان] پروردگار آسمان‌ها و زمین و آنچه میان آنهاست، اگر یقین دارید. 7

هیچ معبودی جز او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند، پروردگار شما و پدران پیشین شماست. 8

[نه اینکه یقین ندارند] بلکه آنان در شك‌اند [و با گفتار و کردارشان با حقایق] بازی می‌کنند. 9

پس به انتظار روزی باش که آسمان دودی آشکار بیاورد، 10

آن دود همه مردم را فرا می گیرد، این عذابی دردناک است. 11

[همه می گویند:] ای پروردگار ما این عذاب را از ما برطرف کن که ما ایمان می آوریم! 12

[در آن موقعیت سخت] چگونه برای آنان جای پند گرفتن و هوشیاری است و حال آنکه [پیش از این عذاب] پیامبری روشنگر برای

ترجمه قرآن کریم، ص: 502

آنان آمد [و پند نگرفتند]. 13

آن گاه از او روی گردانند و گفتند: تعلیم یافته ای دیوانه است!! 14

مدتی اندک عذاب را برطرف می کنیم، ولی باز شما [به همان عقاید بی پایه و اعمال زشت] برمی گردید! 15

[ما از آنان انتقام خواهیم گرفت آن] روزی که آنان را با قدرتی بسیار سخت بگیریم؛ زیرا که ما انتقام گیرنده ایم. 16

و همانا پیش از آنان قوم فرعون را آزمودیم، و پیامبری بزرگوار برای آنان آمد، 17

[به آنان گفت:] بندگان خدا را [که به آزار و شکنجه شما گرفتارند] به من واگذارید؛ زیرا من برای شما فرستاده ای امینم.

18

و در برابر خدا تکبر و سرکشی نکنید که من برای شما معجزه ای روشن آورده ام. 19

من به پروردگارم و پروردگار شما از اینکه مرا سنگسار کنید [یا برانید یا متهم کنید] پناه می برم؛ 20

اگر به من ایمان نمی آورید [از آزدن من و باز داشتن مردم از روی آوردن به حق] کناره گیری کنید. 21

[فرعونیان دست از آزدنش برنداشتند و مردم را از روی آوردن به حق مانع شدند] او هم پروردگارش را خواند: که اینان

قومی گناهکارند. 22

[گفتم:] بندگانم را شبانه حرکت ده؛ زیرا شما مورد تعقیب هستید، 23

و دریا را با [همان] راه‌های گشاده [که برای عبور شما باز کردم] پشت سر بگذار [تا فرعونیان هم در آن درآیند]؛ زیرا آنان سپاهی محکوم به غرق شدن هستند. 24

چه بسیار بوستان‌ها و چشمه‌سارانی که آنان [پس از خود] بر جای گذاشتند، 25

و کشتزار و جایگاه‌های نیکو و باارزش، 26

و نعمت‌هایی که با آسایش و خوشی از آن برخوردار بودند. 27

[آری، سرانجام کارشان] چنین بود و ما همه آنها را به قومی دیگر به میراث دادیم. 28

پس نه آسمان برآنان گریست و نه زمین و [هنگام نزول عذاب هم] مهلت نیافتند. 29

همانا ما بنی‌اسرائیل را از آن عذاب خوارکننده نجات دادیم. 30

از فرعون که متکبری سرکش از زمره اسراف‌کاران بود، اُ 31

و بنی‌اسرائیل را از روی آگاهی بر جهانیان [زمان خودشان] برگزیدیم؛ 32

و به آنان از آیات و معجزات آنچه را که در آن آزمایشی آشکار بود عطا کردیم. 33

اینان [که شرك و كفر سراپای وجودشان را فرا گرفته است] با اصرار [به اهل ایمان] می‌گویند: 34

پایان زندگی جز همین مرگ نخستین نیست

ترجمه قرآن کریم، ص: 503

و ما [پس از این مرگ] برانگیخته نخواهیم شد. 35

اگر شما [در زمینه زنده شدن مردگان] راست‌گویید [با درخواست از خدا] پدران ما را [زنده کنید و نزد ما] بیاورید [تا ما به زنده شدن مردگان یقین پیدا کنیم!!] 36

آیا اینان [در قدرت و شوکت] برترند یا قوم تُبَع، و کسانی که پیش از آنان بودند؟ ما همه آنان را هلاک کردیم؛ زیرا مجرم بودند؛ 37

ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو است، به بازی نیافریده‌ایم؛ 38

ما آن دو را جز به درستی به وجود نیاورده‌ایم، ولی بیشترشان [به حقایق] معرفت ندارند. 39

بی‌تردید روز جدایی [حق از باطل، مؤمن از کافر و پاک از ناپاک] وعده‌گاه همه آنان است؛ 40

همان روزی که هیچ رفیق و دوستی چیزی از عذاب را از دوستش دفع نمی‌کند، و چون [آلوده به شرک و کفرند] یاری نمی‌شوند؛ 41

مگر کسی که خدا او را مورد رحمت قرار داده است؛ زیرا او توانای شکست‌ناپذیر و مهربان است 42

همانا درخت زقوم، 43

خوراک گنهکار است، 44

مانند مس گداخته شده در شکم‌ها می‌جوشد، 45

چون جوشیدن آب جوشان 46

[گفته می‌شود:] این گنهکار را بگیرید و او را به زور به وسط دوزخ بکشانید. 47

آن‌گاه از عذاب آب جوشان بر سرش فرو ریزید؛ 48

[و بگویید:] بچش که تو همان ارجمند و بزرگواری!! 49

به یقین این همان چیزی است که همواره درباره آن تردید می‌کردید. 50

مسلماناً پرهیزکاران در جایگاه امنی خواهند بود. 51

در میان بوستان‌ها و چشمه‌سارها؛ 52

لباس‌هایی از حریر نازک و دیبای سبب می‌پوشند در حالی که برابر هم می‌نشینند. 53

[آری سرانجام کار پرهیزکاران] چنین است، و حور العین را به همسری آنان درآوریم، 54

در آنجا هر گونه میوه‌ای را که بخواهند می‌طلبند و می‌خورند، در حالی که [از هر جهت] ایمن و آسوده خاطرنند؛ 55

در آنجا مرگ را نمی‌چشند، مرگ آنان همان مرگی بود که در دنیا چشیدند، و خدا آنان را از عذاب دوزخ مصون می‌دارد. 56

[این] فضل و احسانی است از سوی پروردگار تو، [و] این همان کامیابی بزرگ است. 57

جز این نیست که ما [فهم] قرآن را با زبان تو [که زبانی فصیح و گویاست] آسان ساختیم تا

ترجمه قرآن کریم، ص: 504

آنان متذکر و هوشیار شوند.

58

[ولی اگر متذکر و هوشیار نشدند] به انتظار باش که مسلماً آنان هم منتظرند [که سرانجام کار چه خواهد شد؟ سرانجام نصرت و پیروزی خدا برای تو و عذاب دنیا و آخرت برای آنان است]. 59

سوره جاثیه

45- مکی 37 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

حم 1

این کتاب نازل شده از سوی خدای توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است.

2

به یقین در آسمان‌ها و زمین برای مؤمنان نشانه‌هایی [بر ربوبیت، حکمت و قدرت خدا] ست؛ 3

و در آفرینش شما و آنچه از جنبندگان منتشر می‌کند، برای اهل یقین نشانه‌هایی [بر ربوبیت، حکمت و قدرت خدا] ست؛ 4

و در رفت و آمد شب و روز و آنچه را از رزق [چون باران و برف] از آسمان نازل کرده و به وسیله آن زمین را پس از مردگی‌اش زنده کرده است، و در گرداندن بادها [از سوئی به سوئی] برای مردمی که تعقل می‌کنند، نشانه‌هایی است. 5

این‌ها آیات خداست که به حقّ بر تو می‌خوانیم؛ پس [اگر به این آیات ایمان نیاوردند] به کدام سخن بعد از [سخن] خدا و نشانه‌هایش ایمان می‌آورند؟ 6

وای بر هر دروغگوی گنهکار، 7

که آیات خدا را در حالی که بر او می‌خوانند می‌شنود، آن‌گاه از روی سرکشی و تکبر چنان که گویی آن را نشنیده است [بر کفر، عناد، دشمنی و مخالفتش] پافشاری می‌کند؛ پس او را به عذابی دردناک خبر ده. 8

هنگامی که به چیزی از آیات ما آگاه می‌شود، آن را به مسخره گیرد؛ اینانند که برای آنان عذاب خوارکننده‌ای خواهد بود.

9

پیش رویشان دوزخ است، و آنچه [از ثروت، مقام، یار و یاور] به دست آورده‌اند و آنچه را به جای خدا سرپرستان و معبودان خود گرفته‌اند، چیزی از عذاب را از آنان دفع نمی‌کند، و برای آنان عذابی بزرگ است. 10

این [قرآن] سراسر هدایت است؛ و کسانی که به آیات پروردگارشان کافر شدند، آنان را عذابی

ترجمه قرآن کریم، ص: 505

است از نوع عذابی بسیار سخت و دردناک. 11

خداست که دریا را برای شما مسخر کرد تا کشتی‌ها به فرمانش در آن روان شوند به خاطر این که شما [با سفرهای دریایی] از فضل و رزق‌اش بهره جوید و به خاطر آنکه [بر نعمت هایش] سپاس‌گزاری کنید. 12

و همه آنچه را در آسمان‌ها و زمین است از سوی خود برای شما مسخر کرد؛ بی‌تردید در این امور برای مردمی که می‌اندیشند، نشانه‌هایی [بر ربوبیت و حکمت و قدرت خدا] ست. 13

به مؤمنان بگو: از کسانی که به روزهای خدا [چون روز آزمایش بندگان، روز پیروزی اهل ایمان و شکست دشمنان و روز قیامت] امید ندارند گذشت کنند، تا [خدا] مردمی را [که تھیدست از عقاید پاک و کردار شایسته هستند، در روزی از روزهایش] به خاطر گناهایی که همواره مرتکب می‌شوند، کیفر دهد.

14

هرکس کار شایسته‌ای انجام دهد، به سود خود اوست و هرکس مرتکب بدی شود به زیان خود اوست، سپس شما را به سوی پروردگارتان بازمی‌گردانند. 15

مسلماناً ما به بنی اسرائیل کتاب و حکومت و نبوت عطا کردیم، و از پاکیزه‌ها به آنان روزی دادیم و آنان را بر جهانیان [روزگار خودشان] برتری بخشیدیم. 16

و دلایل روشنی [در امر نبوت و دین] در اختیار آنان قرار دادیم، پس آنان [در امر نبوت و دین] اختلاف نکردند مگر پس از آنکه [به وسیله وحی] آگاهی برای آنان آمد، اختلافشان از روی حسادت و برتری جویی در میان خودشان بود؛ بی‌تردید پروردگارت روز قیامت درباره آنچه همواره در آن اختلاف می‌کردند میانشان داوری خواهد کرد. 17

سپس تو را [در امر نبوت و دین] بر آیین ویژه و کامل قرار دادیم؛ بنابراین از آن پیروی کن و از هواهای نفسانی کسانی که [به حقایق] معرفت ندارند، پیروی مکن. 18

آنان در برابر خدا نمی‌توانند چیزی [از گرفتاری‌ها و بلاها] را از تو دفع کنند؛ و همانا ستمکاران یار و یاور یکدیگرند و خدا یار و یاور پرهیزکاران است. 19

ترجمه قرآن کریم، ص: 506

بصیرت برای مردم و سراسر هدایت و رحمت برای گروهی است که [حقایق را] باور دارند. 20

آیا کسانی که مرتکب گناهان شدند، گمان دارند آنان را مانند کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، قرار می‌دهیم، به صورتی که زندگی و مرگشان یکسان باشد؟ چه بد داوری می‌کنند. 21

خدا آسمان‌ها و زمین را به حق آفرید، تا هر کس در برابر اعمالی که انجام داده است، پاداش یابد و آنان مورد ستم قرار نمی‌گیرند. 22

پس آیا کسی که معبودش را خواسته‌های نامشروعش قرار داده دیدی؟ خدا او را از روی آگاهی خود [بر اینکه شایسته هدایت نیست] گمراه کرد، و بر گوش و دلش مُهر [تیره بختی] نهاد، و بر چشم [دلش] پرده‌ای قرار داده است، پس بعد از خدا چه کسی است که او را هدایت کند؟ آیا متذکر [حقایق] نمی‌شوید؟ 23

گفتند: زندگی جز همین زندگی دنیای ما نیست که [همواره گروهی از ما] می‌میریم و [گروهی] زندگی می‌کنیم، و ما را فقط روزگار هلاک می‌کند. آنان را نسبت به آنچه می‌گویند یقینی در کار نیست، آنان فقط حدس و گمان می‌زنند. 24

چون آیات روشن ما را [درباره معاد و زنده شدن مردگان] بر آنان می‌خواند، دلیلی جز این ندارند که می‌گویند: اگر شما [در زمینه زنده شدن مردگان] راستگوید [با درخواست از خدا] پدران ما را [زنده کنید و] نزد ما بیاورید [تا به زنده شدن مردگان یقین پیدا کنیم].

25

بگو: خدا شما را [ابتدا از لایه لای عناصر مرده برای قرار گرفتن در دنیا] حیات می‌بخشد، سپس می‌میراند، آن گاه همه شما را به سوی روز قیامت که هیچ شکی در آن نیست. جمع می‌کند، ولی بیشتر مردم [به این حقایق] معرفت ندارند.

26

مالکیت و فرمانروایی آسمان‌ها و زمین فقط در سیطره خداست، و روزی که قیامت برپا شود، آن روز است که اهل باطل زیان خواهند دید، 27

هر امتی را در آن روز به زانو درافتاده می‌بینی، [آن روز] هر امتی به سوی نامه اعمالش خوانده می‌شود [و به آنان می‌گویند]: امروز همان اعمالی که همواره انجام می‌دادید به شما پاداش می‌دهند. 28

این نوشته ماست که بر پایه حق و درستی بر ضد شما سخن می‌گوید؛ زیرا ما آنچه را همواره انجام می‌دادید می‌نوشتیم. 29

اما کسانی که ایمان

ترجمه قرآن کریم، ص: 507

آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، پروردگارشان آنان را در رحمت خود درآورد؛ این همان کامیابی آشکار است، 30

اما کسانی که کفر ورزیدند [به آنان می‌گویند:] مگر آیات من همواره بر شما خوانده نمی‌شد؟ ولی شما [نسبت به پذیرش آن] تکبر ورزیدید و قومی گنهکار بودید. 31

چون به شما می‌گفتند: یقیناً وعده خدا حق است و در وقوع قیامت هیچ شکی نیست، می‌گفتید: ما نمی‌دانیم قیامت چیست [و برپا شدنش را گمان نمی‌بریم] مگر گمانی ضعیف و غیر قابل اعتماد، و نمی‌توانیم به آن یقین پیدا کنیم! 32

در آن روز همه اعمال بدی که مرتکب شده‌اند، برای آنان آشکار می‌شود و عذابی که همواره آن را مسخره می‌کردند، وجودشان را احاطه می‌کند. 33

و [به آنان] گویند: امروز شما را از لطف و رحمت خود محروم می‌کنیم، همان گونه که شما [در دنیا] دیدار امروزتان را از یاد بردید، و جایگاهتان آتش است و شما را یار و یآوری نخواهد بود. 34

این [عذاب] برای این است که شما آیات خدا را به مسخره گرفتید و زندگی دنیا شما را فریفت؛ پس امروز نه آنان را از آتش بیرون می‌آورند و نه از آنان می‌خواهند که [برای به دست آوردن خشنودی خدا] عذرخواهی کنند.

35

نهایتاً همه ستایشها مخصوص خداست که پروردگار آسمانها و پروردگار زمین و پروردگار جهانیان است؛ 36

و کبریا و عظمت در آسمانها و زمین ویژه اوست، و او توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 37

سوره احقاف

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

حم 1

این کتاب نازل شده از سوی خدای توانای شکست ناپذیر حکیم است.

ترجمه قرآن کریم، ص: 508

2

ما آسمانها و زمین و آنچه را میان آن دو تاست، جز به حقّ و تا سرآمدی معین نیافریدیم، و کافران از آنچه بیمشان داده اند روی گردانند. 3

[به مشرکان] بگو: به من خبر دهید [و نشانم دهید] معبودانی که به جای خدا می پرستید چه چیزی از زمین را آفریده اند یا مگر آنان را در آفرینش آسمانها مشارکتی است؟ اگر راستگو هستید کتابی پیش از این قرآن یا بازمانده ای از دانش استواری [که ادعای شما را تصدیق کند] برای من بیاورید؛ 4

چه کسانی گمراه ترند از کسانی که به جای خدا معبودانی را می خوانند که تا روز قیامت پاسخشان را نمی دهند و آنان از خواندنشان بی خبرند؟ 5

و هنگامی که مردم را [در قیامت] جمع کنند [معبودانشان] با آنان دشمن باشند و عبادت کنندگانیشان را انکار کنند، 6

چون آیات روشن ما را بر آنان بخوانند، کافران درباره حقّی که به سویشان آمده می گویند: این جادویی است آشکار. 7

بلکه می گویند: این قرآن را از نزد خود ساخته و به خدا نسبت داده است. بگو: اگر آن را از نزد خود ساخته و به خدا نسبت داده باشم [و خدا بخواهد برای این کار مرا به عذابی سخت گرفتار کند] شما نمی توانید برای من چیزی از عذاب خدا را دفع کنید، خدا به باطلی که در آن فرو می روید [و آن طعنه زدن به قرآن و جادو خواندن آن است] داناتر است، و کافی است که خدا میان من و شما گواه باشد، و او بسیار آمرزنده و مهربان است. 8

بگو: از میان فرستادگان خدا فرستاده ای نوظهور نیستم [که گفتار و کردارم مخالف گفتار و کردار آنان باشد، بلکه به من هم چون آنان وحی می شود] و نمی دانم با من و شما [در دنیا و آخرت] چه خواهد شد، من فقط از آنچه به من وحی شده پیروی می کنم، و من جز بیم دهنده ای آشکار نیستم. 9

بگو:

به من خبر دهید که اگر این قرآن از ناحیه خدا باشد و شما به آن کفر ورزیده و شاهی هم از بنی اسرائیل به مانند آن [که تورات واقعی و تصدیق کننده قرآن است] شهادت داده باشد [که همان طوری که تورات وحی خداست، قرآن هم وحی خداست و] پس [از شهادتش به قرآن] ایمان آورده باشد و شما از ایمان به آن تکبر ورزیده باشید [آیا ستمکار نبوده‌اید؟] بی تردید خدا گروه ستمکار را هدایت نمی‌کند. 10

و کافران درباره مؤمنان گفتند: اگر [آیین

ترجمه قرآن کریم، ص: 509

محمد [بهر [از آیین ما] بود [آنان در پذیرفتنش] بر ما نسبت به آن پیشی نمی‌گرفتند] بلکه خود ما زودتر از آنان به این کتاب ایمان می‌آوردیم]. و چون [خودشان به خاطر کبر و عنادشان] به وسیله آن هدایت نیافتند، به زودی خواهند گفت: این يك دروغ قدیمی است. 11

[چگونه يك دروغ قدیمی است] در حالی که پیش از آن کتاب موسی پیشوا و رحمت بود [و از نزول آن بر پیامبر اسلام خبر داده]، و این قرآن تصدیق کننده [آن] است و به زبانی فصیح و گویاست تا ستمکاران را بیم دهد، و برای نیکوکاران بشارتی باشد.

12

بی تردید کسانی که گفتند: پروردگار ما الله است، سپس [در میدان عمل بر این حقیقت] استقامت ورزیدند، نه بیمی بر آنان است و نه اندوهگین می‌شوند. 13

اینان اهل بهشت‌اند که به پاداش اعمال شایسته‌ای که همواره انجام می‌دادند، در آن جاودانه‌اند. 14

انسان را درباره پدر و مادرش به نیکی کردن سفارش کردیم. مادرش او را با تحمل مشقت باردار شد و او را با رنج و زحمت زایید. و دوران بارداری و بازگرفتنش از شیر سی ماه است، چون به رشد و نیرومندی خود و به چهل سالگی برسد، گوید: ای پروردگار من به من الهام کن تا نعمت را که بر من و پدر و مادرم عطا کرده‌ای سپاسگزارم، و کار شایسته‌ای که آن را می‌پسندی انجام دهم و ذریه و نسل مرا برای من صالح و شایسته گردان که من به سوی تو بازگشتم و به یقین از تسلیم شدگان [به فرمان‌ها و احکام] توام. 15

اینانند کسانی که ما از آنان بهترین اعمالی که انجام داده‌اند می‌پذیریم، و از گناهانشان در زمره اهل بهشت در می‌گذریم؛
[خدا این وعده را داد] وعده راستی که همواره [این گونه انسان‌ها را] به آن وعده داده می‌دادند؛ 16

و کسی که به پدر و مادرش گفت: اف بر شما! [من از شما متنفر و دلتنگم]، آیا به من وعده می‌دهید که [پس از مرگ] زنده خواهم شد، در حالی که پیش از من اقوام بسیاری در گذشتند، [و هیچ کدام از آنان زنده نشدند]. و آن دو همواره [برای بازگشت فرزندشان] از خدا یاری می‌خواهند [و به فرزندشان می‌گویند:] وای بر تو ایمان بیاور، بی‌تردید وعده خدا [در باره سعادت و رستگاری مؤمنان در قیامت و شقاوت و بدبختی کافران] حق است. [ولی او در پاسخشان] می‌گوید: این [وعده‌ها] جز افسانه‌های گذشتگان نیست!! 17

اینانند کسانی که [به خاطر انکار

ترجمه قرآن کریم، ص: 510

وعده‌های حق] فرمان عذاب درباره آنان در زمره گروه‌هایی از جن و انس که پیش از آنان در گذشتند ثابت شده است؛
زیرا آنان زیانکار بودند. 18

برای هر کدام [از گروه مؤمنان و کافران] بر پایه اعمالی که انجام داده‌اند درجاتی است [که در آن قرار می‌گیرند] تا خدا اعمالشان را به طور کامل به آنان بدهد؛ و آنان مورد ستم قرار نمی‌گیرند. 19

روزی که کافران را بر آتش عرضه کنند [به آنان گویند:] نعمت‌های پاکیزه خود را [که می‌توانست وسیله آبادی آخرتتان باشد] در زندگی دنیایتان مصرف کردید و [همانجا] از آن برخوردار شدید؛ بنابراین امروز به سبب اینکه به ناحق در زمین تکبر می‌ورزیدید و در برابر اینکه همواره کار بد و نافرمانی می‌کردید با عذاب خفّت‌بار کیفر می‌یابید. 20

[سرگذشت هود] برادر قوم عاد را یاد کن، هنگامی که قومش را در سرزمین احقاف بیم داد، و بی‌تردید بیم‌دهندگانی پیش از او و پس از او [در آن سرزمین] گذشته بودند، [بیم دادنشان این بود] که فقط خدا را بپرستید؛ زیرا من بر شما از عذاب روزی بزرگ می‌ترسم. 21

گفتند: آیا آمده‌ای تا ما را از [پرستش] معبودانمان بر گردانی، پس اگر راستگویی عذابی که ما را تهدید می‌کنی بیاور! 22

گفت: آگاهی [به کیفیت عذاب و زمان آمدنش] فقط نزد خداست، و من آیینی که مرا به آن فرستاداند به شما ابلاغ می‌کنم، ولی من شما را گروهی می‌دانم که همواره نادانی می‌کنید. 23

چون عذاب را [در پهنه فضا] به صورت ابری گسترده دیدند که به سوی درّه‌ها و آبگیرهایشان روی آورده، گفتند: این ابری باران‌زا برای ماست. [هود گفت: نه] بلکه این همان چیزی است که آن را به شتاب خواستید، بادی است که در آن عذاب‌ی دردناک است؛ 24

[چنان بادی است که] همه چیز را به فرمان پروردگارش در هم می‌کوبد و نابود می‌کند. پس آنان [به سبب آن عذاب] چنان شدند که جز خانه‌هایشان دیده نمی‌شد. این گونه مردم گناهکار را کیفر می‌دهیم. 25

همانا ما به آنان در اموری قدرت داده بودیم که شما را در آن امور چنان قدرتی نداده‌ایم، و برای

ترجمه قرآن کریم، ص: 511

آنان گوش و چشم و دل قرار داده بودیم، ولی گوش و چشم و دلشان چیزی از عذاب را از آنان برطرف نکرد؛ زیرا همواره [با داشتن آن ابزار تشخیص] آیات ما را انکار می‌کردند، و سرانجام عذاب‌ی که همواره آن را مسخره می‌کردند، آنان را احاطه کرد. 26

به راستی ما [اهل] آبادی‌هایی را که پیرامون شما [اهل مکه] بودند [به کیفر طغیان‌شان] هلاک کردیم و آیات خود را به صورت‌های گوناگون [برای آنان] بیان داشتیم، که به حق بازگردند. 27

پس چرا معبودانی که به جای خدا انتخاب کردند به گمان اینکه آنان را به خدا نزدیک کند، آنان را [هنگام نزول عذاب] یاری نکردند بلکه [گم شدند و] از دستشان رفتند، این بود [سرانجام] دروغشان و آنچه را همواره افترا می‌زدند. 28

[یاد کن] هنگامی که گروهی از جن را به سوی تو متوجه کردیم که قرآن را بشنوند، چون نزد قرائت آن حاضر شدند، گفتند: [برای شنیدن قرآن] خاموش باشید. چون قرائت پایان یافت به سوی قومشان در حالی که بیم دهنده بودند، بازگشتند. 29

گفتند: ای قوم ما! به راستی ما کتابی را شنیدیم که پس از موسی نازل شده است، تصدیق‌کننده همه کتاب‌های پیش از خود است، به سوی حق و به سوی راه مستقیم هدایت می‌کند. 30

ای قوم ما! دعوت‌کننده [به سوی] خدا را [که پیامبر اسلام 9 است] اجابت کنید و به او ایمان آورید تا خدا برخی از گناهانتان را بیامرزد و از عذاب‌ی دردناک پناhtان دهد؛ 31

و آنان که دعوت کننده خدا را اجابت نکنند نمی توانند [خدا را] در زمین عاجز کنند [تا از دسترس قدرت او بیرون روند] و آنان را در برابر خدا یاورانی نیست [که عذاب را از آنان دفع کند]، اینان در گمراهی آشکاری هستند. 32

آیا ندانسته اند خدایی که آسمانها و زمین را آفرید و از آفرینش آنها درمانده و خسته نشد، قدرت دارد مردگان را زنده کند؟ آری او بر هر کاری تواناست؛ 33

روزی که کافران را بر آتش عرضه می کنند [از آنان می پرسند]: آیا این حق نیست؟ می گویند: آری!

ترجمه قرآن کریم، ص: 512

سوگند به پروردگارمان حق است، [پرسش کننده] می گوید: پس این عذاب را برای آنکه همواره کفر می ورزیدید بچشید.

34

پس پایداری کن همان گونه که پیامبران اولوالعزم پایداری کردند، و برای آنان در [نزول عذاب] شتاب مکن، روزی که آنان آنچه را وعده داده می شوند ببینند، گویی فقط ساعتی از يك روز [در دنیا] درنگ داشتند؛ [این قرآن] پیامی است برای همه؛ پس آیا جز مردم نافرمان هلاك می شوند؟ 35

سوره محمد

47- مدنی 38 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آنان که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند، خدا اعمالشان را باطل و تباه ساخت؛ 1

و کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند و به آنچه بر محمد 9 که از سوی پروردگارشان برپایه حق نازل شده است، قلباً معتقد شدند، خدا گناهانشان را از آنان محو کرد و حالشان را اصلاح نمود. 2

این به سبب آن است که کافران از باطل پیروی کردند، و مؤمنان از حقی که از سوی پروردگارشان می باشد پیروی نمودند. این گونه خدا برای مردم اوصافشان را بیان می کند. 3

هنگامی که [در میدان جنگ] با کافران روبرو شدید، گردن هایشان را به شدت بزنید تا آن گاه که بسیاری از آنان را با سختی و غلظت از پای درآورید، در این هنگام [از دشمن اسیر بگیرید و] آنان را محکم ببندید، [پس از اسیر گرفتن] یا بر آنان منت نهد [و آزادشان کنید]، یا از آنان [در برابر آزاد کردنشان] عوض بگیرید تا آنجا که جنگ بارهای سنگینش را بر زمین نهد. این است [فرمان خدا]؛ و اگر خدا می‌خواست [بدون فرمان جنگ] از آنان انتقام می‌گرفت [ولی به جنگ فرمان داد] تا برخی از شما را به وسیله برخی دیگر بیازماید، و کسانی که در راه خدا به شهادت رسیده‌اند، خدا هرگز اعمالشان را باطل و تباه نمی‌کند. 4

[خدا] آنان را به زودی [به سرمزل]

ترجمه قرآن کریم، ص: 513

خوشبختی و کرامت] هدایت می‌کند و حالشان را اصلاح می‌نماید؛ 5

و آنان را در بهشتی که در دنیا به آنان شناسانده در می‌آورد. 6

ای مؤمنان! اگر خدا را یاری کنید، خدا هم شما را یاری می‌کند و گام هایتان را استوار می‌سازد؛ 7

و بر کافران هلاکت و نابودی باد و [خدا] اعمالشان را باطل و تباه ساخت. 8

این برای آن است که آنان آنچه را خدا نازل کرده است خوش نداشتند، پس خدا هم اعمالشان را پوچ و بی‌اثر کرد. 9

آیا در زمین گردش نکردند تا با تأمل بنگرند که سرانجام کسانی که پیش از آنان بودند، چگونه شد؟ خدا آنان را درهم کوبید و نابود کرد و نیز برای این کافران همانند آنان [عذاب قطعی] است. 10

این [پیروزی مؤمنان و نابودی کافران] به سبب این است که خدا سرپرست و یاور کسانی است که ایمان آورده‌اند، و کافران را سرپرست و یاری نیست. 11

بی‌تردید خدا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، در بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است در می‌آورد، در حالی که کافران همواره سرگرم بهره‌گیری از [کالا و لذت‌های زودگذر] دنیايند و می‌خورند، همان گونه که چهارپایان می‌خورند و جایگاهشان آتش است. 12

چه بسیار آبادی هایی که [اهلش] از [اهل] آبادی تو که تو را بیرون کرده اند نیرومندتر بودند، ما آنان را هلاک کردیم و یآوری [در برابر عذاب] برای آنان نبود. 13

آیا کسانی که بر دلیل روشنی از پروردگار خویش اند، مانند کسانی هستند که عمل زشتشان را برای آنان جلوه داده اند و از خواسته های نامشروع خود پیروی کرده اند؟ ا 14

صفت بهشتی که به پرهیزکاران وعده داده شده [چنین است:]: در آن نهرهایی است از آبی که مزه و رنگش برنگشته و نهرهایی از شیر که طعمش دگرگون نشده و نهرهایی از شراب که برای نوشندگان مایه لذت است و نهرهایی از عسل خالص است، و در آن از هر گونه میوه ای برای آنان فراهم است، و نیز آمرزشی از سوی پروردگارشان [ویژه آنان است. آیا اینان] مانند کسانی هستند که در آتش جاودانه اند، و از آبی جوشان به آنان می نوشاند که روده هایشان را متلاشی می کند؟! 15

گروهی از آنان [که منافق اند در ظاهر به گفتارت] گوش می دهند، ولی هنگامی که از نزد تو بیرون روند به کسانی که معرفت به آنان داده شده [از روی مسخره] می گویند: هم اکنون چه گفت؟ [ما که گفته او را نفهمیدیم.] آنان کسانی هستند که خدا بر دل هایشان مهر [تیره بختی] نهاده

ترجمه قرآن کریم، ص: 514

و از خواسته های نامشروع خود پیروی کرده اند، 16

و کسانی که هدایت یافته اند خدا بر هدایتشان افزوده و پرهیزکاری و تقوایشان را به آنان عطا کرده است؛ 17

پس آیا [منافقان و منکران] جز این را انتظار می برند که ناگاه قیامت بر آنان فرا رسد؟ [در حالی که هم اکنون نشانه هایش آمده است]، پس هنگامی که قیامت بر آنان فرا رسد، بیداری و هوشیاری شان از کجا و چگونه به آنان سود بخشد؟ 18

پس بدان که هیچ معبودی جز خدا نیست [بنابراین بر آگاهی نسبت به حق استوار باش]؛ و از میان رفتن [توطئه ها و موانعی که به وسیله دشمنان در راه پیشرفت دعوت به اسلام] برای تو و مردان و زنان با ایمان ایجاد شده از خدا بخواه، و برای زنان و مردان مؤمن طلب آمرزش کن و خدا محل رفت و بازگشت شما و قرارگاهتان را می داند. 19

مؤمنان می گویند: چرا سوره ای [در رابطه با فرمان جهاد] نازل نمی شود؟ ولی هنگامی که سوره ای محکم و بی شبهه نازل می شود و در آن از جهاد سخن به میان آمده است، آنان را که در دل هایشان بیماری است، می بینی مانند کسی که در بیهوشی مرگ افتاده، به تو می نگرند و سزاوارشان هم [به سبب بیمار دلی] همین حالت است. 20

[ولی] فرمانبرداری [از خدا و پیامبر] و سخن پسندیده و نیک [نه اظهار کراهت و ناخشنودی از جهاد] برای آنان شایسته تر است. اگر هنگامی که فرمان جهاد قطعی شود با خدا از سر صدق و راستی درآیند، بی تردید برای آنان بهتر است. 21

اگر [از خدا و پیامبر] روی گردان شوید آیا از شما جز این انتظار می رود که در زمین فساد کنید و [بر سر مال و منال دنیا] قطع رحم نمایید؟

22

آنان [که روی گردانند] کسانی هستند که خدا لعنتشان کرده و گوش [دل] شان را کر و چشم [بصیرت] شان را کور کرده است. 23

آیا در قرآن نمی اندیشند [تأحقیق را بفهمند] یا بر دل هایشان قفل هایی قرار دارد؟ 24

بی تردید کسانی که پس از روشن شدن هدایت [به همان عقاید باطل و کردار ناپسندشان] برگشتند [و دست از قرآن و پیامبر برداشتند] شیطان زشتی هایشان را در نظرشان آراست و آنان را در آرزوهای دور و دراز انداخت. 25

این به سبب آن است که آنان به کسانی [چون مشرکان

ترجمه قرآن کریم، ص: 515

و کافران] که نازل شدن وحی را خوش نداشتند، گفتند: [ما] در بعضی از امور [که بر ضد مؤمنان است] از شما اطاعت خواهیم کرد. در حالی که خدا اسرارشان را می داند.

26

پس حال و وضعشان زمانی که فرشتگان جانشان را می گیرند در حالی که بر صورت و پشتشان [تازیانه عذاب] می زنند، چگونه خواهد بود؟! 27

این عذاب برای این است که آنان از آنچه خدا را به خشم آورده پیروی کردند، و خشنودی او را خوش نداشتند در نتیجه اعمالشان را پوچ و بی‌اثر کرد.

28

بلکه کسانی که در دل هایشان بیماری است، گمان کردند که خدا کینه‌هایشان را آشکار خواهد کرد. 29

و اگر بخواهیم یقیناً آنان را به تو نشان می‌دهیم تا آنان را از روی نشانه‌هایشان بشناسی، و بی‌تردید آنان را از شیوه سخن گفتن خواهی شناخت؛ و خدا کارهای شما را می‌داند. 30

مسلماً ما شما را امتحان می‌کنیم تا مجاهدان از شما و صابران را مشخص نماییم، و اخبار شما را نیز [که اعمال و اسرار شماست] می‌آزماییم [تا صدق و کذب شما را در همه امور معلوم بداریم]. 31

یقیناً آنان که کفر ورزیدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند و پس از آنکه هدایت برای آنان روشن شد با پیامبر به شدت دشمنی نمودند، هرگز هیچ زبانی به خدا نمی‌رسانند و خدا به زودی اعمالشان را پوچ و بی‌اثر می‌کند. 32

ای اهل ایمان! خدا و پیامبر را اطاعت کنید و اعمالتان را [با تخلف از دستورهای خدا و پیامبر و شرک و نفاق و منت گذاری و ریا] باطل نکنید. 33

مسلماً کسانی که کافر شدند و [مردم را] از راه خدا باز داشتند، سپس در حال کفر از دنیا رفتند، هرگز خدا آنان را نمی‌آمرزد. 34

بنابراین [با توجه به یاری و کارسازی خدا] سست نشوید و [کافران و مشرکان را] به آشتی و صلحی [که برای شما خفّت بار است] دعوت نکنید، در حالی که شما برتر هستید و خدا با شماست و هرگز از [ثواب و پاداش] اعمالتان نمی‌کاهد. 35

زندگی دنیا فقط بازی و سرگرمی است، اگر ایمان بیاورید و پرهیزکاری کنید، خدا پاداش‌هایتان را می‌دهد و از شما در برابر پاداش دنیایی و آخرتی امواتان را نمی‌خواهد. 36

اگر همه اموال شما

را بخواهد و بر شما اصرار ورزد، بخل می کنید و [سبب می شود که] کینه های درونی شما را بیرون بریزد [و آن زمان است که گمراه می شوید]. 37

آگاه باشید! شما همان مردمی هستید که برای انفاق در راه خدا دعوت می شوید، پس برخی از شما بخل می ورزند، و هر که بخل پیشه کند، فقط نسبت به [سعادت و خوشبختی] خود بخیل است، و خدا [از انفاق و صدقات شما] بی نیاز است، و شما باید که نیازمند هستید؛ و اگر [از فرمان های او] روی بگردانید به جای شما گروه دیگری را می آورد که مانند شما [روی گردان و سست عقیده و بخیل] نخواهند بود. 38

سوره فتح

48- مدنی 29 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

به راستی ما برای تو پیروزی آشکاری فراهم آوردیم؛ 1

تا خدا [با این پیروزی آشکار] آنچه را [به وسیله دشمنان از توطئه ها و موانع و مشکلات در راه پیشرفت دعوت به اسلام] در گذشته پیش آمده و آینده پیش خواهد آمد از میان بردارد، و نعمتش را بر تو کامل کند، و به راهی راست راهنمایی ات نماید؛ 2

و خدا تو را به نصرتی توانمندانه و شکست ناپذیر یاری دهد. 3

اوست که آرامش را در دل های مؤمنان نازل کرد، تا ایمانی بر ایمانشان بیفزاید. و سپاهیان آسمان و زمین فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست؛ و خدا همواره دانا و حکیم است. 4

تا مردان و زنان مؤمن را در بهشت هایی درآورد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است در حالی که در آن جاودانه اند، و گناهانشان را از آنان محو کند، و این [سراجام نیک] نزد خدا کامیابی بزرگ است. 5

و مردان و زنان منافق و مردان و زنان مشرک را که به خدا گمان بد می برند

ترجمه قرآن کریم، ص: 517

عذاب کند؛ پیشامد بد زمانه فقط بر خودشان باد. خدا بر آنان خشم گرفته، و لعنتشان کرده و دوزخ را برای آنان آماده نموده و دوزخ عاقبت بدی است. 6

سپاهیان آسمانها و زمین فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست؛ و خدا همواره توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 7

ما تو را گواه [بر اعمال امت] و مؤذهرسان و بیم دهنده فرستادیم؛ 8

تا [همه شما مردم] به خدا و پیامبرش ایمان آورید و او را یاری دهید و بزرگش بشمارید و بامداد و شام گاه تسبیحش گوید.

9

به یقین کسانی که با تو بیعت می کنند، جز این نیست که با خدا بیعت می کنند؛ قدرت خدا بالاتر از همه قدرتهاست. پس کسی که پیمان می شکند فقط به زیان خود می شکند، و کسی که به پیمانی که با خدا بسته است وفا کند، خدا به زودی پاداشی بزرگ به او می دهد. 10

کسانی از بادیه نشینان که از جنگ [با دشمن] تخلف کردند به زودی [از روی بهانه جویی] به تو می گویند: اموال و اهل و عیالمان ما را به خود مشغول کردند [به این سبب نتوانستیم به جنگ آییم]؛ پس برای ما آمرزش بخواه.

با زبان هایشان چیزی می گویند که در دل هایشان نیست. بگو: اگر خدا زبانی یا سودی را برای شما بخواهد چه کسی می تواند در برابر خدا از شما دفاع کند؟ بلکه خدا همواره به آنچه انجام می دهید آگاه است. 11

[تخلف شما از جنگ، ربطی به اموال و اهل و عیالتان نداشت] بلکه پنداشتید پیامبر و مؤمنان هرگز به کسان خود باز نمی گردند، و این پندار باطل در دل هایتان آراسته شد، و گمان بد بردید [که خدا پیامبر و مؤمنان را یاری نخواهد کرد] و شما [به سبب این پندار باطل و گمان بد] قومی نابودشدنی هستید. 12

هر کس به خدا و پیامبرش ایمان نیاورد [زبانی به خدا و پیامبر نمی رساند]، ما برای کافران آتشی سوزان آماده کرده ایم. 13

و مالکیت و فرمانروایی آسمانها و زمین فقط در سیطره خداست، هر کس را بخواهد می آمرزد

ترجمه قرآن کریم، ص: 518

و هر کس را بخواهد عذاب می کند؛ و خدا همواره بسیار آمرزنده و مهربان است. 14

هنگامی که شما برای به دست آوردن غنایمی روانه [میدان جنگی] می شوید، متخلفان [از جنگ حدیبیه] به زودی خواهند گفت: بگذارید ما هم به دنبال شما بیاییم. [این سبک مغزان سودجو] می خواهند وعده خدا را [که به مؤمنان وعده پیروزی و غنیمت داد و به منافقان وعده محرومیت از غنیمت و رحمت داده است] تغییر دهند. بگو: هرگز دنبال ما نخواهید آمد؛ این گونه خدا پیش از این [درباره شما] فرموده است. اما [این گروه بی شرم] به زودی خواهند گفت: شما نسبت به ما حسد می ورزید، [چنین نیست] بلکه آنان جز اندکی نمی فهمند. 15

به متخلفان بادیه نشین بگو: به زودی به سوی گروهی سرسخت و نیرومند دعوت خواهید شد که با آنان بجنگید، یا آنکه اسلام آورند؛ پس اگر اطاعت کنید خدا پاداش نیکی به شما خواهد داد، و اگر روی برگردانید، همان گونه که پیش از این روی گردانیدید، شما را به عذابی دردناک عذاب خواهد کرد. 16

بر نابینا و لنگ و بیمار [اگر در جنگ شرکت نکنند] گناهی نیست. و کسی که از خدا و پیامبرش اطاعت کند، او را در بهشت هایی درآورد که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، و هر کس روی برگرداند او را به عذابی دردناک عذاب می کند. 17

یقیناً خدا از مؤمنان هنگامی که زیر آن درخت [که در منطقه حدیبیه بود] با تو بیعت می کردند خشنود شد، و خدا آنچه را [از خلوص نیت و پاکی قصد] در دل هایشان بود می دانست، در نتیجه آرامش را بر آنان نازل کرد، و پیروزی نزدیکی را [که پیروزی در خیبر بود] به آنان پاداش داد. 18

[و پاداش دیگر] غنیمت های فراوانی است که آن را به دست می آورید؛ و خدا همواره توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 19

خدا غنیمت های فراوانی را که در آینده به دست می آورید به شما وعده داده است، و این يك غنیمت را [که فتح خیبر است] برای شما پیش انداخت، و دست های [تجاوز و ستم] مردم را

ترجمه قرآن کریم، ص: 519

از شما باز داشت تا این [پیروزی ها] برای مؤمنان نشانه‌ای [از حقانیت دین و یاری خدا] باشد و نیز شما را به راه مستقیم هدایت کند. 20

و [غنیمت‌ها و پیروزی‌های] دیگر [ی هست] که شما تا کنون بر آنها دست نیافته‌اید، بی‌تردید خدا بر آنها احاطه دارد [و به آسانی می‌تواند در دسترس شما قرار دهد]؛ و خدا همواره بر هر کاری تواناست. 21

اگر کافران با شما بجنگند حتماً پشت کنان می‌گیرند، آن‌گاه سرپرست و یآوری [که از آنان دفاع کند] نمی‌یابند. 22

خدا روشی ثابت مقرر کرده است که از پیش [بر پیروزی مؤمنان و شکست کافران] جاری بوده است، و هرگز برای روش خدا تغییری نخواهی یافت. 23

و اوست که پس از آنکه شما را [بی‌جنگ و خونریزی] بر دشمن پیروز و مسلط کرد، دست‌های آنان را از [جنگ با] شما و دست‌های شما را از [جنگ با] آنان در دل مکه [که منطقه حدیبیه است] باز داشت؛ و خدا همواره به آنچه انجام می‌دهید بیناست. 24

آنان کسانی هستند که کفر ورزیدند و شما را از [ورود به] مسجدالحرام باز داشتند و نیز نگذاشتند قربانی‌هایی که با خود آورده بودید به محل قربانی‌اش برسد، و اگر مردان و زنان مؤمن ناشناسی در میان مکه نبودند، تا جنگ شما سبب کشته شدن آن بی‌گناهان شود و در نتیجه امر ناملازم و مکروهی [چون دیه] گریبان شما را بگیرد [شما را از جنگ باز نمی‌داشتیم، ولی بازداشتیم] تا خدا هرکه را [مانند مردان و زنان مومنی که برای شما ناشناخته بودند] بخواهد در رحمتش درآورد. [و] اگر مؤمنان از کافران جدا بودند یقیناً کافران [از اهل مکه] را به عذاب دردناک عذاب می‌کردیم 25

[یاد کن] هنگامی که کافران [پس از قرارداد صلح حدیبیه] دل‌هایشان را از تعصب و خشم شدید جاهلی آکنده کردند، پس خدا هم

ترجمه قرآن کریم، ص: 520

آرامشش را بر پیامبرش و مؤمنان نازل کرد و روح تقوا را [که حقیقت و جان توحید است] ملازم آنان نمود، و آنان به [روح تقوا] سزاوارتر و شایسته آن بودند؛ و خدا همواره به هر چیز داناست. 26

بی‌تردید خدا رؤیای پیامبرش را به درستی تحقق داد [رؤیایی که در آن وعده داده بود] شما قطعاً در حال امن و امنیت در حالی که سرهایتان را تراشیده و موی [یا ناخن] کوتاه کرده‌اید و بیمی ندارید، وارد مسجدالحرام خواهید شد. خدا آنچه را

که شما نمی دانستید [که وعده ورود به مسجدالحرام در سال آینده است] می دانست و پیش از آن پیروزی نزدیکی [که صلح حدیبیه بود برای شما] قرارداد. 27

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان پیروز کند، و بس است که خدا [بر وقوع این حقیقت] گواه باشد. 28

محمد 9، فرستاده خداست و کسانی که با او هستند بر کافران سرسخت و در میان خودشان با یکدیگر مهربانند، همواره آنان را در رکوع و سجود می بینی که پیوسته فضل و خشنودی خدا را می طلبند؛ نشانه آنان در چهره هایشان از اثر سجود پیداست، این است توصیف آنان در تورات، و اما توصیفشان در انجیل این است که وجودشان چون زراعتی است که جوانه های خود را رویانده پس تقویتش کرده تا ستر و ضخیم شده، و در نتیجه بر ساقه هایش [استوار] ایستاده است، به طوری که دهقانان را [از رشد و انبوهی خود] به تعجب می آورد تا خدا به وسیله [انبوهی و نیرومندی] مؤمنان، کافران را به خشم آورد. [و] خدا به کسانی از آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، آمرزش و پاداشی بزرگ وعده داده است. 29

سوره حجرات

ترجمه قرآن کریم، ص: 521

49- مدنی 18 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ای اهل ایمان! بر خدا و پیامبرش [در هیچ امری از امور دین و دنیا و آخرت] پیشی مگیرید و از خدا پروا کنید که خدا شنوا و داناست. 1

ای مؤمنان! صدایتان را بلندتر از صدای پیامبر نکنید، و آن گونه که با یکدیگر بلند سخن می گوید با او بلند سخن نگوئید، مباد آنکه اعمالتان پوچ و بی اثر شود و شما پوچ شدنش را درک نکنید. 2

بی تردید کسانی که صدایشان را نزد رسول خدا پایین می آورند، آناند که خدا دل هایشان را برای پرهیزکاری امتحان کرده، برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ است. 3

یقیناً کسانی که تو را از پشت اطاق ها صدا می کنند، بیشترشان معرفت [به حرمت و عظمت تو] ندارند. 4

و اگر صبر می کردند تا به سویشان بیرون آیی، یقیناً برای آنان بهتر بود، و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 5

ای اهل ایمان! اگر بدکار بی تقوایی خبری برایتان آورد، خبرش را بررسی و تحقیق کنید تا مباد از روی ناآگاهی، گروهی را آسیب رسانید و بر کرده خود پشیمان شوید. 6

بدانید که پیامبر خدا در میان شماست [و بر شما واجب است در همه امور از او پیروی کنید]، اگر او در بسیاری از کارها از شما پیروی کند، قطعاً دچار گرفتاری و زحمت می شوید، ولی خدا ایمان را محبوب شما قرار داد و آن را در دل هایتان بیاراست، و کفر و بدکاری و نافرمانی را ناخوشایند شما ساخت، اینان [که دارای این ویژگی ها هستند] هدایت یافته اند.

7

[این محبت و نفرت نسبت به حق و باطل] عطیه و نعمتی از سوی خداست؛ و خدا دانا و حکیم است. 8

و اگر دو گروه از مؤمنان با یکدیگر بجنگند میان آنان آشتی برقرار کنید، و اگر یکی از آن دو گروه بر دیگری تجاوز کند، با

ترجمه قرآن کریم، ص: 522

آن گروهی که تجاوز می کند، بجنگید تا به حکم خدا باز گردد. و چون بازگشت، میانشان به عدالت آشتی برقرار کنید؛ و همواره دادگری پیشه سازید که خدا دادگران را دوست دارد. 9

جز این نیست که همه مؤمنان با هم برادرند؛ بنابراین [در همه نزاع ها و اختلافات] میان برادرانان آشتی برقرار کنید، و از خدا پروا نمایید تا مورد رحمت قرار گیرید. 10

ای اهل ایمان! نباید گروهی دیگر را مسخره کنند، شاید مسخره شده ها از مسخره کنندگان بهتر باشند، و نباید زنانی زنان دیگر را [مسخره کنند] شاید مسخره شده ها از مسخره کنندگان بهتر باشند، و از یکدیگر عیب جوئی نکنید و یکدیگر را با لقب های ناپسند صدا نزنید؛ بد نشانه و علامتی است اینکه انسانی را پس از ایمان آوردنش به لقب زشت علامت گذاری کنند. و کسانی که [از این امور ناهنجار و زشت] توبه نکنند ستمکارند. 11

ای اهل ایمان! از بسیاری از گمان ها [در حق مردم] بپرهیزید؛ زیرا برخی از گمان ها گناه است، و [در اموری که مردم پنهان ماندنش را خواهند] تفحص و پی جویی نکنید، و از یکدیگر غیبت ننمایید، آیا احدی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده اش را بخورد؟ بی تردید [از این کار] نفرت دارید، از خدا پروا کنید که خدا بسیار توبه پذیر و مهربان است. 12

ای مردم! ما شما را از يك مرد و زن آفریدیم و ملت ها و قبیله ها قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید. بی تردید گرامی ترین شما نزد خدا پرهیزکارترین شماست. یقیناً خدا دانا و آگاه است. 13

بادیه نشینان گفتند: ما [از عمق قلب] ایمان آوردیم. بگو: ایمان نیاورده اید، بلکه بگویید: اسلام آورده ایم؛ زیرا هنوز ایمان در دل هایتان وارد نشده است.

و اگر خدا و پیامبرش را اطاعت کنید، چیزی از اعمالتان را نمی کاهد؛ زیرا

ترجمه قرآن کریم، ص: 523

خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 14

مؤمنان فقط کسانی اند که به خدا و پیامبرش ایمان آورده اند، آن گاه [در حقیقت آنچه به آن ایمان آورده اند] شك ننموده و با اموال و جان هایشان در راه خدا جهاد کرده اند؛ اینان [در گفتار و کردار] اهل درستی و راستی اند. 15

بگو: آیا خدا را از دین خود [به خیال اینکه آگاه نیست] خبر می دهید [که از عمق قلب ایمان آورده اید؟!]. در حالی که خدا آنچه را در آسمان ها و در زمین است می داند، و خدا به همه چیز داناست. 16

از اینکه اسلام آورده اند بر تو منت می گذارند؛ بگو: اگر [در ادعای مؤمن بودن] راستگویید، بر من از اسلام آوردن خود منت نگذارید، بلکه خداست که با هدایت شما به ایمان بر شما منت دارد. 17

یقیناً خدا نمان آسمان ها و زمین را می داند و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. 18

50- مکی 45 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ق، سوگند به قرآن مجید [که محمد، فرستاده ماست و وقوع قیامت حق است].

1

[کفر پیشگان نه تنها ایمان نیاوردند] بلکه از اینکه بیم‌دهنده‌ای از خودشان به سوی آنان آمد تعجب کردند و در نتیجه کافران گفتند: این چیزی عجیب است؛ 2

که آیا هنگامی که مردم و خاک شدیم [زنده می‌شویم و به حیات دوباره باز می‌گردیم؟] این بازگشتی دور [از عقل] است. 3

بی تردید ما آنچه را که زمین از اجسادشان می‌کاهد، می‌دانیم و نزد ما کتابی ضبط کننده [همه امور چون لوح محفوظ] است. 4

[اینان نه اینکه زنده شدن پس از مرگ را باور نکردند] بلکه حق را هم هنگامی که به سویشان آمد، تکذیب کردند پس در حالتی آشفته و سردرگم‌اند. 5

آیا با تأمل به آسمان بالای سرشان نگاه نکردند که چگونه آن را بنا کرده و آراستیم و آن را هیچ رخنه و ناهماهنگی نیست؟ 6

و زمین را گسترده و کوه‌هایی استوار در آن افکنده

ترجمه قرآن کریم، ص: 524

و در آن از هر نوع گیاه خوش‌منظر و دل‌انگیزی رویاندم، 7

تا برای هر بنده‌ای که [با اندیشیدن در نظام هستی] به سوی خدا باز می‌گردد، مایه بینایی و یادآوری باشد؛ 8

و از آسمان آبی بسیار سودمند نازل کردم، پس به وسیله آن باغ‌ها و دانه‌های دروکردنی را رویاندم. 9

و درختان بلندقامت خرما را که خوشه‌های متراکم و روی هم چیده دارند [پروراندیم]. 10

برای آنکه رزق بندگان باشد، و نیز به وسیله آن آب سرزمین مرده را زنده کردیم؛ و بیرون آمدنشان [پس از مرگ از خاک گور برای ورود به قیامت] این گونه است. 11

پیش از اینان [که تو را تکذیب می‌کنند] قوم نوح و اصحاب رس و [قوم] ثمود [پیامبرانشان] را تکذیب کردند. 12

و نیز قوم عاد و فرعون و برادران لوط، 13

و اصحاب ایکه و قوم ثُبُع همگی پیامبران را تکذیب کردند، نهایتاً تهدیدم [به نزول عذاب] بر آنان ثابت شد. 14

آیا ما از آفرینش نخستین درمانده شدیم [تا از دوباره آفریدن درمانده شویم؟ چنین نیست] بلکه آنان [با این همه دلایل روشن و استوار] باز در آفرینش جدید در تردیدند. 15

همانا انسان را آفریدیم و همواره آنچه را که باطنش [نسبت به معاد و دیگر حقایق] به او وسوسه می‌کند، می‌دانیم، و ما به او از رگ گردن نزدیک‌تریم. 16

[یاد کن] دو فرشته‌ای که همواره از ناحیه خیر و از ناحیه شر، ملازم انسان هستند و همه اعمالش را دریافت کرده و ضبط می‌کنند. 17

هیچ سخنی را به زبان نمی‌گویند جز اینکه نزد آن [برای نوشتن و حفظش] نگهبانی آماده است؛ 18

و سكرات مرگ، حق را [که همه واقعیات جهان دیگر است با خود] می‌آورد [و به مختصر می‌گویند:] این همان چیزی است که از آن می‌گریختی؛ 19

در صور می‌دمند؛ آن است روز [تحقق و ظهور] وعده‌های تهدیدآمیز و وحشتناک. 20

هر کسی در آن روز می‌آید در حالی که سوق دهنده‌ای و شاهده‌ای با اوست، [که سوق دهنده او را به محشر می‌راند و شاهدش بر اعمالش گواهی می‌دهد]. 21

[به او می‌گویند:] تو از این روز بزرگ در غفلت بودی، پس ما پرده غفلت را از دیده [بصیرت] ات کنار زدیم در نتیجه دیده‌ات امروز بسیار تیزبین است. 22

و [فرشته] همراهش می گوید:

این است نامه اعمالش که همراه من آماده است. 23

[به دو فرشته نگهبان و حافظ اعمال فرمان می دهند] شما دو نفر هر کافر سرسخت و معاندی را به دوزخ اندازید. 24

[همان که به شدت] مانع خیر و تجاوزکار [از حدود خدا] و تردید کننده در حقایق [و وسوسه انداز در دل های مردم بود]. 25

که با خدا معبودی دیگر قرار داد، پس او را در عذاب سخت اندازید، ا 26

همنشینش [از میان شیطان ها] می گوید: ای پروردگارم من او را به طغیان و نداشتنم، او خودش [به میل خود] در گمراهی دوری

ترجمه قرآن کریم، ص: 525

بود. 27

[خدا] می گوید: در پیشگاه من با یکدیگر ستیزه مکنید، بی تردید من تهدید [به عذاب] را پیش از این [از طریق وحی و پیامبران] به شما اعلام کرده بودم. 28

نزد من فرمان [به اینکه هر کس با حال کفر و شرک وارد آخرت شود حتماً دوزخی است] تغییر نمی یابد و من نسبت به بندگان ستمکار نیستم. 29

[یاد کن] از روزی که به دوزخ می گوییم: آیا پر شدی؟ می گوید: آیا زیادتر از این هم هست؟ 30

و بهشت را به پرهیزکاران نزدیک می کنند بی آنکه فاصله ای از آنان داشته باشد. 31

[به آنان می گویند:] این همان است که شما را [در دنیا] به آن وعده می دادند [این جایگاه رفیع] برای هر کسی است که [در دنیا بسیار رجوع کننده به حق و به شدت متوجه او بود و در مقام حفظ [عهد، پیمان الهی و حقوق خدا و مردم] قرار داشته است.

32

همان کسی که در نَهان از [خدای] رحمان می‌ترسید و دلی بسیار رجوع‌کننده [به حق] و به شدت متوجه او آورده است؛
33

به سلامت در آن وارد شوید، امروز روز جاودانگی است 34

در آنجا هرچه بخواهند برای آنان فراهم است، و نزد ما [نعمت‌های] بیشتری است. 35

و چه بسیار اقوامی را که پیش از آنان هلاک کردیم که از آنان نیرومندتر بودند، و [با نیرویشان] به سرزمین‌ها رفتند [و آنها را فتح کردند]، آیا توانستند [از عذاب و هلاکت] گریزگاهی بیابند؟ 36

بی‌تردید در سرگذشت پیشینیان مایه پند و عبرتی است برای کسی که نیروی تعقل دارد، یا با تأمل و دقت [به سرگذشت] ها [گوش فرا می‌دهد در حالی که حاضر به شنیدن و فراگیری شنیده‌های خود باشد. 37

همانا ما آسمان‌ها و زمین و آنچه را میان آنهاست در شش روز آفریدیم، و هیچ رنج و درماندگی به ما نرسید. 38

[بر آزار مشرکان] شکبیا باش، و پیش از طلوع خورشید و پیش از غروب آن پروردگارت را همراه با ستایش تسبیح‌گوی،
39

و در پاره‌ای از شب و نیز پس از سجده‌ها خدا را تسبیح‌گوی، 40

و گوش فرا ده روزی که ندا دهنده از جایی نزدیک ندا می‌دهد. 41

روزی که [همگان] صبحه و فریاد را به درستی می‌شنوند [و] آن روز، روز بیرون آمدن [از قبرها] ست. 42

بی‌تردید ماییم که زنده می‌کنیم و می‌میرانیم، و بازگشت به سوی ماست. 43

روزی که زمین از [روی اجساد] آنان بشکافد در حالی که [از قبرها بیرون آمده] شتابان [به سوی نداکننده خود بروند]
این گردآوردنشان از گورها [وحاضر کردنشان در قیامت] بر ما آسان است.

44

ما به آنچه [دشمنان لجوج بر ضد حقایق] می‌گویند، داناییم و تو را بر آنان تسلطی نیست [که به قبول حقایق وادارشان کنی]؛ پس به وسیله

ترجمه قرآن کریم، ص: 526

قرآن کسانی را که از تهدید من می ترسند بیم ده. 45

سوره ذاریات

51- مکی 60 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به بادهای افشان کننده [که ابرهای باران را و گرده های نرینه و مادینه گیاهان را می افشانند]. 1

سوگند به ابرهایی که بار سنگین باران را با خود [به نواحی مختلف] حمل می کنند. 2

و سوگند به کشتی هایی که به آسانی روی آب دریاها روانند. 3

و سوگند به فرشتگانی که [به امر خدا] کارها را [برای تدبیر امور هستی میان خود] تقسیم می کنند، 4

که بی تردید آنچه را [از اوضاع و احوال روز جزا] به شما وعده می دهند یقینی است. 5

و قطعاً [روز] جزا واقع خواهد شد. 6

و سوگند به آسمان که دارای اعتدال و زیبایی است؛ 7

که شما [در رابطه با قرآن و حقایقی که قرآن با دلیل اثبات می کند] در گفتاری متناقض و مختلف هستید. 8

آری از قرآن [به باطل] منحرف می شود کسی که [از خیر و سعادت] منحرف شده است. 9

مرگ بر دروغ پردازان [که بدون دلیل و به ناحق درباره قرآن و حقایقش سخن پراکنی می کنند]. 10

همانان که بر پایه جهالتی فراگیر در غفلتی سنگین فرو رفته اند! 11

[همواره] می پرسند: روز جزا چه زمانی خواهد بود؟ 12

همان روزی است که آنان را در آتش می سوزانند. 13

[و به آنان گویند:] عذابتان را بچشید، این همان عذابی است که [از روی ریشخند] شتاب در آمدنش را می خواستید.

14

بی تردید پرهیزکاران در بهشت ها و چشمه سارهایند. 15

آنچه را پروردگارشان به آنان عطا کرده دریافت می کنند؛ زیرا آنان پیش از این همواره نیکوکار بودند. 16

آنان اندکی از شب را می خوابیدند [و بیشتر آن را به عبادت و بندگی می گذرانند]. 17

و سحرگاهان از خدا درخواست آمرزش می کردند. 18

و در اموالشان حقّی برای سائل تهیدست و محروم از معیشت بود. 19

در زمین برای اهل یقین نشانه هایی [بر توحید، ربوبیت و قدرت خدا] ست. 20

و [نیز] در وجود شما [نشانه هایی است] آیا

ترجمه قرآن کریم، ص: 527

نمی بینید؟ 21

رزق شما و آنچه شما را به آن وعده می دهند، در آسمان است 22

پس سوگند به پروردگار آسمان و زمین که آنچه را به شما وعده می دهند، یقینی است، همان گونه که شما [وقت سخن گفتن

یقین دارید] سخن می گوید. 23

آیا خبر مهمانان ارجمند ابراهیم به تو رسیده است؟

24

- زمانی که بر او وارد شدند، سلام گفتند. گفت: سلام، [به نظر می‌رسد شما] مردمی ناشناسید! 25
- پس به سوی خانواده‌اش بازگشت و گوساله‌ای فربه [و بریان شده] آورد. 26
- و آن را نزدیکشان برد [ولی دید نمی‌خورند]؛ گفت: مگر نمی‌خورید؟ 27
- و [در دلش] از آنان احساس ترسی کرد. گفتند: مترس. و او را به پسر دانا مژده دادند. 28
- در این میان همسرش [که مژده را شنیده بود] با فریادی [از روی تعجب] در حالی که به چهره‌اش زد سر رسید و گفت: پیرزنی نازا [و فرزند؟!]. 29
- گفتند: پروردگارت چنین گفته؛ یقیناً او حکیم و داناست. 30
- [ابراهیم] گفت: ای فرستادگان! دنبال چه کار مهمی هستید؟ 31
- گفتند: ما را به سوی مردمی گنهکار فرستاده‌اند؛ 32
- تا [بارانی] از سنگی مهلك از جنس گِل بر آنان بفرستیم؛ 33
- [سنگی که] نزد پروردگارت برای تجاوزکاران نشانه گذاری شده است؛ ا 34
- پس هر که از مؤمنان در آن شهر بود [پیش از آمدن عذاب] بیرون بردم؛ 35
- در آنجا جز يك خانه از مسلمانان [که اهلش مطیع خدا بودند، نیافتیم]. 36
- در آنجا [پس از زیر و رو شدن شهر و هلاکت مردم] نشانه و عبرتی [از قدرت، غضب خود و محکومیت مجرمان] برای کسانی که از عذاب دردناك می‌ترسند به جا گذاشتیم. 37
- و [نیز] در [سرگذشت] موسی، چون او را با معجزه‌ای روشن به سوی فرعون فرستادیم [مایه عبرت است]: 38
- فرعون با سپاهیان‌ش روی [از حق] گردانند و گفت: [این مرد] یا جادوگر است یا دیوانه! 39
- در نتیجه او و سپاهیان‌ش را گرفتیم و به دریا افکندیم، در حالی که [به سبب لجبازی و دشمنی] مستحق سرزنش بود. 40

و [نیز] در [سرگذشت قوم] عاد هنگامی که بر آنان باد هلاک کننده‌ای فرستادیم [مایه عبرت است]. 41

[آن باد] هیچ چیزی را که بر آن می‌وزید رها نمی‌کرد مگر آنکه آن را به صورت استخوان پوسیده‌ای می‌ساخت. 42

و [نیز] در قوم ثمود [مایه عبرت است] هنگامی که [پس از پی کردن ناقه] به آنان گفته شد: زمانی کوتاه [که بیش از سه روز نیست، از زندگی]

ترجمه قرآن کریم، ص: 528

برخوردار باشید [که عذاب خواهد رسید]. 43

ولی [آنان در آن سه روز هم که مهلت داشتند باز] از فرمان پروردگارشان سرپیچی کردند، در نتیجه صاعقه مرگبار آنان را فراگرفت در حالی که آنان با ترس و حیرت به آن می‌نگریستند. 44

پس [با آمدن عذاب و به سبب اینکه هیچ مهلتی نیافتند] نه قدرت برخاستن از جای خود را داشتند و نه توانستند کسی را به یاری خود بطلبند. 45

و قوم نوح را پیش از این [هلاک کردم]؛ زیرا آنان همواره مردمی نافرمان بودند. 46

آسمان را به قدرت و نیرو بنا کردم و ما [همواره] وسعت دهنده‌ایم. 47

و زمین را گسترده‌ایم و نیکو گستراننده‌ای هستیم. 48

واز هر چیزی جفت آفریدم باشد که متذکر [این حقایق که نشانه‌هایی بر قدرت، حکمت و ربوبیت خداست] شوید. 49

پس به سوی خدا بگریزید [که] بی‌تردید من از سوی او بیم دهنده‌ای روشن‌گرم. 50

و با خدا معبودی دیگر قرار ندهید، یقیناً من از سوی او بیم‌دهنده‌ای آشکارم. 51

همچنین هیچ پیامبری بر کسانی که پیش از اینان بودند نیامد مگر اینکه گفتند:

جادوگر یا دیوانه است! 52

آیا [این اقوام] یکدیگر را به این گونه داوری [ناحق درباره پیامبرشان] سفارش کرده بودند؟! [نه] بلکه همه آنان گروهی یاغی و سرکش بودند [و این یاوه‌گویی‌ها، محصول سرکشی و یاغی‌گری آنان بود]. 53

بنابراین از این سبک مغزان باطل‌گو، روی برگردان [که تو اتمام حجت کردی] و شایسته سرزنش نیستی؛ 54
و پند ده؛ زیرا پند به مؤمنان سود می‌دهد؛ 55

جن و انس را جز برای اینکه مرا بپرستند نیافریدیم؛ 56

از آنان هیچ رزقی نمی‌خواهم، و نمی‌خواهم که مرا طعام دهند. 57

بی‌تردید خدا خود روزی‌دهنده و صاحب قدرت استوار است. 58

برای کسانی [از قوم تو] که ستم ورزیدند، سهمی از عذاب مانند سهم هم‌مسلكانشان [از امت‌های پیشین] است،
بنابراین شتاب در آمدن آن را نخواستند. 59

پس وای بر کسانی که کافر شدند از آن روزشان که آنان را به آن وعده می‌دهند. 60

سوره طور

ترجمه قرآن کریم، ص: 529

52- مکی 49 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

سوگند به [کوه] طور، 1

و به کتابی که نوشته شده، 2

در صفحه‌ای باز و گسترده، 3

و به آن خانه آباد، 4

و به آن سقف برافراشته، 5

و به آن دریای مملو و برافروخته، 6

که بی‌تردید عذاب پروردگارت واقع شدنی است؛ 7

و آن را هیچ مانع و بازدارنده‌ای نیست. 8

[و آن در] روزی [است] که آسمان به حرکت و لرزهای سخت در آید؛ 9

و کوه‌ها [چون گرد و غبار] سریع و شتابان روان شوند. 10

پس در آن روز وای بر تکذیب‌کنندگان! 11

همانان که با فرو رفتن [در گفتار و کردار باطل با حقایق] بازی می‌کنند. 12

روزی که آنان را با خشونت و زور به سوی آتش می‌رانند. 13

[و به آنان می‌گویند:] این همان آتشی است که همواره آن را تکذیب می‌کردید. 14

آیا این آتش هم جادوست [چنانکه در دنیا وحی را جادو می‌پنداشتید] یا شما [این واقعیت آشکار را] نمی‌بینید [چنانکه در دنیا حقایق را نمی‌دیدید؟] 15

در آن در آید [و بسوزید]؛ پس صبر کنید یا نکنید برای شما یکسان است.

فقط اعمالی را که همواره انجام می‌دادید جزا داده می‌شوید. 16

بی‌تردید پرهیزکاران در بهشت‌ها و نعمتی فراوانند. 17

به آنچه پروردگارشان به آنان عطا کرده و [برای آنکه] پروردگارشان آنان را از عذاب دوزخ مصون داشته، شادمان و مسرورند. 18

[به آنان گویند:] به پاداش اعمالی که همواره انجام می دادید [از این نعمت ها] بخورید و بیاشامید، گوارایتان باد. 19

[این] در حالی [است] که بر تخت هایی ردیف و به هم پیوسته تکیه می زنند و حورالعین را به همسری آنان در می آوریم.

20

و کسانی که ایمان آوردند و فرزندانشان در ایمان از آنان پیروی کردند، فرزندانشان را [در بهشت] به آنان ملحق می کنیم و هیچ چیز از اعمالشان را نمی کاهیم؛ هر انسانی در گرو اعمال خویش است. 21

و [همواره] به آنان انواع میوه ها و گوشت هایی که دلخواه آنان است، می رسانیم.

22

آنان در بهشت، جام های [پر از شراب طهور را] که نه در آن [پس از نوشیدنش، زمینه] بیهوده گویی و نه [خوردنش] گناه است، از دست یکدیگر

ترجمه قرآن کریم، ص: 530

می گیرند. 23

و [همواره برای پذیرایی از آنان] نوجوانانی پیرامونشان می گردند که گویا مرواریدی نهفته در صدف هستند. 24

و به یکدیگر روی می کنند [و از احوالات گذشته] از هم می پرسند. 25

می گویند: ما پیش تر [در دنیا] در میان کسان خود [از عذاب امروز] ترسان بودیم؛ 26

ولی خدا بر ما منت نهاد و ما را از عذاب مرگبار حفظ کرد. 27

از پیش او را [برای نجات از عذاب] می خواندیم؛ زیرا که او نیکوکار و مهربان است. 28

[مشرکان را] هشدار ده که تو به لطف و رحمت پروردگارت نه کاهنی نه دیوانه؛ 29

بلکه این سبک مغراند که می گویند: او شاعری است که برای او حوادث تلخ روزگار و آمدن مرگش را انتظار می بردیم!

30

بگو: [هلاکت خود را] انتظار بريد که من هم با شما از منتظرانم. 31

آيا عقل هایشان آنان را به این گفتارهای باطل و ياهو [بر ضد تو و قرآن] وا می دارد، يا [نه] آنان مردمی طغیان گر و سرکش اند؟ 32

يا می گویند: قرآن را از پیش خود ساخته [و به خدا نسبت داده است؟ چنین نیست که می پندارند]، بلکه [قرآن وحی الهی است، ولی اینان] ایمان نمی آورند. 33

پس اگر [در ادعای خود] راستگوئید، سخنی مانند آن بیاورید.

34

آيا آنان از غیر [آن] چیزی [که دیگران را از آن آفریده اند،] آفریده شده اند. 35

يا آنان آسمان ها و زمین را آفریده اند؟ نه، بلکه یقین [به حقایق] ندارند. 36

آيا خزانه های [علم و قدرت] پروردگارت نزد آنان است [که هر کس را اینان به پیامبری برگزینند، پیامبر است و چون تو را پیامبر نمی دانند، پس پیامبر نیستی؟] يا بر تدبیر امور هستی خدا مسلمانند [که اگر بخواهند این مقام را از تو سلب کنند، بتوانند؟] 37

يا برای آنان نردبانی است که [بر آن برشوند و] در آن خبرهای غیبی را بشنوند؟ پس باید شنونده اش دلیلی آشکار [بر ادعایش] بیاورد؟ 38

يا سهم خدا دختران است و سهم شما پسران؟ 39

يا از آنان [در برابر بلاغ رسالت] پاداشی می خواهی که از خسارت آن سنگین بارند؟ 40

يا علم غیب نزد آنان است که آنان [ادعای خود را از روی آن] می نویسند؟ 41

يا می خواهند [بر ضد تو] نیرنگ و فریبی به کار گیرند؟ ولی کافران [بدانند که] خود اسیر نیرنگ شده اند. 42

آيا آنان را معبودی جز خداست؟ خدا از آنچه شريك او قرار می دهند

ترجمه قرآن کریم، ص: 531

منزه است. 43

و اگر پاره سنگی در حال سقوط از آسمان ببینند [فکر نمی کنند عذاب است، بلکه چنان بر انکار حق اصرار دارند که] می گویند: ابری متراکم است! 44

[اکنون که با هیچ دلیلی هدایت نمی شوند] آنان را واگذار تا آن روزشان را که در آن هلاک می شوند، ببینند.

45

روزی که نیرنگشان چیزی از عذاب را از آنان دفع نمی کند و یاری هم نخواهند شد. 46

برای ستمکاران غیر از عذاب آخرت غذایی دیگر [در دنیا] خواهد بود [و آن درهم کوبیده شدنشان در جنگ و دیگر حوادث است]، ولی بیشترشان معرفت [به وضع خود در آینده] ندارند. 47

و در برابر حکم پروردگارت شکیبایی کن که تو زیر نظر و مراقبت ما هستی، و هنگامی که [از خواب] برمی خیزی پروردگارت را همراه با ستایش تسبیح گوی. 48

و [نیز] پاره‌ای از شب و هنگام ناپدید شدن ستارگان [به هنگام روشنایی صبح] خدا را تسبیح گوی. 49

سوره نجم

53- مکی 62 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به ستاره هنگامی که [برای غروب کردن در کرانه افق] افتد؛ 1

که هرگز دوست شما از راه راست منحرف نشده، و [در ایمان و اعتقادش از راه خدا] به خطا نرفته؛ 2

و از روی هوا و هوس سخن نمی گوید. 3

گفتار او چیزی جز وحی که به او نازل می شود نیست.

4

[فرشته] بسیار نیرومند به او تعلیم داده است. 5

[همان که] دارای درایت و توانمندی شگفتی است، پس [به آنچه که مأمور انجامش می باشد] مسلط است. 6

در حالی که در افق اعلا بود. 7

سپس نزدیک رفت و نزدیک تر شد، 8

پس [فاصله اش با پیامبر] به اندازه فاصله دو کمان گشت یا نزدیک تر شد. 9

آن گاه به بنده اش آنچه را باید وحی می کرد، وحی کرد. 10

آنچه را دل [پیامبر] دید [به پیامبر] دروغ نگفت [تا او را درباره حقیقت فرشته وحی به وهم و خیال اندازد، بلکه به حضور و شهودش یقین کامل داشت]. 11

آیا در آنچه [بر اساس حق] می بینید با او به سختی مجادله و ستیزه می کنید؟ 12

بی تردید يك بار دیگر هم او را دیده است، 13

نزد سدرۃ المنتهی، 14

در آنجا که جنت الماوی است. 15

آن گاه که سدره را احاطه کرده بود آنچه [از فرشتگان و نور و زیبایی] احاطه کرده بود. 16

دیده [پیامبر آنچه را دید] به خطا ندید و از مرز دیدن حقیقت هم درنگاشت. 17

به راستی که بخشی از نشانه های بسیار بزرگ پروردگارش را دید. 18

به من از لات و عزّی [دو بت

ترجمه قرآن کریم، ص: 532

خویش [خبر دهید 19]

و منات، سومین [بت] دیگران [که شما آنها را تمثال فرشتگانی به عنوان دختران خدا می‌پندارید،] 20

آیا [به پندار شما] ویژه شما پسر و ویژه او دختر است؟! 21

در این صورت این تقسیمی ظالمانه است. 22

این بتان [که شما آنها را به عنوان شریک خدا گرفته‌اید] چیزی جز نام‌ها [بی‌معنا] که شما و پدران‌تان [بر اساس حدس و گمان] نامگذاری کرده‌اید نیستند، خدا بر [حقانیت] آنها هیچ دلیلی نازل نکرده است. اینان فقط از پندار و گمان [بی‌پایه] و هواهای نفسانی پیروی می‌کنند، در حالی که مسلماً از سوی پروردگارشان برای آنان هدایت آمده است. 23

مگر برای انسان آنچه را [چون حاجت‌بخشی بتان و شفاعت آنان] آرزو می‌کند فراهم است؟ 24

آخرت و دنیا فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست. 25

چه بسیار فرشتگانی که در آسمان‌ها هستند که شفاعتشان هیچ سودی نمی‌بخشد مگر پس از آنکه خدا برای هر که بخواهد و بپسندد اجازه دهد. 26

مسلماً کسانی که به آخرت ایمان ندارند، فرشتگان را در نامگذاری به نام جنس زن نامگذاری می‌کنند؛ 27

و آنان را به این کار هیچ آگاهی و معرفت نیست.

[آنان] فقط از گمان پیروی می‌کنند، و بی‌تردید گمان [که حالتی پوچ و بی‌پایه است انسان را] برای دریافت حق هیچ سودی نمی‌دهد. 28

بنابراین از کسانی که از یاد ما روی گردانده‌اند و جز زندگی دنیا را خواسته‌اند، روی بگردان. 29

این [دنیا خواهی] آخرین مرز دانش و معرفت آنان است؛ یقیناً پروردگارت به کسی که از راه او منحرف شده، داناتر است، و او به کسی که هدایت یافته، آگاه‌تر است. 30

و آنچه در آسمان ها و در زمین است، فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، تا کسانی را که مرتکب گناه شده‌اند، همان گناهانشان را به آنان کیفر دهد، و کسانی را که کار نیک کرده‌اند، همان کار نیکشان را به آنان پاداش دهد.

31

کسانی که از گناهان بزرگ و زشت کاری‌ها به استثنای لغزش های کوچک دوری می‌کنند [مورد آمرزش‌اند] یقیناً آمرزش پروردگارت فراگیر است. او به شما از هنگامی که شما را از زمین به وجود آورد و از هنگامی که در شکم مادرانتان جنین بودید داناتر است؛ پس خودستایی نکنید. او به کسی که پرهیزکاری پیشه کرده است آگاه‌تر است. 32

آیا کسی را که [از حق]

ترجمه قرآن کریم، ص: 533

روی گردانید دیدی؟ 33

و اندکی [از مال خود] بخشید و [از باقی مانده آن] امساك ورزید. 34

آیا علم غیب نزد اوست و او می‌بیند [که بار گناهانش را در قیامت دیگری برمی‌دارد؟] 35

یا او را به آنچه در صحیفه‌های موسی است خبر نداده‌اند؟ 36

و [یا به آنچه در صحیفه‌های] ابراهیم [است] همان که به طور کامل [به پیمان‌ش با خدا] وفا کرد [آگاهش نکرده‌اند؟]

37

که هیچ سنگین باری بار گناه دیگری را بر نمی‌دارد، 38

و اینکه برای انسان جز آنچه تلاش کرده [هیچ نصیب و بهره‌ای] نیست، 39

و اینکه تلاش او به زودی دیده خواهد شد؛ 40

سپس به تلاشش پاداش کامل خواهند داد؛ 41

و اینکه پایان [همه امور] به سوی پروردگارتوست؛ 42

و اوست که می خنداند و می گریاند؛ 43

و اوست که می میراند و زنده می کند. 44

واوست که دو زوج نر و ماده آفرید، 45

از نطفه هنگامی که در رحم ریخته شود. 46

و پدید آوردن جهان دیگر بر عهده اوست، 47

و اوست که شما را توانگر کرد و سرمایه قابل ذخیره بخشید، 48

و او پروردگار [ستاره] شعری است، 49

و اوست که قوم عاد نخستین را هلاک کرد، 50

و [نیز] قوم ثمود را به طوری که [کسی از آنان را] باقی نگذاشت، 51

و قوم نوح را پیش تر [هلاک کرد]؛ زیرا آنان ستمکارتر و سرکش تر بودند، 52

و شهرها [ی قوم لوط] را زیر و رو کرد و به زمین کوبید. 53

پس [عذاب خدا] آنان را احاطه کرد آن مقدار که احاطه کرد. 54

پس [ای انسان!] در کدام يك از نعمت های پروردگارت تردید می کنی [که آیا از سوی خدا هست یا نیست؟!]. 55

این پیامبر [نیز] بیم دهنده ای از [زمره] بیم دهندگان پیشین است. 56

قیامت نزدیک شد. 57

کسی جز خدا برطرف کننده [سختی ها و هول و هراسش] نیست. 58

آیا از این سخن تعجب می کنید؟ أ 59

و [با چنین وضعی که دارید هنوز] می‌خندید و نمی‌گریید؟! 60

و همواره سرکشی می‌کنید و غافلانه به خوش‌گذرانی مشغول هستید؟! 61

پس [با این وصف که قیامت سنگین در پی دارید بیایید] خدا را سجده کنید و بپرستید. 62

سوره قمر

54- مکی 55 آیه

ترجمه قرآن کریم، ص: 534

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

قیامت بسیار نزدیک شد، و ماه از هم شکافت. 1

و اگر معجزه‌ای را ببینند، روی بگردانند و گویند: [این] جادویی همیشگی است! 2

و [قرآن و رسالت پیامبر و معجزه را] انکار کردند و از خواسته‌های نامشروع خود پیروی کرده‌اند، در حالی که هر کاری [چه خیر و چه شر، چه حق و چه باطل در قرارگاه ویژه خود] قرار می‌گیرد [و اینان به زودی خواهند دانست که قرآن و پیامبر بر حق است یا معبودانشان؟] 3

بی‌تردید آنچه از خبرها [ی‌گذشتگان] که [در آن] مایه بازداشتن [از کفر و شرک و گناهان] است برای آنان آمده است. 4

[این خبرها] پندی رساست، ولی هشدارها [به این ستمکاران لجوج] سودی نمی‌بخشد. 5

بنابراین از آنان روی بگردان [و] روزی را [یاد کن] که آن دعوت‌کننده [یعنی اسرافیل] آنان را به امری بس دشوار و هولناک دعوت می‌کند. 6

در حالی که دیدگان‌شان [از شدت ترس] فرو افتاده، هم چون ملخ‌های پراکنده از گورها بیرون آیند. 7

شتابان به سوی آن دعوت کننده می‌روند و کافران می‌گویند:

امروز روز بسیار سختی است. 8

پیش از آنان قوم نوح [پیامبران] را تکذیب کردند، پس بنده ما [نوح] را هم تکذیب کردند و گفتند: دیوانه است، و جن زده‌ای است [که آثاری از گزند جن در او می‌باشد]. 9

او هم پروردگارش را خواند که من مغلوب شده‌ام [و از ستم و زورگویی آنان دلتنگم] بنابراین انتقام [مرا از اینان] بگیر.

10

[در پاسخ درخواستش] درهای آسمان را به آبی بسیار فراوان و ریزان گشودم، ا 11

و زمین را به [جوشیدن] چشمه‌هایی [پر آب] شکافتیم؛ نهایتاً آب آسمان و زمین برای کاری که مقدر شده بود به هم پیوستند، 12

و او را بر کشتی که دارای تخته‌ها و میخ‌ها بود سوار کردیم، 13

و آن زیر نظر ما روان بود. [و این] پاداشی بود برای کسی که او را مورد تکذیب قرار دادند. 14

و بی‌تردید آن سرگذشت را [برای آیندگان] مایه عبرت باقی گذاشتیم، آیا پند گیرنده‌ای هست؟ 15

پس عذاب و هشدارهایم چگونه بود؟ 16

و یقیناً ما قرآن را برای پند گرفتن آسان کردیم، آیا پند گیرنده‌ای هست؟ 17

قوم عاد [پیامبران را] تکذیب کردند، پس عذاب و هشدارهایم چگونه بود؟ 18

ما بر آنان در روزی شوم که شومی‌اش استمرار داشت، تندبادی سخت و بسیار سرد [به عنوان عذاب] فرستادیم، 19

که مردم را [از زمین] برمی‌کند [و بعد از آن عذاب،] گویی تنه‌های نخلی بودند که ریشه کن شده‌اند. 20

پس عذاب و هشدارهایم چگونه بود؟ 21

و یقیناً

ترجمه قرآن کریم، ص: 535

ما قرآن را برای پند گرفتن آسان کردیم، آیا پند گیرنده‌ای هست؟ 22

قوم ثمود بیم دهندگان را تکذیب کردند. 23

گفتند: آیا ما بشری از جنس خود را که [تک و] تنهاست [و جمعیت و نیروی با خود ندارد] پیروی کنیم؟! در این صورت در گمراهی و دیوانگی خواهیم بود. 24

آیا از میان ما فقط بر او وحی نازل شده است؟! [نه، چنین نیست] بلکه او بسیار دروغگو و پرافاده و متکبر است [که می‌خواهد بر ما بزرگی کند]. 25

در فردای نزدیک خواهند دانست که بسیار دروغگو و پرافاده و متکبر کیست؟ 26

[به صالح گفتیم:] ما برای آزمایش آنان یقیناً آن ماده شتر [درخواست شده] را خواهیم فرستاد؛ پس در انتظار سرانجام آنان باش و شکیبایی پیشه کن. 27

و آنان را خبر ده که آب آشامیدنی میان آنان و ماده شتر تقسیم شده است؛ هر یک در زمان نوبت خود بر سر آب حاضر شوند. 28

ولی آنان یارشان را [که برای پی کردن ناقه آماده کرده بودند] فرا خواندند و [او] دست به کار شد و [ماده شتر را] پی کرد. 29

پس عذاب و هشدارهایم چگونه بود؟ 30

ما بر آنان يك فریاد مرگبار فرستادیم، در نتیجه همه آنان به صورت گیاه خشکی که در آغل چهارپایان جمع می‌کنند درآمدند. 31

یقیناً ما قرآن را برای پند گرفتن آسان کردیم، پس آیا پند گیرنده‌ای هست؟ 32

قوم لوط بیم دهندگان را تکذیب کردند. 33

ما بر آنان توفانی سخت که با خود ریگ و سنگ می آورد فرستادیم [در نتیجه همه را هلاک کرد]، مگر خاندان لوط را که سحرگاهان نجاتشان دادیم. 34

[این] نعمت و رحمتی از سوی ما بود، این گونه کسی را که سپاس گزار است، پاداش می دهیم. 35

به راستی لوط آنان را به مؤاخذه سخت ما بیم داده بود، ولی [آنان با وی] در بیمها و هشدارها [یش] سرسختانه مجادله و ستیزه کردند. 36

و از میهمانانش [که در حقیقت فرشتگان ما بودند] کام جوی خواستند، در نتیجه دیدگانشان را محو و نابینا کردیم؛ و [گفتیم: طعم] عذاب و هشدارهایم را بچشید. 37

به یقین در سپیده دم غذایی پیگیر و پایدار به آنان رسید.

38

[گفتیم: طعم] عذاب و هشدارهایم را بچشید. 39

و یقیناً ما قرآن را برای پند گرفتن آسان کردیم، آیا پند گیرنده ای هست؟ 40

همانا برای فرعونیان بیم دهندگان آمدند. 41

[آنان] همه معجزات و آیات ما را تکذیب کردند؛ در نتیجه آنان را [به غذایی سخت] گرفتیم، گرفتن توانایی شکست ناپذیر و نیرومند. 42

آیا کافران [شما] شما از اقوامی که بر شمریم، بهتر و برترند [تا به سبب بهتری و برتری مصون از عذاب باشند؟] یا برای شما در کتاب های آسمانی امان نامه ای

ترجمه قرآن کریم، ص: 536

هست [که هر جرمی را مرتکب شوید غذایی نخواهید داشت؟!]. 43

یا [آنکه] می گویند: ما گروهی متحد و پشتیبان یکدیگریم [که هرکس بخواهد آسیبی به ما رساند، با قدرت هرچه تمام تر از او انتقام می گیریم؟] 44

به زودی [این] گروه [متحد در جنگی که بر ضد مؤمنان تدارك می بینند] شکست می خورند و پشت کنان می گیرند.
45

بلکه وعده گاهشان قیامت است، و قیامت هولناک تر و تلخ تر است. 46

بی تردید گنهکاران در گمراهی و انحراف و در آتش افروخته اند. 47

روزی که با صورت در آتش کشیده می شوند [و به آنان می گویند:] سوزندگی و عذاب دردناک دوزخ را بچشید. 48
ما هر چیزی را به اندازه آفریدیم. 49

و فرمان ما جز فرمان واحدی نیست که مانند يك چشم بر هم زدن است. 50

بی تردید ما هم مسلکان شما را [که در گذشته به سر می بردند، به خاطر طغیانشان] هلاک کردیم؛ آیا پند گیرنده ای هست؟
51

و هر عملی را که انجام دادند در نامه های اعمالشان ثبت است. 52

و هر کوچک و بزرگی [از اعمالشان در آن] نوشته شده است. 53

یقیناً پرهیزکاران در بهشت ها و [کنار] نهرها هستند؛ 54

در جایگاهی حق و پسندیده نزد پادشاهی توانا. 55

سوره الرحمن

55- مدنی 78 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

[خدای] رحمان 1

قرآن را تعلیم داد. 2

انسان را آفرید؛ 3

به او بیان آموخت؛ 4

خورشید و ماه با حسابی [منظم و دقیق] روانند؛ 5

و گیاه و درخت همواره [برای او] سجده می کنند؛ 6

آسمان را برافراشت و [برای سنجش هر امر معنوی و مادی] ترازو نهاد؛ 7

تا در [سنجیدن با] ترازو طغیان روا مدارید [و از مرز عدالت فراتر نروید]. 8

و ترازو را به عدالت برپا دارید و از ترازو مکاهید؛ 9

و زمین را برای [زندگی] مردم نهاد؛ 10

در آن میوه‌ها و نخل‌ها با خوشه‌های

ترجمه قرآن کریم، ص: 537

غلاف‌دار است؛ 11

و دانه‌های با سبوس و کاه و گیاهان خوشبوست، 12

پس [ای انس و جن!] کدامیک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 13

انسان را از گلی خشکیده مانند سفال آفرید.

14

و جن را از آمیزه‌ای [از شعله‌های مختلف] آتش به وجود آورد. 15

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 16

پروردگار دو مشرق و پروردگار دو مغرب است. 17

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 18

دو دریای [شیرین و شور] را روان ساخت در حالی که همواره باهم تلاقی و برخورد دارند؛ 19

[ولی] میان آن دو حایلی است که به هم تجاوز نمی کنند [درنتیجه باهم مخلوط نمی شوند!] 20

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 21

از آن دو دریا لؤلؤ و مرجان بیرون می آید. 22

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟

23

و او را در دریا کشتی های بادبان برافراشته چون کوههاست. 24

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 25

همه آنان که روی این زمین هستند، فانی می شوند. 26

و تنها ذات باشکوه و ارجمند پروردگارت باقی می ماند. 27

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 28

هر که در آسمان ها و زمین است از او درخواست [حاجت] می کند، او هر روز در کاری است. 29

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟

30

ای انس و جن! به زودی به [حساب] شما می پردازیم. 31

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 32

ای گروه جن و انس! اگر می توانید از کرانه های آسمان ها و زمین بیرون روید، پس بیرون روید؛ نمی توانید بیرون روید مگر با نوعی توانایی و قدرت. 33

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 34

بر شما شعله هایی از آتش بی دود و دود آتش آلود فرستاده

ترجمه قرآن کریم، ص: 538

خواهد شد، در نتیجه نمی توانید یکدیگر را [برای دفع عذاب] یاری دهید! 35

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟

36

و ناگهان آسمان بشکافد و چون چرمی سرخ رنگ و گلگون شود. 37

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 38

در آن روز [به علت سرعت فوق العاده حسابرسی و روشن بودن همه امور] هیچ انس و جی را از گناهش نپرسند. 39

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 40

گناهکاران به نشانه های شان شناخته می شوند، در نتیجه آنان را به موهای پیش سر و به پاهایشان می گیرند [و به آتش می اندازند]. 41

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 42

این همان دوزخی است که گناهکاران آن را دروغ می پنداشتند. 43

آنان در میان آتش و آب جوشان رفت و آمد می کنند 44

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 45

و برای کسی که از ایستادن در پیشگاه پروردگارش [در قیامت برای حسابرسی] بترسد دو بهشت است. 46

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 47

[دو بهشتی که] دارای درختان و شاخسارهای باطراوت و انبوه است. 48

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 49

در آن دو بهشت دو چشمه ای است که همواره جاری است. 50

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 51

در آن دو بهشت از هر میوه ای دو نوع فراهم است. 52

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 53

[بهشتیان] بر بسترهایی که آستری آنها از حریر درشت بافت است تکیه می زنند، و میوه های رسیده آن دو بهشت [به آسانی] در دسترس است.

54

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟

55

در آن بهشت ها زنانی هستند که فقط به همسرانشان عشق می ورزند، و پیش از آنان دست هیچ انس و جنی به آنان نرسیده است. 56

پس کداميك از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 57

گویی آن زنان بهشتی یاقوت و مرجان‌اند.

ترجمه قرآن کریم، ص: 539

58

پس کدامیک از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 59

آیا پاداش نیکی جز نیکی است؟ 60

پس کدامیک از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 61

و جز آن دو بهشت، دو بهشت دیگر [هم] هست. 62

پس کدامیک از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 63

آن [دو بهشت دیگر] در نهایت سرسبزی‌اند.

64

پس کدامیک از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 65

در آن دو بهشت همواره دو چشمه جوشان و در حال فوران است. 66

پس کدامیک از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 67

در آنها میوه‌های فراوان و درخت خرما و انار است. 68

پس کدامیک از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 69

در آنها زنانی نیکو سیرت و زیبا صورت‌اند. 70

پس کدامیک از نعمت های پروردگارتان را انکار می کنید؟ 71

حوریانی که در سراپرده‌ها مستورند. 72

پس کدامیک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ 73

پیش از همسران بهشتی‌شان دست هیچ‌انس و جنّی به آنان نرسیده است. 74

پس کدامیک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ 75

بر بالش‌های سبز و فرش‌های زیبا تکیه می‌زنند. 76

پس کدامیک از نعمت‌های پروردگارتان را انکار می‌کنید؟ 77

همیشه سودمند و با برکت است نام پروردگار با شکوه و ارجمندت.

78

سوره واقعه

56- مکی 96 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

هنگامی که واقعه [بسیار عظیم قیامت] واقع شود، 1

که در واقع شدنش دروغی [در کار] نیست، 2

پست‌کننده [کافران] و رفعت‌دهنده [مؤمنان] است. 3

هنگامی که زمین را به شدت بلرزانند، 4

و کوه‌ها درهم کوبیده و ریز

ترجمه قرآن کریم، ص: 540

ریز شوند. 5

در نتیجه غباری پراکنده گردد، 6

و شما سه گروه شوید: 7

سعادت‌مندان، چه بلند مرتبه‌اند سعادت‌مندان! 8

و شقاوت‌مندان، چه دون پایه‌اند شقاوت‌مندان! 9

و پیشی گیرندگان [به اعمال نیک] که پیشی گیرندگان [به رحمت و آمرزش] اند، 10

اینان مقربان‌اند، 11

در بهشت‌های پر نعمت‌اند. 12

گروهی بسیار از پیشینیان، 13

و اندکی از پسینیان، 14

بر تخت‌هایی زربافت، 15

در حالی که روبروی یکدیگر بر آنها تکیه دارند. 16

نوجوانانی همیشه نو جوان همواره [برای خدمت] پیرامونشان می‌گردند، 17

با قدح‌ها و کوزه‌ها و جام‌هایی از باده ناب و پاک، 18

که از نوشیدنش نه سردرد گیرند، و نه مست و بی‌خرد شوند، 19

و میوه‌ها از هر نوعی که اختیار کنند، 20

و گوشت پرنده از هر گونه‌ای که بخواهند، 21

و حوریانی چشم درشت، 22

هم چون مروارید پنهان شده در صدف؛ 23

پاداشی است در برابر اعمالی که همواره انجام می‌دادند. 24

در آنجا نه سخن بیهوده‌ای می‌شنوند، نه کلام گناه‌آلودی، 25

مگر سخنی که سلام است و سلام، 26

و سعادتمندان چه بلند مرتبه‌اند سعادتمندان! 27

در سایه درخت سدر بی‌خارند، 28

و درختان موزی که میوه‌هایش خوشه خوشه روی هم چیده شده است، 29

و سایه‌ای گسترده و پایدار، 30

و آبی ریزان، 31

و میوه‌ای فراوان، 32

که پایان نپذیرد و ممنوع نشود، 33

و همسرانی بلند مرتبه، 34

که ما آنان را با آفرینشی ویژه آفریدیم؛ 35

پس آنان را همواره دوشیزه قرار داده‌ایم 36

عشق‌ورز به شوهران، و هم سن و سال با همسران. 37

[همه این نعمت ها] برای سعادتمندان [است]. 38

گروهی بسیار از پیشینیان، 39

و گروهی بسیار از پسینیان، 40

و شقاوتمندان، چه دون پایه‌اند شقاوتمندان! 41

در میان بادی سوزان و آبی جوشان [قرار دارند]، 42

و سایه‌ای از دودهای بسیار غلیظ و سیاه،

ترجمه قرآن کریم، ص: 541

43

نه خنك است و نه آرام بخش، 44

اینان پیش از این از نازپروردگان خود کامه و سرکش بودند، 45

و همواره بر گناهان بزرگ پافشاری داشتند، 46

و پیوسته می‌گفتند: آیا هنگامی که مردم و خاك و استخوان شدیم، آیا به راستی برانگیخته می‌شویم؟! 47

و آیا پدران گذشته ما نیز برانگیخته می‌شوند؟! 48

بگو: بی‌تردید همه پیشینیان و همه پسینیان، 49

که همه را برای وعده‌گاه روزی معین جمع خواهند کرد. 50

آن گاه شما ای گمراهان انکار کننده! 51

قطعاً از درختی که از زقوم [و دارای مایعی جوشان و بسیار بدمزه و بدبوست] خواهید خورد؛ 52

و شکم ها را از آن پر خواهید کرد، 53

و روی آن از آب جوشان خواهید نوشید، 54

مانند نوشیدن شترانی که به شدت تشنه‌اند؛ 55

این است پذیرایی از آنان در روز جزا.

56

ما شما را آفریدم، پس چرا [آفرینش دوباره خود را پس از مرگ] باور نمی‌کنید؟ 57

آیا از [حالات و دگرگونی‌های] نطفه‌ای که در رحم می‌ریزد آگاه هستید؟ 58

آیا شما آن را [تا انسانی معتدل و آراسته شود] می‌آفرینید یا ما آفریننده‌ایم؟ 59

ماییم که مرگ را میان شما مقدر کردیم، و هیچ چیز ما را [در جاری کردن مرگ بر شما] مغلوب نمی‌کند. 60

[آری، مرگ را مقدر کردیم] تا امثال شما را جایگزین شما کنیم و شما را به صورتی که نمی‌دانید آفرینشی تازه و جدید بخشیم،

61

و به راستی پیدایش نخستین را [که جهان فعلی است] شناختید، پس چرا متذکر [پدید شدن جهان دیگر] نمی‌شوید؟!

62

مرا خبر دهید آنچه را می‌کارید، 63

آیا شما آن را می‌رویانید، یا ما می‌رویانیم؟ 64

به یقین اگر بخواهیم، آن را ریز ریز کرده و خاشاک می‌کنیم که متأسف و شگفت‌زده می‌شوید، 65

[و می‌گویید:] مسلماً ما خسارت زده‌ایم، 66

بلکه ناکام و محرومیم 67

به من خبر دهید آبی که می نوشید، 68

آیا شما آن را از ابر

ترجمه قرآن کریم، ص: 542

باران را فرود آورده‌اید یا ما فرود آورنده‌ایم؟ 69

اگر بخواهیم آن را تلخ می گردانیم، پس چرا سپاس گزاری نمی کنید؟ 70

به من خبر دهید آتشی که می افروزید، 71

آیا شما درختش را به وجود آورده‌اید یا ما به وجود آورنده‌ایم؟ 72

ما آن را وسیله تذکر و مایه استفاده برای صحرانشینان و بیابانگردان قرار داده‌ایم. 73

پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی. 74

به جایگاه ستارگان سوگند می خورم، 75

که اگر بدانید بی تردید این سوگندی بس بزرگ است. 76

یقیناً این قرآن، قرآنی است ارجمند و باارزش؛ 77

[که] در کتابی مصون از هر گونه تحریف و تغییر [به نام لوح محفوظ جای دارد]. 78

جز پاك شدگان [از هر نوع آلودگی] به [حقایق و اسرار و لطایف] آن دسترسی ندارند. 79

نازل شده از سوی پروردگار جهانیان است. 80

آیا شما نسبت به این گفتار سهل انگاری می کنید [و آن را قابل اعتنا نمی دانید؟!]. 81

و فقط نصیب خود را این قرار می دهید که آن را انکار کنید؟! 82

پس چرا هنگامی که روح به گلوگاه می‌رسد، 83

و شما در آن وقت نظاره‌گر هستید [در حالی که هیچ کاری از شما ساخته نیست!] 84

و ما به او از شما نزدیک‌تریم ولی نمی‌بینید. 85

[آری] پس چرا اگر شما را پاداش نمی‌دهند [چون به گمان شما قیامتی در کار نیست و شما را قدرتی مهم‌تر و فراتر است؟] 86

آن [روح به گلوگاه رسیده] را [به بدن محتضر] برمی‌گردانید، اگر [در ادعای خود] راست‌گویید؟ ا 87

پس اگر [جان به گلو رسیده] از مقربان باشد، 88

[در] راحت و آسایش و بهشت پرنعمت [خواهد بود]. 89

و اگر از سعادتمندان باشد، 90

[به او گفته می‌شود:] از سوی سعادتمندان بر تو سلام باد. 91

و اما اگر از انکارکنندگان [حقایق و] گمراه باشد، 92

پذیرایی از او با آب جوشان، 93

و وارد شدن به دوزخ است. 94

[آنچه درباره این سه طایفه بیان شد،] بی‌تردید این است همان حقّ یقینی. 95

پس به نام پروردگار بزرگت تسبیح گوی. 96

ترجمه قرآن کریم، ص: 543

57- مدنی 29 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آنچه در آسمان ها و زمین است، خدا را [به پاك بودن از هر عیب و نقصی] می ستایند، و او توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 1

مالکیت و فرمانروایی آسمان ها و زمین فقط در سیطره اوست، زنده می کند و می میراند، و او بر هر کاری تواناست. 2

اوست اول و آخر و ظاهر و باطن، و او به همه چیز داناست. 3

اوست که آسمان ها و زمین را در شش روز آفرید، سپس بر تخت فرمانروایی و تدبیر امور آفرینش چیره شد. آنچه در زمین فرو می رود و آنچه از آن بیرون می آید، و آنچه از آسمان نازل می شود، و آنچه در آن بالا می رود می داند. و او با شماست هر جا که باشید، و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. 4

مالکیت و فرمانروایی آسمان ها و زمین فقط در سیطره اوست، و همه امور به خدا باز گردانده می شود. 5

شب را در روز و روز را در شب در می آورد، و او به نیات و اسرار سینه ها داناست. 6

به خدا و پیامبرش ایمان آورید، و از اموالی که خدا شما را در آن جانشین خود قرار داده انفاق کنید؛ پس برای کسانی از شما که ایمان آورده و انفاق کرده اند، پاداش بزرگی خواهد بود. 7

و شما را چه شده که به خدا ایمان نمی آورید؟

در حالی که پیامبر، شما را دعوت می کند تا به پروردگارتان ایمان آورید، و بی تردید خدا [از طریق عقل و فطرت بر ایمان آوردنتان] پیمان گرفته است، اگر باور دارید. 8

اوست که بر بنده اش آیات روشنی نازل می کند تا شما را از تاریکی ها به سوی نور بیرون آورد. و یقیناً خدا نسبت به شما رؤوف و مهربان است. 9

و شما را چه شده که در راه خدا انفاق نمی کنید؟

در حالی که میراث آسمان ها و زمین مخصوص خداست [و کسی مالک

ترجمه قرآن کریم، ص: 544

حقیقی چیزی نیست]. کسانی از شما که پیش از فتح [مکه] انفاق کردند و جهاد نمودند [با دیگران] یکسان نیستند، آنان از جهت درجه از کسانی که پس از فتح [مکه] انفاق کردند و جهاد نمودند، بلندپایه ترند. و خدا به هر يك وعده نیکو داده است و خدا به آنچه انجام می دهد آگاه است. 10

کیست که برای جلب خوشنودی خدا به [نیازمندان] وامی نیکو بدهد تا خدا آن را برای او دو چندان کند و او را پاداشی بارزش باشد؟ 11

[این پاداش بارزش در] روزی [است] که مردان و زنان باایمان را می بینی که نورشان پیش رو و از جانب راستشان شتابان حرکت می کند، [به آنان می گویند]: امروز شما را مژده باد به بهشت هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنها جاودانه اید، این است آن کامیابی بزرگ. 12

روزی که مردان و زنان منافق به کسانی که ایمان آورده اند، می گویند: ما را مهلت دهید تا [پرتوی] از نور شما بگیریم. به آنان گویند: به پشت سرتان [دنیا] برگردید و [از آنجا برای خود] نوری بجوید. سپس میان آنان دیواری زده می شود که دارای دری است، درونش [که مؤمنان در آن درآیند] رحمت است و بیرونش که پیش روی منافقان قرار دارد عذاب است. 13

مؤمنان را ندا می دهند: آیا ما [در دنیا] با شما نبودیم؟ می گویند: چرا، ولی شما خود را [به سبب نفاق و دشمنی با خدا و رسول] در بلا و هلاکت افکندید و به انتظار [خاموش شدن چراغ اسلام و نابودی پیامبر] نشستید و [نسبت به حقایق] در تردید بودید و آرزوها [ی دور و دراز و بی پایه]، شما را فریفت، تا فرمان خدا [به نابودی شما] در رسید و [شیطان] فریبده شما را فریب داد. 14

پس امروز از شما و از کافران عوضی [در برابر نجات از عذاب] دریافت نخواهد شد، جایگاهتان آتش است، [و] همان سرپرست و یار شماست و بد بازگشت گاهی است.

آیا برای اهل ایمان وقت آن نرسیده که دل هایشان برای یاد خدا و قرآنی که نازل شده نرم و فروتن شود؟ و مانند کسانی نباشند که پیش از این به آنان کتاب آسمانی

ترجمه قرآن کریم، ص: 545

دادند، آن گاه روزگار [سرگرمی در امور دنیا و مشغول بودن به آرزوهای دور و دراز] بر آنان طولانی گشت، در نتیجه دل هایشان سخت و غیر قابل انعطاف شد، و بسیاری از آنان بدکار و نافرمان بودند. 16

بدانید که خدا زمین را پس از مردگی اش زنده می کند. همانا ما نشانه‌ها [ی ربوبیت و قدرت خود] را برای شما بیان کردیم تا بیندیشید. 17

بی تردید مردان و زنان انفاق کننده و آنان که برای جلب خشنودی خدا [به نیازمندان] وامی نیکو داده‌اند، [وامشان در پیشگاه خدا] برای آنان دو چندان شود، و برای آنان پاداش باارزشی است. 18

و کسانی که به خدا و پیامبرش ایمان آوردند، آنانند که صدیقان و گواهان [اعمال] نزد پروردگارشان هستند، [و] برای آنان است پاداش [اعمال] شان و نور [ایمان] شان و کسانی که کفر ورزیدند و آیات ما را انکار کردند، به یقین اهل دوزخ‌اند. 19

بدانید که زندگی دنیا [بی که دارنده‌اش از ایمان و عمل صالح تهی است] فقط بازی و سرگرمی و آرایش و فخرفروشی‌تان به یکدیگر، و افزون خواهی در اموال و اولاد است، [چنین دنیایی] مانند بارانی است که محصول [سبز و خوش منظره‌اش] کشاورزان را به شگفتی آورد، سپس پژمرده شود و آن را زرد ببینی، آنگاه ریز ریز و خاشاک شود!! [که برای دنیاپرستان بی‌ایمان] در آخرت عذاب سختی است و [برای مؤمنان که دنیای خود را در راه اطاعت حق و خدمت به خلق به کار گرفتند] از سوی خدا آمرزش و خشنودی است، و زندگی دنیا جز کالای فریبنده نیست. 20

پیشی جوئید به آمرزشی از سوی پروردگارتان و بهشتی که پهنایش چون پهنای آسمان و زمین است، برای کسانی که به خدا و پیامبرانش ایمان آورده‌اند آماده شده است؛ این فزون بخشی خداست که آن را به هرکس بخواهد عطا می کند و خدا دارای فزون بخشی بزرگ است. 21

هیچ آسیبی در زمین [چون زلزله، سیل، توفان و قحطی] و در وجود خودتان [چون بیماری، رنج، تعب و از دست رفتن مال و ثروت،] روی نمی دهد مگر پیش از آنکه آن را به وجود آوریم در کتابی [چون لوح محفوظ] ثبت است، بی تردید این [تقدیر حوادث و فرمان قطعی به پدید آمدنش] بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 546

خدا آسان است. 22

تا [با یقین به اینکه هر آسیبی و هر عطا و منعی فقط به اراده خداست و شما را در آن اختیاری نیست] بر آنچه از دست شما رفت، تأسف نخورید، و بر آنچه به شما عطا کرده است شادمان نشوید، و خدا هیچ گردنکش خودستا را [که به نعمت ها مغرور شده است] دوست ندارد. 23

هم آنان که همواره بخل می ورزند و مردم را به بخل وامی دارند، و هرکه [از انفاق] روی بگرداند [زیانی به خدا نمی رساند]؛ زیرا خدا بی نیاز و ستوده است. 24

همانا ما پیامبران خود را با دلایل روشن فرستادیم و با آنان کتاب و ترازو [ی تشخیص حق از باطل] نازل کردیم تا مردم به عدالت بر خیزند، و آهن را که در آن برای مردم نیرو و قدرتی شدید و سودهایی است پدید آوردیم، تا خدا مشخص بدارد چه کسانی او و پیامبرانش را در غیاب پیامبران یاری می دهند؛ یقیناً خدا نیرومند و توانای شکست ناپذیر است. 25

به یقین ما نوح و ابراهیم را فرستادیم و در میان فرزندان آن دو نفر، نبوت و کتاب قرار دادیم، پس برخی از آنان هدایت یافتند و بسیاری از آنان بدکار و نافرمان بودند. 26

سپس به دنبال آنان پیامبران خود را پی در پی آوردیم و پس از آنان عیسی بن مریم را [به رسالت] فرستادیم و به او انجیل عطا کردیم و در قلب کسانی که از او پیروی می کردند رأفت و رحمت نهادیم، و رهبانیتی که از نزد خود ساخته بودند ما بر آنان مقرر نکرده بودیم، ولی [خود آنان آن را] برای طلب خشنودی خدا [بر خود واجب کرده بودند]، اما آنگونه که باید حدود خود ساخته را رعایت نکردند؛ پس پاداش کسانی از آنان را که ایمان آورده اند، عطا کردیم و بسیاری از آنان بدکار و نافرمانند. 27

ای مؤمنان! از خدا پروا کنید و به پیامبرش ایمان آورید تا دو سهم از رحمتش را به شما عطا کند، و برای شما نوری

ترجمه قرآن کریم، ص: 547

قرار دهد که به وسیله آن [در میان مردم] راه سپارید و شما را پیامرزد، و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 28

تا اهل کتاب بدانند [که اگر به پیامبر اسلام ایمان نیاورند] بر چیزی از فضل خدا دسترسی نخواهند داشت؛ بی تردید همه فضل به دست خداست، آن را به هرکس بخواهد عطا می کند و خدا دارای فضل بزرگ است. 29

سوره مجادله

58- مدنی 22 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

به راستی خدا گفتار [زنی] را که درباره همسرش با تو گفتگو داشت و به خدا شکایت می کرد، شنید و خدا گفتگوی شما را می شنود؛ زیرا خدا شنوا و بیناست. 1

کسانی از شما که با زنان خود «ظهار» می کنند [یعنی بر پایه فرهنگ جاهلی می گویند: تو نسبت به من به منزله مادرم هستی، نهایتاً آمیزش با تو بر من حرام ابدی است] زنانشان مادرانشان نیستند، مادرانشان فقط زنانی هستند که آنان را زاده اند، و آنان بی تردید سخنی ناپسند و دروغ می گویند و مسلماً خدا بسیار باگذشت و بسیار آمرزنده است. 2

کسانی که با زنانشانظهار می کنند، سپس از آنچه گفته اند برمی گردند، باید پیش از آمیزش با هم برده ای [در راه خدا] آزاد کنند. این [حکمی] است که شما را به آن اندرز می دهند، و خدا بر آنچه انجام می دهید آگاه است. 3

کسی که توانایی [آزاد کردن برده را] ندارد، باید پیش از آنکه با هم آمیزش کنند، دو ماه بی در پی روزه بگیرد، و هر که نتواند باید شصت مسکین را طعام دهد؛ این حکم برای این است که به خدا و پیامبرش ایمان آورید [و از فرهنگ جاهلی دوری گزینید]؛ و اینها حدود خداست. و برای کافران عذاب دردناک است. 4

بی تردید کسانی که با خدا و پیامبرش

دشمنی می‌ورزند، خوار و سرنگون می‌شوند، چنان که کسانی که پیش از آنان بودند، خوار و سرنگون شدند، و همانا ما آیات روشنی نازل کردیم، و برای کافران عذابی خوارکننده است. 5

در روزی که خدا همه آنان را برمی‌انگیزد، آن گاه به اعمالی که انجام داده‌اند، آگاهشان می‌کند، اعمالی که خدا حساب همه آنها را برشمرده است در حالی که [آنان] آن را فراموش کرده‌اند، و خدا بر هر چیز گواه است. 6

آیا ندانسته‌ای که خدا آنچه را در آسمان‌ها و در زمین است می‌داند؟ هیچ گفتگوی محرمانه‌ای میان سه نفر نیست مگر اینکه او چهارمی آنان است، و نه میان پنج نفر مگر اینکه او ششمی آنان است، و نه کمتر از آن و نه بیشتر مگر اینکه او با آنان است هر کجا که می‌خواهند باشند سپس روز قیامت آنان را به اعمالی که انجام داده‌اند آگاه می‌کند؛ زیرا خدا به همه چیز داناست. 7

آیا کسانی را که از گفتگوی محرمانه منع شده بودند ندیدی؟ که باز به کاری که از آن منع شده بودند باز می‌گردند، و با یکدیگر برپایه گناه و دشمنی و سرپیچی از پیامبر، محرمانه گفتگو می‌کنند، و هنگامی که نزد تو آیند به صورتی تو را درود می‌گویند که خدا به تو درود نگفته است، و در دل خود می‌گویند: چرا خدا ما را به سبب آنچه می‌گوییم عذاب نمی‌کند؟! دوزخ برای آنان بس است، در آن وارد می‌شوند، و نهایتاً دوزخ عاقبت بدی است. 8

ای اهل ایمان! هنگامی که محرمانه با یکدیگر گفتگو می‌کنید برپایه گناه و دشمنی و سرپیچی از پیامبر با هم گفتگوی محرمانه نکنید، و بر پایه [تشویق یکدیگر به] نیکی و تقوا گفتگوی محرمانه کنید، و از خدایی که به سوی او محشور می‌شوید، پروا کنید.

9

جز این نیست که گفتگوی محرمانه [بی‌منطق و رازگویی بی‌دلیل] از [ناحیه] شیطان است تا مؤمنان را اندوهگین کند، ولی نمی‌تواند هیچ گزندی به آنان برساند مگر به فرمان خدا. و مؤمنان فقط باید بر خدا توکل کنند [که توکل کننده به خدا از گزند شیطان مصون است]. 10

ای مؤمنان! هنگامی که

گویند: در مجالس [برای نشستن دیگر برادرانتان] جا باز کنید، پس جا باز کنید، تا خدا برای شما [در بهشت] جا باز کند. و چون گویند: برخیزید، بی درنگ برخیزید تا خدا مؤمنان از شما را به درجه‌ای و دانشمندان را به درجاتی [عظیم و باارزش] رفعت دهد، و خدا به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است. 11

ای مؤمنان! زمانی که می‌خواهید با پیامبر گفتگوی محرمانه کنید، پیش از گفتگوی محرمانه خود صدقه دهید، این برای شما بهتر و پاکیزه‌تر است، و اگر چیزی برای صدقه نیافتید [اجازه دارید محرمانه گفتگو کنید] زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 12

آیا ترسیدید پیش از گفتگوی محرمانه خود صدقاتی بپردازید؟ اکنون که نپرداختید خدا توبه شما را پذیرفت، پس نماز را برپا دارید و زکات بدهید و از خدا و پیامبرش اطاعت کنید، و خدا به اعمالی که انجام می‌دهید آگاه است. 13

آیا کسانی که قوم مورد خشم خدا را به دوستی گرفتند ندیدی؟ اینان نه از شمایند و نه از آنان، و به دروغ سوگند می‌خورند [که از شمایند] و خود آگاهند [که دروغ می‌گویند].

14

خدا برای آنان عذاب سختی آماده کرده است؛ زیرا آنچه را که همواره انجام می‌دادند بسیار بد است. 15

آنان سوگندهایشان را [برای تبرئه خود از خیانت به پیامبر و مؤمنان] سپر قرار داده‌اند، در نتیجه [مردم را] از راه خدا بازداشتند پس برای آنان عذابی خوارکننده است. 16

هرگز اموال و اولادشان چیزی از عذاب خدا را از آنان دفع نمی‌کند، آنان اهل آتش‌اند و در آن جاودانه‌اند. 17

روزی که خدا همه آنان را برمی‌انگیزد، پس همان گونه که برای شما سوگند دروغ می‌خوردند، برای خدا هم سوگند دروغ می‌خورند، و گمان می‌کنند که با سوگند دروغ می‌توانند در عرصه محشر، سودی را برای خود جلب کنند و زبانی را از خویش بگردانند، آگاه باش که آنان همان

ترجمه قرآن کریم، ص: 550

دورغگویانند! 18

شیطان بر آنان چیره شده و یاد خدا را از خاطرشان برده است، آنان حزب شیطانند، آگاه باش که حزب شیطان یقیناً زیان کاراند! 19

بی تردید کسانی که با خدا و پیامبرش دشمنی می کنند، در زمره خوارترینان هستند.

20

خدا مقرر کرده است که بی تردید من و پیامبرم پیروزیم. همانا خدا نیرومند و توانای شکست ناپذیر است. 21

گروهی را که به خدا و روز قیامت ایمان دارند، نمی یابی که با کسانی که با خدا و پیامبرش دشمنی دارند، دوستی برقرار کنند، گرچه پدرانشان یا فرزندانسان یا برادرانشان یا خویشانانشان باشند. اینانند که خدا ایمان را در دل هایشان پایدار کرده، و به روحی از جانب خود نیرومندشان ساخته، و آنان را به بهشت هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است درمی آورد، در آنجا جاودانه اند، خدا از آنان خشنود است و آنان هم از خدا خشنودند. اینان حزب خدایند، آگاه باش که یقیناً حزب خدا [بر همه موانع و مشکلات دنیا و آخرت] پیروزند. 22

سوره حشر

59- مدنی 24 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آنچه در آسمان ها و در زمین است، خدا را به پاك بودن از هر عیب و نقصی می ستایند، و او توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 1

اوست که کافران از اهل کتاب را در نخستین بیرون راندن دسته جمعی از خانه هایشان بیرون راند.

[شما اهل ایمان] رفتنشان را گمان نمی بردید، و خودشان پنداشتند که حصارها و دژهای استوارشان در برابر خدا [از تبعید و در به دری آنان] جلوگیری خواهد

ترجمه قرآن کریم، ص: 551

کرد ولی [اراده کوبنده] خدا از آنجا که گمان نمی کردند به سراغشان آمد و در دل هایشان رعب و ترس افکند به گونه ای که خانه هایشان را به دست خود و به دست مؤمنان ویران کردند. پس ای صاحبان بینش و بصیرت! عبرت بگیرید.

2

اگر خدا فرمان ترك وطن را بر آنان مقرر نکرده بود، قطعاً در همین دنیا عذابشان می کرد و برای آنان در آخرت عذاب آتش است. 3

این [در به دری و تبعید] برای این است که آنان با خدا و پیامبرش دشمنی کردند، و هر کس با خدا دشمنی کند [بداند که] خدا سخت کیفر است. 4

آنچه از درخت خرما [که در مالکیت این دشمنان غدار بود] بریدید یا آنها را بر ریشه ها و تنه هایش رها کردید، به فرمان خدا بود، تا نافرمانان را زبون و رسوا کند. 5

اموال و زمین هایی را که خدا به عنوان غنیمت به پیامبرش داد، شما برای به دست آوردنش اسب و شتری نتاختید [در نتیجه به زحمت نیفتادید]، ولی خدا پیامبران را بر هر که بخواهد چیره می کند، و خدا بر هر کاری تواناست. 6

آنچه خدا از [اموال و زمین های] اهل آن آبادی ها به پیامبرش داد اختصاص به خدا و پیامبر و اهل بیت پیامبر و یتیمان و مستمندان و در راه ماندگان دارد، تا میان ثروتمندان شما دست به دست نگردد. و [از اموال و احکام و معارف دینی] آنچه را پیامبر به شما عطا کرد بگیرید و از آنچه شما را نمی کرد، باز ایستید و از خدا پروا کنید؛ زیرا خدا سخت کیفر است. 7

[بخشی از غنائم] برای فقیران مهاجری است که آنان را از دیار و اموالشان بیرون کردند، در حالی که آنان فضل و خشنودی خدا را می جویند و خدا و پیامبرش را یاری می کنند، اینان در ادعای ایمان داشتن راستگویند. 8

و [نیز برای] کسانی [از انصار است] که پیش از مهاجران در سرای هجرت و ایمان [یعنی

ترجمه قرآن کریم، ص: 552

مدینه] جای گرفتند، [و] کسانی را که به سوی آنان هجرت کرده اند دوست دارند، و در سینه های خود نیاز و چشم داشتی به آنچه به مهاجران داده شده است نمی یابند، و آنان را بر خود ترجیح می دهند، گرچه خودشان را نیاز

شدیدی [به مال و متاع] باشد. و کسانی را که از بخل و حرصشان بازداشته‌اند، [بر همه موانع و مشکلات دنیا و آخرت] پیروزند.

9

و نیز بخشی از غنائم برای کسانی است که بعد از انصار و مهاجرین آمدند در حالی که می‌گویند: ای پروردگاران ما و برادرانمان را که به ایمان بر ما پیشی گرفتند بیامرز، و در دل‌هایمان نسبت به مؤمنان خیانت و کینه قرار مده. ای پروردگار ما یقیناً تو رؤوف و مهربانی. 10

آیا کسانی را که نفاق ورزیدند ندیدی؟

که به برادران کافرشان از اهل کتاب می‌گویند: اگر شما را [از خانه و دیارتان] بیرون کردند، ما هم قطعاً با شما بیرون می‌آییم، و هرگز فرمان کسی را بر ضد شما اطاعت نمی‌کنیم، و اگر با شما جنگیدند، همانا شما را یاری می‌کنیم. و خدا گواهی می‌دهد که آنان دروغ‌گویند. 11

اگر [کافران از اهل کتاب را] بیرون کنند با آنان بیرون نمی‌روند، و اگر با آنان بجنگند یاریشان نمی‌دهند، و اگر یاری دهند در گرماگرم جنگ پشت کنان می‌گریزند، آنگاه [کافران اهل کتاب] یاری نمی‌شوند. 12

[آری منافقان، کافران از اهل کتاب را در گرماگرم جنگ به هنگام خطر رها می‌کنند و می‌گریزند؛ زیرا] ترس آنان از شما در دل‌هایشان بیش از ترس از خداست؛ چون آنان قومی هستند که [حقایق را به خاطر کوردلی] نمی‌فهمند. 13

همه آنان [به صورت متحد و یک‌پارچه] با شما نمی‌جنگند مگر در آبادی‌هایی که دارای حصار و قلعه و دژ هستند، یا از پشت دیوارها، دلاوری آنان میان خودشان شدید است [ولی از رویارویی با شما می‌ترسند]، آنان را متحد و هم‌دست می‌پنداری در حالی که دل‌هایشان پراکنده

ترجمه قرآن کریم، ص: 553

است؛ زیرا آنان گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند. 14

[داستان این یهودی‌های نابکار بنی‌نظیر] مانند کسانی است که اندکی پیش از اینان [در پیرامون مدینه] بودند که نتیجه وخیم کارشان را چشیدند، و برای آنان عذابی دردناک است. 15

[داستان منافقان که کافران از اهل کتاب را با وعده‌های دروغ فریفتند] چون داستان شیطان است که به انسان گفت: کافر شو. هنگامی که کافر شد گفت: من از تو بیزارم، من از خدا که پروردگار جهانیان است می‌ترسم.

16

سراجمشان این شد که هر دو در آتش‌اند؛ و در آن جاودانه‌اند و این است کیفر ستمکاران. 17

ای اهل ایمان! از خدا پروا کنید و هر کسی باید با تأمل بنگرد که برای فردای خود چه چیزی پیش فرستاده است، و از خدا پروا کنید؛ یقیناً خدا به آنچه انجام می‌دهید آگاه است.

18

و مانند کسانی مباشید که خدا را فراموش کردند، پس خدا هم آنان را دچار خودفراموشی کرد؛ اینان بدکار و نافرمان‌اند.

19

دوزخیان و بهشتیان یکسان نیستند، بهشتیان همان رستگارانند. 20

اگر این قرآن را بر کوهی نازل می‌کردیم، قطعاً آن را از ترس خدا فروتن و از هم پاشیده می‌دید. و این مثل‌ها را برای مردم می‌زنیم تا بیندیشند. 21

اوست خدایی که جز او هیچ معبودی نیست، دانای نمان و آشکار است، او رحمان و رحیم است. 22

اوست خدایی که جز او هیچ معبودی نیست، همان فرمانروای پاک، سالم از هر عیب و نقص، ایمنی بخش، چیره، شکست‌ناپذیر، جبران‌کننده، شایسته

ترجمه قرآن کریم، ص: 554

بزرگی و عظمت، و خدا از آنچه شریک او قرار می‌دهند منزّه است. 23

اوست خدا، آفریننده، نوساز، صورتگر، همه نام‌های نیکو ویژه اوست. آنچه در آسمان‌ها و زمین است همواره برای او تسبیح می‌گویند، و او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 24

60- مدنی 13 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ای اهل ایمان! دشمنان من و دشمنان خودتان را دوستان خود مگیرید، شما با آنان اظهار دوستی می کنید، در حالی که آنان به طور یقین به آنچه از حق برای شما آمده کافرنده، و پیامبر و شما را به خاطر ایمانتان به خدا که پروردگار شماست [از وطن] بیرون می کنند، [پس آنان را دوستان خود مگیرید] اگر برای جهاد در راه من و طلب خشنودیم بیرون آمده اید [چرا] مخفیانه به آنان پیام می دهید که دوستشان دارید؟ در حالی که من به آنچه پنهان می داشتید و آنچه آشکار کردید دانایم، و هر کس از شما با دشمنان من رابطه دوستی برقرار کند، مسلماً از راه راست منحرف شده است. 1

اگر بر شما چیره شوند، دشمنانتان خواهند بود، و دست هایشان را [به اسارت و آزار و کشتن] و زبان هایشان را به [بدگویی، تحقیر و ناسزا] بر ضد شما می گشایند، و آرزو دارند که ای کاش شما هم کافر شوید. 2

روز قیامت [که کیفر دوستی با دشمنان را می دهند] خویشان و فرزندان سودی به حال شما ندارند، خدا میان شما و آنان جدایی می اندازد، و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. 3

مسلماً برای شما در ابراهیم و کسانی که با اویند سرمشقی نیکوست، آن گاه که به قوم خود گفتند: ما از شما و آنچه به جای خدا می پرستید بیزاریم، ما به شما کافریم و میان ما و شما دشمنی و کینه

ترجمه قرآن کریم، ص: 555

همیشگی پدیدار شده است، تا آن زمان که به خدای یگانه ایمان آورید. [آری، ابراهیم و مؤمنان جز اعلام بیزاری سخنی با بت پرستان نداشتند] مگر سخن ابراهیم به پدرش [که عمو یا پدرخوانده اش بود] که گفت: من برای تو [در صورتی که دست از دشمنی و کینه با حق برداری] آمرزش خواهم خواست و در برابر خدا به سود تو اختیار چیزی را ندارم. ای پروردگار ما! بر تو توکل کردیم، و به سوی تو بازگشتیم، و بازگشت به سوی توست. 4

ای پروردگارمان! ما را وسیله آزمایش [و هدف آزار و چیرگی] برای کافران قرار مده، و ای پروردگارمان! ما را پیامرزی که همانا تو توانای شکست ناپذیر و حکیمی. 5

بی تردید برای شما در [روش] آنان سرمشقی نیکوست، برای کسی که به خدا و روز قیامت امید دارد. و هر کس [از اقتدای به آن روش] روی برگرداند [زیانی به خدا نمی‌رساند]؛ زیرا خدا بی‌نیاز و ستوده است. 6

امید است خدا میان شما و کسانی از کافران که با آنان دشمنی داشتید [به وسیله اسلام آوردنشان] دوستی قرار دهد، و خدا تواناست، و خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 7

خدا شما را از نیکی کردن و عدالت نسبت به کسانی که درکار دین با شما نجنگیدند و شما را از دیارتان بیرون نکردند باز نمی‌دارد؛ زیرا خدا عدالت پیشگان را دوست دارد. 8

خدا فقط شما را از دوستی با کسانی نمی‌کند که در کار دین با شما جنگیدند، و از دیارتان بیرون راندند، و در بیرون راندنتان به یکدیگر کمک کردند تا [به خاطر این سختگیری] با آنان دوستی کنید. و تنها کسانی که با آنان دوستی کنند ستمکاراند. 9

ای مؤمنان! هنگامی که زنان باایمان [با جدا شدن از همسرانشان] هجرت کنان [از دیار کفر] به سوی شما می‌آیند، آنان را [از جهت ایمان] بیازمایید، البته خدا خود به ایمان آنان داناتر است. پس اگر آنان را باایمان تشخیص دادید، به سوی کافران [که همسرانشان هستند] باز مگردانید، نه این زنان بر کافران حلال‌اند، و نه آن کافران بر این زنان حلال‌اند، و مهریه‌ای که همسران کافر به زنان مؤمن خود داده‌اند به آنان بپردازید، و بر شما گناهی نیست در صورتی که مهریه‌شان را به آنان بدهید، با آنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 556

ازدواج کنید، و به عقد نکاح زنان کافر [تان که به کفار پیوسته‌اند] پای‌بند نباشید [که آن عقد نکاح باطل شده و وظیفه شما رها کردن آنان است] و آنچه را شما [برای همسران مرتد و فراری خود که به کافران پناهنده شده‌اند] هزینه کرده‌اید [از کافران] بخواهید، و آنان هم باید آنچه را هزینه کرده‌اند از شما درخواست کنند؛ این حکم خداست که میان شما حکم می‌کند، و خدا دانا و حکیم است. 10

اگر برخی از همسران شما با پیوستن به کفار از دست شما رفتند [و کافران مهریه مورد مطالبه شما را ندادند] و شما غنیمتی یافتید، پس به کسانی که همسرانشان را [به خاطر پیوستن به کفار] از دست داده‌اند، معادل مهریه‌ای که داده‌اند از غنایم بپردازید، و از خدایی که به او ایمان دارید پروا کنید. 11

ای پیامبر! هنگامی که زنان با ایمان نزد تو آیند تا [بر پایه این شرایط] با تو بیعت کنند که چیزی را با خدا شریک نگیرند، و دزدی نکنند، و مرتکب زنا نشوند، و فرزندان خود را نکشند، و طفل حرامزاده خود را به دروغ و افترا به شوهرانشان نبندند، و در هیچ کار پسندیده‌ای از تو سرپیچی نکنند، با آنان بیعت کن و از خدا برای آنان آمرزش بخواه؛ زیرا خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 12

ای مؤمنان! با قومی که خدا بر آنان خشم گرفته دوستی نکنید. آنان یقیناً به گونه‌ای از آخرت مأیوسند، که کافران مدفون در قبرها [که به سرانجام شوم خود رسیده‌اند، از نجات خویش] مأیوسند. 13

سوره صف

61- مدنی 14 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

آنچه در آسمان‌ها و در زمین است، خدا را [به پاك بودن از هر عیب و نقصی] می‌ستایند، و او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است. 1

ای

ترجمه قرآن کریم، ص: 557

مؤمنان! چرا چیزی را می‌گویید که خود عمل نمی‌کنید؟ 2

نزد خدا به شدت موجب خشم است که چیزی را بگویید که خود عمل نمی‌کنید. 3

خدا کسانی را دوست دارد که صف‌زده در راه او جهاد می‌کنند [و از ثابت قدمی] گویی بنایی پولادین و استوارند. 4

[یاد کن] هنگامی که موسی به قومش گفت: ای قوم من! چرا مرا می‌آزارید در حالی که می‌دانید من فرستاده خدا به سوی شما هستم؟ پس هنگامی که [از حق] منحرف شدند، خدا هم دل‌هایشان را [از پذیرفتن هدایت] منحرف کرد، و خدا مردم بدکار و نافرمان را هدایت نمی‌کند. 5

[یاد کن] هنگامی که عیسی بن مریم گفت: ای بنی اسرائیل! به یقین من فرستاده خدا به سوی شمایم، تورات را که پیش از من بوده، تصدیق می کنم، و به پیامبری که بعد از من می آید و نامش «احمد» است، مژده می دهم. ولی هنگامی که [احمد] دلایل روشن برای آنان آورد، گفتند: این جادویی است آشکار!! 6

و ستمکارتر از کسی که بر خدا دروغ می بندد، در حالی که به اسلام دعوت می شود کیست؟ و خدا مردم ستمکار را هدایت نمی کند. 7

می خواهند نور خدا را با دهان هایشان خاموش کنند در حالی که خدا کامل کننده نور خود است، گرچه کافران خوش نداشته باشند. 8

اوست که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد تا آن را بر همه ادیان پیروز کند، گرچه مشرکان خوش نداشته باشند. 9

ای اهل ایمان! آیا شما را به تجارتی راهنمایی کنم که شما را از عذاب دردناک نجات می دهد؟ 10

به خدا و پیامبرش ایمان آورید، و با اموال و جانهایتان در راه خدا جهاد کنید؛ این [ایمان و جهاد] اگر [به منافع فراگیر و

ترجمه قرآن کریم، ص: 558

جاویدان آن [معرفت داشتید، برای شما [از هر چیزی] بهتر است؛ 11

تا گناهتان را بیاورزد، و شما را در بهشت هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است و خانه های پاکیزه در بهشت های جاویدان درآورد؛ این است کامیابی بزرگ. 12

و نعمت های دیگری که آن را دوست دارید [و به شما عطا می کند] یاری و پیروزی نزدیک از سوی خداست. و مؤمنان را مژده ده. 13

ای اهل ایمان! یاران خدا باشید، همان گونه که عیسی بن مریم به حواریون گفت:

یاران من در راه خدا چه کسانی اند؟ حواریون گفتند: ما یاران خداییم. پس طایفه‌ای از بنی اسرائیل ایمان آوردند و گروهی کافر شدند؛ در نتیجه کسانی که ایمان آوردند، بر ضد دشمنانشان یاری دادیم تا پیروز شدند. 14

سوره جمعه

62- مدنی 11 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آنچه در آسمان ها و در زمین است، خدا را [به پاك بودن از هر عیب و نقصی] می ستایند، خدایی که فرمانروای هستی و بی نهایت پاکیزه و توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 1

اوست که در میان مردم بی سواد، پیامبری از خودشان برانگیخت تا آیات او را بر آنان بخواند و آنان را [از آلودگی های فکری و روحی] پاکشان کند و به آنان کتاب و حکمت بیاموزد، آنان قطعاً پیش از این در گمراهی آشکاری بودند. 2

و [نیز پیامبر را] بر مردمی دیگر [از عرب و غیر عرب] که هنوز به آنان نپیوسته اند [برانگیخت]. و او توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 3

این [برانگیختن به پیامبری و مسؤولیت عظیم تعلیم و تربیت]، فضل خداست که آن را به هر کس بخواهد عطا می کند، و خدا صاحب فضل بزرگ است. 4

وصف کسانی که عمل کردن به تورات به آنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 559

تکلیف شده است، آن گاه به آن عمل نکردند، مانند درازگوشی است که کتاب هایی را [که هیچ آگاهی به محتویات آنها ندارد] حمل می کند. چه بد است سرگذشت مردمی که آیات خدا را تکذیب کردند. و خدا مردم ستمکار را هدایت نمی کند. 5

بگو: ای یهودیان! اگر گمان می کنید که فقط شما دوستان خدایید نه مردم دیگر، چنانچه راستگوئید آرزوی مرگ کنید [چون دوستان خدا برای رسیدن به لقاء او مشتاق مرگ هستند]. 6

ولی آنان به سبب گناهانی که مرتکب شده اند هرگز آرزوی مرگ نمی کنند، و خدا به ستمکاران داناست. 7

بگو: بی تردید مرگی را که از آن می گزینید با شما دیدار خواهد کرد، سپس شما را به سوی دانای نهان و آشکار بازمی گردانند، و به اعمالی که همواره انجام می دادید، آگاه خواهد کرد. 8

ای مؤمنان! چون برای نماز روز جمعه ندا دهند، به سوی ذکر خدا بشتابید، و خرید و فروش را رها کنید. که این [اقامه نماز جمعه و ترك خرید و فروش] برای شما بهتر است اگر [به پاداشش] معرفت داشتید. 9

چون نماز پایان گیرد، در زمین پراکنده شوید و از فضل [و رزق] خدا جويا شوید و خدا را بسیار یاد کنید تا بر موانع و مشکلات دنیا و آخرت پیروز شوید. 10

و [برخی از مردم] چون تجارت یا مایه سرگرمی ببینند [از صف يك پارچه نماز] به سوی آن پراکنده شوند و تو را در حالی که [بر خطبه نماز] ایستاده ای، رها کنند. بگو: پاداش و ثوابی که نزد خداست از سرگرمی و تجارت بهتر است، و خدا بهترین روزی دهندگان است. 11

سوره منافقون

63- مدنی 11 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

چون منافقان نزد تو آیند، می گویند: گواهی می دهیم که تو بی تردید فرستاده خدایی.

و خدا می داند که تو بی تردید فرستاده اویی، و خدا گواهی می دهد که یقیناً منافقان

ترجمه قرآن کریم، ص: 560

دروغگویند. 1

سوگندهایشان را [برای شناخته نشدن نفاقشان] سپر گرفته در نتیجه [مردم را] از راه خدا بازداشته‌اند. بد است آنچه را اینان همواره انجام می‌دهند! **2**

این [صفت زشت نفاق و بدی اعمال] به سبب آن است که آنان [نخست] ایمان آوردند، سپس کافر شدند در نتیجه بر دل‌هایشان مهر [تیره‌بختی] زده شد، به این علت [حقایق را] نمی‌فهمند. **3**

چون آنان را بینی جسم و ظاهرشان [از آراستگی و وقار] تو را به شگفت آورد، و اگر سخن گویند [به علت شیرینی و جذابیت کلام] به سخنانشان گوش فرا می‌دهی [اما از پوچی باطن و سبک مغزی و دورویی] گویی چوب‌های خشکی هستند که به دیواری تکیه دارند [و در حقیقت اجساد بی‌روح‌اند که در هیچ برنامه‌ای اطمینانی به آنان نیست، از شدت ترسو بودن] هر فریادی را به زیان خود می‌پندارند. اینان دشمن واقعی‌اند؛ از آنان پرهیز؛ خدا آنان را بکشد؛ چگونه آنان را [با دیدن این همه دلایل روشن، از حق به باطل] منحرف می‌کنند. **4**

چون به آنان گویند: بیایید تا پیامبر خدا برای شما آموزش بخواند [از روی کبر و غرور] سرهای خود را بر می‌گردانند، و آنان را می‌بینی که متکبرانه [از حق،] اعراض می‌گردانند. **5**

برای آنان مساوی است چه برای ایشان آموزش بخوای چه نخواهی، خدا هرگز آنان را نمی‌آمرزد.

مسلماً خدا مردم بدکار و نافرمان را هدایت نمی‌کند. **6**

فقط آنانند که می‌گویند: به کسانی که نزد پیامبر خدایند، انفاق مکنید تا [از پیرامون او] پراکنده شوند. در حالی که خزانه‌های آسمان‌ها و زمین در سیطره خداست، ولی منافقان نمی‌فهمند. **7**

می‌گویند: اگر به مدینه بازگردیم، مسلماً کسی که به خاطر داشتن امکانات نیرومندتر است [چون عبدالله بن ابی سلول، رئیس منافقان] آن را که خوارتر است [یعنی پیامبر که هنوز به پندار آنان تمکن و قدرت لازم را به دست نیاورده] از آنجا بیرون می‌کند. در حالی که نیرومندی و اقتدار برای خدا و پیامبر او و مؤمنان

ترجمه قرآن کریم، ص: 561

است، ولی منافقان [به این حقیقت] آگاهی ندارند. **8**

ای مؤمنان! مبادا اموال و فرزندان شما را از یاد خدا غافل کنند، و آنان که [به خاطر مال و فرزند از یاد خدا] غافل می شوند، زیانکارند. 9

و از آنچه روزی شما کرده ایم انفاق کنید، پیش از آنکه یکی از شما را مرگ در رسد و بگوید:

چرا مرا تا مدتی نزدیک مهلت ندادی تا صدقه دهم و از شایستگان باشم؟! 10

هرگز خدا کسی را چون اجلش فرا رسد، مهلت نمی دهد؛ و خدا به اعمالی که انجام می دهید آگاه است. 11

سوره تغابن

64- مدنی 18 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آنچه در آسمان ها و در زمین است، خدا را [به پاك بودن از هر عیب و نقصی] می ستایند. فرمانروایی ویژه اوست، همه ستایش ها مخصوص اوست، و او بر هر کاری تواناست. 1

اوست که شما را آفرید؛ گروهی از شما کافرند، و برخی مؤمن، و خدا به آنچه انجام می دهید بیناست. 2

آسمان ها و زمین را به حق آفرید، و شما را صورت گری کرد و صورتهایتان را نیکو آراست، و بازگشت به سوی اوست. 3

آنچه را که در آسمان ها و زمین است می داند، و [نیز] به آنچه پنهان می کنید و به آنچه آشکار می نمایید، آگاهی دارد و خدا به نیتات و اسرار سینه ها داناست. 4

آیا خبر کسانی که پیش از این کافر شدند، پس عقوبت کفرشان را چشیدند و برای آنان [در قیامت] عذابی دردناک است به شما نرسیده است؟ 5

آن [عقوبت و عذاب دردناك] به سبب آن است که پیامبران‌شان همواره دلایل روشن برای آنان آوردند، ولی گفتند: آیا بشر [ی مانند خودمان] ما را راهنمایی می‌کند؟! پس کافر شدند و [از حق] روی گرداندند و خدا [از ایمان و طاعتشان] اظهار بی‌نیازی کرد، و خدا بی‌نیاز و ستوده

ترجمه قرآن کریم، ص: 562

است. 6

کافران پنداشتند [که پس از مرگ] هرگز برانگیخته نخواهند شد. بگو: آری سوگند به پروردگارم مسلماً برانگیخته خواهید شد، سپس شما را به آنچه انجام داده‌اید، خبر خواهند داد، و این بر خدا آسان است. 7

پس به خدا و پیامبرش و نوری که نازل کردیم، ایمان آورید و خدا به آنچه انجام می‌دهید، آگاه است. 8

[بی‌تردید برانگیخته می‌شوید در] روزی که شما را در روز اجتماع [که روز قیامت است] جمع می‌کند، آن روز، روز غبن و خسارت است؛ و هرکس به خدا ایمان بیاورد و کار شایسته انجام دهد، خدا گناهانش را از او محو می‌کند، و او را به بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، درمی‌آورد، در آنها جاودانه‌اند. این است کامیابی بزرگ. 9

آنان که کافر شدند و آیات ما را انکار کردند، اهل آتش‌اند و در آن جاودانه‌اند، و آتش عاقبت بدی است! 10

هیچ مصیبتی جز به فرمان خدا نرسد. و هرکس به خدا ایمان بیاورد، خدا قلبش را [به حقایق] راهنمایی می‌کند؛ و خدا به همه چیز داناست. 11

و از خدا اطاعت کنید و از پیامبر فرمان برید، و اگر روی برگردانید [بدانید که] بر عهده پیامبر فقط رساندن آشکار [پیام وحی] است.

12

خداست که هیچ معبودی جز او نیست، پس مؤمنان فقط باید بر او توکل کنند. 13

ای اهل ایمان! به راستی برخی از همسران و فرزندان‌تان [به علت بازداشتن شما از اجرای فرمان‌های خدا و پیامبر] دشمن شمايند؛ بنابراین از [عمل به خواسته‌های بی‌جای] آنان [که مخالف احکام خداست] بپرهیزید، و اگر [از آزار و رنجی که

به شما می دهند] چشم پوشی کنید و سرزنش کردن آنان را ترك نماييد و از آنان بگذريد [خدا هم شما را مورد الطاف بي کرانش قرار می دهد]؛ زیرا خدا بسيار آمرزنده و مهربان است. 14

اموال و فرزندان فقط وسيله آزمائش اند، و خداست که پاداشی بزرگ نزد اوست. 15

بنابراین به اندازه

ترجمه قرآن کریم، ص: 563

استطاعتی که داريد از خدا پروا کنید و [دعوت حق را] بشنويد و اطاعت نماييد و انفاق کنید که برای شما بهتر است؛ و کسانی که خود را از بخل و حرص بازدارند بر موانع و مشکلات دنیا و آخرت پیروزند. 16

اگر برای جلب خشنودی خدا به نیازمندان وام نیکو دهید آن را برای شما دو چندان می کند و شما را می آموزد و خدا عطا کننده پاداش فراوان در برابر عمل اندک و بردبار است. 17

دانای نمان و آشکار و توانای شکست ناپذیر و حکیم است. 18

سوره طلاق

65- مدنی 12 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ای پیامبر! [و امت اسلام] زمانی که خواستید زنان را طلاق دهید، آنان را در هنگام پایان عده حیض [یعنی آن زمانی که از عادت پاک شده و با همسر آمیزش نکرده باشند] طلاق دهید و حساب عده را نگه دارید، و از خدا پروردگارتان پروا کنید، و آنان را [در مدتی که عده خود را می گذرانند] از خانه هایشان بیرون مکنید، و آنان هم [در مدت عده] بیرون نروند مگر اینکه مرتکب عمل زشت آشکاری شوند [که در آن صورت بیرون کردنشان از خانه بی مانع است]. این حدود خداست؛ و هر که از حدود خدا تجاوز کند، یقیناً به خودش ستم ورزیده است. تو نمی دانی امید است خدا پس از این [در عده طلاق]، مسئله ای پدید آورد [تا وسیله صلح و سازشی میان آنان شود]. 1

و چون به پایان زمان [عده] نزدیک شدند، آنان را [با رجوع به زوجیت] به صورتی شایسته [که رعایت همه حقوق همسراری است] نگه دارید یا از آنان به طریقی شایسته [که پرداخت همه حقوق شرعیه اوست] جدا شوید، و [هنگام جدایی،] دو عادل از خودتان را گواه [طلاق] گیرید. [و شما ای گواهان!] گواهی را برای خدا اقامه کنید. به وسیله این [حقایق] به کسی که همواره به خدا و روز قیامت ایمان دارد، اندرز داده می شود و هر که از خدا پروا کند، خدا برای او راه بیرون شدن

ترجمه قرآن کریم، ص: 564

[از مشکلات و تنگناها را] قرار می دهد. 2

و او را از جایی که گمان نمی کند روزی می دهد، و کسی که بر خدا توکل کند، خدا برایش بس است، یقیناً خدا فرمان و خواسته اش را [به هر کس که بخواهد] می رساند؛ قطعاً برای هر چیزی اندازه ای قرار داده است. 3

و از زنان شما آنانی که از عادت ماهیانه ناامیدند، اگر شك دارید [که به سبب رسیدن به سن یائسگی یا عاملی دیگر است] عده آنان [پس از طلاق] سه ماه است. و [هم چنین عده] زنانی که [با وجود سن معمولی] عادت نشده اند [سه ماه است] و [پایان] عده زنان باردار، روزی است که وضع حمل می کنند. و هر که از خدا پروا کند برای او در کارش آسانی قرار می دهد. 4

این حقایق بیان شده احکام خداست که آنها را به سوی شما نازل کرده است؛ و هر کس از خدا پروا کند، گناهانش را از او محو می کند و پاداش او را بزرگ می دارد. 5

زنان طلاق داده را [تا پایان عده] به اندازه توانگری خود آنجا سکونت دهید که خود سکونت دارید و به آنان [در نفقه و مسکن] آسیب و زیان نرسانید تا زندگی را بر آنان سخت کنید [و آنان مجبور به ترك خانه شوند]، و اگر باردار باشند، هزینه آنان را تا زمانی که وضع حمل کنند، بپردازید و اگر [پس از جدایی،] کودک شما را شیر دادند، اجرتشان را بدهید، و در میان خود [در باره فرزند] به نیکی و شایستگی مشورت کنید [تا به توافقی عادلانه برسید و در نتیجه به حق زن و شوهر و فرزند زیانی نرسد] و اگر [کارتان در این زمینه] با یکدیگر به سختی کشید [و نهایتاً به توافق نرسیدید،] زنی دیگر کودک را [با هزینه پدر] شیر دهد. 6

بر توانگر است که از توانگری اش [همسر بچه دارش را در ایام عده] هزینه دهد، و هر که روزی اش تنگ باشد از همان که خدا به او عطا کرده هزینه دهد. خدا هیچ کس را جز به اندازه رزقی که به او عطا کرده است، تکلیف نمی کند. خدا به زودی پس از تنگنای در معیشت، گشایش قرار می دهد. 7

چه بسیار آبادی ها که [اهلش] از فرمان پروردگارشان و فرستادگانش روی برگرداندند، پس ما آنان را به حساب سختی محاسبه کردیم و به عذاب بسیار شدیدی عذاب نمودیم؛ 8

آنان کیفر سنگین کفر و کبرشان را چشیدند و سرانجام [عمر و]

ترجمه قرآن کریم، ص: 565

کارشان خسارت بود. 9

خدا برای آنان [در آخرت] عذابی سخت آماده کرده است، پس ای خردمندان مؤمن! از خدا پروا کنید. به راستی خدا به سوی شما کلامی استوار و باارزش نازل کرده است. 10

پیامبری به سوی شما فرستاده است که آیات روشن خدا را بر شما می خواند، تا کسانی را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند از تاریکی ها به سوی نور بیرون آورد. و هر کس به خدا ایمان بیاورد و کار شایسته انجام دهد، او را در بهشت هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، درآورد، در حالی که در آنها جاودانه اند. همانا رزق [بهشت] را برای او نیکو قرار داده است. 11

خداست که هفت آسمان و نیز مثل آنها هفت زمین را آفرید. همواره فرمان او در میان آنها نازل می شود تا بدانید که خدا بر هر کاری تواناست و اینکه یقیناً علم خدا به همه چیز احاطه دارد. 12

سوره تحریم

66- مدنی 12 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ای پیامبر! چرا آنچه را که خدا بر تو حلال کرده برای به دست آوردن خشنودی همسرانت بر خود حرام می کنی؟ خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. **1**

به یقین خدا راه گشودن [و شکستن] سوگندهایتان را [در مواردی] برای شما مقرر کرده است، [و آن اینکه سوگندها را با کفاره دادن بشکنید تا از محدودیت و تنگنا درآیید] و خدا سرپرست و یار شماست، و او دانا و حکیم است. **2**

و هنگامی که پیامبر، رازی را به یکی از همسرانش گفت و او آن راز را [نزد زن دیگر] فاش کرد، خدا پیامبر را از افشای آن آگاه نمود، پیامبر بخشی از آن [راز افشا شده] را به آن زن گوشزد کرد و از گفتن بخشی دیگر [برای آنکه فاش کننده بیشتر شرمند نشود] خودداری نمود. آن زن گفت: چه کسی فاش کردن راز را [به وسیله من] به تو خبر داده است؟ پیامبر گفت: دانای آگاه به من خبر داد. **3**

اگر شما دو زن از کار خود به پیشگاه خدا توبه کنید [خدا توبه شما را می پذیرد]، چون دل شما دو نفر از حق و درستی منحرف شده

ترجمه قرآن کریم، ص: 566

است، و اگر بر ضدّ پیامبر به یکدیگر کمک دهید [راه به جایی نخواهید برد]؛ زیرا خدا و جبرئیل و صالح مؤمنان [که علی بن ابی طالب است] یار اویند، و فرشتگان نیز بعد از آنان پشتیبان او خواهند بود. **4**

اگر پیامبر، شما را طلاق دهد امید است که پروردگارش همسرانی بهتر از شما که مسلمان، مؤمن، فرمانبر، توبه کار، خداپرست، روزه دار، غیر باکره و باکره باشند، به او عوض دهد. **5**

ای مؤمنان! خود و خانواده خود را از آتشی که هیزم آن انسان ها و سنگ ها است حفظ کنید. بر آن فرشتگانی خشن و سخت گیر گمارده شده اند که از آنچه خدا به آنان دستور داده، سرپیچی نمی کنند، و آنچه را به آن مأمورند، همواره انجام می دهند. **6**

[آن روز گویند:] ای کافران! امروز عذرخواهی مکنید، فقط آنچه را همواره انجام می دادید، جزا داده می شوید. **7**

ای مؤمنان! به پیشگاه خدا توبه کنید، توبه ای خالص [که شما را از بازگشت به گناه بازدارد]؛ امید است پروردگارتان گناهانتان را از شما محو کند و شما را به بهشت هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، درآورد، در آن روزی که

خدا پیامبر و کسانی که همراه او ایمان آورده‌اند خوار نمی‌کند، نورشان پیشاپیش آنان و از سوی راستشان شتابان حرکت می‌کند، می‌گویند: ای پروردگار ما! نور ما را برای ما کامل کن و ما را پیامرزی که تو بر هر کاری توانایی. 8

ای پیامبر! با کافران و منافقان جنگ کن و بر آنان سخت بگیر، جایگاهشان دوزخ است و دوزخ عاقبت بدی است.

9

خدا برای کافران، زن نوح و زن لوط را مثل زده که تحت سرپرستی و زوجیت دو بنده شایسته از بندگان ما بودند، ولی [در امر دین و دین‌داری] به آن دو [بنده شایسته ما] خیانت ورزیدند، و آن دو [پیامبر] چیزی از عذاب خدا را از آن دو زن دفع نکردند و [هنگام مرگ]

ترجمه قرآن کریم، ص: 567

به آن دو گفته شد: با وارد شوندگان وارد آتش شوید. 10

و خدا برای همه اهل ایمان [چه مردان و چه زنان] همسر فرعون را مثل زده است هنگامی که گفت: ای پروردگار من برای من نزد خودت خانه‌ای در بهشت بنا کن و مرا از فرعون و کردارش رهایی بخش و مرا از مردم ستمکار نجات ده. 11

و [نیز] مریم دختر عمران [را مثل زده است] که دامان خود را پاك نگه داشت و در نتیجه از روح خود در او دمیدیم و کلمات پروردگارش و کتاب‌های او را تصدیق کرد و از اطاعت کنندگان [فرمان‌های خدا] بود. 12

سوره ملک

67- مکی 30 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

همیشه سودمند و با برکت است آنکه فرمانروایی [همه هستی] به دست اوست و او بر هر کاری تواناست. 1

آنکه مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید که کدامتان نیکوکارترید، و او توانای شکست‌ناپذیر و بسیار آمرزنده است.

2

آنکه هفت آسمان را بر فراز یکدیگر آفرید. در آفرینش [خدای] رحمان، ناهمانگی نمی بینی، پس بار دیگر بنگر آیا هیچ خلل و سستی می بینی؟ **3**

سپس بار دیگر بنگر تا دیده‌ات در حالی که خسته و کم‌سو شده [و از یافتن خلل و نابسامانی و ناهمانگی فرو مانده] و درمانده شده است، به سویت باز گردد. **4**

همانا ما آسمان دنیا را با چراغ‌هایی آراستیم و آنها را تیرهایی برای راندن شیطان‌ها قرار دادیم، و برای آنان [در آخرت] آتشی افروخته آماده کرده‌ایم؛ **5**

و برای کسانی که به پروردگارشان کافر شدند، عذاب دوزخ است و دوزخ عاقبت بدی است. **6**

هنگامی که در آن افکنده شوند از آن در حالی که در جوش و فوران است، صدایی هولناک و دلخراش می‌شنوند. **7**

نزدیک است که

ترجمه قرآن کریم، ص: 568

از شدت خشم متلاشی و پاره‌پاره شود. هرگاه گروهی در آن افکنده شوند، نگهبانانش از آنان می‌پرسند: آیا شما را بیم‌دهنده‌ای نیامد؟ **8**

می‌گویند: چرا، بیم‌دهنده آمد، ولی او را انکار کردیم و گفتیم: خدا هیچ چیز نازل نکرده است؛ شما بیم‌دهندگان جز در گمراهی بزرگی نیستید؛ **9**

و می‌گویند: اگر ما [دعوت سعادت‌بخش آنان را] شنیده بودیم، یا [در حقایقی که برای ما آوردند] تعقل کرده بودیم، در میان اهل آتش سوزان نبودیم. **10**

پس به گناه خود اعتراف می‌کنند. مرگ و دوری از رحمت بر اهل آتش سوزان باد. **11**

بی‌تردید کسانی که در نمان از پروردگارشان می‌ترسند، برای آنان آمرزش و پاداشی بزرگ است. **12**

و گفتارتان را پنهان کنید یا آن را آشکار سازید، مسلماً او به نیات و اسرار سینه‌ها داناست. **13**

آیا کسی که [همه موجودات را] آفریده است نمی‌داند؟! و حال آنکه او لطیف و آگاه است. 14

اوست که زمین را برای شما رام قرار داد، بنابراین بر اطراف و جوانب آن راه روید و از روزی خدا بخورید، و برانگیخته شدن مردگان و رستخیز به سوی اوست. 15

آیا از کسی که [حاکمیت و فرمانروایی‌اش] در آسمان قطعی است [چه رسد در زمین] خود را در امان دیده‌اید، از اینکه [با شکافتن زمین] شما را در آن فرو برد در حالی که جنبش موج‌آسایش را ادامه دهد؟ 16

آیا از کسی که حاکمیت و فرمانروایی‌اش در آسمان قطعی است [چه رسد در زمین] خود را در امان دیده‌اید از اینکه توفانی سخت [که با خود ریگ و سنگ می‌آورد] بر شما فرستد؟ پس به زودی خواهید دانست که بیم دادن من چگونه است! 17

مسئلاً کسانی که پیش از آنان بودند [آیات خدا و پیامبران را انکار کردند]، پس [بنگر] عذاب من چگونه بود! 18

آیا ندانسته‌اند که پرندگان بالای سرشان را در حالی که بال می‌گشایند و می‌بندند، فقط [خدای] رحمان در فضا نگه می‌دارد؟ یقیناً او بر همه چیز بیناست.

19

آیا آن کیست [از] سپاهتان که شما را به هنگام نزول عذاب در برابر خدای رحمان یاری دهد؟ کافران جز دچار فریب [شیطان] نیستند. 20

یا کیست آنکه به

ترجمه قرآن کریم، ص: 569

شما روزی دهد، اگر خدا روزی‌اش را از شما باز دارد؟ [نه اینکه حقیقت را نمی‌دانند] بلکه در سرکشی و دور شدن [از حق سرسختی و] پافشاری می‌کنند. 21

آیا کسی که نگونسار و به صورت افتاده حرکت می‌کند، هدایت یافته‌تر است یا آنکه راست‌قامت بر راه مستقیم می‌رود؟

22

بگو: اوست که شما را آفرید و برای شما گوش و دیده و دل قرار داد، ولی اندکی سپاس می گزارید. 23

بگو: اوست که شما را در زمین آفرید و به سوی او محشور می شوید. 24

و می گویند: اگر راستگویند این وعده وقوع [رستاخیز] کی خواهد بود؟ 25

بگو: دانش [این حقیقت] فقط نزد خداست و من تنها بیم دهنده ای آشکارم. 26

پس زمانی که آن [وعده داده شده] را از نزدیک ببینند، چهره کافران درهم و زشت گردد [و به آنان گویند:] این است همان چیزی که آن را [از روی مسخره] می خواستید. 27

بگو: به من خبر دهید اگر خدا من و هر که را با من است هلاک کند، یا مورد رحمت قرار دهد، در آن صورت چه کسی کافران را از عذاب دردناک پناه خواهد داد؟ 28

بگو: اوست رحمان، به او ایمان آوردم، و بر او توکل کردم، پس به زودی خواهید دانست چه کسی در گمراهی آشکار است. 29

بگو: به من خبر دهید اگر آب مورد بهره برداری شما [چون آب رودها، چشمه ها، سدها و چاه ها] در زمین فرو رود [تا جایی که از دسترس شما خارج گردد] ایتا کیست که برایتان آب روان و گوارا بیاورد؟! 30

سوره قلم

68- مکی 52 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ن، سوگند به قلم و آنچه می نویسند، 1

که به سبب رحمت پروردگارت [که نبوت و دانش و بصیرت است] تو مجنون نیستی؛ 2

و بی تردید برای تو پاداشی همیشگی است؛ 3

و یقیناً تو بر بلندای سجایای اخلاق عظیمی قرار داری. 4

پس به زودی می بینی و [منکران هم]

ترجمه قرآن کریم، ص: 570

می بینند، 5

که کدام يك از شما دچار جنون اند؛ 6

بی تردید پروردگارت بهتر می داند چه کسی از راه او گمراه شده، و او به راه یافتگان داناتر است. 7

از تکذیب کنندگان [قرآن و نبوت] فرمان مبر. 8

دوست دارند نرمی کنی تا نرمی کنند، 9

و از هر سوگند خورده زبون و فرومایه فرمان مبر، 10

آنکه بسیار عیب جوست، و برای سخن چینی در رفت و آمد است، 11

به شدت بازدارنده [مردم] از کار خیر و متجاوز و گنهکار است. 12

گذشته از این ها کینه توز و بی اصل و نسب است، 13

[سرکشی و یاغی گری اش] برای آن [است] که دارای ثروت و فرزندان فراوان است. 14

هنگامی که آیات ما را بر او می خوانند، گوید: افسانه های پیشینیان است! 15

به زودی بر بینی [پر باد و خرطوم مانند] ش داغ رسوایی و خواری می نهم. 16

بی تردید ما آنان را [که در مکه بودند] آزمودیم همان گونه که صاحبان آن باغ را [در منطقه یمن] آزمودیم، هنگامی که

سوگند خوردند که صبحگاهان حتماً میوه های باغ را بچینند، 17

و چیزی از آن را [برای تهیدستان و نیازمندان] استثنا نکردند. 18

پس در حالی که صاحبان باغ در خواب بودند، بلایی فراگیر از سوی پروردگارت آن باغ را فرا گرفت. 19

نهایتاً [آن باغ] به صورت شبی تاریک درآمد [و جز خاکستر چیزی در آن دیده نمی شد!] 20

وهنگام صبح یکدیگر را آواز دادند، 21

که اگر قصد چیدن میوه دارید بامدادان به سوی کشتزار و باغتان حرکت کنید؛ 22

پس به راه افتادند در حالی که آهسته به هم می گفتند: 23

امروز نباید نیازمندی در این باغ بر شما وارد شود، 24

و بامدادان به قصد اینکه تهیدستان را محروم گذارند به سوی باغ روان شدند. 25

چون [به باغ رسیدند و آن را نابود] دیدند، گفتند: یقیناً ما گمراه بوده ایم [که چنان تصمیم خلاف حقّی درباره مستمندان و تهیدستان گرفتیم]. 26

بلکه ما [از لطف خدا هم] محرومیم. 27

عاقل ترینشان گفت: آیا به شما نگفتم که چرا خدا را [به پاک بودن از هر عیب و نقصی] یاد نمی کنید [و چرا او را از انتقام گرفتن درمانده می دانید؟!]. 28

گفتند: ای پروردگار ما! تو را به پاکی می ستاییم، مسلماً ما ستمکار بوده ایم. 29

پس به یکدیگر رو کرده به سرزنش و ملامت هم پرداختند. 30

گفتند: وای بر ما که طغیان گر بوده ایم. 31

امید است پروردگارمان بهتر از آن را به ما عوض دهد چون ما [از هر چیزی دل بریدیم و] به پروردگارمان راغب و علاقه مندیم. 32

چنین است عذاب [دنیا] و عذاب آخرت اگر معرفت داشتند، بزرگ تر است. 33

بی تردید برای پرهیزکاران نزد پروردگارشان بهشت‌های پرنعمت است. 34

آیا ما تسلیم شدگان [به فرمان‌ها و احکام خود] را چون مجرمان

ترجمه قرآن کریم، ص: 571

قرار می‌دهیم؟ 35

شما را چه شده؟ چگونه داوری می‌کنید؟! 36

آیا شما را کتابی [آسمانی از نزد خدا] ست که در آن می‌خوانید 37

که در آن جهان هر چه را شما بخواهید و انتخاب کنید برای شما خواهد بود؟! 38

یا شما را بر ما تا روز قیامت پیمان و سوگند استواری است که هر چه را به سود خود حکم کنید ویژه شماست؟! 39

از آنان پرس کدامشان ضامن آن ادعاست [که مسلمان و مجرم یکسانند؟!]. 40

یا شریکانی [در ربوبیت خدا] دارند [که از آنان نزد خدا شفاعت کنند که در اجر و ثواب با مسلمانان یکسان شوند؟]

پس اگر راستگویند، شریکانشان را [به میدان] آورند. 41

[یاد کن] روزی که کار بر آنان به شدت سخت و دشوار شود، [و آن روز که جای هیچ تکلیف و عبادتی نیست به

عنوان سرزنش و ملامت] به سجده کردن دعوت شوند، ولی در خود قدرت و استطاعت [سجده کردن] نیابند! 42

دیدگانشان از شرم، فرو افتاده، خواری آنان را فرا گیرد و اینان [در دنیا] به سجده [بر خدا] دعوت می‌شدند در حالی که

تندرست بودند [ولی از فرمان خدا متکبرانه روی می‌گرداندند].

43

پس مرا با کسانی که این قرآن را انکار می‌کنند واگذار، به زودی ما آنان را به تدریج از آن جا که نمی‌دانند [به سوی

عذاب] می‌کشانیم؛ 44

و [البته] آنان را مهلت می دهیم [تا گناهشان را در حال بی خبری به نهایت برسانند]، بی تردید نقشه و تدبیر من استوار است.

45

[اینکه دعوت را نمی پذیرند] مگر از آنان در برابر ابلاغ رسالت پاداشی می طلبی که از زیانش سنگین بارند؟ 46

یا غیب نزد آنان است و آنان از روی آن می نویسند [و خود با تکیه بر آن به ادعاهای خود یقین می کنند و به دیگران هم خبر می دهند؟] 47

پس در برابر حکم و قضای پروردگارت [که هلاک کردن تدریجی این طاغیان است] شکیا باش و مانند صاحب ماهی [یونس] مباش [که شتاب در آمدن عذاب را برای قومش خواست و به این علت در شکم ماهی محبوس شد] و در آن حال با دلی مالا مال از اندوه، خدا را ندا داد. 48

اگر رحمت و لطفی از سوی پروردگارش او را در نیافته بود، یقیناً نکوهش شده به صحرایی بی آب و گیاه افکنده می شد. 49

پس پروردگارش او را برگزید و از شایستگان قرار داد 50

و کافران چون قرآن را شنیدند، نزدیک بود تو را با چشمانشان بلغزانند [و از پای درآورند] و می گویند: بی تردید او دیوانه است! 51

در حالی که قرآن جز مایه تذکر و پند برای جهانیان نیست. 52

ترجمه قرآن کریم، ص: 572

سوره حاقه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آن روز حقی [که وقوعش تردیدناپذیر است،] 1

آن روز حق چیست؟ 2

و تو چه می دانی آن روز حق چیست؟ 3

[قوم] ثمود و عاد آن روز کوبنده را انکار کردند؛ 4

اما قوم ثمود با عذابی سرکش هلاک شدند، 5

و اما قوم عاد با تندبادی بسیار سرد و طغیان گر به نابودی رسیدند، 6

که خدا آن را هفت شب و هشت روز پی در پی بر آنان مسلط کرد و [اگر آنجا بودی] می دیدی که آنان مانند تنه های پوسیده و پوک درختان خرما روی زمین افتاده اند. [ا 7

آیا از آنان هیچ باقی مانده ای می بینی؟ 8

فرعون و کسانی که پیش از او بودند و مردم شهرهای زیر و رو شده [قوم لوط] مرتکب گناهان بزرگ شدند، 9

فرستاده پروردگارشان را نافرمانی کردند و خدا هم آنان را به عذابی سخت گرفت. 10

هنگامی که آب طغیان کرد، ما شما را در کشتی سوار کردیم، 11

تا آن را برای شما مایه تذکر و بیداری قرار دهیم و گوش شنوا آن را [به عنوان مایه عبرت و تذکر] حفظ کند. 12

چون در صور يك بار دمیده شود، 13

و زمین و کوه ها از جای خود برداشته شوند و هر دوی آنها يك باره درهم کوبیده و ریز ریز گردند! 14

آن روز است که آن واقعه بزرگ واقع می شود؛ 15

و آسمان بشکافد و در آن روز است که از هم گسسته و متلاشی گردد؛ 16

و فرشتگان [برای اجرای دستورهای حق] بر کناره‌ها و اطراف آسمان قرار می‌گیرند، و در آن روز هشت فرشته، عرش پروردگارت را بر فراز همه آنها حمل می‌کنند. 17

آن روز [همه شما برای حسابرسی به پیشگاه خدا] عرضه می‌شوید در حالی که هیچ [عمل و نیت] پوشیده‌ای از شما پنهان نمی‌ماند. 18

اما کسی که پرونده‌اش را به دست راستش دهند، می‌گویند: [ای مردم!] پرونده مرا بگیرید و بخوانید. 19

من یقین داشتم که حساب اعمالم را می‌بینم [به این سبب همه اعمالم را هماهنگ با احکام خدا انجام دادم و کردار بدم را اصلاح کردم]. 20

نهایتاً او در يك زندگي خوش و پسندیده‌ای است. 21

در بهشتی برین 22

که میوه‌هایش در دسترس است. 23

[به آنان گویند:]

ترجمه قرآن کریم، ص: 573

بخورید و بیاشامید، گوارایتان باد به سبب اعمالی که در ایام گذشته انجام دادید؛ 24

و اما کسی که پرونده اعمالش را به دست چپش دهند، می‌گویند: ای کاش پرونده‌ام را دریافت نمی‌کردم، 25

و نمی‌دانستم حساب من چیست؟ 26

ای کاش همان مرگ اول [که مرا از دنیا به آخرت انتقال داد] کارم را یکسره می‌کرد [و در نیستی ابد قرارم می‌داد]، 27

ثروتم عذاب را از من دفع نکرد، 28

قدرت و توانم از دست رفت. 29

[فرمان آید] او را بگیرد و در غل و زنجیرش کشید، 30

آن گاه به دوزخش دراندازد، اُ 31

سپس او را در زنجیری که طولش هفتاد ذرع است به بند کشید، 32

زیرا او به خدای بزرگ ایمان نمی آورده 33

و مردم را به اطعام نیازمندان تشویق نمی کرده. 34

پس امروز او را در اینجا دوست مهربان و حمایت گری نیست؛ 35

و نه غذایی مگر چرکاب و کثافتاتی [از بدن اهل دوزخ!] 36

که آن را جز خطاکاران نمی خورند.

37

پس سوگند یاد می کنم به آنچه [از محسوسات] می بینید، 38

و آنچه [از غیر محسوسات] نمی بینید، 39

بی تردید این قرآن [که کلام خداست پس از نزولش] گفتار فرستاده ای بزرگوار [برای هدایت شما] ست، 40

قطعاً گفتار يك شاعر نیست، ولی جز اندکی ایمان نمی آورید، 41

و گفتار کاهن هم نیست، ولی جز اندکی متذکر نمی شوید.

42

نازل شده از سوی پروردگار جهانیان است. 43

و اگر [او] پاره ای از گفته ها را به دروغ بر ما می بست، 44

ما او را به شدت می گرفتیم، 45

سپس رگ قلبش را پاره می کردم؛ 46

در آن صورت هیچ کدام از شما مانع از عذاب او نبود، 47

بی تردید این قرآن، وسیله پند و تذکری برای پرهیزکاران است. 48

و ما به یقین می دانیم که از میان شما انکارکنندگانی هست. 49

و این انکار قطعاً مایه حسرت کافران است، 50

و بی تردید این قرآن، حقی یقینی است. 51

پس به نام پروردگارت تسبیح گوی. 52

سوره معارج

70- مکی 44 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

درخواست کننده ای عذابی را که واقع شدنی است درخواست کرد، 1

[عذابی که] ویژه

ترجمه قرآن کریم، ص: 574

کافران است، [و] آن را بازدارنده ای نیست. 2

[این عذاب] از سوی خدای صاحب درجات است. 3

فرشتگان و روح در روزی که مقدارش پنجاه هزار سال است به سوی او بالا می‌روند. 4

پس صبر کن صبری نیکو [صبری که در کنارش جزع و ناخشنودی نباشد]. 5

دشمنان و مخالفان، آن [عذاب] را دور می‌بینند 6

و ما آن را نزدیک می‌بینیم. 7

روزی که آسمان چون فلز گداخته گردد 8

و کوه‌ها مانند پشم رنگینِ حلاجی شده شود 9

و هیچ خویشاوند و دوست صمیمی از [اوضاع و احوال] خویشاوند و دوست صمیمی‌اش نپرسد! 10

آنان را نشان‌شان می‌دهند [ولی به خاطر دل‌مشغولی خود هرگز به آنان توجه نکنند!] گنهکار آرزو می‌کند که ای کاش

[برای نجاتش] می‌توانست فرزندانش را در برابر عذاب آن روز عوض دهد! 11

و نیز همسر و برادرش را 12

و قبیله و قومش را که [در دنیا] به او پناه می‌دادند، 13

و نیز همه کسانی را که در روی زمین‌اند تا [این عوض] او را [از عذاب آن روز] نجات دهد! 14

این چنین نیست [که برایش راه نجاتی باشد] همانا آتش زبانه می‌کشد، 15

در حالی که دست و پا و پوست سر را بر می‌کند!! ا 16

[آری آتش] هر که را به حق پشت کرده و از دعوت حق روی گردانده می‌طلبد، 17

و آن را که ثروت جمع کرده و به ذخیره‌سازی و انباشتن پرداخته می‌خواند؛ 18

همانا انسان حریص آفریده شده است؛ 19

چون آسیبی به او رسد، بی‌تاب است، 20

و هنگامی که خیر و خوشی [و مال و رفاهی] به او رسد، بسیار بخیل و بازدارنده است، 21

مگر نماز گزاران، 22

آنان که همواره بر نمازشان پایدارند، 23

و آنان که در اموالشان حقی معلوم است 24

برای درخواست کننده [تهدست] و محروم [از معیشت و ثروت]، 25

و آنان که همواره روز پاداش را باور دارند، 26

و آنان که از عذاب پروردگارشان بیمناکند، 27

زیرا از عذاب پروردگارشان ایمنی نیست، 28

و آنان که دامنشان را [از آلوده شدن به شهوات حرام] حفظ می کنند، 29

مگر در کامجویی از همسران و کنیزانشان که آنان در این زمینه مورد سرزنش نیستند. 30

پس کسانی که در بهره گیری جنسی راهی غیر از این جویند، تجاوزکار از حدود حقاند، 31

و آنان که امانت ها و پیمان های خود را رعایت می کنند، ا

ترجمه قرآن کریم، ص: 575

32

و آنان که بر ادای گواهی های خود پای بند و متعهدند، 33

و آنان که همواره بر [اوقات و شرایط ظاهری و معنوی] نمازهایشان محافظت دارند.

34

اینان در بهشت‌ها، مکرم و محترم‌اند 35

کافران را چه شده که به تو چشم دوخته به سویت شتابانند؟ 36

از راست و چپ، گروه گروه، 37

آیا هر يك از آنان طمع دارد که او را در بهشت پرنعمت درآورند؟! 38

این چنین نیست، ما آنان را از آنچه خود می‌دانند [یعنی آبی گندیده و بی‌مقدار] آفریدیم. 39

به پروردگار مشرق‌ها و مغرب‌ها سوگند که ما تواناییم، 40

بر اینکه به جای آنان بهتر از آنان را بیاوریم؛ و هیچ چیز ما را مغلوب نمی‌کند. 41

پس آنان را واگذار تا [در گفتار باطل] فرو روند و مشغول بازی باشند، تا روزشان را که به آنان وعده داده‌اند دیدار کنند، 42

روزی که شتابان از خاک بیرون آیند، گویی به سوی نشانه‌های نصب شده می‌دوند، 43

درحالی که دیدگانشان [از شدت ترس] فرو افتاده، خواری و ذلت آنان را می‌پوشاند. این همان روزی است که همواره آنان را وعده می‌دادند. 44

سوره نوح

71- مکی 28 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

ما نوح را به سوی قومش فرستادیم که قوم خود را پیش از آنکه عذاب دردناک به آنان رسد بیم ده. 1

گفت: ای قوم من! همانا من شما را بیم‌دهنده‌ای آشکارم، 2

بر این که خدا را پرستید و از او پروا کنید و از من اطاعت نمایید، 3

تا خدا گناهانتان را ببامزد و شما را تا زمانی معین مهلت دهد. اگر آگاهی داشته باشید [توجه خواهید کرد که] بی تردید هنگامی که اجل خدایی فرا رسد، تأخیر نخواهد داشت. 4

گفت: ای پروردگار من همانا قوم خود را شب و روز [به آیین توحید] دعوت کردم، 5

ولی دعوت من جز بر فرارشان نیفزود، 6

و من

ترجمه قرآن کریم، ص: 576

هرگاه آنان را دعوت کردم تا آنان را بیامری، انگشتان خود را در گوش‌هایشان کردند و جامه‌هایشان را به سر کشیدند و بر انکار خود پافشاری ورزیدند و به شدت تکبر کردند، 7

آن‌گاه آنان را آشکارا دعوت کردم، 8

سپس آشکار و پنهان آنان را خواندم. 9

پس [به آنان] گفتم: از پروردگارتان آمرزش بخواهید که او همواره بسیار آمرزنده است. 10

تا بر شما از آسمان باران پی در پی و با برکت فرستد، 11

و شما را با اموال و فرزندان یاری کند، و برایتان باغ‌ها و نهرها پدید کند، 12

شما را چه شده که [ربوبیت خدا را نفی کرده و در نتیجه از بندگی‌اش دست برداشته و] به عظمت و بزرگی خدا امید ندارید؟ 13

در حالی که شما را مرحله به مرحله [از خاك و نطفه و علقه و مضغه و گوشت و استخوان و...] آفریده است 14

آیا ندانسته‌اید که خدا هفت آسمان را چگونه بر فراز یکدیگر آفرید؟ 15

و ماه را در میان آنها روشنی بخش، و خورشید را چراغ فروزان قرار داد، 16

و خدا شما را از زمین [مانند] گیاهی رویانید، 17

سپس شما را در آن باز می گرداند و باز به صورتی ویژه بیرون می آورد، 18

و خدا زمین را برای شما فرشی گسترده قرار داد، 19

تا از راهها و جاده های وسیع آن [هر جا که خواستید] بروید؟ 20

نوح گفت:

ای پروردگار من آنان از من نافرمانی کردند و از کسانی [چون سردمداران کفر و متولیان بتخانه] پیروی نمودند که اموال و فرزندان شان جز خسارت و زیانی بر آنان نیفزود! 21

و [این پیشوایان گمراهی، برای گمراه نگاه داشتن این مردم] نیرنگی بزرگ به کار گرفتند، 22

و گفتند: دست از معبودانتان بردارید، و هرگز [بت های] وُد و سواع و یغوث و یعوق و نسر را رها نکنید؛ 23

همانا بسیاری را گمراه کردند. و [پروردگارا!] ستمکاران را جز گمراهی میفزاید. 24

[همه آنان] به سبب گناهانشان غرق شدند و بی درنگ در آتشی درآورده شدند که [از آن] در

ترجمه قرآن کریم، ص: 577

برابر خدا برای خود یاورانی نیافتند، 25

نوح گفت: ای پروردگار من هیچ يك از کافران را بر روی زمین باقی مگذار 26

که اگر آنان را باقی گذاری، بندگان را گمراه می کنند و جز نسلی بدکار و ناسپاس زاد و ولد نمی کنند. 27

ای پروردگار من مرا و پدر و مادرم را و هر کس که با ایمان به خانه ام درآید و همه مردان و زنان با ایمان را بیامرز، و ستمکاران را جز هلاکت میفزاید. 28

سوره جن

72- مکی 28 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

بگو: به من وحی شده که گروهی از جنّ [به قرآن] گوش دادند و گفتند: همانا ما قرآن شگفت آوری شنیدیم، ¹

که به سوی راه راست هدایت می کند، پس به آن ایمان آوردیم و هرگز احدی را شریک پروردگارمان قرار نخواهیم داد، ²

و [این مسائل را اقرار می کنیم:] اینکه برتر و بلند است عظمت پروردگارمان، و او هرگز برای خود همسری و فرزندی نگرفته است، ³

و اینکه سبک مغز ما همواره درباره خدا سخنی دور از حق می گفت [که او دارای همسر و فرزند است!] ⁴

و اینکه گمان می کردیم، هرگز انس و جن بر خدا دروغ نمی بندند، ⁵

و اینکه مردانی از آدمیان به مردانی از جن پناه می بردند، پس [مردان جن] بر طغیان و تباهی آنان افزودند، ⁶

و مردانی از انس پنداشتند چنان که شما [جنیان] پنداشتید که خدا هرگز کسی را [به نبوت] بر نمی انگیزد! ⁷

و اینکه [برای کسب خبر] به آسمان نزدیک شدیم، پس آن را پر از نگهبانان نیرومند و تیرهای شهاب یافتیم، ⁸

و اینکه ما در آسمان برای شنیدن [خبرهای ملکوتی و سخنان فرشتگان] در نشست گاه هایی می نشستیم، ولی اکنون هر که بخواهد استراق سمع کند، شهابی را در کمین خود می یابد! ⁹

و اینکه ما نمی دانیم آیا درباره کسانی که در زمین هستند شری خواسته شده یا پروردگارشان برای آنان هدایت خواسته است؟ ¹⁰

واینکه از ما برخی شایسته و برخی غیر

شایسته‌اند، [و] ما بر مذاهب گوناگون و متفاوتی هستیم، 11

و اینکه ما یقین داریم که هرگز نمی‌توانیم خدا را در زمین عاجز و درمانده کنیم و هرگز نمی‌توانیم [با گریختن و فرار] از دسترس قدرت او بیرون رویم، 12

و اینکه چون هدایت قرآن را شنیدیم به آن ایمان آوردیم؛ زیرا کسی که به پروردگارش ایمان آورد نه از کاسته شدن ثواب می‌ترسد و نه از اینکه ستم و مشقتی او را احاطه کند، 13

و اینکه گروهی از ما تسلیم [فرمان‌ها و احکام] خداوند، و برخی منحرف‌اند، پس کسانی که تسلیم شدند در صدد یافتن راه مستقیم‌اند، 14

ولی منحرفان هیزم دوزخ‌اند، 15

و اگر [انس و جن] بر طریقه حق پایداری کنند حتماً آنان را از آب فراوانی سیراب خواهیم کرد، 16

تا آنان را در زمینه فراوانی نعمت بیازماییم و کسی که از یاد پروردگارش روی برگرداند، او را در عذابی بسیار سخت و روز افزون درخواهد آورد، 17

و مساجد ویژه خداست، پس هیچ کس را با خدا مپرستید، 18

و اینکه هنگامی که بنده خدا [محمد] برمی‌خاست تا خدا را عبادت کند [از جنیان به اندازه‌ای به سویش هجوم می‌بردند که] نزدیک بود جمعیت انبوه و متراکمی بر سر او بریزد، 19

بگو: من فقط پروردگارم را می‌پرستم، و هیچ کس را شریک او قرار نمی‌دهم. 20

بگو: من اختیار زبان و هدایتی را برای شما ندارم. 21

بگو: [اگر از او نافرمانی کنم] هرگز کسی در برابر [عذاب] خدا مرا پناه نمی‌دهد، و هرگز پناهگاهی غیر او نمی‌یابم. 22

[وظیفه من] فقط رساندن [برنامه‌های سعادت بخش] از سوی خدا و [رساندن] پیام‌های اوست. و آنان که از خدا و پیامبرش نافرمانی کنند، مسلماً آتش دوزخ برای آنان است و در آن جاودانه‌اند. 23

[اینان همواره شما را ضعیف و ناتوان و بی‌یار می‌شمارند] تا زمانی که آنچه را [از عذاب] به آنان وعده می‌دهند ببینند، به زودی آگاه می‌شوند چه کسی یاورش ناتوان‌تر و نفراش کمتر است؟ 24

بگو: نمی‌دانم آیا آنچه را وعده داده می‌شوید نزدیک است یا پروردگارم برای آن زمانی طولانی قرار خواهد داد؟ 25
[او] دانای غیب

ترجمه قرآن کریم، ص: 579

است و هیچ کس را بر غیب خود آگاه نمی‌کند؛ 26

مگر پیامبرانی را که [برای آگاه شدن از غیب] برگزیده است، پس نگهبانانی [برای محافظت از آنان] از پیش رو و پشت سرشان می‌گمارد 27

تا مشخص کند که پیام‌های پروردگارشان را [به طور کامل به مردم] رسانده‌اند و او به آنچه نزد آنان است احاطه دارد، و همه چیز را از جهت عدد، شماره و احصا کرده است. 28

سوره مزمل

73- مکی 20 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

ای جامه بر خود پیچیده! 1

شب را [که ویژگی برای عبادت دارد] مگر بخش کمی از آن [که مخصوص استراحت است، برای تهجد] برخیز؛ 2

نصف [همه ساعات] شب [را به عبادت اختصاص ده] یا اندکی از نصف بگاه، 3

یا [مقداری] بر نصف بیفز، و قرآن را با ترتیبی منظم و خاص بخوان. 4

به یقین ما به زودی گفتاری سنگین [چون آیات قرآن] به تو القا خواهیم کرد. 5

بی‌تردید عبادتی [که در دل] شب [انجام می‌گیرد] پایدارتر و گفتار در آن استوارتر است. 6

تو را در روز [برای مشاغل فراوان معنوی و هدایت مردم و حل مشکلات نیازمندان،] رفت و آمدی طولانی است [پس ساعات شب برای عبادت فرصتی بهتر است]. 7

نام پروردگارت را [به زبان حال و قال] یاد کن [و از غیر او قطع امید نما] و فقط دل بر او بند. 8

[همان‌که] پروردگار مشرق و مغرب [است]، هیچ معبودی جز او نیست، پس او را کارساز خود انتخاب کن، 9

و بر گفتار [و آزار] مشرکان شکبیا باش و از آنان به شیوه‌ای پسندیده دوری کن، 10

و مرا با تکذیب کنندگان توانگر و نازپرورده واگذار و آنان را اندکی مهلت ده، 11

که حتماً [برای آنان] نزد ما [به کیفر اعمالشان] زنجیرهایی گران و آتشی به شدت شعله‌ور است، 12

و غذایی گلوگیر و عذابی دردناک است، 13

در روزی که زمین و کوه‌ها به لرزه درآیند، و کوه‌ها به صورت توده‌ای شن روان گردند! 14

ما پیامبری که گواه بر [اعمال] شماست، به سویتان فرستادیم، همان‌گونه که به سوی فرعون، رسولی فرستادیم؛ 15

پس فرعون از آن رسول نافرمانی کرد، در نتیجه او را به عذابی سخت

ترجمه قرآن کریم، ص: 580

گرفتیم. 16

اگر امروز کفر بورزید، پس چگونه خود را [از عذاب] روزی که کودکان را پیر می‌کند، حفظ می‌نمایید؟! 17

آسمان به سبب شدت و کوبندگی آن روز، درهم شکافته می‌شود و قطعاً وعده خدا شدنی است. 18

بی‌تردید این [قرآن] مایه تذکر و پند است، پس هر کس خواهان [سعادت دنیا و آخرت است]، راهی به سوی پروردگارش [باتکیه‌براین قرآن] برگزیند. 19

پروردگارت آگاه است که تو و گروهی از کسانی که با تواند، نزدیک به دو سوم شب و گاهی نیمی از آن و زمانی يك سومش را [برای عبادت و خواندن قرآن] برمی خیزد، و خدا شب و روز را [دقیق و منظم] اندازه گیری می کند، و برای او مشخص است که شما هرگز نمی توانید [به علت کوتاهی و بلندی شب در طول سال، دو سوم و نصف و يك سوم را دقیقاً] اندازه گیری کنید، بنابر این [اندازه گیری دقیق را] بر شما بخشید؛ پس آنچه را از قرآن برای شما میسر است بخوانید. او می داند که به زودی برخی از شما بیمار می شوند، و گروهی برای به دست آوردن رزق خدا در زمین سفر می کنند، و بعضی در راه خدا می جنگند؛ نهایتاً آنچه را از آن میسر است بخوانید و نماز را برپا دارید و زکات پردازید و برای جلب خشنودی خدا به نیازمندان وام نیکو بدهید و آنچه را از عمل خیر برای خود پیش می فرستید، آن را نزد خدا به بهترین صورت و بزرگترین پاداش خواهید یافت؛ و از خدا آمرزش بخواهید که خدا بسیار آمرزنده و مهربان است. 20

سوره مدثر

74- مکی 56 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ای جامه بر خود پوشیده! 1

برخیز و بیم ده، 2

و پروردگارت را بزرگدار، 3

و جامهات را پاك كن، 4

و از پلیدی دور شو 5

و [احسانت را بر دیگران] در حالی که [آن را] بزرگ و فراوان بینی، منت مگذار، 6

و [بر آزار دشمنان] برای پروردگارت شکیبایی ورز. 7

پس زمانی که در صور دمیده شود، 8

آن روز، روز بسیار سختی است، 9

بر کافران

ترجمه قرآن کریم، ص: 581

آسان نیست، 10

مرا با کسی که او را به تنهایی آفریدم واگذار، 11

و برایش ثروت گسترده و فراوان قرار دادم، 12

و فرزندانی که نزدش حاضرند 13

و نعمت ها [ی مادی و وسایل زندگی] را به طور کامل برای او فراهم آوردم، 14

باز هم طمع دارد که بیفزایم. 15

این چنین نیست؛ زیرا او همواره به آیات ما دشمنی می ورزد، 16

به زودی او را به بالا رفتن از گردنه عذاب بسیار سخت مجبور می کنم. 17

او [برای باطل کردن دعوت قرآن] اندیشید و [آن را] سنجید؛ 18

پس مرگ بر او باد، چگونه سنجید؟ 19

باز هم مرگ بر او باد، چگونه سنجید؟ 20

آن گاه نظر کرد، اُ 21

سپس چهره درهم کشید و قیافه نفرت آمیز به خود گرفت، 22

آن گاه [از قرآن] روی گردانید و تکبر ورزید؛ 23

پس گفت: این قرآن جز جادویی که از جادوگران پیشین حکایت شده چیزی نیست، **24**

این جز سخن بشر نمی باشد.

25

به زودی او را در سقر درآورم **26**

و تو چه می دانی سقر چیست؟ **27**

[آتش است که] نه چیزی را باقی می گذارد و نه رها می کند؛ **28**

پوست بدن را [همه جانبه] دگرگون می کند؛ **29**

بر آن نوزده نفر [موکل] گمارده اند **30**

و ما گماشتگان آتش را جز فرشتگان قرار نداده ایم، و شماره آنان را جز آزمایشی برای کافران مقرر نکرده ایم تا اهل کتاب [با توجه به هماهنگی قرآن با کتابشان] یقین [به حقایق آخرت] پیدا کنند و بر ایمان مؤمنان بیفزاید، و اهل کتاب و مؤمنان [در حقانیت قرآن] تردید نکنند، تا بیمار دلان و کافران بگویند: خدا از توصیف گماشتگان آتش به این [نوزده نفر] چه هدفی دارد؟ این گونه خدا هر که را بخواهد [پس از بیان حقیقت] گمراه می کند و هر که را بخواهد هدایت می نماید، و سپاهیان پروردگارت را جز خود او کسی نمی داند، و این قرآن فقط مایه تذکر و پند برای بشر است. **31**

این چنین نیست [که کافران می پندارند که این حقایق افسانه است]، سوگند به ماه **32**

[و] سوگند به شب هنگامی که پشت می کند **33**

و سوگند به صبح زمانی که از پرده سیاه شب درآید و رخ نماید **34**

که بی تردید این [قرآن] یکی از بزرگ ترین پدیده هاست؛ **35**

هشدار دهنده به بشر است، **36**

برای هر کس از شما که بخواند [به وسیله ایمان، طاعت و انجام کار خیر] پیشی جوید یا [به سبب کفر، طغیان و گناه] پس ماند؛ 37

هر کسی در گرو دست آورده‌های خویش است، 38

مگر سعادتمندان 39

که در بهشت‌ها از یکدیگر

ترجمه قرآن کریم، ص: 582

می‌پرسند 40

از روز و حال گنهکاران، 41

[به آنان رو کرده] می‌گویند: چه چیز شما را به دوزخ وارد کرد؟ 42

می‌گویند: ما از نمازگزاران نبودیم 43

و به تهیدستان و نیازمندان طعام نمی‌دادیم 44

و با فرورفتگان [در گفتار و کردار باطل] فرومی‌رفتیم، 45

و همواره روز جزا را انکار می‌کردیم 46

تا آنکه مرگ ما فرا رسید. 47

پس آنان را شفاعت شفیعان سودی نمی‌دهد؛ 48

آنان را چه شده که از تذکر و هشدار روی گردانند؟ 49

گوی گورخرانی رمیده‌اند 50

که از [چنگال] شیری گریخته‌اند؛ 51

بلکه هر کدام از آنان توقع دارد نامه‌هایی سرگشاده [از سوی خدا] دریافت دارد! 52

این چنین نیست [که علت فرارشان از دین برای دریافت نکردن نامه باشد] بلکه [فرارشان برای این است که] از آخرت نمی‌ترسند؛ 53

این چنین نیست [که نامه سرگشاده‌ای از سوی ما به آنان رسد]، بلکه بی‌تردید این قرآن تذکر و هشدار است [که برای جهانیان بس است]. 54

پس هرکه بخواهد از آن پند گیرد، 55

و از آن پند نمی‌گیرند مگر آنکه خدا بخواهد، او سزاوار است که از وی پروا کنند، و سزاوار است که به آمرزشش امید بندند. 56

سوره قیامت

75- مکی 40 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

به روز قیامت سوگند می‌خورم، 1

و به نفْس سرزنش‌گر قسم می‌خورم. 2

آیا انسان گمان می‌کند که ما هرگز استخوان‌هایش را جمع نخواهیم کرد؟ 3

چرا در حالی که تواناییم [خطوط] سر انگشتانش را درست و نیکو بازسازی کنیم، 4

[نه اینکه به گمان او قیامت در کار نباشد] بلکه انسان می‌خواهد [با دست و پا زدن در شك و تردید] فراریش را [از اعتقاد به قیامت که بازدارنده‌ای قوی است] باز کند [تا برای ارتکاب هر گناهی آزاد باشد!] 5

[با حالتی آمیخته با تردید] می‌پرسد: روز قیامت چه وقت است؟

آن روز هنگامی [است] که چشم [از سختی و هولناکی آن] خیره شود، 7

و ماه تاريك و بي نور گردد، 8

و خورشيد و ماه به هم جمع شوند. 9

آن روز انسان گوید: گریزگاه کجاست؟ 10

این چنین نیست، هرگز پناهگاهی وجود ندارد. 11

آن روز قرارگاه [نهایی] فقط به سوی پروردگار توست. 12

آن روز است که انسان را به اعمالی که از دیرباز یا پس از آن انجام داده، آگاه می کنند. 13

بلکه انسان خود به وضع خویش بیناست. 14

و هر چند [برای توجیه

ترجمه قرآن کریم، ص: 583

گناهانش] بمانه ها بتراشد 15

[پیش از پایان یافتن وحی به وسیله جبرئیل] زیانت را به حرکت در نیاور تا در خواندن آن شتاب ورزی. 16

بی تردید گردآوردن و [به هم پیوند دادن آیات که بر تو وحی می شود و چگونگی] قرائتش بر عهده ماست، 17

چون آن را [به طور کامل] خواندیم، [به همان صورت] خواندنش را دنبال کن. 18

سپس توضیح و بیانش نیز بر عهده ماست. 19

[اینکه می پندارید قیامت در کار نیست] این چنین نیست، بلکه شما عاشق این دنیای زودگذر هستید، 20

و همواره آخرت را [برای این عشق بی پایه] رها می کنید.

21

در آن روز چهره‌هایی شاداب است؛ 22

[با دیده دل] به پروردگارش نظر می کند 23

و چهره‌هایی عبوس و درهم کشیده است؛ 24

چون یقین دارند که در معرض عذابی کمرشکن قرار خواهند گرفت. 25

این چنین نیست [که می پندارد]، هنگامی که جان به گلوگاه رسد، 26

و [کسان بیمار] گویند: درمان کننده این بیمار کیست؟ 27

و [بیمار] یقین می کند [که با رسیدن جان به گلوگاه] زمان جدایی [از دنیا و ثروت و زن و فرزند] فرا رسیده است! 28

و [از سختی جان کندن] ساق به ساق به هم می پیچد؛ 29

آن روز، روز سوق و مسیر به سوی پروردگار توسست. 30

[در آن حال فرشتگان می گویند: این به کام مرگ افتاده] نه [دعوت پیامبر را] باور کرد، و نه نماز خواند؛ 31

بلکه [در میان اجتماعات] تکذیب کرد و روی گرداند؛ 32

سپس متکبرانه و خرامان به سوی کسانش رفت. 33

[و گویند: با این وضعی که داری، عذاب دوزخ] برای تو شایسته تر است، شایسته تر! 34

باز هم شایسته تر است شایسته تر. 35

آیا انسان گمان می کند بیهوده و مهمل [و بدون تکلیف و مسئولیت] رها می شود؟! 36

آیا نطفه‌ای از منی که در رحم ریخته می‌شود نبود؟ 37

سپس علقه شد و خدا او را آفرید و اندامش را درست و معتدل ساخت، 38

و از او دو زوج به وجود آورد یکی نر و دیگر ماده، 39

آیا چنین نیرومندی توانا نیست که مردگان را زنده کند؟ ا 40

سوره انسان

76- مدنی 31 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

آیا بر انسان زمانی از روزگار گذشت که چیزی در خور ذکر نبود؟ 1

ما انسان را از نطفه آمیخته و مختلطی [از مواد و عناصر] آفریدیم و او را از حالتی به حالتی و شکلی به شکلی

ترجمه قرآن کریم، ص: 584

[از نطفه به علقه، از علقه به مضغه، از مضغه به استخوان تا طفلی کامل] درآوردیم، پس او را شنوا و بینا قرار دادیم. 2

ما راه را به او نشان دادیم یا سپاس گزار خواهد بود یا ناسپاس.

3

ما برای کافران زنجیرها و بندها و آتش فروزان آماده کرده‌ایم. 4

همانا نیکان همواره از جامی می‌نوشند که نوشیدنی‌اش آمیخته به کافور [آن ماده سرد و سپید و معطر] است. 5

آن جام از چشمه‌ای است که همواره بندگان خدا از آن می‌نوشند و آن را به دلخواهشان هرگونه که بخواهند جاری

می‌نمایند. 6

[همنان که] همواره نذرشان را وفا می کنند، و از روزی که آسیب و گزندش گسترده است می ترسند، 7

و غذا را در عین دوست داشتنش، به مسکین و یتیم و اسیر انفاق می کنند. 8

[و می گویند:] ما شما را فقط برای خشنودی خدا اطعام می کنیم و انتظار هیچ پاداش و سپاسی را از شما نداریم. 9

ما از پروردگارمان در روزی که روز عبوس و بسیار هولناکی است می ترسیم.

10

پس خدا نگه دار آنان از آسیب و گزند آن روز است و شادابی و شادمانی به آنان عطا می کند. 11

و آنان را برای اینکه [در برابر تکالیف دینی و حوادث روزگار] شکیبایی ورزیدند، بهشتی [عبرسرشت] و لباسی ابریشمین پاداش می دهد. 12

در آنجا بر تخت ها تکیه می زنند، در حالی که آفتابی [که از گرمایش ناراحت شوند] و سرمای [که از سختی اش به زحمت افتند] نمی بینند، 13

و سایه های درختان به آنان نزدیک و میوه هایش به آسانی در دسترس است، 14

و ظرف هایی از نقره فام، و قدح هایی بلورین [که پر از غذا و نوشیدنی است] پیرامون آنان می گردانند؛ 15

جام هایی از نقره که آنها را به اندازه مناسب اندازه گیری کرده اند، 16

و در آنجا جامی که نوشیدنی اش آمیخته به زنجبیل است، به آنان می نوشانند، 17

از چشمه ای در آنجا که «سلسبیل» نامیده شود، 18

و پیرامونشان نوجوانانی جاودانی [برای پذیرایی از آنان] می گردند، که چون آنان را ببینی پنداری مرواریدی پراکنده اند، 19

و چون آنجا را ببینی، نعمتی فراوان و کشوری بزرگ ببینی، 20

بر اندامشان جامه‌هایی از حریر نازک و سبز رنگ و دیبای سبتر است و با دستبندهایی از نقره آراسته شده‌اند، و پروردگارشان باده طهور به آنان می‌نوشاند. 21

[به آنان گوید:] یقیناً این [نعمت‌ها] پاداش شماست

ترجمه قرآن کریم، ص: 585

و تلاشتان مقبول افتاده است؛ 22

به راستی ما قرآن را به تدریج بر تو نازل کردیم؛ ا 23

پس در برابر فرمان پروردگارت شکیا باش، و از هیچ گنهکار یا کافری از این مردم اطاعت مکن، 24

و صبح و شام نام پروردگارت را یاد کن. 25

و پاره‌ای از شب را سر به سجده گذار، و او را در شب طولانی تسبیح گوی. 26

بی‌تردید اینان [که گنهکار و ناسپاس‌اند] دنیای زودگذر را دوست دارند [و فقط برای به دست آوردن آن می‌کوشند] و روز هولناک و سختی را که پیش رو دارند وامی‌گذارند. 27

ما آنان را آفریدیم و مفاصلشان را [با رشته‌های اعصاب و عضلات] استوار کردیم، و هرگاه بخواهیم [آنان را نابود می‌کنیم و] امثال و نظایرشان را [که مطیع و فرمانبردارند] به جای آنان قرار می‌دهیم. 28

همانا این [آیات قرآن] تذکر و هشدار است؛ پس هر کس خواهان سعادت دنیا و آخرت است راهی به سوی پروردگارش [با تکیه بر این آیات] برگزیند، 29

و تا خدا نخواهد، نخواهید خواست؛ یقیناً خدا همواره دانا و حکیم است. 30

هر کس را بخواهد در رحمتش درآورد و برای ستمکاران عذابی دردناک آماده کرده است. 31

77- مکی 50 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به آن فرشتگانی که پی در پی فرستاده می شوند، 1

و به آن فرشتگانی که [برای آوردن وحی در سرعت حرکت] چون تندبادند. 2

و به آن فرشتگانی که گشاینده صحیفه های وحی اند، 3

و به آن فرشتگانی که جدا کننده حق از باطل اند، 4

و به آن فرشتگانی که الفاکننده آیات آسمانی به پیامبران] اند، 5

تا حجت [باشد برای اهل ایمان] و بیم و هشدار باشد [برای کافران] 6

[به همه این حقایق سوگند] که آنچه [به عنوان روز قیامت] شما را وعده می دهند بی تردید واقع شدنی است. 7

در آن زمان که ستارگان محو و تاریک شوند، 8

و آن زمانی که آسمان بشکافد. 9

و آن زمان که کوه ها از بیخ و بن کنده شوند. 10

و آن زمان که وقت حضور پیامبران [برای گواهی بر امت ها] معین شود. 11

این امور برای چه روزی به تأخیر افتاده؟ 12

برای روز داوری 13

و تو چه می دانی روز داوری چیست؟ 14

وای در آن روز بر تکذیب

ترجمه قرآن کریم، ص: 586

کنندگان؛ 15

آیا پیشینیان را [به سبب تکذیبشان] هلاک نکردیم؟ 16

سپس به دنبال آنان دیگران را هم [به سبب تکذیبشان] هلاک می کنیم. 17

با گنهکاران این گونه رفتار می کنیم. 18

وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! 19

آیا شما را از آبی پست و بی مقدار نیافریدیم؟ 20

پس آن را در جایگاهی استوار قرار دادیم 21

تا زمانی معین؛ 22

آری توانا بودیم و چه نیکو تواناییم. 23

وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! 24

آیا زمین را در برگزیده [انسانها و دیگر موجودات زمین و حافظ آنان از پرتاب شدن در فضا] قرار ندادیم؟ 25

هم در حال حیاتشان و هم زمان مرگشان 26

و کوههای استوار و بلند در آن قرار دادیم و شما را آبی گوارا نوشاندیم. 27

وای در آن روز بر تکذیب کنندگان! 28

[آن روز به آنان گویند:] به سوی آتشی که همواره آن را تکذیب می کردید بروید؛ 29

و [نیز] به سوی سایه ای [از دود متراکم و آتشزا] که دارای سه شاخه است، حرکت کنید. 30

[سایه‌ای که] نه مانع از حرارت است، و نه از شعله‌های آتش جلوگیری می‌کند. 31

آن آتش، شراره‌هایی چون ساختمان بلند پرتاب می‌کند. 32

گویی آن شراره‌ها هم چون شتران زرد رنگ هستند. 33

وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان! 34

این روزی است که [انسان‌ها چون موقعیتی نمی‌بینند برای دفاع از خود] سخن نمی‌گویند، 35

و به آنان اجازه داده نمی‌شود عذرخواهی کنند. 36

وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان! 37

امروز همان روز داوری است که شما و پیشینیان را در آن جمع کرده‌ام. 38

پس اگر [برای فرار از عذاب] چاره و تدبیری دارید، آن را به کار گیرید. 39

وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان! 40

به یقین پرهیزکاران در زیر سایه‌ها و کنار چشمه‌سارهایند، 41

و نزد میوه‌هایی از آنچه همواره بخواهند. 42

[به آنان گویند:] به پاداش اعمالی که همواره انجام می‌دادید، بخورید و بیاشامید گوارایتان باد. 43

ما نیکوکاران را این‌گونه پاداش می‌دهیم. 44

وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان! 45

[شما ای کافران و مشرکان! در این دنیا] بخورید و اندک زمانی برخوردار شوید که شما گنه‌کارید [و بی‌تردید به کیفر اعمالتان گرفتار خواهید شد]. 46

وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان! 47

و هنگامی که به آنان گویند: [در برابر خدا] رکوع کنید، رکوع نمی کنند. 48

وای در آن روز بر

ترجمه قرآن کریم، ص: 587

تکذیب کنندگان! 49

[اگر به قرآن ایمان نیاورند] پس به کدام سخن بعد از آن ایمان می آورند؟ 50

سوره نبأ

78- مکی 40 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

درباره چه چیز از یکدیگر می پرسند؟ 1

از آن خبر بزرگ [قیامت کبری] 2

که همواره درباره آن با یکدیگر اختلاف دارند [که واقع می شود یا نه؟] 3

نه چنین است [که می پندارند] به زودی [به حتمی بودن وقوع آن] آگاه خواهند شد. 4

باز هم نه چنین است [که می پندارند] به زودی [به حتمی بودن وقوع آن] آگاه خواهند شد. 5

آیا زمین را بستر آرامش قرار ندادیم؟ 6

و کوهها را میخهایی [برای استواری آن؟] 7

و شما را جفت هایی [به صورت نر و ماده] آفریدیم، 8

و خوابتان را مایه استراحت و آرامش [و تمدّد اعصاب] قرار دادیم، 9

و شب را پوششی 10

و روز را وسیله معاش مقّرّر کردیم؛ 11

و بر فرازتان هفت آسمان استوار بنا نهادیم، 12

و چراغی روشن و حرارت‌زا پدید آوردیم، 13

و از ابرهای متراکم و باران‌زا آبی ریزان نازل کردیم 14

تا به وسیله آن دانه و گیاه برویانیم، 15

و باغ‌هایی از درختان به هم پیچیده و انبوه بیرون آوریم. 16

بی‌تردید روز داوری وعده‌گاه است. 17

روزی که در صور می‌دمند و شما گروه گروه به عرصه محشر می‌آیید، 18

و آسمان گشوده می‌شود، پس به صورت دره‌ایی درمی‌آید.

19

و کوه‌ها را [از جای خود] روان کنند و سراپی شوند! 20

بی‌تردید دوزخ کمین‌گاه است. 21

جایگاه بازگشت برای سرکشان و طاغیان است. 22

روزگاری دراز در آن بمانند. 23

در آنجا نه [آب] خنکی می‌چشند و نه آشامیدنی [باب طبع] 24

مگر آب جوشان و چركاب و خونابه‌ای [از بدن دوزخیان] 25

پاداشی است مناسب [اعمالشان]. 26

اینان بودند که به [روز] حساب امیدی نداشتند، 27

و آیات ما را به شدت و با همه وجود انکار می کردند 28

[ما] همه چیز را [از اعمال زشت آنان]

ترجمه قرآن کریم، ص: 588

برشمرده و در نامه اعمالشان ثبت کرده‌ایم. 29

[در قیامت به آنان می گوئیم: ضرورتاً بچشید که هرگز جز عذاب بر شما نیفزاییم. 30

بی تردید برای پرهیزکاران رستگاری و کامیابی است. 31

باغ‌هایی [سرسبز و خرم] و انواع انگورها 32

و دخترانی نو رسیده و هم سن 33

و جام‌هایی لبریز [از باده طهور] 34

در آنجا نه سخن بیهوده‌ای می شنوند و نه دروغی. 35

[این] پاداشی کافی و به اندازه از سوی پروردگار توسست. 36

همان پروردگار آسمان ها و زمین و آنچه میان آنهاست، آن مهربانی که هیچ کس را اختیار چون و چرای با او نیست. 37

روزی که روح و فرشتگان در يك صف می ایستند و سخن نمی گویند مگر کسی که [خدای] رحمان به او اجازه دهد و سخن حق گوید. 38

آن [روز] روز حق است، پس هرکه بخواهد راه بازگشتی به سوی پروردگارش برگزیند؛ 39

ما شما را از عذابى نزدیک هشدار دادیم، روزى که انسان آنچه را [از خیر و شر] پیش فرستاده است با تأمل نظر کند و کافر گوید: اى کاش من خاک بودم [و موجودى مکلف آفریده نمى شدم تا چنین روز سختى را بینم!] 40

سوره نازعات

79- مکی 46 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانى اش همیشگی

سوگند به فرشتگانی که [روح بدکاران را به شدت از بدن هایشان] بر می کنند، 1

و به فرشتگانی که [روح نیکوکاران را به نرمی و ملائمت از بدن هایشان] بیرون می آورند؛ 2

و به فرشتگانی که [برای اجرای فرمان های حق] به سرعت نازل می شوند، 3

و به فرشتگانی که [در ایمان و عبادت و پرستش و اطاعت] بر یکدیگر [به صورتی ویژه] سبقت می گیرند، 4

و به فرشتگانی که [به اذن خدا امور آفرینش را] تدبیر می کنند؛ 5

[که همه برای رسیدن به پاداش و کیفر برانگیخته می شوند در] روزی که لرزاننده همه چیز را به شدت بلرزاند؛ 6

در حالی که لرزاننده دیگری از پی آن در آید. 7

دل هایی در آن روز مضطرب و هراسان اند 8

دیدگان نشان [از ترس و هول قیامت] فرو افتاده است. 9

فعلاً می گویند: آیا ما را [پس از مرگ] به همان حالت اول [که در دنیا بودیم] باز گردانده می گردانند؟ 10

[شگفتا!] آیا زمانی که ما استخوان های پوسیده و ریز ریز شدیم [باز می گردیم؟!]. 11

[و] گویند: [اگر قیامتی در کار باشد] بازگشت به حیات دوباره در آن زمان بازگشتی زیانبار است. 12

جز این نیست آن بازگشت فقط با يك بانگ عظیم است

ترجمه قرآن کریم، ص: 589

[و بس] 13

که ناگاه همه بر يك زمین صاف و هموار حاضر شوند. 14

آیا سرگذشت موسی به تو رسیده است؟ 15

هنگامی که پروردگارش او را در وادی مقدس طوی ندا داد 16

به سوی فرعون برو؛ زیرا طغیان کرده است. 17

پس به او بگو: می خواهی [از آلودگی شرك و طغیان] پاك شوی؟ 18

من تو را به سوی پروردگارت راهنمایی می کنم تا از او بترسی [و از طغیان دست برداری]. 19

پس آن معجزه بزرگتر را به او نشان داد. 20

ولی [موسی را] تکذیب کرد و سرپیچی نمود. 21

سپس [به حق] پشت کرد [و برای نابودی موسی] به تلاش برخاست! 22

پس [قومش را] گرد آورد، و ندا داد 23

و گفت: من پروردگار بزرگتر شما هستم. 24

خدا هم [به کیفر این ادعای ناجبا] او را به عذاب آخرت و دنیا دچار ساخت.

25

بی تردید در این سرگذشت برای کسی که [از عذاب خدا] بترسد عبرتی است. 26

آیا آفریدن شما [پس از مرگ] دشوارتر است یا آسمانی که آن را بنا کرد؟ 27

سقفش را برافراشت، پس آن را درست و معتدل قرار داد، 28

و شبش را تاریک و روزش را روشن ساخت، 29

و زمین را پس از آن گسترانید، 30

از آن آب و چراگاهش را بیرون آورد، 31

و کوهها را استوار نمود 32

تا مایه بهره‌وری شما و دام‌هایتان باشد. 33

زمانی که آن حادثه بزرگ‌تر [و غیر قابل دفع] در رسد، 34

در آن روز انسان آنچه تلاش و کوشش کرده به یاد آورد 35

و دوزخ را برای هر بیننده‌ای آشکار سازند، 36

و اما کسی که طغیان و سرکشی کرده‌ا 37

و زندگی دنیا را [بر زندگی ابد و جاوید آخرت] ترجیح داده، 38

بی‌تردید جایگاهش دوزخ است؛ 39

و اما کسی که از ایستادن در پیشگاه پروردگارش [در قیامت برای محاسبه پرونده‌اش] ترسیده و خود را از خواسته‌های نامشروع بازداشته است؛ 40

بی‌تردید جایگاهش بهشت است. 41

همواره از تو درباره قیامت می‌پرسند که در چه زمانی واقع می‌شود؟ 42

تو از بسیار یاد کردنش [و سخن گفتن درباره آن] چه چیزی بدست می‌آوری؟ 43

نهایتش به سوی پروردگار توسست [کیفیت برپا شدن و زمان وقوع و اوصافش را کسی جز خدا نمی داند]. 44

وظیفه تو فقط بیم دادن کسانی است که همواره از آن می ترسند. 45

گوپی آنان روزی که قیامت را می بینند چنین می پندارند که در برزخ جز شامگاهی یا صبح گاهی درنگ نکرده اند! 46

ترجمه قرآن کریم، ص: 590

سوره عبس

80- مکی 42 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

چهره در هم کشید و روی گردانید، 1

از اینکه آن مرد نابینا نزد او آمد! 2

تو چه می دانی شاید او [در پرتو تعالیم اسلام از آلودگی] پاک و پاکیزه شود 3

یا متذکر [حقایق] گردد و آن تذکر او را سود دهد؛ 4

اما کسی که خود را ثروتمند نشان می دهد 5

تو به او روی می آوری [و نسبت به وی اهتمام می ورزی] 6

در حالی که اگر او نخواهد خود را [از آلودگی های باطنی و عملی] پاک کند تکلیفی بر عهده تو [نسبت به او] نیست؛ 7

و اما آنکه شتابان نزد تو آمد 8

در حالی که [از پروردگارش] می ترسد، 9

تو [با روی گردانی] از او به دیگران می پردازی. 10

این چنین [برخوردی شایسته] نیست، بی تردید این آیات قرآن مایه پند است. 11

پس هرکه خواست از آن پند گیرد، 12

در صحیفه‌هایی است ارزشمند 13

بلند مرتبه و پاکیزه 14

در دست سفیرانی 15

بزرگوار و نیکوکار. 16

مرگ بر انسان، چه کافر و ناسپاس است! 17

[خدا] او را از چه چیز آفریده؟ 18

از نطفه‌ای [ناچیز و بی مقدار] آفریده است، پس او را [در ذات، صفات و اندام] اندازه لازم عطا کرد. 19

آن گاه راه [هدایت و سعادت و خیر و طاعت] را برایش آسان ساخت. 20

سپس او را میراند و در گور نهاد، 21

و هنگامی که بخواهد او را زنده می کند. 22

این چنین نیست [که انسان با همه نعمت‌هایی که در اختیار دارد وظیفه‌اش را انجام داده باشد] هنوز آنچه را به او دستور

داده‌اند به جا نیاورده است. 23

انسان باید با تأمل به خوراکش بنگرد 24

که ما [از آسمان] آب فراوانی فرو ریختیم. 25

سپس زمین را [به صورتی سودمند] از هم شکافتیم. 26

پس در آن دانه‌های فراوانی رویاندم، 27

و انگور و سبزیجات 28

و زیتون و درخت خرما 29

و بوستان‌های پر از درخت تناور و بزرگ 30

و میوه و چراگاه 31

تا مایه برخورداری شما و دام‌هایتان باشد.

32

پس زمانی که آن بانگ هولناک و مهیب در رسد، 33

و آن روزی است که آدمی فرار می‌کند، از برادرش 34

و از مادر و پدرش 35

و از همسر و فرزندانش 36

در آن روز هرکسی از آنان را کاری است که او را به خود مشغول می‌کند [تا جایی که نمی‌گذارد به چیز دیگری بپردازد].

37

در آن روز چهره‌هایی درخشان و نورانی است 38

خندان و خوشحال 39

و در

آن روز چهره‌هایی است که بر آنها غبار نشسته 40

[و] سیاهی و تاریکی آنان را فرا گرفته است؛ 41

آنان همان کافران بد کارند. 42

سوره تکویر

81- مکی 29 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

هنگامی که خورشید را به هم دریچند 1

و هنگامی که ستارگان تیره و بی نور شوند 2

و هنگامی که کوه‌ها را به حرکت آرند و از جا برکنند 3

و هنگامی که اموال نفیس و با ارزش رها و بی صاحب شود 4

و هنگامی که همه حیوانات وحشی محشور شوند 5

و هنگامی که دریاها مشتعل و برفروخته گردند 6

و هنگامی که هرکس [با همسان خود] قرین و جفت شوند [خوبان با خوبان و بدان با بدان] 7

و هنگامی که از [دختر] زنده به گور بپرسند 8

به کدام گناه کشته شده؟ 9

و هنگامی که نامه‌های اعمال را بگشایند 10

و هنگامی که آسمان را به شدت برکنند و برچینند 11

و هنگامی که دوزخ افروخته شود 12

و هنگامی که بهشت را نزدیک آرند 13

[در چنین موقعیت و زمانی است که] هر کس به هر عملی که [از خیر و شر] حاضر کرده است، آگاه شود. 14

پس سوگند به ستارگانی که باز می گردند، 15

ستارگانی که به سرعت می روند و پنهان می شوند، 16

و سوگند به شب هنگامی که [روی می آورد، و زمانی که] می رود، 17

و سوگند به صبح هنگامی که می دمد [و با گستردن نورش تاریکی را می زداید] 18

که این قرآن کلام [خداست که آورنده اش به سوی] پیامبر فرستاده ای ارحم و بزرگوار است. 19

نیرومندی که نزد صاحب عرش دارای مقام و منزلت است؛ 20

آنجا مورد اطاعت [فرشتگان] و امین است 21

هم نشین شما دیوانه نیست. 22

بی تردید امین وحی را در افق روشن دیده است، 23

و او نسبت به [ابلاغ و تعلیم] آنچه به او وحی می شود، بخیل نیست 24

و قرآن، کلام شیطان رانده شده نیست؛ 25

پس [با انکار قرآن و روی گرداندن از آن] کجا می روید؟ 26

قرآن فقط وسیله یادآوری و پند برای جهانیان است؛ 27

برای هرکس از شما که بخواهد [در همه شؤون زندگی مادی و معنوی] راه مستقیم بییماید 28

و شما [طی راه مستقیم را] نخواهید خواست مگر آنکه خدا پروردگار جهانیان بخواهد. 29

سوره انفطار

ترجمه قرآن کریم، ص: 592

82- مکی 19 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

هنگامی که آسمان بشکافد 1

و ستارگان پراکنده شوند 2

و دریاها شکافته شوند [و به هم پیوندند] 3

و قبرها زیر و رو شوند، 4

هرکسی به آنچه [از خیر و شر] پیش فرستاده و باز پس نهاده آگاه شود. 5

ای انسان! چه چیزی تو را به پروردگار بزرگوارت مغرور کرده است؟ 6

همان کسی که تو را آفرید و اندامت را درست و معتدل ساخت و متوازن و متناسب قرار داد، 7

و تو را در هر نقش و صورتی که خواست ترکیب کرد. 8

این چنین نیست [که سبب ارتکاب گناهانتان مغرور بودنتان به بزرگواری پروردگار باشد]، بلکه روز جزا را تکذیب

می کنید [و با این تکذیب، راه گناه را به روی خود باز می نمایید]، 9

و بی تردید بر شما نگهبانانی گماشته اند 10

بزرگوارانی نویسنده 11

که آنچه را [از خیر و شر] انجام می دهید، می دانند [و ضبط می کنند]. 12

به یقین نیکان در نعمت فراوانی قرار دارند 13

و مسلماً گناهکاران در دوزخ اند 14

[که] روز پاداش در آن وارد شوند، 15

و آنان از دوزخ غایب نمی شوند 16

و تو چه می دانی روز جزا چیست؟ 17

باز چه می دانی روز جزا چیست؟ 18

روزی که کسی از کسی چیزی از عذاب را دفع نمی کند، و در آن روز، حکومت و فرمان راندن ویژه خداست. 19

سوره مطففین

83- مکی 36 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

وای بر کم فروشان! 1

آنان که چون از مردم کالایی را با پیمانه و وزن می ستانند، تمام و کامل می ستانند، 2

و چون برای آنان پیمانه و وزن کنند، کم می دهند. 3

آیا اینان یقین ندارند که حتماً بر انگیزته می شوند؟ 4

برای روزی بزرگ، ا 5

روزی که مردم در برابر پروردگار جهانیان به پا می ایستند. 6

ترجمه قرآن کریم، ص: 593

این چنین نیست که می پندارند [در آن روز] یقیناً پرونده بدکاران در سجّین است.

7

و تو چه می دانی که سجّین چیست؟ 8

قضا و سرنوشتی حتمی [برای خائن] است. 9

وای در آن روز بر تکذیب کنندگان. 10

آنان که همواره روز جزا را تکذیب می کنند. 11

و آن را جز هر متجاوز گناه پیشه تکذیب نکند، 12

چون آیات ما را بر او خوانند می گوید: افسانه های پیشینیان است. 13

این چنین نیست که می گویند، بلکه گناهای که همواره مرتکب شده اند بر دل هایشان چرک و زنگار بسته است [که

حقایق را افسانه می پندارند]. 14

این چنین نیست که آنان می پندارند، بلکه اینان در آن روز از پروردگارشان محجوب اند. 15

سپس آنان بی تردید وارد دوزخ می شوند. 16

[به آنان] گویند: این است آن دوزخی که همواره تکذیبش می کردید. 17

این چنین نیست [که این سبک مغزان درباره نیکان می پندارند] بلکه پرونده نیکان در علیّین است 18

تو چه می دانی علیّین چیست؟ 19

قضا و سرنوشتی حتمی [برای نیکان] است. 20

مقربان آن را مشاهده می کنند. 21

بی تردید نیکان در نعمتی فراوانند 22

بر تخت ها [ی آراسته و پرارزش تکیه زده و مناظر زیبای بهشت را با چشم سر و جمال محبوب را با چشم دل] می نگرند. 23

در چهره هایشان شادابی و طراوت نعمت را می یابی. 24

آنان را از باده ناب و طهوری که سرپسته و مُهر و موم شده است می نوشانند. 25

مُهر و مومش مشک است، و رقابت کنندگان و مسابقه گران باید به سوی این نعمت ها بر یکدیگر پیشی گیرند، 26

و [این باده ناب مُهر و موم شده،] آمیخته ای از «تسنیم» است 27

چشمه ای که همواره مقربان از آن می نوشند. 28

بدکاران همواره [در دنیا از روی ریشخند و استهزا] به مؤمنان می خندیدند 29

و هنگامی که بر آنان می گذشتند آنان را با اشاره چشم و ابرو به مسخره می گرفتند، 30

و چون به خانواده خود بازمی گشتند [به سبب تمسخر مؤمنان] خوشحال و شادمان باز می گشتند، 31

و هنگامی که مؤمنان را می دیدند، می گفتند: بی تردید اینان گمراه اند؛ 32

و حال آنکه کافران را بر مؤمنان نگهبان و مراقب نفرستاده بودند [که مراقب هدایت و گمراهی آنان باشند]. 33

پس امروز همواره مؤمنان به کافران می خندند. 34

بر تخت ها [ی آراسته و پرارزش تکیه زده] می نگرند 35

که آیا کافران را در برابر آنچه

ترجمه قرآن کریم، ص: 594

همواره انجام می دادند کیفر داده اند؟ 36

سوره انشقاق

84- مکی 25 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

هنگامی که آسمان بشکافد 1

و فرمان پروردگارش را اطاعت کند، و [به این اطاعت از فرمان،] سزاوارتر گردد 2

و هنگامی که زمین گسترده شود 3

و آنچه را در درون دارد بیرون افکند و تهی گردد 4

و فرمان پروردگارش را اطاعت کند، و [به این اطاعت از فرمان،] سزاوارتر گردد، 5

ای انسان! یقیناً تو با کوشش و تلاشی سخت به سوی پروردگارت در حرکتی، پس او را [در حالی که مقام فرمانروایی مطلق و حکومت بر همه چیز ویژه اوست و هیچ حکومتی در برابرش وجود ندارد،] دیدار می کنی، 6

اما کسی که نامه اعمالش را به دست راستش دهند، 7

به زودی با حسابی آسان به حسابش رسیدگی شود، 8

و خوشحال و شادمان به سوی خانواده اش [در بهشت] باز گردد، 9

اما کسی که نامه اعمالش را از پشت سرش دهند، 10

به زودی با فریادی حسرت بار، هلاکت و نابودی خود را خواهد، 11

و در آتش افروخته در آید. 12

او همواره در میان خانواده‌اش [به ثروت و مال و مقام] خوشحال و شادمان بود. 13

او می‌پنداشت که هرگز پس از مرگ [به حیات دوباره] باز نخواهد گشت. 14

آری، بی‌تردید پروردگارش نسبت به [همه امور] او بینا بود [از این جهت تمام اعمال و دست‌آوردش را برای پاداش و کیفر ثبت کرد]. 15

سوگند به سرخی کنار افق به هنگام غروب خورشید 16

و سوگند به شب و آنچه را [از موجودات پراکنده شده در روز، در خانه‌ها و لانه‌ها] جمع می‌کند 17

و سوگند به ماه هنگامی که بَدَر کامل می‌شود! 18

که شما حالی را پس از حالی [که مراحل مختلف زندگی است و در سختی و زحمت مطابق یکدیگرند] طی می‌کنید [تا به دیدار پروردگارتان نایل آید]. 19

پس اینان را چه می‌شود که ایمان نمی‌آورند؟! 20

و هرگاه قرآن را بر آنان خوانند، خاضع و تسلیم نمی‌شوند؟! 21

بلکه کافران همواره انکار هم می‌کنند! 22

و خدا به آنچه [از انکار، کفر، نفاق، حسد و...] در دل خود جمع می‌کنند، داناتر است. 23

پس آنان را به عذابی دردناک خبر ده. 24

مگر آنان را که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، که آنان را پاداشی جاودان و بی‌منت است. 25

ترجمه قرآن کریم، ص: 595

85- مکی 22 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به آسمان که دارای برجهاست ¹

و سوگند به روزی که [برپا شدنش را برای داوری میان مردم] وعده داده‌اند ²

و سوگند به شاهد [که پیامبر هر امت است] و مورد مشاهده [که اعمال هر امت است؛] ³

مرده باد صاحبان آن خندق [که مؤمنان را در آن سوزاندند]. ⁴ ا

آن آتشی که آتش گیرانه اش فراوان و بسیار بود، ⁵

هنگامی که آنان پیرامونش [به تماشا] نشسته بودند ⁶

و آنچه را از شکنجه و آسیب درباره مؤمنان انجام می دادند تماشاگر و ناظر بودند ⁷

و از مؤمنان چیزی را منفور و ناپسند نمی داشتند مگر ایمانشان را به خدای توانای شکست ناپذیر و ستوده؛ ⁸

خدایی که مالکیت و فرمانروایی آسمان ها و زمین در سیطره اوست و خدا بر همه چیز گواه است. ⁹

کسانی که مردان و زنان مؤمن را مورد شکنجه و آزار قرار دادند، سپس توبه نکردند، نهایتاً عذاب دوزخ و عذاب سوزان برای آنان است. ¹⁰

بی تردید کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند بهشت‌هایی که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، ویژه آنان است، این است کامیابی بزرگ. ¹¹

بی تردید به قهاری گرفتن و مجازات پروردگارت بسیار سخت است. ¹²

اوست که [مخلوقات را] می آفریند، و [پس از مرگ] باز می گرداند ¹³

و او بسیار آمرزنده و دوستدار [مؤمنان] است.

14

صاحب عرش و ارجمند [و عالی صفات] است. 15

آنچه را بخواهد [بی آنکه بازدارنده‌ای در برابرش باشد] انجام می‌دهد. 16

آیا خبر آن سپاهیان به تو رسیده است؟ 17

[سپاهیان] فرعون و ثمود [که به سبب تکذیبشان به عذابی دردناک دچار شدند؟] 18

[فقط آنان تکذیب‌گر نبودند] بلکه کافران [قوم تو] در تکذیبی سخت‌ترند 19

و خدا از همه سو بر آنان احاطه دارد. 20

[چنین نیست که درباره قرآن می‌پندارند] بلکه آن، قرآنی با عظمت و بلند مرتبه است 21

که در لوح محفوظ است [به همین خاطر از دستبرد هر تحریف‌گری مصون است]. 22

سوره طارق

86- مکی 17 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

سوگند به آسمان و به چیزی که در شب پدیدار می‌شود؛ 1

و تو چه می‌دانی چیزی که در شب پدیدار

ترجمه قرآن کریم، ص: 596

می شود، چیست؟ 2

همان ستاره درخشانی است که پرده ظلمت را می شکافد. 3

هیچ کس نیست مگر اینکه بر او نگهبانی است. 4

پس انسان باید با تأمل بنگرد که از چه چیز آفریده شده است؟ 5

از آبی جهنده آفریده شده است؛ 6

[آبی که] از صلب مرد و از میان استخوانهای سینه زن بیرون می آید. 7

بی تردید خدا بر بازگرداندن انسان [پس از مرگش] تواناست، 8

روزی که رازها فاش می شود. 9

پس انسان را [در آن روز در برابر عذاب] نه نیروی است و نه یاری. 10

سوگند به آسمان که دارای باران فراوان و پرریزش است. 11

و سوگند به زمین که [برای جوشیدن چشمه ها و کشت و زرع و روییدن نباتات] دارای شکاف است.

12

بی تردید این قرآن، سخنی جداکننده [میان حق و باطل] است 13

و هرگز شوخی نیست.

14

آنان همواره [برای خاموش کردن نور حق] حيله می کنند 15

و من [هم در برابر آنان] چاره و تدبیری [مناسب] می کنم. 16

پس کافران را مهلت ده و مدت اندکی آنان را در این حالی که هستند واگذار. 17

سوره اعلی

87- مکی 19 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

نام پروردگار برتر و بلند مرتبه‌ات را [از هرچه رنگ شرك خفی و جلی دارد] منزّه و پاك بدار. 1

آنکه آفرید، پس درست و معتدل گردانید. 2

و آنکه اندازه قرار داد و هدایت کرد، 3

و آنکه چراگاه را رویانید، 4

و آن را خاشاکی سیاه گردانید، 5

به زودی قرآن را بر تو می خوانیم، و هرگز فراموش نخواهی کرد، 6

جز آنچه را خدا بخواهد، که او آشکار و آنچه را پنهان است، می داند. 7

و تو را برای آسان‌ترین راه [که شریعت سمحه و سهله است] آماده می کنیم. 8

بنابر این [مردم را] اندرز ده، اگر اندرز سودمند افتد. 9

کسی که از خدا می ترسد، به زودی متذکر می شود. 10

و کسی که از همه بدبخت تر است از آن کناره می گیرد. 11

همان کسی که در آتش بزرگ تر در می آید. 12

آن گاه در آنجا نه می میرد و نه به خوشی زندگی می کند. 13

بی تردید کسی که خود را [از زشتی های باطن و ظاهر] پاک کرد، بر موانع و مشکلات دنیا و آخرت پیروز شد. 14

و نام پروردگارش را یاد کرد، پس نماز خواند. 15

[ولی شما منکران لجوج به سوی راه رستگاری نمی روید] بلکه زندگی دنیا را [بر آن]

ترجمه قرآن کریم، ص: 597

ترجیح می دهید. 16

در حالی که آخرت بهتر و پایدارتر است. 17

همانا این [حقایق] در کتاب های آسمانی پیشین هست. 18

[در] کتاب های ابراهیم و موسی. 19

سوره غاشیه

88- مکی 26 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آیا خبر حادثه هولناکی که [همه انسان ها را از هر سو] فرا می گیرد، به تو رسیده است؟ 1

در آن روز چهره هایی زبون و شرمسارند؛ 2

[آنان که همواره در دنیا] کوشیده اند و خسته شده اند [و سرانجام سودی نیافته اند] 3

در آتشی سوزان درآیند. 4

- آنان را از چشمه‌ای بسیار داغ می‌نوشانند؛ 5
- برای آنان طعامی جز خار خشك و زهرآگین وجود ندارد 6
- که نه فربه می‌کند و نه از گرسنگی بی‌نیاز می‌نماید. 7
- در آن روز چهره‌هایی شاداب و باطراوت‌اند 8
- از تلاش و کوشش خود خشنودند 9
- در بهشتی برین‌اند 10
- در آنجا سخن لغو و بیهوده نشنوند 11
- در آن چشمه‌ای روان است 12
- [و] در آنجا تخت‌هایی بلند و با ارزش قرار دارد 13
- و [در کنار چشمه‌هایش] قدها نهاده شده است 14
- و [دیگر از نعمت‌هایش] بالش‌هایی پهلوی هم چیده [برای تکیه زدن بهشتی‌ها] ست 15
- و فرش‌هایی زربافت و گسترده [که روی آن می‌نشینند]. 16
- آیا با تأمل به شتر نظر نمی‌کنند که چگونه آفریده شده؟ 17
- و به آسمان که چگونه بر افراشته شده؟ 18
- و به کوه‌ها که چگونه در جای خود نصب شده؟ 19
- و به زمین که چگونه گسترده شده؟ 20
- پس تذکر ده که تو فقط تذکر دهنده‌ای؛ 21

تو بر آنان مسلط نیستی [که به قبول ایمان مجبورشان کنی]، 22

ولی کسی که [به دنبال تذکر بی در پی] روی گردانید و کفر ورزید. 23

پس خدا او را به عذاب بزرگتر عذاب خواهد کرد. 24

قطعاً بازگشت آنان به سوی ماست. 25

آن گاه بی تردید حسابشان بر عهده ماست. 26

سوره فجر

ترجمه قرآن کریم، ص: 598

89- مکی 30 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به سپیده دم 1

و به شب های ده گانه 2

و به زوج و فرد 3

و به شب هنگامی که می گذرد. 4

آیا در آنچه گفته شد، سوگندی برای خردمند هست؟

5

آیا ندانسته ای که پروردگارت با قوم عاد چه کرد؟ 6

و [با آن شهر] ارم که دارای کاخ‌های با عظمت و ساختمان‌های بلند بود؟ 7

همان که ماندش در شهرها ساخته نشده بود؟ 8

و با قوم ثمود آنان که در آن وادی [برای ساختن بناهای استوار و محکم] تخته‌سنگ‌ها را می‌بریدند؟ 9

و با فرعون نیرومند که دارای میخ‌های شکنجه بود؟ 10

همانان که در شهرها، طغیان و سرکشی کردند؟ 11

و در آنها فساد و تباه‌کاری بسیاری به بار آوردند؟ 12

پس پروردگارت تازیانه عذاب‌های گوناگون را بر آنان فرو ریخت. 13

بی‌تردید پروردگارت در کمین‌گاه است؛ 14

اما انسان، هنگامی که پروردگارش او را بیازماید و او را مورد اکرام قرار دهد و نعمتش بخشد، می‌گوید:

پروردگارم [چون شایسته و سزاوار بودم] مرا گرامی داشت، 15

ولی چون او را بیازماید، و در این آزمایش رزق را بر او تنگ گیرد گوید: پروردگارم مرا خوار و زبون کرد. 16

این چنین نیست که می‌پندارید، بلکه [زبونی، خواری و دور شدن شما از رحمت خدا برای این است که] یتیم را گرامی

نمی‌دارید 17

و یکدیگر را بر طعام دادن به مستمند تشویق نمی‌کنید 18

و میراث خود را [با میراث دیگران بی‌توجه به حلال و حرام بودنش] يك جا و کامل می‌خورید 19

و ثروت را بسیار دوست دارید. 20

این چنین نیست که می‌پندارید، هنگامی که زمین را به شدت درهم کوبند 21

و [فرمان] پروردگارت برسد، و فرشتگان صف اندر صف حاضر شوند، 22

در آن روز دوزخ را بیاورند، آن هنگام است که انسان متذکر شود و کجا این تذکر برای او سودمند افتد؟! ا 23

می گوید: ای کاش برای این زندگی ام [عبادت خالصانه و کار نیک] پیش فرستاده

ترجمه قرآن کریم، ص: 599

بودم. 24

در آن روز هیچ کس چون عذاب کردن او عذاب نکند، 25

و هیچ کس چون به بند کشیدن او به بند نکشد. 26

ای جان آرام گرفته و اطمینان یافته! 27

به سوی پروردگارت در حالی که از او خشنودی و او هم از تو خشنود است باز گرد. 28

پس در میان بندگانم درآی 29

و در بهشتم وارد شو. 30

سوره بلد

90- مکی 20 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند می خورم به این شهر [مکه]، 1

در حالی که تو در آن جای داری 2

و سوگند به پدر و آنچه زاده است؛ 3

همانا ما انسان را در رنج و زحمت آفریدیم. 4

آیا گمان می‌کند که هرگز کسی بر او دست نیابد؟! 5

می‌گوید: ثروت فراوانی را [برای مبارزه با پیامبر و اسلام] تباه کرده‌ام! 6

آیا گمان می‌کند که هیچ کس او را ندیده است [که همه اعمال و کردارش را ثبت کند؟! 7

آیا برای او دو چشم قرار ندادم؟ 8

و يك زبان و دو لب؟ 9

و او را به راه خیر و شر هدایت نکردیم [تا راه خیر را بگزیند و راه شر را واگذارد؟] 10

پس شتابان و با شدت به آن گردنه سخت وارد نشد؛ 11

و تو چه می‌دانی آن گردنه سخت چیست؟ 12

آزاد کردن برده، 13

یا طعام دادن در روز گرسنگی و قحطی، 14

به یتیمی خویشاوند، 15

یا مستمندی خاك‌نشین؛ 16

علاوه بر [انجام] این [تکالیف]، از کسانی باشد که ایمان آورده‌اند و یکدیگر را به صبر و مهربانی سفارش کرده‌اند؛ 17

اینان سعادتمندانند؛ 18

و کسانی که به آیات ما کفر ورزیدند، آنان شقاوتمندانند 19

بر آنان آتشی سرپوشیده احاطه دارد [که هیچ راه گریزی از آن ندارند]. 20

سوره شمس

91- مکی 15 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به خورشید و گسترش روشنی اش ¹

و به ماه هنگامی که از پی آن برآید ²

و به روزچون

ترجمه قرآن کریم، ص: 600

خورشید را به خوی آشکار کند ³

و به شب هنگامی که خورشید را فرو پوشد ⁴

و به آسمان و آنکه آن را بنا کرد ⁵

و به زمین و آنکه آن را گستراند ⁶

و به نفس و آنکه آن را درست و معتدل نمود، ⁷

پس بزه کاری و پرهیزکاری اش را به او الهام کرد. ⁸

بی تردید کسی که نفس را [از آلودگی پاک کرد و] رشد داد، بر موانع و مشکلات دنیا و آخرت پیروز شد. ⁹

و کسی که آن را [به آلودگی ها و امور بازدارنده از رشد] بیالود [از رحمت حق] نومید شد. ¹⁰

قوم نمود به سبب سرکشی و طغیانش [پیامبرشان را] تکذیب کرد، ¹¹

زمانی که بدبخت‌ترینشان به پا خاست. 12

پس فرستاده خدا به آنان گفت: ناچه خدا و آبشخورش را [واگذارید] 13

ولی به تکذیب او برخاستند و ناچه را پی کردند، و در نتیجه پروردگارشان به خاطر گناهشان عذاب سختی بر آنان فرو ریخت و همه قوم را با خاک یکسان و برابر ساخت؛ 14

و خدا از سرانجام آن کار [که نابودی ستمکاران است] پیروایی ندارد. 15

سوره لیل

92- مکی 21 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

سوگند به شب هنگامی که فرو پوشد 1

و به روز هنگامی که آشکار شود 2

و به آنکه نر و ماده آفرید؛ ا 3

همانا تلاشتان گوناگون و پراکنده است؛ 4

اما کسی که [ثروتش را در راه خدا] انفاق کرد و پرهیزکاری پیشه ساخت 5

و وعده نیکوتر را [که وعده خدا نسبت به پاداش انفاق و پرهیزکاری است] باور کرد؛ 6

پس به زودی او را برای راه آسانی [که انجام همه اعمال نیک به توفیق خداست] آماده می کنیم 7

و اما کسی که [از انفاق ثروت] بخل ورزید و خود را بی نیاز نشان داد 8

و وعده نیکوتر را تکذیب کرد، 9

پس او را برای راه سخت و دشواری [که سلب هرگونه توفیق از اوست] آماده می کنیم، 10
و هنگامی که [به چاه هلاکت و گودال گور] سقوط کند ثروتش [چیزی از عذاب خدا] را از او دفع نمی کند. 11
بی تردید هدایت کردن بر عهده ماست.

12

و به یقین دنیا و آخرت در سیطره مالکیت ماست. 13
پس شما را از آتشی که زبانه می کشد بیم می دهم. 14
[که] جز بدبخت ترین مردم در آن در نیابند. 15
همان که [دین را] تکذیب کرد و از آن روی گردانید. 16
و به زودی پرهیزکارترین [مردم] را از آن دور می دارند. 17
همان که مال خود را انفاق می کند تا [مال] رشد و نمو کند. 18
و هیچ کس را نزد خدا حق نعمتی نیست

ترجمه قرآن کریم، ص: 601

تا به خاطر انفاقی که کرده پاداش داده شود 19
بلکه [انفاق کننده با تقوا مال خود را در راه خدا انفاق می کند] تا خشنودی پروردگار و الایش را به دست آورد. 20
[بی تردید] به زودی [در قیامت با دریافت لطف و رحمت حق و پاداش بی پایان او] خشنود خواهد شد. 21

سوره ضحی

93- مکی 11 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به ابتدای روز [وقتی که خورشید پرتو افشانی می کند] 1

و سوگند به شب آن گاه که آرام گیرد، 2

که پروردگارت تو را رها نکرده و مورد خشم و کینه قرار نداده است. 3

و بی تردید آخرت برای تو از دنیا بهتر است، 4

و به زودی پروردگارت بخششی به تو خواهد کرد تا خشنود شوی. 5

آیا تو را یتیم نیافت، پس پناه داد؟ 6

و تو را بدون شریعت نیافت، اما به شریعت هدایت کرد؟ 7

و تو را تهیدست نیافت، ولی بی نیاز ساخت؟

8

و اما [به شکرانه این همه نعمت] یتیم را خوار و تحقیر مکن 9

و تهیدست حاجت خواه را [به بانگ زدن] از خود مران 10

و نعمت های پروردگارت را بازگو کن. 11

سوره انشراح

94- مکی 8 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آیا سینهات را [به نوری از سوی خود] گشاده نکردم؟ 1

و بار گرانت را فرو ننهادیم؟

2

همان بار گرانی که پشتت را شکست. 3

و آوازهات را برایت بلند نکردم؟ 4

بی تردید با دشواری آسانی است. 5

[آری] بی تردید با دشواری آسانی است.

6

هنگامی که [از کار بسیار مهم تبلیغ] فراغت می یابی، به عبادت و دعا بکوش 7

و مشتاقانه به سوی پروردگارت روی آور. 8

سوره تین

95- مکی 8 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ترجمه قرآن کریم، ص: 602

سوگند به انجیر و زیتون 1

و سوگند به طور سینا 2

و سوگند به این [مکه] شهر امن 3

که ما انسان را در نیکوترین نظم و اعتدال آفریدم. 4

آن گاه او را [به سبب گناهکاری] به [مرحله] پست‌ترین پستان بازگرداندم. 5

مگر آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، پس آنان را پاداشی بی‌منت و همیشگی است. 6

[ای انسان!] پس چه چیزی تو را بعد [از این همه دلایل] به تکذیب دین و [روز قیامت]، وامی‌دارد؟ 7

آیا خدا بهترین داوران نیست؟ 8

سوره علق

96- مکی 19 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

بخوان به نام پروردگارت که [همه آفریده‌ها را] آفریده؛ 1

[همان که] انسان را از علق به وجود آورد. 2

بخوان در حالی که پروردگارت کریم‌ترین [کریمان] است. 3

همان که به وسیله قلم آموخت، 4

[و] به انسان آنچه را نمی‌دانست تعلیم داد. 5

این چنین نیست [که انسان سپاس‌گزار باشد] مسلماً انسان سرکشی می‌کند. 6

برای اینکه خود را بی نیاز می پندارد. 7

بی تردید بازگشت به سوی پروردگار توست. 8

مرا خبر ده، آیا آن کسی که باز می دارد، 9

بنده ای را هنگامی که نماز می خواند؟ 10

مرا خبر ده، اگر این بنده نمازگزار بر راه راست باشد 11

یا [دیگران را] به پرهیزکاری وادارد؟ [آیا آن بازدارنده سزاوار کیفر سخت نیست؟] 12

مرا خبر ده، اگر این بازدارنده [دین را] تکذیب کند و [از فرمان حق] روی برگرداند [مستحق مجازات سخت نیست؟!]
13

مگر ندانسته که قطعاً خدا [همه کارهایش را] می بیند؟ 14

این چنین نیست که می پندارد [که ما کارهایش را زیر نظر نداریم،] اگر [از کارهایش] باز نایستد، به شدت موی جلوی سرش را می گیریم [و به سوی دوزخ می کشانیم]. 15

[آری] موی جلوی سر دروغگوی خطاپیشه را 16

پس [اگر بخواهد] اهل مجلس و انجمنش را [برای یاری دادنش] فرا خواند، 17

ما هم به زودی مأموران آتش دوزخ را فرا می خوانیم. 18

این چنین نیست [که بتواند برای نجات خود کاری کند]، هرگز از او اطاعت مکن، و سجده کن و به خدا تقرب جوی.
19

سوره قدر

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

ترجمه قرآن کریم، ص: 603

1 ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم.

2 تو چه می دانی شب قدر چیست؟

3 شب قدر، بهتر از هزار ماه است.

فرشتگان و روح در آن شب به اذن پروردگارشان برای [تقدیر و تنظیم] هر کاری نازل می شوند. 4

این شب تا برآمدن سپیده دم [سراسر] سلام و رحمت است. 5

سوره بینه

98- مدنی 8 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

کافران از اهل کتاب و مشرکان [از آیین خود] جدا نمی شدند تا آن دلیل روشن برای آنان بیاید. 1

[آن دلیل روشن] فرستاده ای [چون پیامبر اسلام] از سوی خداست که صحیفه هایی پاک را می خواند. 2

در آنها نوشته هایی استوار و باارزش است؛ 3

و اهل کتاب درباره دین، [گروه گروه و] پراکنده نشدند مگر پس از آنکه آن دلیل روشن برای آنان آمد [و به طور کامل نسبت به آنان اتمام حجت شد]. 4

در حالی که فرمان نیافته بودند جز آنکه خدا را پرستند، و ایمان و عبادت را برای او از هرگونه شرکی خالص کنند، و حق گرا باشند، و نماز را برپا دارند، و زکات بپردازند؛ و این است آیین استوار و ثابت. 5

به یقین کافران از اهل کتاب و مشرکان در آتش دوزخ اند و در آن جاودانه اند؛ اینانند که بدترین مخلوقاتند. 6

مسلمانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده اند، بهترین مخلوقاتند. 7

پاداششان نزد پروردگارشان بهشت های پاینده ای است که از زیر [درختان] آن نهرها جاری است، در آنها جاودانه اند، خدا از آنان خشنود است و آنان هم از خدا خشنودند؛ این [پاداش] برای کسی است که از پروردگارش بترسد. 8

ترجمه قرآن کریم، ص: 604

سوره زلزال

99- مدنی 8 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

هنگامی که زمین را با [شدیدترین] لرزشش بلرزاند، 1

و زمین بارهای گرانش را بیرون اندازد، 2

و انسان بگوید: زمین را چه شده است؟ 3

آن روز است که زمین اخبار خود را می گوید؛ 4

چون پروردگارت به او وحی کرده است. 5

آن روز مردم [پس از پایان حساب] به صورت گروه های پراکنده [به سوی منزل های ابدی خود بهشت یا دوزخ] باز می گردند، تا اعمالشان را [به صورت تجسم یافته] به آنان نشان دهند. 6

پس هرکس هم وزن ذره ای نیکی کند، آن نیکی را ببیند.

و هرکس هموزن ذره‌ای بدی کند، آن بدی را ببیند. 8

سوره عادیات

100- مکی 11 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

سوگند به اسبان دونده‌ای که همه‌کنان [به سوی جنگ] می‌تازند 1

و به اسبانی که با کوبیدن سمشان از سنگ‌ها جرقه می‌جهانند 2

و به سوارانی که هنگام صبح غافل‌گیرانه به دشمن هجوم می‌برند 3

و به وسیله آن هجوم، گرد و غبار فراوانی بر انگیزند 4

و ناگاه در آن وقت در میان گروهی دشمن در آیند؛ 5

[که] قطعاً انسان نسبت به پروردگارش بسیار ناسپاس است، 6

و بی‌تردید خود او بر این ناسپاسی گواه است، 7

و همانا او نسبت به ثروت و مال به شدت علاقه‌مند است [و به این سبب بخل می‌ورزد]. 8

آیا نمی‌داند هنگامی که آنچه در گورهاست برانگیخته شود. 9

و آنچه در سینه‌هاست پدیدار گردد، 10

بی‌تردید در آن روز پروردگارشان نسبت به آنان آگاه است [و بر پایه اعمال نیک و بدشان به آنان پاداش و کیفر دهد].

سوره قارعه

ترجمه قرآن کریم، ص: 605

101- مکی 11 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

کوبنده 1

چیست آن کوبنده؟ 2

و تو چه می دانی آن کوبنده چیست؟ 3

روزی که مردم [در سراسیمگی] چون پروانه های پراکنده اند 4

و کوه ها مانند پشم رنگینِ حلاجی شده گردد! 5

اما کسی که اعمال وزن شده اش سنگین و بارزش است؛ 6

پس او در يك زندگی خوش و پسندیده ای است، 7

ولی کسی که اعمال وزن شده اش سبک و بی ارزش است، 8

پس جایگاه و پناهگاهش هاویه است، 9

و تو چه می دانی هاویه چیست؟ 10

آتشی بسیار داغ و سوزان است. 11

سوره تکاثر

102- مکی 8 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

مباهات و افتخار بر یکدیگر [به ثروت و کثرت نفرت] شما را [از پرداختن به تکالیف دینی و یاد آخرت] بازداشت؛ ¹

تا جایی که گورها را دیدار کردید [و به تعداد مردگان هم به یکدیگر مباهاات و افتخار نمودید!!] ²

این چنین نیست [که شما می پندارید]، به زودی [به آثار شوم این اوضاع و احوالی که دارید] آگاه خواهید شد.

3

باز هم این چنین نیست، به زودی آگاه خواهید شد. ⁴

[زندگی واقعی] این چنین نیست [که می پندارید]، اگر به علم یقین [که علم استوار و غیر قابل تردید است به آخرت]

آگاه بودید [از تکالیف دینی و توجه به آباد کردن آخرت باز نمی ماندید]. ⁵

بی تردید دوزخ را خواهید دید. ⁶

سپس [با وارد شدن در آن] قطعاً آن را به دیده یقین خواهید دید. ⁷

آن گاه شما در آن روز از نعمت ها بازپرسی خواهید شد. ⁸

سوره عصر

103- مکی 3 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

سوگند به عصر [ظهور پیامبر اسلام] ¹

[که] بی تردید انسان در زیان کاری بزرگی است؛ ²

مگر کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند و یکدیگر را به

ترجمه قرآن کریم، ص: 606

حق توصیه نموده و به شکیبایی سفارش کرده‌اند. 3

سوره همزه

104- مکی 9 آیه

به نام خدا که رحمتش بی‌اندازه است و مهربانی‌اش همیشگی

وای بر هر عیب‌جوی بدگوی! 1

همان که ثروتی فراهم آورده و [بی در پی] آن را شمرد [و ذخیره کرد]. 2

گمان می‌کند ثروتش او را جاودانه خواهد کرد. 3

این چنین نیست، بی‌تردید او را در آن شکننده اندازند؛ 4

و تو چه می‌دانی آن شکننده چیست؟ ا 5

آتش برافروخته خداست 6

[آتشی] که بر دل‌ها برآید و چیره شود. 7

آن آتش بر آنان سر بسته است [به طوری که هیچ راه‌گزینی از آن ندارند؛] 8

[آتشی] در ستون‌هایی بلند و کشیده. 9

سوره فیل

105- مکی 5 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

آیا ندانسته‌ای که پروردگارت با فیل سواران چه کرد؟ 1

آیا نیرنگشان را در تباهی قرار نداد [ونقشه آنان را نقش بر آب نساخت؟! 2

و بر ضد آنان گروه گروه پرندگانی فرستاد؛ 3

[که] بر آنان سنگ‌هایی از نوع سنگ گِل می‌افکندند. 4

سراجام همه آنان را چون کاه جویده شده قرار داد. 5

سوره قریش

106- مکی 4 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

[خدا فیل سواران را هلاک کرد] تا قریش را [با یکدیگر و با مردم و با حرم امن] الفت دهد؛ 1

[و نیز] به سفرهای [تجارتی] زمستانی و [سفرهای تجارتی] تابستانی پیوند و انس دهد [تا در آرامش و امنیت، امر معاششان را تأمین کنند].

ترجمه قرآن کریم، ص: 607

2

پس باید پروردگار این خانه را بپرستند؛ 3

پروردگاری که آنان را از گرسنگی نجات داد، و از بیمی [که از دشمن داشتند] ایمنی شان بخشید. 4

سوره ماعون

107- مکی 7 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشه

آیا کسی که همواره روز جزا را انکار می کند، دیدی؟ 1

همان که یتیم را به خشونت و جفا از خود می راند، 2

و [کسی را] به طعام دادن به مستمند تشویق نمی کند.

3

پس وای بر نمازگزاران 4

که از نمازشان غافل و نسبت به آن سهل انگارند.

5

همانان که همواره ریا می کنند 6

و از [دادن] وسایل و ابزار ضروری زندگی [و زکات و هدیه و صدقه به نیازمندان] دریغ می ورزند. 7

سوره کوثر

108- مکی 3 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشه

بی تردید ما به تو خیر فراوان [که برکت در نسل است و از فاطمه ریشه می گیرد] عطا کردیم. 1

پس [به شکرانه آن] برای پروردگارت نماز بخوان و شتر قربانی کن.

2

یقیناً دشمن [که به] تو [زخم زبان می زند] خود بدون نسل [و بریده از همه خیرات و برکات] است. 3

سوره کافرون

109- مکی 6 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

بگو: ای کافران! 1

آنچه را شما می پرستید، من نمی پرستم، 2

و نه شما آنچه را من می پرستم، می پرستید، 3

و نه من آنچه را شما پرستیده اید، می پرستم، 4

و نه شما آنچه را که من می پرستم، می پرستید. 5

دین شما برای خودتان،

ترجمه قرآن کریم، ص: 608

و دین من برای خودم. 6

سوره نصر

110- مدنی 3 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

هنگامی که یاری خدا و پیروزی فرا رسد، ¹

و مردم را ببینی که گروه گروه در دین خدا درآیند، ²

پس پروردگارت را همراه با ستایش تسبیح گوی، و از او آمرزش بخواه، که او همواره توبه پذیر است. ³

سوره مسد

111- مکی 5 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

نابود باد قدرت ابولهب، و نابود باد خودش؛ ¹

ثروتش و آنچه از امکانات به دست آورد چیزی [از عذاب خدا را که در دنیا عذاب استیصال است] از او دفع نکرد. ²

به زودی در آتشی زیانده دار درآید؛ ³

و [نیز] همسرش که هیزم کش است [در آتش شعله ور وارد شود]. ⁴

[همان که] برگردنش طنابی تابیده از لیف خرماست. ⁵

سوره اخلاص

112- مکی 4 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

بگو: او خدای یکتاست؛ ¹

خدای بی نیاز [که همه موجودات هستی برای رفع نیازشان روی به او کنند و از حضرتش حاجت بخواهند].²

نزاده، و زاییده نشده است،³

و هیچ کس [در ذات و صفات] همانند و همتای او نمی باشد.⁴

ترجمه قرآن کریم، ص: 609

سوره فلق

113- مکی 5 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

بگو: به پروردگار سپیده دم پناه می برم،¹

از زیان مخلوقاتی که [با انحرافشان از قوانین الهی به انسان] ضرر می رسانند،²

و از زیان شب هنگامی که با تاریکی اش درآید [که در آن تاریکی انواع حیوانات موذی و انسان های فاسق و فاجر برای

ضربه زدن به انسان در کمین اند]³

و از زیان زنان دمنده [که افسون و جادو] در گره ها [می دمنند و با این کار شیطانی در زندگی فرد، خانواده و جامعه

خسارت به بار می آورند] ا⁴

و از زیان حسود، زمانی که حسد می ورزد.⁵

سوره ناس

114- مکی 6 آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

بگو: پناه می برم به پروردگار مردم ¹

[به] پادشاه مردم ²

[به] معبود مردم ³

از زبان وسوسه گر کمین گرفته و پنهان، ⁴

آنکه همواره در سینه های مردم وسوسه می کند ⁵

از جنیان و آدمیان. ⁶

هو الحق

خواننده عزیز، ترجمه ای را که از قرآن در دست دارید، حاصل

ترجمه قرآن کریم، ص: 610

چهار سال تلاش مستمر است.

این ترجمه با مراجعه به منابع علمی ارزشمندی چون: اعراب القرآن، علوم العربیة، مغنی اللیب، مفردات راغب، المنجد، فروغ اللغات، العین، مصباح المنیر، فرهنگ معین، مجمع البحرین، و تفاسیر:

الصافی، الکشاف، مجمع البیان، المیزان، ایسرالتفاسیر، نورالثقلین، روض الجنان و ... نگاشته شده است.

متن ترجمه پس از سه بار بازنویسی و دوبار بازخوانی به وسیله دو ویرایشگر بزرگوار، پیش از چاپ به متخصصانی از گروه بررسی ترجمه ها که نقد و انتقادشان مورد توجه محافل علمی است سپرده شد.

آنان پس از چند تذکر عالمانه به این صورت نظر خود را در نامه‌ای رسمی اعلام داشتند: «ترجمه شما از قرآن مجید به وسیله کارشناسان مرکز مطالعه و بررسی شد که حاصل دیدگاه و نقطه نظرات ایشان ذیلاً به اطلاع می‌رسد: ترجمه از نظر نگارش ساده و روان و قابل فهم همگان است، بخصوص در موارد لازم توضیحاتی بر آن افزوده شده است. از ترجمه پیداست که در کار آن دقت به عمل آمده و از بسیاری، کاستی‌ها و لغزش‌هایی که برای مترجمان پیش آمده دور است».

این ترجمه که سعی شده خالی از ابهام و پیچیدگی باشد، تا حدی نزدیک به مقاصد و معانی آیات است.

توفیق شما خوانندگان را در آشنایی بیشتر با قرآن از خدای مهربان خواستارم.

حسین انصاریان

89.7.11

